
NOWY MODEL
ORGANIZACYJNO - FUNKCJONALNY
PROKURATURY

**Propozycja dostosowania organizacji
Prokuratury i porządku czynności
prokuratorskich do założeń projektu ustawy –
Prawo o Prokuraturze oraz reformy Kodeksu
Postępowania Karnego**

Autorzy opracowania:
Dr Karolina KREMENS, LL.M.
Dr Wojciech JASIŃSKI
Dr Michał GABRIEL - WĘGŁOWSKI

Wrocław – Gdynia
kwiecień - październik 2014

Spis treści		
I.	Podstawa opracowania oraz zespół autorski.	6
II.	Założenia merytoryczne opracowania.	8
III.	Uwagi ogólne co do koncepcji organizacji i funkcjonowania Prokuratury.	9
IV.	Propozycje dostosowania wybranych części Regulaminu urzędowania Prokuratury do projektu ustawy o Prokuraturze oraz Kodeksu postępowania karnego (w brzemieniu do 1 lipca 2015 r.).	15
A.	Uwagi ogólne.	15
B.	Proponowana systematyka projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości – Regulamin urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych Prokuratury.	20
C	Projekt przepisów Regulaminu wraz z uzasadnieniami.	24
	Część I STRUKTURA I ORGANIZACJA PRACY PROKURATURY	24
	Dział I PRZEPISY OGÓLNE	24
	Rozdział 1 Przepisy wstępne	24
	Rozdział 2 Nazwy, tablice i pieczęcie urzędowe oraz czas urzędowania jednostek organizacyjnych Prokuratury	27
	Rozdział 3 Bezpieczeństwo obiektów Prokuratury	30
	Rozdział 4 Przyznawanie prokuratorom podpisu elektronicznego	32
	Rozdział 5 Współpraca ze środkami masowego przekazu	33
	Dział II STRUKTURA PROKURATURY	35
	Wprowadzenie	35
	I. Struktura organizacyjna prokuratury w ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze oraz projekcie ustawy Prawo o prokuraturze z dnia 20 lutego 2014 r.	35
	1. Struktura organizacyjna prokuratury w ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze	35
	2. Struktura organizacyjna prokuratury w Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 marca 2010 r. Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury	41
	2.1. Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury	41
	2.1.1. Zagadnienia ogólne	41
	2.1.2. Struktura organizacyjna Prokuratury Generalnej	43
	2.1.3. Struktura organizacyjna prokuratorów apelacyjnych	44

	2.1.4. Struktura organizacyjna prokuratur okręgowych	46
	2.1.5. Struktura organizacyjna prokuratur rejonowych	48
	3. Struktura organizacyjna wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury w Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 listopada 2008 r. Regulamin wewnętrznego urzędowania wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury	48
	3.1 Zagadnienia ogólne	48
	3.2 Struktura organizacyjna Naczelnej Prokuratury Wojskowej	50
	3.3. Struktura organizacyjna wojskowej prokuratury okręgowej	50
	3.4. Struktura organizacyjna wojskowej prokuratury garnizonowej	51
	4. Struktura organizacyjna prokuratury w projekcie ustawy Prawo o prokuraturze z dnia 20 lutego 2014 r.	51
	Rozdział 1 Przepisy ogólne	60
	Rozdział 2 Wewnętrzna struktura organizacyjna i zadania Prokuratury Generalnej	64
	Rozdział 3 Wewnętrzna struktura organizacyjna i zadania prokuratury apelacyjnej	87
	Rozdział 4 Wewnętrzna struktura organizacyjna i zadania prokuratury okręgowej	93
	Rozdział 5 Wewnętrzna struktura organizacyjna i zadania prokuratury rejonowej	102
	Dział III ORGANIZACJA PRACY PROKURATURY	106
	Rozdział 1 Organizacja pracy	106
	Oddział 1 Przepisy ogólne	106
	Oddział 2 Kierowanie pracą jednostek organizacyjnych Prokuratury	110
	Oddział 3 Referaty specjalistyczne	120
	Oddział 4 Zasady ingerencji w niezależność prokuratora	127
	Oddział 5 Załatwianie spraw interesantów	131
	Oddział 6 Załatwianie spraw poza właściwością jednostki organizacyjnej Prokuratury	133
	Rozdział 2 Czynności asystentów prokuratorów	136
	Rozdział 3 Sprawy osobowe	140
	Dział IV NADZÓR SŁUŻBOWY	145
	Rozdział 1 Przepisy ogólne	146
	Rozdział 2 Wewnętrzny nadzór służbowy	157

	Rozdział 3	Zewnętrzny nadzór służbowy	160
	Rozdział 4	Wizytacje i lustracje	165
	Oddział 1	Przepisy ogólne	165
	Oddział 2	Wizytacja	167
	Oddział 3	Lustracja	177
	Dział V	DYSPONENCI ŚRODKÓW BUDŻETOWYCH	184
	Część II	REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POSTĘPOWANIA KARNEGO ORAZ WYKROCZEŃ	185
	Dział I	POSTĘPOWANIE KARNE	185
	Rozdział 1	Przepisy ogólne	185
	Oddział 1	Przepisy wstępne	185
	Oddział 2	Akta sprawy	192
	Oddział 3	Łączenie i wyłączanie spraw	200
	Rozdział 2	Wszczęcie śledztwa i dochodzenia	204
	Rozdział 3	Przebieg postępowania przygotowawczego	209
	Oddział 1	Śledztwo	209
	Oddział 2	Dochodzenie	215
	Oddział 3	Mediacja	215
	Oddział 4	Przedstawienie, zmiana i uzupełnienie zarzutów	216
	Oddział 5	Udostępnianie akt sprawy	219
	Oddział 6	Uchylenie immunitetu	224
	Rozdział 4	Postępowanie dowodowe	227
	Oddział 1	Przepisy ogólne	227
	Oddział 2	Przesłuchanie	231
	Oddział 3	Świadek anonimowy	241
	Oddział 4	Świadek koronny	248
	Oddział 5	Biegli	254
	Oddział 6	Zebranie danych o osobie podejrzanego	257
	Oddział 7	Zatrzymanie rzeczy. Przeszukanie. Dowody rzeczowe	260
	Oddział 8	Udział stron, ich obrońców oraz pełnomocników w czynnościach procesowych	264
	Rozdział 5	Środki przymusu	267
	Oddział 1	Zatrzymanie	267
	Oddział 2	Tymczasowe aresztowanie	273

	Oddział 3	Inne środki zapobiegawcze	285
	Oddział 4	Poszukiwanie podejrzanego i list gończy	287
	Oddział 5	Zabezpieczenie majątkowe	291
	Rozdział 6	Zawieszenie postępowania przygotowawczego	295
	Rozdział 7	Zakończenie postępowania przygotowawczego	298
	Oddział 1	Umorzenie	298
	Oddział 2	Zamknięcie postępowania	301
	Oddział 3	Akt oskarżenia	304
	Oddział 4	Konsensualne formy zakończenia postępowania	310
	Rozdział 8	Nadzór procesowy prokuratora nad postępowaniem przygotowawczym	313
	Rozdział 9	Zażalenia	318
	Rozdział 10	Podjęcie i wznowienie postępowania	321
	Rozdział 11	Postępowanie przyspieszone	325
	Rozdział 12	Postępowanie w sprawach z oskarżenia prywatnego	327
	Rozdział 13	Udział prokuratora w postępowaniu sądowym w sprawach karnych	329
	Oddział 1	Przepisy ogólne	329
	Oddział 2	Czynności przygotowawcze prokuratora do udziału w rozprawie	331
	Oddział 3	Udział prokuratora w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji	332
	Oddział 4	Środki odwoławcze	340
	Oddział 5	Udział prokuratora w postępowaniu przed sądem odwoławczym	342
	Oddział 6	Zaskarżanie prawomocnych orzeczeń	345
	Rozdział 15	Postępowanie o ulaskawienie	348
	Rozdział 16	Czynności prokuratora w sprawach odpowiedzialności podmiotów zbiorowych	350
	Część III	SKARGI I WNIOSKI	355
	Dział I	SKARGA NA PRZEWLEKŁOŚĆ POSTĘPOWANIA	355

I. Podstawa opracowania oraz zespół autorski.

Niniejsze opracowanie zostało przygotowane na zlecenie Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości, na podstawie umowy zawartej pomiędzy Instytutem oraz dr **Karoliną Kremens**, adiunktem Katedry Postępowania Karnego Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, jako kierowniczką zespołu Autorów. Na zaproszenie w skład Zespołu weszli również dr **Wojciech Jasiński**, adiunkt tej samej Katedry Postępowania Karnego oraz dr **Michał Gabriel – Węglowski**, prokurator Prokuratury Okręgowej w Gdańsku, pracujący w Wydziale V do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Apelacyjnej w Gdańsku.

Wszyscy Autorzy zarówno w wymiarze działalności naukowej, jak i *stricte* zawodowo są lub byli związani z Prokuraturą, w związku z czym posiadają odpowiednie doświadczenie i wiedzę, umożliwiającą sformułowanie propozycji objętych niniejszym opracowaniem.

Dr **Karolina Kremens**, LL.M. w latach 2004-2007 odbyła aplikację prokuratorską w Prokuraturze Rejonowej Wrocław - Fabryczna, a następnie w latach 2008-2012 wykonywała czynności prokuratorskie jako asesor w Prokuraturze Rejonowej Wrocław – Krzyki Zachód. Jest autorką ponad 20 opracowań naukowych, w tym między innymi: „*Prokuratura wobec reformy postępowania karnego: rozważania o rozdziale funkcji śledczych i oskarżycielskich na tle angielskiego procesu karnego*” (Przegląd Sądowy nr 5/2014), „*Współpraca prokuratora z biegłym : uwagi praktyczne*” („Dokument i jego badania”, red. R. Cieśla, Wrocław 2014), „*Analiza funkcjonowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury*” (opinia na zlecenie Ministerstwa Sprawiedliwości 2012-2013), „*Odpowiedzialność zawodowa prokuratorów. Raport (współpraca A. Pietryka)*” (Fundacja Forum Obywatelskiego Rozwoju i Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Warszawa 2010).

Dr **Wojciech Jasiński** w latach 2005-2008 odbył aplikację prokuratorską w Prokuraturze Rejonowej Wrocław – Stare Miasto.

Jest autorem ponad 70 opracowań naukowych, w tym między innymi: „*Postępowanie karne*” (współautor, Warszawa 2013), „*Model procesu karnego a efektywność dochodzenia*

do prawdy: uwagi na tle projektu nowelizacji kodeksu postępowania karnego” („Pojęcie, miejsce i znaczenie prawdy w polskim procesie karnym” K. Kremens i J. Skorupka (red.), Wrocław 2013), **„Jawność wewnętrzna postępowania przygotowawczego w świetle propozycji nowelizacji kodeksu postępowania karnego**” (Wrocławskie Studia Sądowe nr 3/2012), **„Węzłowe elementy konstrukcji aktu oskarżenia i ich rola w komunikacji pomiędzy oskarżycielem publicznym a sądem**” (Przegląd Prawa i Administracji 2007, nr LXXVI).

Dr Karolina Kremens i dr Wojciech Jasiński są również współautorami przygotowanego na zlecenie Ministerstwa Sprawiedliwości opracowania **„Obciążenie powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury i prokuratorów postępowaniami przygotowawczymi w 2011 r.”**.

Oboje Autorzy posiadają nadto bogate doświadczenie międzynarodowe, jako studenci, a następnie uczestnicy warsztatów naukowych, stypendyści i wykładowcy uczelni zagranicznych, w tym University of Ottawa w Kanadzie, Central Connecticut State University w USA, University of Lapland w Rovaniemi, University of Exeter w Wielkiej Brytanii, Universite Paris 1 Pantheon - Sorbonne w Paryżu, City University w Londynie, Universidad de Castilla w La Manchy oraz Vrije Universiteit w Brukseli.

Dr **Michał Gabriel – Węglowski** ukończył w latach 1999-2002 aplikację prokuratorską w Prokuraturze Rejonowej w Gdyni. Od 2003 r. nieprzerwanie pracował jako asesor, a następnie prokurator na stanowiskach wykonawczych, w Prokuraturze Rejonowej w Wejherowie (2003-2006 i 2007) oraz w Wydziale Śledczym Prokuratury Okręgowej w Gdańsku (2006-2007). Od października 2007 r. związany jest z prokuratorskim pionem zwalczania przestępczości zorganizowanej, najpierw w Wydziale Zamiejscowym w Gdańsku Biura do Spraw Przestępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, a następnie w Wydziale V Prokuratury Apelacyjnej w Gdańsku.

Pracę zawodową łączy z działalnością naukową, będąc autorem 40 tego typu publikacji, dotyczących zagadnień prawa karnego, specyfiki zwalczania przestępczości zorganizowanej oraz funkcjonowania Prokuratury. Są to między innymi: dwa **komentarze** do kolejnych rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości - regulaminów wewnętrznego urzędowania Prokuratury (Warszawa 2009 i Warszawa 2013), **„Przestępczość zorganizowana. Fenomen. Współczesne zagrożenia. Zwalczanie. Ujęcie praktyczne**” (współautor; W. Jasiński, W. Mądrzejowski, K. Wiciak (red.), Szczytno 2013), **„Ustawa o świadku koronnym – komentarz. Zarys instytucji świadka koronnego i ochrony świadków w niektórych**

państwach Europy” (Warszawa 2011), „*Koncepcja usprawnienia instytucjonalnego Prokuratury w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej*” (Prokuratura i Prawo nr 4/2011), „*Zarys problematyki współpracy prokuratora z innymi organami ścigania na etapie czynności operacyjno-rozpoznawczych*” (Prokurator nr 3-4/2007). Jest współinicjatorem i współtwórcą policyjno – prokuratorskiego systemu przeciwdziałania przestępczości uprowadzeń osób dla okupu.

II. Założenia merytoryczne opracowania.

Zgodnie z przyjętym w umowie zakresem opracowanie, jego istotą miało się stać zaproponowanie nowego modelu organizacyjno - funkcjonalnego Prokuratury oraz projektu obszernej części rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości - regulaminu urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych Prokuratury (zwanego dalej Regulaminem). Autorzy nie zostali jednak poproszeni o przygotowanie całościowej, nowej koncepcji, lecz w ściśle określonych ramach prawnych, to jest treści:

- **Kodeksu postępowania karnego, w brzmieniu obowiązującym do dn. 1 lipca 2015 r.**, to jest obejmującym zmiany wprowadzone ustawą z dn. 27 września 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz.1247);
- **projektu ustawy - Prawo o Prokuraturze**, w wersji z dnia 20 lutego 2014 r.¹

Powyższe w sposób zasadniczy ograniczyło zasięg propozycji nowej koncepcji struktury i działania Prokuratury, gdyż w powyższych aktach prawnych została ona – niezależnie od oceny jej słuszności i prawidłowości – zdefiniowana. Stąd prace Zespołu skoncentrowały się na przygotowaniu tekstu Regulaminu w sposób jak najbardziej adekwatny do zamysłu ustawodawcy. Niemniej jednak, w rozdziale III niniejszego omówienia, zawarto pewne bardzo ograniczone uwagi autorów, co do przyszłego kształtu Prokuratury.

III. Uwagi ogólne co do koncepcji organizacji i funkcjonowania Prokuratury.

¹ W dalszym ciągu będzie on określany skrótowo jako „projekt Ustawy” lub „proj. ProkU”.

Przede wszystkim, zasadniczy niepokój budzi fakt, że uchwalona reforma Kodeksu postępowaniu karnego została przygotowana w dużym, by nie rzec całkowitym, oderwaniu od dyskusji, a przede wszystkim od prac koncepcyjno - legislacyjnych nad projektem nowej ustawy regulującej działalność Prokuratury, która powinna zastąpić kilkadziesiąt razy nowelizowany akt prawny, pochodzący jeszcze z czasów Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, to znaczy *ustawę o prokuraturze* z dn. 20 czerwca 1985 r. (tekst jednolity – Dz. U. z 2011 r., Nr 270, poz.1599, z późn. zm.). Reformy tej nie poprzedzono także pogłębionymi badaniami i analizami pod kątem możliwości i kierunków dostosowania struktury i sposobu wykonywania czynności prokuratorskich do założeń reformy (w tym jej głównej idei, zwiększenie kontrydiktoryjności procesu). Tymczasem owe założenia i zasady reformy w sposób radykalny wpływają na realizację zadań służbowych przez prokuratorów, zarówno na etapie postępowania przygotowawczego, jak i w fazie jurysdykcyjnej, zwłaszcza przed sądem I instancji.

Podkreślić również należy, że problem zarówno ukształtowania modelu procesu karnego, jak i koncepcji funkcjonowania Prokuratury, w żadnym wypadku – a tak to ma obecnie miejsce, jak się wydaje – nie może być rozpatrywany bez jednoczesnego rozważenie zasad funkcjonowania sądów (zwłaszcza w aspekcie techniczno – organizacyjnym) oraz organów ścigania, a zwłaszcza Policji. W tej pierwszej mierze chodzi między innymi o kwestię szybkości i sprawności realizacji czynności sądowych w postępowaniu przygotowawczym oraz zasad planowania i organizowania rozpraw. W odniesieniu do Policji chodzi przede wszystkim o analizę poziomu szkolenia zawodowego funkcjonariuszy, ich doboru do komórek dochodzeniowo – śledczych, a także zasad prowadzenia statystyk policyjnych. Te ostatnie – rozbieżne ze statystykami prokuratorskimi - bezpośrednio bowiem przekładają się na ocenę pracy policyjnych komórek i jednostek organizacyjnych, a tym samym kształtują postawy zawodowe funkcjonariuszy i nie dość właściwie wspierają pracę prokuratorską. Wystarczy powiedzieć, że wedle wiedzy Autorów, policyjne statystyki nie uwzględniają jako wyniku pracy Policji rezultatu rozstrzygnięć sądowych w postaci wyroków w sprawach *stricte* karnych prowadzonych przez Policję, w których rolę oskarżyciela publicznego przed sądem pełni prokurator. Kierownicy struktur organizacyjnych Policji i policjanci oceniani i premiowani są przede wszystkim na podstawie liczby i charakteru postawionych zarzutów, ilości podejrzanych i stosowanych środków zapobiegawczych (przede wszystkim tymczasowych aresztowań). Nie negując zupełnie takiej „etapowej” formuły oceny pracy, nie sposób abstrahować od faktu, że pomiędzy przedstawieniem zarzutów a prawomocnym wyrokiem skazującym zachodzi zasadnicza różnica jakościowa.

Dopiero ten ostatni może stać się, z reguły, podstawą do definitywnej pozytywnej oceny wykonanej pracy dochodzeniowo – śledczej.

Innymi słowy, szeroko rozumiany wymiar sprawiedliwości w sprawach karnych (polegający na zidentyfikowaniu, ujęciu i osądzeniu sprawcy przestępstwa oraz zabezpieczeniu osoby niewinnej przed pociągnięciem do takiej odpowiedzialności) absolutnie musi być traktowany jako system naczyń połączonych. Zatem modyfikacja jednego elementu – zwłaszcza tak zasadnicza, jak uchwalona reforma Kodeksu postępowania karnego - zawsze musi wymagać precyzyjnego i szerokiego określenia ryzyk i prawdopodobnych skutków w pozostałych elementach tego systemu. Winna także zawierać analizę, czy zamierzony skutek może zostać osiągnięty bez określonej przebudowy w jednym lub wielu pozostałych elementach systemowych. Zmiany w karnoprawnym wymiarze sprawiedliwości – niezwykle ważnym z punktu widzenia międzynarodowych i konstytucyjnych gwarancji praw człowieka i obywatela, a także wewnętrznego bezpieczeństwa Państwa - nie dochowujące tych zasad stanowią bardzo duże zagrożenie, że osłabiają ów wymiar i nie osiągną założonych celów reformy.

Ponieważ, zdaniem Autorów, dokonana reforma procedury karnej nie została wystarczająco skorelowana z jakąkolwiek koncepcją przebudowy Prokuratury, z zasadami funkcjonowania organizacyjnego sądów oraz z oceną skuteczności i jakości działania organów ścigania, w sposób zasadniczy i negatywny wpłynie na racjonalne ukształtowanie zadań prokuratora jako *dominus litis* postępowania przygotowawczego i oskarżyciela publicznego przed powszechnymi sądami karnymi.

W konsekwencji też niezwykle trudne, a w niektórych aspektach może nawet niemożliwe, jest dostosowanie porządku czynności prokuratorskich – jak tego wymaga delegacja ustawowa zawarta w art. 45 § 1 projektu Prawa o Prokuraturze – do zmienionej formuły procedury karnej.

Analiza projektu Prawa o Prokuraturze, zwłaszcza w aspekcie struktury Prokuratury oraz podstawowych reguł jej funkcjonowania (w tym wykonywania czynności prokuratorskich) prowadzi do następujących wniosków. Po pierwsze, w dużej mierze akt ten oparty jest na dotychczasowych regulacjach ustawy o prokuraturze z 1985 r., co samo w sobie nie musi stanowić wady, gdyż część rozwiązań *de lege lata* wydaje się być prawidłowa i nie wymagające zmian (np. rozdział stanowiska prokuratora Generalnego i Ministra Sprawiedliwości, istnienie Krajowej Rady Prokuratury, większość zasad postępowania dyscyplinarnego). Drugim elementem projektu jest inkorporacja do tekstu ustawy sporej ilości regulacji zawartych dotychczas w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dn. 24 marca

2010 r. – *Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych Prokuratury* (tekst jednolity – Dz. U. z 2014 r., Nr 144) ². Niemniej jednak, wobec braku pogłębionej dyskusji i analiz na temat kształtu przyszłej Prokuratury, projekt nie wydaje się wystarczającą odpowiedzią na wyzwania przyszłości oraz na problemy wynikające z przyjętych zmian modelu procedury karnej, czyli dominującego pola aktywności prokuratorów.

Do węzłowych zagadnień ukształtowania Prokuratury na kolejne dekady – także z punktu widzenia zwiększenia kontrydiktoryjności procesu karnego oraz realnych możliwości zupełnego usamodzielnienia Policji i innych organów ścigania w sferze czynności dochodzeniowo – śledczych - należy zaliczyć następujące kwestie:

- a) ogólny model i zadania przyszłej Prokuratury - należy ustalić, czy ma to być typ *stricte* oskarżycielski (prokuratury przy sądach; zbliżony do rozwiązań sprzed II wojny światowej), śledczy (zbliżony do dzisiejszego), czy też może mieszany, z wyraźnym wyodrębnieniem dwóch pionów, śledczego i sądowego (daleko bardziej, niż ma to miejsce aktualnie);
- b) struktura Prokuratury, w tym ilość jej szczebli i ich zadania, wewnętrzna organizacja i rola poszczególnych pionów, w tym ważna kwestia wyodrębnienia wydziałów do walki z przestępczością zorganizowaną w zupełnie odrębny pion, podporządkowany wszelako bezpośrednio Prokuratorowi Generalnemu, a także redefinicji zadań prokuratur apelacyjnych;
- c) zdefiniowanie reguł niezależności Prokuratury jako instytucji (a zwłaszcza pozycja ustrojowa Prokuratora Generalnego) oraz prokuratorów w zakresie realizacji czynności prokuratorskich (i powiązana z tym kwestia sprawowania nadzoru wewnątrzprokuratorskiego);
- d) samodzielność budżetowa Prokuratury;
- e) określenie zasad wynagradzania prokuratorów, adekwatnie do stawianych wobec nich zadań i ponoszonej odpowiedzialności, w tym także rozstrzygnięcie kwestii finansowego premiowania wyróżniających się prokuratorów;
- f) ustalenie bardziej efektywnego systemu oceniania prokuratorów i ich awansowania;
- g) ustalenie ograniczonych, zwężonych i racjonalnych kryteriów oceny jakości pracy jednostek organizacyjnych Prokuratury;

² W dalszym ciągu będzie on określany skrótowo jako „Regulamin Prokuratury” lub „RegProk”.

- h) rozbudowywanie i wynagradzanie kadry asystentów prokuratorskich, a także analityków kryminalnych i finansowych, o odpowiednich kompetencjach;
- i) system kształcenia ustawicznego prokuratorów, jak i doprowadzenie do optymalnego modelu kształcenia aplikantów prokuratorskich w oparciu o doświadczenia dotychczasowe oraz rozwój Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury;
- j) problematyka ubezpieczenia prokuratorów od odpowiedzialności cywilnej za szkody wynikające z podejmowanych przez nich działań służbowych;
- k) ustalenie zasad odpowiedzialności dyscyplinarnej (a zwłaszcza zagadnienie jawności postępowania dyscyplinarnego oraz odpowiedzialności za wykroczenia);
- l) zasadność stworzenia w pełni profesjonalnego pionu „public relations”, zajmującego się kontaktami z mediami, informowaniem o konkretnych sprawach, wyjaśnieniem specyfiki działań Prokuratury i kształtowaniem jej pozytywnego wizerunku;
- m) zasadność stworzenia w Prokuraturze pionu badawczo – analitycznego przygotowującego analizy w wymiarze wewnętrznego funkcjonowania Prokuratury, w zakresie realizacji zadań Prokuratury i współpracy z innymi organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości, jak i w aspekcie instrumentów prawnych, służących wypełnianiu roli prokuratora;

Odrębnym problemem jest zaś niemal całkowity brak wzmianki o Prokuraturze w Konstytucji RP z 1997 r., bardzo negatywnie odbijający się na pozycji i losach tej jednej z najważniejszych przecież instytucji państwowych.

Uwag kilka należy również poświęcić uchwalonej reformie procedury karnej, która najprawdopodobniej będzie miała ogromne reperkusje w sposobie funkcjonowania i pracy prokuratorów. Pominięte tu jednak zostaną rozważania nad samą zasadnością położenia nacisku na kontradiktoryjność postępowania sądowego, ograniczenia roli sądu oraz wpływu tego na kwestię ustalania prawdy materialnej, a tym samym sprawiedliwości procesu. Są to aspekty niebywale ważne, ale uboczne z punktu widzenia celu niniejszego opracowania.

Podkreślić należy, że reforma zawiera bardzo wiele pozytywnych rozwiązań, które powinny przyczynić się do skrócenia postępowań sądowych oraz do zmniejszenia samej ich liczby, w postaci spraw, w których prowadzone jest sformalizowane postępowanie dowodowe, a także do ograniczenia wielokrotnego uchylania wyroków celem ponownego rozpoznania sprawy w pierwszej instancji. Ciężar prowadzenia procesu sądowego zostaje zdecydowanie przerzucony z sędziego (sądu) na strony. Bez wątpienia skuteczne oskarżanie przed sądem wymagać będzie podwyższenia jakości postępowań przygotowawczych, a z

drugiej strony odpowiedniego czasu na przygotowanie się do każdorazowego udziału w rozprawie w danej sprawie.

Powyższej idei nie towarzyszy jednak reforma zadań prokuratorów na etapie postępowania przygotowawczego. Można byłoby ją rozumieć jako, po pierwsze, całkowite wyeliminowanie udziału prokuratora na tym etapie procesu karnego w tych sprawach, które prowadzone są w formie dochodzenia (łącznie z zupełnym zniesieniem nadzoru procesowego). Prokurator wówczas, tylko i wyłącznie, decydowałby, czy zgromadzony przez Policję (lub inny uprawniony organ) materiał procesowy (w tym przede wszystkim dowodowy) uzasadnia sporządzenie aktu oskarżenia i jego obronę przed sądem, czy też wymaga uzupełnienia lub pozwala jedynie na umorzenie dochodzenia. W jego toku prokurator nie wykonywałby żadnych czynności procesowych ani nadzorczych i jego rola miałaby wyłącznie charakter oskarżycielski w fazie jurysdykcyjnej. **Taki model wydaje się szczególnie pożądanym, gdyż pozwoliłby skupić się prokuratorom na osobistym prowadzeniu lub nadzorze procesowym nad śledztwami – czyli sprawami z reguły – znacznie poważniejszymi – oraz ułatwiłby właściwe przygotowanie i prowadzenie spraw przed sądem.** Oczywiście, taki wariant wymaga zwiększenia nacisku na zwiększenie poziomu wykształcenia funkcjonariuszy Policji i innych służb w zakresie samodzielnej pracy dochodzeniowo – śledczej.

Inną drogą, choć niekoniecznie wykluczającą także sięgnięcie po rozwiązanie zaproponowane powyżej, jest zdecydowane poszerzenie zasady oportunistu, zezwalającej na odstąpienie przez organ procesowy – w tym wypadku prokuratora – od ścigania karnego, jeżeli z uzasadnionych przyczyn uznawałby to za nieracjonalne, czy zbędne (taki model ma zastosowanie w niektórych krajach, np. w Holandii).

Reforma zaś, pozostawiając niezmienny zakres „kognicji” prokuratorskiej, nie tylko nie uszczupla obowiązków w śledztwie i dochodzeniu, ale je powiększa. Prokurator nadal będzie zobligowany – z uwagi na zastrzeżenie do wyłącznej kompetencji - do wydawania wielu decyzji procesowych na tym etapie, a także do sporządzania różnego typu pism, tak jak to czyni obecnie. Wszystko to, rzecz jasna, jest czasochłonne. Dodatkowo jednak, zmiany w k.p.k. nakładają na prokuratora nowe uciążliwe obowiązki. Po pierwsze art. 311 § 7 k.p.k. stara się przerzucić na prokuratorów konieczność przesłuchiwanie w śledztwie i w dochodzeniu istotnych świadków w każdej w sprawie, w niezrozumiały sposób odciążając od tego policjantów i innych funkcjonariuszy organów dochodzeniowo – śledczych. Po drugie, co stanowić będzie znaczny problem techniczno – logistyczny - szczególnie w sprawach obszernych, wielotomowych prowadzonych w prokuratorach okręgowych i w pionie

przestępczości zorganizowanej i korupcji – art. 321 i art. 334 k.p.k. zmuszać będą prokuratora i sekretariaty do czasochłonnych czynności selekcjonowania akt i ich renumerowania, przy jednoczesnych zbyt krótkich terminach procesowych na wykonanie tych czynności.

Jeszcze raz podkreślić należy, że reforma procedury karnej nie została wystarczająco racjonalnie ukształtowana i skorelowana z określeniem zadań Prokuratury oraz Policji i pozostałych uprawnionych organów procesowych.

Zaproponowane przez Autorów w IV części opracowania (w projekcie Regulaminu) rozwiązania starają się wyjść w jakiś sposób naprzeciw temu zagrożeniu, ale czy mogą one być wystarczająco skuteczne, odpowiedzieć może dać tylko ich praktyczne zastosowanie.

IV. Propozycje dostosowania wybranych części Regulaminu urzędowania Prokuratury do projektu ustawy o Prokuraturze oraz Kodeksu postępowania karnego (w brzmieniu do 1 lipca 2015 r.)

A. Uwagi ogólne.

Regulamin urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych Prokuratury jest bardzo ważnym elementem funkcjonowania Prokuratury, choć wydaje się, że w praktyce nieco lekceważonym, czy też niedocenianym. **Należy tu także podkreślić, że przygotowując niniejsze opracowanie, Autorzy świadomie zrezygnowali z określania go jako „wewnętrzny”.** Czynności podejmowane bowiem na jego podstawie rzutują także na podmioty zewnętrzne w tym sądy. Tymczasem praktyka funkcjonowania Prokuratury pokazuje, że sądy niekiedy nie respektują niektórych przepisów aktualnego Regulaminu (jak i poprzedzających go), a dotyczących działania sądu, wychodząc właśnie z założenia, że przepisy te mają znaczenie wyłącznie dla wewnętrznego funkcjonowania instytucji Prokuratury. Jest jednak odmiennie, choćby w sferze przepływu dokumentów i akt pomiędzy sądami a jednostkami organizacyjnymi Prokuratury. Ponadto adekwatne rozporządzenie, wydane przez tego samego Ministra Sprawiedliwości, a dotyczące organizacji i działania sądów, nie zawiera przymiotnika „wewnętrzny”³. Tym samym nie pozostawia to wątpliwości, co do konieczności przestrzegania jego przepisów także przez podmioty kooperujące w jakikolwiek sposób z sądami. Stąd też dla usunięcia wątpliwości co do zakresu obowiązywania niektórych przepisów ewentualnego przyszłego Regulaminu określenie to w zaprezentowanym dalej projekcie zostało usunięte.

Pracując nad koncepcją nowego Regulaminu w świetle przyjętych założeń prawnych, Autorzy nie dążyli do jego skrócenia. **O racjonalności tekstu prawnego nie decyduje przecież jego większa lub mniejsza długość, lecz – zwłaszcza w przypadku aktu wykonawczego – zakres delegacji ustawowej, a także główny cel.** Ten pierwszy został w projekcie Ustawy ujęty szeroko, podobnie, jak ma to miejsce w aktualnie obowiązującej ustawie o prokuraturze z 1985 r. Z kolei niewątpliwie głównym celem Regulaminu prokuratorskiego, jest stworzenie precyzyjnych wskazań zarówno dla kadry kierowniczej, jak i dla prokuratorów pracujących na stanowiskach wykonawczych (a także dla asystentów

³ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 r. - Regulamin urzędowania sądów powszechnych (tekst jednolity – Dz. U. z 2014 r., poz.259).

prokuratorów i w pewnym stopniu dla sekretariatów jednostek organizacyjnych Prokuratury) w trzech głównych aspektach: struktury organizacyjnej Prokuratury, całościowej organizacji pracy oraz realizacji szczegółowych zadań Prokuratury wynikających z ustawy (ze szczególnym uwzględnieniem procesu karnego). Obrazowo rzecz ujmując, chodzi o stworzenie swoistej szczegółowej instrukcji.

Projekt nowego Regulaminu bazuje na regulacjach zawartych w dotychczasowym Regulaminie Prokuratury. Niemniej jednak propozycja treści nowego aktu prawnego zawiera szereg zmian i modyfikacji przepisów dotychczasowych oraz uregulowań zupełnie nowych. Zostało to podyktowane następującymi względami:

- wprowadzeniem szeregu zmian w zakresie organizacji i funkcjonowania Prokuratury w oparciu o projekt ustawy – Prawo o Prokuraturze;
- przeniesieniem grupy przepisów z obecnego Regulaminu Prokuratury do projektu ustawy;
- koniecznością wyeliminowania lub zracjonalizowania niektórych przepisów Regulaminu Prokuratury, wadliwych lub co najmniej budzących poważne wątpliwości;
- zasadnością poszerzenia niektórych zbyt wąskich regulacji (np. sposób kontaktowania się z mediami, instytucja świadka koronnego, sporządzenie aktu oskarżenia), czy wręcz wprowadzeniem zupełnie nowych, których brak jest *de lege lata* odczuwalny (np. zapewnienie bezpieczeństwa obiektom prokuratur, specjalizacja prokuratorów, stosowanie instytucji świadka anonimowego);
- próbą dostosowania zasad funkcjonowania Prokuratury – szczególnie w wymiarze prowadzenia akt postępowania przygotowawczego oraz występowania przez prokuratora przed sądem I instancji - do przepisów kodeksu postępowania karnego w brzmieniu wynikającym z ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz.1247).

Konstrukcję projektu Regulaminu oparto na dość istotnie zmodyfikowanej systematyce i nowym w stosunku do regulacji bieżącej pogrupowaniu przepisów. Obecna bowiem struktura Regulaminu prokuratorskiego, niekiedy jest mało przejrzysta i nierzadko nadmiernie kumuluje treści w jednym paragrafie, a nawet w jednym ustępie. Budzi też wątpliwości w niektórych przypadkach umieszczanie w tej samej jednostce systematycznej przepisów o problematyce dość odległej, tudzież bardziej powiązanej z przepisami z innej części.

Przepisom Regulaminu Prokuratury z 2010 r. w wielu miejscach daleko do doskonałości. Powtarza on również część mankamentów swego poprzednika. Szczególnym problem stanowi okoliczność, że bieżąco obowiązujący Regulamin częstokroć wkracza bardzo silnie w materię objętą różnymi uregulowaniami kodeksu postępowania karnego, a delegacja ku temu jest wysoce dyskusyjna. Zważyć przecież należy, iż sama kompetencja do wydania rozporządzenia zawarta jest nie w kodeksie, lecz w art. 18 ust. 1 ustawy o prokuraturze. Zatem, o ile nie można mieć zastrzeżeń co do regulacji dotyczących wewnętrznej organizacji i funkcjonowania Prokuratury, to inaczej jest już z odniesieniem do instytucji procedury karnej.

Tymczasem w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego niejednokrotnie podkreślano konieczność zarówno precyzyjnego zakresłania delegacji ustawowej, jak i ścisłego trzymania się jej przez prawodawcę, tworzącego akt wykonawczy. Przykładowo, w wyroku z dnia 31 marca 2009 r. (sygn. K 28/08, Dz. U. Nr 58, poz. 485) Trybunał powtórzył akceptującą pogląd wyrażony już we wcześniejszym swoim orzeczeniu (wyrok z dnia 22 marca 2007 r., sygn. U 1/07, Dz. U. Nr 53, poz. 359): *"[Akt wykonawczy] wydany może być tylko w zakresie określonym w upoważnieniu, w jego granicach i w celu wykonania ustawy w zgodzie z normami konstytucyjnymi, a także z wszystkimi obowiązującymi ustawami. Z art. 92 Konstytucji wynika, że ustrojodawca miał wolę pełnego, podmiotowego i przedmiotowego określenia zakresu prawodawstwa podustawowego i w tym celu nałożony został na ustawodawcę zwykłego obowiązek precyzyjnego i szczegółowego sformułowania zakresu delegacji, a przez to także obowiązek organów upoważnionych do ścisłego jej wykonania. Akt wykonawczy jest tym samym ściśle związany z wolą ustawodawcy, wyrażoną w ustawowej delegacji"*.

Jeszcze ważniejsze znaczenie w aspekcie konstytucyjności części przepisów regulaminu Prokuratury ma wyrok TK z dnia 30 czerwca 2003 r., P 1/03 (Dz. U. Nr 119, poz. 1119), w którym zanegowano możliwość wywołania skutków w sferze karnoprocesowej przez rozporządzenie wykonawcze wydane na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 z późn. zm.), a więc w pewnym stopniu paralelnej do ustawy o prokuraturze. Trybunał orzekł: *"[...] o wskazanym wyżej charakterze przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 18 maja 2001 r., świadczy także to, że zostały one wydane na podstawie przepisów ustawy z 24 czerwca 1985 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych, zawartych w rozdziale drugim tejże ustawy, zatytułowanym "Organizacja sądów". To zaś, że prawo o ustroju sądów powszechnych*

generalnie nie jest ustawą o charakterze procesowym, nie budzi wątpliwości. Tym bardziej procesowego charakteru nie mogą mieć akty prawne niższej rangi, wydawane w trybie określonej w prawie o u.s.p. delegacji ustawowej. Utwierdza to w przekonaniu, że rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 18 maja 2001 r. nie może być interpretowane jako przepis wywołujący skutki procesowe, skoro charakteru procesowego nie ma prawo o ustroju sądów powszechnych".

Szczególnie jaskrawym przykładem takiego przepisu w Regulaminie Prokuratury jest § 153 ust.1, zgodnie z którym wydanie postanowienia o przedstawieniu zarzutów obejmuje jego sporządzenie, niezwłoczne ogłoszenie i przesłuchanie podejrzanego. Zamieszczenie takiego przepisu nie tylko bezpodstawnie dąży do wywołania bezpośrednich skutków procesowych, ale na dodatek stara się rozstrzygać sporną kwestię doktrynalną i orzeczniczą, co zupełnie nie jest rolą aktu wykonawczego, tym bardziej przy braku delegacji ku temu.

Delegacja ustawowa w ustawie o prokuraturze z 1985 r., obejmująca zakres przepisów objętych komentarzem, mówi jedynie (art. 18 ust. 1 pkt 7) o określeniu – co projekt Prawa o Prokuraturze w art. 45 § 1 w zbliżonej formule utrzymuje – szczegółowego porządku wykonywania przez prokuratora czynności w sprawach karnych, co samo w sobie jest określeniem nieprecyzyjnym i, jak się wydaje, mając na myśli wspomniane zastrzeżenie co do samego źródła delegacji, powinno być interpretowane zawężająco. Inaczej rzecz ujmując, wszelkie wątpliwości co do tworzenia przepisu wykonawczego, czy też znaczenia normy Regulaminu, muszą być rozstrzygane w taki sposób, by nie tylko zapewnić priorytet wymogom wynikającym wprost z przepisów k.p.k. (co jest oczywiste, w świetle zasady nadrzędności ustawy nad rozporządzeniem), ale także by szły w sukurs jego duchowi i celom postępowania karnego.

Powyższe uwarunkowania przyświecały zatem przy tworzeniu przedłożonego projektu części Regulaminu. W konsekwencji doprowadziły też do zmiany albo wyeliminowania niektórych przepisów, które zawarte są w aktualnie obowiązującym Regulaminie, jako zdecydowanie wykraczających poza delegację ustawową.

Zgodnie z zawartą umową opracowanie nie objęło tych części materii regulaminowej, których nie dotyczą główne zmiany, zwłaszcza w zakresie procedury k.p.k. Autorzy nie opracowali również – lub uczynili to w minimalnym ujęciu - kilku wybitnie specyficznych elementów funkcjonowania Prokuratury, z uwagi na brak pogłębionej znajomości przedmiotu rzeczy, co wynika z braku doświadczeń zawodowych lub naukowych w tym zakresie. Chodzi

tu o takie aspekty, jak: prace organów kolegialnych Prokuratury, dysponowanie środkami budżetowymi, współpraca międzynarodowa w sprawach karnych, udział prokuratora w karnym postępowaniu wykonawczym oraz postępowaniach pozakarnych, a także realizacja zadań przez prokuratorów wojskowych i prokuratorów pionu śledczego IPN. Ich opracowanie wymaga udziału specjalistów, na co dzień zajmujących się powyższymi dziedzinami. Zaproponowano jednak odpowiednie ujęcie tych kwestii w systematyce projektu Regulaminu jako całości.

Autorzy postulują i posługują się nazwą Prokuratura pisaną z dużej litery, gdy mowa o instytucji aparatu państwowego Rzeczypospolitej Polskiej, nie zaś o pojedynczej jednostce organizacyjnej. Ten szczegół stanowi drobny, ale ważny wyraz woli przeciwstawienia się powszechnej deprecjacji instytucji Prokuratury, z którą mamy do czynienia od długiego czasu, szczególnie w środkach masowego przekazu. Stosowanie dużej litery nie stanowi naruszenia zasad ortografii języka polskiego, a nie widać żadnych argumentów, dla których uzasadnionym miałyby być pisownia słowa „Policja”, czy „Prokuratoria Generalna” z dużej litery – jak to czynią ustawy im poświęcone – jako nazwy całej, zamkniętej instytucji, a odmawianie w tym ujęciu zasadności adekwatnej pisowni słowa „Prokuratura”.

B. Proponowana systematyka projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości – Regulamin urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych Prokuratury⁴.

CZĘŚĆ I	STRUKTURA I ORGANIZACJA PRACY PROKURATURY		
	DZIAŁ I	PRZEPISY OGÓLNE	
		ROZDZIAŁ 1	Przepisy wstępne
		ROZDZIAŁ 2	Nazwy, tablice i pieczęcie urzędowe oraz czas urzędowania jednostek organizacyjnych Prokuratury
		ROZDZIAŁ 3	Bezpieczeństwo obiektów Prokuratury
		ROZDZIAŁ 4	Przyznawanie prokuratorom podpisu elektronicznego
		ROZDZIAŁ 5	Współpraca ze środkami masowego przekazu
	DZIAŁ II	STRUKTURA PROKURATURY	
		ROZDZIAŁ 1	Przepisy ogólne
		ROZDZIAŁ 2	Wewnętrzna struktura organizacyjna i zadania Prokuratury Generalnej
		ROZDZIAŁ 3	Wewnętrzna struktura organizacyjna i zadania prokuratury apelacyjnej
		ROZDZIAŁ 4	Wewnętrzna struktura organizacyjna i zadania prokuratury okręgowej
		ROZDZIAŁ 5	Wewnętrzna struktura organizacyjna i zadania prokuratury rejonowej
	DZIAŁ III	ORGANIZACJA PRACY PROKURATURY	
		ROZDZIAŁ 1	Organizacja pracy
		ODDZIAŁ 1	Przepisy ogólne
		ODDZIAŁ 2	Kierowanie pracą jednostek organizacyjnych Prokuratury
		ODDZIAŁ 3	Referaty specjalistyczne
		ODDZIAŁ 4	Zasady ingerencji w niezależność prokuratora
		ODDZIAŁ 5	Załatwianie spraw interesantów
		ODDZIAŁ 6	Załatwianie spraw poza właściwością jednostki organizacyjnej Prokuratury
		ODDZIAŁ 7	Przepisy szczególne w sprawach wojskowych
		ODDZIAŁ 8	Przepisy szczególne w sprawach Głównej Komisji i oddziałowych komisji
		ODDZIAŁ 9	Przepisy szczególne w sprawach Biura Lustracyjnego i oddziałowych biur lustracyjnych
		ROZDZIAŁ 2	Czynności asystentów prokuratorów
		ROZDZIAŁ 3	Sprawy osobowe
	DZIAŁ IV	NADZÓR SŁUŻBOWY	
		ROZDZIAŁ 1	Przepisy ogólne
		ROZDZIAŁ 2	Wewnętrzny nadzór służbowy
		ROZDZIAŁ 3	Zwierzchni nadzór służbowy

⁴ Kursywą oznaczono jednostki systematyczne pominięte w niniejszym opracowaniu.

		ROZDZIAŁ 4	Wizytacje i lustracje	
			ODDZIAŁ 1	Przepisy ogólne
			ODDZIAŁ 2	Wizytacja
			ODDZIAŁ 3	Lustracja
	DZIAŁ V	DYSPONENCI ŚRODKÓW BUDŻETOWYCH		
	DZIAŁ VI	ORGANIZACJA PRACY ORGANÓW KOLEGIALNYCH		
		ROZDZIAŁ 1	Krajowa Rada Prokuratury	
			ODDZIAŁ 1	Działalność
			ODDZIAŁ 2	Budżet
		ROZDZIAŁ 2	Zgromadzenie prokuratorów i kolegium w prokuraturze apelacyjnej	
		ROZDZIAŁ 3	Zgromadzenie prokuratorów i kolegium w prokuraturze okręgowej	

CZĘŚĆ II	REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POSTĘPOWANIA KARNEGO ORAZ WYKROCZEŃ			
	DZIAŁ I	POSTĘPOWANIE KARNE		
		ROZDZIAŁ 1	Przepisy ogólne	
			ODDZIAŁ 1	Przepisy wstępne
			ODDZIAŁ 2	Akta sprawy
			ODDZIAŁ 3	Łączenie i wyłączanie spraw
		ROZDZIAŁ 2	Wszczęcie śledztwa i dochodzenia	
		ROZDZIAŁ 3	Przebieg postępowania przygotowawczego	
			ODDZIAŁ 1	Śledztwo
			ODDZIAŁ 2	Dochodzenie
			ODDZIAŁ 3	Mediacja
			ODDZIAŁ 4	Przedstawienie, zmiana i uzupełnienie zarzutów
			ODDZIAŁ 5	Udostępnianie akt sprawy
			ODDZIAŁ 6	Uchylenie immunitetu
		ROZDZIAŁ 4	Postępowanie dowodowe	
			ODDZIAŁ 1	Przepisy ogólne
			ODDZIAŁ 2	Przesłuchanie
			ODDZIAŁ 3	Świadek anonimowy
			ODDZIAŁ 4	Świadek koronny
			ODDZIAŁ 5	Biegli
			ODDZIAŁ 6	Zebranie danych o osobie podejrzanego
			ODDZIAŁ 7	Zatrzymanie rzeczy. Przeszukanie. Dowody rzeczowe
			ODDZIAŁ 8	Udział stron, ich obrońców oraz pełnomocników w czynnościach procesowych
		ROZDZIAŁ 5	Środki przymusu	
			ODDZIAŁ 1	Zatrzymanie
			ODDZIAŁ 2	Tymczasowe aresztowanie
			ODDZIAŁ 3	Inne środki zapobiegawcze
			ODDZIAŁ 4	Poszukiwanie podejrzanego i list gończy

			ODDZIAŁ 5	Zabezpieczenie majątkowe
		ROZDZIAŁ 6	Zawieszenie postępowania przygotowawczego	
		ROZDZIAŁ 7	Zakończenie postępowania przygotowawczego	
			ODDZIAŁ 1	Umorzenie
			ODDZIAŁ 2	Zamknięcie postępowania
			ODDZIAŁ 3	Akt oskarżenia
			ODDZIAŁ 4	Konsensualne formy zakończenia postępowania
		ROZDZIAŁ 8	Nadzór procesowy prokuratora nad postępowaniem przygotowawczym	
		ROZDZIAŁ 9	Zażalenia	
		ROZDZIAŁ 10	Podjęcie i wznowienie postępowania	
		ROZDZIAŁ 11	Postępowanie przyspieszone	
		ROZDZIAŁ 12	Postępowanie w sprawach z oskarżenia prywatnego	
		ROZDZIAŁ 13	Udział prokuratora w postępowaniu sądowym w sprawach karnych	
			ODDZIAŁ 1	Przepisy ogólne
			ODDZIAŁ 2	Czynności przygotowawcze prokuratora do udziału w rozprawie
			ODDZIAŁ 3	Udział prokuratora w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji
			ODDZIAŁ 4	Środki odwoławcze
			ODDZIAŁ 5	Udział prokuratora w postępowaniu przed sądem odwoławczym
			ODDZIAŁ 6	Zaskarżanie prawomocnych orzeczeń
		ROZDZIAŁ 14	Udział prokuratora w postępowaniu wykonawczym	
		ROZDZIAŁ 15	Postępowanie o ulaskawienie	
		ROZDZIAŁ 16	Czynności prokuratora w sprawach odpowiedzialności podmiotów zbiorowych	
	DZIAŁ II	POSTĘPOWANIE W SPRAWACH O WYKROCZENIA		
	DZIAŁ III	WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA W SPRAWACH KARNYCH		

CZĘŚĆ III	POZAKARNA DZIAŁALNOŚĆ PROKURATURY			
	DZIAŁ I	UDZIAŁ PROKURATORA W SPRAWACH CYWILNYCH, RODZINNYCH, OPIEKUŃCZYCH ORAZ ZE STOSUNKU PRACY I Z ZAKRESU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH		
	DZIAŁ II	UDZIAŁ PROKURATORA W POSTĘPOWANIU ADMINISTRACYJNYM I W POSTĘPOWANIU PRZED SĄDAMI ADMINISTRACYJNYMI		
	DZIAŁ II	TRYB DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH PRZEZ PROKURATORA W CELU ZAPOBIEŻENIA NARUSZENIOM PRAWA		

CZĘŚĆ IV	SKARGI I WNIOSKI			
	DZIAŁ I	SKARGA NA PRZEWLEKŁOŚĆ POSTĘPOWANIA		

	DZIAŁ II	<i>INNE SKARGI I WNIOSKI</i>
--	----------	-------------------------------------

C. Projekt przepisów Regulaminu wraz z uzasadnieniami.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia _____ r.

**Regulamin urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych Prokuratury,
Główniej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu i oddziałowych
komisji oraz Biura Lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej i oddziałowych biur
lustracyjnych**

Na podstawie art.45 § 1 ustawy z dnia _____ - Prawo o prokuraturze (Dz. U. z _____)
zarządza się, co następuje:

CZEŚĆ I

STRUKTURA I ORGANIZACJA PRACY PROKURATURY

DZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

ROZDZIAŁ 1

Przepisy wstępne

1.	§ 1. Rozporządzenie określa: 1) podział czynności pomiędzy jednostkami organizacyjnymi Prokuratury poszczególnych stopni, z uwzględnieniem czynności realizowanych w departamencie i wydziałach, właściwych w sprawach, podlegających orzecznictwu sądów wojskowych, w tym także strukturę organizacyjną tych jednostek,
----	---

	2) organizację pracy i sposób kierowania pracą, 3) dysponentów środków budżetowych, 4) szczegółowe czynności nadzoru służbowego, 5) tryb załatwiania spraw osobowych, 6) organizację pracy organów kolegialnych, 7) porządek wykonywania przez prokuratora czynności w sprawach o przestępstwa, przestępstwa skarbowe, wykroczenia i wykroczenia skarbowe, 8) porządek wykonywania czynności związanych z udziałem prokuratora w sprawach cywilnych, w tym rodzinnych, opiekuńczych oraz ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych, 9) porządek wykonywania przez prokuratora czynności w postępowaniu administracyjnym i przed sądami administracyjnymi, 10) tryb współdziałania prokuratora z organami władzy publicznej, państwowymi i samorządowymi jednostkami organizacyjnymi oraz organizacjami społecznymi w zapobieganiu przestępczości i innym naruszeniom prawa, 11) czynności prokuratorów wojskowych skierowanych do służby w jednostkach wojskowych poza granicami państwa, 12) tryb i organizację przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków, 13) tryb przyznawania prokuratorom podpisu elektronicznego.
2.	§ 2. Właściwość prokuratora bez bliższego określenia oznacza zakres jego zadań w jednostce organizacyjnej Prokuratury, będącej stałym miejscem wykonywania przez niego czynności służbowych, lub w okresie czasowego delegowania do tej jednostki.
3.	§ 3. 1. Ilekroć w przepisach niniejszego rozporządzenia mowa jest o przepisach kodeksu postępowania karnego, rozumie się przez to ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.), zwaną dalej "k.p.k." 2. Ilekroć w przepisach niniejszego rozporządzenia mowa jest o przepisach kodeksu karnego, rozumie się przez to ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.), zwaną dalej "k.k."

Przepis **§ 1** określa zakres regulowanej materii, który jest wyznaczony zakresem delegacji ustawowej zawartej w art.45 projektu Ustawy.

Przepis § 2 powtarza treść dotychczasowej regulacji, z tym jednak, że doprecyzowuje dla usunięcia ewentualnych wątpliwości w tym zakresie, że właściwość prokuratora określa przede wszystkim stałe miejsce wykonywania przez niego swoich obowiązków służbowych, określone albo na podstawie aktu powołania o którym mowa w art.94 projektu Ustawy, albo aktu delegowania z jednostki macierzystej, na podstawie art.127.

Przepis § 3 stanowi niezbędne wskazanie skrótowego określenia ustaw – Kodeks postępowania karnego oraz Kodeks karny, do której przepisy Regulaminu odwołują się w dalszej części.

ROZDZIAŁ 2

Nazwy, tablice i pieczęcie urzędowe oraz czas urzędowania jednostek organizacyjnych Prokuratury

1.	§ 4. 1. Nazwę prokuratury apelacyjnej, prokuratury okręgowej i prokuratury rejonowej ustala się zgodnie z nazwą miejscowości stanowiącej jej siedzibę. 2. W razie utworzenie ośrodka zamiejscowego prokuratury okręgowej lub rejonowej w jego nazwie oznacza się także nazwę miejscowości, w której znajduje się siedziba tego ośrodka.
2.	§ 5. 1. Na zewnątrz budynku jednostki organizacyjnej umieszcza się w widocznym miejscu tablicę z godłem państwowym, nazwą prokuratury oraz w miarę potrzeby nazwą jej komórki organizacyjnej. 2. Wewnątrz budynku umieszcza się tablicę informacyjną, wskazującą pełne nazwy komórek organizacyjnych jednostki organizacyjnej, ich rozmieszczenie oraz dni i godziny przyjęć interesantów, a także godziny przyjęć kierownika jednostki organizacyjnej wyższego stopnia w sprawach skarg i wniosków.
3.	§ 6. Prokuratura Generalna, prokuratury apelacyjne, prokuratury okręgowe i prokuratury rejonowe używają pieczęci urzędowych z nazwą prokuratury i wizerunkiem orła określonym w ustawie z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (Dz. U. z 2005 r. Nr 235, poz. 2000, z późn. zm.).
4.	§ 7. 1. Czas urzędowania jednostek organizacyjnych prokuratury obejmuje dni robocze, ustalone odrębnymi przepisami, od godziny 07.30 do godziny 15.30. 2. Prokurator apelacyjny w prokuraturze apelacyjnej, prokurator okręgowy w prokuraturze okręgowej oraz prokurator rejonowy w prokuraturze rejonowej, mogą ustalić inny czas rozpoczęcia i zakończenia urzędowania jednostki organizacyjnej Prokuratury, z zachowaniem ilości godzin, o której mowa w ust.1, jeżeli przemawiają za tym szczególnie uzasadnione względy. Czas rozpoczęcia urzędowania nie może rozpoczynać się później niż o godzinie 08.30.
5.	§ 8. 1. Sprawy interesantów załatwiane są w godzinach urzędowania jednostki organizacyjnej Prokuratury. 2. W przypadku zgłoszenia się przez interesanta w terminie wcześniej nieuzgodnionym lub innym niż uzgodniony, o czasie przystąpienia do załatwienia jego sprawy decyduje kierownik jednostki organizacyjnej Prokuratury, uwzględniając konieczność sprawnej

	realizacji bieżących lub zaplanowanych zadań przez prokuratorów i pracowników Prokuratury.
--	--

Przepis § 4 w ust.1 powtarza brzmienie przepisu § 5 aktualnego RegProk. Natomiast w ust.2 dokonano uzupełnienia regulacji, odnoszącego się do jednostek zamiejscowych prokuratur.

Przepis § 5 w ust.1 powtarza brzmienie przepisu § 6 aktualnego RegProk, z tym że uzupełniono jego treść o konieczność wskazania nazwy komórki danej jednostki organizacyjnej, jeżeli mieści się ona w innej lokalizacji niż siedziba samej głównej jednostki.

Przepis § 6 w ust.1 powtarza brzmienie przepisu § 7 aktualnego RegProk, albowiem nie zachodzi potrzeba jego modyfikacji.

Przepisy § 7 i § 8 stanowią znaczną modyfikację brzmienia przepisów § 64 i § 67 aktualnego Regulaminu. Dotychczas znajdowały się one w rozdziale dotyczącym organizacji i kierowania pracą Prokuratur. Uznano jednak, że mają one na tyle ogólny, a jednocześnie znaczący charakter, że powinny zostać zawarte w przepisach ogólnych.

W § 7 jako założenie modyfikacji przyjęto, że Regulamin winien jasno definiować godziny urzędowania jednostek organizacyjnych Prokuratury (od 07.30 do 15.30), z uwagi na gwarancyjny charakter tych przepisów, szczególnie dla pracowników Prokuratury. Długość dnia pracy określono zgodnie z ogólną zasadą wskazaną w art.129 § 1 kodeksu pracy. Jednocześnie jednak pozostawiono niezbędny zakres elastyczności prokuratorom apelacyjnym i prokuratorom okręgowym, a także rejonowym, umożliwiającą nieco inne określenie godzin rozpoczęcia i zakończenia pracy, co może być uzasadnione zwłaszcza z uwagi na uwarunkowania lokalne (np. możliwości dojazdu pracowników do lub z jednostki Prokuratury środkami transportu publicznego).

W § 8 ust.1 dokonano istotnej zmiany określenia sposobu obsługi interesantów. Przyjęto zasadę, że ich sprawy załatwiane są przez cały okres urzędowania jednostki organizacyjnej Prokuratury w danym dniu, albowiem podstawą funkcjonowania instytucji publicznej winna być dostępność dla obywatela w każdym czasie, pod warunkiem by nie dezorganizowało to pracy. Z tego też ostatniego względu w ust.2 przyjęto, że przypadku zgłoszenia się przez interesanta w terminie wcześniej nieuzgodnionym lub innym niż uzgodniony, o czasie przystąpienia do załatwienia jego sprawy decyduje kierownik jednostki

organizacyjnej Prokuratury, uwzględniając konieczność sprawnej realizacji bieżących lub zaplanowanych zadań przez prokuratorów i pracowników Prokuratury.

Odstąpiono natomiast od dotychczasowej zasady, że co najmniej raz w tygodniu przyjęcia powinny się odbywać w ustalonym dniu po godzinach urzędowania. Wiązała się ona bowiem z możliwością obligowania pracowników Prokuratury do pracy ponadnormatywnej, czego z kolei nie przewidują przepisy ustawy z dn.18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury. Natomiast konieczność – w razie takiej potrzeby – przyjęcia interesanta poza zwykłymi godzinami pracy przez prokuratora wynika z art.119 projektu Ustawy (podobnie, jak *de lege lata*), który stanowi, że czas pracy prokuratora jest określony wymiarem jego zadań.

ROZDZIAŁ 3

Bezpieczeństwo obiektów Prokuratury

1.	§ 9. 1. Prokurator kierujący jednostką organizacyjną Prokuratury zarządza stosowanie i przestrzeganie środków zapewniających bezpieczeństwo obiektu, w którym usytuowana jest ta jednostka. 2. Prokurator kierujący nadrzędną jednostką organizacyjną Prokuratury może zarządzić środki, o których mowa w ust.1, w stosunku do wszystkich podległych mu jednostek organizacyjnych Prokuratury.
2.	§ 10. Środki, o których mowa w § 9 winny w szczególności uniemożliwiać całkowicie swobodne przemieszczanie się interesantów po obiekcie, w którym usytuowana jest jednostka organizacyjna Prokuratury.
3.	§ 11. 1. Całodobową fizyczną ochronę obiektów Prokuratury zapewniają wewnętrzne służby ochrony lub policji sądowej. 2. W godzinach urzędowania jednostki organizacyjnej Prokuratury służbę ochronną musi pełnić co najmniej jeden kwalifikowany pracownik ochrony, w rozumieniu art.26 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (tekst jednolity – Dz. U. z 2005 r., Nr 145, poz.1221, z późn. zm.), albo funkcjonariusz policji sądowej.

Rozdział 3 stanowi ważne *novum*, albowiem tak ważną kwestię, jak zapewnienie bezpieczeństwa prokuratorom i pracownikom Prokuratury w godzinach urzędowania ich jednostek aktualny Regulamin oraz ustaw z dn. 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze niemal zupełnie pomijają.

Przepis **§ 9** wskazuje ogólne, podstawowe uprawnienia kierownika danej jednostki organizacyjnej do ustalenia zasad bezpieczeństwa.

Przepis **§ 10** zawiera normę zmierzającą do ograniczenia i zapewnienia kontroli przemieszczania się osób nie wykonujących czynności służbowych (przede wszystkim interesantów) po obiekcie jednostki organizacyjnej Prokuratury. Obecnie bowiem, w wielu tego typu budynkach osoby takie po przejściu przez drzwi główne (portiernię, recepcję) poruszają się bez żadnego nadzoru, co stwarza zagrożenie kradzieżą lub zniszczeniem dokumentów oraz fizyczne niebezpieczeństwo dla prokuratorów i pracowników, zwłaszcza ze strony osób z zaburzeniami psychicznymi.

Przepis § 11 z jednej strony nakłada obowiązek zapewnienia fizycznej ochrony obiektu danej jednostki organizacyjnej prokuratury przez specjalnie ku temu wyznaczone osoby, a z drugiej pozostawia do ustalenia lokalnie, czy będą to strażnicy z zakontraktowanej firmy prywatnej, czy funkcjonariusze policji sądowej. W trakcie godzin urzędowania jednostki niezbędnym jest jednak, aby funkcję ochronną wypełniał co najmniej jednak osoba posiadająca kwalifikacje i uprawnienia kwalifikowanego pracownika ochrony w rozumieniu art.26 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (tekst jednolity – Dz. U. z 2005 r., Nr 145, poz.1221, z późn. zm.), albo aby był to uzbrojony funkcjonariusz policji sądowej.

ROZDZIAŁ 4

Przyznawanie prokuratorom podpisu elektronicznego

1.	§ 12. W zakresie uzyskiwania przez prokuratorów podpisu elektronicznego stosuje się przepisy ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (tekst jednolity - Dz. U. z 2013 r., poz.262) oraz ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności publicznej (tekst jednolity - Dz. U. z 2013 r., poz.235).
2.	§ 13. 1. Prokurator Generalny jest odbiorcą usług certyfikacyjnych w stosunku do prokuratorów i pracowników zatrudnionych lub delegowanych do pełnienia czynności służbowych w Prokuraturze Generalnej. 2. Właściwy prokurator apelacyjny lub właściwy prokurator okręgowy są odbiorcami usług certyfikacyjnych w stosunku do prokuratorów i pracowników zatrudnionych w podległych im jednostkach organizacyjnych Prokuratury.

Projekt Ustawy w art.44 zezwala prokuratorom – co jest zupełnie nowym rozwiązaniem - na posługiwanie się przy wykonywaniu czynności służbowych podpisem elektronicznym. Zasady przyznawania i użytkowanie tej formy uwierzytelniania dokumentów regulują: ustawa z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (tekst jednolity - Dz. U. z 2013 r., poz.262) oraz ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności publicznej (tekst jednolity - Dz. U. z 2013 r., poz.235).

Przepis § 12 odsyła więc w tym zakresie do regulacji powyższych ustaw. Natomiast przepis § 13 definiuje, dla usunięcia wątpliwości w tym zakresie, kto personalnie pełni funkcję odbiorcy usług certyfikowanych, o którym mowa w art.3 pkt.18 ustawy o podpisie elektronicznym.

ROZDZIAŁ 5

Współpraca ze środkami masowego przekazu

Analizując przepisy aktualnego Regulaminu Prokuratury, dotyczące współpracy ze środkami masowego przekazu, a przede wszystkim udzielania informacji dziennikarzom, uznano, że nie wymagają one zmiany lub usunięcia. Niezbędne natomiast wydaje się poszerzenie regulacji.

1.	§ 14. Zadania związane ze współpracą powszechnych jednostek organizacyjnych Prokuratury, zwanych dalej "jednostkami organizacyjnymi", ze środkami masowego przekazu wykonują: 1) w Prokuraturze Generalnej - rzecznik prasowy Prokuratury Generalnej; 2) w prokuraturach apelacyjnych i prokuraturach okręgowych - kierownicy tych prokuratur i rzecznicy prasowi; 3) w prokuraturach rejonowych - prokurator rejonowy lub jego zastępca.
2.	§ 15. Prokurator prowadzący lub bezpośrednio nadzorujący powierzone Policji albo innemu organowi postępowanie przygotowawcze może samodzielnie udzielać informacji, w zakresie tego postępowania, przedstawicielom środków masowego przekazu, chyba że kierownik jednostki organizacyjnej Prokuratury zastrzeże to pisemnie do własnej kompetencji.
3.	§ 16. 1. Prokurator biorący udział w rozprawie, albo w posiedzeniu udziela w niezbędnym zakresie wypowiedzi przedstawicielom środków masowego przekazu, relacjonującym przebieg postępowania. 2. Przepisu ust.1 nie stosuje się w sprawach, w których wyłączono jawność rozprawy.
4.	§ 17. Odpowiedzi na krytykę prasową oraz sprostowania publikowanych wiadomości nieprawdziwych lub nieścisłych kierują rzecznicy prasowi.
5.	§ 18. W sprawach nieuregulowanych przepisami ustawy oraz niniejszego rozporządzenia, stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz.1198, z późn. zm.), z zastrzeżeniem art.156 § 5 k.p.k.

Przepis **§ 14** zachowuje w niezmienionej formule przyporządkowanie szefom prokuratur rejonowych i ich zastępcom, a w jednostkach organizacyjnych wyższego szczebla

ich szefom oraz powołanym rzecznikom prasowym, zadanie współpracy z mediami w każdej sferze objętej funkcjonowaniem i działalnością jednostki organizacyjnej Prokuratury.

W § 15 zastrzeżono jednak, że w konkretny postępowaniu przygotowawczym, przydzielonym do referatu, prokurator je prowadzący lub bezpośrednio nadzorujący może także samodzielnie udzielać informacji, w zakresie tego postępowania. Wynika to z faktu, że jest on osobą najlepiej znającą sprawę, ponosząca za nią odpowiedzialność i w związku z tym potrafiącą z reguły najprecyzyjniej ustalić właściwy zakres informacji przekazywanej opinii publicznej. W konkretnym wypadku jednak prokurator kierujący jednostką organizacyjną, w której toczy się sprawa, jeżeli uzna to za rozwiązanie najwłaściwsze, udzielania informacji będzie mógł pisemnie zarezerwować wyłącznie do swojej kompetencji.

Przepis § 16 wprowadza w sposób czytelny obowiązek i jednocześnie upoważnienie dla tzw. prokuratora sesyjnego (sprawującego na danej rozprawie funkcję oskarżyciela publicznego, niezależnie od tego, czy jest również autorem aktu oskarżenia, lub inną przewidzianą dla prokuratora) do udzielenia informacji przedstawicielom mediów, którzy relacjonują przebieg danej rozprawy lub posiedzenia. Za zdecydowanie niekorzystne z punktu widzenia wizerunku instytucji Prokuratury, a także prawa społeczeństwa do informacji, w tym także zapoznania się ze stanowiskiem oskarżenia, należy uznać odmawianie wypowiedzi dziennikarzom, zwłaszcza po rozprawie. Obowiązek ten jednak, z przyczyn oczywistych ustaje, jeżeli sąd wyłączył jawność rozprawy, czemu wychodzi naprzeciw treść ust.2 omawianego paragrafu.

Przepis § 17 zachowuje w całości brzmienie swego aktualnego odpowiednika, gdyż wydaje się nie budzić wątpliwości, że odpowiedź na krytykę prasową oraz sprostowanie, stanowiące instrumenty Prawa prasowego, jako złożone i bardziej wymagające formy wypowiedzi przedstawicieli Prokuratury, powinny pozostawać w rękach prokuratorów wyspecjalizowanych w tym zakresie, przechodzących także odpowiednie szkolenia. Takim zaś są rzecznicy prasowi jednostek organizacyjnych Prokuratury, na szczeblach prokuratur okręgowych, apelacyjnych oraz Prokuratury Generalnej.

W § 18, stanowiącym nowość, dla usunięcia wątpliwości, zawarto dyspozycję, że sprawach nieuregulowanych przepisami ustawy oraz niniejszego rozporządzenia, stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz.1198, z późn. zm.), z zastrzeżeniem art.156 § 5 k.p.k.

DZIAŁ II

STRUKTURA PROKURATURY

Wprowadzenie

Projektowanie unormowań Regulaminu urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w zakresie organizacji prokuratury wymaga omówienia na wstępie nowego kształtu organizacyjnego prokuratury przewidzianego w projekcie ustawy Prawo o prokuraturze z dnia 20 lutego 2014 r. Należy bowiem zauważyć, że przynajmniej w części istotnie różni się on od istniejącego obecnie. Dodatkowo nie można zapominać, że to ustawa determinuje ogólny zakres swobody w kształtowaniu przepisów Regulaminu. Nie można zatem przyjmować rozwiązań, które niweczyłyby lub też byłyby wprost sprzeczne z założeniami przyjętymi w ustawie. Nowy model organizacyjny prokuratury zostanie przedstawiony w porównaniu z rozwiązaniami wynikającymi z aktualnie obowiązujących przepisów ustawy o prokuraturze, a także Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 marca 2010 r. Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 listopada 2008 r. Regulamin wewnętrznego urzędowania wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury (część II).

Szczegółowe natomiast propozycje unormowań regulaminowych zostaną omówione w części III.

I. Struktura organizacyjna prokuratury w ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze oraz projekcie ustawy Prawo o prokuraturze z dnia 20 lutego 2014 r.

1. Struktura organizacyjna prokuratury w ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze Prokuraturę stanowią Prokurator Generalny oraz podlegli mu prokuratorzy powszechnych i wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz prokuratorzy Instytutu Pamięci Narodowej -

Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Prokuratorami powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury są prokuratorzy Prokuratury Generalnej, prokuratur apelacyjnych, prokuratur okręgowych i rejonowych (art. 6 ust. 1 ustawy o prokuraturze). Prokuratorami wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury są prokuratorzy Naczelnej Prokuratury Wojskowej, wojskowych prokuratur okręgowych i wojskowych prokuratur garnizonowych (art. 6 ust. 1 ustawy o prokuraturze). Natomiast Prokuratorami Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu są prokuratorzy Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, prokuratorzy oddziałowych komisji ścigania zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, prokuratorzy Biura Lustracyjnego oraz prokuratorzy oddziałowych biur lustracyjnych (art. 6 ust. 3 ustawy o prokuraturze).

Zagadnienia związane z organizacją prokuratury zostały przez ustawodawcę wyodrębnione w rozdziale 2 obecnie obowiązującej ustawy o prokuraturze. W rozdziale tym znalazły się głównie unormowania odnoszące się do trybu powoływania i odwoływania oraz statusu Prokuratury Generalnej, a także trybu powoływania i odwoływania prokuratorów powszechnych, wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz prokuratorów IPN, w tym prokuratorów pełniących funkcje kierownicze w jednostkach prokuratury. W bardzo ograniczony sposób natomiast ustawodawca reguluje inne aspekty instytucjonalne związane z organizacją prokuratury.

W art. 17 ust. 1 ustawy o prokuraturze wskazuje, że powszechnymi jednostkami organizacyjnymi prokuratury są: Prokuratura Generalna oraz prokuratury apelacyjne, okręgowe i rejonowe. Przepis art. 17 ust. 20 ustawy o prokuraturze przewiduje ponadto, że wojskowymi jednostkami organizacyjnymi prokuratury są: Naczelna Prokuratura Wojskowa, wojskowe prokuratury okręgowe oraz wojskowe prokuratury garnizonowe. Poza zakresem normowania ustawy o prokuraturze znalazła się natomiast kwestia funkcjonowania prokuratorów IPN. Została ona uregulowana w ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (art. 18 i 19). W związku z przedmiotem niniejszego opracowania uwaga skupiona zostanie na powszechnych oraz wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury.

Unormowania rozdziału 2 ustawy o prokuraturze generalnie nie precyzują szczegółowo liczby oraz wewnętrznej struktury organizacyjnej jednostek prokuratury. Ustawa

o prokuraturze zawiera jednak kilka istotnych regulacji ograniczających swobodę w kształtowaniu siatki oraz ustroju jednostek prokuratury na terenie kraju.

W odniesieniu do Prokuratury Generalnej przewiduje się, że ma ona zapewnić obsługę Prokuratora Generalnego, w szczególności w zakresie jego zadań w postępowaniach prowadzonych na podstawie ustawy. Wśród podstawowych zadań Prokuratury Generalnej wymienia się:

- 1) zapewnienie udziału prokuratora w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym, Sądem Najwyższym i Naczelnym Sądem Administracyjnym,
- 2) sprawowanie nadzoru instancyjnego i służbowego nad postępowaniami prowadzonymi w prokuraturach apelacyjnych,
- 3) koordynacja nadzoru służbowego nad postępowaniem przygotowawczym prowadzonym przez pozostałe jednostki organizacyjne prokuratury
- 4) prowadzenie wizytacji prokuratur apelacyjnych
- 5) wykonywanie czynności w zakresie obrotu prawnego z zagranicą (art. 17 ust. 2 ustawy o prokuraturze).

W ramach Prokuratury Generalnej tworzy się, w zależności od potrzeb, departamenty i biura. W ramach departamentów i biur mogą być tworzone wydziały lub inne komórki organizacyjne (art. 17 ust. 17 ustawy o prokuraturze). Departamentami i biurami Prokuratury Generalnej kierują dyrektorzy, zaś wydziałami departamentów i biur Prokuratury Generalnej naczelnicy. W zależności od potrzeb, dyrektorzy departamentów i biur Prokuratury Generalnej mogą mieć zastępców (art. 17 ust. 19 ustawy o prokuraturze).

Prokuraturę apelacyjną tworzy się dla obszaru właściwości co najmniej dwóch prokuratur okręgowych, odpowiadającego obszarowi właściwości odpowiedniego sądu apelacyjnego (art. 17 ust. 12 ustawy o prokuraturze). Prokuraturą apelacyjną kieruje prokurator apelacyjny (art. 17 ust. 5 ustawy o prokuraturze).

Do podstawowych zadań prokuratury apelacyjnej należy:

- 1) zapewnienie udziału prokuratora w postępowaniach prowadzonych na podstawie ustawy przed sądem apelacyjnym i wojewódzkim sądem administracyjnym,
- 2) prowadzenie i nadzorowanie postępowań przygotowawczych w sprawach ścigania przestępczości zorganizowanej i korupcji,

- 3) sprawowanie nadzoru instancyjnego i służbowego nad postępowaniami prowadzonymi w prokuraturach okręgowych,
- 4) prowadzenie wizytacji prokuratur okręgowych i rejonowych (art. 17 ust. 4 ustawy o prokuraturze).

W prokuraturze apelacyjnej obowiązkowe jest utworzenie wydziałów: postępowania sądowego, do spraw wizytacji i okresowej oceny prokuratorów oraz do spraw przestępczości zorganizowanej i korupcji (art. 17 ust. 18 ustawy o prokuraturze). W prokuraturach apelacyjnych mogą być ponadto tworzone inne wydziały oraz – samodzielne lub wchodzące w skład wydziałów – działy (art. 17 ust. 17 ustawy o prokuraturze). Wydziałami w prokuraturach apelacyjnych kierują naczelnicy, a działami – kierownicy (art. 17 ust. 19 ustawy o prokuraturze).

Prokuraturę okręgową tworzy się dla obszaru właściwości co najmniej dwóch prokuratur rejonowych (art. 17 ust. 12 ustawy o prokuraturze). Prokuraturą okręgową kieruje prokurator okręgowy (art. 17 ust. 7 ustawy o prokuraturze).

Do podstawowych zadań prokuratury okręgowej należy:

- 1) zapewnienie udziału prokuratora w postępowaniach prowadzonych na podstawie ustawy przed sądem okręgowym,
- 2) prowadzenie i nadzorowanie postępowań przygotowawczych w sprawach o poważne przestępstwa kryminalne i gospodarcze,
- 3) sprawowanie nadzoru instancyjnego i służbowego nad postępowaniami prowadzonymi w prokuraturach rejonowych
- 4) prowadzenie wizytacji prokuratur rejonowych (art. 17 ust. 6 ustawy o prokuraturze).

W prokuraturach okręgowych mogą być tworzone wydziały oraz – samodzielne lub wchodzące w skład wydziałów – działy (art. 17 ust. 17 ustawy o prokuraturze). Wydziałami w prokuraturach okręgowych kierują naczelnicy, a działami – kierownicy (art. 17 ust. 19 ustawy o prokuraturze). W przeciwieństwie do prokuratur apelacyjnych ustawa o prokuraturze nie określa jakie działy muszą zostać utworzone w każdej prokuraturze okręgowej.

Ustawa o prokuraturze przewiduje możliwość utworzenia ośrodka zamiejscowego prokuratury okręgowej (art. 17 ust. 15 ustawy o prokuraturze).

Prokuraturę rejonową tworzy się dla jednej lub większej liczby gmin. W uzasadnionych wypadkach może być utworzona więcej niż jedna prokuratura rejonowa w

obrębie tej samej gminy (art. 17 ust. 12 ustawy o prokuraturze). Prokuraturą rejonową kieruje prokurator rejonowy (art. 17 ust. 9 ustawy o prokuraturze).

Do podstawowych zadań prokuratury rejonowej należy:

- 1) zapewnienie udziału prokuratora w postępowaniach prowadzonych na podstawie ustawy przed sądem rejonowym
- 2) prowadzenie i nadzorowanie postępowań przygotowawczych z wyłączeniem spraw, które prowadzone albo nadzorowane są przez prokuraturę apelacyjną i okręgową (art. 17 ust. 8 ustawy o prokuraturze).

W prokuraturach rejonowych mogą być tworzone działy lub sekcje (art. 17 ust. 17 ustawy o prokuraturze). Działami w prokuraturach rejonowych, kierują kierownicy. W prokuraturach rejonowych o obsadzie kadrowej nieprzekraczającej sześciu prokuratorów komórkami organizacyjnymi kierują bezpośrednio prokurator rejonowy lub jego zastępca (art. 17 ust. 19 ustawy o prokuraturze).

Ustawa o prokuraturze przewiduje możliwość utworzenia ośrodka zamiejscowego prokuratury rejonowej (art. 17 ust. 15 ustawy o prokuraturze).

Prokuratury apelacyjne, okręgowe oraz rejonowe, a także ośrodki zamiejscowe prokuratur okręgowych i rejonowych tworzone są i znoszone w drodze rozporządzenia przez Ministra Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Prokuratora Generalnego. W tym samym trybie Minister Sprawiedliwości ustala ich siedziby i obszary właściwości, mając na względzie zapewnienie właściwego funkcjonowania tych jednostek (art. 17 ust. 13 i 15 ustawy o prokuraturze).

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 marca 2010 r. w sprawie utworzenia prokuratur apelacyjnych, okręgowych i rejonowych oraz ustalenia ich siedzib i obszarów właściwości przewiduje utworzenie dwóch ośrodków zamiejscowych prokuratur okręgowych w obszarze właściwości Prokuratury Apelacyjnej w Lublinie:

- 1) Ośrodka Zamiejscowego Prokuratury Okręgowej w Lublinie z siedzibą w Białej Podlaskiej.
- 2) Ośrodka Zamiejscowego Prokuratury Okręgowej w Lublinie z siedzibą w Chełmie (§ 4 Rozporządzenia).

Ponadto wskazane powyżej Rozporządzenie przewiduje także utworzenie pięciu ośrodków zamiejscowych prokuratur rejonowych:

- 1) Ośrodek Zamiejscowy Prokuratury Rejonowej w Szubinie z siedzibą w Żninie.
- 2) Ośrodek Zamiejscowy Prokuratury Rejonowej w Ostródzie z siedzibą w Morągu.
- 3) Ośrodek Zamiejscowy Prokuratury Rejonowej w Tarnowskich Górach z siedzibą w Piekarach Śląskich.
- 4) Ośrodek Zamiejscowy Prokuratury Rejonowej w Kluczborku z siedzibą w Namysłowie.
- 5) Ośrodek Zamiejscowy Prokuratury Rejonowej w Przysusze z siedzibą w Szydłowcu (§ 6 Rozporządzenia).

Na koniec warto także zauważyć, że Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Prokuratora Generalnego, w drodze rozporządzenia, może określić właściwość powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w sprawach o poszczególne rodzaje przestępstw niezależnie od miejsca ich popełnienia oraz w sprawach cywilnych, administracyjnych, w sprawach o wykroczenia, a także w innych postępowaniach prowadzonych na podstawie ustaw, mając na względzie skuteczne zwalczanie przestępczości i zapewnienie sprawności postępowań – niezależnie od ogólnej właściwości powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (art. 17 ust. 14 ustawy o prokuraturze).

Minister Sprawiedliwości skorzystał z upoważnienia ustawowego zawartego w art. 17 14 ustawy o prokuraturze i ustalił na tej podstawie, że do właściwości Prokuratury Okręgowej w Warszawie należą sprawy o przestępstwa, niezależnie od miejsca ich popełnienia, określone w:

- 1) rozdziale 9 ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych,
- 2) dziale XIV ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych,
- 3) dziale X ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi,
- 4) rozdziale 9 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych,
- 5) rozdziale 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym.

Zgodnie z art. 17 ust. 20 ustawy o prokuraturze wojskowymi jednostkami organizacyjnymi prokuratury są: Naczelna Prokuratura Wojskowa, wojskowe prokuratury okręgowe oraz wojskowe prokuratury garnizonowe.

W odniesieniu do wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury ustawa o prokuraturze zawiera jedynie bardzo ogólne przepisy kształtujące ich ustrój i strukturę. Zgodnie z art. 17 ust. 21 ustawy o prokuraturze Naczelną Prokuraturą Wojskową kieruje Naczelny Prokurator Wojskowy. Ustawa o prokuraturze przewiduje także utworzenie wojskowych prokuratur okręgowych, którymi kierują wojskowi prokuratorzy okręgowi (art. 17 ust. 22 ustawy o prokuraturze) oraz wojskowych prokuratur garnizonowych, którymi kierują wojskowi prokuratorzy garnizonowi (art. 17 ust. 23 ustawy o prokuraturze). Organem uprawnionym do tworzenia i znoszenia wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz ustalania ich siedziby i terytorialnego zakresu działania, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia właściwego funkcjonowania tych jednostek jest Minister Obrony Narodowej, który czyni to w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia.

2. Struktura organizacyjna prokuratury w Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 marca 2010 r. Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury

2.1. Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury

2.1.1. Zagadnienia ogólne

Rozwinięciem przepisów rozdziału 2 ustawy o prokuraturze są przepisy rozdziału 1 zatytułowanego Wewnętrzna struktura organizacyjna i zadania Prokuratury Generalnej oraz pozostałych powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w Dziale II zatytułowanym Organizacja prokuratury Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 marca 2010 r. Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.

Generalnie § 9 ust. 1 Regulaminu prokuratorskiego przewiduje, że prokuratorzy wykonują samodzielnie zlecone im czynności na stanowiskach pracy lub samodzielnych stanowiskach pracy, których zakres ustala się rzeczowo lub terytorialnie. Łączenie stanowisk pracy w komórki organizacyjne jest wskazane wtedy, gdy liczba wpływających spraw przekracza możliwości sprawowania bezpośredniego nadzoru nad poszczególnymi

stanowiskami pracy przez kierownika jednostki organizacyjnej i jego zastępcę (§ 9 ust. 2 Regulaminu prokuratorskiego).

W Prokuraturze Generalnej tworzy się:

- 1) departamenty - gdy przewidziany do załatwienia zakres zadań merytorycznych uzasadnia zatrudnienie w nich co najmniej dwunastu prokuratorów lub pracowników prokuratury;
- 2) biura - gdy przewidziany do załatwienia zakres zadań merytorycznych uzasadnia zatrudnienie w nich co najmniej sześciu prokuratorów lub pracowników prokuratury;
- 3) wydziały - gdy przewidziany do załatwienia zakres zadań merytorycznych uzasadnia zatrudnienie w nich co najmniej czterech prokuratorów lub pracowników prokuratury (§ 9 ust. 4 Regulaminu prokuratorskiego).

W departamentach i biurach Prokuratury Generalnej mogą być także tworzone, w zależności od potrzeb, zespoły. Zespoły tworzy się dla co najmniej trzech prokuratorów lub pracowników prokuratury (§ 9 ust. 5 Regulaminu prokuratorskiego).

W prokuraturach apelacyjnych, prokuraturach okręgowych i prokuraturach rejonowych tworzy się komórki organizacyjne wtedy, gdy liczba spraw przewidywanych do załatwienia uzasadnia zatrudnienie w niej:

- 1) w dziale prokuratury apelacyjnej i prokuratury okręgowej oraz w sekcji prokuratury rejonowej - co najmniej trzech prokuratorów;
- 2) w wydziale prokuratury apelacyjnej i prokuratury okręgowej oraz w dziale prokuratury rejonowej - co najmniej czterech prokuratorów;
- 3) w funkcjonalnych komórkach organizacyjnych - odpowiednio trzech lub czterech prokuratorów lub pracowników prokuratury (§ 9 ust. 3 Regulaminu prokuratorskiego).

Wewnętrzną strukturę organizacyjną jednostki organizacyjnej ustala kierownik jednostki w uzgodnieniu z kierownikiem jednostki organizacyjnej wyższego stopnia, określając komórki organizacyjne i rodzaj wykonywanych przez nie zadań oraz zakres sprawowanego nad nimi nadzoru przez prokuratora bezpośrednio przełożonego (§ 8 ust. 1 Regulaminu prokuratorskiego). W przypadku ustalenia wewnętrznej struktury organizacyjnej prokuratury rejonowej wymaga ponadto zgody prokuratora apelacyjnego (§ 8 ust. 2 Regulaminu prokuratorskiego).

2.1.2. Struktura organizacyjna Prokuratury Generalnej

Zagadnienia dotyczące organizacji Prokuratury Generalnej reguluje Oddział 2 Regulaminu prokuratorskiego. Przepis § 12 rozstrzyga, że w skład Prokuratury Generalnej wchodzi następujące komórki organizacyjne:

- 1) Biuro Prokuratora Generalnego, w skład którego wchodzi:
 - a. Zespół Prezydialny;
 - b. Wydział Kwestii Prawnych;
 - c. Wydział Informacji i Kontakt z Mediami;
 - d. Wydział Skarg i Wniosków;
 - e. Zespół Kontroli Działań Operacyjnych Organów Ścigania;
 - f. Rzecznik Dyscyplinarny Prokuratora Generalnego;
 - g. Rzecznik Prasowy Prokuratury Generalnej (§ 13 ust. 2 Regulaminu prokuratorskiego).
- 2) Biuro Spraw Konstytucyjnych;
- 3) Departament Organizacji Pracy, Wizytacji i Systemów Informatycznych Prokuratury, w którego skład wchodzi:
 1. Wydział Organizacji Pracy Prokuratury;
 2. Wydział do spraw Wizytacji, Lustracji i Oceny Prokuratorów;
 3. Wydział do spraw Systemów Informatycznych;
 4. Wydział do spraw Sprawozdawczości i Statystyki (§ 15 ust. 2 Regulaminu prokuratorskiego).
- 4) Departament Postępowania Przygotowawczego;
- 5) Departament do spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji;
- 6) Departament Postępowania Sądowego, w którego skład wchodzi:
 - a. Wydział Postępowania Sądowego w Sprawach Karnych;
 - b. Wydział do spraw Cywilnych i Administracyjnych;
 - c. Zespół Kasacji;
 5. Zespół do spraw Ułaskawień (§ 18 ust. 2 Regulaminu prokuratorskiego).
- 7) Departament Współpracy Międzynarodowej, w którego skład wchodzi:

- a. Wydział Spraw Międzynarodowych;
 - b. Wydział Obrotu Prawnego z Zagranicą (§ 19 ust. 2 Regulaminu prokuratorskiego).
- 8) Departament Budżetu i Majątku Prokuratury, w którego skład wchodzi:
- a. Główny Księgowy Budżetu Prokuratury;
 - b. Wydział Budżetu;
 - c. Wydział Majątku i Inwestycji;
 - d. Wydział Nadzoru Finansowego i Analiz;
 - e. Stanowisko do spraw Bezpieczeństwa i Higieny Pracy oraz Ochrony Przeciwpowodziowej (§ 20 ust. 2 Regulaminu prokuratorskiego).
- 9) Biuro Kadr, w którego skład wchodzi:
- a. Wydział Spraw Osobowych Prokuratorów;
 - b. Zespół do spraw Prokuratorów w Stanie Spoczynku;
 - c. Zespół do spraw Osobowych Pracowników Prokuratury;
 - d. Zespół do spraw Etatyfikacji Prokuratury (§ 21 ust. 2 Regulaminu prokuratorskiego).
- 10) Biuro Administracyjno-Finansowe Prokuratury Generalnej, w którego skład wchodzi:
- a. Wydział Rachunkowości i Finansów;
 - b. Wydział Administracyjno-Gospodarczy;
 - c. Zespół do spraw Zamówień Publicznych;
 - d. Zespół do spraw Bezpieczeństwa i Higieny Pracy oraz Ochrony Przeciwpowodziowej (§ 22 ust. 2 Regulaminu prokuratorskiego).
- 11) Biuro Ochrony Informacji Niejawnych i Spraw Obronnych, w którego skład wchodzi:
- a. Kancelaria Tajna;
 - b. Zespół do spraw Obronnych (§ 24 ust. 3 Regulaminu prokuratorskiego).
- Zadania wymienionych powyżej komórek organizacyjnych Prokuratury Generalnej zostały wymienione w §§ 13-24 Regulaminu prokuratorskiego.

2.1.3. Struktura organizacyjna prokuratur apelacyjnych

Uszczegóławiając postanowienia ustawy o prokuraturze § 25 Regulaminu prokuratorskiego przewiduje, że w skład prokuratury apelacyjnej wchodzi:

- 1) Wydział do spraw Wizytacji i Okresowej Oceny Prokuratorów;
- 2) Wydział Postępowania Sądowego;
- 3) Wydział do spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji.

Ponadto w prokuraturze apelacyjnej można utworzyć:

- 1) Wydział Organizacji Pracy Prokuratur;
- 2) Wydział Nadzoru nad Postępowaniem Przygotowawczym;
- 3) Wydział Budżetowo-Administracyjny;
- 4) Samodzielny Dział do spraw Ochrony Informacji Niejawnych.

Poszczególne wydziały prokuratury apelacyjnej oznacza się następującymi cyframi rzymskimi:

- I - Wydział Organizacji Pracy Prokuratur;
- II - Wydział Postępowania Sądowego;
- III - Wydział Nadzoru nad Postępowaniem Przygotowawczym
- IV - Wydział do spraw Wizytacji i Okresowej Oceny Prokuratorów;
- V - Wydział do spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji;
- VI - Wydział Budżetowo-Administracyjny.

Przepis § 26 ust. 2 Regulaminu prokuratorskiego przewiduje ponadto, że w Wydziale Organizacji Pracy Prokuratur może zostać utworzony dział do spraw informatyzacji i analiz. Ponadto przepis § 31 ust. 2 Regulaminu prokuratorskiego stanowi, że w przypadkach uzasadnionych wielkością prokuratury apelacyjnej oraz liczbą i wielkością podległych jednostek organizacyjnych, w Wydziale Budżetowo-Administracyjnym można utworzyć dział finansowo-księgowy.

Zakres zadań poszczególnych wydziałów jest regulowany przez §§ 26-32 Regulaminu prokuratorskiego.

Jeżeli w prokuraturze apelacyjnej nie utworzono żadnego lub niektórych z wydziałów, których utworzenie jest fakultatywne to zadania przewidziane dla tych wydziałów wykonywane są w samodzielnych działach lub wchodzących w skład wydziałów albo przez prokuratorów lub pracowników wykonujących czynności na samodzielnych stanowiskach pracy (§ 35 ust. 1 Regulaminu prokuratorskiego).

Regulamin ustanawia także domniemanie kompetencji komórek organizacyjnych wykonujących zadania z zakresu organizacji pracy prokuratur, w sytuacji, gdy chodzi o zadania, które nie są objęte właściwością innych komórek organizacyjnych prokuratury apelacyjnej (§ 35 ust. 2 Regulaminu prokuratorskiego).

2.1.4. Struktura organizacyjna prokuratur okręgowych

Uszczegóławiając postanowienia ustawy o prokuraturze § 36 Regulaminu prokuratorskiego przewiduje, że w skład prokuratury okręgowej mogą wchodzić:

- 1) Wydział Organizacyjny;
- 2) Wydział Postępowania Sądowego;
- 3) Wydział Nadzoru nad Postępowaniem Przygotowawczym;
- 4) Wydział Śledczy;
- 5) Wydział do spraw Przestępczości Gospodarczej;
- 6) Wydział Budżetowo-Administracyjny;
- 7) Samodzielny Dział do spraw Informatyzacji i Analiz;
- 8) Samodzielny Dział do spraw Ochrony Informacji Niejawnych.

W uzasadnionych przypadkach w prokuraturach okręgowych, którym podlega więcej niż 9 prokuratur rejonowych, zamiast Samodzielnych Działów do spraw Informatyzacji i Analiz mogą zostać utworzone Wydziały do spraw Informatyzacji i Analiz.

Poszczególne wydziały prokuratury okręgowej oznacza się następującymi cyframi rzymskimi:

- I - Wydział Organizacyjny;
- II - Wydział Postępowania Sądowego;
- III - Wydział Nadzoru nad Postępowaniem Przygotowawczym;
- IV - Wydział do spraw Informatyzacji i Analiz;
- V - Wydział Śledczy;
- VI - Wydział do spraw Przestępczości Gospodarczej;
- VII - Wydział Budżetowo-Administracyjny.

Przepis § 43 ust. 2 Regulaminu prokuratorskiego przewiduje ponadto, że w Wydziale Budżetowo-Administracyjnym można utworzyć działy: finansowo-księgowy, administracyjno-gospodarczy oraz inwestycji i remontów.

Zakres zadań poszczególnych wydziałów jest regulowany przez §§ 37-41 Regulaminu prokuratorskiego.

Jeżeli w prokuraturze okręgowej nie utworzono żadnego lub niektórych z wydziałów, których utworzenie jest fakultatywne to zadania przewidziane dla tych wydziałów wykonywane są w samodzielnych działach lub wchodzących w skład wydziałów albo przez prokuratorów lub pracowników wykonujących czynności na samodzielnych stanowiskach pracy (§ 48 ust. 1 Regulaminu prokuratorskiego). Wyjątek przewidziany został w § 42 Regulaminu prokuratorskiego, który stanowi, że w prokuraturach okręgowych, w których nie utworzono Wydziału Śledczego lub Wydziału do spraw Przestępczości Gospodarczej, zadania w zakresie prowadzenia śledztw i występowania w tych sprawach przed sądem pierwszej instancji realizuje się w Wydziale Nadzoru nad Postępowaniem Przygotowawczym, który w tych jednostkach otrzymuje nazwę Wydziału Postępowania Przygotowawczego.

Regulamin ustanawia także domniemanie kompetencji komórek organizacyjnych wykonujących zadania z zakresu organizacji pracy, w sytuacji, gdy chodzi o zadania, które nie są objęte właściwością innych komórek organizacyjnych prokuratury okręgowej (§ 48 ust. 2 Regulaminu prokuratorskiego).

W przypadku utworzenia ośrodka zamiejscowego prokuratury okręgowej, nie wyodrębnia się w nim komórek organizacyjnych (§ 49 ust. 1 Regulaminu prokuratorskiego).

Funkcję kierownika ośrodka pełni zastępca prokuratora okręgowego (§ 49 ust. 2 Regulaminu prokuratorskiego).

2.1.5. Struktura organizacyjna prokuratur rejonowych

Regulamin prokuratorski przewiduje, że w prokuraturze rejonowej mogą być tworzone działy dla określonego rodzaju spraw lub dla spraw z określonego obszaru właściwości (§ 50). W działach o obsadzie kadrowej przekraczającej 12 prokuratorów mogą być tworzone sekcje (§ 51).

W prokuraturze rejonowej o obsadzie kadrowej przekraczającej 8 prokuratorów wydziela się stanowisko pracy albo tworzy sekcję lub dział do prowadzenia śledztw (§ 52). Regulamin prokuratorski dopuszcza także wydzielenie stanowiska pracy lub utworzenie działu do spraw cywilnych, ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych oraz administracyjnych, jeżeli uzasadnia to liczba wpływających wniosków w tych sprawach, wymagających podjęcia czynności przez prokuratora (§ 53).

Zgodnie z § 54 ust. 1 Regulaminu prokuratorskiego w ośrodkach zamiejscowych prokuratur rejonowych nie wyodrębnia się komórek organizacyjnych. Funkcję kierownika ośrodka zamiejscowego pełni zastępca prokuratora rejonowego (§ 54 ust. 2 Regulaminu prokuratorskiego).

3. Struktura organizacyjna wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury w Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 listopada 2008 r. Regulamin wewnętrznego urzędowania wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury

3.1. Zagadnienia ogólne

Regulacje ustawy o prokuraturze dotyczące struktury organizacyjnej wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury uszczegóławia rozdział 1 zatytułowany Wewnętrzna organizacja wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury w dziale II Organizacja

prokuratury wojskowej Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 listopada 2008 r. Regulamin wewnętrznego urzędowania wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury (dalej: Regulamin).

Zgodnie z § 11 ust. 1 Regulaminu prokuratorzy wykonują samodzielnie zlecone im czynności na stanowiskach pracy lub samodzielnych stanowiskach pracy, których zakres ustala się rzeczowo lub terytorialnie. Łączenie stanowisk pracy w komórki organizacyjne jest wskazane wtedy, gdy liczba wpływających spraw przekracza możliwości sprawowania bezpośredniego nadzoru nad poszczególnymi stanowiskami pracy przez Naczelnego Prokuratora Wojskowego, wojskowego prokuratora okręgowego, wojskowego prokuratora garnizonowego i ich zastępców (§ 11 ust. 2 Regulaminu). Co do zasady w skład komórki organizacyjnej powinny wchodzić co najmniej siedem stanowisk etatowych w oddziale oraz pięć stanowisk etatowych w wydziale, chyba że jest celowe utworzenie komórki organizacyjnej o mniejszej obsadzie (§ 12 Regulaminu). Oddziałem i wydziałem w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej kieruje odpowiednio szef oddziału oraz szef wydziału. Natomiast wydziałem w wojskowej prokuraturze okręgowej kieruje naczelnik wydziału (§ 13 Regulaminu).

Wewnętrzną strukturę organizacyjną wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury, ustala w formie rozkazu organizacyjnego, kierując się potrzebą sprawnego wykonywania zadań prokuratury oraz zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu:

- 1) Naczelnny Prokurator Wojskowy - dla Naczelnej Prokuratury Wojskowej;
- 2) wojskowy prokurator okręgowy - dla wojskowej prokuratury okręgowej;
- 3) wojskowy prokurator garnizonowy - dla wojskowej prokuratury garnizonowej (§ 8 Rozporządzenia).

Wojskowy prokurator okręgowy ustala wewnętrzną strukturę organizacyjną wojskowej prokuratury okręgowej w uzgodnieniu z Naczelnym Prokuratorem Wojskowym. Natomiast wojskowy prokurator garnizonowy w odniesieniu do wojskowej prokuratury garnizonowej czyni to w uzgodnieniu z właściwym wojskowym prokuratorem okręgowym (§ 10 Rozporządzenia).

3.2. Struktura organizacyjna Naczelnej Prokuratury Wojskowej

Zgodnie z § 15 Rozporządzenia w skład Naczelnej Prokuratury Wojskowej wchodzi następujące komórki organizacyjne:

- 1) Oddział Prezydialny;
- 2) Oddział Postępowania Przygotowawczego;
- 3) Oddział Postępowania Sądowego;
- 4) Wydział Prawny;
- 5) Wydział Kadr.

Zadania oddziałów i wydziałów Naczelnej Prokuratury Wojskowej uregulowane zostały w §§ 16-21 Rozporządzenia.

3.3. Struktura organizacyjna wojskowej prokuratury okręgowej

Zgodnie z § 22 Rozporządzenia w skład wojskowej prokuratury okręgowej wchodzi następujące komórki organizacyjne:

- 1) wydział prezydialny;
- 2) wydział śledczy;
- 3) wydział postępowania przygotowawczego;
- 4) wydział postępowania sądowego.

Zadania wydziałów wojskowej prokuratury okręgowej uregulowane zostały w §§ 23-28 Rozporządzenia.

3.4. Struktura organizacyjna wojskowej prokuratury garnizonowej

Zgodnie z § 29 Rozporządzenia w wojskowych prokuraturach garnizonowych nie tworzy się komórek organizacyjnych. Zadania tej jednostki określa § 30 Rozporządzenia.

4. Struktura organizacyjna prokuratury w projekcie ustawy Prawo o prokuraturze z dnia 20 lutego 2014 r.

Przepis art. 1 § 1 projektu przewiduje, że prokuraturę stanowią Prokurator Generalny i podlegli mu: prokuratorzy powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz prokuratorzy Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Z przepisu art. 1 § 1 projektu usunięto zatem wojskowe jednostki organizacyjne prokuratury. Projekt ustawy **znosi zatem samodzielność organizacyjną wojskowych jednostek prokuratury.**

Przepis art. 1 § 2 precyzuje, że prokuratorami powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury są prokuratorzy Prokuratury Generalnej, prokuratur apelacyjnych, prokuratur okręgowych i prokuratur rejonowych, natomiast przepis art. 1 § 3 projektu stanowi, że Prokuratorami Instytutu Pamięci Narodowej są prokuratorzy Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, zwanej dalej „Główną Komisją”, prokuratorzy oddziałowych komisji ścigania zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, zwanych dalej „oddziałowymi komisjami”, prokuratorzy Biura Lustracyjnego oraz prokuratorzy oddziałowych biur lustracyjnych. W tym zakresie projekt nie wprowadza zmian.

Pomimo likwidacji wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury projekt w art. 6 § 2 przewiduje, że w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych zadania wyznaczone prokuratorom (§ 5 projektu) wykonują prokuratorzy powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, będący żołnierzami zawodowymi, których nazywa prokuratorami wojskowymi. Zarazem jednak projekt przewiduje w przepisie art. 6 § 3, że prokuratorzy wojskowi wykonują, poza zadaniami dotyczącymi spraw należących do właściwości sądów wojskowych także zadania w sprawach niepodlegających orzecznictwu sądów wojskowych.

W projekcie **bez zmian pozostaje struktura powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury**, którymi są: Prokuratura Generalna oraz prokuratury apelacyjne, prokuratury okręgowe i prokuratury rejonowe (art. 25 projektu).

Kwestii zadań Prokuratury Generalnej należy odnotować, że projekt **rozszerza uprawnienia nadzorcze Prokuratury Generalnej**. Przepis art. 26 § 3 projektu przewiduje, że do podstawowych zadań Prokuratury Generalnej należy prowadzenie wizytacji i lustracji jednostek organizacyjnych prokuratury. Obecne unormowanie przewiduje wyłącznie prowadzenie wizytacji prokuratur apelacyjnych. Dodatkowo jako zadanie Prokuratury Generalnej przewidziane zostało prowadzenie centralnej bazy opinii prawnych oraz bazy wytycznych i zarządzeń Prokuratora Generalnego (art. 26 § 3 pkt 7 projektu). Opinie, wytyczne i zarządzenia są udostępniane prokuratorom, asesorum prokuratury oraz asystentom prokuratorów za pośrednictwem systemu teleinformatycznego (art. 26 § 4 projektu).

Projekt w zasadzie nie zmienia założeń konstruowania wewnętrznej struktury Prokuratury Generalnej. Przepis art. 42 § 1 projektu przewiduje, że w Prokuraturze Generalnej mogą być tworzone departamenty i biura. W departamentach i biurach mogą być natomiast tworzone wydziały lub inne komórki organizacyjne. **Jedyna zmiana** – wynikają z likwidacji wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury – **to obligatoryjne utworzenie w Prokuraturze Generalnej departamentu właściwego w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych**, który podlega Naczelnemu Prokuratorowi Wojskowemu, będącemu jednym z zastępców Prokuratora Generalnego (art. 42 § 2 projektu).

Projekt nie zmienia zasady, że departamentami i biurami kierują dyrektorzy, wydziałami – naczelnicy, a sekcjami – kierownicy. W zależności od potrzeb powołuje się zastępców dyrektorów departamentów i biur (art. 42 § 6 projektu).

Zasadniczo bez zmian pozostaje uregulowanie dotyczące tworzenia prokuratur apelacyjnych. Przepis art. 40 § 1 projektu nadal przewiduje, że prokuraturę apelacyjną tworzy się dla obszaru właściwości co najmniej dwóch prokuratur okręgowych, odpowiadającego obszarowi właściwości odpowiedniego sądu apelacyjnego. Zarazem jednak dodaje się, że **odmienne ustalenie obszaru właściwości prokuratury apelacyjnej może nastąpić tylko wtedy, gdy przemawiają za tym szczególne względy organizacyjne związane z**

zapewnieniem właściwego funkcjonowania jednostek organizacyjnych prokuratury, a także skuteczne zwalczanie przestępczości i sprawność postępowań.

Ustawodawca częściowo modyfikuje podstawowe zadania prokuratury apelacyjnej. Po pierwsze, art. 27 ust. 3 projektu przewiduje, że jednostka ta zajmuje się prowadzeniem i nadzorowaniem postępowań przygotowawczych w sprawach przestępczości zorganizowanej i w sprawach o poważne przestępstwa korupcyjne, z wyłączeniem jednak spraw, które projekt przekazuje do właściwości prokuratur okręgowych (art. 28 § 5 pkt 1 projektu). W porównaniu zatem do obecnie obowiązującego stanu prawnego ustawodawca, przynajmniej formalnie, ogranicza właściwość prokuratur apelacyjnych. Z jednej strony czyni to wskazując, że prokuratura apelacyjna prowadzi i nadzoruje postępowania w sprawach o **poważne przestępstwa korupcyjne**, a z drugiej wyłączając z zakresu spraw prowadzonych przez prokuraturę apelacyjną te postępowania, których przedmiotem są **czyny określone w art. 28 § 5 pkt 1 projektu**. W tym ostatnim przypadku chodzi zatem także o sytuacje, gdy czyny te zostały popełnione w ramach przestępczości zorganizowanej.

Ustawodawca zmienia także zadanie, które obecnie polega na zapewnieniu udziału prokuratora w postępowaniach prowadzonych na podstawie ustawy przed sądem apelacyjnym i wojewódzkim sądem administracyjnym. Projekt przewiduje, że w zakresie postępowania przed sądami zadaniem prokuratury apelacyjnej jest udział w postępowaniu sądowym w sprawach, w których prowadzi się w tej jednostce lub nadzoruje postępowanie przygotowawcze, z wyjątkiem postępowania przed Sądem Najwyższym, a także udział w postępowaniach prowadzonych przed sądem apelacyjnym, w przypadkach określonych w ustawach, z wyłączeniem spraw, o których mowa w art. 28 § 6 i art. 29 § 6 projektu, a więc tych, w których kierownik jednostki niższego rzędu zastrzeże udział prokuratora w postępowaniu odwoławczym, w sprawach, które były prowadzone w prokuraturze okręgowej lub rejonowej.

Po pierwsze, ustawodawca **usuwa zadanie związane z udziałem prokuratorów prokuratury apelacyjnej w postępowaniach przed wojewódzkim sądem administracyjnym**. Rozwiązanie to należy uznać, jak się wydaje, za niedopatrzenie projektodawców, gdyż kompetencja ta nie została przekazana innym jednostkom organizacyjnym prokuratury. Zarazem jednak oczywiste jest, że prokuratorzy są zobowiązani do wykonywania ustawowych uprawnień także w postępowaniu sądowo-administracyjnym. Z tego też względu należy podkreślić, że projekt powinien przewidywać w tej materii wyraźne

unormowanie wskazujące, na prokuratorów odpowiedzialnych co do zasady za wykonywanie tego zadania.

Po drugie, **ogranicza nieznacznie udział prokuratorów prokuratury apelacyjnej w postępowaniach przed sądem apelacyjnym (w związku z brzmieniem art. 28 § 6 i art. 29 § 6 projektu)**. Ponadto ustawa wprowadza jako zadanie prokuratorów prokuratury apelacyjnej **udział w postępowaniu sądowym w sprawach, które należą do właściwości tej jednostki**. Oznacza to, że objęto tym zadaniem nie tylko występowanie przed sądem apelacyjnym, ale także przed innymi sądami. W tym miejscu jednak warto zauważyć, że obecnie obowiązujący Regulamin prokuratorski w § 30 przewiduje – wbrew literalnemu brzmieniu art. 17 ust. 4 ustawy o prokuraturze, że zadaniem Wydziału do spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji jest udział prokuratorów w postępowaniu sądowym w sprawach należących do właściwości prokuratur okręgowych, rozstrzyganych w pierwszej i drugiej instancji oraz w toku czynności sądowych w postępowaniu przygotowawczym (§ 30 pkt 2 Regulaminu). W istocie zatem projekt koryguje obecną niespójność między ustawą o prokuraturze a Regulaminem prokuratorskim i nie stanowi rozszerzenia uprawnień prokuratorów wykonujących obowiązki w prokuraturach apelacyjnych.

W pozostałym zakresie zadania prokuratury apelacyjnej pozostają bez zmian.

W odniesieniu do struktury organizacyjnej prokuratury apelacyjnej **projekt odchodzi od obowiązku utworzenia wydziałów: postępowania sądowego, do spraw wizytacji i okresowej oceny prokuratorów oraz do spraw przestępczości zorganizowanej i korupcji** (art. 17 ust. 18 ustawy o prokuraturze). Przepis art. 42 § 3 projektu przewiduje bowiem wyłącznie, że w prokuraturach apelacyjnych mogą być tworzone wydziały, samodzielne lub wchodzące w skład wydziału sekcje, samodzielne stanowiska pracy, a także komórki obsługi administracyjnej. Ponadto omawianym przepis projektu przewiduje, że **obok wydziałów możliwe jest utworzenie sekcji, a nie jak obecnie działów**. Mogą być również tworzone samodzielne stanowiska pracy, a także komórki obsługi administracyjnej.

Projekt w art. 40 § 2 **nie zmienia zasad tworzenia prokuratur okręgowych**. Nadal bowiem tworzy się je dla obszaru właściwości co najmniej dwóch prokuratur rejonowych.

Zgodnie z projektem w prokuraturach okręgowych mogą być tworzone jak obecnie wydziały, natomiast **dotychczasowe działy zostały zastąpione samodzielnymi lub**

wchodzącymi w skład wydziału sekcjami. Można ponadto tworzyć samodzielne stanowiska pracy, a także komórki obsługi administracyjnej.

W prokuraturach okręgowych, w których ustalono właściwość w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych, tworzy się wydziały właściwe w tych sprawach (art. 42 § 4 projektu).

Zgodnie z art. 42 § 5 projektu wydział tworzy się dla nie mniej niż sześciu, a sekcje dla nie mniej niż czterech stanowisk prokuratora. Zasada ta nie dotyczy tylko wydziałów właściwych w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych. Zauważyć należy, że **w porównaniu do obecnego stanu prawnego projekt podwyższa z 4 do 6 minimalną liczbę prokuratorów, która uzasadnia tworzenia wydziału oraz z 3 do 4 w przypadku sekcji (której odpowiednikiem *de lege lata* w prokuraturach okręgowych i apelacyjnych był dział).** Projekt przenosi omawiane unormowania z Regulaminu prokuratorskiego (§ 9 ust. 3) do ustawy o prokuraturze.

Bez zmian w stosunku do obecnego stanu prawnego projekt zakłada możliwość tworzenia w prokuraturach okręgowych ośrodków zamiejscowych poza siedzibą jednostki (art. 40 § 3 projektu)

Ustawodawca modyfikuje w części zakres podstawowych zadań prokuratury okręgowej. W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, że **projekt precyzuje właściwość prokuratur okręgowych w zakresie prowadzenia i nadzorowania postępowań przygotowawczych.** O ile *de lege lata* ustawa o prokuraturze przewiduje, że chodzi o sprawy o poważne przestępstwa kryminalne i gospodarcze, o tyle przepis art. 28 § 4 projektu dużo precyzyjniej wskazuje tę kwestię. Po pierwsze, stanowi on, że do zadań prokuratury okręgowej należy prowadzenie i nadzorowanie postępowań przygotowawczych w sprawach o czyny z art. 286 § 1 w związku z art. 294 § 1, art. 287 § 1 w związku z art. 294 § 1, art. 296, art. 299 i art. 301–303 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, z art. 171 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe oraz z art. 56a, 57–60 ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, a także prowadzenie i nadzorowanie innych postępowań przygotowawczych w sprawach o poważne przestępstwa kryminalne, gospodarcze i **skarbowe** (to rozwiązanie niemające odpowiednika w obowiązującej ustawie, choć odwołanie do przestępstw skarbowych pojawia się w § 41 Regulaminu prokuratorskiego), z wyłączeniem postępowań przygotowawczych prowadzonych w sprawach należących do właściwości prokuratur apelacyjnych. Projekt przewiduje ponadto, że

zadaniem prokuratury okręgowej jest udział w postępowaniu sądowym w pierwszej instancji w sprawach, w których jest właściwa do prowadzenia i nadzorowania postępowania przygotowawczego. Dotyczy to zatem tych postępowań, w których właściwym do rozpoznania sprawy jest sąd rejonowy.

W pozostałym zakresie projekt utrzymuje zadania prokuratur okręgowych, które wymienione w obecnie obowiązującej ustawie o prokuraturze.

Istotnym *novum* w odniesieniu do podstawowych zadań prokuratury okręgowej są **zadania, które zostały przekazane wydziałowi właściwemu w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych, które wiążą się z likwidacją odrębności organizacyjnej wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury.**

Zgodnie z art. 28 § 5 projektu do podstawowych zadań prokuratury okręgowej, w wydziale właściwym w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych, należy również:

- 1) prowadzenie i nadzorowanie postępowań przygotowawczych w sprawach ścigania przestępczości zorganizowanej i korupcji – podlegających orzecznictwu sądów wojskowych;
- 2) prowadzenie i nadzorowanie postępowań przygotowawczych w sprawach, należących do właściwości prokuratury okręgowej, ale podlegających orzecznictwu sądów wojskowych, oraz udział w tych sprawach w postępowaniu sądowym, z wyłączeniem udziału w postępowaniu przed Sądem Najwyższym;
- 3) prowadzenie i nadzorowanie postępowań przygotowawczych podlegających orzecznictwu wojskowych sądów okręgowych;
- 4) udział w postępowaniach prowadzonych przed wojskowym sądem okręgowym w przypadkach przewidzianych w ustawach;
- 5) sprawowanie nadzoru instancyjnego i służbowego nad postępowaniami prowadzonymi w prokuraturach rejonowych.

Ważnym rozwiązaniem, które przewidziane zostało w projekcie jest także możliwość **zastrzeżenia przez prokuratora okręgowego udziału prokuratora wykonującego czynności w prokuraturze okręgowej w postępowaniu odwoławczym w sprawach, w**

których postępowanie przygotowawcze było prowadzone w prokuraturze okręgowej, z wyłączeniem postępowania przed Sądem Najwyższym (art. 28 § 6 projektu).

Projekt nie modyfikuje reguł tworzenia prokuratur rejonowych. Nadal zatem prokuraturę rejonową tworzy się dla jednej lub większej liczby gmin, a w uzasadnionych wypadkach może być utworzona więcej niż jedna prokuratura rejonowa w obrębie tej samej gminy.

Zmiany w projekcie dotyczą wewnętrznej organizacji prokuratur rejonowych. *De lege lata* w prokuraturach rejonowych mogą być tworzone działy lub sekcje. Zgodnie natomiast z projektem **w prokuraturach rejonowych mogą być tworzone wydziały, samodzielne lub wchodzące w skład wydziału sekcje**, samodzielne stanowiska pracy, a także komórki obsługi administracyjnej (art. 42 § 3 projektu). W prokuraturach rejonowych, w których ustalono właściwość w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych, tworzy się obligatoryjnie wydziały właściwe w tych sprawach (art. 42 § 4 projektu).

W prokuraturach rejonowych, w których **liczba stanowisk prokuratora nie przekracza dwunastu stanowisk prokuratora, nie tworzy się wydziałów**. Przepisu nie stosuje się w odniesieniu do wydziału właściwego w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych.

Zgodnie z art. 42 § 5 projektu wydział tworzy się dla nie mniej niż sześciu, a sekcje dla nie mniej niż czterech stanowisk prokuratora. Zauważyć należy, że **w porównaniu do obecnego stanu prawnego projekt podwyższa z 4 do 6 minimalną liczbę prokuratorów, która uzasadnia tworzenia wydziału oraz z 3 do 4 w przypadku sekcji (której odpowiednikiem *de lege lata* w prokuraturach okręgowych i apelacyjnych był dział)**. Projekt przenosi omawiane unormowania z Regulaminu prokuratorskiego (§ 9 ust. 3 Regulaminu prokuratorskiego) do ustawy o prokuraturze.

Tak jak obecnie ustawa o prokuraturze projekt przewiduje możliwość utworzenia ośrodka zamiejscowego prokuratury rejonowej.

Projekt modyfikuje podstawowe zadania prokuratury rejonowej. **Do obecnie istniejących dodaje bowiem udział w postępowaniu przed sądem okręgowym jako sądem**

pierwszej instancji w sprawach, w których postępowanie przygotowawcze prowadzone było w prokuraturze rejonowej (art. 29 § 4 pkt 3 projektu).

W związku z likwidacją odrębności organizacyjnej wojskowych jednostek prokuratury projekt przewiduje, że do podstawowych zadań prokuratury rejonowej w wydziale właściwym w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych należy również:

- 1) prowadzenie i nadzorowanie postępowań przygotowawczych, z wyłączeniem spraw, w których właściwa jest prokuratura okręgowa – podlegających orzecznictwu sądów wojskowych;
- 2) udział w postępowaniu przed wojskowym sądem garnizonowym w przypadkach przewidzianych w ustawach.

Ważnym rozwiązaniem, które przewidziane zostało w projekcie jest także **możliwość zastrzeżenia przez prokuratora rejonowego udziału prokuratora wykonującego czynności w prokuraturze rejonowej w postępowaniu odwoławczym w sprawach, w których postępowanie przygotowawcze było prowadzone w prokuraturze rejonowej (art. 29 ust. 6 projektu).**

Projekt zachowuje dotychczasowy sposób tworzenia i znoszenia powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury. Jedyna zmiana w stosunku do obecnego stanu prawnego polega na zobowiązaniu Ministra Sprawiedliwości do uwzględnienia przy tworzeniu i znoszeniu powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury oprócz konieczności zapewnienia właściwego funkcjonowania tych jednostek także **obszaru właściwości sądów powszechnych, podziału administracyjnego kraju oraz skutecznego zwalczania przestępczości i sprawności postępowań.**

Projekt **nie zmienia niczego w zakresie uprawnienia Ministra Sprawiedliwości do odmiennego od zasad ogólnych określenia właściwości powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w sprawach karnych, cywilnych, administracyjnych, w sprawach o wykroczenia, a także w innych postępowaniach prowadzonych na podstawie ustaw (art. 40 § 5 projektu).**

W związku z likwidacją odrębności organizacyjnej wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury projekt modyfikuje zagadnienia dotyczące właściwości

prokuratur w sprawach podlegających rozpoznaniu przed sądami wojskowymi. Obecnie Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, po zasięgnięciu opinii Prokuratora Generalnego, w drodze rozporządzenia, ustala powszechne jednostki organizacyjne prokuratury właściwe w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych oraz obszary ich właściwości w tych sprawach, mając na względzie skuteczne zwalczanie przestępczości, zapewnienie sprawności postępowań oraz rozmieszczenie i strukturę jednostek organizacyjnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (art. 40 § 6 projektu). **Projekt przyznaje tę kompetencję Ministrowi Sprawiedliwości, działającemu w porozumieniu z Minister Obrony Narodowej (a nie jak to było dotychczas odwrotnie) a także wymaga – czego dotychczas nie było – zasięgnięcia opinii Prokuratora Generalnego.**

ROZDZIAŁ 1

Przepisy ogólne

1.	§ 19. 1. Prokuratorzy wykonują samodzielnie zlecone im czynności na stanowiskach pracy lub samodzielnych stanowiskach pracy, których zakres ustala się rzeczowo lub terytorialnie. 2. Łączenie stanowisk pracy w komórki organizacyjne jest wskazane wtedy, gdy liczba wpływających spraw przekracza możliwości sprawowania bezpośredniego nadzoru nad poszczególnymi stanowiskami pracy przez kierownika jednostki organizacyjnej lub jego zastępcę.
2.	§ 20. 1. Kierownik jednostki przesyła zarządzenie określające strukturę organizacyjną jednostki do wiadomości: 1) prokurator apelacyjny — odpisy zarządzeń określających strukturę organizacyjną prokuratury apelacyjnej i podległych prokuratur okręgowych — Prokuratorowi Generalnemu; 2) prokurator okręgowy — prokuratorowi apelacyjnemu; 3) prokurator rejonowy — prokuratorowi apelacyjnemu za pośrednictwem prokuratora okręgowego.

Kwestie o charakterze ogólnym związane ze strukturą organizacyjną prokuratury w dużej części zostały przeniesione na grunt proj. ProkU. Tym samym niektóre regulacje zawarte w aktualnie obowiązującym RegProk muszą zostać z niego usunięte. W pozostałym zakresie przepisy projektowanego regulaminu zostają dostosowane do uregulowań proj. ProkU. Należy wskazać jednak, że struktura powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury nie doczekała się zmian, pomijając wprowadzenie do istniejącej struktury wydziałów wojskowych w miejsce zniesionej samodzielności organizacyjnej wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury. Krytyka takiego rozwiązania, tj. braku fundamentalnych zmian w zakresie struktury Prokuratury i uwagi *de lege ferenda* odnoszące się do tego problemu zostały zaprezentowane już wcześniej. Warto nadmienić jednakże w tym miejscu, że brak zmian w omawianym zakresie, jak przede wszystkim postulowanej likwidacji wydziałów sądowych prokuratur okręgowych i apelacyjnych czy wprowadzenia właściwości rzeczowej sądów okręgowych dla prokuratur okręgowych, stanowi jednoznaczną

przyczynę, dla której – zdaniem autorów opracowania – możliwość realizacji celów procesu karnego po nowelizacji ustawy Kodeks postępowania karnego, nie da się zrealizować.

Przechodząc do omówienia regulacji zawartych w Rozdziale 1 zatytułowanym „Przepisy ogólne”, wskazać należy, że § 19 powtarza częściowo treść § 9 RegProk stanowiąc w ust. 1, że prokuratorzy wykonują samodzielnie zlecone im czynności na stanowiskach pracy lub samodzielnych stanowiskach pracy określonych rzeczowo lub terytorialnie, jednocześnie wprowadzając jedynie kosmetyczną zmianę w ust. 2. Natomiast ust. 3 omawianego przepisu ulega całkowitemu wykreśleniu w związku z przeniesieniem uregulowań dotyczących tworzenia komórek organizacyjnych w prokuraturach apelacyjnych, okręgowych i rejonowych na grunt art. 42 proj. ProkU.

Również zagadnienia z § 8 ust. 1 RegProk podlegają wykreśleniu ze względu na ich objęcie materią ustawową (art. 42 § 7 i 8 proj. ProkU) kwestii związanych z formą w jakiej prokurator kierujący powszechną jednostką organizacyjną prokuratury określa jej strukturę organizacyjną i podział w niej obowiązków. Jednocześnie § 8 ust. 2 RegProk podlega wykreśleniu w całości ze względu na uznanie za zbędną konieczność ustalania wewnętrznej struktury organizacyjnej prokuratury rejonowej za zgodą prokuratora apelacyjnego. Po pierwsze, brak wprowadzenia takiego uregulowania do ustawy przy przeniesieniu do niej pozostałych kwestii zawartych w § 8 RegProk buduje przekonanie, że ustawodawca uznał omawianą regulację za zbędną. Nawet gdyby jednak uznać ten argument za nieprzekonywujący, uznać po drugie należy, że konieczność uzyskiwania zgody aż prokuratora apelacyjnego na przyjętą wewnętrzną strukturę organizacyjną prokuratury rejonowej, jest wymogiem wykraczającym poza zakres ustalonej niezależności prokuratora rejonowego w zarządzaniu jednostką, którą kieruje. Prokuratury rejonowe nie wymagają żadnego ujednolicenia w zakresie swojej struktury, nad którą czuwać powinien prokurator apelacyjny i w związku z tym określanie struktury organizacyjnej tych jednostek powinno leżeć w wyłącznej gestii jej kierowników, którzy wszak ograniczeni są w tym zakresie w istotnym stopniu uregulowaniami ustawowymi (art. 42 proj. ProkU) i regulaminowymi. Co warto podkreślić, kierownik jednostki przesyła zarządzenie określające jej strukturę organizacyjną do wiadomości kierowników prokuratur wyższego rzędu, a w przypadku prokuratora rejonowego do wiadomości prokuratora apelacyjnego za pośrednictwem prokuratora okręgowego (§ 20 regulujący tę kwestię odpowiada dotychczasowej treści § 10 RegProk).

Dotychczasowe uregulowania zawarte w § 11 ust. 1 RegProk, w których określono zastępców Prokuratora Generalnego zostały w całości unormowane w proj. ProkU (art. 9 § 2 i

3). Z tego względu w projektowanym regulaminie brak jest odpowiednika tego przepisu. Natomiast materia uregulowana w § 11 ust. 2 RegProk odnosząca się do formy w jakiej Prokurator Generalny określa zakres nadzoru nad departamentami i biurami Prokuratury Generalnej wykonywanego przez swoich zastępców (zarządzenie) została przeniesiona do Rozdziału 2 normującego strukturę organizacyjną i zadania Prokuratury Generalnej.

W związku ze zniesieniem samodzielności organizacyjnej wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, koniecznym staje się unormowanie także kwestii związanych z ich strukturą w ramach nowego RegProk. Dotychczas regulacje te zawarte były w § 8-14 rozporządzenia z 25 listopada 2008 r. Regulaminu wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury (dalej: RegWojskProk). Wydaje się jednak, iż w związku z przeniesieniem na grunt proj. ProkU regulacji o charakterze ogólnym a związanych ze strukturą organizacyjną powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, w ramach których nowo tworzone wydziały wojskowe mają funkcjonować, niecelowym byłoby dublowanie przepisów, które w chwili obecnej zawarte są w RegWojskProk. I tak, § 8 RegWojskProk normujący wewnętrzną strukturę organizacyjną wojskowej jednostki prokuratury traci całkowicie rację bytu w związku z unormowaniem tych kwestii w art. 9 § 2, 25, 26 § 2, art. 28 § 5 ust. 3, art. 29 § 5 proj. ProkU. Natomiast § 9 RegWojskProk określający zasady ustalania wewnętrznej struktury organizacyjnej wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, w związku z włączeniem tych jednostek w struktury powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, został unormowany w art. 42 proj. ProkU. Uregulowanie zawarte w § 10 RegWojskProk dotyczące konieczności uzgodnienia wewnętrznej struktury organizacyjnej wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury przez wojskowego prokuratora okręgowego z Naczelnym Prokuratorem Wojskowym i przez wojskowego prokuratora garnizonowego z właściwym wojskowym prokuratorem okręgowym, nie znajduje swojego odpowiednika w związku z wykreśleniem § 8 ust. 2 RegProk o czym była mowa już wyżej. Konstrukcja ta ma sprzyjać niezależności kierującego daną jednostką organizacyjną prokuratury uzewnętrznioną w proj. ProkU. Z kolei § 11 RegWojskProk określając samodzielność prokuratorów w wykonywanych przez nich czynnościach na stanowiskach pracy, które obejmują i możliwość łączenia stanowisk w komórki organizacyjnej, znajduje swoje identyczne niemalże odzwierciedlenie w § 19 ust. 1 i 2 stanowiącym odpowiednik dotychczas obowiązującego § 9 ust. 1 i 2 RegProk. Jednocześnie § 12 RegWojskProk określający ilość stanowisk pracy niezbędnych dla utworzenia komórki organizacyjnej (wydziału lub oddziału) nie znajduje swojego odpowiednika w nowym RegProk ze względu na określenie możliwości tworzenia komórek organizacyjnych w art. 42 § 3-5 proj. ProkU. Analogicznie materia zawarta w § 13

RegWojskProk wskazująca kierowników komórek organizacyjnych tworzonych w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury, została przeniesiona art. 43 § 6 proj. ProkU na grunt ustawowy. Ostatni z przepisów, § 14 RegWojskProk regulujący konieczność przesyłania odpisu rozkazu organizacyjnego określającego wewnętrzną strukturę organizacyjną jednostki, zastąpiony został przez **§ 20** stanowiący odpowiednik dotychczas obowiązującego § 10 RegProk. Jednocześnie, w związku ze zmianą struktury wojskowych jednostek, informacja o określeniu wewnętrznej struktury organizacyjnej jednostki przez jej kierownika nie będzie już miała charakteru rozkazu organizacyjnego, lecz będzie zarządzeniem.

ROZDZIAŁ 2

Wewnętrzna struktura organizacyjna i zadania Prokuratury Generalnej

1.	§ 21. Prokurator Generalny w drodze zarządzenia określi zakres nadzoru nad departamentami i biurami Prokuratury Generalnej wykonywanego przez zastępców Prokuratora Generalnego.
2.	§ 22. W skład Prokuratury Generalnej wchodzi następujące komórki organizacyjne: 1) Biuro Prokuratora Generalnego; 2) Biuro Spraw Konstytucyjnych; 3) Departament Organizacji Pracy, Wizytacji i Systemów Informatycznych Prokuratury; 4) Departament Postępowania Przygotowawczego; 5) Departament do spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji; 6) Departament Wojskowy 7) Departament Postępowania Sądowego; 8) Departament Współpracy Międzynarodowej; 9) Departament Budżetu i Majątku Prokuratury; 10) Biuro Kadr; 11) Biuro Administracyjno-Finansowe Prokuratury Generalnej; 12) Biuro Ochrony Informacji Niejawnych i Spraw Obronnych.
3.	§ 23. 1. Do podstawowych zadań Biura Prokuratora Generalnego należy: 1) wykonywanie czynności związanych z realizacją zadań Prokuratora Generalnego; 2) przygotowywanie sprawozdania Prokuratora Generalnego z rocznej działalności Prokuratury, o którym mowa w art.19 ustawy; 3) przygotowywanie informacji o charakterze ogólnym dla Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Rady Ministrów i innych organów w zakresie działania Prokuratury, przy uwzględnieniu materiałów przedstawionych przez inne departamenty i biura; 4) organizowanie ogólnopolskich narad Prokuratora Generalnego i jego zastępców z prokuratorami apelacyjnymi i prokuratorami okręgowymi; 5) koordynowanie działalności w zakresie realizacji zadań wspólnych dla

	departamentów i biur Prokuratury Generalnej; 6) obsługa narad Prokuratora Generalnego i jego zastępców; 7) obsługa sądów dyscyplinarnych dla prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym; 8) wykonywanie zadań określonych w przepisach o odpowiedzialności dyscyplinarnej prokuratorów; 9) obsługa Krajowej Rady Prokuratury; 10) sprawowanie nadzoru nad prawidłowością oraz terminowością rozpatrywania skarg i wniosków dotyczących pracy i działalności jednostek organizacyjnych; 11) rozpatrywanie skarg i wniosków dotyczących pracy i działalności jednostek organizacyjnych w zakresie nieprzekazanym do załatwienia prokuratorom podległych jednostek organizacyjnych; 12) wykonywanie zadań na podstawie odrębnych przepisów dotyczących realizacji kompetencji Prokuratora Generalnego w zakresie kontroli operacyjnej i innych czynności operacyjno-rozpoznawczych dokonywanych przez uprawnione organy; 13) informowanie Prokuratora Generalnego o publikacjach dotyczących istotnych problemów funkcjonowania Prokuratury; 14) współpraca w zakresie kontaktów z mediami i z innymi organami, instytucjami i organizacjami; 15) udostępnianie informacji publicznej w zakresie właściwości Prokuratury Generalnej; 16) zapewnienie obsługi Prokuratora Generalnego i jego zastępców w zakresie kontaktów z mediami; 17) organizowanie i koordynowanie działalności informacyjnej oraz współpraca z mediami; 18) koordynowanie i nadzorowanie działalności informacyjnej prowadzonej w prokuraturach apelacyjnych i prokuraturach okręgowych; 19) obsługa strony internetowej Prokuratury Generalnej; 20) organizacja działalności informacyjnej Prokuratury Generalnej; 21) obsługa Biuletynu Informacji Publicznej Prokuratury Generalnej; 22) przygotowywanie, dla potrzeb Prokuratora Generalnego i jego zastępców, opinii oraz innych opracowań dotyczących zgodności z Konstytucją
--	--

	Rzeczypospolitej Polskiej aktów normatywnych; 23) opracowywanie opinii prawnych dotyczących zgłaszanych przez inne komórki organizacyjne Prokuratury Generalnej wątpliwości co do wykładni prawa; 24) opracowywanie opinii, na podstawie własnych analiz oraz uwag i opinii przedstawianych przez inne komórki organizacyjne Prokuratury Generalnej w zakresie ich działania, do projektów aktów normatywnych przekazywanych Prokuratorowi Generalnemu na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 9 ustawy; 25) udział w pracach legislacyjnych związanych z projektami aktów normatywnych dotyczących Prokuratury; 26) przygotowywanie opinii lub informacji w sprawach będących przedmiotem interpelacji i zapytań poselskich stanowisk w związku z oświadczeniami senatorów oraz udzielanie Rzecznikowi Praw Obywatelskich żądanych odpowiedzi i wyjaśnień; 27) obsługa odwoławczej komisji dyscyplinarnej dla mianowanych urzędników państwowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych; 28) wykonywanie czynności związanych z realizacją obowiązku składania Prokuratorowi Generalnemu oświadczeń o stanie majątkowym prokuratorów z zachowaniem zasad określonych w przepisach ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 182, poz. 1228). 2. W skład Biura Prokuratora Generalnego wchodzi: 1) Zespół Prezydialny; 2) Wydział Kwestii Prawnych; 3) Wydział Informacji i Kontakt z Mediami; 4) Wydział Skarg i Wniosków; 5) Zespół Kontroli Działań Operacyjnych Organów Ścigania; 6) Rzecznik Dyscyplinarny Prokuratora Generalnego; 7) Rzecznik Prasowy Prokuratury Generalnej.
4.	§ 24. Do podstawowych zadań Biura Spraw Konstytucyjnych należy: 1) prowadzenie spraw związanych z wykonywaniem przez Prokuratora Generalnego jego konstytucyjnych uprawnień do inicjowania kontroli zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej aktów normatywnych, w tym przygotowywanie projektów wniosków Prokuratora Generalnego do Trybunału Konstytucyjnego w przedmiocie zgodności z Konstytucją

	Rzeczypospolitej Polskiej aktów normatywnych w sprawach zgłaszanych przez obywateli lub inne podmioty zewnętrzne albo z własnej inicjatywy; 2) podejmowanie działań związanych z wykonywaniem obowiązków i uprawnień procesowych Prokuratora Generalnego jako uczestnika postępowania w sprawach rozpoznawanych przez Trybunał Konstytucyjny; 3) udział w rozprawach przed Trybunałem Konstytucyjnym, w których nie jest wymagany osobisty udział Prokuratora Generalnego lub jego zastępcy; 4) bieżąca analiza wydawanych przez Trybunał Konstytucyjny orzeczeń oraz przedstawianie informacji w tym zakresie i wniosków wpływających z orzecznictwa Trybunału dla pracy Prokuratury.
5.	§ 25. 1. Do podstawowych zadań Departamentu Organizacji Pracy, Wizytacji i Systemów Informatycznych Prokuratury należy: 1) opracowywanie sprawozdań z realizacji zadań Prokuratury w zakresie wskazanym przez Prokuratora Generalnego; 2) współdziałanie z organami państwowymi, państwowymi jednostkami organizacyjnymi i organizacjami społecznymi w zapobieganiu przestępczości oraz innym naruszeniom prawa; 3) opracowywanie materiałów analitycznych i uogólniających dotyczących stanu przestępczości i praktyki jednostek organizacyjnych, w tym realizacji wytycznych Prokuratora Generalnego; 4) opracowywanie programów dotyczących podstawowych kierunków działania Prokuratury; 5) opracowywanie rozwiązań organizacyjnych określających funkcjonowanie jednostek organizacyjnych, a w tym: a) rozpatrywanie wniosków dotyczących tworzenia, znoszenia i przekształcania jednostek organizacyjnych, a także zmian ich wewnętrznej struktury organizacyjnej, b) przygotowywanie wstępnych projektów aktów prawnych dotyczących tworzenia, znoszenia i przekształcania jednostek organizacyjnych c) nadzorowanie prawidłowości tworzenia wewnętrznych struktur jednostek organizacyjnych i wprowadzanych zmian w tym zakresie, d) opracowywanie projektów przepisów regulaminowych i instrukcyjnych dla jednostek organizacyjnych;

	6) opracowywanie rozwiązań organizacyjnych określających funkcjonowanie jednostek organizacyjnych; 7) podejmowanie działań w zakresie usprawniania i doskonalenia organizacji oraz metod pracy jednostek organizacyjnych; 8) prowadzenie działalności wizytacyjnej i lustracyjnej w jednostkach organizacyjnych; 9) koordynowanie działalności wizytacyjnej i lustracyjnej prowadzonej w prokuraturach apelacyjnych; 10) dokonywanie przez wizytatorów Prokuratury Generalnej oceny pracy prokuratorów wykonujących czynności w prokuraturach apelacyjnych oraz koordynowanie działań w tym zakresie prowadzonych przez prokuratorów apelacyjnych i prokuratorów okręgowych; 11) opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie działania departamentu; 12) monitorowanie spraw, w których strona wniosła skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora bez nieuzasadnionej zwłoki i przygotowywanie analiz w tym zakresie; 13) koordynowanie działalności szkoleniowej prowadzonej w prokuraturach apelacyjnych i prokuraturach okręgowych; 14) dokonywanie, we współpracy z Biurem Kadr, analiz obciążenia pracą prokuratorów oraz równomierności ich rozmieszczenia i wykorzystania w poszczególnych jednostkach organizacyjnych opracowywanie propozycji limitów zatrudnienia prokuratorów oraz wielkości zatrudnienia w innych grupach zawodowych pracowników Prokuratury w powiązaniu z planowanymi zadaniami rzeczowymi do projektu budżetu jednostek organizacyjnych na następny rok; 15) organizowanie, koordynowanie i nadzorowanie sprawozdawczości statystycznej z działalności jednostek organizacyjnych oraz innych materiałów informacyjnych z tego zakresu; 16) gromadzenie, opracowywanie i analizowanie danych statystycznych w zakresie działania Prokuratury oraz prowadzenie informatycznej bazy danych statystycznych Prokuratury; 17) współpraca w zakresie sprawozdawczości i statystyki z Ministerstwem
--	---

	Sprawiedliwości, Głównym Urzędem Statystycznym i Komendą Główną Policji; 18) nadzór nad biurowością i pracą sekretariatu Prokuratury Generalnej; 19) prowadzenie spraw związanych z aktualizacją i zapewnieniem kompletności wzorów formularzy urządzeń ewidencyjnych i druków procesowych; 20) opracowywanie kierunków rozwoju informatyzacji jednostek organizacyjnych; 21) opracowywanie wstępnych projektów aktów normatywnych w zakresie wdrażania, stosowania i rozwoju systemów informatycznych w prokuraturze; 22) opracowywanie i wdrażanie centralnego systemu informatycznego oraz systemów informatycznych w jednostkach organizacyjnych i nadzór nad ich eksploatacją oraz koordynowanie działań zabezpieczających prawidłowe funkcjonowanie systemów informatycznych w jednostkach organizacyjnych a także opiniowanie i standaryzacja zakupów sprzętu informatycznego; 23) opracowywanie w uzgodnieniu z Departamentem Budżetu i Majątku Prokuratury projektu budżetu w zakresie wdrażania rozwiązań informatycznych; 24) realizacja zadań informatycznych finansowanych ze środków pomocowych w ramach funduszy Unii Europejskiej i innych funduszy; 25) współpraca z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych, Komendą Główną Policji, Centralnym Zarządem Służby Więziennej oraz innymi organizacjami i instytucjami w zakresie dostępu do prowadzonych przez te podmioty baz danych i ewidencji; 26) wdrażanie systemu analizy kryminalnej w jednostkach organizacyjnych; 27) wykorzystywanie systemów informatycznych w zakresie odzyskiwania mienia pochodzącego z przestępstw; 28) koordynowanie działań związanych z wypełnianiem obowiązków wynikających z ustawy z dnia 24 sierpnia 2007 r. o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Wizowym Systemie Informacyjnym (Dz. U. Nr 165, poz. 1170, z późn. zm.); 29) koordynowanie działań związanych z przekazywaniem i otrzymywaniem informacji kryminalnych z Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych; 30) wykonywanie zadań związanych z administrowaniem przez Prokuratora
--	--

	Generalnego danymi przetwarzanymi w ogólnopolskich systemach informatycznych Prokuratury; 31) zapewnienie obsługi informatycznej w Prokuraturze Generalnej i prawidłowego funkcjonowania centralnych urzędów informatycznych; 32) prowadzenie ewidencji sprzętu komputerowego; 33) administrowanie informatycznymi systemami finansowo-księgowymi i kadrowymi funkcjonującymi w Prokuraturze Generalnej oraz zapewnienie właściwego działania urzędów informatycznych obsługujących te systemy. 2. W skład Departamentu Organizacji Pracy, Wizytacji i Systemów Informatycznych Prokuratury wchodzi: 1) Wydział Organizacji Pracy Prokuratury; 2) Wydział do spraw Wizytacji, Lustracji i Oceny Prokuratorów; 3) Wydział do spraw Systemów Informatycznych; 4) Wydział do spraw Sprawozdawczości i Statystyki.
6.	§ 26. Do podstawowych zadań Departamentu Postępowania Przygotowawczego należy: 1) sprawowanie nadzoru procesowego związanego z realizacją uprawnień Prokuratora Generalnego w postępowaniu przygotowawczym; 2) koordynowanie i kontrolowanie prawidłowości sprawowania zwierzchniego nadzoru służbowego nad postępowaniem przygotowawczym przez prokuratury apelacyjne i prokuratury okręgowe; 3) kontrolowanie prawidłowości prowadzenia postępowań przygotowawczych w sprawach nieobjętych zwierzchnim nadzorem służbowym; 4) koordynowanie działań Prokuratury w zakresie określonych rodzajów przestępstw; 5) monitorowanie postępowań przygotowawczych prowadzonych w sprawach o określone rodzaje przestępstw; 6) koordynowanie działalności innych organów państwowych w zakresie ścigania przestępstw; 7) kształtowanie praktyki w zakresie zwalczania przestępczości na podstawie badań akt, analiz informacji przekazywanych przez prokuratury apelacyjne i prokuratury okręgowe, innych ustaleń departamentu oraz w ramach współpracy międzynarodowej;

	8) przygotowywanie informacji dla Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, Senatu Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych organów w zakresie działania departamentu; 9) opracowywanie opinii prawnych w zakresie postępowania przygotowawczego.
7.	§ 27. Do podstawowych zadań Departamentu do spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji należy: 1) zbieranie i analizowanie informacji oraz materiałów dotyczących przestępczości zorganizowanej, zwalczania terroryzmu, handlu bronią, korupcji, prania pieniędzy, handlu ludźmi, produkcji oraz obrotu środkami odurzającymi i psychotropowymi, a także opracowywanie na ich podstawie ocen dotyczących kierunków i dynamiki tej przestępczości; 2) koordynowanie działalności Prokuratury i innych organów państwowych w zakresie ścigania przestępczości, o której mowa w pkt.1; 3) współpraca międzynarodowa w zakresie opracowywania strategii zwalczania międzynarodowej przestępczości zorganizowanej oraz ścigania jej sprawców; 4) współdziałanie z polskim przedstawicielem w EUROJUST w zakresie działań Prokuratury oraz z przedstawicielami innych organizacji międzynarodowych i ponadnarodowych działających na podstawie umów międzynarodowych ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską w zakresie zwalczania przestępczości o której mowa w pkt.1, a także rozprzestrzeniania broni masowego rażenia; 5) sprawowanie zwierzchniego nadzoru służbowego oraz nadzoru procesowego w zakresie wynikającym z ustaw w sprawach prowadzonych w wydziałach do spraw przestępczości zorganizowanej i korupcji prokuratur apelacyjnych; 6) kształtowanie praktyki ścigania na podstawie prowadzonych analiz i badań w zakresie działania departamentu; 7) opiniowanie wniosków kierowanych do Prokuratora Generalnego o wyrażenie zgody na wystąpienie do sądu o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka koronnego.
8.	§ 28. W skład Wydziału Wojskowego wchodzi następujące komórki organizacyjne: 1) Wydział Postępowania Przygotowawczego; 2) Wydział Postępowania Sądowego.
9.	§ 29. Do podstawowych zadań Wydziału Postępowania Przygotowawczego w

	Departamencie Wojskowym należy: 1) sprawowanie nadzoru procesowego związanego z realizacją uprawnień Naczelnego Prokuratora Wojskowego w postępowaniu przygotowawczym; 2) koordynowanie i kontrolowanie prawidłowości sprawowania zwierzchniego nadzoru służbowego nad postępowaniem przygotowawczym przez wydziały wojskowe w prokuraturach okręgowych oraz sprawowanie zwierzchniego nadzoru służbowego nad wybranymi postępowaniami przygotowawczymi prowadzonymi przez wydziały wojskowe w prokuraturach okręgowych; 3) kontrolowanie prawidłowości prowadzenia postępowań przygotowawczych w sprawach nieobjętych zwierzchnim nadzorem służbowym; 4) udział prokuratorów w posiedzeniach Izby Wojskowej Sądu Najwyższego, zwanej dalej „Izbą Wojskową SN”, w zakresie dotyczącym sądowej kontroli postępowania przygotowawczego; 5) opiniowanie wniosków o wyrażenie zgody na wystąpienie do sądu wojskowego o dopuszczenie dowodu z zeznań 6) świadka koronnego; 7) wykonywanie zadań dotyczących realizacji kompetencji Prokuratora Generalnego, w zakresie kontroli operacyjnej, czynności operacyjno-rozpoznawczych dokonywanych przez uprawnione organy podejmowanych w ramach upoważnienia udzielonego w tym zakresie Naczelnemu Prokuratorowi Wojskowemu; 8) kształtowanie praktyki w zakresie zwalczania przestępczości, na podstawie badań akt, analiz informacji otrzymanych z wydziałów wojskowych w prokuraturach okręgowych i wydziałach wojskowych w prokuraturach rejonowych oraz innych ustaleń dokonanych w wyniku działalności służbowej oddziału 9) koordynowanie działań Prokuratury w zakresie określonych rodzajów przestępstw; 10) monitorowanie postępowań przygotowawczych prowadzonych w sprawach o określone rodzaje przestępstw; 11) działalność w zakresie interpretacji i ujednolicenia stosowania przepisów dotyczących postępowania przygotowawczego; 12) wykonywanie czynności z zakresu obrotu prawnego z zagranicą w zakresie
--	--

	postępowania przygotowawczego; 13) sprawowanie nadzoru procesowego w zakresie środków odwoławczych rozpoznawanych przez prokuratora nadzrędnego; 14) sprawowanie nadzoru służbowego nad postępowaniami przygotowawczymi prowadzonymi przez prokuratorów, skierowanych do służby w jednostce wojskowej poza granicami państwa (w Polskim Kontyngencie Wojskowym) w przypadku użycia lub pobytu Sił Zbrojnych poza granicami państwa; 15) opracowywanie opinii prawnych w zakresie postępowania przygotowawczego; 16) rozstrzyganie sporów kompetencyjnych; 17) rozpatrywanie petycji, skarg, wniosków i meldunków w zakresie kompetencji oddziału.
10.	§ 30. Do podstawowych zadań Wydziału Postępowania Sądowego w Departamencie Wojskowym należy: 1) ocena zasadności wnoszonych środków odwoławczych od orzeczeń wojskowych sądów okręgowych jako sądów pierwszej instancji; 2) opracowywanie nadzwyczajnych środków zaskarżenia od wyroków Izby Wojskowej SN jako sądu odwoławczego; 3) udział prokuratorów przed Izby Wojskowej SN w postępowaniu odwoławczym, postępowaniu związanym z rozpoznaniem nadzwyczajnych środków zaskarżenia oraz w innych, ustawowo określonych przypadkach; 4) prowadzenie spraw w przedmiocie kasacji określonej w art. 521 k.p.k. oraz w innych przypadkach i na zasadach określonych odrębnymi przepisami; 5) prowadzenie spraw o ułaskawienie; 6) analizowanie spraw dotyczących pytań prawnych i przygotowywanie projektów dokumentów oraz opiniowanie projektów uchwał Izby Wojskowej SN; 7) sprawowanie nadzoru służbowego nad postępowaniem sądowym prowadzonym przez wydziały wojskowe w prokuraturach okręgowych oraz monitorowanie nadzoru wydziałów wojskowych prokuratur okręgowych w stosunku do wydziałów wojskowych prokuratur rejonowych w zakresie postępowania sądowego; 8) koordynowanie spraw związanych z działem prokuratorów w postępowaniu wykonawczym;

	9) rozpatrywanie petycji, skarg, wniosków i meldunków w zakresie kompetencji wydziału.
11.	§ 31. 1. Do podstawowych zadań Departamentu Postępowania Sądowego należy: 1) opracowywanie projektów stanowisk w sprawach cywilnych, w których Sąd Najwyższy zobowiązał Prokuratora Generalnego do zajęcia na piśmie stanowiska co do skargi kasacyjnej wniesionej przez stronę i odpowiedzi na skargę; 2) udział w posiedzeniach Sądu Najwyższego w składach zwykłych i powiększonych, dotyczących zagadnień prawnych w sprawach karnych i cywilnych oraz w posiedzeniach Naczelnego Sądu Administracyjnego rozpoznającego zagadnienie prawne; 3) udział w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, udział w posiedzeniu składu siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego, udział w posiedzeniu Naczelnego Sądu Administracyjnego w sprawie, w której skargę kasacyjną wniósł prokurator wykonujący czynności służbowe w Prokuraturze Generalnej lub strona, jeżeli w postępowaniu przed wojewódzkim sądem administracyjnym brał udział prokurator wykonujący czynności służbowe w Prokuraturze Generalnej, a także udział w postępowaniu przed wojewódzkim sądem administracyjnym w sprawie, w której skargę wniósł prokurator wykonujący czynności służbowe w Prokuraturze Generalnej, oraz w sprawie dotyczącej decyzji wydanej w postępowaniu administracyjnym, w którym zgłosił udział prokurator wykonujący czynności służbowe w Prokuraturze Generalnej; 4) opracowywanie projektów wniosków Prokuratora Generalnego do Sądu Najwyższego i do Naczelnego Sądu Administracyjnego o podejmowanie uchwał mających na celu wyjaśnienie przepisów prawnych których stosowanie wywołało rozbieżności w orzecznictwie, oraz projektów wystąpień w przedmiocie unieważnienia prawomocnego orzeczenia sądu przez Sąd Najwyższy i przez Naczelny Sąd Administracyjny, a także opracowywanie wniosków zawierających propozycje rozstrzygnięć zagadnień prawnych w sprawach nadesłanych przez Sąd Najwyższy i przez Naczelny Sąd Administracyjny; 5) rozpatrywanie, kierowanych do Prokuratury Generalnej, pism

	kwestionujących stanowisko prokuratur apelacyjnych zajmowane w sprawach przed sądami administracyjnymi i związanych z udziałem prokuratora w postępowaniu administracyjnym; 6) analiza orzecznictwa Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego; 7) oddziaływanie na praktykę oskarżycielską jednostek organizacyjnych w szczególności przez opracowywanie wyników badań problematyki kasacyjnej i kierowanie pism instrukcyjnych do prokuratur apelacyjnych; 8) opracowywanie projektów sprzeciwów od decyzji wydanych przez ministrów, skarg do wojewódzkiego sądu administracyjnego na decyzje nieuwzględniające sprzeciwu Prokuratora Generalnego, skarg kasacyjnych do Naczelnego Sądu Administracyjnego od orzeczeń wojewódzkiego sądu administracyjnego w tego rodzaju sprawach oraz innych środków prawnych zastrzeżonych do kompetencji Prokuratora Generalnego; 9) opracowywanie opinii prawnych w zakresie postępowania sądowego; 10) udzielanie pomocy instruktażowej prokuratorom podległych jednostek organizacyjnych; 11) prowadzenie spraw związanych z postępowaniem o ułaskawienie; 12) opracowywanie projektów kasacji Prokuratora Generalnego od orzeczeń sądów powszechnych w sprawach karnych i nieletnich rozpoznawanych na podstawie przepisów k.p.k.; 13) koordynowanie spraw związanych z udziałem prokuratora w postępowaniu wykonawczym; 14) współdziałanie z Centralnym Zarządem Służby Więziennej i innymi właściwymi organami w zakresie udziału prokuratora w postępowaniu wykonawczym. 2. W skład Departamentu Postępowania Sądowego wchodzi: 1) Wydział Postępowania Sądowego w Sprawach Karnych; 2) Wydział do spraw Cywilnych i Administracyjnych; 3) Zespół Kasacji; 4) Zespół do spraw Ułaskawień.
12.	§ 32. 1. Do podstawowych zadań Departamentu Współpracy Międzynarodowej należy:

- 1) analiza formalnoprawna, ekspedycja i nadzorowanie realizacji kierowanych za granicę wniosków o pomoc prawną w sprawach karnych prowadzonych w jednostkach organizacyjnych i wojskowych jednostkach organizacyjnych Prokuratury oraz przez Instytut Pamięci Narodowej — Komisję Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu;
- 2) nadzorowanie i koordynowanie wykonywania wniosków o pomoc prawną pochodzących z zagranicy;
- 3) nadzorowanie i koordynowanie działań podejmowanych przez jednostki organizacyjne w zakresie realizacji i wdrażania procedur związanych z europejskim nakazem aresztowania;
- 4) nadzorowanie postępowań ekstradycyjnych realizowanych w Rzeczypospolitej Polskiej, przygotowywanie projektów decyzji ekstradycyjnych Ministra Sprawiedliwości oraz ekspediowanie wniosków ekstradycyjnych i monitorowanie postępowań wszczynanych w tych sprawach za granicą;
- 5) przygotowywanie projektów porozumień o utworzeniu międzynarodowych zespołów śledczych;
- 6) obsługa służbowych wyjazdów zagranicznych przedstawicieli Prokuratora Generalnego i jego zastępców oraz przedstawicieli organów państw obcych i organizacji międzynarodowych przybywających na ich zaproszenie;
- 7) wykonywanie zadań związanych ze współpracą Prokuratora Generalnego i jego zastępców z przedstawicielstwami dyplomatycznymi, organami państw obcych i organizacji międzynarodowych;
- 8) współpraca z organami Rady Europy i Unii Europejskiej polegająca w szczególności na przygotowywaniu opinii prawnych sprawozdań, ocen stanu prawnego i innych opracowań w związku z inicjatywą legislacyjną tych organów, a także udział w pracach legislacyjnych związanych z wdrażaniem prawa Unii Europejskiej do prawa polskiego;
- 9) nadzorowanie działalności punktów kontaktowych Europejskiej Sieci Sądowej w jednostkach organizacyjnych;
- 10) udział w pracach międzyresortowych grup multidyscyplinarnych oceniających stan prawa polskiego pod kątem jego zgodności z prawem Unii Europejskiej oraz opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie ich

	zgodności z międzynarodowymi zobowiązaniami Rzeczypospolitej Polskiej; 11) przygotowywanie projektów porozumień dotyczących współpracy, zawieranych pomiędzy Prokuratorem Generalnym a przedstawicielami organów centralnych prokuratury państw obcych. 2. W skład Departamentu Współpracy Międzynarodowej wchodzi: 1) Wydział Spraw Międzynarodowych; 2) Wydział Obrotu Prawnego z Zagranicą.
13.	§ 33. 1. Do podstawowych zadań Departamentu Budżetu i Majątku Prokuratury należy: 1) zapewnienie obsługi oraz prawidłowego wykonywania obowiązków dysponenta głównego części budżetowej — powszechne jednostki organizacyjne Prokuratury, zwanej dalej „częścią budżetu państwa odpowiadającą Prokuraturze”; 2) opracowywanie materiałów do projektu ustawy budżetowej obejmujących plany rzeczowe zadań realizowanych ze środków budżetowych jednostek organizacyjnych; 3) sprawowanie nadzoru i kontroli: a) nad całością gospodarki finansowej podległych jednostek organizacyjnych, w tym nad dokonywaniem przez te jednostki wstępnej oceny celowości poniesionych wydatków oraz realizacją właściwych procedur, a także sygnalizowanie potrzeb w zakresie przeprowadzenia kontroli ich działalności i audytu przez właściwe komórki, b) wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa, c) realizacji zadań finansowanych z budżetu państwa, d) sporządzania okresowych ocen dotyczących wykonywania zadań oraz dochodów i wydatków przez podległe jednostki organizacyjne oraz podejmowanie, w razie potrzeby, działań zmierzających do prawidłowego wykonania budżetu; 4) planowanie, finansowanie i nadzorowanie inwestycji części budżetu państwa odpowiadającej prokuraturze; 5) ustalanie, na wniosek departamentów lub biur, skutków finansowych projektowanych przez te komórki organizacyjne aktów normatywnych po uzyskaniu niezbędnych do tego informacji;

	6) opiniowanie projektów aktów normatywnych, przedstawianych Prokuratorowi Generalnemu do uzgodnienia przez inne podmioty, w aspekcie skutków finansowych projektowanych regulacji dla jednostek organizacyjnych; 7) monitorowanie wykonania wydatków w układzie zadaniowym i sporządzanie informacji w tym zakresie; 8) nadzorowanie wykonywania zadań z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych; 9) pozyskiwanie środków pomocowych z funduszy unijnych i koordynowanie ich wydatkowania; 10) koordynowanie zarządzania środkami transportowymi jednostek organizacyjnych. 2. Do podstawowych zadań Głównego Księgowego Budżetu Prokuratury należy kierowanie wszelkimi pracami mającymi na celu realizację praw i obowiązków dysponenta głównego w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity - Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o finansach publicznych”, a w szczególności: 1) planowanie i wykonywanie budżetu części oraz sporządzanie sprawozdań i informacji z wykonania zadań budżetowych; 2) sprawowanie nadzoru i kontroli; 3) opracowanie harmonogramu realizacji budżetu państwa w części; 4) wykonywanie dyspozycji środkami budżetowymi z rachunku bieżącego dysponenta części na rachunki bieżące podległych dysponentów na sfinansowanie wydatków ujętych w ich planach finansowych; 5) przygotowywanie i wprowadzanie zmian w budżecie części; 6) sporządzanie wniosków o rezerwy celowe, rezerwę ogólną i zapewnienie dofinansowania oraz decyzji o blokowaniu planowanych wydatków w części; 7) planowanie budżetu środków europejskich w części i kontrola wykonywania wydatków w tym zakresie; 8) dokonywanie oceny skutków projektowanych regulacji prawnych dla budżetu części. 3. W skład Departamentu Budżetu i Majątku Prokuratury wchodzi: 1) Główny Księgowy Budżetu Prokuratury; 2) Wydział Budżetu;
--	---

	3) Wydział Majątku i Inwestycji; 4) Wydział Nadzoru Finansowego i Analiz; 5) Stanowisko do spraw Bezpieczeństwa i Higieny Pracy oraz Ochrony Przeciwpowodziowej. 4. Główny Księgowy Budżetu Prokuratury realizuje zadania przy pomocy podległych wydziałów: Wydziału Budżetu oraz Wydziału Nadzoru Finansowego i Analiz.
14.	§ 34. 1. Do podstawowych zadań Biura Kadr należy: 1) realizacja zadań związanych z problematyką zatrudniania i wynagradzania prokuratorów Prokuratury Generalnej oraz prokuratorów delegowanych do Prokuratury Generalnej i pozostających na etacie tej jednostki, w tym prowadzenie dokumentacji osobowej i obsługa modułu kadrowego w elektronicznym systemie finansowo-księgowym QNT; 2) realizacja zadań związanych z problematyką uposażeń prokuratorów w stanie spoczynku i uposażeń rodzinnych, wypłacanych ze środków finansowych pozostających w dyspozycji Prokuratury Generalnej, w tym prowadzenie dokumentacji osobowej i obsługa modułu kadrowego w elektronicznym systemie finansowo-księgowym QNT; 3) przygotowywanie projektów wniosków Prokuratora Generalnego do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w przedmiocie powołania bądź odwołania zastępców Prokuratora Generalnego; 4) przygotowywanie projektów decyzji kadrowych Prokuratora Generalnego dotyczących: prokuratorów, asesorów, prokuratorów w stanie spoczynku, członków ich rodzin pobierających uposażenie rodzinne, asystentów prokuratora i urzędników jednostek organizacyjnych, z zastrzeżeniem art. 13d ust. 2 ustawy; 5) obsługa nominacji prokuratorskich i asesorskich; 6) przygotowywanie projektów decyzji kadrowych dotyczących prokuratorów Instytutu Pamięci Narodowej — Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, zastrzeżonych do kompetencji Prokuratora Generalnego, wynikających z ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej — Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (tekst jednolity - Dz. U. z 2014 r. poz. 1075); 7) przygotowywanie projektów decyzji kadrowych dotyczących prokuratorów

	wojskowych jednostek organizacyjnych Prokuratury, zastrzeżonych do kompetencji Prokuratora Generalnego, wynikających z ustawy Prawo o prokuraturze 8) wykonywanie czynności związanych z realizacją uprawnień Prokuratora Generalnego wynikających z prawomocnych orzeczeń: sądu dyscyplinarnego, Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego, Sądu Dyscyplinarnego w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej, sądu dyscyplinarnego oraz Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego dla prokuratorów Instytutu Pamięci Narodowej — Komisji Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu o wymierzeniu kary dyscyplinarnej określonej w art. 67 ust. 1 ustawy i w art. 104 § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. — Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 427, z późn. zm.), w związku z art. 62a ustawy, jak również z orzeczeń sądów powszechnych o wymierzeniu środka karnego zakazu zajmowania stanowiska, zakazu wykonywania zawodu prokuratora oraz z realizacją uprawnień Prokuratora Generalnego wynikających z art. 186 ust. 2 i 4 ustawy; 9) realizacja zadań związanych z wykonywaniem ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (tekst jednolity - Dz. U. z 2013 r. poz. 1388); 10) badanie akt osobowych prokuratorów w stanie spoczynku oraz analiza wszelkich zasobów archiwalnych i przygotowywanie projektów decyzji Prokuratora Generalnego związanych z wykonywaniem art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1997 r. o zmianie ustawy — Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 1998 r. Nr 98, poz. 607, z późn. zm.); 11) opracowywanie dla Departamentu Budżetu i Majątku Prokuratury materiałów do projektu budżetu i budżetu w zakresie uposażeń i świadczeń prokuratorów w stanie spoczynku oraz członków ich rodzin pobierających uposażenie rodzinne, wypłacanych ze środków finansowych pozostających w dyspozycji Prokuratury Generalnej; 12) opracowywanie analiz, informacji i sprawozdań w zakresie liczby prokuratorów, w zależności od stażu pracy, niezbędnych do wyliczenia wynagrodzeń w poszczególnych stawkach wynagrodzenia, uposażeń i
--	---

	świadczeń prokuratorów w stanie spoczynku oraz członków ich rodzin pobierających uposażenie rodzinne; 13) rozpatrywanie wniosków oraz przygotowywanie projektów decyzji o udzieleniu prokuratorom płatnego urlopu dla poratowania zdrowia; 14) realizacja zadań związanych z zatrudnianiem asystentów prokuratora i pracowników Prokuratury Generalnej, ich wynagrodzeniami i innymi świadczeniami, w tym prowadzenie dokumentacji osobowej i obsługa modułu kadrowego w elektronicznym systemie finansowo-księgowym QNT; 15) koordynowanie spraw związanych z przeprowadzaniem ocen kwalifikacyjnych pracowników Prokuratury Generalnej; 16) sporządzanie projektów decyzji płacowych w związku z przyznaniem lub zmianą dodatków funkcyjnego i specjalnego oraz spowodowanych nabyciem przez prokuratorów uprawnień do stawki awansowej lub nagrody jubileuszowej; 17) opiniowanie i przygotowywanie projektów aktów prawnych pozostających w zakresie działania biura, dotyczących prokuratorów i pracowników Prokuratury; 18) wykonywanie czynności związanych z nadawaniem orderów i odznaczeń państwowych oraz resortowych prokuratorom i pracownikom Prokuratury; 19) przygotowywanie do publikacji w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” projektów obwieszczeń Prokuratora Generalnego o wolnych i zwolnionych stanowiskach prokuratorskich; 20) prowadzenie bazy danych o limitach etatów prokuratorskich, asesorskich i urzędniczych oraz przygotowywanie — w porozumieniu z Departamentem Organizacji Pracy, Wizytacji i Systemów Informatycznych Prokuratury — analiz zatrudnienia prokuratorów i pracowników Prokuratury oraz ich rozmieszczenia i wykorzystania w poszczególnych jednostkach organizacyjnych; 21) rozpatrywanie skarg i wniosków dotyczących spraw osobowych prokuratorów i pracowników Prokuratury; 22) nadzór nad przestrzeganiem dyscypliny pracy przez prokuratorów,
--	--

	asystentów prokuratora i pracowników Prokuratury Generalnej oraz prokuratorów i urzędników delegowanych do Prokuratury Generalnej; 23) przygotowywanie informacji w sprawach kadrowych. 2. W skład Biura Kadr wchodzi: 1) Wydział Spraw Osobowych Prokuratorów; 2) Zespół do spraw Prokuratorów w Stanie Spoczynku; 3) Zespół do spraw Osobowych Pracowników Prokuratury; 4) Zespół do spraw Etatyzacji Prokuratury.
15.	§ 35. 1. Do podstawowych zadań Biura Administracyjno-Finansowego Prokuratury Generalnej należy: 1) zapewnienie prawidłowego wykonywania zadań i funkcji przez dysponenta trzeciego stopnia; 2) prowadzenie rachunkowości Prokuratury Generalnej; 3) sporządzanie dokumentacji płacowej we współpracy z Biurem Kadr; 4) prowadzenie obsługi kasowej Prokuratury Generalnej; 5) prowadzenie rejestru zawartych umów Prokuratury Generalnej; 6) administrowanie nieruchomościami, z których korzysta Prokuratura Generalna; 7) prowadzenie spraw związanych z zaopatrzeniem, wyposażeniem oraz usługami z zakresu obsługi administracyjno-gospodarczej; 8) planowanie i realizacja zadań inwestycyjno-remontowych w odniesieniu do nieruchomości, z których korzysta Prokuratura Generalna; 9) zapewnienie prawidłowego wykonywania zadań związanych z udzielaniem zamówień publicznych, w rozumieniu ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. — Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity - Dz. U. z 2013 r. poz. 907, z późn. zm.), zwanej dalej „Prawem zamówień publicznych”; 10) prowadzenie spraw socjalno-bytowych; 11) gromadzenie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych Prokuratury Generalnej; 12) prowadzenie spraw związanych z zapewnieniem ochrony przeciwpożarowej oraz bezpieczeństwa i higieny pracy w Prokuraturze Generalnej; 13) wykonywanie zadań w zakresie realizacji przez Prokuraturę Generalną projektów finansowanych z budżetu środków europejskich, zgodnie z obowiązującymi przepisami i procedurami w tym zakresie.

	2. W skład Biura Administracyjno-Finansowego wchodzi: 1) Wydział Rachunkowości i Finansów; 2) Wydział Administracyjno-Gospodarczy; 3) Zespół do spraw Zamówień Publicznych; 4) Zespół do spraw Bezpieczeństwa i Higieny Pracy oraz Ochrony Przeciwpowodziowej. 3. Wydziałem Rachunkowości i Finansów kieruje Główny Księgowy Prokuratury Generalnej.
16.	§ 36. W Prokuraturze Generalnej wykonywanie zadań w zakresie audytu wewnętrznego, zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych, należy do audytora wewnętrznego, który podlega bezpośrednio Prokuratorowi Generalnemu.
17.	§ 37. 1. Do podstawowych zadań Biura Ochrony Informacji Niejawnych i Spraw Obronnych należy: 1) zapewnienie ochrony informacji niejawnych wytwarzanych, przetwarzanych, przekazywanych lub przechowywanych w Prokuraturze Generalnej; 2) zapewnienie ochrony systemów i sieci teleinformatycznych, w których są wytwarzane, przetwarzane, przechowywane lub przekazywane informacje niejawne; 3) przeprowadzanie postępowań sprawdzających, 4) szkolenie pracowników w zakresie ochrony informacji niejawnych; 5) prowadzenie Kancelarii Tajnej Prokuratury Generalnej; 6) kontrola ochrony informacji niejawnych oraz przestrzegania przepisów o ochronie tych informacji; 7) okresowa kontrola ewidencji, materiałów i obiegu dokumentów niejawnych; 8) zapewnienie ochrony fizycznej obiektów Prokuratury Generalnej, w tym kontrola ruchu osobowego w tych obiektach; 9) zapewnienie prawidłowej realizacji zadań Prokuratora Generalnego w zakresie obronności państwa określonych w przepisach ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity - Dz. U. z 2012 r. poz. 461, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o powszechnym obowiązku obrony”, i innych ustaw oraz wydanych na ich podstawie aktów wykonawczych. 2. Biurem Ochrony Informacji Niejawnych i Spraw Obronnych kieruje pełnomocnik

	do spraw ochrony informacji niejawnych podlegający bezpośrednio Prokuratorowi Generalnemu. 3. W skład Biura Ochrony Informacji Niejawnych i Spraw Obronnych wchodzi: 1) Kancelaria Tajna; 2) Zespół do spraw Obronnych.
--	--

W związku ze zmianami wprowadzanymi przez proj. ProkU i rozszerzeniem niektórych uprawnień Prokuratury Generalnej (np. art. 26 § 3 proj. ProkU przewidujący rozszerzenie kompetencji nadzorczych) a przede wszystkim w związku z likwidacją odrębności prokuratur wojskowych i koniecznością utworzenia w Prokuraturze Generalnej departamentu właściwego w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych, zmianie ulega struktura organizacyjna Prokuratury Generalnej.

Paragraf 21 będący modyfikacją § 11 ust. 2 RegProk reguluje konieczność określenia przez Prokuratora Generalnego zakresu nadzoru nad departamentami i biurami Prokuratury Generalnej przez swoich zastępców. Za zbędne uznać należy, w związku z niebudzącymi wątpliwości uregulowaniami ustawowymi, powtarzanie kto jest zastępcą Prokuratora Generalnego i ilu ich jest, jak to ma miejsce na gruncie obecnie obowiązującego Regulaminu. Przeniesienie tego unormowania z Rozdziału 1 „Przepisy ogólne” do Rozdziału 2 uzasadnione jest nie odnoszeniem się jego treści do żadnej innej jednostki niż Prokuratura Generalna, a to oznacza, że jego naturalnym miejscem powinien być właśnie ten Oddział regulaminu.

W § 22 wprowadza się natomiast Departament Wojskowy (pkt 6) co stanowi wyraz likwidacji odrębności prokuratur wojskowych i konieczności przeniesienia kompetencji organów dotychczas usytuowanych w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej do struktury Prokuratury Generalnej. Zmiana ta wynika wprost z art. 42 § 2 proj. ProkU. Jednocześnie liczba departamentów i biur w Prokuraturze Generalnej wzrasta do 12.

Kompetencje Biura Prokuratora Generalnego, Biura Spraw Konstytucyjnych oraz Departamentów Organizacji Pracy, Wizytacji i Systemów Informatycznych Prokuratury, Postępowania Przygotowawczego oraz do spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji nie ulegają zmianie. Wyrazem tego jest w zasadzie niezmienną treść § 23-27, wobec ich odpowiedników § 13-17 RegProk. Jediną modyfikację stanowi wykreślenie dotychczas obowiązującego punktu pierwszego w § 17 RegProk, w którym wskazuje się, iż do podstawowych zadań Departamentu do spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji

należy nadzorowanie postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa określone w punktach od a) do d) a są to: przestępstwa o charakterze terrorystycznym, noszące cechy zorganizowanej przestępczości, łapownictwa w organach władzy ustawodawczej, organach administracji rządowej, samorządu terytorialnego, wymiaru sprawiedliwości, ścigania i kontroli oraz inne, które ze względu na wagę sprawy, na podstawie polecenia Prokuratora Generalnego, zostały przekazane do prowadzenia w wydziałach do spraw przestępczości zorganizowanej i korupcji prokuratur apelacyjnych. Zwraca bowiem uwagę, że w Prokuraturze Generalnej nie prowadzi się oraz nie nadzoruje się żadnych postępowań przygotowawczych w znaczeniu przyjętym w kodeksie postępowania karnego a jedynie wykonuje czynności o charakterze nadzoru strukturalnego nad postępowaniami przygotowawczymi prowadzonymi lub nadzorowanymi w wydziałach V ds. przestępczości zorganizowanej i korupcji prokuratur apelacyjnych. Z tego też względu uznać należy, że tak sformułowany przepis może być mylący i jako taki powinien zostać usunięty, co jednocześnie wpływa na zmianę numeracji podpunktów w omawianej jednostce redakcyjnej.

Natomiast wprowadza się zupełnie nowe przepisy § 28-30. Dotyczą one bowiem struktury nowo utworzonego Departamentu Wojskowego w Prokuraturze Generalnej.

Paragraf 28 stanowi, że w Departamencie Wojskowym tworzy się komórki organizacyjne w postaci Wydziału Postępowania Przygotowawczego i Wydziału Postępowania Sądowego. Przepis ten nawiązuje swoją treścią do § 15 RegWojskProk, który tworzył w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej pięć komórek organizacyjnych w formie Oddziałów i Wydziałów. Oprócz wymienionych już tworzył także Oddział Prezydialny, którego kompetencje po włączeniu wojskowych prokuratur do struktury powszechnej prokuratury zostają przeniesione do Departamentu Organizacji Pracy, a także Wydział Prawny i Wydział Kadr, które również podlegają likwidacji a kompetencje tych wydziałów zostaną przydzielone do Biura Kadr oraz Departamentu Organizacji Pracy Prokuratury Generalnej.

W konsekwencji koniecznym jest określenie obowiązków Wydziału Postępowania Przygotowawczego funkcjonującego w ramach Departamentu Wojskowego. Funkcje te odpowiadać będą dotychczasowo uregulowanym w § 17 RegWojskProk i w projektowanym Regulaminie unormowane zostały w § 29. W stosunku do swojego odpowiednika zmiany w treści przepisu mają charakter porządkujący zmieniający m.in. występujące tam i nieistniejące na gruncie proj. ProkU określenia wojskowy prokuratur okręgowych zastępując je wydziałami wojskowymi w prokuraturach okręgowych.

Podobny wyraz ma wprowadzenie § 30 odpowiadającej § 19 RegWojskProk.

Jednostki redakcyjne od § 31 do § 37 stanowią powtórzenie dotychczas obowiązujących § 18-24 RegProk i regulują obowiązki wykonywane kolejno w komórkach organizacyjnych Prokuratury Generalnej: Departamentach Postępowania Sądowego, Współpracy Międzynarodowej, Budżetu i Majątku Prokuratury oraz Biur Kadr, Administracyjno-Finansowego oraz Ochrony Informacji Niejawnych i Spraw Obronnych.

ROZDZIAŁ 3

Wewnętrzna struktura organizacyjna i zadania prokuratury apelacyjnej

1.	§ 38. 1. W skład prokuratury apelacyjnej wchodzi: 1) Wydział Organizacji Pracy Prokuratur; 2) Wydział Postępowania Sądowego; 3) Wydział do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji. 2. W prokuraturze apelacyjnej można ponadto utworzyć: 1) Wydział Nadzoru nad Postępowaniem Przygotowawczym; 2) Wydział Budżetowo-Administracyjny; 3) Samodzielny Dział do spraw Ochrony Informacji Niejawnych. 3. Poszczególne wydziały prokuratury apelacyjnej oznacza się następującymi cyframi rzymskimi: - I — Wydział Organizacji Pracy Prokuratur; - II — Wydział Postępowania Sądowego; - III — Wydział Nadzoru nad Postępowaniem Przygotowawczym; - IV – Wydział Budżetowo - Administracyjny - V — Wydział do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji;
2.	§ 39. 1. Do podstawowych zadań Wydziału Organizacji Pracy Prokuratur należą sprawy: 1) organizacyjne i kadrowe; 2) przygotowywania posiedzeń zgromadzenia prokuratorów i kolegium prokuratury apelacyjnej; 3) szkoleń prokuratorów, pozostałych pracowników Prokuratury oraz aplikantów prokuratorskich; 4) działalności rzecznika dyscyplinarnego; 5) udostępniania informacji publicznej; 6) skarg i wniosków; 7) kontaktów z mediami; 8) sprawozdawczości i statystyki; 9) nadzoru nad biurowością i pracą sekretariatu; 10) wykonywania zadań związanych z administrowaniem przez prokuratora

	apelacyjnego danymi w systemach informatycznych; 11) koordynowania wprowadzania do praktyki w prokuraturach okręgowych ogólnopolskich oraz lokalnych systemów informatycznych; 12) prowadzenia stanowiska dostępowego do Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych; 13) zapewnienia technicznej obsługi czynności związanych z zastosowaniem w postępowaniu karnym technik informatycznych; 14) zapewnienia przestrzegania zasad bezpieczeństwa systemów informatycznych oraz ochrony danych osobowych w prokuraturze apelacyjnej i prokuraturach okręgowych; 15) prowadzenia strony internetowej prokuratury apelacyjnej; 16) obsługi Biuletynu Informacji Publicznej; 17) przeprowadzanie wizytacji i lustracji prokuratur okręgowych oraz koordynowanie działań podległych prokuratur okręgowych w tym zakresie; 18) przeprowadzanie innych działań o charakterze kontrolnym i analitycznym na podstawie badań akt oraz innych ustaleń w szczególności w sferze postępowania karnego i działalności pozakarnej na obszarze działania prokuratury apelacyjnej; 19) dokonywanie ocen pracy prokuratorów wykonujących czynności w podległych prokuraturach okręgowych; 20) wykonywanie zadań z zakresu dokonywania ocen kwalifikacyjnych pracowników prokuratury apelacyjnej. 2. W przypadkach szczególnie uzasadnionych wynikających zwłaszcza z liczby i wielkości podległych prokuratur okręgowych, dla realizacji zadań określonych w ust. 1 pkt 10–17, w Wydziale Organizacji Pracy Prokuratur może zostać utworzona sekcja do spraw informatyzacji i analiz.
3.	§ 40. Do podstawowych zadań Wydziału Postępowania Sądowego należy: 1) udział prokuratorów w postępowaniu odwoławczym przed sądem apelacyjnym w sprawach karnych, cywilnych, ze stosunku pracy, ubezpieczeń społecznych i gospodarczych; 2) udział prokuratorów w postępowaniu przed sądami administracyjnymi; 3) nadzór nad udziałem prokuratorów prokuratur okręgowych i prokuratur rejonowych w postępowaniu przed sądami i innymi organami;

	4) kształtowanie praktyki prokuratorskiej w zakresie postępowania sądowego; 5) analiza orzecznictwa sądu apelacyjnego i wojewódzkiego sądu administracyjnego oraz badanie zasadności i poziomu środków zaskarżenia wnoszonych przez podległe jednostki organizacyjne.
4.	§ 41. Do podstawowych zadań Wydziału Nadzoru nad Postępowaniem Przygotowawczym należy: 1) wykonywanie nadzoru instancyjnego w zakresie środków odwoławczych rozpoznawanych przez prokuratora nadrzędnego oraz innych form nadzoru procesowego; 2) sprawowanie zwierzchniego nadzoru służbowego oraz kontroli nad śledztwami prowadzonymi w prokuraturach okręgowych; 3) koordynowanie i kontrola prawidłowości sprawowania nadzoru służbowego nad postępowaniem przygotowawczym przez prokuratury okręgowe; 4) koordynowanie działalności w zakresie ścigania przestępstw, prowadzonej przez inne organy; 5) kształtowanie praktyki w zakresie zwalczania przestępczości na podstawie badań akt, analiz informacji przekazywanych przez prokuratury okręgowe oraz innych ustaleń; 6) rozstrzyganie sporów kompetencyjnych; 7) obrót prawny z zagranicą.
5.	§ 42. Do podstawowych zadań Wydziału do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji należy: 1) prowadzenie i nadzorowanie postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa: a) o charakterze terrorystycznym, b) noszące cechy zorganizowanej przestępczości, c) poważnej korupcji, a w szczególności łapownictwa w organach władzy ustawodawczej, organach administracji rządowej, samorządu terytorialnego, wymiaru sprawiedliwości, ścigania i kontroli, d) inne, które ze względu na wagę sprawy zostały przekazane przez prokuratora apelacyjnego do prowadzenia w wydziale; 2) udział prokuratorów w postępowaniu sądowym w sprawach wymienionych w pkt 1, rozstrzyganych w pierwszej i drugiej instancji oraz w toku czynności

	sądowych w postępowaniu przygotowawczym. 3) realizacja analiz kryminalnych na potrzeby postępowań prowadzonych w Wydziale.
6.	§ 43. 1. Do zadań Wydziału Budżetowo-Administracyjnego należy: 1) zapewnienie prawidłowego wykonywania zadań i funkcji przez dysponenta budżetu odpowiednio drugiego i trzeciego stopnia; 2) prowadzenie rachunkowości; 3) zapewnienie prawidłowego wykonywania zadań związanych z udzielaniem zamówień publicznych, w rozumieniu Prawa zamówień publicznych; 4) obsługa administracyjno-gospodarcza; 5) prowadzenie inwestycji i remontów; 6) prowadzenie spraw socjalno-bytowych; 7) zapewnienie ochrony przeciwpożarowej oraz bezpieczeństwa i higieny pracy. 2. W przypadkach uzasadnionych wielkością prokuratury apelacyjnej oraz liczbą i wielkością podległych jednostek organizacyjnych, w Wydziale Budżetowo-Administracyjnym można utworzyć dział finansowo-księgowy. 3. Wydziałem Budżetowo-Administracyjnym kieruje dyrektor finansowo-administracyjny. Funkcji dyrektora finansowo-administracyjnego nie może pełnić, pozostający w strukturze tego wydziału, główny księgowy.
7.	§ 44. 1. Samodzielna Sekcja do spraw Ochrony Informacji Niejawnych obejmuje zakresem swego działania ochronę wytwarzanych, przetwarzanych, przekazywanych lub przechowywanych informacji niejawnych. 2. W skład samodzielnej sekcji, o której mowa w ust. 1, wchodzi kancelaria tajna. W uzasadnionych przypadkach może być utworzony oddział kancelarii tajnej prokuratury apelacyjnej. 3. Samodzielną sekcją, o której mowa w ust. 1, kieruje pełnomocnik do spraw ochrony informacji niejawnych, podlegający bezpośrednio prokuratorowi apelacyjnemu.
8.	§ 45. W prokuraturach apelacyjnych zapewnienie prawidłowej realizacji zadań w zakresie obronności państwa, zgodnie z przepisami ustawy o powszechnym obowiązku obrony i innych ustaw oraz wydanych na ich podstawie aktów wykonawczych, należy do starszego inspektora do spraw obronnych, który podlega bezpośrednio kierownikowi jednostki.

9.	§ 46. W prokuraturach apelacyjnych wykonywanie zadań w zakresie audytu wewnętrznego zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych należy do audytora wewnętrznego, który podlega bezpośrednio kierownikowi jednostki.
10.	§ 47. 1. W prokuraturach apelacyjnych, w których, poza wydziałami postępowania sądowego, wydziałami do spraw wizytacji i okresowej oceny prokuratorów oraz wydziałów do spraw przestępczości zorganizowanej i korupcji, nie utworzono pozostałych wydziałów wymienionych w § 38 lub utworzono niektóre z nich, zadania przewidziane dla tych wydziałów wykonywane są w samodzielnych działach lub wchodzących w skład wydziałów albo przez prokuratorów lub pracowników wykonujących czynności na samodzielnych stanowiskach pracy. 2. W prokuraturach apelacyjnych do kompetencji komórek organizacyjnych wykonujących zadania z zakresu organizacji pracy prokuratur należą także zadania, które nie są objęte właściwością innych komórek organizacyjnych tych jednostek.

W § 38 proponuje się dokonać zmian w treści dotychczas obowiązującego § 25 RegProk poprzez przekształcenie struktury prokuratury apelacyjnej. Abstrahując od stanowiska autorów wobec zasadności istnienia Wydziałów Postępowania Sądowego, wydaje się, że nie zachodzi potrzeba utrzymywania tak rozbudowanej struktury organizacyjnej tej jednostki i tworzenia w niej jednocześnie Wydziałów do spraw Wizytacji i Okresowej Oceny Prokuratorów (§ 25 ust. 1 pkt 1 RegProk) jak i Wydziałów Organizacji Pracy Prokuratur (§ 25 ust. 2 pkt 1 RegProk), nawet jeżeli te ostatnie miałyby być tworzone za ledwie fakultatywnie. Opowiadając się za ograniczeniem nadzoru nad działalnością prokuratorów w jego niektórych aspektach w związku z wprowadzeniem oceny okresowej każdego prokuratora, należy uznać, że kompetencje dotychczasowych Wydziałów do spraw Wizytacji i Okresowej Oceny Prokuratorów zostaną przejęte przez obligatoryjnie tworzone Wydziały Organizacji Pracy Prokuratur, co pociągnie za sobą także konieczność zmiany numeracji poszczególnych wydziałów. Co warto podkreślić kompetencje związane z prowadzeniem wizytacji i ocen okresowych na poziomie prokuratur okręgowych zostały powierzone właśnie Wydziałom Organizacyjnym i także z tego powodu uznać należy, że mnożenie zbędnych struktur na poziomie prokuratury apelacyjnej nie jest wskazane. W związku z wprowadzoną zmianą koniecznym jest przesunięcie zadań likwidowanego wydziału (§ 29 RegProk) do zakresu kompetencji przewidzianego dla Wydziału Organizacji Pracy Prokuratur. Należy jednakże wskazać, że postulowana zmiana nie powinna wiązać się z automatycznym

przeszeregowaniem prokuratorów dotychczas zatrudnionych w Wydziałach do spraw Wizytacji i Oceny Okresowej, lecz powinna stać się przyczynkiem do przeformułowania instytucji związanych z nadzorem zgodnie ze zmianami zaproponowanymi w ramach niniejszego opracowania (patrz przepisy dotyczące nadzoru służbowego) i ograniczenia liczby prokuratorów odpowiadających za ten fragment działalności prokuratury.

Paragraf 39 stanowi odpowiednik dotychczas obowiązującego § 26 RegProk regulującego podstawowe zadania Wydziału Organizacji Pracy Prokuratur. Zmiany w tym przepisie związane są z podnoszoną powyżej zmianą dotyczącą likwidacji Wydziału do spraw Wizytacji i Oceny. Kompetencje tych ostatnich regulowanych § 29 RegProk zostają przeniesione w całości do zadań Wydziału Organizacji Prokuratur poprzez połączenie obu przepisów w ramach omawianej jednostki redakcyjnej. Jednocześnie proponuje się przesunięcie kompetencji w zakresie dokonywania analizy kryminalnej (dotychczasowy podpunkt 15 § 26 RegProk) do zadań Wydziału V ds. Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji (§ 42 pkt 3). Faktem jest bowiem, iż analiza kryminalna na tym szczeblu prokuratury wykorzystywana jest wyłącznie w Wydziałach V, a tym samym za niezasadne należy uznać utrzymywanie jej w strukturze Wydziału I.

Kolejne **paragrafy** od nr 40 do nr 43 stanowią kolejno odpowiedniki dotychczas obowiązujących § 27-28 oraz 30-32 regulujących zadania kolejnych wydziałów prokuratury apelacyjnej i nie wprowadza się w ich treści zmian poza wskazaną powyżej modyfikacją zadań Wydziału V ds. Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji.

Proponowana zmiana w § 44 związana jest z propozycją nowej ProkU, ujednolicającą terminologię komórek organizacyjnych w ramach poszczególnych jednostek organizacyjnych prokuratury. Omawiana jednostka redakcyjna odpowiadająca § 32 dotychczasowego RegProk i pozwala na tworzenie samodzielnej komórki organizacyjnej zajmującej się ochroną informacji niejawnych. Proponowana zmiana polega na zmianie „działu” na „sekcję” zgodnie z terminologią przyjętą w nowej ProkU.

Paragrafy 45-47, odpowiadające § 33-35 dotychczasowego RegProk, pozostają bez zmian w treści przepisu.

ROZDZIAŁ 4

Wewnętrzna struktura organizacyjna i zadania prokuratury okręgowej

1.	§ 48. 1. W skład prokuratury okręgowej mogą wchodzić następujące komórki organizacyjne: 1) Wydział Organizacyjny; 2) Wydział Postępowania Sądowego; 3) Wydział Nadzoru nad Postępowaniem Przygotowawczym 4) Wydział Wojskowy 5) Wydział Śledczy 6) Wydział do Spraw Przestępczości Gospodarczej 7) Wydział Budżetowo-Administracyjny 8) Samodzielna Sekcja do spraw Ochrony Informacji Niejawnych 2. Poszczególne wydziały prokuratury okręgowej oznacza się następującymi cyframi rzymskimi: - I — Wydział Organizacyjny; - II — Wydział Postępowania Sądowego; - III — Wydział Nadzoru nad Postępowaniem Przygotowawczym; - IV — Wydział Wojskowy; - V — Wydział Śledczy; - VI — Wydział do Spraw Przestępczości Gospodarczej; - VII — Wydział Budżetowo-Administracyjny.
2.	§ 49. 1. Do podstawowych zadań Wydziału Organizacyjnego należą sprawy: 1) organizacyjne i kadrowe; 2) szkoleń prokuratorów i pozostałych pracowników prokuratury okręgowej i podległych jednostek organizacyjnych; 3) kontroli realizacji ustawowych zadań przez podległe prokuratury rejonowe poprzez przeprowadzanie, w uzgodnieniu z jednostką nadrzędną, wizytacji, lustracji i badań akt oraz innych działań o charakterze kontrolnym i analitycznym; 4) dokonywania ocen pracy prokuratorów wykonujących czynności w podległych prokuraturach rejonowych;

	5) dokonywania ocen kwalifikacyjnych pracowników prokuratury okręgowej i podległych prokuratur rejonowych; 6) skarg i wniosków; 7) udostępniania informacji publicznej; 8) kontaktów z mediami; 9) sprawozdawczości i statystyki; 10) nadzoru nad biurowością i pracą sekretariatu. 2. W Wydziale Organizacyjnym tworzy się Sekcję do Spraw Informatyzacji i Analiz, do której podstawowych zadań należy: 1) wykonywanie zadań związanych z administrowaniem przez prokuratora okręgowego danymi w systemach informatycznych; 2) koordynowanie wprowadzania do praktyki w prokuraturach okręgowych ogólnopolskich oraz lokalnych systemów informatycznych; 3) prowadzenie stanowiska dostępowego do Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych oraz Punktu Informacyjnego Krajowego Rejestru Karnego; 4) zapewnienie technicznej obsługi czynności dokonywanych w postępowaniu karnym z zastosowaniem technik informatycznych; 5) zapewnienie przestrzegania zasad bezpieczeństwa systemów informatycznych oraz ochrony danych osobowych w prokuraturze okręgowej i podległych prokuraturach rejonowych; 6) dokonywanie analizy kryminalnej; 7) prowadzenie strony internetowej prokuratury okręgowej; 8) obsługa Biuletynu Informacji Publicznej.
3.	§ 50. Do podstawowych zadań Wydziału Postępowania Sądowego należy: 1) udział prokuratorów w postępowaniu odwoławczym przed sądem okręgowym w sprawach karnych, cywilnych, ze stosunku pracy, ubezpieczeń społecznych, gospodarczych oraz w sprawach o wykroczenia i w innych postępowaniach przewidzianych przez ustawy; 2) nadzór nad udziałem prokuratorów prokuratur rejonowych w postępowaniu przed sądem; 3) udział prokuratorów w postępowaniu administracyjnym, przed sądami administracyjnymi oraz w innych postępowaniach; 4) udział prokuratorów przed sądem w postępowaniu wykonawczym i

	postępowaniu o ułaskawienie; 5) kształtowanie praktyki prokuratorskiej w zakresie postępowania sądowego; 6) analiza orzecznictwa sądu okręgowego oraz badanie zasadności i poziomu środków zaskarżenia wnoszonych przez podległe jednostki organizacyjne.
4.	§ 51. Do podstawowych zadań Wydziału Nadzoru nad Postępowaniem Przygotowawczym należy: 1) sprawowanie nadzoru instancyjnego w zakresie środków odwoławczych rozpoznawanych przez prokuratora nadrzędnego oraz innych form nadzoru procesowego; 2) sprawowanie zwierzchniego nadzoru służbowego i kontroli nad śledztwami i dochodzeniami prowadzonymi w prokuraturach rejonowych; 3) koordynowanie działalności w zakresie ścigania przestępstw, prowadzonej przez inne organy; 4) kształtowanie praktyki w zakresie zwalczania przestępczości na podstawie badań akt, analiz informacji przekazywanych przez prokuratury rejonowe oraz innych ustaleń; 5) rozstrzyganie sporów kompetencyjnych; 6) obrót prawny z zagranicą; 7) udział prokuratorów w postępowaniu odwoławczym przed sądem okręgowym w sprawach karnych.
5.	§ 52. 1. W prokuraturach okręgowych, których właściwość w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych ustalono w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości wydanym na podstawie art. 40 § 6 ustawy tworzy się wydziały wojskowe. 2. W skład wydziału wojskowego mogą wchodzić następujące komórki organizacyjne: 1) sekcja nadzoru nad postępowaniem przygotowawczym; 2) sekcja postępowania sądowego; 3) sekcja śledcza.
6.	§ 53. Do podstawowych zadań Sekcji nadzoru nad postępowaniem przygotowawczym, o której mowa w § 52 ust. 2 pkt 1 należy: 1) sprawowanie nadzoru procesowego w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratorów wydziałów

	wojskowych prokuratur rejonowych na obszarze właściwości prokuratury okręgowej; 2) sprawowanie zwierzchniego nadzoru służbowego nad postępowaniami przygotowawczymi prowadzonymi w wydziałach wojskowych prokuratur rejonowych na obszarze właściwości prokuratury okręgowej; 3) obrót prawny z zagranicą w zakresie spraw wojskowych prowadzonych w wydziałach wojskowych podległych prokuratur.
7.	§ 54. Do podstawowych zadań Sekcji Postępowania Sądowego o której mowa w § 52 ust. 2 pkt 2 należy: 1) udział prokuratorów w postępowaniu przed wojskowym sądem okręgowym; 2) nadzór nad udziałem prokuratorów wydziałów wojskowych prokuratur rejonowych na obszarze właściwości prokuratury okręgowej w postępowaniu przed sądem wojskowym; 3) udział prokuratorów wydziałów wojskowych prokuratur rejonowych na obszarze właściwości prokuratury okręgowej w postępowaniu o wznowienie postępowania i o ułaskawienie; 4) kontrola okresowa prawomocnych orzeczeń sądowych w wydziałach wojskowych prokuratur rejonowych na obszarze właściwości prokuratury okręgowej.
8.	§ 55. Do podstawowych zadań Sekcji Śledczej o której mowa w § 52 ust. 2 pkt 3 należy: 1) prowadzenie i nadzorowanie postępowań przygotowawczych: a) czyny zabronione wyczerpujące znamiona przestępstwa, dla których właściwy jest wojskowy sąd okręgowy (z wyjątkiem zleconych wydziałom wojskowym prokuratur rejonowych na obszarze właściwości prokuratury okręgowej do prowadzenia przez zastępcę prokuratora okręgowego będącego prokuratorem wojskowym), b) innych, w tym również zleconych do prowadzenia przez Zastępcę Prokuratora Generalnego będącego prokuratorem wojskowym lub zastępcę prokuratora okręgowego będącego prokuratorem wojskowym; 2) udział prokuratorów w postępowaniu sądowym w sprawach wymienionych w pkt 1, rozstrzyganych w pierwszej instancji oraz w toku czynności sądowych w postępowaniu przygotowawczym;

	3) obrót prawny z zagranicą w zakresie spraw prowadzonych w sekcji; 4) prowadzenie spraw dotyczących przekazywania osób ściganych na podstawie europejskiego nakazu aresztowania.
9.	§ 56. Do zadań Wydziału Śledczego należy: 1) prowadzenie i nadzorowanie postępowań przygotowawczych w sprawach o poważne przestępstwa kryminalne; 2) udział prokuratorów w postępowaniu sądowym w sprawach, o których mowa w pkt 1, rozstrzyganych w pierwszej instancji oraz w toku czynności sądowych w postępowaniu przygotowawczym.
10.	§ 57. Do zadań Wydziału do spraw Przestępczości Gospodarczej należy: 1) prowadzenie i nadzorowanie postępowań przygotowawczych w sprawach o poważne przestępstwa przeciwko gospodarcze i skarbowe; 2) udział prokuratorów w postępowaniu sądowym w sprawach, o których mowa w pkt 1, rozstrzyganych w pierwszej instancji oraz w toku czynności sądowych w postępowaniu przygotowawczym.
11.	§ 58. W prokuraturach okręgowych, w których nie utworzono Wydziału Śledczego lub Wydziału do spraw Przestępczości Gospodarczej, zadania w zakresie prowadzenia śledztw i występowania w tych sprawach przed sądem pierwszej instancji realizuje się w Wydziale Nadzoru nad Postępowaniem Przygotowawczym, który w tych jednostkach otrzymuje nazwę Wydziału Postępowania Przygotowawczego.
12.	§ 59. 1. Do zadań Wydziału Budżetowo-Administracyjnego należy: 1) zapewnienie prawidłowego wykonywania zadań i funkcji przez dysponenta budżetu trzeciego stopnia; 2) prowadzenie rachunkowości; 3) zapewnienie prawidłowego wykonywania zadań związanych z udzielaniem zamówień publicznych, w rozumieniu Prawa zamówień publicznych; 4) obsługa administracyjno-gospodarcza; 5) prowadzenie inwestycji i remontów; 6) prowadzenie spraw socjalno-bytowych; 7) zapewnienie ochrony przeciwpożarowej oraz bezpieczeństwa i higieny pracy. 2. W przypadkach uzasadnionych wielkością prokuratury okręgowej oraz liczbą i wielkością podległych prokuratur rejonowych, w Wydziale Budżetowo-Administracyjnym można utworzyć sekcje: finansowo-księgową, administracyjno--

	gospodarczą oraz inwestycji i remontów. 3. Wydziałem Budżetowo-Administracyjnym kieruje dyrektor finansowo-administracyjny. Funkcji dyrektora finansowo-administracyjnego nie może pełnić, pozostający w strukturze tego wydziału, główny księgowy.
13.	§ 60. 1. Samodzielna Sekcja do spraw Ochrony Informacji Niejawnych obejmuje zakresem swego działania ochronę wytwarzanych, przetwarzanych, przekazywanych lub przechowywanych informacji niejawnych. 2. W skład samodzielnego działu, o którym mowa w ust. 1, wchodzi kancelaria tajna. W razie potrzeby w prokuraturze rejonowej można utworzyć oddział kancelarii tajnej prokuratury okręgowej. 3. Samodzielnym działem, o którym mowa w ust. 1, kieruje pełnomocnik do spraw ochrony informacji niejawnych, podlegający bezpośrednio prokuratorowi okręgowemu. 4. Pełnomocnik do spraw ochrony informacji niejawnych prokuratury okręgowej obejmuje zakresem swego działania prokuratury rejonowe pozostające w obszarze właściwości miejscowej prokuratury okręgowej.
14.	§ 61. W prokuraturach okręgowych zapewnienie prawidłowej realizacji zadań w zakresie obronności państwa, zgodnie z przepisami ustawy o powszechnym obowiązku obrony i innych ustaw oraz wydanych na ich podstawie aktów wykonawczych należy do starszego inspektora do spraw obronnych, który podlega bezpośrednio kierownikowi jednostki.
15.	§ 62. W prokuraturach okręgowych wykonywanie zadań w zakresie audytu wewnętrznego zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych należy do audytora wewnętrznego, który podlega bezpośrednio kierownikowi jednostki.
16.	§ 63. 1. W prokuraturach okręgowych, w których nie utworzono wydziałów wymienionych w § 48 lub utworzono niektóre z nich, zadania przewidziane dla tych wydziałów wykonywane są w samodzielnych sekcjach lub wchodzących w skład wydziałów albo przez prokuratorów lub pracowników, wykonujących czynności na samodzielnych stanowiskach pracy. 2. W prokuraturach okręgowych do kompetencji komórek wykonujących zadania z zakresu organizacji pracy należą także zadania, które nie są objęte właściwością innych komórek organizacyjnych tych jednostek.

Paragraf 48 regulująca strukturę organizacyjną prokuratury okręgowej i jej podział na komórki organizacyjne wprowadza drobne zmiany w stosunku do uregulowań zawartych w § 36 RegProk, któremu odpowiada. Stanowi bowiem, że w skład prokuratury okręgowej mogą wchodzić:

- 1) Wydział Organizacyjny;
- 2) Wydział Postępowania Sądowego;
- 3) Wydział Nadzoru nad Postępowaniem Przygotowawczym;
- 4) Wydział Wojskowy;
- 5) Wydział Śledczy;
- 6) Wydział do spraw Przestępczości Zorganizowanej;
- 7) Wydział Budżetowo – Administracyjny;
- 8) Samodzielną Sekcję do spraw Ochrony Informacji Niejawnych.

Jednocześnie poszczególne wydziały prokuratury okręgowej otrzymują numerację cyframi rzymskimi od I do VII w kolejności wskazanej w ust. 1 omawianej jednostki redakcyjnej. Tym samym ujednolicono numerację zawartą w ust. 2 z numeracją proponowaną w ust. 1.

Główną zmianą w obrębie omawianego przepisu jest natomiast wyeliminowanie odrębności strukturalnej komórek organizacyjnych związanych z informatyzacją i analizą. W chwili obecnej w prokuraturach okręgowych na mocy § 36 ust. 1 pkt 7 RegProk funkcjonują Samodzielne Działy do spraw Informatyzacji i Analiz. W przypadku niektórych prokuratur okręgowych są to działy, w których wyróżnia się zaledwie jedno stanowisko prokuratorskie. Takie rozwiązanie pozostaje po pierwsze w sprzeczności z art. 42 § 5 proj. ProkU, a po drugie, wydaje się być nieuzasadnione z punktu widzenia właściwej alokacji osób w ramach jednostki. Tym samym proponuje się przeniesienie struktur związanych z informatyzacją do Wydziałów Organizacyjnych prokuratur okręgowych, a tam gdzie jest to konieczne i możliwe w oparciu o art. 42 § 5 proj. ProkU (nie mniej niż czterech stanowisk prokuratorskich) tworzenie wewnątrz nich sekcji do spraw Informatyzacji i Analiz. Podobne rozwiązanie przewiduje struktura organizacyjna dla prokuratur apelacyjnych, gdzie w Wydziale Organizacji Pracy Prokuratur można utworzyć sekcje do spraw informatyzacji i analiz.

W związku ze zniesieniem samodzielności organizacyjnej wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, koniecznym staje się także utworzenie w ramach prokuratur okręgowych na mocy art. 42 § 4 proj. ProkU wydziałów wojskowych, które odpowiadać mają istniejącym dotychczas wojskowym prokuraturom okręgowym. Tworzone będą w tych prokuraturach okręgowych, w których ustalono właściwość w sprawach podlegających

orzecznictwu sądów wojskowych. Właściwość jednostek określi Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, po zasięgnięciu opinii Prokuratora Generalnego (art. 40 § 6 proj. ProkU). Zagadnienia dotyczące zadań stawianych przed nowymi wydziałami wojskowymi, normowane w chwili obecnej § 22-28 RegWojskProk, zostały uregulowane w art. 28 § 5 proj. ProkU. Dotychczas regulowane RegWojskProk, proponuje się unormować w osobnych przepisach proj. RegProk i zostaną zaprezentowane poniżej, zgodnie z systematyką niniejszego rozdziału.

Przepis § 49, określający zadania Wydziału Organizacyjnego w Prokuraturach Okręgowych, stanowi połączenie dotychczas obowiązujących §§ 37 i 44 RegProk. Przyczyny, dla których proponuje się wprowadzenie Sekcji do spraw Informatyzacji i Analiz do struktury Wydziałów Organizacyjnych zostały przedstawione powyżej.

Dwa następne, § 50 i § 51 określają zadania Wydziałów Postępowania Sądowego oraz Wydziałów Nadzoru nad Postępowaniem Przygotowawczym pozostają bez zmian wobec dotychczas obowiązujących §§ 38 i 39 RegProk.

Natomiast §§ 52-55 stanowią *novum* w ramach RegProk albowiem ich pojawienie się w niniejszej propozycji związane jest z likwidacją odrębności organizacyjnej prokuratur wojskowych.

Paragraf 52 odpowiada w pewnym stopniu § 22 WojskRegProk z modyfikacjami wynikającymi z dostosowania tego przepisu do potrzeb Regulaminu powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz zmian wynikających z tekstu projektowanej ProkU i konieczności sformułowania na organizacji prokuratury po zmianach. I tak w ust. 1 omawianego przepisu wskazuje się, iż w prokuraturach okręgowych, których właściwość w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych ustalono w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości wydanym na podstawie art. 40 § 6 proj. ProkU tworzy się wydziały wojskowe. Ustęp 2 przepisu określa komórki organizacyjne, które mogą funkcjonować w ramach wydziału a są to sekcja nadzoru nad postępowaniem przygotowawczym (prowadzonym w działach wojskowych prokuratur rejonowych), sekcja postępowania sądowego oraz sekcja śledcza. Zaznaczyć jednocześnie należy, iż zgodnie z § 22 WojskRegProk w skład wojskowej prokuratury okręgowej wchodzi także wydział prezydialny (po zmianach mógłby nosić nazwę sekcji prezydialnej). Wydaje się jednak, że w związku z włączeniem wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury do struktury cywilnych prokuratur utrzymywanie w tych jednostkach odrębnych tworów o charakterze organizacyjnych w postaci „sekcji prezydialnej” nie ma sensu. Kompetencje tego wydziału w

proponowanej koncepcji małyby w całości przejąć wydziały organizacyjne prokuratur okręgowych.

Regulacja § 53 stanowi odpowiednik § 26 WojskRegProk i reguluje zadania sekcji nadzoru nad postępowaniem przygotowawczym. Podobnie § 54 stanowi odpowiednik § 27 WojskRegProk i reguluje zadania sekcji postępowania sądowego. Wreszcie § 55, regulując zadania sekcji śledczej w ramach wydziałów wojskowych odpowiada w swej treści § 28 WojskRegProk. Wszystkie nowo tworzone w ramach projektu RegProk jednostki redakcyjne zawierają w stosunku do swoich odpowiedników jedynie zmiany terminologiczne związane z omawianą już modyfikacją struktury organizacyjnej Prokuratury i włączeniem do niej wydziałów wojskowych.

Kolejne przepisy, § 56 i § 57 określają zadania Wydziałów V Śledczego i Wydziału VI do Spraw Przestępczości Gospodarczej. Odpowiadają §§ 40-41 dotychczas obowiązującego RegProk z tym zastrzeżeniem, że przestępstwa leżące w zakresie kompetencji każdego z wydziałów odpowiadają proj. ProkU.

Paragrafy od nr 58 do nr 63 odpowiadają dotychczas obowiązującym §§ 42-43 oraz 45-48 wprowadzając jedynie pewne modyfikacje dostosowujące terminologię omawianych przepisów do wymogów nowej ProkU.

Proponuje się wykreślenie ostatniego z przepisów oddziału regulującego strukturę organizacyjną i zadania prokuratury okręgowej dotychczas obowiązującego RegProk. § 49 stanowił bowiem, iż w ośrodkach zamieszkowych prokuratur okręgowych nie wyodrębnia się komórek organizacyjnych (ust. 1) a w prokuraturze okręgowej, w której utworzono ośrodek zamieszkowy, funkcję kierownika ośrodka pełni zastępca prokuratora okręgowego (ust. 2). W ramach projektowanego Regulaminu postuluje się utrzymanie pełnej niezależności prokuratorów okręgowych w związku z kształtowaniem struktury organizacyjnej podległych im prokuratur okręgowych oczywiście w ramach struktury określonej przez ustawę. Wydaje się, że taka regulacja – czy raczej wykreślenie dotychczasowej regulacji – jest zgodne z duchem nowej ustawy ProkU.

ROZDZIAŁ 5

Wewnętrzna struktura organizacyjna i zadania prokuratury rejonowej

1.	§ 64. W prokuraturze rejonowej mogą być tworzone wydziały dla określonego rodzaju spraw lub dla spraw z określonego obszaru właściwości.
2.	§ 65. W prokuraturach rejonowych, których właściwość w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych ustalono w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości wydanym na podstawie art. 40 § 6 ustawy tworzy się wydziały wojskowe. Zakres zadań wydziału wojskowego określa ustawa.

Przepisy obecnie obowiązującego RegProk nie zawierają w stosunku do prokuratury rejonowej uregulowania obejmującego wykaz podstawowych zadań tej jednostki organizacyjnej prokuratury na wzór przepisów przyjętych dla poszczególnych wydziałów prokuratury okręgowej (§ 37-45 RegProk) czy apelacyjnej (§ 26-32 RegProk). Także w ramach niniejszego opracowania postulować należy utrzymanie takiej formuły. Przede wszystkim wynika to z braku sztywnego wyodrębnienia w prokuraturze rejonowej jednostek organizacyjnych, które wymagałyby zdeterminowania na mocy rozporządzenia konkretnych zadań w ramach ich kompetencji. Po drugie na gruncie ustawowym wymieniono podstawowe zadania prokuratury rejonowej (art. 29 § 4 i 5 proj. ProkU) i nie ma potrzeby, czy wręcz niewskazaniem jest powtarzanie przepisów ustawy w Regulaminie.

Podkreślenia wymaga natomiast, że wśród zadań prokuratury rejonowej wymienionych w art. 29 § 4 proj. ProkU zabrakło udziału w postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Domniemywać należy z treści art. 5 proj. ProkU, że takie działanie było niezamierzone i w dalszym ciągu prokuratury rejonowe obarczone będą obowiązkiem prowadzenia postępowań tego rodzaju, jednakże brak uregulowania tej kwestii wprost na poziomie ustawowym budzi wątpliwości i postulować należy umieszczenie odpowiedniego unormowania w treści art. 29 proj. ProkU.

Paragraf 64 stanowiąca odpowiednik § 50 RegProk regulujący możliwość tworzenia jednostek organizacyjnych w prokuraturze rejonowej ulega nieznaczącej zmianie poprzez wskazanie, że można w jej ramach tworzyć wydziały a nie działy. Zmiana ma związek z umieszczeniem w treści art. 42 § 3 proj. ProkU regulacji stanowiącej, że zarówno w prokuraturach apelacyjnych, okręgowych, jak i rejonowych mogą być tworzone wydziały. W

prokuraturze rejonowej te jednostki organizacyjne, podobnie jak wcześniej, mają być tworzone dla określonego rodzaju spraw lub dla spraw z określonego obszaru właściwości.

Jednocześnie związku z przeniesieniem na grunt materii ustawowej problematyki dotyczącej struktury organizacyjnej powszechnych jednostek Prokuratury wszystkich szczebli (art. 42 § 3-6 proj. ProkU) a w tym problematyki dotyczącej tworzenia komórek organizacyjnych w jednostkach (wydziały, sekcje, samodzielne stanowiska pracy oraz komórki obsługi administracyjnej) i możliwości ich tworzenia (wydziały dla co najmniej 6 stanowisk prokuratora, sekcje dla co najmniej 4, natomiast w przypadku prokuratur rejonowych wydziały tworzy się dopiero gdy liczba stanowisk przekroczy 12, chyba że chodzi o wydziały ds. podlegających orzecznictwu sądów wojskowych) wraz z jednoczesnym ujednoliceniem tej struktury (dotychczasowe działy w prokuraturach rejonowych zostały zastąpione wydziałami), dotychczasowy § 51 RegProk, regulujący kwestię możliwości tworzenia sekcji w działach traci swoje uzasadnienie i zostaje w całości wykreślony.

Również przepis § 52 RegProk traktujący o konieczności wydzielenia stanowiska pracy lub utworzenia sekcji albo działu do prowadzenia śledztw w tych prokuraturach rejonowych, w których obsada kadrowa przekracza 8 prokuratorów oraz przepis § 53 RegProk stanowiący o możliwości wydzielenia stanowiska pracy lub utworzenia działu do spraw cywilnych, ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych oraz administracyjnych w prokuraturach rejonowych, podlegają wykreśleniu. Przyjąć należy bowiem, że regulacja zawarta w art. 42 § 3 proj. ProkU zezwalająca na tworzenie m.in. w prokuraturach rejonowych wydziałów, sekcji oraz stanowisk pracy i komórek obsługi administracyjnej, stanowi wystarczającą podstawę dla decydowania o kształcie organizacyjnym jednostki. Ponadto, nie ma uzasadnionych przyczyn, dla których akurat kierującym prokuraturami rejonowymi narzucano dodatkowe ograniczenia związane ze strukturą administracyjną jednostki. Należy przyjąć, że kierujący jednostką prokurator rejonowy, działając w ramach ograniczeń wynikających z art. 42 proj. ProkU będzie w stanie ocenić samodzielnie potrzeby jednostki w najlepszym stopniu i narzucanie dalszych ograniczeń na mocy rozporządzenia wydaje się być zbędne. Takie podejście jest ponadto spójne z przyjętym założeniem wzmocnienia niezależności i decyzyjności prokuratorów rejonowych w ich zarządzaniu jednostkami im podległymi, także poprzez wykreślenie przepisu § 8 ust. 2 RegProk opisanego powyżej (zob. uzasadnienie do Rozdziału 1 niniejszego działu).

Także § 54 RegProk zakazujący wyodrębniania komórek organizacyjnych w ośrodkach zamiejscowych prokuratur rejonowych (ust. 1) oraz wskazujący, że funkcję kierownika ośrodka zamiejscowego pełni zastępca prokuratora rejonowego (ust. 2) podlega

wykreśleniu. Uznając niezależność kierującego daną powszechną jednostką organizacyjną prokuratury w podejmowaniu przez niego decyzji w zakresie struktury organizacyjnej tej jednostki, wskazać należy, że takie unormowanie, które zabrania tworzenia komórek organizacyjnych w ośrodku zamiejscowym jest całkowicie zbędne, zwłaszcza, że art. 42 § 5 proj. ProkU ustala dosyć wysoki próg dla tworzenia komórek organizacyjnych (wydział – co najmniej 6 stanowisk, sekcja – co najmniej 4 stanowiska), które zwykle nie dają się spełnić w przypadku ośrodków zamiejscowych. A nawet gdyby liczba prokuratorów w ośrodku zamiejscowym przekraczała liczbę stanowisk, która uzasadniałaby utworzenie komórki organizacyjnej, należy uznać, że nie ma racjonalnych argumentów przeciwko tworzeniu takich komórek na mocy kierownika jednostki. Także obsada kierownictwa ośrodka zamiejscowego powinna leżeć w gestii prokuratora rejonowego, chociaż naturalnym wydaje się, że będzie nim zastępca prokuratora rejonowego. Pozostawienie tej kwestii bez rozstrzygnięcia na poziomie Regulaminu pozwoli na pewną elastyczność przedstawionych rozwiązań.

Wprowadza się natomiast zupełnie nowy przepis § 65, regulujący konieczność tworzenia wydziałów wojskowych w tych prokuraturach rejonowych, które są właściwe w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych. Właściwość ustala się na mocy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości wydawanego w oparciu o art. 40 § 6 proj. ProkU. Konieczność wprowadzenia przepisu wynika ze zniesienia projektem ustawy samodzielności organizacyjnej wojskowych jednostek prokuratury. Dotychczas zatrudnieni w nich prokuratorzy, będący żołnierzami zawodowymi (prokuratorzy wojskowi – art. 6 § 2 proj. ProkU), swoje zadania mają wykonywać w ramach powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury. W projektowanym przepisie proponuje się odstąpić od określenia zadań wydziałów wojskowych tworzonych na jego mocy wprowadzając jedynie zapis, że zakres zadań wydziału określa sama ustawa. Zwraca uwagę, że dotychczas zadania te były ujęte w § 29-31 rozporządzeniu z 25 listopada 2008 r. Regulaminu wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, jednakże wobec określenia ich w art. 29 § 5 proj. ProkU (prowadzenie i nadzorowanie postępowań przygotowawczych, z wyłączeniem spraw, o których mowa w art. 28 § 5 pkt 1-3 proj. ProkU – podlegających orzecznictwu sądów wojskowych oraz udział w postępowaniu przed wojskowym sądem garnizonowym w przypadkach przewidzianych w ustawach) uznać należy, że nie ma konieczności powtarzania ich i uszczegóławiania na gruncie projektowanego Regulaminu. Wszystkie czynności, które w chwili obecnej regulowane są w § 30 RegWojskProk pozostają w zakresie zadań prokuratury rejonowej wynikających z art. 5 oraz art. 29 § 4 proj. ProkU i z tego też względu za

niezasadne wydaje się wskazywania ich jako pozostających w kompetencji nowo tworzonych wydziałów wojskowych. W sposób naturalny bowiem czynności w rodzaju załatwiania petycji i skarg (§ 30 pkt 4 RegWojskProk) będą podejmowane na poziomie jednostki a nie odrębnie dla wydziału wojskowego w danej jednostce. Wskazać można na marginesie, że prokuratorzy wojskowi poza zadaniami wynikającymi z art. 29 § 5 proj. ProkU zobowiązani są także do wykonywania innych zadań, o których mowa w art. 5, w sprawach nienależących do właściwości sądów wojskowych (art. 6 § 3 proj. ProkU).

DZIAŁ III

ORGANIZACJA PRACY PROKURATURY

ROZDZIAŁ 1

Organizacja pracy

ODDZIAŁ 1

Przepisy ogólne

Oddział 1 reguluje zawiera przepisy wspólne dla całości organizacji pracy Prokuratury. W dużym stopniu inkorporuje on przepisy bieżącego Regulaminu, jednak z pewnymi poprawkami, także czysto porządkowymi, jak również dodając nowe normy.

1.	§ 66. Prokurator, wykonując samodzielnie czynności określone w ustawach, jest odpowiedzialny za prawidłowe i terminowe ich wykonanie, zwłaszcza za treść i formę wydanych postanowień i zarządzeń oraz sporządzonych pism procesowych, a także za rzetelność ustnych sprawozdań i ścisłość udzielanych informacji.
2.	§ 67. 1. Prokurator podpisuje własnoręcznie lub za pomocą podpisu elektronicznego sporządzone przez siebie pisma w ramach prowadzonych spraw, w tym także przekazywane za pośrednictwem prokuratora przełożonego, bezpośrednio przełożonego lub zwierzchnika służbowego, jeżeli przepisy Regulaminu lub wewnętrznego podziału czynności nie stanowią inaczej. 2. Każde sporządzone przez prokuratora pismo i adnotacja powinny zawierać jego imię i nazwisko, stanowisko służbowe oraz datę.
3.	§ 68. 1. Korespondencję kierowaną do nadrzędnych jednostek organizacyjnych podpisują: 1) prokurator apelacyjny lub zastępca prokuratora apelacyjnego - pisma kierowane do Prokuratora Generalnego, do dyrektora departamentu lub biura Prokuratury Generalnej; inne pisma kierowane do Prokuratury Generalnej może podpisywać naczelnik wydziału prokuratury apelacyjnej; 2) prokurator okręgowy lub zastępca prokuratora okręgowego - pisma kierowane do prokuratora apelacyjnego oraz naczelnika wydziału prokuratury apelacyjnej; inne pisma

	do prokuratury apelacyjnej może podpisywać naczelnik wydziału prokuratury okręgowej; 3) prokurator rejonowy lub zastępca prokuratora rejonowego - pisma kierowane do prokuratora okręgowego oraz naczelnika wydziału prokuratury okręgowej; inne pisma do prokuratury okręgowej, na podstawie upoważnienia prokuratora rejonowego, może podpisywać kierownik sekcji prokuratury rejonowej. 2. Korespondencję kierowaną do podległych jednostek organizacyjnych podpisują: 1) Prokurator Generalny, dyrektor departamentu Prokuratury Generalnej lub dyrektor biura Prokuratury Generalnej - pisma kierowane do prokuratora apelacyjnego; 2) prokurator apelacyjny, naczelnik wydziału, kierownik samodzielnej sekcji lub prokurator nadrzędny, działający w zakresie zleconych mu czynności - pisma kierowane do prokuratora okręgowego; 3) prokurator okręgowy, naczelnik wydziału, kierownik samodzielnej sekcji lub prokurator nadrzędny, działający w zakresie zleconych mu czynności - pisma kierowane do prokuratora rejonowego. 3. Do korespondencji prokuratury apelacyjnej i prokuratury okręgowej z prokuratorem rejonowym stosuje się odpowiednio przepisy ust. 2 pkt. 2 i 3. 4. Prokurator okręgowy może na żądanie dyrektora departamentu Prokuratury Generalnej lub dyrektora biura Prokuratury Generalnej przekazać korespondencję bez pośrednictwa prokuratora apelacyjnego. 5. Do korespondencji prokuratury rejonowej z prokuraturą apelacyjną i Prokuraturą Generalną stosuje się odpowiednio przepis ust. 4. 6. W przypadkach określonych w ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio przepis § 99 ust. 2.
4.	§ 69. Pisma procesowe do prokuratora nadrzędnego oraz informacje dotyczące sprawy, podpisuje prokurator prowadzący postępowanie. Korespondencję taką przesyła się z pismem przewodnim, które podpisywane jest na zasadach określonych w § 68 ust.1.
5.	§ 70. Pisma kierowane do równorzędnej jednostki organizacyjnej Prokuratury może podpisywać prokurator prowadzący postępowanie, w zakresie dotyczącym tego postępowania, z wyjątkiem pism kierowanych do kierownika tej jednostki, albo jego zastępcy, które podpisuje prokurator bezpośrednio przełożony lub zwierzchnik służbowy.
6.	§ 71. 1. Pisma do przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych przesyła się za pośrednictwem odpowiednich departamentów lub biur

	Prokuratury Generalnej, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. 2. Pisma do ministra podpisuje kierownik jednostki organizacyjnej Prokuratury. 3. Przepisu ust. 1 i 2 nie stosuje się do przesyłania pism procesowych.
7.	§ 72. Kierownicy jednostek organizacyjnych reprezentują Prokuraturę wobec organów państwowych i samorządowych, działających na obszarze ich właściwości oraz współdziałają z nimi w zakresie przewidzianym w ustawach i w niniejszym rozporządzeniu.

Przepis § 66 utrzymuje ogólną zasadę odpowiedzialności samodzielnego prokuratora za poziom przedsięwziętych przez siebie czynności. Reguła ta, choć oczywista z punktu widzenia zasad profesjonalizmu, usuwa jednak jakiegokolwiek wątpliwości w sytuacji, gdy projekt pisma został sporządzony przez inną osobę (np. asystenta prokuratora).

Przepis § 67 utrzymuje formułę podpisywania przez prokuratora sporządzanych przez siebie pism, o ile przepisy kompetencyjne Regulaminu nie czynią odstępstwa od tej zasady (podstawowym wyjątek stanowi tu treść § 68). Dla uniknięcia jakichkolwiek niejasności w tej mierze wskazano, że dotyczy to również pism przekazywanych dalej za pośrednictwem prokuratora bezpośrednio przełożonego lub zwierzchnika służbowego. Wprowadzono także poprawkę techniczną, wskazującą na możliwość złożenia podpisu elektronicznego, zamiast własnoręcznego, skoro projekt Ustawy dopuszcza taką formułę sygnowania pism prokuratorskich.

W § 68 pozostawiono w merytorycznie niezmienionej formule zasady podpisywania pism kierowanych z jednostek organizacyjnych Prokuratury do jednostek nadrzędnych oraz jednostek niższego szczebla. Doprecyzowano jedynie dla usunięcia wątpliwości, że w tym pierwszym wypadku stosowne uprawnienie przysługuje także zastępcy kierownika danej jednostki, a w prokuraturze rejonowej – w zakresie części pism – także kierownik sekcji, o ile zostanie do tego upoważniony. W ustępie 2 z przyczyn oczywistych – gdyż w miejsce tworzonych fakultatywnie w prokuraturach działów, projekt Ustawy wprowadza możliwość tworzenia sekcji – dotychczasowe uprawnienia kierowników działów przyporządkowano kierownikom tych sekcji.

W § 69 wprowadzono jasną zasadę, spójną z ogólną zasadą wynikającą z § 67, że pisma procesowe (np. wniosek o przedłużenie śledztwa) lub informacje o konkretnym postępowaniu podpisuje prokurator prowadzący lub bezpośrednio nadzorujący to

postępowania. Nie ma bowiem żadnych argumentów za tym, by pismo takie podpisywał przełożony tego prokuratora. Natomiast, by uniknąć sytuacji, w której taki przełożony nie posiadałby wiedzy o tego typu korespondencji, wprowadza się zasadę, że jest ona przekazywana za pismem przewodnim sygnowanym przez tego przełożonego, na zasadach wskazanych w § 68.

W § 70 upoważniono prokuratora do samodzielnego – w zakresie prowadzonej lub bezpośrednio nadzorowanej przez siebie sprawy, postępowania - kierowania i podpisywania pism kierowanych do równorzędnej jednostki organizacyjnej Prokuratury, z wyjątkiem przeznaczonych dla kierownika tej jednostki lub jego zastępcy. Celem tej regulacji jest usprawnienie obrotu dokumentowego i odciążenie prokuratorów bezpośrednio przełożonych od konieczności podpisywania nadmiernej ilości korespondencji. Nie bowiem szczególnej potrzeby, by na przykład wymiana informacji merytorycznych dotyczących śledztw pomiędzy dwoma prokuratorami prowadzącymi te postępowania w różnych, ale tego samego szczebla, prokuraturach odbywała się za pośrednictwem ich przełożonych.

Zauważyć tu należy, że zarówno obecny Regulamin, jak i jego projekt zezwalają wszystkim prokuratorom jednostki wyższego szczebla na podpisywanie także pism do jednostek organizacyjnych niższego rzędu, z wyjątkiem – wskazanym w § 68 ust.2 - pism wysyłanych do kierowników tych ostatnich.

W § 71 pozostawiono bez zmian uregulowanie, że z wyjątkiem pism o charakterze procesowym (np. wezwań do stawienia, odpowiedzi orzeczeń itp.), inne pisma do przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych przesyła się za pośrednictwem odpowiednich departamentów lub biur Prokuratury Generalnej, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Uzasadnione jest to rangą tego typu korespondencji. Wyeliminowano natomiast taki obowiązek w odniesieniu do pism – innych niż procesowe - kierowanych do ministrów, uznając, że wystarczającym będzie sygnowanie tego typu wystąpienia przez kierownika jednostki organizacyjnej Prokuratury.

Przepis § 72 zasadniczo powtarza bieżącą i oczywistą regulację, że kierownik danej jednostki organizacyjnej Prokuratury reprezentuje ją wobec organów państwowych działających na danym terenie (np. wojewody). Normę tę uzupełniono jednak dla porządku o wskazanie, że chodzi także reprezentację wobec organów samorządowych, czego brakuje w de lege lata. Współdziałanie zaś z tymi organami odbywa się zarówno w zakresie wskazanym w ustawach, jak i – co dodano – w zakresie wskazanym w Regulaminie Prokuratury.

ODDZIAŁ 2

Kierowanie pracą jednostek organizacyjnych Prokuratury

Kolejny Oddział skierowany jest przede wszystkim do osób pełniących funkcje kierownicze w jednostkach organizacyjnych Prokuratury, choć rzecz jasna wpływa także na sposób realizacji zadań służbowych przez prokuratorów podległych.

1.	§73. Prokuratorzy pełniący funkcje kierownicze zapewniają prawidłową i sprawną realizację zadań służbowych przez podległych im prokuratorów i pracowników oraz właściwą organizację pracy w powierzonych im jednostkach organizacyjnych i komórkach organizacyjnych Prokuratury, poprzez: 1) dobór odpowiednich kadr, w granicach wynikających z przepisów odrębnych; 2) usprawnianie organizacji i techniki pracy; 3) dbałość o sprawność postępowania i należytą kulturę pracy w podległych jednostkach; 4) bieżącą współpracę z podmiotami uprawnionymi do prowadzenia postępowań przygotowawczych; 5) organizowanie szkoleń prokuratorów i pracowników i sprawowanie nadzoru w tym zakresie; 6) kierowanie wykonaniem odpowiednio do kompetencji: budżetu w części budżetu państwa odpowiadającej Prokuraturze lub planu finansowego; 7) wykonywanie zarządu majątkiem i zapewnienie oszczędnego gospodarowania mieniem Prokuratury, z jednoczesnym zabezpieczeniem realizacji zadań służbowych przez prokuratorów i pracowników Prokuratury w warunkach i na urządzeniach zapewniających właściwą jakość pracy, w granicach przydzielonych środków budżetowych; 8) czuwanie nad przestrzeganiem zasad ochrony i bezpieczeństwa obiektów Prokuratury stosownie do przepisów aktualnego ramowego wewnętrznego regulaminu w sprawie zapewnienia bezpieczeństwa i porządku w jednostkach organizacyjnych; 9) rzetelną i terminową sprawozdawczość statystyczną; 10) zapewnienie ochrony informacji niejawnych; 11) zapewnienie ochrony danych osobowych.
2.	§ 74. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej Prokuratury określa podział czynności podległych prokuratorów i pracowników, z jednoczesnym wskazaniem zastrzeżonych

	dla siebie czynności, określając zakres i rodzaj wykonywanych przez nich zadań oraz zasady organizacji pracy i zastępowania prokuratorów przy wykonywaniu czynności. 2. Podziału czynności dokonuje się w formie zarządzenia, którego treść podaje się do wiadomości wszystkich pracowników. 3. Odstąpienie od zasad wymienionych w ust. 1 wymaga zgody zwierzchnika służbowego, a w przypadkach niecierpiących zwłoki zawiadomienia zwierzchnika służbowego, niezwłocznie po wykonaniu czynności.
3.	§ 75. Kierownik jednostki organizacyjnej sporządza w terminie do 31 stycznia każdego roku plan pracy podległych jednostek organizacyjnych na kolejne 12 miesięcy, obejmujące ważniejsze ich działania.
4.	§ 76. Kierownik jednostki organizacyjnej w razie potrzeby zwołują narady i konferencje oraz podejmują inne niezbędne czynności dla prawidłowego i sprawnego kierowania jednostką.
5.	§ 77. Określając podział czynności podległych prokuratorów i pracowników, kierownicy jednostek organizacyjnych uwzględniają kwalifikacje, uzdolnienia oraz doświadczenie zawodowe prokuratorów i pracowników, a także przestrzegają zasady odpowiedniego i równomiernego obciążenia zadaniami służbowymi.
6.	§ 78. 1. Prokuratorzy przełożeni i zwierzchnicy służbowi, niezależnie od sprawowania funkcji kierowniczych, wykonują czynności bezpośrednio związane z realizacją zadań ustawowych Prokuratury, z zastrzeżeniem art. 6 § 1 i § 2 ustawy. 2. Prokuratorzy, o których mowa w ust.1, wykonują w pierwszej kolejności zadania, o których mowa w art.5 § 1 pkt 1 ustawy, nie rzadziej niż: 1) kierownicy jednostek organizacyjnych i ich zastępcy – dwa razy w miesiącu; 2) pozostali prokuratorzy – trzy razy w miesiącu. 3. Jeżeli prokurator, o którym mowa w ust.1 prowadzi osobiście lub bezpośrednio nadzoruje powierzone Policji lub innemu organowi co najmniej jedno postępowanie przygotowawcze w formie śledztwa, obowiązek, o którym mowa w ust.2 może być realizowany raz w miesiącu.
7.	§ 79. Prokuratorzy powołani do pełnienia funkcji, kierownika sekcji, wizytatora, rzecznika prasowego, rzecznika dyscyplinarnego oraz kierownika szkolenia wykonują także inne zlecone im zadania, niezwiązane z pełnioną funkcją.
8.	80. Prokurator przełożony, powierzając podległym prokuratorom wykonywanie czynności należących do jego zakresu działania i nie zastrzeżonych przez ustawy

	wyłącznie do jego właściwości, wydaje w tej mierze zarządzenie, w którym szczegółowo określa zakres powierzenia.
9.	§ 81. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej zarządza pełnienie przez prokuratorów dyżurów po godzinach urzędowania lub w dni ustawowo wolne od pracy. 2. Pełnienie dyżuru polega na: 1) pozostawaniu prokuratora (prokurator dyżurny) w warunkach dostępności kontaktu telefonicznego z nim, w tym w celu udzielania konsultacji funkcjonariuszom Policji i innych uprawnionych organów; 2) udziale prokuratora w niezbędnych czynnościach procesowych, samodzielnie lub wspólnie z funkcjonariuszami Policji albo innego uprawnionego organu, na miejscu zdarzenia, lub w siedzibie jednostki organizacyjnej Prokuratury, albo w innym miejscu, jeżeli jest to uzasadnione okolicznościami, w przypadku: a) zdarzenia, o którym mowa w art.209 § 1 k.p.k.; b) podejrzenia zaistnienia czynu zabronionego, o którym mowa w art.: 163 § 1, art.166 § 1, 171 § 1, 173 § 1, 181 § 1 oraz 184 § 1 k.k.; c) zatrzymania osoby, co do której zachodzi konieczność jej niezwłocznego przesłuchania przez prokuratora; d) udziału w posiedzeniu w przedmiocie rozpoznania wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania podejrzanego. 3. Prokurator pełniący dyżur, po uzyskaniu od Policji lub innego uprawnionego organu informacji o innym zdarzeniu, niż wskazane w ust.2, samodzielnie podejmuje decyzję co do swojego uczestnictwa w czynnościach. 4. Prokurator pełniący dyżur powinien pozostawać w odległości umożliwiającej dotarcie na miejsce zdarzenia, wymagającego udziału prokuratora w prowadzonych czynnościach procesowych, niezwłocznie, a najpóźniej: 1) w ciągu 1 godziny – w przypadku zdarzeń zaistniałych na obszarze miasta, w którym znajduje się siedziba właściwej terytorialnie jednostki organizacyjnej Prokuratury, 2) w ciągu 2 godzin – w pozostałych przypadkach.
10.	§ 82. Prokuratorowi dyżurnemu przysługuje zwrot kosztów dojazdu własnym środkiem transportu z miejsca uzyskania informacji o zdarzeniu do miejsca wykonania czynności procesowej, w wysokości określonej przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących

	pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz .U. poz.167). W przypadku skorzystania z innego środka transportu zwrotu kosztów dokonuje się na podstawie faktury VAT, paragonu fiskalnego lub biletu wystawionego przez przewoźnika.
11.	§ 83. 1. Prokuratorowi dyżurnemu, który wykonywał czynności procesowe wskazane w § 81 ust.2 pkt 2 i 3, przysługuje w kolejnym dniu roboczym dodatkowy odpoczynek odliczany od czasu pracy prokuratora w ramach czasu urzędowania jednostki organizacyjnej Prokuratury, w wymiarze: 1) 3 godzin – jeżeli czas trwania czynności nie przekroczył 3 godzin, łącznie z dojazdem do miejsca wykonania czynności i powrotem do miejsca zamieszkania; 2) 4 godzin - jeżeli czas trwania czynności przekroczył 3 godziny, łącznie z dojazdem do miejsca wykonania czynności i powrotem do miejsca zamieszkania; 2. Na wniosek prokuratora dyżurnego prokurator bezpośrednio przełożony w uzasadnionych wypadkach może udzielić prokuratorowi dodatkowy odpoczynek w wymiarze jednego dnia roboczego. 3. Jeżeli czynności, o których mowa w ust.1. były wykonywane w dniu ustawowo wolnym od pracy, a czas ich wykonywania przekroczył 3 godziny łącznie z dojazdem do miejsca wykonania czynności i powrotem do miejsca zamieszkania, prokuratorowi przysługuje odpoczynek w wymiarze jednego dnia roboczego. 4. Na wniosek prokuratora dyżurnego prokurator bezpośrednio przełożony może udzielić prokuratorowi dodatkowy odpoczynek w innym dniu, niż kolejny dzień roboczy.
12.	§ 84 1. W związku z rozpoznawaniem spraw w postępowaniu przyspieszonym prokurator przełożony może zarządzić pełnienie dyżurów przez prokuratorów w godzinach pełnienia dyżurów we właściwych sądach rejonowych. 2. Prokurator przełożony w przypadku, o którym mowa w ust. 3, ustala z właściwym prezesem sądu rejonowego sposób nawiązania kontaktu z wyznaczonym prokuratorem. 3. Dla zapewnienia dostępu do danych zgromadzonych w Krajowym Rejestrze Karnym, w związku z rozpoznawaniem spraw w postępowaniu przyspieszonym, prokurator przełożony w jednostce organizacyjnej, przy której działa Punkt Informacyjny Krajowego Rejestru Karnego, może zarządzić odpowiednio dłuższe godziny

	urzędowania Punktu.
	4. O wydaniu zarządzenia, o którym mowa w ust. 5, prokurator przełożony informuje niezwłocznie Dyrektora Biura Informacyjnego Krajowego Rejestru Karnego.

Przepis § 73 wskazuje główne zadania kierownictwa. W znakomitej części powtórzone są tu zapisy obowiązujące aktualnie, jednak z pewnymi poprawkami. W pkt. 1 dodano do obowiązku doboru odpowiednich kadr sformułowanie: „w granicach wynikających z przepisów odrębnych”, gdyż im niższy szczebel Prokuratury, tym ten wpływ jest mniejszy, a na poziomie prokuratury rejonowej w zasadzie iluzoryczny. W pkt. 5 sformułowanie o sprawowaniu nadzoru nad szkoleniem prokuratorów i pracowników Prokuratury uzupełniono obowiązkiem organizacji takich szkoleń, gdyż tylko wówczas należycie wypełniany może być obowiązek podnoszenia swoich kwalifikacji, ciążyący na wszystkich prokuratorach na podstawie art.117 § 1 projektu Ustawy. W pkt.7 zaś zadanie wykonywania zarządu majątkiem i zapewnienie oszczędnego gospodarowania mieniem Prokuratury, uzupełniono obowiązkiem zabezpieczenia realizacji zadań służbowych przez prokuratorów i pracowników Prokuratury w warunkach i na urządzeniach zapewniających właściwą jakość pracy, w granicach przydzielonych środków budżetowych. Zapis ten ma uniemożliwić przesadne, skrajne oszczędności, które mogą negatywnie odbijać się na jakości pracy prokuratorów i podległych pracowników, a w konsekwencji wpływać prawidłowe funkcjonowanie i realizację zadań ustawowych przez Prokuraturę. Czym innym jest bowiem oszczędne i racjonalne gospodarowanie powierzonym majątkiem i środkami finansowymi, a zupełnie czym innym maksymalizacja tzw. cięcia kosztów.

W § 74 bieżącą regulację doprecyzowano w ten sposób, że kierownik jednostki organizacyjnej Prokuratury określa podział czynności nie tylko podległych prokuratorów, ale także pozostałych pracowników, a także dla uniknięcia niejasności, winien czytelnie sprecyzować czynności zastrzeżone wyłącznie dla siebie. Pozostawiono zasadę, że odstępianie od nakreślonego podziału wymaga zgody zwierzchnika służbowego, chyba że zachodzi sytuacja niecierpiąca zwłoki, o czym należy niezwłocznie potem zwierzchnika powiadomić.

W § 75 do obecnej regulacji nakazujące sporządzenie planu pracy podległej jednostki organizacyjnej Prokuratury dodano określenie terminów sporządzenia tego planu (31 stycznia danego roku) oraz ramę czasową jego obowiązywania (12 miesięcy).

W § 76 bez zmian pozostawiono ogólny zapis o formach pracy kierowniczej i konsultacji zagadnień (narady, konferencje, inne niezbędne czynności).

W § 77 utrzymano oczywistą zasadę racjonalnego i sprawiedliwego podziału pracy, zgodnie z którym określając podział czynności podległych prokuratorów i pracowników, kierownicy jednostek organizacyjnych uwzględniają kwalifikacje, uzdolnienia oraz doświadczenie zawodowe prokuratorów i pracowników, a także przestrzegają zasady odpowiedniego i równomiernego (przymiotnik ten dodano dla wzmocnienia tej zasady) obciążenia zadaniami służbowymi.

Przepis § 78 stanowi propozycję bardziej szczegółowego uregulowania sposobu wykonywania czynności prokuratorskich przez prokuratorów przełożonych i zwierzchników służbowych, do czego obliguje ich art.6 § 1 projektu Ustawy. Z uwagi na dość znaczną ilość zadań spoczywających na kierujących jednostkami i komórkami organizacyjnym Prokuratury na szczeblach apelacyjnym, okręgowym i rejonowym, przyjęto, że stosunkowo najmniej absorbującą czynnością, a jednocześnie stanowiącą realną pomoc dla podległych prokuratorów jest obsadzanie rozpraw w charakterze oskarżyciela publicznego. Jest to niewątpliwie też jedno z dwóch najważniejszych – obok prowadzenia i nadzorowania postępowań przygotowawczych – służbowe zadanie każdego prokuratora. Uznano, że częstotliwość realizacji tych zadań winna kształtować się:

- dla kierowników jednostek organizacyjnych (prokuratorów apelacyjnych, prokuratorów okręgowych i prokuratorów rejonowych oraz zastępców), nie rzadziej niż dwukrotnie w miesiącu,
- dla pozostałych prokuratorów sprawujących funkcje kierownicze (kierowników ośrodków zamiejscowych i ich zastępców, naczelników wydziałów, kierowników sekcji), nie rzadziej niż trzykrotnie w miesiącu.

Obowiązek obsadzanie tzw. wokand ograniczony będzie jednak do jednego razu w miesiącu w sytuacji, gdy dany prokurator przełożony lub zwierzchnik służbowy będzie prowadzić śledztwo osobiste, lub bezpośrednio nadzorować takie postępowanie powierzone w całości lub w części Policji, albo innemu uprawnionemu organowi. W takiej bowiem sytuacji, obok obowiązków kierowniczych, będzie on obciążony poważnymi obowiązkami związanymi z realizacją postępowania przygotowawczego. Przy czym dotyczy to tylko spraw prowadzonych w formie śledztwa, a więc zastrzeżonej dla przestępstw poważniejszych.

Zapobiegnie to sytuacji ograniczania przez prokuratorów sprawujących funkcje kierownicze swoich zadań w postępowaniu sądowym poprzez przydzielenie sobie do referatu prostych spraw prowadzonych w formie dochodzenia.

Przepis § 79 został inkorporowany z dotychczasowego Regulaminu, z zastąpieniem jedynie określenia „kierownik działu”, określeniem „kierownik sekcji”.

Regulacja § 80 ma charakter porządkowy. Nakazuje prokuratorowi przełożonemu, gdy powierza podległym prokuratorom wykonywanie czynności należących do jego zakresu działania i nie zastrzeżonych przez ustawy wyłącznie do jego właściwości, wydanie w tej mierze zarządzenie, w którym szczegółowo określa zakres powierzenia. Aktualny Regulamin nie zawiera takiej regulacji, a wydaje się ona być oczywistą, z uwagi na potrzebę jasnego zdefiniowania kompetencji.

Przepis § 81 dotyczy kwestii tzw. dyżurów prokuratorskich, związanych z koniecznością zapewnienia udziału prokuratora (tzw. prokuratora dyżurnego) w czynnościach procesowych realizowanych na miejscu poważnych zdarzeń, w przypadku zaistnienia podejrzenia popełnienia przestępstw, bezpośrednio po tym fakcie (np. zgony osób w niejasnych okolicznościach, wypadki drogowe ze skutkiem śmiertelnym, katastrofy komunikacyjne itp.), a także niektórych innych czynnościach procesowych. Przepis *de lege lata* nie określa – choć taka jest bieżąca i powszechna praktyka – że dyżury te pełnione są wyłącznie przez prokuratorów prokuratur rejonowych. W projekcie Regulaminu pozostawiono istniejącą tu swobodę, która zezwala kierownikowi każdej jednostki organizacyjnej zarządzenie pełnienia dyżurów. Kwestia zasadności dyżurowania przez prokuratorów prokuratur okręgowych i apelacyjnych pozostawiono winna być rozstrzygana bieżąco.

W stosunku do obecnego brzmienia w pozostałym zakresie regulacja dyżurów wymagała istotnej modyfikacji, gdyż jego brzmienie było zdecydowanie wadliwe.

Po pierwsze wprowadzono zapis o obligatoryjności dyżurów, zamiast fakultatywności, albowiem konieczność pozostawiania zawsze i wszędzie co najmniej jednego prokuratora w dyspozycji jest oczywista. Po drugie, jednoznacznie zdefiniowano, że pełnienie dyżuru polega na:

- 1) pozostawianiu prokuratora w warunkach dostępności kontaktu telefonicznego z nim, w tym w celu udzielania konsultacji funkcjonariuszom Policji i innych uprawnionych organów

oraz na:

- 2) udziale prokuratora, w razie takiej konieczności, w niezbędnych czynnościach procesowych, samodzielnie lub wspólnie z funkcjonariuszami Policji albo innego uprawnionego organu, na miejscu zdarzenia, lub w siedzibie jednostki organizacyjnej Prokuratury, albo w innym miejscu, jeżeli jest to uzasadnione okolicznościami (np. w jednostce Policji), w przypadku:
 - a) **zdarzenia, o którym mowa w art.209 § 1 k.p.k.**, tj. dotyczącego podejrzenia przestępnego spowodowania śmierci; obowiązek udziału prokuratora w tym zakresie wynika *expressis verbis* z art.209 § 1-3 k.p.k.
 - b) **podejrzenia zaistnienia czynu zabronionego, o którym mowa w art.: 163 § 1, art.166 § 1, 171 § 1, 173 § 1, 181 § 1 oraz 184 § 1 k.k.**; uznano, że są to dodatkowe typy czynów zabronionych, gdzie obecność prokuratora bezpośrednio przy pierwszych czynnościach na miejscu zdarzenia wydaje się zdecydowanie konieczna;
 - c) **zatrzymania osoby, co do której zachodzi konieczność jej niezwłocznego przesłuchania przez prokuratora** – a więc w sytuacji, gdy na przykład już po ujawnieniu przestępstw (np. zabójstwa), dochodzi do zatrzymania jego sprawcy, czy też osoby podejrzewanej;
 - d) **udziału w posiedzeniu w przedmiocie rozpoznania wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania podejrzanego** – dotyczy to sytuacji, gdy sąd wyznaczy termin takiego posiedzenia poza godzinami urzędowania jednostki organizacyjnej Prokuratury.

Oczywiście, zdecydowania większość zdarzeń zawierających lub mogących zawierać znamiona czynu zabronionego nie wymaga udziału prokuratora w czynnościach procesowych bezpośrednio po nich, jeszcze przed wszczęciem postępowania przygotowawczego. Stąd w przepisie § 81 ust.3 mowa jest o tym, że w innych sytuacjach prokurator ma prawo samodzielnie ocenić, czy winien udać się na miejsce zdarzenia i wziąć udział w działaniach organów ścigania.

W ust. 4 omawianego paragrafu zawarto natomiast dyspozycję, że prokurator pełniący dyżur powinien pozostawać w odległości umożliwiającej niezwłoczne dotarcie do miejsca

wymagającego udziału prokuratora w prowadzonych czynnościach procesowych. Skuteczne pełnienie dyżuru jest bowiem niemożliwe, gdy prokurator, na przykład, uda się na wypoczynek weekendowy daleko od miejsca swego zamieszkania, a przede wszystkim od terenu objętego jego właściwością miejscową związaną z jednostką organizacyjną, w której wykonuje czynności prokuratorskie. Tymczasem jego pojawienie się na miejscu zdarzenia musi nastąpić rozsądnym czasie. Uznano, że określenie rozsądnego czasu musi zostać zróżnicowane z uwagi na uwarunkowania geograficzne i zakres właściwości terytorialnej znacznie różniący się pomiędzy poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi Prokuratur. Obszar właściwości może bowiem rozciągać się w promieniu od nie więcej niż kilku, kilkunastu kilometrów (np. prokuratury rejonowe w dużych aglomeracjach miejskich) do nawet 100 lub więcej kilometrów pomiędzy skrajnymi punktami obszaru właściwości (niektóre prokuratury rejonowe obejmujące duże terytorialnie powiaty). Oznaczenie norm czasowych dojazdu zawsze będzie się charakteryzowało pewną umownością. Przyjęto jednak, że powinny one wynosić:

- **60 minut** - w przypadku zdarzeń zaistniałych na obszarze miasta, w którym znajduje się siedziba właściwej terytorialnie jednostki organizacyjnej Prokuratury, albowiem prokuratorzy przeważnie zamieszkują w miejscowości pełnienia służby prokuratorskiej (co stanowi zasadę, o której mowa w art.141 § 1 projektu Ustawy, przeniesioną z aktualnie obowiązującej ustawy o prokuraturze).
- **120 minut** - w przypadkach pozostałych, głównie zdarzeń zaistniałych poza miastem siedzibą jednostki Prokuratury.

Jednocześnie w kolejnym paragrafie (§ 82) zapewniono prokuratorowi zwrot kosztów dojazdu w ramach dyżuru do miejsca czynności procesowej (w tym także do jednostki organizacyjnej Prokuratury, czy też do siedziby miejscowego sądu) własnym środkiem transportu lub cudzym (taksówką lub środkiem komunikacji publicznej). Brak jest bowiem podstawy prawnej do obciążania prokuratora kosztem przejazdu.

W § 83 zaś przewidziano zasady odpoczynku prokuratora w przypadku, gdy w ramach pełnionego dyżuru doszło do konieczności udziału przez niego osobiście w czynnościach, czy to na miejscu zdarzenia, czy to w siedzibie prokuratury, sądu lub w innym miejscu (np. komendzie Policji). Sytuacja ta winna bowiem zostać czytelnie uregulowana. Przepis art.119 projektu Ustawy (powtarzającego aktualną regulację), że czas pracy prokuratora jest określony wymiarem jego zadań, nie niweczy bowiem przewidzianych przez przepisy

kodeksu pracy zasad dotyczących prawa pracownika, w tym prokuratora, do odpoczynku. W tej sytuacji proponuje się w projekcie Regulaminu następującą regułę, że prokuratorowi dyżurnemu, który wykonywał czynności procesowe wskazane w § 81 ust.2 pkt 2 i 3 (a więc nie dotyczy to udzielania jedynie telefonicznych konsultacji), przysługuje w kolejnym dniu roboczym dodatkowy odpoczynek odliczany od czasu pracy prokuratora w ramach czasu urzędowania jednostki organizacyjnej Prokuratury, w wymiarze:

- 1) 3 godzin – jeżeli czas trwania czynności nie przekroczy 3 godzin, łącznie z dojazdem do miejsca wykonania czynności i powrotem do miejsca zamieszkania;
- 2) 4 godzin - jeżeli czas trwania czynności przekroczy 3 godziny, łącznie z dojazdem jak powyżej.

Innymi słowy, w dniu następnym prokurator po dyżurze będzie mógł być obecnych w pracy o odpowiednio mniejszą liczbę godzin.

Jeżeli jednak czynności były wykonywane w dniu ustawowo wolnym od pracy, a czas ich wykonywania przekroczy 3 godziny łącznie, prokuratorowi przysługiwać będzie odpoczynek w wymiarze jednego dnia roboczego. Taki sam wymiar wypoczynku, na wniosek prokuratora dyżurnego, prokurator bezpośrednio przełożony będzie mógł mu przyznać w uzasadnionych wypadkach, gdy realizacja czynności w ramach dyżuru była szczególnie pracochłonna i długotrwała.

Również na wniosek prokuratora dyżurnego prokurator bezpośrednio przełożony będzie mógł udzielić prokuratorowi odpoczynku w innym dniu, niż kolejny dzień roboczy. Nie widać bowiem racjonalnego argumentu przeciwko takiemu wariantowi, skoro może to przyczynić się do ukształtowania wygodniejszej dla prokuratora formy wypoczynku, a nie zaburzy wykonywania czynności w jednostce organizacyjnej Prokuratury (co oceni prokurator bezpośrednio przełożony, udzielając lub odmawiając zgody w tym zakresie).

W § 84 bez zmian pozostawiono regulację związaną z udziałem prokuratora w postępowaniu przyspieszonym. Postępowania te mają aktualnie charakter zupełnie marginalny.

ODDZIAŁ 3

Referaty specjalistyczne

Oddział „Referaty specjalistyczne” stanowi zupełną nowość, albowiem w sposób uporządkowany i sformalizowany wprowadza koncepcję częściowej specjalizacji prokuratorów na poziomie prokuratur rejonowych. Zamysł ten był i jest postulowany przez część środowiska prokuratorskiego i nie tylko. Należy go uznać za w pełni uzasadniony. Specjalizacja jest absolutną koniecznością, wynikająca z rozwoju współczesnego społeczeństwa, relacji międzyludzkich (w tym gospodarczych) oraz techniki i wiedzy naukowej. Prokurator nie jest „nadczołowiekiem” i nie może w sposób wystarczająco profesjonalny poprowadzić sprawy karnej każdego typu, niezależnie od jej przedmiotu, a w każdym razie jest to bardzo trudne.

Oczywiście, nie dotyczy to wszystkich rodzajów przestępczości. Nie ma żadnych przesłanek, by specjalizacji poddawać sprawy relatywnie proste, typu kradzieże, kierowanie pojazdami w stanie nietrzeźwości, czy uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego. Nawet niektóre poważne przestępstwa, jak na przykład zabójstwo, nie muszą wymagać specjalizacji (choć, niewątpliwie, winny być przydzielane prokuratorem bardziej doświadczonym, czy też prezentującym wyższy poziom fachowości, np. w ramach utworzonego wydziału lub sekcji śledczej w prokuraturze rejonowej). Można jednak wyodrębnić pewne kategorie spraw, które co do zasady winny być przydzielane prokuratorom, w stosunku do których prowadzony będzie pogłębiony proces szkoleniowy, obejmującym problematykę tych spraw, a jednocześnie przy częstszym prowadzeniu takich postępowań, będą oni stale gromadzić coraz bogatsze doświadczenie zawodowe w sferze, w której będą się specjalizować.

Podkreślić należy, że proces specjalizacji nie ma służyć „zamknięciu” prokuratora w obrębie swojej specjalizacji i jednocześnie uniemożliwieniu innym prokuratorom poprowadzenie sprawy, co do której nie prowadzą referatu specjalistycznego. Takie rozwiązanie bowiem zbyt drastycznie zawęzałoby „horyzont” zawodowy każdego prokuratora, a nadto niekiedy utrudniałoby równomierne obciążenie pracą prokuratorów w danej prokuraturze rejonowej. Specjalizacja służyć ma zagwarantowaniu, że w każdej prokuraturze rejonowej – który to szczebel wedle statystyk prowadzi znacznie ponad 90 % spraw karnych wpływających do Prokuratury – w wyszczególnionych kategoriach spraw zapewniona będzie możliwość poprowadzenia (nadzorowania) śledztwa lub dochodzenia przez prokuratora szczególnie dobrze do tego przygotowanego.

Na wyższych szczeblach Prokuratury specjalizacja prokuratorów prowadzących i nadzorujących bezpośrednio postępowania przygotowawcze jest realizowana w pewien sposób poprzez określenie zakresu spraw przydzielonych do poszczególnych wydziałów prokuratur okręgowych (V – śledczego i VI – do spraw przestępczości gospodarczej) oraz wydziału V prokuratur apelacyjnych (do spraw przestępczości zorganizowanej i korupcji). Stąd, nie wydaje się potrzebne wprowadzanie referatów specjalistycznych na tym poziomie. Ewentualne przydzielenie spraw konkretnym prokuratorom, najlepiej znającym specyfikę danego rodzaju spraw, wystarczy pozostawić prokuratorom kierującym tymi komórkami organizacyjnymi. Ponadto, zasadniczo, na wyższych szczeblach prokuratorskich, zgodnie z założeniem systemu awansowego pracować winni prokuratorzy reprezentujący szczególnie wysoki poziom zawodowy.

1.	§ 85. 1. W każdej prokuraturze rejonowej tworzy się referaty specjalistyczne, obejmujące sprawy o problematyce tożsamej lub cechującej się istotnym podobieństwem przedmiotowym. 2. Referaty specjalistyczne tworzy się niezależnie od tego, czy w prokuraturze rejonowej utworzono wydziały lub sekcje. 3. Referat specjalistyczny może być prowadzony w ramach wydziału lub sekcji.
2.	§ 86. 1. Obligatoryjnie tworzy się referaty specjalistyczne dotyczące, z zastrzeżeniem art.28 § 4 ustawy, w szczególności czynów zabronionych określonych w: 1) art.155, art.156 oraz art.160 § 2 k.k., jeżeli dotyczą nieprawidłowości związanych z działaniami podejmowanymi w zakresie uregulowanym ustawą z dn. 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (tekst jednolity Dz. U. z 2013, poz.217, z późn. zm.); 2) rozdziale XXI k.k., z wyjątkiem czynów zabronionych wskazanych w art.178a i art.180 k.k.; 3) rozdziale XXII k.k., ustawie z dn. 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (tekst jednolity – Dz. U. z 2013 r., poz.856) oraz ustawie z dn. 21 stycznia 2005 .r o doświadczeniach na zwierzętach (Dz. U. Nr 33, poz.289, z późn. zm.); 4) rozdziale XXV k.k. oraz czynów zabronionych związanych z przemocą w rodzinie, o których mowa w art.2 pkt 2 ustawy z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493, z późn. zm.), w tym z art.207 k.k.; 5) rozdziale XXVIII k.k.

	6) w rozdziale XXXVI k.k.; 7) ustawie z dn. 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (tekst jednolity - Dz. U. z 2013 r., poz.186, z późn. zm.). 2. Prokurator rejonowy może utworzyć referat specjalistyczny także dla innej kategorii spraw, niż wymienione w ust.1.
3.	§ 87. 1. Sprawę przydziela się lub przejmuje do referatu specjalistycznego, jeżeli na podstawie analizy treści złożonego zawiadomienia o przestępstwie, albo materiałów przekazanych prokuratorowi przez uprawniony organ, lub na podstawie danych zgromadzonych w toku postępowania sprawdzającego lub przygotowawczego, można przyjąć, że główny przedmiot sprawy wstępnie spełnia kryterium przedmiotowe wskazane w § 86 ust.1 lub 2. 2. Decyzję o przydzieleniu lub przejęciu sprawy do referatu specjalistycznego podejmuje prokurator rejonowy.
4.	§ 88. 1. Referat specjalistyczny prowadzony jest przez prokuratora posiadającego odpowiednią wiedzę w zakresie problematyki objętej referatem. § 2. Prokurator prowadzący referat specjalistyczny podlega w pierwszej kolejności skierowaniu na szkolenia, kursy, studia podyplomowe i inne formy podnoszenia kwalifikacji zawodowych w zakresie problematyki referatu.
5.	§ 89. Decyzję o przydzieleniu prokuratorowi referatu specjalistycznego podejmuje prokurator rejonowy, uwzględniając: 1) dotychczasowy przebieg pracy prokuratora, 2) osobiste preferencje zawodowe prokuratora, 3) całokształt doświadczenia zawodowego, 4) udokumentowane kwalifikacje, w tym dyplomy i certyfikaty ukończenia studiów, kursów, szkoleń i innych form kształcenia.
6.	§ 90. Jeden prokurator może prowadzić jednocześnie nie więcej niż trzy referaty specjalistyczne.
7.	§ 91. Dany referat specjalistyczny może być przydzielony dwóm lub więcej prokuratorom.
8.	§ 92. Prokuratorowi prowadzącemu referat specjalistyczny przydziela się także inne sprawy zarejestrowane w danej prokuraturze rejonowej, uwzględniając ilość i złożoność spraw pozostających w prowadzonych przez niego referatach specjalistycznych. Przepis § 77 stosuje się odpowiednio.

9.	§ 93. 1. Sprawa, której przedmiot objęty jest problematyką referatu specjalistycznego, może zostać przydzielona lub przejęta do prowadzenia przez prokuratora nie prowadzącego tego referatu, w szczególności, gdy uzasadnia to: 1) obciążenie prokuratora prowadzącego referat specjalistyczny wcześniej przydzielonymi sprawami, lub 2) związek podmiotowy lub przedmiotowy z inną sprawą, lub 3) zdobycie doświadczenia zawodowego dotyczącego problematyki objętej referatem specjalistycznym przez innego prokuratora. 2. Decyzję, o której mowa w ust.1 podejmuje prokurator rejonowy.
10.	§ 94. Prokurator apelacyjny zapewnia w miarę potrzeb, ale nie rzadziej niż raz na 2 lata, organizację szkolenia obejmującego wymianę doświadczeń prokuratorów prowadzących referaty specjalistyczne oraz analizę węzłowych zagadnień w tym zakresie.

Przepis **§ 85** stanowi, że referaty specjalistyczne tworzone będą w każdej prokuraturze rejonowej, obejmując sprawy o problematyce tożsamej lub cechującej się istotnym podobieństwem przedmiotowym. Liczebność kadrowa jednostki Prokuratury nie może mieć znaczenia, gdyż prowadziłooby to do niższej jakości pracy, co nie powinno być uwarunkowane obsadą ilościową. W ust.2 i 3 sformułowano też zasadę, że specjalizacja nie musi – choć może – być związana ze strukturą organizacyjną prokuratury rejonowej. Nie ma bowiem takiej potrzeby.

Przepis **§ 86** wyodrębnia w ust.1 kategorie spraw, w których obligatoryjne będzie utworzenie referatów specjalistycznych we wszystkich prokuraturach rejonowych. Jest to propozycja i wybór oparty na doświadczeniu zawodowym autorów niniejszego opracowania, związanym z pracą w jednostkach organizacyjnych Prokuratury. I tak poszczególne referaty powinny obejmować następujące problematykę dotyczącą następujących czynów zabronionych:

1) **art.155, art.156 oraz art.160 § 2 k.k., jeżeli dotyczą nieprawidłowości związanych z działaniami podejmowanymi w zakresie uregulowanym ustawą z dn. 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (tekst jednolity Dz. U. z 2013, poz.217, z późn. zm.);** chodzi tu więc głównie o sprawy tzw. błędów w sztuce lekarskiej, które z jednej strony niosą duży

oddźwięk społeczny, a z drugiej wymagają dla ich prawidłowego prowadzenia znacznego pogłębienia przez prokuratora wiedzy z zakresu medycyny, nie tylko *stricte* sądowej;

2) **rozdziale XXI k.k. , z wyjątkiem czynów zabronionych wskazanych w art.178a i art.180 k.k.**; problematyka ta dotyczy przestępstw komunikacyjnych (zwłaszcza drogowych), których wymagają dużej wiedzy o zasadach i realiach ruchu (trudno sobie wyobrazić, by sprawy takie prowadził prokurator nie posiadający prawa jazdy), a także umiejętności prawidłowego odczytania i weryfikacji opinii biegłych z zakresu rekonstrukcji wypadków;

3) **rozdziale XXII k.k. , ustawie z dn. 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (tekst jednolity – Dz. U. z 2013 r., poz.856) oraz ustawie z dn. 21 stycznia 2005 .r o doświadczeniach na zwierzętach (Dz. U. Nr 33, poz.289, z późn. zm.)**; problematyka ta dotyczy przestępstw przeciwko środowisku (a dodatkowo także przestępstw godzących w dobra zwierząt), których zwalczanie musi zyskiwać na znaczeniu w ramach konstytucyjnej zasady zrównoważonego rozwoju (art.5 Konstytucji RP); wydaje się, że prowadzenie tych spraw wymaga również pewnego uwrażliwienia osobistego na te kwestie;

4) **rozdziale XXV k.k. oraz czynów zabronionych związanych z przemocą w rodzinie, o których mowa w art.2 pkt 2 ustawy z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493, z późn. zm.), w tym z art.207 k.k.**; problematyka ta dotyczy przestępstw przeciwko wolności seksualnej, a także związanych z przemocą różnego typu w rodzinie; nie może być żadnych wątpliwości, że charakter tych spraw wymaga szczególnych predyspozycji i wiedzy fachowej, a także nawet pewnych umiejętności psychologicznych, zarówno z uwagi na poszanowanie uczuć i godności osoby rzeczywiście pokrzywdzonej, jak i dla rozpoznania fałszywego pomówienia o tego typu przestępstwo;

5) **rozdziale XXVIII k.k.**, dotyczącym przestępstw przeciwko osobom wykonującym pracę zarobkową; należy uznać, że praca i jej ochrona, również jako wartość konstytucyjna (art.24 Konstytucji RP), wymaga szczególnego potraktowania w sferze procesu karnego;

6) **rozdziale XXXVI k.k.**; w tym wypadku chodzi o specjalizację w zakresie przestępstw dotyczących obrotu gospodarczego, albowiem szczególnie często podnoszone są głosy – nie rozstrzygając o ich zasadności – o słabym przygotowaniu prokuratorów do rozpoznawania spraw w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej;

8) **ustawie z dn. 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (tekst jednolity - Dz. U. z 2013 r., poz.186, z późn. zm.);** nie może budzić wątpliwości, że kodeks karny skarbowy, choć częściowo stosuje się od niego zasady kodeksu karnego i kodeksu postępowania karnego, cechuje się wysoką specyfiką i jest aktem prawnym niełatwym w stosowaniu, zwłaszcza w zakresie przestępstw podatkowych; stąd wydzielenie referatu specjalistycznego w tej mierze nie powinno budzić wątpliwości.

Powyżej opisany zakres referatów specjalistycznych nie tworzy katalogu w pełni zamkniętego, gdyż w § 86 ust.2 projekt Regulaminu zezwala prokuratorowi rejonowemu na utworzenie innego jeszcze referatu, jeżeli potrzebę taką będą dyktowały lokalne uwarunkowania zwalczania przestępczości. Przykładowo, może to dotyczyć przestępczości narkotykowej, czy kradzieży samochodowych.

W § 87 wprowadzono jak się wydaje oczywista zasadę, że sprawę przydziela się lub przejmuje do referatu specjalistycznego, jeżeli na podstawie analizy treści złożonego zawiadomienia o przestępstwie, albo materiałów przekazanych prokuratorowi przez uprawniony organ, lub na podstawie danych zgromadzonych w toku postępowania sprawdzającego lub przygotowawczego, można przyjąć, że główny przedmiot sprawy wstępnie spełnia kryterium przedmiotowe wskazane w § 86. Decyzję zaś podejmuje prokurator rejonowy.

Zgodnie z § 88 referat specjalistyczny prowadzony jest przez prokuratora posiadającego odpowiednią wiedzę w zakresie problematyki objętej referatem i podlega w pierwszej kolejności, przed prokuratorami nie prowadzącymi takiego referatu, skierowaniu na szkolenia, kursy, studia podyplomowe i inne formy podnoszenia kwalifikacji zawodowych w zakresie problematyki referatu. Jest to naturalna konsekwencja wprowadzenia koncepcji specjalizacji.

Paragraf 89 ustanawia kryteria decyzji prokuratora rejonowego o przydzieleniu danemu prokuratorowi referatu specjalistycznego, co może, a nawet powinno stanowić pewne wyróżnienie zawodowe. Są nimi:

- 1) **dotychczasowy przebieg pracy prokuratora**, a więc ogólnie oceniany poziom fachowości i profesjonalizmu;
- 2) **osobiste preferencje zawodowe prokuratora**, albowiem prokurator rejonowy podejmując decyzję winien brać pod uwagę także zdanie tego prokuratora i jeżeli nie

jest to absolutnie konieczne, nie przydzielać referatu osobie niezbyt lub w ogóle nie zainteresowanej tego typu zadaniem służbowym;

- 3) **całokształt doświadczenia zawodowego**, a więc nie tylko pochodzącego z pracy w Prokuraturze ale także zebranego na ewentualnych innych etapach kariery zawodowej;
- 4) **udokumentowane kwalifikacje, w tym dyplomy i certyfikaty ukończenia studiów, kursów, szkoleń i innych form kształcenia.**

W § 90 i § 91 ustanowiono komplementarne wobec siebie reguły, że jeden prokurator może prowadzić jednocześnie nie więcej niż trzy referaty specjalistyczne oraz że dany referat specjalistyczny może być przydzielony dwóm lub więcej prokuratorom. Pierwsza z nich zapobiegnie sytuacji, gdy nadmierna ilość nałożonych specjalizacji, przyniesie skutek odwrotny od zamierzonego w ramach koncepcji referatów specjalistycznych. Druga zaś, podyktowana jest przewidywaniem, że w zakresie terytorialnym danej prokuratury rejonowej ilość spraw w danym referacie będzie tak duża, że nie będzie możliwe podołanie przez jednego prokuratora prawidłowemu prowadzeniu i nadzorowaniu ich prowadzenia.

Zgodnie z § 92 prokuratorowi prowadzącemu referat specjalistyczny przydziela się także inne sprawy zarejestrowane w danej prokuraturze rejonowej, uwzględniając ilość i złożoność spraw pozostających w prowadzonych przez niego referatach specjalistycznych. Odpowiednio też stosuje się w tym wypadku przepis dotyczący równomiernego obciążania przez kierownika jednostki wszystkich prokuratorów zadaniami służbowymi. Regulacja ta ma właśnie na celu uniknięcie, zasygnalizowanego na wstępie, zupełnego zawężenia bieżących doświadczeń zawodowych prokuratora wyłącznie do referatu specjalistycznego.

Przepis § 93 reguluje natomiast sytuację odwrotną od paragrafu poprzedzającego, stanowiąc, że sprawy przynależne do referatu specjalistycznego mogą być przydzielane przez prokuratora rejonowego prokuratorom spoza tego referatu, w szczególności, gdy:

- 1) obciążenie prokuratora prowadzącego referat specjalistyczny wcześniej przydzielonymi sprawami uniemożliwia lub znacznie utrudnia poprowadzenie kolejnej sprawy, albo
- 2) występuje istotny związek podmiotowy lub przedmiotowy z inną sprawą prowadzoną w tej samej prokuraturze rejonowej, lub
- 3) przydzielenie sprawy uzasadnia zdobycie doświadczenia zawodowego dotyczącego problematyki objętej referatem specjalistycznym przez innego prokuratora (c między

innymi może umożliwić zastąpienie w przyszłości prokuratora prowadzącego bieżąco referat specjalistyczny).

Funkcjonowanie referatów specjalistycznych będzie cechowało się wyższym poziomem, jeżeli prokuratorzy, których one dotyczą, będą mieli możliwość podwyższania swoich kwalifikacji nie tylko poprzez szkolenia, kursy, czy studia, ale także poprzez wymianę doświadczeń zawodowych i to na szerszej niwie. W konsekwencji § 94 nakłada na prokuratora apelacyjnego obowiązek organizacji w miarę potrzeb, ale nie rzadziej niż raz na dwa lata szkolenia obejmującego wymianę doświadczeń prokuratorów prowadzących referaty specjalistyczne oraz analizę węzłowych zagadnień w tym zakresie.

ODDZIAŁ 4

Zasady ingerencji w niezależność prokuratora

Projekt Ustawy dokonuje istotnych zmian w zakresie określenia granic niezależności prokuratora w wykonywaniu czynności służbowych, a także zasad ingerencji w nią ze strony przełożonych (art.4, art.51). W związku z tym wymaga to odpowiedniego dostosowania przepisów wykonawczych. Ponadto doniosłość tej kwestii uzasadnia wyodrębnienie jej w ramach odrębnego oddziału w systematyce Regulaminu. Niezależność prokuratora jest bowiem jedną z głównych zasad funkcjonowania Prokuratury, co wynika z brzmienia i systematyki projektu Ustawy. Skoro zatem Ustawa ustanawia także wyjątki od tej zasady, to winny być one jak najprecyzyjniej uregulowane. Odstąpiono przy tym jednak od regulacji w projekcie Regulaminu trybu zmiany lub uchylecia decyzji procesowej, o którym mowa w art.51 ustawy, albowiem został on szczegółowo określony w projekcie Ustawy.

1.	§ 95. W celu realizacji zadań służbowych prokuratorzy przełożeni mogą wydawać zarządzenia, wytyczne i polecenia służbowe, o których mowa w art.4 § 2-4 ustawy.
2.	§ 96. W treści zarządzeń ustala się wszelkie sprawy organizacyjne związane z funkcjonowaniem Prokuratury, w tym zwłaszcza: 1) harmonogram pracy jednostki organizacyjnej Prokuratury; 2) regulamin pracy; 3) godziny urzędowania podległych jednostek organizacyjnych Prokuratury,

	zastrzeżeniem § 7 oraz dni wolne od pracy; 4) regulamin zakładowego funduszu świadczeń socjalnych; 5) w niezbędnym zakresie sposób postępowania z materiałami niejawnymi, stosownie do przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. Nr 182, poz.1228); 6) sposób gospodarowania mieniem oraz prowadzenia dokumentacji finansowej i księgowej; 7) zwoływanie kolegium prokuratury apelacyjnej oraz zgromadzenia prokuratorów prokuratury apelacyjnej; 8) przeprowadzenie wizytacji lub lustracji; 9) realizację spraw osobowych, w tym konkursów na stanowiska prokuratorów i asystentów prokuratorów oraz realizacji stażów urzędniczych; 10) podział etatów prokuratorskich, asystentów prokuratorów oraz pozostałych pracowników; 11) obieg korespondencji; 12) zasady funkcjonowania i wykorzystywania systemów informatycznych; 13) zasady zapewnienia bezpieczeństwa obiektów jednostek organizacyjnych Prokuratury; 14) regulamin organizacyjny na czas wojny i inne sprawy obronne; 15) zasady bezpieczeństwa i higieny pracy; 16) przyporządkowanie asystentów prokurator do prokuratorów w jednostce organizacyjnej Prokuratury 17) innych, w niezbędnym zakresie, dla realizacji zadań wynikających z ustawy oraz przepisów niniejszego rozporządzenia.
3.	§ 97. W treści wytycznych określa się metodykę pracy w odniesieniu do określonej kategorii spraw, uwzględniającą ich specyfikę oraz najczęściej występujące problemy i wynikającą stąd konieczność zachowania określonych standardów działania, a w szczególności: 1) podstawowe czynności procesowe i kierunki ustaleń niezbędne do realizacji w toku postępowania; 2) podstawowe zasady merytoryczne i techniczne przeprowadzenia czynności procesowych; 3) wskazówki co do sposobu dokonywania innych ustaleń procesowych i

	pozaprocesowych; 4) jeżeli zachodzi szczególna potrzeba, wskazówki co do formy prowadzenia akt postępowania przygotowawczego; 5) inne uwagi, jeżeli nie naruszają przepisów ustaw.
4.	§ 98 1. Prokurator bezpośrednio przełożony, uznając za konieczne wydanie polecenia, wskazuje szczegółowo konkretne czynności dowodowe, które mają zostać przeprowadzone w sprawie, na ustalenie jakich okoliczności czynności te mają zostać przeprowadzone oraz wskazuje termin ich wykonania. 2. Jeżeli prokurator, wobec którego wydano polecenie, nie może wykonać czynności dowodowych w określonym terminie, obowiązany jest poinformować o tym na piśmie prokuratora bezpośrednio przełożonego. Powiadomienie można dokonać przez stosowną adnotację w aktach podręcznych.
5.	§ 99. 1. Prokurator przełożony, wydając polecenie, powinien zachować drogę służbową. Zachowanie drogi służbowej obowiązuje również w korespondencji z prokuratorem przełożonym. 2. Jeżeli polecenie zostało wydane z pominięciem drogi służbowej, wykonujący je prokurator zawiadamia o tym swojego prokuratora bezpośrednio przełożonego.

Przepis **§ 95** zasadniczo powtarza ustawowe określenie form zarządczych, tj. zarządzeń, wytycznych i poleceń, wydawanych przez prokuratora przełożonego. Zwrócić tu należy uwagę, że w dotychczasowym Regulaminie posługuje się on pojęciem kierowników jednostki organizacyjnej Prokuratury, jednak ustawa kompetencję rozszerza na wszystkich prokuratorów przełożonych, wskazanych w art.30 projektu Ustawy.

Z uwagi na fakt, że projekt Ustawy w sposób ogólny określa w art.4 § 3, czego merytorycznie dotyczą zarządzenia, wytyczne i polecenia, w kolejnych przepisach wskazano w sposób szczegółowy zakres regulacyjny zarządzeń i wytycznych. Przy czym, nie jest to katalog zamknięty.

Zgodnie z **§ 96** w treści zarządzeń ustala się wszelkie sprawy organizacyjne związane z funkcjonowaniem Prokuratury, w tym zwłaszcza:

- 1) harmonogram pracy jednostki organizacyjnej Prokuratury;
- 2) regulamin pracy;

- 3) godziny urzędowania podległych jednostek organizacyjnych Prokuratury, zastrzeżeniem § 7 oraz dni wolne od pracy;
- 4) regulamin zakładowego funduszu świadczeń socjalnych;
- 5) w niezbędnym zakresie sposób postępowania z materiałami niejawnymi, stosownie do przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. Nr 182, poz.1228);
- 6) sposób gospodarowania mieniem oraz prowadzenia dokumentacji finansowej i księgowej;
- 7) zwoływanie kolegium prokuratury apelacyjnej oraz zgromadzenia prokuratorów prokuratury apelacyjnej;
- 8) przeprowadzenie wizytacji lub lustracji;
- 9) realizację spraw osobowych, w tym konkursów na stanowiska prokuratorów i asystentów prokuratorów oraz realizacji stażów urzędniczych;
- 10) podział etatów prokuratorskich, asystentów prokuratorów oraz pozostałych pracowników;
- 11) obieg korespondencji;
- 12) zasady funkcjonowania i wykorzystywania systemów informatycznych;
- 13) zasady zapewnienia bezpieczeństwa obiektów jednostek organizacyjnych Prokuratury;
- 14) regulamin organizacyjny na czas wojny i inne sprawy obronne;
- 15) zasady bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 16) przyporządkowanie asystentów prokurator do prokuratorów w jednostce organizacyjnej Prokuratury
- 17) innych, w niezbędnym zakresie, dla realizacji zadań wynikających z ustawy oraz przepisów niniejszego rozporządzenia.

Zgodnie z § 97 z kolei w, treści wytycznych określa się metodykę pracy w odniesieniu do określonej kategorii spraw, uwzględniającą ich specyfikę oraz najczęściej występujące problemy i wynikającą stąd konieczność zachowania określonych standardów działania, a w szczególności:

- 1) podstawowe czynności procesowe i kierunki ustaleń niezbędne do realizacji w toku postępowania;
- 2) podstawowe zasady merytoryczne i techniczne przeprowadzenia czynności procesowych;

- 3) wskazówki co do sposobu dokonywania innych ustaleń procesowych i pozaprocesowych;
- 4) jeżeli zachodzi szczególna potrzeba, wskazówki co do formy prowadzenia akt postępowania przygotowawczego;
- 5) inne uwagi, jeżeli nie naruszają przepisów ustaw.

W § 98 w ust.1 dookreślono, że prokurator bezpośrednio przełożony, uznając za konieczne wydanie polecenie, wskazuje szczegółowo konkretne czynności dowodowe, które mają zostać przeprowadzone w sprawie, na ustalenie jakich okoliczności czynności te mają zostać przeprowadzone oraz wskazuje termin ich wykonania. Szczególnie istotnym jest, czego projekt Ustawy nie zawiera, by polecenie precyzowało cel czynności dowodowej, gdyż pozwala to ocenić zasadność polecenia w kontekście biegu postępowania przygotowawczego, a tym samym prawidłowość naruszenia zasady niezależności prokuratora.

W ust.2 omawianego paragrafu uregulowano sytuację, w której prokurator podwładny nie wykonał poleconych czynności w oznaczonym terminie. Jest on wówczas obowiązany poinformować o tym na piśmie prokuratora bezpośrednio przełożonego. Przy czym może on dokonać właściwej adnotacji w aktach podręcznych prokuratora prowadzonych w konkretnym postępowaniu, które prokurator przełożony okresowo kontroluje.

Przepis § 99 zachowuje treść ujętą w aktualnym Regulaminie, zgodnie z którą prokurator przełożony, wydając polecenie, powinien zachować drogę służbową, a zachowanie drogi służbowej obowiązuje również w korespondencji z prokuratorem przełożonym. Jeżeli zaś polecenie zostało wydane z pominięciem drogi służbowej, wykonujący je prokurator zawiadamia o tym swojego prokuratora bezpośrednio przełożonego (nie zaś jak dotychczas zwierzchnika służbowego, z uwagi na ustawową zmianę znaczenia tego pojęcia w art.31 § 2 projektu Ustawy).

ODDZIAŁ 5

Załatwianie spraw interesantów

Kolejny Oddział w zakresie organizacji pracy grupuje zasady obsługi interesantów w jednostkach organizacyjnych Prokuratury. Przy czym w stosunku do bieżącej regulacji, obok większego uporządkowania, wyeliminowano z tego zakresu określenie godzin urzędowania,

które uregulowano w Dziale I w Rozdziale 2 „Nazwy, tablice i pieczęcie urzędowe oraz czas urzędowania jednostek organizacyjnych Prokuratury”.

1.	§ 100. 1. W Prokuraturze Generalnej interesantów przyjmuje Prokurator Generalny i jego zastępcy lub wyznaczeni prokuratorzy i pracownicy Prokuratury Generalnej. 2. W pozostałych jednostkach organizacyjnych interesantów przyjmują odpowiednio: prokurator apelacyjny, okręgowy i rejonowy, ich zastępcy lub wyznaczeni prokuratorzy i pracownicy. 3. Czas przyjęć interesantów przez pracowników Prokuratury nie może być krótszy niż połowa czasu urzędowania jednostki.
2.	§ 101. 1. Zawiadomienie o odmowie uwzględnienia w całości lub w części złożonego w sprawie wniosku lub innego żądania przesyła się zainteresowanemu bezzwłocznie, z uzasadnieniem zajętego stanowiska, a w razie potrzeby z pouczeniem o przysługujących mu uprawnieniach. 2. Udzielenie odpowiedzi można odroczyć na czas niezbędny, jeżeli wymaga tego konieczność sprawdzenia okoliczności podniesionych przez zainteresowanego.
3.	§ 102. Jeżeli wniosek lub inne żądanie pochodzi od osoby niebędącej w stanie samodzielnie dochodzić swoich praw, prokurator - gdy nie jest zobowiązany do podjęcia działania z urzędu, lub nie posiada kompetencji w tym zakresie - powinien rozważyć możliwość udzielenia jej pomocy prawnej lub potrzebą udzielenia takiej pomocy zainteresować właściwy organ, instytucję lub organizację.

W § 100 pozostawiono ogólną zasadę, gdyż nie budzi ona żadnych zastrzeżeń. Zgodnie z pierwszą z nich w Prokuraturze Generalnej interesantów przyjmuje Prokurator Generalny i jego zastępcy lub wyznaczeni prokuratorzy i pracownicy Prokuratury Generalnej, a w pozostałych jednostkach organizacyjnych odpowiednio: prokurator apelacyjny, okręgowy i rejonowy, ich zastępcy lub wyznaczeni prokuratorzy i pracownicy. Zachowano również zasadę, że czas przyjęć interesantów przez pracowników Prokuratury nie może być krótszy niż połowa czasu urzędowania jednostki.

Również bez zmian w stosunku do stanu *de lege lata* § 101 ust.1 stanowi, że zawiadomienie o odmowie uwzględnienia w całości lub w części złożonego w sprawie wniosku lub innego żądania przesyła się zainteresowanemu bezzwłocznie, z uzasadnieniem zajętego stanowiska, a w razie potrzeby z pouczeniem o przysługujących mu uprawnieniach.

Przepis ust.2 zawiera natomiast uregulowanie nowe, upoważniając do odroczenia udzielenia odpowiedzi na czas niezbędny, jeżeli wymaga tego konieczność sprawdzenia okoliczności podniesionych przez zainteresowanego. Rozwiązanie takie jest czytelne, albowiem często zajęcie właściwego stanowiska przez prokuratora wymaga podjęcia niezbędnych czynności ustaleniovych i weryfikujących.

W § 102 przyjęto, że jeżeli wniosek lub inne żądanie pochodzi od osoby niebędącej w stanie samodzielnie dochodzić swoich praw, prokurator - gdy nie jest zobowiązany do podjęcia działania z urzędu, lub nie posiada kompetencji w tym zakresie - powinien rozważyć możliwość udzielenia jej pomocy prawnej lub potrzebą udzielenia takiej pomocy zainteresować właściwy organ, instytucję lub organizację. Przepis ten jest recypowany z aktualnego Regulaminu, ale jego brzmienie uzupełniono o zapis „lub nie posiada kompetencji w tym zakresie”, gdyż również w takiej sytuacji może zachodzić zasadność zainteresowania sprawą innego podmiotu.

ODDZIAŁ 6

Załatwianie spraw poza właściwością jednostki organizacyjnej Prokuratury

Następny Oddział obejmuje regulację załatwiania spraw nie leżących w zakresie właściwości rzeczowej lub miejscowej danej jednostki organizacyjnej Prokuratury. Analiza obecnie obowiązujący w tym zakresie przepisów nie wykazała konieczności znaczących zmian, a jedynie drobnych modyfikacji. Uznano natomiast za zasadne wyodrębnienie paragrafów w odrębnej jednostce systematycznej.

1.	§ 103. W przypadku zaistnienia okoliczności uzasadniających przekazanie sprawy według właściwości innej jednostce organizacyjnej, prokurator, który sprawę przekazuje, przeprowadza czynności niecierpiące zwłoki.
2.	§ 104. 1. W razie potrzeby dokonania czynności na obszarze właściwości innej jednostki organizacyjnej, prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie może zwrócić się do niej o udzielenie pomocy prawnej. 2. W pisemnym wniosku o udzielenie pomocy prawnej należy wskazać okoliczności wymagające wyjaśnienia oraz określić czynności, które mają być dokonane. Do wniosku dołącza się kopie niezbędnych dokumentów z akt sprawy. Akta sprawy lub odpowiednią ich część przesyła się tylko w razie konieczności.

	3. Prokurator wezwany do udzielenia pomocy prawnej powinien niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni, dokonać wnioskowanych czynności, tak aby nie zachodziła konieczność ich powtarzania lub uzupełniania. 4. Prokurator wezwany do udzielenia pomocy prawnej jest uprawniony do powierzenia dokonania wnioskowanych czynności Policji lub innym organom uprawnionym do prowadzenia postępowań. 5. Jeżeli w toku realizacji wniosku o pomoc prawną wyłoni się potrzeba dokonania również innych, niewskazanych we wniosku czynności, prokurator wezwany powinien bezzwłocznie uzgodnić zasadność ich realizacji z prokuratorem wnioskującym i następnie niezwłocznie je wykonać lub zlecić ich wykonanie Policji lub innemu uprawnionemu organowi. 6. Jeżeli wykonanie czynności w ramach pomocy prawnej w terminie określonym w ust. 3 nie jest możliwe, należy niezwłocznie zawiadomić prokuratora zwracającego się o pomoc prawną o przyczynie zwłoki, z podaniem terminu wykonania czynności.
--	---

W § 103 pozostawiono bez żadnych zmian zasadę, że w przypadku zaistnienia okoliczności uzasadniających przekazanie sprawy według właściwości innej jednostce organizacyjnej, prokurator, który sprawę przekazuje, przeprowadza czynności niecierpiące zwłoki. Zasada ta jest oczywista, gdyż jej realizacja w szczególności zapobiega, lub co najmniej redukuje ryzyko utraty lub zniekształcenia ważnych dowodów w sprawie.

Przepis § 104 reguluje zasady wykonywania pomocy prawnej przez jednostkę organizacyjną Prokuratury na prośbę innej jednostki. Sytuacje takie mają najczęściej miejsce w przypadku znacznej odległości pomiędzy prokuraturą prowadzącą postępowanie, a koniecznym miejscem wykonania czynności, zwłaszcza w sprawach prowadzonych przez prokuratury rejonowe.

W powyższym przepisie ustępy 1, 2 i 3 oraz 6 pozostawiono bez zmian w stosunku do regulacji *de lege lata*. Natomiast w ust. 4 dokonano modyfikacji. Zniesiono przepis, że tylko w szczególnie uzasadnionych wypadkach prokurator wezwany do udzielenia pomocy prawnej jest uprawniony do powierzenia dokonania wnioskowanych czynności Policji lub innym organom uprawnionym do prowadzenia postępowań, a pozostałych sytuacjach („normalnych”) musi wykonać zlecone czynności osobiście. Jest to logiczne, gdy nierzadko wystąpienia o pomoc dotyczą czynności drobnych, a więc nie ma żadnego racjonalnego

uzasadnienia dla angażowania do nich prokuratora i wystarczające jest ich zlecenie funkcjonariuszom Policji lub innego uprawnionego organu.

Podobnie, zmodyfikowano zasadę określoną w ust.5. W dotychczasowym stanie prawnym, jeżeli w toku realizacji wniosku o pomoc prawną wyłoni się potrzeba dokonania również innych, niewskazanych we wniosku czynności, prokurator wezwany powinien niezwłocznie je wykonać oraz poinformować o tym prokuratora wnioskującego. W ramach projektu Regulaminu przyjęto jednak, że takie ukształtowanie przepisu nadmiernie ingeruje w tok postępowania realizowanego przez prokuratora występującego o pomoc. W związku z tym, w nowym brzmieniu, prokurator wezwany – jeżeli w jego ocenie pojawia się zasadność realizacji innych czynności - powinien bezzwłocznie uzgodnić zasadność ich realizacji z prokuratorem wnioskującym i następnie niezwłocznie je wykonać lub zlecić ich wykonanie Policji lub innemu uprawnionemu organowi.

ROZDZIAŁ 2

Czynności asystentów prokuratorów

Rozdział 2 stanowi nowość, albowiem aktualnie obowiązujący Regulamin całkowicie pomija merytoryczną stronę funkcjonowania instytucji asystenta prokuratora, ograniczając się jedynie do pewnych kwestii kadrowych. Tymczasem asystenci pełnią bardzo ważną rolę wspomagającą, co wynika również z samego uregulowania ustawowego (zarówno bieżącego, jak i projektowanego), nadającego im uprawnienia do samodzielnego przeprowadzania niektórych czynności procesowych. W przyszłości liczba asystentów zapewne będzie, a w każdym razie powinna wzrastać i zyskiwać na znaczeniu.

1.	§ 105. 1. Asystent prokuratora wykonuje czynności procesowe i administracyjne w postępowaniu przygotowawczym w konkretnej sprawie wyłącznie na podstawie pisemnego upoważnienia prokuratora, w którego referacie znajduje się ta sprawa. 2. Jeden egzemplarz upoważnienia, o którym mowa w ust.1, włącza się do akt głównych, a drugi do akt podręcznych postępowania.
2.	§ 106. 1. Czynności procesowe, o których mowa w art.194 § 2 pkt 2 ustawy asystent prokuratora przeprowadza w postępowaniu przygotowawczym, w tym również w przypadku nadzorowanego przez siebie dochodzenia, wyłącznie na polecenie lub za zgodą prokuratora. 2. W razie potrzeby asystent bierze udział wspólnie z prokuratorem w rozprawie lub posiedzeniu przed sądem, udzielając prokuratorowi niezbędnej pomocy.
3.	§ 107. Asystentowi prokuratora odbywającemu staż asystencki, o którym mowa w art.195 ustawy, nie powierza się przeprowadzenia czynności procesowej przeszukania oraz czynności eksperymentu procesowego.
4.	§ 108. W zakresie wykonywania czynności nadzoru nad dochodzeniem asystent prokuratora uprawniony jest do: 1) żądania i uzyskiwania informacji o stanie sprawy od organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze; 2) zaznajamiania się z materiałami postępowania przygotowawczego na każdym jego etapie; 3) sporządzania do organu prowadzącego postępowanie wytycznych co do kierunków postępowania i niezbędnych czynności; 4) uczestniczenia w czynnościach dokonywanych przez organ prowadzący

	postępowanie; 5) osobistego przeprowadzania czynności, o których mowa w art.194 § 2 pkt 2, z zastrzeżeniem § 107.
5.	§ 109. Asystent niezwłocznie informuje prokuratora lub jego zwierzchnika służbowego o wszelkich problemach lub nieprawidłowościach, związanych z nadzorowanym dochodzeniem.
6.	§ 110. Asystent prowadzi zestawienie ilościowe zrealizowanych przez niego ważniejszych czynności procesowych i administracyjnych. Rejestr ten przedkłada co miesiąc do akceptacji prokuratorowi, a w przypadku, gdy asystent przyporządkowany jest do większej liczby prokuratorów zwierzchnikowi tych prokuratorów.

Przepis **§ 105** ma charakter porządkowy. Zgodnie z ust.1 asystent prokuratora wykonuje czynności procesowe i administracyjne w postępowaniu przygotowawczym w konkretnej sprawie wyłącznie na podstawie pisemnego upoważnienia prokuratora, w którego referacie znajduje się ta sprawa. Zgodnie z ust.2 jeden egzemplarz tego upoważnienia, winien zostać włączony akt głównych śledztwa lub dochodzenia, a drugi do akt podręcznych tego postępowania. Dokumentacja taka zapobiegnie realizacji czynności przez osobę nieupoważnioną.

Zgodnie z art.194 § 2 pkt 2 projektu Ustawy asystent prokuratora jest uprawniony do przeprowadzania w toku postępowania przygotowawczego czynności procesowych:

- a) przesłuchania świadka,
- b) zatrzymania rzeczy i przeszukania,
- c) oględzin,
- d) eksperymentu.

By jednak zapobiec sytuacji realizacji takiej czynności ze szkodą dla dobra postępowania, projekt Regulaminu w **§ 106** wprowadza zasadę ich wykonania wyłącznie na polecenie lub za zgoda prokuratora. Jednocześnie ust.2 tego przepisu zezwala na udział asystenta, wspólnie z prokuratorem, w rozprawach i posiedzeniach sądowych, w celu udzielania mu pomocy w pełnieniu czynności oskarżycielskich, przede wszystkim o charakterze technicznym (np. odszukiwanie dowodów). Ponadto dobrze zorientowany w

danej sprawie asystent, zdolny jest również udzielić odpowiedniego wsparcia merytorycznego, co ma niemałe znaczenie w dynamicznym przebiegu rozprawy, przede wszystkim w sprawach rozległych, wielowątkowych.

W § 107 zastrzeżono, że asystentowi prokuratora odbywającemu staż asystencki, o którym mowa w art.195 projektu Ustawy, nie powierza się przeprowadzenia czynności procesowej przeszukania oraz czynności eksperymentu procesowego. Podyktowane jest to przyjęciem założenia, że na tak wczesnym etapie kariery asystenckiej nie jest właściwym dokonywanie w sposób samodzielny (bez udziału i bezpośredniego nadzoru prokuratora) czynności tak złożonych zarówno formalnie, jak i merytorycznie, a tym samym trudnych, jak eksperyment oraz przeszukiwanie. Na dodatek czynność przeszukania stanowi zbyt głęboką ingerencję w prawa obywatelskie.

Zgodnie z art.194 § 2 pkt 1 projektu Ustawy asystent prokuratora jest uprawniony także do wykonywania czynności nadzoru nad dochodzeniem. Poniekąd więc samodzielnie zastępuje w tej roli prokuratora, który sprawuje jedynie „nadzór nad nadzorem”. Taka sytuacja może być przyczyną także pewnych nieporozumień lub niejasności na linii Prokuratura (asystent prokuratorski) – organ postępowania (głównie Policja), a także pomiędzy prokuratorem a asystentem. Stąd zasadnym jest w miarę precyzyjne dookreślenie w projekcie Regulaminu głównych zasad sprawowania nadzoru asystenckiego. Zadość temu czyni § 108, zgodnie z którym, w zakresie wykonywania czynności nadzoru nad dochodzeniem asystent prokuratora uprawniony jest do:

- 1) żądania i uzyskiwania informacji o stanie sprawy od organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze;
- 2) zaznajamiania się z materiałami postępowania przygotowawczego na każdym jego etapie;
- 3) sporządzania do organu prowadzącego postępowanie wytycznych co do kierunków postępowania i niezbędnych czynności;
- 4) uczestniczenia w czynnościach dokonywanych przez organ prowadzący postępowanie;
- 5) osobistego przeprowadzania czynności, o których mowa w art.194 § 2 pkt 2 (za zastrzeżeniem poczynionym w § 106, a więc na polecenie lub za zgodą prokuratora).

Jako dość oczywisty, ale konieczny do wyartykułowania, jest przepis **§ 109**, wedle którego asystent niezwłocznie informuje prokuratora lub przełożonego (np. naczelnika komórki organizacyjnej w danej jednostce organizacyjnej Prokuratury) o wszelkich problemach lub nieprawidłowościach, związanych z nadzorowanym dochodzeniem.

Wreszcie, stosownie do przepisu **§ 110**, na asystenta zostanie nałożony obowiązek prowadzenia zestawienia ilościowe zrealizowanych przez niego ważniejszych czynności procesowych i administracyjnych, który to rejestr przedkłada co miesiąc do akceptacji prokuratorowi, a w przypadku, gdy asystent przyporządkowany jest do większej liczby prokuratorów zwierzchnikowi tych prokuratorów. Ewidencja taka zwiększy efektywność nadzoru nad prawidłowością ich pracy, a także powinna ułatwić odpowiednio równomierne obciążanie ich zadaniami i przyporządkowanie prokuratorom w danej jednostce.

ROZDZIAŁ 3

Sprawy osobowe

Przepisy obejmujące sprawy osobowe w całości inkorporowano z dotychczasowego brzemienia Regulaminu, gdyż wydają się one nie wymagać radykalnej przebudowy. Proponuje się jedynie drobne poprawki.

1.	§ 111. Prokurator Generalny wykonuje czynności wskazane w ustawie i odrębnych przepisach, w tym zwłaszcza: 1) dokonuje podziału etatów prokuratorskich, etatów asystenta prokuratora oraz etatów pracowników Prokuratury na poszczególne prokuratury apelacyjne; 2) przed przedstawieniem Krajowej Radzie Prokuratury zgłoszenia kandydata na stanowisko prokuratora Prokuratury Generalnej przeprowadza kontrolę formalną zgłoszenia oraz wyznacza wizytatora Prokuratury Generalnej do przeprowadzenia oceny kwalifikacji; 3) realizuje uprawnienia przewidziane w § 113 pkt. 6 i 7 w stosunku do prokuratorów oraz pracowników Prokuratury Generalnej.
2.	§ 112. Prokurator apelacyjny wykonuje czynności wskazane w ustawie i odrębnych przepisach, w tym zwłaszcza: 1) dokonuje podziału etatów prokuratorskich, etatów asystenta prokuratora oraz etatów pracowników Prokuratury na prokuratury okręgowe i komórki organizacyjne prokuratury apelacyjnej; 2) przed przedstawieniem Krajowej Radzie Prokuratury zgłoszenia kandydata na stanowisko prokuratora prokuratury okręgowej lub prokuratury apelacyjnej przeprowadza kontrolę formalną zgłoszenia, wyznacza wizytatora prokuratury apelacyjnej do przeprowadzenia oceny kwalifikacji, którą następnie przedstawia kolegium prokuratury apelacyjnej; 3) powołuje prokuratorów do pełnienia funkcji w prokuraturze apelacyjnej, – oraz odwołuje z ich pełnienia; 4) realizuje uprawnienia przewidziane w § 113 pkt. 3, 5-8 w stosunku do prokuratorów oraz pracowników prokuratury apelacyjnej; 5) niezwłocznie zawiadamia Prokuratora Generalnego, z zachowaniem drogi służbowej, o utworzeniu lub zwolnieniu stanowiska prokuratora prokuratury okręgowej lub prokuratury apelacyjnej w celu uruchomienia procedury

	obwieszczenia o wolnym stanowisku prokuratorskim w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".
3.	§ 113. Prokurator okręgowy wykonuje czynności wskazane w ustawie i odrębnych przepisach, w tym zwłaszcza: 1) dokonuje podziału etatów prokuratorskich i asesorskich, etatów asystenta prokuratora oraz etatów pracowników Prokuratury na prokuratury rejonowe i komórki organizacyjne prokuratury okręgowej; 2) przed przedstawieniem Krajowej Radzie Prokuratury zgłoszenia kandydata na stanowisko prokuratora prokuratury rejonowej przeprowadza kontrolę formalną zgłoszenia, wyznacza wizytatora prokuratury okręgowej do przeprowadzenia oceny kwalifikacji, którą następnie przedstawia kolegium prokuratury okręgowej; 3) występuje, z zachowaniem drogi służbowej, z wnioskami o odwołanie ze stanowiska prokuratora prokuratury rejonowej i prokuratora prokuratury okręgowej oraz o mianowanie i zwolnienie asesora prokuratury, a także w innych sprawach zastrzeżonych do decyzji Prokuratora Generalnego; 4) powołuje prokuratorów do pełnienia funkcji w prokuraturze okręgowej oraz odwołuje z ich pełnienia; 5) podejmuje pozostałe decyzje kadrowe w zakresie pozostawionym do jego kompetencji na podstawie przepisów szczególnych; 6) w granicach posiadanych środków finansowych, z zachowaniem przepisów o wynagrodzeniu, przyznaje podległym pracownikom prokuratur rejonowych i prokuratury okręgowej kolejne wyższe stawki wynagrodzenia zasadniczego, określa wysokość przysługujących im dodatków oraz ustala wysokość wynagrodzenia podległych asystentów prokuratora; 7) na podstawie przepisów szczególnych udziela urlopów wychowawczych oraz urlopów bezpłatnych asesorom Prokuratury i prokuratorom prokuratur rejonowych, prokuratorom prokuratury okręgowej oraz pozostałym pracownikom podległych jednostek organizacyjnych; 8) podejmuje decyzje we wszystkich innych sprawach dotyczących pracowników, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej; 9) niezwłocznie zawiadamia Prokuratora Generalnego, z zachowaniem drogi służbowej, o utworzeniu lub zwolnieniu stanowiska prokuratora prokuratury

	rejonowej w celu uruchomienia procedury obwieszczenia o wolnym stanowisku prokuratorskim w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".
4.	§ 114. Prokurator rejonowy wykonuje czynności wskazane w ustawie i odrębnych przepisach, w tym zwłaszcza: 1) powołuje prokuratorów do pełnienia funkcji w prokuraturze rejonowej oraz odwołuje z ich pełnienia; 2) przedstawia prokuratorowi okręgowemu pisemne wnioski w sprawach ze stosunku pracy podległych pracowników.
5.	§ 115. Kierownik jednostki organizacyjnej wydaje decyzje i składa wnioski w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej: 1) prokuratorów - w ramach ustawowych uprawnień przełożonego dyscyplinarnego; 2) pracowników Prokuratury - w ramach określonych przepisami prawa uprawnień kierownika urzędu.
6.	§ 116. 1. Roczny plan urlopów prokuratorów i pracowników Prokuratury ustala kierownik jednostki organizacyjnej. 2. Prokurator Generalny ustala także plan urlopów prokuratorów apelacyjnych, prokurator apelacyjny - plan urlopów prokuratorów okręgowych, a prokurator okręgowy - plan urlopów prokuratorów rejonowych. 3. Kierownicy jednostek organizacyjnych, zgodnie z ustalonym planem, udzielają urlopów wypoczynkowych oraz decydują o konieczności odwołania z urlopu wypoczynkowego podległych im prokuratorów i pozostałych pracowników.
7.	§ 117. 1. Opinia o prokuratorach i pracownikach Prokuratury w związku z rozwiązaniem lub wygaśnięciem stosunku pracy może być wydana wyłącznie na ich prośbę. 2. Opinie, o których mowa w ust.1, o prokuratorach i pracownikach Prokuratury wykonujących czynności w Prokuraturze Generalnej wydaje Prokurator Generalny, o prokuratorach i pracownikach Prokuratury wykonujących czynności w prokuraturze apelacyjnej wydaje prokurator apelacyjny, a o prokuratorach i pracownikach Prokuratury wykonujących czynności w prokuraturze okręgowej i prokuraturze rejonowej - prokurator okręgowy. 3. Przepisy ust. 1 i 2 nie dotyczą opinii wydawanych o aplikantach i asesorach

	Prokuratury oraz innych opinii służbowych sporządzonych na mocy odrębnych przepisów w czasie trwania stosunku służbowego (stosunku pracy) prokuratorów i pracowników prokuratury.
8.	§ 118. 1. Opinia może być udostępniona do wglądu tylko prokuratorowi i pracownikowi Prokuratury, którego dotyczy, jego zwierzchnikom i przełożonym oraz osobom prowadzącym postępowanie służbowe lub dyscyplinarne wobec danego prokuratora lub pracownika Prokuratury. 2. Opinia może być udostępniona innym podmiotom, jeżeli przewidują to przepisy odrębnych ustaw.

Przepis **§ 111** określa uprawnienia Prokuratora Generalnego, **§ 112** uprawnienia prokuratora apelacyjnego, **§ 113** uprawnienia prokuratora okręgowego, zaś **§ 114** prokuratora rejonowego, które pozostają największe.

W **§ 115** pozostawiono do wyłącznej kompetencji kierownika jednostki organizacyjnej Prokuratury wydawanie decyzji i składanie wniosków dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej prokuratorów i pracowników Prokuratury. Jest to w pełni uzasadnione ze względu na wagę takich decyzji, a także pozostaje w zgodzie z treścią art.168 projektu Ustawy, zgodnie z którym przełożonymi dyscyplinarnymi są Prokurator Generalny, prokurator apelacyjny oraz prokurator okręgowy, a także z treścią art.167 § 1, który w przypadku przewinienia dyscyplinarnego mniejszej wagi uprawnienie do nałożenia kary upomnienia nadaje wszystkim prokuratorom przełożonym.

W **§ 116** utrzymano w pełni zasady ustalania planów urlopowych, udzielania urlopów wypoczynkowych oraz odwoływania z tych urlopów. Przepisy te nie naruszają przepisów Kodeksu pracy.

Treść **§ 117** dotyczy wydawania opinii o prokuratorach i pracownikach Prokuratury. Przepis ten wymagał po przejściu z aktualnego Regulaminu jedynie drobnych poprawek. W ust.2 doprecyzowano, że przepis dotyczy opinii, o których mowa w ust.1. W ust.3 dodano natomiast zapis, że przepisy ustępów poprzedzających nie dotyczą opinii wydawanych na podstawie przepisów odrębnych.

W **§ 118** w ust. 1 w całości powtórzono przepis, że wydana opinia może być udostępniona do wglądu tylko prokuratorowi i pracownikowi prokuratury, którego dotyczy,

jego zwierzchnikom i przełożonym oraz osobom prowadzącym postępowanie służbowe lub dyscyplinarne wobec danego prokuratora lub pracownika prokuratury. Dodano natomiast ust.2, zgodnie z którym opinia może być udostępniona innym podmiotom, jeżeli przewidują to przepisy odrębnych ustaw. Kwestia ta może wydawać się oczywista, z uwagi na prymat aktu prawnego wyższego rzędu (ustawa) na aktem niższym (rozporządzenie, jakim jest Regulamin Prokuratury). Niemniej dodanie takiej treści usuwa jakiegokolwiek potencjalne wątpliwości.

DZIAŁ IV

NADZÓR SŁUŻBOWY

Problematyka zasadności i skuteczności sprawowanie nadzoru służbowego w Prokuraturze stanowi jedną z najbardziej dyskutowanych kwestii dotyczących jej funkcjonowania. Analiza tej problematyki doprowadził do konstatacji, że konieczne są korekty w tym zakresie. Tym bardziej w sytuacji, gdy projekt Ustawy w sferze nadzoru (art.46-57) inkorporuje część przepisów z dotychczasowego Regulaminu Prokuratury, a z drugiej wprowadza modyfikacje związane z uregulowaniem niezależności prokuratorów.

W proponowanej regulacji zrezygnowano z posługiwania się pojęciem „zwierzchniego nadzoru służbowego”, zastępując go pojęciem „zewnętrznego nadzoru służbowego”. Jest to uzasadnione modyfikacją terminologii ustawowej, a tym samym zapobieżeniem ewentualnym nieporozumieniom z tego wynikającym. W projekcie Ustawy (art.31 § 2) określenie „zwierzchnik służbowy” zarezerwowane zostało bowiem wyłącznie dla kierownika komórki organizacyjnej w jednostce organizacyjnej Prokuratury (naczelnik wydziału, kierownik sekcji), stanowiąc tym samym pierwszy i najniższy szczeble kierowniczy. W związku z tym bardziej prawidłowe jest obecnie przyjęcie podziału na nadzór służbowy wewnętrzny – realizowany w obrębie danej jednostki organizacyjnej Prokuratury oraz zewnętrzny – sprawowany z poziomu nadrzędnej jednostki organizacyjnej Prokuratury.

Rozróżnienie różnych form nadzoru służbowego uzasadnia także przyjęcie właściwego porządku systematycznego. I tak Rozdział 1 zawiera przepisy wspólne dla całości nadzoru. Rozdział 2 reguluje szczegółowo wewnętrzny nadzór służbowy, Rozdział 3 określa dodatkowe, poza projektem Ustawy, zasady sprawowania nadzoru zewnętrznego. Z kolei Rozdział 4 określa zasady prowadzenia dwóch głównych form kontroli służbowej, to jest wizytacji i lustracji (Oddział 2 i Oddział 3), poprzedzając to pewnymi przepisami wspólnymi dla nich (Oddział 1).

ROZDZIAŁ 1

Przepisy ogólne

1.	119. 1. W celu zapewnienia prawidłowej realizacji ustawowych zadań Prokuratury w zakresie czuwania nad ściganiem przestępstw, a zwłaszcza należytego i sprawnego przebiegu postępowań przygotowawczych prowadzonych lub nadzorowanych w podległych jednostkach organizacyjnych, prokurator bezpośrednio przełożony, zwierzchnik służbowy, prokurator nadrzędny lub prokurator przełożony w ramach swoich uprawnień mogą podejmować czynności w trybie nadzoru służbowego. 2. Nadzór służbowy wykonuje się z poszanowaniem zasady niezależności prokuratora.
2.	§ 120. Czynności w trybie nadzoru służbowego wykonywane są jako: 1) wewnętrzny nadzór służbowy sprawowany przez prokuratora bezpośrednio przełożonego lub zwierzchnika służbowego w tej samej jednostce organizacyjnej nad prowadzonym postępowaniem karnym lub postępowaniem innego typu, lub 2) jako zewnętrzny nadzór służbowy wykonywany przez prokuratora nadrzędnego nad postępowaniem, o którym mowa w pkt.1, albo 3) jako kontrola służbowa.
3.	§ 121. Czynności w trybie kontroli służbowej realizowane są poprzez: 1) wizytacje i lustracje; 2) badanie akt prowadzonego, zawieszonego lub zakończonego postępowania przygotowawczego; 3) monitorowanie lub koordynowanie ścigania określonej kategorii przestępstw.
4.	§ 122. 1. Prokurator powinien pisemnie poinformować prokuratora nadrzędnego o wszczęciu śledztwa w sprawach dużej wagi ze względu na ich rodzaj, charakter, zaistniałe skutki lub społeczny oddźwięk. 2. Prokurator może z własnej inicjatywy poinformować prokuratora nadrzędnego o sprawie, w której tok postępowania lub występujące zagadnienia prawne wymagają konsultacji.
5.	§ 123. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej wyższego stopnia może zwrócić się do kierownika podległej jednostki organizacyjnej o nadesłanie informacji dotyczącej postępowania przygotowawczego lub sądowego w każdej sprawie, określając zakres

	żądaney informacji, chyba że sprawę objęto nadzorem służbowym, o którym mowa w art.48 ustawy. 2. Informacji, o której mowa w ust.1, nie można żądać częściej niż co 2 miesiące. 3. Jeżeli sprawę objęto nadzorem służbowym, o którym mowa w art.48 ustawy, informacji może zażądać prokurator nadrzędny nad jednostką organizacyjną Prokuratury, która sprawuje ten nadzór. W takim wypadku informacji udziela prokurator sprawujący nadzór. 4. Prokurator Generalny może zażądać informacji, o której mowa w ust.1, w każdym czasie bezpośrednio od prokuratora prowadzącego postępowanie.
6.	§ 124. 1. W razie wystąpienia takiej potrzeby prokurator przełożony może dokonać kontroli akt toczącego się lub zakończonego, albo zawieszonego postępowania. 2. Jeżeli zachodzi taka konieczność, prokurator przełożony po dokonaniu kontroli zajmuje pisemne stanowisko w kwestii zgłoszonej przez stronę postępowania lub inny uprawniony podmiot. 3. Prokurator prowadzący postępowanie może na piśmie przedstawić prokuratorowi przełożonemu, za pośrednictwem prokuratora bezpośrednio przełożonego, swoje stanowisko co do stwierdzonych uchybień. Przepisu nie stosuje się w przypadku, o którym mowa w art.52 ustawy.
7.	§ 125. Wydane w toku wykonywania czynności nadzoru i kontroli polecenia, zalecenia, a także treść ustaleń i konsultacji, dokumentuje się na piśmie.
8.	§ 126. Prokurator apelacyjny lub prokurator okręgowy w zakresie swojej właściwości terytorialnej mogą zarządzić monitorowanie lub koordynowanie prowadzenia określonej kategorii spraw, jeżeli przyczyni się do zwiększenia efektywności postępowań.
9.	§ 127. Monitorowanie lub koordynowanie prowadzenia spraw polega w szczególności na: 1) systematycznym zbieraniu i analizowaniu materiałów, w tym danych statystycznych, dotyczących form, kierunków i dynamiki przestępczości, sposobu działania sprawców przestępstw oraz okoliczności sprzyjających ich popełnianiu; 2) prowadzeniu badań akt spraw dotyczących określonej kategorii przestępstw oraz opracowywanie, przy uwzględnieniu danych, o których mowa w pkt 1, sprawozdań i raportów o stanie przestępczości; 3) opracowywaniu i wdrażaniu w drodze wytycznych do praktyki prokuratorskiej

	metodyki prowadzenia postępowań przygotowawczych, dotyczącej wybranej kategorii przestępstw.
10.	§ 128. 1. Wniosek o wydanie opinii dotyczącej określonego zagadnienia prawnego prokurator prowadzący postępowanie przesyła do prokuratora nadrzędnego za pośrednictwem prokuratora bezpośrednio przełożonego. 2. Jeżeli wniosek nie jest skierowany do Prokuratora Generalnego, prokurator nadrzędny może wystąpić z własnym wnioskiem do prokuratora nadrzędnego nad nim o wydanie opinii co do całości lub części zagadnienia prawnego, o którym mowa w ust.1. 3. Jeżeli prokurator nadrzędny wystąpił z wnioskiem, o którym mowa w ust.2 co do części zagadnienia prawnego, w pozostałym zakresie przekazuje swoją opinię prokuratorowi podległemu w terminie, o którym mowa w art.53 § 2 ustawy.
11.	§ 129. Uchylając lub zmieniając decyzję prokuratora podległego w trybie art.51 ustawy, prokurator bezpośrednio przełożony lub prokurator nadrzędny wydaje pisemne postanowienie. Postanowienie zawiera uzasadnienia.
12.	§ 130. 1. Przydzielona prokuratorowi sprawa może być przekazana do referatu innego prokuratora w tej samej jednostce organizacyjnej Prokuratury wyłącznie na podstawie pisemnej decyzji prokuratora bezpośrednio przełożonego tylko w następujących przypadkach: 1) wystąpiła długotrwała przeszkoda w wykonywaniu obowiązków służbowych przez prokuratora; 2) prokurator został ukarany prawomocnie karą dyscyplinarną lub karą porządkową upomnienia, w związku z oczywistą i rażącą obrazą przepisów prawa w tej sprawie; 3) zachodzi sytuacja, o której mowa w art.47 k.p.k.; 4) prokurator złoży szczegółowo uzasadniony pisemny wniosek o wyłączenie go od sprawy z przyczyn innych, niż wskazane w pkt. 1-3. 2. Decyzja, o której mowa w ust.1, wymaga pisemnego uzasadnienia, zawierającego szczegółowe omówienie przyczyn jej wydania. 3. Zarządzenie o odmowie uwzględnienia wniosku, o którym mowa w ust.1 pkt 4, nie wymaga uzasadnienia. 4. Decyzje, o których mowa w ust.1 i ust.3 włącza się do akt podręcznych sprawy. 5. Odpis decyzji, o której mowa w ust.1 przesyła się właściwemu prokuratorowi

	apelacyjnemu. W przypadku sprawy prowadzonej w prokuraturze apelacyjnej, odpis decyzji przesyła się Prokuratorowi Generalnemu.
13.	§ 131. Przepis § 130 ust.2 stosuje się odpowiednio w przypadku przekazania sprawy do innej równorzędnej jednostki organizacyjnej Prokuratury, z przyczyn innych określona przepisami właściwość miejscowa lub rzeczowa. W takim wypadku decyzję wydaje prokurator apelacyjny, a w przypadku sprawy prowadzonej w prokuraturze apelacyjnej, Prokurator Generalny.
14.	§ 132. Przepisy niniejszego oddziału stosuje się odpowiednio do sprawowania nadzoru służbowego i kontroli spraw z zakresu wykroczeń oraz działalności pozakarnej Prokuratury.

Przepis **§ 119** w ust.1 powtarza bez zmian aktualny przepis, upoważniający prokuratora bezpośrednio przełożonego, zwierzchnika służbowego, prokuratora nadrzędnego oraz prokuratora przełożonego do podejmowania, w ramach swoich uprawnień, czynności w trybie nadzoru służbowego. Kompetencje takie wynikają również wprost z projektu ustawy.

W ust.2 dodano natomiast nowy przepis, który nie powinien budzić wątpliwości, że nadzór służbowy wykonuje się z poszanowaniem zasady niezależności prokuratora. Rozumieć przez to należy konieczność zawężającego stosowania przepisów o nadzorze określonych w projekcie Regulaminu, skoro niezależność prokuratorska stanowi jedną z podstawowych zasad ustawowych, a dopuszczalna ingerencja w nią musi zostać precyzyjnie określona, tak ustawowo, jak i w akcie wykonawczym.

Przepis **§ 120** wyróżnia w związku z powyższym następujące formy nadzoru:

- 1) **wewnętrzny nadzór służbowy** sprawowany przez prokuratora bezpośrednio przełożonego lub zwierzchnika służbowego w tej samej jednostce organizacyjnej, nad konkretnym postępowaniem karnym (przygotowawczym lub na etapie sądowym w zakresie funkcji oskarżycielskich) lub innego typu postępowaniem (sprawą) prowadzonym w danej jednostce;
- 2) **zewnętrzny nadzór służbowy** wykonywany przez prokuratora nadrzędnego, podobnie jak powyżej w zakresie konkretnego postępowania (sprawy);
- 3) **kontrolę służbową**, obejmującą albo jednorazowe zbadanie sprawy w toku, zawieszonej lub zakończonej, albo weryfikację problematyki wykraczającej poza jedno postępowanie, lub sprawdzenie obejmujące część albo całość

funkcjonowanie danej jednostki organizacyjnej Prokuratury, albo jej komórki organizacyjnej.

Przepis § 121 wyróżnia precyzyjnie formy prowadzenia kontroli służbowej. I tak jest ona realizowana poprzez:

- **wizytację**, uregulowaną w podstawowym zakresie w art.54 oraz art.56-57 projektu Ustawy;
- **lustrację**, uregulowaną w podstawowym zakresie w art.55 oraz art.56-57 projektu Ustawy;
- **badanie akt** prowadzonego, zawieszonego lub zakończonego postępowania przygotowawczego, uregulowaną w podstawowym zakresie w art.49 § 1 i art.50 projektu Ustawy;
- **monitorowanie lub koordynowanie** ścigania określonej kategorii przestępstw, uregulowaną w podstawowym zakresie w art.49 § 2 i art.50 projektu Ustawy;

W projekcie Regulaminu zrezygnowano natomiast z przepisu aktualnego Regulaminu (§ 74 ust.3), że kontrola służbowa jest sprawowana także poprzez ocenę prawidłowości działań prokuratorów podległych jednostek organizacyjnych, w szczególności dokonywaną w związku z informacją, o której mowa w § 81 ust. 1 bieżącego Regulaminu (tj. sprawy dużej wagi lub szczególnie zawiłe), przekazaną prokuratorowi nadrzędnemu. Jest to bowiem poniekąd *superfluum*, albowiem uprawnienie do zbadania danej sprawy i oceny zasadności takiej czynności wynika w sposób oczywisty z pozostałych przepisów (a zwłaszcza z § 121 pkt 2).

W § 122, realizując wynikające z projektu Ustawy ograniczenie zakresu nadzoru służbowego, dokonano zmiany w zakresie obowiązku powiadamiania prokuratora nadrzędnego o sprawach szczególnie poważnych. Zgodnie z proponowaną regulacją w ust.1, prokurator powinien pisemnie informować (odstąpiono więc od bezwzględnego obowiązku z tym zakresie) prokuratora nadrzędnego o wszczęciu śledztwa w sprawach dużej wagi ze względu na ich rodzaj, charakter, zaistniałe skutki lub społeczny oddźwięk. Zniesiony zostaje natomiast obowiązek przekazywania informacji także istotnych dla przebiegu postępowania czynnościach i zdarzeniach w toku tych postępowań. jeżeli bowiem prokurator nadrzędny uzna, że dana sprawa rzeczywiście wymaga stałego zainteresowania z jego strony, to służą mu wskazane ustawowo środki nadzorcze (zewnętrzny nadzór służbowy, kontrola akt sprawy), zapewniające odpowiednią wiedzę o sprawie.

Z kolei w ust.2 dokonano znaczącej zmiany brzmienia § 81 ust.1 zdanie drugie dotychczasowego Regulaminu, zgodnie z którym z własnej inicjatywy prokurator powinien informować prokuratora nadrzędnego także o sprawach zawitych, wymagających konsultacji. W projekcie Regulaminu wprowadza się możliwość, a nie powinność poinformowania prokuratora nadrzędnego o takich sprawach. Zmieniono również kategoryzację tych spraw, przyjmując, że chodzić powinno nie o sprawy zawite (co jest określeniem nazbyt ogólnym), lecz o takie w której tok postępowania lub występujące zagadnienia prawne wymagają konsultacji. Chodzi tu zatem przede wszystkim, albo po problemy związane z metodyką, sprawnością lub szybkością postępowania, albo o problemy związane z wykładnią przepisów prawa, czy to o charakterze procesowym, czy materialnym.

W § 123 ust.1 projektu Regulaminu zachowano bieżący przepis, zgodnie z którym kierownik jednostki organizacyjnej wyższego stopnia może zwrócić się do kierownika podległej jednostki organizacyjnej o nadesłanie informacji dotyczącej postępowania przygotowawczego lub sądowego w każdej sprawie, określając zakres żądanej informacji. Dodano jednak modyfikację, że nie dotyczy to sytuacji, gdy sprawę objęto nadzorem służbowym, o którym mowa w art.48 ustawy. Obarczanie bowiem prokuratora – referenta dodatkowym obowiązkiem sprawozdawczym jest wówczas pozbawione sensu.

Przepisy ust.2-5 w § 123 stanowią natomiast uregulowania nowe, nie mające aktualnie odpowiedników. W ust.2 zastrzeżono, że żądanie pisemnej informacji o sprawie może być ponawiane nie częściej niż co 2 miesiące. Po pierwsze, z uwagi na możliwość objęcia sprawy zewnętrznym nadzorem służbowym, albo wobec wagi sprawy, albo stwierdzenia poważnych uchybień w toku postępowania. Po drugie, z powodu tego, że sporządzanie tego typu informacji ma charakter pracochłonny i odrywający prokuratora od realizacji bieżących obowiązków służbowych, którymi prokuratorzy są obarczeni ogromną ilością. W ust.3 stworzono swoisty wyjątek od zakazu żądania informacji w sprawie objętej zewnętrznym nadzorem służbowym. Informacji takiej może bowiem zażądać prokurator nadrzędny nad jednostką organizacyjną Prokuratury, która sprawuje ten nadzór. W takim jednak wypadku informacji zobowiązany jest udzielić prokurator sprawujący nadzór. Zapis taki niewątpliwie sprzyjać będzie wyższemu poziomowi sprawowania nadzoru. Przykładowo więc, jeżeli zewnętrznym nadzorem służbowym przez prokuratora okręgowego zostanie objęte postępowanie w prokuraturze rejonowej, to informacji może zażądać prokurator apelacyjny, ale stosownej odpowiedzi udzieli wówczas prokurator okręgowy, przekazując informację przygotowaną przez prokuratora wyznaczonego do sprawowania nadzoru zewnętrznego. W

ust.4 ustalono natomiast normę, z której wynika, że Prokurator Generalny może zażądać informacji, o której mowa w ust.1, w każdym czasie bezpośrednio od prokuratora prowadzącego postępowanie. W tym wypadku fakt wdrożenia zewnętrznego nadzoru służbowego nie ma znaczenia. Nie ulega bowiem wątpliwości, że Prokurator Generalny, jako ponoszący odpowiedzialność za całokształt pracy Prokuratury, winien mieć prawo do uzyskania stosownej wiedzy o sprawie w każdym momencie postępowania.

Przepisy **§ 124** projektu Regulaminu nawiązuje do treści zawartych w aktualnie obowiązującym Regulaminie przepisów **§ 82** (który, został inkorporowany do art.49 **§ 1** oraz art.50 projektu Ustawy) i **§ 84**. Doprecyzowuje on kwestie kontroli przez prokuratora przełożonego (a nie jak obecnie, przez prokuratora nadrzędnego) akt postępowania pozostającego w toku lub zakończonego, albo też zawieszonego. W ust.1 wykreślono przepis, że chodzi o postępowanie przygotowawcze, albowiem ustawa nie zawęża kwestii kontroli tylko od tego typu postępowań. W ust.2 natomiast dokonano poprawek, zgodnie z którymi, jeżeli zachodzi taka konieczność, prokurator przełożony po dokonaniu kontroli zajmuje pisemne stanowisko w kwestii zgłoszonej przez stronę postępowania (a nie strony, jak obecnie, gdyż kwestia może być podniesiona również tylko przez jedną ze stron) lub inny uprawniony podmiot (a inne osoby, jak obecnie, gdyż to ostatnie sugeruje zawężenie możliwości zgłaszania uwagi i wniosków do prokuratora przełożonego tylko przez osoby prawne lub fizyczne).

Natomiast regulacją zupełnie nową, jest ust.3 w **§ 124**, zgodnie z którym prokurator prowadzący postępowanie może na piśmie przedstawić prokuratorowi przełożonemu, za pośrednictwem prokuratora bezpośrednio przełożonego, swoje stanowisko co do stwierdzonych uchybień. Aktualny brak takiej możliwości pozbawia bowiem prokuratora, któremu wytknięto uchybienia i błędy, możliwości jakiegokolwiek ustosunkowania się do tego typu zarzutów. Zastrzeżono jednak, że nie będzie to dotyczyć sytuacji, o których mowa w art.52 projektu Ustawy, regulującym pisemne wytknięcie uchybienia po stwierdzeniu oczywistej obrazy prawa przy prowadzeniu sprawy, a także dającym podstawy do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego w przypadku oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa. Wówczas bowiem prokuratorowi przysługują określone ustawowo środki obrony.

Zgodnie z **§ 125** wydane w toku wykonywania czynności nadzoru i kontroli polecenia, zalecenia, a także treść ustaleń i konsultacji, dokumentuje się na piśmie. Norma a powtarza

bez zmian przepis § 83 ust.1 aktualnego Regulaminu i z przyczyn oczywistych wydaje się nie budzić wątpliwości.

Artykuł 49 § 2 projektu Ustawy stanowi, że Prokurator Generalny może zarządzić monitorowanie i koordynowanie prowadzenia spraw dotyczących określonej kategorii przestępstw, ze względu na ich szczególną wagę lub stopień skomplikowania. Poszerzeniem i uzupełnieniem tego jest propozycja treści **§ 126** projektu Regulaminu, nadająca także prokuratorowi apelacyjnemu oraz prokuratorowi okręgowemu, w zakresie ich właściwości terytorialnej, uprawnienie do monitorowania lub koordynowania prowadzenia określonej kategorii spraw, jeżeli przyczyni się do zwiększenia efektywności postępowań. W praktyce prokuratorskiej znaczenie odgrywają bowiem uwarunkowania lokalne, wynikające z różnych okoliczności, choćby geograficznych (np. pewne typy przestępczości przemytniczej mogą np. występować przy wschodniej granicy Polski i być nieznane lub znikome na granicy zachodniej, itp.). Racjonalnym jest więc pozostawienie możliwości objęcia monitoringiem spraw w takim wymiarze decyzją kierownika prokuratury nadrzędnej, ale niższego szczebla niż Prokurator Generalny.

Przepis **§ 127** definiuje, podobnie, jak § 86 aktualnego Regulaminu, na czym polega w szczególności monitoring lub koordynacja prowadzenia spraw (to ostatnie określenie, jako szersze i zgodne z przepisem projektu Ustawy, wprowadzono, zamiast pojęcia „ścigania przestępczości”). Jedynie w pkt 3 dodano, że opracowywanie i wdrażanie do praktyki prokuratorskiej metodyki prowadzenia postępowań przygotowawczych, dotyczącej wybranej kategorii przestępstw, następuje w drodze wytycznych. Odpowiada to dyspozycji art.4 § 3 projektu Ustawy, który wskazuje jaką rolę pełnią wytyczne wydawane przez prokuratora przełożonego.

Przepis **§ 128** stanowi uzupełnienie *novum*, jakie wprowadza art.53 projektu Ustawy w postaci trybu wystąpienia przez prokuratora prowadzącego postępowanie do prokuratora nadrzędnego z wnioskiem o wydanie opinii dotyczącej określonego zagadnienia prawnego, którego rozstrzygnięcie jest konieczne dla prowadzonego postępowania. Ustęp 1 stanowi, że wniosek o wydanie opinii prokurator prowadzący postępowanie przesyła do prokuratora nadrzędnego za pośrednictwem prokuratora bezpośrednio przełożonego, zapewniając tym samym wiedzę tego ostatniego o istnieniu problemu prawnego, jak też zapobiegając mnożeniu zapytań w kwestiach, które uległy już wcześniej rozstrzygnięciu, albo są na tym etapie na skutek wystąpienia innego prokuratora (z drugiej strony, oczywiście, kolejny

wniosek, może pozwolić uzyskać prokuratorowi nadrzędnemu dodatkową wiedzę o innych aspektach praktycznych danego zagadnienia lub o argumentach ku jego wyjaśnieniu). Zgodnie z ust.2, jeżeli wniosek nie jest skierowany do Prokuratora Generalnego, prokurator nadrzędny może wystąpić z własnym wnioskiem do prokuratora nadrzednego nad nim o wydanie opinii co do całości lub części zagadnienia prawnego, o którym mowa w ust.1. Norma ta uzasadniona jest możliwością wystąpienia zagadnienia prawnego tak skomplikowanego, lub o takiej doniosłości, że wskazane jest odniesienie się do niego przez prokuratora nadrzednego wyższego szczebla, niż adresat pierwotnego wystąpienia o opinię. Przepis ust.3 doprecyzowuje sytuację, gdy w warunkach, o których mowa w ust.2, prokurator nadrzędny zwrócił się o wydanie opinii do prokuratora wyższego rzędu, ale tylko co do części pierwotnego zapytania. Wówczas w pozostałym zakresie przekazuje swoją opinię prokuratorowi podległemu w terminie, o którym mowa w art.53 § 2 ustawy, tj. 30 dni od wpływu zapytania od tego prokuratora.

W art.51 projektu Ustawy określono zasady najpoważniejszego wyjątku od zasady niezależności prokuratora w obrębie prowadzonej sprawy, zgodnie z którym prokurator bezpośrednio przełożony oraz prokurator nadrzędny mogą uchylić lub zmienić określone w tym przepisie decyzje procesowe prokuratora podległego. Z uwagi na to, że już sam projekt Ustawy zawiera obszerną i szczegółową tego trybu, w projekcie Regulaminu w § 129 uzupełniono ją jedynie zapisem, że prokurator bezpośrednio przełożony lub prokurator nadrzędny wydaje w tym względzie pisemne postanowienie, które zawiera uzasadnienia. Zupełnie nieakceptowalną sytuacją z punktu widzenia praworządności i zasad przejrzystości działania organów państwa, byłoby, gdyby tego typu decyzja mogła mieć formę ustną i pozbawioną czytelnego i utrwalonego wytlumaczenia, mogącego być poddanym kontroli w razie takiej potrzeby.

Przepis art.47 § 2 projektu Ustawy reguluje szczególnie delikatna – albowiem ściśle powiązana z problemem niezależności prokuratorskiej - kwestię odebrania danemu prokuratorowi sprawy z prowadzenia (z tzw. referatu) i przekazanie jej innemu prokuratorowi w tej samej jednostce organizacyjnej Prokuratury. Jest to kierunek jak najbardziej trafny, albowiem *de lege lata* nie ma żadnych norm dotyczących tej kwestii.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach prokurator bezpośrednio przełożony będzie mógł, w drodze zarządzenia, przekazać sprawę do dalszego prowadzenia innemu prokuratorowi. Zarządzenie wymaga uzasadnienia, w którym powołuje się okoliczności

wskazujące na konieczność przekazania sprawy innemu prokuratorowi, a zarządzenie wraz z uzasadnieniem włącza się do akt sprawy.

Takie ukształtowanie przepisu ustawowego wymaga jednak doprecyzowania w akcie wykonawczym, poprzez wskazanie czytelnych przesłanek merytorycznych wydania decyzji o zmianie prokuratora referenta, czemu czyni zadość przepis § 130. Przesłankami tymi są:

- 1) wystąpienie długotrwałej przeszkoda w wykonywaniu obowiązków służbowych przez prokuratora dotychczas prowadzącego sprawę; dotyczy to zwłaszcza sytuacji przebywania prokuratora na długim zwolnieniu lekarskim, otrzymania urlopu dla tzw. poratowania zdrowia, czy zawieszenia prokuratora w czynnościach służbowych przez przełożonego dyscyplinarnego;
- 2) prawomocne ukaranie prokuratora dotychczas prowadzącego sprawę karą dyscyplinarną lub karą porządkową upomnienia, w związku z oczywistą i rażącą obrazą przepisów prawa w tej sprawie; prawomocne zastosowanie tego typu kary, może bowiem w sposób w pełni zasadny poddawać w wątpliwość zdolność prokuratora do dalszego prawidłowego poprowadzenia konkretnego postępowania;
- 3) wystąpienie sytuacji, o której mowa w art.47 k.p.k. to jest zaistnienie podstaw do wyłączenia prokuratora, na tych samych zasadach jak wyłączenie sędziego od prowadzenia sprawy na podstawie art.40 k.p.k. (*iudex suspectus*), lub art.41 (*iudex inhabilis*);
- 4) złożenie przez prokuratora dotychczas prowadzącego sprawę szczegółowo uzasadnionego pisemnego wniosku o wyłączenie go od sprawy z przyczyn innych, niż wskazane w pkt. 1-3; ostatnia przesłanka pozostawia możliwość dla sytuacji, których nie da się przewidzieć jednoznacznie z góry, a które w sposób rozsądny mogą uzasadniać przekazanie sprawy innemu prokuratorowi; wymóg szczegółowego pisemnego uzasadnienia wniosku zapewnia przy tym możliwość kontroli istnienia tej przesłanki i zasadności podjęcia decyzji o odebraniu sprawy.

W ust.2 zastrzeżono, że zarządzenie o przekazaniu sprawy innemu prokuratorowi do dalszego prowadzenia wymaga uzasadnienia. Wymóg taki, co prawda, przewiduje także przepis ustawowy, jednak w proponowanym przepisie doprecyzowano, że musi to być uzasadnienie zawierające szczegółowe omówienie przyczyn wydania decyzji, a nie wyłącznie przywołanie okoliczności wskazujących na konieczność przekazania sprawy. Uznano natomiast – wprowadzając odpowiedni zapis w ust.3 - że zbędne jest uzasadnianie przez

prokuratora bezpośrednio przełożonego decyzji o odmowie przekazania sprawy innemu prokuratorowi, gdy z wnioskiem takim wystąpił prokurator dotychczas prowadzący sprawę. Pozostaje to bowiem w arbitralnej gestii prokuratora bezpośrednio przełożonego, który odpowiada za właściwy podział pracy i przydział spraw.

W ust.4 dokonano zapisu, że decyzje, o których mowa w ust.1 (o przekazaniu sprawy) i ust.3 (o odmowie przekazania sprawy) włącza się także do akt podręcznych sprawy. Ustawa zakreśla bowiem obowiązek wąsko tylko do decyzji o przekazaniu sprawy innemu prokuratorowi, a przepis o włączeniu do akt nie wyjaśnia, czy chodzi o akt główne sprawy, czy także albo czy wyłącznie o jej prokuratorskie akta podręczne.

W ustępie 5 § 130 zawarto dyspozycję przekazania właściwemu prokuratorowi apelacyjnemu (a przypadku spraw prowadzonych w prokuraturach apelacyjnych – Prokuratorowi Generalnemu) odpisu decyzji o przekazaniu sprawy innemu prokuratorowi. Podyktowane jest to wagą tej decyzji, w aspekcie niezależności prokuratorskiej i koniecznością zapewnienia nadzoru prokuratora przełożonego nad takimi zdarzeniami.

Oddzielną kwestią jest natomiast przepis art.35 § 2 projektu Ustawy, zgodnie z którym prokurator przełożony może przejmować sprawy prowadzone przez prokuratorów podległych i wykonywać ich czynności, w tym również z pominięciem zasad określających właściwość miejscową i rzeczową poszczególnych stopni jednostek organizacyjnych prokuratury, chyba że przepis ustawy stanowi inaczej.

Projekt Ustawy nie zawiera natomiast regulacji dotyczącej przekazywania sprawy innemu prokuratorowi do innej, równorzędnej jednostki organizacyjnej Prokuratury z przyczyn innych niż określona przepisami właściwość miejscowa lub rzeczowa. Zasadność takiego przekazania natomiast niekiedy może zachodzić. Przepis § 131 stanowi zatem, że w takiej sytuacji stosuje się odpowiednio przepisy § 130 ust.2, z tym, że, z uwagi na wagę decyzji, podejmuje ją właściwy prokurator apelacyjny, a w przypadku sprawy prowadzonej w prokuraturze apelacyjnej, Prokurator Generalny.

Przepis § 132 stanowi natomiast, że przepisy ogólne dotyczące sprawowania nadzoru służbowego, które w pierwszej kolejności dotyczą spraw karnych, stosuje się odpowiednio do sprawowania nadzoru i kontroli spraw z zakresu wykroczeń oraz działalności pozakarnej Prokuratury.

ROZDZIAŁ 2

Wewnętrzny nadzór służbowy

Rozdział 2 doprecyzowuje szczegóły sprawowania wewnętrznego nadzoru służbowego, w ramach danej jednostki organizacyjnej Prokuratury. Jest on wykonywany przez prokuratora bezpośrednio przełożonego lub przez zwierzchnika służbowego.

Podstawowe jego zasady zawarte są natomiast już w art.46 i przede wszystkim w art.47 projektu Ustawy. Podkreślić należy, że część z nich została inkorporowana do Ustawy z § 75 aktualnie obowiązującego Regulaminu Prokuratury. Oczywiście, bardzo istotne znaczenie dla jego wykonywania mają również przepisy rozdziału poprzedzającego w niniejszym projekcie Regulaminu.

1.	§ 133. 1. Wewnętrzny nadzór służbowy prokurator bezpośrednio przełożony lub zwierzchnik służbowy sprawuje się w sposób określony w art.47 § 1 ustawy, a także poprzez: 1) zatwierdzanie formułowanych przez prokuratora w ramach głosu stron po zamknięciu przewodu sądowego wniosków co do kar, środków karnych oraz innych niezbędnych kwestii, podlegających rozstrzygnięciu przez sąd; 2) przeprowadzanie analiz prawidłowości realizacji zadań służbowych w kierowanej jednostce organizacyjnej Prokuratury lub jej komórce organizacyjnej; 3) analizę obciążenia pracą poszczególnych prokuratorów. 2. Wewnętrzny nadzór służbowy wobec asesora jest sprawowany również przez aprobatę.
2.	§ 134. 1. Aprobata, o której mowa w art. 192 § 2 ustawy, lub jej odmowa następuje poprzez zamieszczenie na rękopisie albo odpisie pisma procesowego odpowiedniej adnotacji, daty i podpisu oraz odcisnięcie pieczęci służbowej. 2. W razie odmowy aprobaty informuje się asesora o powodach tej decyzji i udziela mu wskazówek co do sposobu załatwienia sprawy lub usunięcia stwierdzonych uchybień.
3.	§ 135. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, jeżeli uzyskanie aprobaty przed podjęciem określonej decyzji jest niemożliwe lub w znacznym stopniu utrudnione, a okoliczności sprawy wymagają niezwłocznego działania, asesor decyduje samodzielnie, zawiadamiając bezzwłocznie prokuratora bezpośrednio przełożonego lub zwierzchnika służbowego o zajęтым stanowisku.

W § 133 ust.1 przewidziane przez art.47 § 1 projektu ustawy zadania i środki sprawowania nadzoru wewnętrznego uzupełniono poprzez:

- 1) **zatwierdzanie formułowanych przez prokuratora w ramach głosu stron po zamknięciu przewodu sądowego wniosków co do kar, środków karnych oraz innych niezbędnych kwestii, podlegających rozstrzygnięciu przez sąd** – nie ulega bowiem wątpliwości, że kwestie kierunków i skali wnioskowanej represji karnej w odniesieniu do poszczególnych rodzajów przestępstw, czy typu spraw (oczywiście, przy uwzględnieniu ustawowych dyrektyw wymiaru kary i środków karnych) muszą podlegać pewnej kontroli co do spójności i logiki z żądaniami oskarżyciela publicznego w innych, podobnych sprawach, jak i z ewentualnymi wytycznymi prokuratora nadrzędnego, a zwłaszcza Prokuratora Generalnego w taki zakresie;
- 2) **przeprowadzanie analiz prawidłowości realizacji zadań służbowych w kierowanej jednostce organizacyjnej Prokuratury lub jej komórce organizacyjnej;**
- 3) **analizę obciążenia pracą poszczególnych prokuratorów** - co koreluje ze sformułowanym w § 77 obowiązkiem przestrzegania w kierowaniu jednostką organizacyjną Prokuratury zasady odpowiedniego i równomiernego obciążenia zadaniami służbowymi przy ich podziale.

Powyższe dyspozycje, zawarte w pkt.2 i 3 znajdują swój odpowiednik w bieżącym Regulaminie Prokuratury, natomiast dyspozycja pkt.1 ma charakter nowości.

Przepisy § 133 ust.2 oraz § 134 i § 135 regulują natomiast wykonywania instytucji aprobaty nad czynnościami służbowymi asesorów prokuratorskich. Aprobata wprowadza (w istocie przenosi z dotychczasowej ustawy) projekt Ustawy w art.192 § 2. W projekcie Regulaminu Prokuratury niemal bez zmian zachowano również regulacje § 75 ust.3 oraz § 76 i § 77 RegProk. Aprobata lub jej odmowa następuje więc poprzez zamieszczenie na rękopisie albo odpisie pisma procesowego odpowiedniej adnotacji, daty i podpisu oraz odcisnięcie pieczęci służbowej. Jedynie w § 3 uzupełniono, że szczególnie uzasadnionych przypadkach, jeżeli uzyskanie aprobaty przed podjęciem określonej decyzji jest niemożliwe lub w znacznym stopniu utrudnione, a okoliczności sprawy wymagają niezwłocznego działania, asesor decyduje samodzielnie, zawiadamiając bezzwłocznie prokuratora bezpośrednio przełożonego – a nie jak dotychczas przełożonego - lub zwierzchnika służbowego o zajętych

stanowisku. W normie tej zamieniono pojęcie „przełożonego” na „prokuratora bezpośrednio przełożonego”, gdyż projekt Ustawy nie definiuje tego pojęcia, posługuje się nim samodzielnie tylko raz (art.73 § 2), natomiast ustawowe pojęcie „prokurator przełożony” (art.30) ma zbyt szeroki zbiór desygnatów. Najbardziej logicznym rozwiązaniem jest więc czytelne wprowadzenie obowiązku powiadamiania prokuratora bezpośrednio przełożonego.

ROZDZIAŁ 3

Zewnętrzny nadzór służbowy

Podobnie, jak w przypadku nadzoru wewnętrznego, znaczną część zasad regulujących zewnętrzny nadzór służbowy (aktualnie zwany zwierzchnim, od którego to określenia odstąpiono, co wyjaśniono wcześniej) zawiera projekt Ustawy, w art.48. Należy przy tym zwrócić uwagę, że projekt Ustawy znosi aktualną arbitralność w objęciu sprawy nadzorem służbowym prokuratora nadrzędnego, formułując konkretne przesłanki ku takiej decyzji. Dokonano jednak analizy reguł tego typu nadzoru w dotychczas obowiązującym Regulaminie Prokuratury, która przesądziła o konieczności, tak zachowania większości przepisów, jako niezbędnie doprecyzowujących normy ustawowe, ale i wprowadzenia pewnych poprawek.

1.	§ 136. Zewnętrzny nadzór służbowy sprawowany przez prokuratora nadrzędnego ma na celu zapewnienie prawidłowego przebiegu postępowania przygotowawczego prowadzonego lub nadzorowanego w bezpośrednio podległej jednostce organizacyjnej w sprawach, które tego wymagają ze względu stwierdzone istotne nieprawidłowości tego postępowania, albo ze względu na wagę lub zawilość sprawy.
2.	§ 137. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej Prokuratury wyższego stopnia zawiadamia niezwłocznie kierownika bezpośrednio podległej jednostce organizacyjnej o objęciu sprawy nadzorem służbowym. 2. Prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie przesyła wniosek do kierownika jednostki organizacyjnej Prokuratury wyższego stopnia o objęcie go nadzorem służbowym za pośrednictwem prokuratora bezpośrednio przełożonego.
3.	§ 138. 1. Prokurator sprawujący zewnętrzny nadzór służbowy nie może wydawać prokuratorowi prowadzącemu lub nadzorującemu postępowanie przygotowawcze poleceń dotyczących prowadzenia postępowania. 2. Jeżeli prokurator sprawujący zewnętrzny nadzór służbowy stwierdzi potrzebę wydania polecenia, występuje z pisemnym wnioskiem o jego wydanie do prokuratora bezpośrednio przełożonego nad prokuratorem prowadzącym lub nadzorującym postępowanie przygotowawcze, a w razie potrzeby - do kierownika jednostki organizacyjnej sprawującej nadzór.
4.	§ 139. 1. Prokurator sprawujący zewnętrzny nadzór służbowy zwraca uwagę na efektywność realizacji celów procesu karnego, a w szczególności postępowania przygotowawczego, w tym zwłaszcza na:

	1) prawidłowe określenie kierunków postępowania; 2) sprawność postępowania, a zwłaszcza koncentrację czynności procesowych; 3) prawidłowość przeprowadzania i dokumentowania dowodów; 4) prawidłowość stosowania środków przymusu; 5) weryfikowania istotnych okoliczności sprawy, a zwłaszcza treści zeznań lub wyjaśnień; 6) realizację uprawnień procesowych uczestników postępowania, a zwłaszcza prawa do obrony oraz praw pokrzywdzonego; 7) techniczną stronę akt sprawy, a w szczególności przejrzystość ułożenia materiałów, numerację kart i szatę graficzną. 8) ujawnienie okoliczności sprzyjających popełnieniu przestępstwa.
5.	§ 140. Prokurator sprawujący zewnętrzny nadzór służbowy nie może rozstrzygać zażaleń na decyzje podjęte w toku nadzorowanego przez niego postępowania przygotowawczego. Do rozstrzygnięcia zażaleń w tej sprawie wyznacza się innego prokuratora.
6.	§ 141. 1. Prokurator sprawujący zewnętrzny nadzór służbowy może wystąpić o przejęcie sprawy objętej nadzorem: 1) przez innego prokuratora jednostki organizacyjnej Prokuratury, w której prowadzone lub nadzorowane jest postępowanie albo 2) przez jednostkę organizacyjną wyższego stopnia, która sprawuje nadzór. 2. Wystąpienie, o którym mowa w ust.1 pkt 1 kieruje się do prokuratora bezpośrednio przełożonego nad prokuratorem prowadzącym lub nadzorującym postępowanie. 3. Wystąpienie, o którym mowa w ust.1 pkt 2 kieruje się do kierownika jednostki organizacyjnej sprawującej nadzór. 4. Wystąpienie wymaga formy pisemnej, zawierającej szczegółowe uzasadnienie.

Podobnie, jak w przypadku nadzoru wewnętrznego, znaczną część zasad regulujących zewnętrzny nadzór służbowy (aktualnie zwany zwierzchnim, od którego to określenia odstąpiono, co wyjaśniono wcześniej) zawiera projekt Ustawy, w art.48. Należy przy tym zwrócić uwagę, że projekt Ustawy znosi aktualną arbitralność w objęciu sprawy nadzorem służbowym prokuratora nadrzędnego, formułując konkretne przesłanki ku takiej decyzji. Dokonano jednak analizy reguł tego typu nadzoru w dotychczas obowiązującym Regulaminie

Prokuratury, która przesądziła o konieczności, tak zachowania większości przepisów, jako niezbędnie doprecyzujących normy ustawowe, ale i wprowadzenia pewnych poprawek.

W § 136 zdefiniowano, cele nadzoru prokuratora nadrzędnego, tj. zapewnienie prawidłowego przebiegu postępowania przygotowawczego prowadzonego lub nadzorowanego w bezpośrednio podległej jednostce organizacyjnej w sprawach, które tego wymagają ze względu stwierdzone istotne nieprawidłowości tego postępowania, albo ze względu na wagę lub złożoność sprawy. Pierwsza przesłanka odpowiada w zasadzie przesłance z art.48 § 1 zd. pierwsze projektu Ustawy, natomiast druga wskazuje na zasadnicze przyczyny objęcia sprawy nadzorem na wniosek prokuratora prowadzącego sprawę.

Przepis § 137 nie ma bieżąco odpowiednika. Zgodnie z ust.1 kierownik jednostki organizacyjnej Prokuratury wyższego stopnia zawiadamia niezwłocznie kierownika bezpośrednio podległej jednostce organizacyjnej o objęciu sprawy nadzorem służbowym. Konieczność takiej reguły wydaje się być oczywistą w świetle brzmienia art.48 § 1 projektu Ustawy. Podobnie, jak ust.2, według którego Prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie przesyła wniosek do kierownika jednostki organizacyjnej Prokuratury wyższego stopnia o objęcie go nadzorem służbowym za pośrednictwem prokuratora bezpośrednio przełożonego. nadto ten przepis pozostaje w korelacji z zasadami przepływu korespondencji pomiędzy jednostką niższego rzędu a jednostką wyższego rzędu ustalonymi przez projekt Regulaminu (z zachowaniem przy tym zasady wskazanej w § 67 ust.1).

Przepis § 138 recypuje (jedynie z dostosowaniem terminologii) przepis § 80 ust.5 aktualnego Regulaminu. W konsekwencji prokurator sprawujący zewnętrzny nadzór służbowy nie może wydawać prokuratorowi prowadzącemu lub nadzorującemu postępowanie przygotowawcze poleceń dotyczących prowadzenia postępowania. Jeżeli jednak stwierdzi zasadność takiej decyzji polecającej może występować z pisemnym wnioskiem o jej wydanie do prokuratora bezpośrednio przełożonego nad prokuratorem prowadzącym lub nadzorującym postępowanie przygotowawcze, a w razie potrzeby - do kierownika jednostki organizacyjnej sprawującej nadzór. Wówczas to zastosowanie będą miały reguły wynikające z art.4 § 3 i art.51 projektu Ustawy oraz uzupełniające je przepisy zawarte w projekcie Regulaminu Prokuratury.

W § 139 określono główny cel nadzoru, jakim jest zagwarantowanie, czy też wsparcie efektywności realizacji celów procesu karnego (wskazanych w art.2 kodeksu postępowania

karnego), a zwłaszcza postępowania przygotowawczego (określonych w art.297 k.p.k.). Służyć temu ma przede wszystkim stałe zwracanie uwagi przez nadzorującego na:

- 1) prawidłowe określenie kierunków postępowania;
- 2) sprawność postępowania, a zwłaszcza koncentrację czynności procesowych;
- 3) prawidłowość przeprowadzania i dokumentowania dowodów;
- 4) prawidłowość stosowania środków przymusu;
- 5) weryfikowania istotnych okoliczności sprawy, a zwłaszcza treści zeznań lub wyjaśnień;
- 6) realizację uprawnień procesowych uczestników postępowania, a zwłaszcza prawa do obrony oraz praw pokrzywdzonego;
- 7) techniczną stronę akt sprawy, a w szczególności przejrzystość ułożenia materiałów, numerację kart i szatę graficzną;
- 8) ujawnienie okoliczności sprzyjających popełnieniu przestępstwa.

Powyższe dyrektywy mają jasny, czytelny charakter.

Zgodnie z § 140 prokurator sprawujący zewnętrzny nadzór służbowy nie może rozstrzygać zażaleń na decyzje podjęte w toku nadzorowanego przez niego postępowania przygotowawczego. Do rozstrzygnięcia takiego zażalenia w tej sprawie wyznacza się innego prokuratora. Przepis, w całości recypowany z § 80 ust. 7 aktualnego Regulaminu ten zmierza w sposób oczywisty do zwiększenia bezstronności podmiotu rozstrzygającego zażalenie. Zaznaczyć jednak należy, że praktyczne znaczenie tej kwestii jest niewielkie, z uwagi na przekazanie niemal wszystkich skarg odwoławczych na postanowienia, zarządzenia i inne czynności prokuratora do kognicji sądów.

Ostatni przepis omawianego rozdziału, § 141 częściowo zachowuje zapisy aktualnego Regulaminu Prokuratury (§ 80 ust.6). Zezwala on prokuratorowi sprawującemu zewnętrzny nadzór służbowy w sytuacji, gdy uzna to za konieczne, na szczegółowo uzasadnione pisemne wystąpienie:

- do prokuratora bezpośrednio przełożonego nad prokuratorem prowadzącym lub nadzorującym postępowanie powierzone uprawnionemu organowi – o przejęcie sprawy przez innego prokuratora jednostki organizacyjnej Prokuratury, w której prowadzone lub nadzorowane jest postępowanie albo,

- do kierownika jednostki organizacyjnej Prokuratury sprawującej zewnętrzny nadzór służbowy – o przejęcie sprawy przez tę jednostkę organizacyjną lub o przekazanie sprawy do innej równorzędnej jednostki organizacyjnej Prokuratury.

Takie ukształtowanie przepisu pozwala wyposażyć prokuratora sprawującego nadzór w dodatkowe instrumenty wspomagające jego zadania, a jednocześnie koreluje z uregulowaniami § 130-132.

ROZDZIAŁ 4

Wizytacje i lustracje

Wizytacje i lustracje stanowią szczególne, rozbudowane formy sprawowania kontroli służbowej, stąd w pełni uzasadnione jest wyodrębnienie w Regulaminie poświęconego im rozdziału, a jego ramach oddziałów dotyczących każdej z tych form, jak też oddziału zawierającego przepisy wspólne. Przede wszystkim zauważyć jednak należy, że poważna część przepisów regulujących tę materię, ujętych w aktualnym Regulaminie Prokuratury została przeniesiona do projektu Ustawy (art.54 § 1, § 3 i § 4, art.55 § 3, art.56 § 1-3, art.57 § 1-8), który obszernie normuje ten zakres w art.54-57.

Przegląd dotychczasowej regulacji doprowadził do wniosku o zasadności jej ograniczenia (z uwagi na szersze uregulowanie w samym projekcie Ustawy), pewnych modyfikacji, z uwagi na przepisy projektu Ustawy oraz wprowadzenia większego uporządkowania systematycznego.

ODDZIAŁ 1

Przepisy ogólne

1.	§ 142. W toku wizytacji i lustracji udziela się instruktażu niezbędnego dla usprawnienia działania kontrolowanej jednostki organizacyjnej Prokuratury oraz pomocy w rozwiązywaniu bieżących problemów w jej działaniu.
2.	§ 143. Zarządzenie o przeprowadzeniu wizytacji lub lustracji prokuratury apelacyjnej wydaje Prokurator Generalny, prokuratury okręgowej – Prokurator Generalny lub prokurator apelacyjny, prokuratury rejonowej - prokurator apelacyjny lub prokurator okręgowy.
3.	§ 144. W zarządzeniu określa się zadania, zakres kontroli i termin jej przeprowadzenia oraz skład zespołu wizytacyjnego lub lustracyjnego, ze wskazaniem prokuratora - przewodniczącego zespołu.
4.	§ 145. W zależności od potrzeb skład zespołu wizytacyjnego lub lustracyjnego w każdym czasie może zostać zmieniony, zwłaszcza gdy w związku z poczynionymi ustaleniami zakres przeprowadzanej kontroli wymaga rozszerzenia.

5.	§ 146. 1. Ustalenia poczynione w toku wizytacji lub lustracji omawia się bezpośrednio po jej zakończeniu, na naradzie z prokuratorami i pracownikami kontrolowanej jednostki organizacyjnej. 2. W toku narady określonej w ust. 1 informuje się kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej o najistotniejszych spostrzeżeniach wskazujących na potrzebę bezzwłocznego usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.
----	---

Przepis **§ 142** projektu Regulaminu wskazuje główny cel realizacji wizytacji i lustracji, tj. udzielenie instruktażu niezbędnego dla usprawnienia działania kontrolowanej jednostki organizacyjnej oraz pomocy w rozwiązywaniu bieżących problemów w jej działaniu.

Zgodnie z **§ 143** zarządzenie o przeprowadzeniu wizytacji lub lustracji prokuratury apelacyjnej wydaje Prokurator Generalny, prokuratury okręgowej – Prokurator Generalny lub prokurator apelacyjny, prokuratury rejonowej - prokurator apelacyjny lub prokurator okręgowy. Wprowadzono tu modyfikacje nadająca kompetencję do zarządzenia wizytacji lub lustracji w prokuraturze okręgowej także Prokuratorowi Generalnemu, jako najwyższemu rangą przełożonemu prokuratorów i prokuratorowi nadrzędnemu, gdyż *de lege lata* przepisy takiego uprawnienia wprost nie formułują.

Kolejne trzy przepisy zostały bez zmian przeniesione do projektu Regulaminu z aktualnie obowiązujących przepisów **§ 93**, **§ 95** oraz **§ 96** aktualnego Regulaminu Prokuratury, gdyż nie stwierdzono konieczności ich uchylecia lub modyfikacji. Zawierają one bowiem normy w pełni uzasadnione. Z tym jednak zastrzeżeniem, że znaczna część **§ 93** (ust.1 i ust.2) aktualnego Regulaminu została inkorporowana do art.54 **§ 4** i **§ 5** projektu Ustawy.

Zgodnie z **§ 144** w zarządzeniu o przeprowadzeniu wizytacji lub lustracji określa się zadania, zakres kontroli i termin jej przeprowadzenia oraz skład zespołu wizytacyjnego lub lustracyjnego, ze wskazaniem prokuratora - przewodniczącego zespołu. Przepis **§ 145** zezwala na zmianę, w zależności od potrzeb, składu zespołu wizytacyjnego lub lustracyjnego w każdym czasie, zwłaszcza gdy w związku z poczynionymi ustaleniami zakres przeprowadzanej kontroli wymaga rozszerzenia. Natomiast **§ 146** dookreśla zasadność i cel narady pokontrolnej z prokuratorami i pracownikami kontrolowanej jednostki organizacyjnej, przeprowadzanej bezpośrednio po zakończeniu kontroli. Narada ta ma na celu przekazanie

sposprzeżeń dokonanych przez zespół wizytacyjny / lustracyjny jeszcze przed sporządzeniem sprawozdania pokontrolnego, którego potrzebę i tryb ustanawiają przepisy projektu Ustawy.

ODDZIAŁ 2

Wizytacja

1.	§ 147. Wizytacja jednostki organizacyjnej Prokuratury oraz Głównej Komisji, Biura Lustracyjnego, oddziałowej komisji lub oddziałowego biura lustracyjnego może zostać zarządzona w każdym czasie, jednak nie rzadziej niż co 6 lat.
2.	§ 148. Wizytacja powinna obejmować co najmniej 6-miesięczny okres działalności jednostki organizacyjnej.
3.	§ 149. W toku wizytacji kontroli mogą podlegać zagadnienia, o których mowa w art54 § 3 ustawy, a zwłaszcza: 1) zgodność ukształtowania wewnętrznej struktury jednostki organizacyjnej z przepisami obowiązującymi w tym zakresie oraz z celowością i efektywnością realizacji powierzonych zadań; 2) prawidłowość podziału czynności prokuratorów i pozostałych pracowników jednostki organizacyjnej; 3) prawidłowość kierowania podległymi komórkami organizacyjnymi oraz form i organizacji nadzoru wewnętrznego; 4) prawidłowość planowania zadań i realizacji harmonogramu pracy; 5) prawidłowość prowadzenia działalności wizytacyjnej i lustracyjnej wobec podległych jednostek organizacyjnych Prokuratury; 6) organizacja i poziom prowadzenia wewnętrznej działalności szkoleniowej; 7) organizacja wewnętrznego obiegu informacji i systemu zapoznawania pracowników z zarządzeniami, wytycznymi i poleceniami; 8) zasadność i prawidłowość wymierzania kar porządkowych oraz inicjowania postępowań dyscyplinarnych; 9) prawidłowość załatwiania pozostałych spraw osobowych; 10) organizacja kontaktów z mediami; 11) prawidłowość postępowania w sprawach skarg i wniosków;

	12) organizacja ochrony informacji niejawnych przetwarzanych na terenie danej jednostki organizacyjnej; 13) wykonywanie zadań związanych z administrowaniem danymi w systemach informatycznych; 14) sposób i metody sprawowania zewnętrznego nadzoru służbowego przez prokuratora nadzrędnego; 15) prawidłowość sprawowania nadzoru instancyjnego przez prokuratora nadzrędnego; 16) prawidłowość prowadzenia postępowań przygotowawczych; 17) prawidłowość udziału prokuratora w postępowaniu sądowym w sprawach karnych; 18) prawidłowość realizacji nadzoru nad czynnościami operacyjno – rozpoznawczymi uprawnionych organów w zakresie wynikającym z ustaw i aktów wykonawczych; 19) organizacja, formy i zakres koordynacji ścigania przestępstw przez inne uprawnione organy; 20) prawidłowość realizacji nadzoru nad wykonaniem postanowień o tymczasowym aresztowaniu oraz innych decyzji o pozbawieniu wolności; 21) prawidłowość realizacji zadań w sprawach w sprawach cywilnych, ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych oraz w postępowaniu administracyjnym; 22) funkcjonowanie i organizacja sekretariatu, w tym szczególnie prawidłowość realizacji zadań z zakresu biurowości; 23) prawidłowość dokonywania okresowych ocen pracy prokuratorów; 24) organizacja, formy i zakres współpracy z jednostkami naukowymi; 25) organizacja, formy i zakres współpracy z podmiotami zagranicznymi.
4.	§ 150. 1. Sprawozdanie z wizytacji powinno zawierać: 1) określenie celu i zakresu wizytacji; 2) zakres badań dokonywanych przez poszczególnych członków zespołu wizytacyjnego; 3) poczynione ustalenia oraz, w razie potrzeby, zalecany sposób usunięcia przyczyn stwierdzonych nieprawidłowości; 4) oceny badanych odcinków pracy i ogólną ocenę kontrolowanej jednostki organizacyjnej, określenie poziomu pracy prokuratorów i pracowników

	Prokuratury oraz odrębną ocenę pracy kierownika jednostki organizacyjnej i jego zastępców; 5) wnioski końcowe; 6) w załączniku - wykaz zbadanych spraw. 2. Sprawozdanie może również określać stopień realizacji zaleceń z poprzedniej wizytacji, a także lustracji, jeżeli zakres wizytacji obejmował ich przedmiot.
5.	§ 151. 1. Przy formułowaniu ocen poszczególnych odcinków pracy jednostki organizacyjnej Prokuratury uwzględnia się dokonane w toku wizytacji ustalenia dotyczące zwłaszcza: 1) prawidłowości i terminowości dokonywanych czynności procesowych w toku postępowań przygotowawczych i po ich zakończeniu; 2) sprawności i poziomu prowadzonych lub nadzorowanych postępowań przygotowawczych; 3) przestrzegania terminów procesowych; 4) trafności podejmowanych decyzji oraz poziomu merytorycznego i formalnego opracowywania pism procesowych; 5) aktywności i poziomu wystąpień prokuratorów w postępowaniu sądowym; 6) prawidłowości oceny orzeczeń sądowych i praktyki odwoławczej; 7) poziomu i terminowości czynności podejmowanych w toku innych postępowań; 8) aktywności i poziomu realizacji innych zadań; 2. Za oczywiste uchybienia w pracy prokuratora uważa się zwłaszcza: 1) znaczną i zawinioną przewlekłość postępowania; 2) bezpodstawny wniosek o zastosowanie przez sąd tymczasowego aresztowania lub podjęcie przez prokuratora innej bezpodstawnej decyzji w przedmiocie tymczasowego aresztowania; 3) bezpodstawne postanowienie kończące postępowanie przygotowawcze; 4) nieuzasadniony akt oskarżenia; 5) wniosek o wymierzenie lub zastosowanie w postępowaniu przed sądem, kary, środka karnego lub innego środka nie przewidzianego przez ustawę w okolicznościach danej sprawy; 6) brak wniosku o zastosowanie obligatoryjnego środka karnego lub innego środka przewidzianego przez ustawę; 7) niezaskarżenie oczywiście niesłusznego orzeczenia sądowego;

	8) niezachowanie terminu zawitego. 3. Przy formułowaniu ogólnej oceny kontrolowanej jednostki organizacyjnej uwzględnia się ponadto: 1) wyniki pracy na poszczególnych odcinkach; 2) stan kadrowy i warunki pracy; 3) stopień obciążenia pracą prokuratorów i pracowników Prokuratury; 4) odsetek prowadzonych spraw o skomplikowanym charakterze; 5) liczbę oraz zasadność skarg na prokuratorów i pracowników Prokuratury; 6) liczbę oraz zasadność skarg na przewlekłość postępowania przygotowawczego. 4. Odrębnej ocenie podlega prawidłowość i poziom wykonywania zadań przez kierownika jednostki organizacyjnej, jego zastępców, kierowników ośrodków zamiejscowych, naczelników wydziałów, kierowników sekcji, samodzielnych stanowisk pracy oraz wizytatorów.
6.	§ 152. 1. Omówienie wyników wizytacji z prokuratorami kontrolowanej jednostki organizacyjnej powinno nastąpić w terminie do 30 dni od daty wydania decyzji przez prokuratora zarządzającego wizytacją, o której mowa w art.57 § 4 ustawy. 2. W omówieniu wyników wizytacji w prokuraturze apelacyjnej uczestniczy Prokurator Generalny lub jeden z jego zastępców. 3. W omówieniu wyników wizytacji w prokuraturze okręgowej lub w prokuraturze rejonowej uczestniczy prokurator, który ją zarządził oraz odpowiednio prokurator apelacyjny lub jeden z jego zastępców, albo prokurator okręgowy lub jeden z jego zastępców. 3. Ustalenia dokonane w toku wizytacji przedstawia przewodniczący zespołu wizytacyjnego.
7.	§ 153. W przypadku stwierdzenia poważnych uchybień, albo uzyskania niezadowolającej oceny pracy jednostki organizacyjnej lub niezadowolającej oceny pracy na określonym odcinku, przeprowadza się, po upływie wyznaczonego terminu, sprawdzenie prawidłowości wykonania zaleceń powizytacyjnych.

W **§ 147** projektu Regulaminu ustanowiona zostaje zasada, gdyż Ustawa nie wypowiada się w tej kwestii wprost, że wizytacja jednostki organizacyjnej Prokuratury oraz Głównej Komisji, Biura Lustracyjnego, oddziałowej komisji lub oddziałowego biura lustracyjnego może zostać zarządzona w każdym czasie. Inaczej niż dotychczas natomiast

projekt Regulaminu wydłuża dopuszczalny maksymalny okres przerwy między kolejnymi wizytacjami tej samej jednostki organizacyjnej Prokuratury z 4 lat do 6 lat. Wizytacja jest bowiem rozbudowaną i angażującą większe siły nadzorcze, niż lustracja, a tym bardziej kontrola konkretnej sprawy. Aktualna organizacja całej Prokuratury, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dn. 25 marca 2010 r. w sprawie utworzenia prokuratur apelacyjnych, okręgowych i rejonowych oraz ustalenia ich siedzib i obszarów właściwości (Dz. U. Nr 49, poz.297, z późn. zm.), obejmuje 415 jednostek organizacyjnych, w tym: 352 prokuratury rejonowe i 5 ośrodków zamiejscowych pięciu z tych prokuratur, 45 prokuratur okręgowych i 2 ośrodki zamiejscowe dwóch z tych prokuratur oraz 11 prokuratur apelacyjnych. Oznacza to, że w cyklu 4-letnim, musi zostać przeprowadzonych średnio ok. 104 wizytacji rocznie, aby objąć tą formą kontroli w tym okresie czasu wszystkie jednostki. W cyklu 6-letnim częstotliwość tych wizytacji spadnie do liczby przeciętnie ok.70 rocznie. Ponieważ i tak może ona zostać zarządzona w każdym czasie, a jej szczególną, ale nie jedyną przesłanką jest ujawnienie się istotnych nieprawidłowości w działaniu jednostki, nie wydaje się konieczne aż tak częste przeprowadzanie wizytacji. Tym bardziej, gdy prokurator Generalny, apelacyjny lub okręgowy może także w każdym czasie zarządzić mniej absorbującą siły i środki lustrację.

W § 148 utrzymano natomiast zasadę, że wizytacja powinna obejmować co najmniej 6-miesięczny okres działalności jednostki organizacyjnej. Wydaje się bowiem, że jest to minimalny okres, którego analiza pozwala uchwycić i ocenić jakość pracy.

Główne cele wizytacji wyznacza art.54 § 3 projektu Ustawy. Natomiast w § 149 projektu Regulaminu uszczegółowiono je, poprzez wskazanie precyzyjnych zakresów kontroli. Elementy te częściowo przeniesiono bez zmian z brzmienia § 89 ust.1 dotychczasowego Regulaminu (wymienione poniżej punkty: 2, 3, 6, 10, 11, 12, 13, 16) , niekiedy z pewnymi modyfikacjami, merytorycznymi lub redakcyjnymi (poniżej pkt.: 1, 4, 5, 7, 8, 9, 14, 15, 17, 21, 22, 23), a częściowo wprowadzono jako nowe przepisy (pkt.: 18, 19, 20, 24, 25), w związku z treścią nowych przepisów projektu Ustawy, względnie dostrzeżonymi brakami dotychczasowej regulacji Regulaminu. I tak, w toku wizytacji kontroli może podlegać zwłaszcza:

- 1) zgodność ukształtowania wewnętrznej struktury jednostki organizacyjnej z przepisami obowiązującymi w tym zakresie oraz z celowością i efektywnością realizacji powierzonych zadań;

- 2) prawidłowość podziału czynności prokuratorów i pozostałych pracowników jednostki organizacyjnej;
- 3) prawidłowość kierowania podległymi komórkami organizacyjnymi oraz form i organizacji nadzoru wewnętrznego;
- 4) prawidłowość planowania zadań i realizacji harmonogramu pracy;
- 5) prawidłowość prowadzenia działalności wizytacyjnej i lustracyjnej wobec podległych jednostek organizacyjnych Prokuratury;
- 6) organizacja i poziom prowadzenia wewnętrznej działalności szkoleniowej;
- 7) organizacja wewnętrznego obiegu informacji i systemu zapoznawania pracowników z zarządzeniami, wytycznymi i poleceniami obowiązującymi w prokuraturze;
- 8) zasadność i prawidłowość wymierzania kar porządkowych oraz inicjowania postępowań dyscyplinarnych;
- 9) prawidłowość załatwiania pozostałych spraw osobowych;
- 10) organizacja kontaktów z mediami;
- 11) prawidłowość postępowania w sprawach skarg i wniosków;
- 12) organizacja ochrony informacji niejawnych przetwarzanych na terenie danej jednostki organizacyjnej;
- 13) wykonywanie zadań związanych z administrowaniem danymi w systemach informatycznych;
- 14) sposób i metody sprawowania zewnętrznego nadzoru służbowego przez prokuratora nadrzędnego;
- 15) prawidłowość sprawowania nadzoru instancyjnego przez prokuratora nadrzędnego;
- 16) prawidłowość prowadzenia postępowań przygotowawczych;
- 17) prawidłowość udziału prokuratora w postępowaniu sądowym w sprawach karnych;
- 18) prawidłowość realizacji nadzoru nad czynnościami operacyjno – rozpoznawczymi uprawnionych organów w zakresie wynikającym z ustaw i aktów wykonawczych;
- 19) organizacja, formy i zakres koordynacji ścigania przestępstw przez inne uprawnione organy;
- 20) prawidłowość realizacji nadzoru nad wykonaniem postanowień o tymczasowym aresztowaniu oraz innych decyzji o pozbawieniu wolności;
- 21) prawidłowość realizacji zadań w sprawach w sprawach cywilnych, ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych oraz w postępowaniu administracyjnym;

- 22) funkcjonowanie i organizacja sekretariatu, w tym szczególnie prawidłowość realizacji zadań z zakresu biurowości;
- 23) prawidłowość dokonywania okresowych ocenę pracy prokuratorów;
- 24) organizacja, formy i zakres współpracy z jednostkami naukowymi;
- 25) organizacja, formy i zakres współpracy z podmiotami zagranicznymi.

W § 150 ust.1 projektu Regulaminu wskazano składniki sprawozdania z wizytacji, nie dokonując żadnych zmian w stosunku do aktualnej regulacji. I tak sprawozdanie to zawierać powinno:

- 1) określenie celu i zakresu wizytacji;
- 2) zakres badań dokonywanych przez poszczególnych członków zespołu wizytacyjnego;
- 3) poczynione ustalenia oraz, w razie potrzeby, zalecany sposób usunięcia przyczyn stwierdzonych nieprawidłowości;
- 4) oceny badanych odcinków pracy i ogólną ocenę kontrolowanej jednostki organizacyjnej, określenie poziomu pracy prokuratorów i pracowników prokuratury oraz odrębną ocenę pracy kierownika jednostki organizacyjnej i jego zastępców;
- 5) wnioski końcowe;
- 6) w załączniku - wykaz zbadanych spraw.

Ponadto, na podstawie ust.2 tego paragrafu, sprawozdanie może również określać stopień realizacji zaleceń z poprzedniej kontroli wizytacji lub lustracji. Wyniki wizytacji mogą, a niekiedy nawet powinny się odnosić do wcześniejszej wizytacji lub lustracji, jeśli zakres wizytacji pokrywał się z zakresem poprzedniej kontroli w którejś z tych form.

Przepis § 151 ust.1 formułuje szczegółowe zalecenia wizytacji w zakresie kierunków i aspektów działalności kontrolowanej jednostki organizacyjnej Prokuratury. Są nimi:

- 1) prawidłowość i terminowości dokonywanych czynności procesowych w toku postępowań przygotowawczych i po ich zakończeniu;
- 2) sprawności i poziomu prowadzonych lub nadzorowanych postępowań przygotowawczych;
- 3) przestrzegania terminów procesowych;

- 4) trafności podejmowanych decyzji oraz poziomu merytorycznego i formalnego opracowywania pism procesowych;
- 5) aktywności i poziomu wystąpień prokuratorów w postępowaniu sądowym;
- 6) prawidłowości oceny orzeczeń sądowych i praktyki odwoławczej;
- 7) poziomu i terminowości czynności podejmowanych w toku innych postępowań;
- 8) aktywności i poziomu realizacji innych zadań.

Recypowano je w całości z brzmienia aktualnie obowiązującego § 98 ust.1 RegProk, z wyjątkiem pkt.8, który dodano jako nowy, celem zwrócenia uwagi na konieczność badania również takich aspektów wskazanych w art. 5 § 2 projektu Ustawy jak, np. współpraca z jednostkami naukowymi w zakresie prowadzenia badań dotyczących problematyki przestępczości, czy współdziałanie z organami władzy publicznej, państwowymi i samorządowymi. Natomiast w pkt. 4 doprecyzowano, że w ramach badania poziomu sporządzanych decyzji i pism procesowych, odrębnie ocenia się jakość merytoryczną oraz formalną, gdyż ta druga ma również niebagatelne znaczenie z punktu widzenia ich zrozumiałości dla innych podmiotów, a także profesjonalnego wizerunku Prokuratury i prokuratorów.

Przepis § 151 ust.2, choć również składa się z częściowo inkorporowanego § 98 ust.2 aktualnego Regulaminu, poddano większej modyfikacji. W dotychczasowym brzmieniu norma z niego wynikająca definiuje, jakie okoliczności uznaje się za oczywiście rażące uchybienia w pracy prokuratora. W projekcie Regulaminu proponuje się jednak, by zrezygnować z określenia „oczywiście rażące uchybienie” na rzecz sformułowania „oczywiste uchybienie”, albowiem ta pierwsza okoliczność ma charakter deliktu dyscyplinarnego (art.52 projektu Ustawy), uzasadniającego wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, lub co najmniej wymierzenie kary pisemnego upomnienia lub kary dyscyplinarnej, do czego upoważnieni są odpowiednio prokurator przełożony oraz sąd dyscyplinarny. Ponieważ w toku kontroli służbowej (w tym wizytacji) może dojść do ustalenia różnego typu uchybień zarówno oczywistych, ale niekoniecznie uzasadniających wdrożenie najsurowszej formuły postępowania służbowego, jak i oczywiście rażących (co jest niewątpliwie wyższym stopniem naruszenia przepisów prawa, względnie właściwej praktyki prokuratorskiej), stąd uzasadnione jest szersze zakreślenie możliwości stwierdzenia uchybień i ich zasygnalizowania. Możliwość ich oceny jakościowej (czy jest ono rzeczywiście oczywiste, a nawet oczywiście rażące) należeć będzie do prokuratora przełożonego i rzecznika dyscyplinarnego, a w ostateczności do sądu dyscyplinarnego.

Powyższy przepis za oczywiste uchybienie w pracy uznaje:

- 1) znaczną i zawinioną przewlekłość postępowania;
- 2) bezpodstawny wniosek o zastosowanie przez sąd tymczasowego aresztowania lub podjęcie przez prokuratora innej bezpodstawnej decyzji w przedmiocie tymczasowego aresztowania;
- 3) bezpodstawne postanowienie kończące postępowanie przygotowawcze;
- 4) nieuzasadniony akt oskarżenia;
- 5) bezpodstawny wniosek o zastosowanie środka karnego lub innego środka przewidzianego przez ustawę;
- 6) brak wniosku o zastosowanie obligatoryjnego środka karnego lub innego środka przewidzianego przez ustawę;
- 7) niezaskarżenie oczywiście niesłusznego orzeczenia sądowego;
- 8) niezachowanie terminu zawitego.

Okoliczności wskazane w pkt.1-4 i 7-8 pozostają tożsame z aktualnie obowiązującymi. Z kolei w pkt.5 dotychczasową przesłankę sformułowania oczywiście niesłusznego wniosku w zakresie wymiaru kary odrzucono, jako nazbyt ocenną i niesprecyzowaną. W konsekwencji naraża ona prokuratora na zupełnie arbitralną ocenę ze strony osoby kontrolującej. Sformułowanie nawet rzeczywiście niesłusznego wniosku co do kary, o ile mieści się on w granicach obowiązujących przepisów z tym związanych, nie powinno stanowić podstawy do jakiegokolwiek odpowiedzialności prokuratora. Projekt Regulaminu ustanawia bowiem mechanizmy służące zapewnieniu spójności formułowania wniosków co do represji karnej w podobnych typach spraw, przy uwzględnieniu ustawowych dyrektyw wymiaru kary. W związku z tym przesłankę tę zastąpiono inną, czytelną i nie budząca wątpliwości, jaką jest złożenie w postępowaniu przed sądem wniosku o wymierzenie lub zastosowanie kary, środka karnego lub innego środka nie przewidzianego przez ustawę w okolicznościach danej sprawy. Konsekwentnie, w pkt.6 przewidziano „lustrzane” uchybienie (*de lege lata* jednak nie przewidziane przez RegProk) w postaci braku wniosku o zastosowanie obligatoryjnego środka karnego lub innego środka przewidzianego przez ustawę w okolicznościach danej sprawy.

W omawianym § 151 ust.3 i 4 stanowią przeniesienie treści aktualnie obowiązujących przepisów § 98 ust.3 i ust.5 aktualnie obowiązującego RegProk, jedynie z drobnymi poprawkami redakcyjnymi. Zrezygnowano natomiast z przepisu dotychczasowego ust.4

paragrafu 98, gdyż jego treść („Przy ustalaniu wyników wizytacji ocenia się prawidłowość realizacji ustawowych zadań prokuratury na poszczególnych odcinkach pracy, całokształt funkcjonowania kontrolowanej jednostki organizacyjnej oraz określa stopień realizacji zaleceń z poprzedniej kontroli.”) w sposób oczywisty, zarówno *de lege lata*, jak i w projekcie niniejszego Regulaminu, wynika z pozostałych przepisów, a zwłaszcza zakresu sprawozdania powizytacyjnego, a zatem przepis ten jest zbędny.

Przepis § 152 zawiera wytyczne co do przeprowadzenia narady powizytacyjnej. Ma ona nieco inny charakter, niż wskazana w § 146 narada odbywana bezpośrednio po zakończeniu wizytacji. Ta druga ma bowiem charakter poniekąd doraźny, służący zasygnalizowaniu najpilniejszych problemów i zagadnień odnotowanych w toku wizytacji. Natomiast narada, o której mowa w § 152 służy kompleksowemu omówieniu wyników wizytacji, które znalazły swe odzwierciedlenie w sprawozdaniu powizytacyjnym oraz uwagach do niego. W projekcie Regulaminu utrzymano zasadę, że narada ta jest przeprowadzana w terminie 30 dni od wydania przez prokuratora zarządzającego wizytacją decyzji, o której mowa w art.57 § 4 projektu Ustawy, tj. akceptującej oceny i wnioski sprawozdania wizytacyjnego, lub formułującej, przy uwzględnieniu sprawozdania z wizytacji i uwag do niego, własnej oceny i zaleceń.

W ust.2-4 omawianego paragrafu utrzymano zasady dyspozycję, że podczas narady ustalenia wizytacji przedstawia przewodniczący zespołu wizytacyjnego, zaś w omówieniu wyników wizytacji w prokuraturze apelacyjnej uczestniczy Prokurator Generalny lub jeden z jego zastępców, a w omówieniu wyników wizytacji w prokuraturze okręgowej lub w prokuraturze rejonowej uczestniczy prokurator, który ją zarządził (a więc prokurator dany prokurator nadrzędny na kontrolowaną jednostką) oraz odpowiednio prokurator apelacyjny lub jeden z jego zastępców, albo prokurator okręgowy lub jeden z jego zastępców. W stosunku do regulacji *de lege lata*, przy jednoczesnym uzasadnionym zmniejszeniu częstotliwości wizytacji (§ 147 projektu Regulaminu) wzmocniono dodatkowo jej znaczenie, jako kompleksowej kontroli, poprzez poszerzenie obowiązku uczestnictwa w głównej naradzie powizytacyjnej także na przedstawiciela kierownictwa pośredniej jednostki organizacyjnej Prokuratury (innymi słowy, np. w przypadku wizytacji prokuratury rejonowej zarządzanej przez Prokuratora Generalnego lub właściwego prokuratora apelacyjnego, w naradzie winien uczestniczyć także prokurator okręgowy, któremu podlega kontrolowana jednostka lub jego zastępca).

W § 153 utrzymano zasadę, że w przypadku uchybień, albo uzyskania niezadowolającej oceny pracy jednostki organizacyjnej lub niezadowolającej oceny pracy na określonym odcinku, przeprowadza się, po upływie wyznaczonego terminu, sprawdzenie prawidłowości wykonania zaleceń powizytacyjnych. Jediną zmianą, z uwagi na podobne uzasadnienie, jak w przypadku § 152 ust.2 projektu Regulaminu, jest zastąpienia określenia „oczywiście rażące uchybienia”, sformułowaniem „poważne uchybienia”.

ODDZIAŁ 3

Lustracja

W kolejnym oddziale doprecyzowano zasady realizacji lustracji, której znaczna część została aktualnie uregulowana 55-57 projektu Ustawy, w tym częściowo przez recypowanie treści § 90 ust.1, § 97 ust.1 oraz § 102 aktualnego RegProk. W projekcie Regulaminu zrezygnowano z określenia zasad lustracji „doraźnej” (§ 103 obecnego RegProk), albowiem tego typu formy kontroli służbowej nie przewiduje projekt Ustawy, a zatem jej wprowadzenie w rozporządzeniu byłoby naruszeniem zakresu delegacji ustawowej.

1.	§ 154. Zakresem lustracji obejmuje się okres niezbędny dla dokonania ocen prawidłowości praktyki na określonym odcinku pracy oraz ustalenia przyczyn nieprawidłowości w działaniu jednostki organizacyjnej jednak nie mniejszy niż 2 miesiące.
2.	§ 155. 1. Sprawozdanie z lustracji powinno zawierać: 1) dane dotyczące zakresu poczynionych ustaleń, 2) zakres badań dokonywanych przez poszczególnych członków zespołu lustracyjnego 3) ujawnione uchybienia i ich przyczyny; 4) wnioski końcowe w tym, w razie potrzeby, zalecenia polustracyjne; 5) w załączniku do sprawozdania - wykaz zbadanych spraw.
3.	§ 156. Omówienie wyników lustracji z prokuratorami lustrowanej jednostki organizacyjnej powinno nastąpić w terminie do 30 dni od daty wydania decyzji przez prokuratora zarządzającego lustrację, o której mowa w art.57 § 8 ustawy. 2. Ustalenia dokonane w toku lustracji przedstawia na naradzie z prokuratorami lustrowanej jednostki organizacyjnej przewodniczący zespołu lustracyjnego.

W § 154 zachowano określenie głównego celu lustracji, jakim jest – w przeciwieństwie do wizytacji, której istota polega z reguły na kompleksowej kontroli prawidłowości pracy danej jednostki organizacyjnej Prokuratury – dokonanie oceny praktyki na określonym odcinku pracy oraz ustalenia przyczyn ewentualnych nieprawidłowości w działaniu jednostki organizacyjnej. Wprowadzono natomiast zasadę, że zakres lustracji winien obejmować minimum 2-miesięczny okres realizacji zadań służbowych w wybranym obszarze, gdyż wydaje się, że jest to minimalny okres niezbędny dla dokonania realnej, efektywnej oceny.

W § 155 określono, jedynie ze zmianami redakcyjnymi w stosunku do stanu *de lege lata*, składniki sprawozdania polustracyjnego, podobnie, jak w przypadku wizytacji.

W przepisie § 156 sformułowano nowy – nie istniejący obecnie – ale analogiczny do procedury wizytacyjnej, gdyż wydaje się to logiczne i uzasadnione merytorycznie, obowiązek przeprowadzenia narady lustracyjnej. narada odbywa się w terminie do 30 dni od daty wydania decyzji przez prokuratora zarządzającego lustracją, o której mowa w art.57 § 8 projektu Ustawy, a więc podtrzymującej zalecenia zawarte w sprawozdaniu lub przedstawiającej jego własne zalecenia polustracyjne i termin ich realizacji. Z uwagi na mniejszą rangę, niż wizytacja, wyniki i zalecenia lustracji przedstawia na naradzie przewodniczący zespołu lustracyjnego. Obecność prokuratora zarządzającego lustracją, lub jego zastępcy jest fakultatywna.

DZIAŁ V

DYSPONENCI ŚRODKÓW BUDŻETOWYCH

W Dziale V w całości inkorporowano do projektu Regulaminu przepisy § 117 – 120 aktualnego RegProk, dotyczące zasad dysponowania środkami budżetowymi, gdyż wydaje się ona nie wymagać modyfikacji.

Projekt Ustawy natomiast poszerza nieco regulację dotyczącą budżetu Prokuratury, w związku z utworzeniem w prokuraturach powszechnych komórek organizacyjnych do spraw podlegających orzecznictwu sądów wojskowych i delegowaniem tam prokuratorów wojskowych. Ewentualna analiza konieczności poszerzenia regulacji wykonawczej w tej sferze wymaga specjalistycznej wiedzy prawnej i zarządczej, związanej z dysponowaniem środkami budżetowymi, co wykracza poza kompetencje Autorów niniejszego opracowania.

1.	§ 157. 1. Środkami z części budżetu państwa odpowiadającej prokuraturze w zakresie pobierania dochodów i dokonywania wydatków dysponują - stosownie do zakresu swoich kompetencji - dysponenci poszczególnych stopni. 2. Dysponentem głównym jest Prokurator Generalny, jako dysponent części budżetu państwa odpowiadającej prokuraturze. 3. Dysponentem drugiego stopnia jest prokurator apelacyjny w zakresie dysponowania środkami budżetowymi prokuratur okręgowych na obszarze działania danej prokuratury apelacyjnej. 4. Dysponentem trzeciego stopnia jest odpowiednio: 1) Prokurator Generalny w zakresie dysponowania środkami budżetowymi Prokuratury Generalnej; 2) prokurator apelacyjny w zakresie dysponowania środkami budżetowymi danej prokuratury apelacyjnej; 3) prokurator okręgowy w zakresie dysponowania środkami budżetowymi danej prokuratury okręgowej oraz prokuratur rejonowych na obszarze działania prokuratury okręgowej.
2.	§ 158. Zadania i kompetencje dysponenta głównego obejmują: 1) przygotowywanie i przedstawianie Ministrowi Finansów projektu budżetu wraz z uzasadnieniem, a następnie wykonywanie budżetu w części budżetu państwa odpowiadającej prokuraturze; 2) opracowywanie i przedkładanie Ministrowi Finansów projektu budżetu w

	układzie zadaniowym wraz z uzasadnieniem, a następnie wykonywanie wydatków w układzie zadaniowym w części budżetu państwa odpowiadającej prokuraturze; 3) opracowywanie, w porozumieniu z Ministrem Finansów, harmonogramu realizacji budżetu państwa w części odpowiadającej prokuraturze; 4) wydawanie dyspozycji uruchomienia środków budżetowych z rachunku bieżącego dysponenta głównego dla podległych dysponentów, w granicach określonych harmonogramem, o którym mowa w pkt 3; 5) sprawowanie nadzoru i kontroli nad całością gospodarki finansowej Prokuratury, w tym: a) kontroli nad dokonywaniem przez podległe jednostki organizacyjne wstępnej oceny celowości poniesionych wydatków oraz realizacją właściwych procedur, b) gospodarowaniem mieniem Skarbu Państwa, c) funkcjonowaniem adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, d) przestrzeganiem dyscypliny finansów publicznych, e) realizacją zadań finansowanych z budżetu państwa, f) efektywnością i skutecznością realizacji planów w układzie zadaniowym na podstawie mierników stopnia realizacji celów, g) ustalaniem dla podległych jednostek organizacyjnych sposobu dokonywania wydatków przy wykorzystaniu służbowych kart płatniczych; 6) dokonywanie ocen przebiegu wykonania zadań w części budżetu państwa odpowiadającej prokuraturze oraz dochodów i wydatków jednostek organizacyjnych, w tym: przede wszystkim prawidłowości i terminowości pobierania dochodów; zgodności wydatków z planowanym przeznaczeniem; prawidłowości wykorzystania środków finansowych, w tym zakresu zrealizowanych zadań oraz podejmowanie, w razie potrzeby, działań zmierzających do prawidłowego wykonania budżetu; 7) przedstawianie Ministrowi Finansów za pośrednictwem Ministra Sprawiedliwości informacji o realizacji Wieloletniego Planu Finansowego Państwa w części budżetu państwa odpowiadającej prokuraturze, w tym o stopniu realizacji celów, w terminach określonych w ustawie o finansach publicznych; 8) przedstawianie Ministrowi Finansów sprawozdania z wykonania ustawy
--	--

	budżetowej w części budżetu państwa odpowiadającej prokuraturze; 9) ustalanie szczegółowych zasad i organizowanie przepływu informacji w zakresie realizacji zadań finansowo-rzeczowych oraz koordynowanie wykonania tych zadań na obszarach apelacji; 10) opracowywanie (w tym także w układzie zadaniowym), po zasięgnięciu opinii dysponentów drugiego stopnia, zgodnych ze strategią przyjętą przez Radę Ministrów programów wieloletnich do realizacji przez jednostki organizacyjne i - po ustanowieniu przez Radę Ministrów programu wieloletniego - zabezpieczanie środków i limitów środków budżetowych na jego realizację; 11) przekazywanie Ministrowi Sprawiedliwości planu działalności Prokuratury na rok następny w terminach umożliwiających sporządzenie przez Ministra Sprawiedliwości planu działalności kierowanego przez niego działu administracji rządowej; 12) przekazywanie Ministrowi Sprawiedliwości sprawozdania z wykonania planu działalności Prokuratury oraz oświadczenia o stanie kontroli zarządczej za poprzedni rok w zakresie Prokuratury w terminach umożliwiających sporządzenie przez Ministra Sprawiedliwości sprawozdania z wykonania planu działalności oraz złożenie oświadczenia o stanie kontroli zarządczej za poprzedni rok w zakresie kierowanych przez niego działów administracji rządowej; 13) inicjowanie i wprowadzanie efektywnych form zarządzania finansami i majątkiem Prokuratury oraz koordynowanie i nadzorowanie tych procesów; 14) określanie, w uzasadnionych przypadkach, zakresu zadań i kompetencji podległych dysponentów; 15) wykonywanie obowiązków w zakresie planowania, finansowania i nadzorowania inwestycji Prokuratury.
3.	§ 159. Zadania i kompetencje dysponenta drugiego stopnia obejmują: 1) przygotowywanie przy współpracy z podległymi dysponentami trzeciego stopnia projektu planu finansowego jednostek organizacyjnych na obszarze działania danej prokuratury apelacyjnej i przedstawianie go dysponentowi głównemu, opracowywanie planu finansowego jednostek organizacyjnych na obszarze działania danej prokuratury apelacyjnej, a następnie wykonywanie planu finansowego jednostek organizacyjnych na obszarze działania danej prokuratury apelacyjnej;

	2) przygotowywanie przy współpracy z podległymi dysponentami trzeciego stopnia projektu budżetu w układzie zadaniowym na obszarze działania danej prokuratury apelacyjnej, a następnie wykonywanie wydatków w układzie zadaniowym na obszarze działania danej prokuratury apelacyjnej; 3) opracowywanie, w porozumieniu z podległymi dysponentami trzeciego stopnia, harmonogramu realizacji planów finansowych poszczególnych jednostek organizacyjnych na obszarze działania danej prokuratury apelacyjnej; 4) dysponowanie rachunkami bieżącymi prokuratury apelacyjnej, z wyodrębnieniem rachunków dochodów i wydatków; 5) sprawowanie nadzoru i kontroli przebiegu wykonania zadań określonych w planach finansowych podległych dysponentów oraz przestrzegania przez nich zasad gospodarki finansowej, w tym gospodarowania mieniem Skarbu Państwa, przestrzegania dyscypliny finansów publicznych oraz funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej; 6) uczestniczenie w opracowywaniu projektów programów wieloletnich w zakresie dotyczącym obszaru działania danej prokuratury apelacyjnej; 7) podejmowanie działań organizacyjnych na rzecz optymalizacji wydatków związanych z funkcjonowaniem jednostek organizacyjnych na obszarze działania danej prokuratury apelacyjnej; 8) organizowanie na obszarze działania danej prokuratury apelacyjnej właściwego przepływu informacji w zakresie realizacji zadań oraz dochodów i wydatków, w tym programów wieloletnich, przez podległe jednostki organizacyjne; dokonywanie ich kwartalnych ocen oraz przekazywanie tych ocen wraz z niezbędnymi wnioskami dysponentowi głównemu; 9) wykonywanie obowiązków w zakresie planowania, finansowania i nadzorowania inwestycji jednostek organizacyjnych na obszarze działania danej prokuratury apelacyjnej.
4.	§ 160. Zadania i kompetencje dysponenta trzeciego stopnia obejmują: 1) przygotowywanie projektu planu finansowego - odpowiednio Prokuratury Generalnej, prokuratury apelacyjnej lub prokuratury okręgowej i prokuratur rejonowych na obszarze działania danej prokuratury okręgowej, a następnie przedstawianie go dysponentowi wyższego stopnia; przygotowywanie planu finansowego - odpowiednio Prokuratury Generalnej, prokuratury apelacyjnej lub

	prokuratury okręgowej i prokuratur rejonowych na obszarze działania danej prokuratury okręgowej, a następnie wykonywanie planu finansowego danej jednostki organizacyjnej; 2) przygotowywanie projektu budżetu w układzie zadaniowym - odpowiednio Prokuratury Generalnej, prokuratury apelacyjnej lub prokuratury okręgowej i prokuratur rejonowych na obszarze działania danej prokuratury okręgowej, a następnie wykonywanie wydatków w układzie zadaniowym; 3) opracowywanie w porozumieniu z właściwym dysponentem wyższego stopnia harmonogramu realizacji planu finansowego - odpowiednio Prokuratury Generalnej, prokuratury apelacyjnej lub prokuratury okręgowej i prokuratur rejonowych na obszarze działania danej prokuratury okręgowej; 4) dysponowanie rachunkiem bieżącym - odpowiednio Prokuratury Generalnej, prokuratury apelacyjnej lub prokuratury okręgowej - z wyodrębnieniem rachunku dochodów i wydatków; 5) sprawowanie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań określonych w planie finansowym - odpowiednio Prokuratury Generalnej, prokuratury apelacyjnej lub prokuratury okręgowej i prokuratur rejonowych na obszarze działania danej prokuratury okręgowej, przestrzeganie zasad gospodarki finansowej, w tym gospodarowania mieniem Skarbu Państwa, przestrzegania dyscypliny finansów publicznych oraz funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej; 6) organizowanie właściwego przepływu informacji w zakresie realizacji zadań finansowanych z budżetu państwa, w tym programów wieloletnich - odpowiednio w Prokuraturze Generalnej, prokuraturze apelacyjnej lub prokuraturze okręgowej i prokuraturach rejonowych na obszarze działania danej prokuratury okręgowej - oraz dokonywanie ich kwartalnej oceny i przekazywanie jej wraz z niezbędnymi wnioskami dysponentowi wyższego stopnia; 7) podejmowanie działań organizacyjnych na rzecz optymalizacji wydatków związanych z funkcjonowaniem - odpowiednio Prokuratury Generalnej, prokuratury apelacyjnej lub prokuratury okręgowej i prokuratur rejonowych na obszarze działania danej prokuratury okręgowej; 8) prowadzenie działalności inwestycyjnej odpowiednio - Prokuratury Generalnej,
--	--

	prokuratury apelacyjnej lub prokuratury okręgowej i prokuratur rejonowych na obszarze działania danej prokuratury okręgowej.
--	--

CZĘŚĆ II

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU

POSTĘPOWANIA KARNEGO ORAZ WYKROCZEŃ

DZIAŁ I

POSTĘPOWANIE KARNE

ROZDZIAŁ 1

Przepisy ogólne

W pierwszej kolejności podnieść należy, iż projekt ProkU z dnia 20 lutego 2014 r. w dużym stopniu przejął regulacje kwestii dotychczas unormowany w dziale Przepisy ogólne (Dział „Postępowania karne”) Regulaminu urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury. Z tego też względu dział ten w tej części ulega znacznemu skróceniu. Jednocześnie dział ten został zmodyfikowany, gdy chodzi o zawarte w nim przepisy i jego strukturę. Składa się bowiem z trzech oddziałów (Przepisy wstępne, Akta sprawy oraz Łączenie i wyłączanie spraw), których wyodrębnienia nie można zaobserwować na gruncie dzisiaj obowiązujących przepisów Regulaminu.

ODDZIAŁ 1

Przepisy wstępne

Dotychczas obowiązujący § 121 RegProk normujący kwestię prowadzenia oraz nadzorowania postępowań przygotowawczych w prokuraturach rejonowych, okręgowych i apelacyjnych został w całości uregulowany w art. 78 § 1 proj. ProkU, który stanowi, że „Postępowania przygotowawcze są prowadzone lub nadzorowane w prokuraturach rejonowych, prokuraturach okręgowych i prokuraturach apelacyjnych, z uwzględnieniem zakresu zadań określonych w art. 27 § 3, art. 28 § 4 i 5 oraz art. 29 § 4 i 5”. Z tego też względu koniecznym wydaje się usunięcie § 121 w całości z tekstu projektu Regulaminu.

Jednocześnie w związku z przeniesieniem kwestii związanych z rozstrzyganiem sporów o właściwość miejscową pomiędzy jednostkami organizacyjnymi w sytuacjach typowych oraz możliwości przeniesienia sprawy do innej jednostki organizacyjnej pomijając właściwość miejscową w tzw. „szczególnie uzasadnionych przypadkach” wynikających z dobra prowadzonego postępowania na grunt ustawy (przepisy art. 83 proj. ProkU), proponuje się skreślenie dotychczas obowiązujących ust. 4 i 5 w § 122.

Proponuje się również wykreślenie z tekstu RegProk § 127-129 a to ze względu na unormowanie kwestii w nich zawartych kolejno w art. 84 § 2, 86 i 87 proj. ProkU. Pierwszy z przepisów normował konieczność prowadzenia czynności niecierpiących zwłoki w celu zabezpieczenia śladów i dowodów przez daną jednostkę organizacyjną prokuratury pomimo przewidywanej możliwości przekazania sprawy ze względu na jej właściwość miejscową do innej jednostki. Z kolei § 128 RegProk wskazuje, że śledztwo lub dochodzenie wszczęte w sprawie prowadzi się w stosunku do wszystkich czynów ujawnionych w jego toku. Natomiast § 129 RegProk wskazuje na konieczność objęcia jednym postępowaniem przygotowawczym wszystkich czynów pozostających w związku podmiotowym lub przedmiotowym z czynem stanowiącym podstawę jego wszczęcia, chyba że zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 34 § 3 k.p.k.

Kolejne przepisy, dotychczas obowiązujących przepisów § 133 oraz § 134 zostały usytuowane w innych miejscach w projekcie Regulaminu. Paragraf 133 RegProk regulujący procedurę uchylenia immunitetu prokuratorskiego został przeniesiony w niniejszym Dziale I do Rozdziału 3 zatytułowanego „Przebieg postępowania przygotowawczego” i opracowany w ramach Oddziału 6, regulującego szerzej zagadnienie immunitetów. Natomiast § 134 RegProk dotyczący procedury przyjmowania wniosków o ściganie został przeniesiony do Rozdziału 2 zatytułowanego „Wszczęcie śledztwa i dochodzenia” i opracowany jako § 185. Uzasadnienie zmian obejmujących wskazane regulacje znajdują się w odpowiadających im częściach opinii.

1.	§ 161. 1. Terytorialny zakres działania jednostek organizacyjnych Prokuratury w sprawach karnych, związany z obszarem ich właściwości, zwany dalej "właściwością miejscową", określają: 1) przepisy art.79-82 ustawy; 2) przepisy wydane na podstawie art.40 § 4 ustawy, a w zakresie właściwości
----	---

	rzeczowej także na podstawie art.40 § 5 ustawy; 3) przepisy odrębnych ustaw. 2. Ilekroć w odrębnych ustawach jest mowa o właściwości miejscowej lub właściwości rzeczowej prokuratora w sprawach karnych, należy przez to rozumieć właściwość miejscową, o której mowa w ust. 1. 3. Przekazanie sprawy według właściwości miejscowej innej jednostce organizacyjnej następuje w formie zarządzenia, które nie podlega zaskarżeniu.
2.	§ 162. Do okresu postępowania przygotowawczego nie wlicza się czasu, jaki upływa: 1) od dnia skierowania sprawy do postępowania mediacyjnego do jego zakończenia w terminie określonym zgodnie z art.23a § 2 k.p.k.; 2) od dnia wydania postanowienia o zawieszeniu postępowania do dnia jego podjęcia; 3) od dnia wydania postanowienia o umorzeniu postępowania przygotowawczego do dnia: a) wydania przez prokuratora postanowienia o uwzględnieniu zażalenia na postanowienie o umorzeniu postępowania na podstawie art. 463 § 1 w związku z art. 465 § 1 k.p.k., b) wydania przez sąd postanowienia o uchyleniu postanowienia o umorzeniu postępowania, c) wydania postanowienia o podjęciu na nowo lub wznowieniu umorzonego postępowania na podstawie art. 327 § 1 albo art. 327 § 2 k.p.k., d) wydania przez Prokuratora Generalnego postanowienia o uchyleniu prawomocnego postanowienia o umorzeniu postępowania przygotowawczego na podstawie art. 328 k.p.k.
3.	§ 163. 1. Jeżeli prokurator uznaje, że zachodzi przyczyna wyłączająca go od udziału w sprawie na mocy art. 40 § 1 pkt 1-4, 6 i 10 w związku z art. 47 § 1 k.p.k., stosuje się odpowiednio tryb postępowania określony w art. 42 § 2 k.p.k. Prokurator bezpośrednio przełożony, po złożeniu przez prokuratora, którego dotyczy wyłączenie, oświadczenia na piśmie, wyznacza do prowadzenia lub nadzorowania postępowania innego prokuratora. 2. Jeżeli istnieją podstawy wyłączenia, o których mowa w ust. 1, a prokurator nie złożył stosownego oświadczenia, prokurator bezpośrednio przełożony z urzędu wyłącza tego prokuratora od udziału w sprawie i wyznacza do prowadzenia lub nadzorowania

	postępowania innego prokuratora. 3. Prokurator, który wystąpił z żądaniem wyłączenia go lub co do którego złożono wnioski o wyłączenie na podstawie art. 41 k.p.k. w związku z art. 47 § 1 k.p.k., powstrzymuje się od podejmowania czynności procesowych, z wyjątkiem czynności niecierpiących zwłoki, do czasu załatwienia żądania lub wniosku przez prokuratora bezpośrednio przełożonego. 4. Z wnioskiem o wyłączenie oskarżyciela publicznego, zgłoszonym po rozpoczęciu przewodu sądowego, postępuje się w sposób określony w art. 41 § 2 k.p.k. 5. O wyłączeniu prowadzącego postępowanie przygotowawcze lub oskarżyciela publicznego innego niż prokurator orzeka prokurator nadzorujący to postępowanie.
4.	§ 164. 1. Zarządzenie prokuratora w prowadzonym lub nadzorowanym przez niego postępowaniu przygotowawczym może być wydane ustnie, jeżeli nie przysługuje na nie zażalenie. 2. O wydaniu takiego zarządzenia prokurator sporządza w pisemną adnotację na właściwym dokumencie w aktach głównych sprawy. Sporządzenie adnotacji wyłącznie w aktach podręcznych jest dopuszczalne, jeżeli w postępowaniu nie występuje żadna ze stron w rozumieniu art.299 § 1 k.p.k.
5.	165. Wystąpienia, o których mowa w art.74 § 1 ustawy kieruje prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie po uzyskaniu akceptacji prokuratora bezpośrednio przełożonego. Odpis wystąpienia z adnotacją o akceptacji włącza się do akt podręcznych.
6.	§ 166. 1. Prokurator kierujący jednostką organizacyjną Prokuratury, przekazując sprawę właściwej jednostce organizacyjnej Prokuratury lub innemu organowi w trybie art.84 § 1 ustawy, w piśmie przewodnim szczegółowo uzasadnia swoje stanowisko. 2. Jeżeli prokurator kierujący jednostką organizacyjną Prokuratury, który otrzymał sprawę w trybie art.84 § 1 ustawy, nie uznaje swojej właściwości, sprawę niezwłocznie przekazuje prokuratorowi właściwemu do rozstrzygnięcia sporu. Przepis ust.1 stosuje się odpowiednio.

Paragraf 161 odpowiada w części w swej treści § 122 dotychczas obowiązującego RegProk, który reguluje kwestie związane z terytorialnym zakresem działania jednostek organizacyjnych Prokuratury. O ile co do zasady regulacja ta nie ulega zmianie, o tyle niektóre z przepisów określających właściwość miejscową zostały przeniesione na grunt

ustawowy. I tak wskazać należy, że regulacje zawarte w § 123-126 szczegółowo określające zasady ustalania tej właściwości w całości zostały uregulowane w art. 79-82 proj. ProkU, co powoduje konieczność modyfikacji punktu pierwszego omawianej jednostki redakcyjnej w tym zakresie a zarazem rodzi konsekwencje w postaci wykreślenia § 123-126 z treści proj. RegProk.

Proponuje się wprowadzenie znaczącej zmiany w treści ust. 3 omawianego paragrafu, a to poprzez uregulowanie, iż przekazanie sprawy według właściwości miejscowej innej jednostce organizacyjnej powinno przyjąć formę zarządzenia. W chwili obecnej przepis wskazuje, iż przekazanie dokonuje się zwykłym pismem albowiem przekazanie „nie wymaga formy postanowienia ani zarządzenia”. Wydaje się, że tak doniosła czynność powinna zostać ujęta w ramy pism procesowych. Tym bardziej, iż w podobnej sytuacji sąd orzekający w danej sprawie o swojej niewłaściwości czyni to w formie postanowienia (zob. art. 35 k.p.k.).

Następny, **§ 162** reguluje kwestie związane z określaniem okresu trwania postępowania przygotowawczego wskazując jakich okresów nie wlicza się do niego. Proponowana regulacja w dużej mierze odpowiada treści § 257 RegProk - proponuje się jednak wprowadzić do jego treści szereg zmian. Co ważne i godne podkreślenia przepis ten dotychczas znajdujący się w rozdziale 9 zatytułowanym „Terminy i zażalenia” zostaje w proponowanym rozwiązaniu przeniesiony do omawianego Rozdziału („Przepisy ogólne”), co jest spowodowane w pierwszej kolejności brakiem związku pomiędzy zagadnieniami terminów (zwłaszcza w ujęciu, w jakim są one potraktowane w § 257 RegProk) oraz problematyką zażaleń.

W pkt. 1 § 162, normującym iż „do okresu postępowania przygotowawczego nie wlicza się czasu, jaki upływa [...] od dnia skierowania sprawy do postępowania mediacyjnego do dnia wpływu sprawy do prokuratury po zakończenia tego postępowania” proponuje się wprowadzić sformułowanie, iż miałby to być czas „do jego [postępowania mediacyjnego] zakończenia w terminie określonym zgodnie z art. 23a § 2 k.p.k.”. Zmiana ta wydaje się być konieczną ze względu na sprzeczność treści tego przepisu z treścią jednoznacznie wynikającą właśnie z art. 23a § 2 k.p.k., która określa wprost czas trwania mediacji.

Postuluje się także całkowite wykreślenie dotychczas obowiązującego pkt 3 stanowiącego iż „do okresu postępowania przygotowawczego nie wlicza się czasu jaki upływa [...] od dnia wydania postanowienia o zamknięciu śledztwa lub dochodzenia, a jeżeli

w dochodzeniu nie wydano postanowienia o jego zamknięciu, od dnia wniesieniu aktu oskarżenia do sądu – do dnia wpływu akt sprawy z sądu, w której uprawomocniło się postanowienie o przekazaniu sprawy prokuratorowi na podstawie art. 345 § 1 k.p.k.” a to ze względu na wykreślenie na mocy ustawy nowelizującej kodeks postępowania karnego z 27 września 2013 roku instytucji przekazania sprawy do uzupełnienia prokuratorowi z rozprawy (art. 345 k.p.k.).

Pewnej modyfikacji wymaga także podpunkt b pkt. 4 (w chwili obecnej po wykreśleniu pkt 3 – patrz poprzedni akapit, przepis ten numerowany jest jako pkt. 3). W regulacji tej stwierdza się w chwili obecnej, że „do okresu postępowania przygotowawczego nie wlicza się czasu jaki upływa [...] od dnia wydania postanowienia o umorzeniu postępowania przygotowawczego do dnia [...] wpływu akt sprawy z sądu po uchyleniu postanowienia o umorzeniu postępowania”. Wydaje się, że ze względu na fakt, iż ustawa karnoprosowa w żaden sposób nie uzależnia biegu terminów procesowych od ruchu akt (a w tej kategorii należy rozpatrywać określenie „wpływ akt sprawy do sądu”). Zamiast skrytykowanego sformułowania proponuje się zastąpienie go stwierdzeniem, iż terminem końcowym będzie wydanie przez sąd postanowienia o uchyleniu postanowienia o umorzeniu postępowania”.

Trzecia jednostka redakcyjna, tj. **§ 163** odpowiada w swojej treści § 135 RegProk i reguluje kwestie związane z wyłączeniem prokuratora w oparciu o przepisy art. 40 i 47 k.p.k. Treść przepis postuluje się pozostawić bez zmian.

Regulacja **§ 164** stanowi rozbudowany odpowiedni § 136 RegProk i reguluje kwestie związane z wydawaniem ustnych zarządzeń przez prokuratora. W ust. 1 proponuje się wskazać zgodnie z dotychczasową treścią zd. 1 § 136, że „Zarządzenie prokuratora w prowadzonym lub nadzorowanym przez niego postępowaniu przygotowawczym może być wydane ustnie, jeżeli nie przysługuje na nie zażalenie”. Z kolei drugie zdanie § 136 sugeruje się przenieść do ust. 2 w zmodyfikowanej formie. Przepis ten zgodnie z propozycją ma stanowić, iż „O wydaniu takiego zarządzenia prokurator sporządza pisemną adnotację na właściwym dokumencie w aktach głównych sprawy. Sporządzenie adnotacji wyłącznie w aktach podręcznych sprawy jest dopuszczalne, jeżeli w postępowaniu nie występuje żadna ze stron w rozumieniu art. 299 § 1 k.p.k.”. Przepis ten pozwala na zachowanie charakteru gwarancyjnego wydawania zarządzeń w postępowaniu karnym. Zachowanie śladu po wydaniu zarządzenia ustnego wyłącznie w aktach podręcznych (prokuratorskich) sprawy

dostępnych jedynie dla prokuratora uniemożliwia stronom postępowania przygotowawczego (podejrzanemu i pokrzywdzonemu) zapoznanie się z treścią zarządzenia, które mimo, iż jedynie ustne to jednak zostało wydane.

Paragraf 165 stanowi istotne *novum*, gdyż obowiązujące przepisy nie zawierały dotychczas podobnej regulacji. Nowe unormowanie odnosi się do treści art. 74 § 1 proj. ProkU regulującego kwestię wystąpień prokuratorskich związanych ze stwierdzeniem okoliczności utrudniających ujawniania przestępstw w postępowaniu przygotowawczym. Konsekwencją takiego wystąpienia może być przeprowadzenie kontroli, a także wszczęcie odpowiedniego postępowania w sprawie odpowiedzialności dyscyplinarnej, służbowej, materialnej lub innej przewidzianej w przepisach, na żądanie prokuratora (§ 2) a organ, do którego zwrócił się prokurator, w terminie trzydziestu dni od daty otrzymania wystąpienia, zawiadamia prokuratora o podjętych środkach lub zajęтым stanowisku, bądź o sposobie zakończenia kontroli lub postępowania (§ 3). Instytucja ta znana jest także aktualnie obowiązującej ustawie o prokuraturze i uregulowana została w niej w art. 27 praktycznie w niezmienionej formie.

Dotychczas forma kierowania wystąpień nie była unormowana w Regulaminie. Natomiast praktyka wskazuje, że takie wystąpienie sporządza prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie przygotowawcze podczas gdy podpisywane jest przez kierownika danej jednostki organizacyjnej. Praktyka taka wydaje się nie być jedynym możliwym rozwiązaniem i za bardziej właściwe należy uznać takie, w którym wystąpienie sporządzane i podpisywane byłoby przez prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze za zgodą prokuratora bezpośredniego przełożonego. Takie rozwiązanie pozwoliłoby na podniesienie znaczenia prokuratorów prowadzących lub nadzorujących postępowania przy jednoczesnym nie obniżeniu wagi takiego wystąpienia. Wydaje się bowiem, iż – inaczej niż ma to miejsce w przypadku pism przewodnich – nie ma potrzeby, aby wystąpienie opuszczające jednostkę każdorazowo było sygnowane przez jej kierownika. Stąd też postuluje się wprowadzenie przepisu o treści „Wystąpienia, o których mowa w art. 74 § 1 ustawy kieruje prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie po uzyskaniu akceptacji prokuratora bezpośredniego przełożonego. Odpis wystąpienia z adnotacją o akceptacji włącza się do akt podręcznych”.

Także ostatni w Oddziale, § 166, nie znajduje swojego odzwierciedlenia w dotychczas obowiązujących przepisach regulaminowych. Proponowany przepis w ust. 1 stanowi, iż

„prokurator kierujący jednostką organizacyjną Prokuratury, przekazując sprawę właściwej jednostce organizacyjnej prokuratury lub innemu organowi w trybie art. 84 § 1 ustawy w piśmie przewodnim szczegółowo uzasadnia swoje stanowisko”. Natomiast ust. 2 przepisu wskazuje, że „jeżeli prokurator kierujący jednostką organizacyjną Prokuratury, który otrzymał sprawę w trybie art. 84 § 1 ustawy, nie uznaje swojej właściwości, niezwłocznie przekazuje sprawę, wraz z pisemnym uzasadnieniem swojego stanowiska, prokuratorowi właściwemu do rozstrzygnięcia sporu”. Wprowadzenie powyższej regulacji uzasadnione jest przede wszystkim doświadczeniem praktycznym związanym z rozstrzyganiem sporów kompetencyjnych o charakterze negatywnych zachodzących pomiędzy dwoma jednostkami organizacyjnymi. Szczegółowe uzasadnienie po pierwsze pozwala jednostce, której przekazano sprawę na zapoznanie się ze stanowiskiem przekazującego, co może zapobiec wszczęciu sporu w przypadku, gdy argumentacja zawarta w uzasadnieniu okaże się zasadna. Po drugie, w sytuacji, gdy argumentacja ta jednak nie okazała się przekonująca, prokurator właściwy do rozstrzygnięcia sporu będzie w stanie zapoznać się ze szczegółową argumentacją obu stron, a w konsekwencji być może szybciej podjąć decyzję w przedmiocie sporu.

Postuluje się także wykreślenie § 132 RegProk. Przepis ten w chwili obecnej reguluje kwestie związane z przekazaniem sprawy przez powszechną jednostkę organizacyjną prokuratury do jednostki wojskowej w przypadku, gdy sprawca przestępstwa podlegającemu orzecznictwu sądów powszechnych popełnił także przestępstwo podlegające orzecznictwu sądów wojskowych lub wspólnie z osobą podlegającą orzecznictwu tych sądów. W związku z likwidacją odrębności wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury i włączeniem ich w strukturę prokuratury powszechnej, brak jest uzasadnienia dla utrzymywania powyższej regulacji. Kwestie związane z właściwością będą rozstrzygane wewnątrz jednostki lub na zasadach ogólnych gdy chodzi o właściwość miejscową czy rzeczową pomiędzy jednostkami różnych rzędów.

ODDZIAŁ 2

Akta sprawy

Nowo utworzony oddział zatytułowany „Akta sprawy” zawiera osiem nowych przepisów których wprowadzenie do tekstu Regulaminu po części związane jest z

koniecznością uregulowania kwestii związanych z pojawiającą się potrzebą prowadzenia akt w formie elektronicznej, a także z nowelizacją art. 334 k.p.k.

1.	§ 167. 1. W sprawie karnej prowadzonej lub nadzorowanej przez prokuratora prowadzi się akta główne sprawy, w których gromadzone są materiały związane z badaniem i rozstrzygnięciem w przedmiocie prowadzonego postępowania, a zwłaszcza o charakterze dowodowym. 2. Jeżeli jest to uzasadnione usprawnieniem postępowania i uporządkowania dokumentów, do akt głównych mogą być tworzone załączniki. Utworzenie załącznika dokumentuje się w aktach głównych.
2.	§ 168. 1. Akta główne sprawy prowadzi się w formie papierowej, a mogą być także prowadzone równocześnie w formie elektronicznej, w wyniku zeskanowania. 2. Skanowaniu do formy elektronicznej powinny być w szczególności poddane akta śledztwa.
3.	§ 169. 1. Akta sprawy prowadzi się kolejnych numerowanych tomach. Jeden tom akt powinien liczyć 200 kart, chyba że jego nieznaczne powiększenie lub pomniejszenie uzasadnia zawarcie w jednym tomie fragmentu dokumentacji stanowiącej jedną całość. 2. Jeżeli uzasadnia to spodziewana obszerność materiału procesowego, akta główne sprawy mogą być prowadzone w wyodrębnionych częściach, w których umieszcza się: 1) część A – wszystkie wydane w sprawie decyzje procesowe w formie postanowień, zarządzeń i poleceń, z wyjątkiem dotyczących zatrzymania osoby i stosowania środków zapobiegawczych; 2) część B: a) wszystkie protokoły przesłuchań w charakterze podejrzanego, świadka, biegłego i kuratora oraz ewentualnie sporządzone w toku przesłuchania dodatkowe dokumenty, a zwłaszcza oświadczenia, rysunki i szkice sytuacyjne, b) protokoły, o których mowa w art.143 § 1 pkt. 1 i 5 k.p.k., z wyjątkiem protokołów eksperymentu, które nie były połączone z odbieraniem wyjaśnień, zeznań lub oświadczeń od stron, świadków lub biegłych, c) oświadczenia pisemne podejrzanego; 3) część C – oddzielnie dla każdego rodzaju, protokoły innych czynności procesowych oraz ewentualne załączniki do nich, chyba że dla tych ostatnich utworzono oddzielny załącznik do akt głównych;

	4) część D - oddzielnie dla każdego podejrzanego, dokumentację dotyczącą zatrzymania osoby i stosowania środków zapobiegawczych, w tym także rozstrzygnięcia wniesionych zażaleń w tym przedmiocie; 5) część E - pozostałą dokumentację procesową, z wyodrębnieniem opinii biegłych.
4.	§ 170. 1. Dla każdej części akt zakłada się kolejne tomy oraz nadaje osobną numerację kart. 2. W obrębie części B, C, D i E mogą być zakładane oddzielne tomy lub prowadzona oddzielna numeracja kart dla poszczególnych osób, rodzaju czynności oraz specjalności ekspertyz.
5.	§ 171. 1. W przypadku wydania postanowienia o wszczęciu postępowania przygotowawczego obok akt głównych zakłada się i prowadzi dla danej sprawy akt podręczne prokuratora. 2. Nie jest wymagane prowadzenia akt podręcznych w wypadku prowadzenia postępowania sprawdzającego, o którym mowa w art.307 k.p.k. 3. W aktach podręcznych gromadzi się w odpisach lub kserokopiach istotne dokumenty nie mające charakteru dowodowego, w tym stanowiące podstawę do uzyskania materiału dowodowego oraz dokumenty nie związane bezpośrednio z przedmiotem prowadzonego postępowania, a zwłaszcza: 1) oryginały wytycznych dla organów, którym powierzono prowadzenie postępowania przygotowawczego w całości lub w części, albo zlecono wykonanie poszczególnych czynności śledztwa; 2) oryginały kart wewnętrznego i zewnętrznego nadzoru służbowego; 3) odpisy lub kopie postanowień o wyłączeniu prokuratora od prowadzenia postępowania przygotowawczego lub od udziału w postępowaniu sądowym; 4) oryginały zarządzeń o udzieleniu lub odmowie udzielenia zgody na widzenie z podejrzanym tymczasowo aresztowanym; 5) odpisy lub kopie upoważnień dla asystentów prokuratora do wykonywania czynności w sprawie; 6) odpisy lub kopie postanowienie o wszczęciu postępowania przygotowawczego oraz zarządzenie o jego powierzeniu; 7) oryginał wniosku o przedłużenie śledztwa; 8) odpisy lub kopie postanowień o przedłużeniu śledztwa; 9) odpisy lub kopie postanowień o przedstawieniu, uzupełnieniu lub zmianie

	zarzutów; 10) odpisy lub kopie wniosków o zastosowanie lub przedłużenie tymczasowego aresztowania; 11) odpisy lub kopie zarządzeń o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu osoby podejrzanej albo podejrzanego; 12) odpisy lub kopie postanowień o zastosowaniu, zmianie lub uchyleniu środków zapobiegawczych; 13) odpisy lub kopie postanowień o wydaniu listu gończego oraz listu gończego 14) odpisy lub kopie postanowień o zabezpieczeniu majątkowym oraz dalszych decyzji prokuratora lub sądu w tym przedmiocie; 15) odpisy lub kopie zarządzeń o przeprowadzeniu w stosunku do podejrzanego wywiadu środowiskowego przez kuratora sądowego lub inny podmiot uprawniony na podstawie odrębnych przepisów; 16) odpisy lub kopie zarządzeń o zebraniu w stosunku do podejrzanego informacji o podejrzanym przez specjalistę terapii uzależnień; 17) odpisy lub kopie postanowień o żądaniu wydania rzeczy; 18) odpisy lub kopie postanowień o przeszukaniu; 19) odpisy lub kopie postanowień w przedmiocie dowodów rzeczowych; 20) odpisy lub kopie postanowień o powołaniu biegłych; 21) odpisy lub kopie wnioski oraz postanowienia o zwolnieniu z tajemnicy chronionej ustawą; 22) odpisy lub kopie postanowień, o których mowa w art.184 k.p.k. 23) odpisy lub kopie postanowień o nałożeniu kary porządkowej; 24) odpisy lub kopie zarządzeń w przedmiocie udostępnienia akt postępowania przygotowawczego; 25) odpisy lub kopie postanowień w przedmiocie przyznania wynagrodzenia lub zwrotu kosztów; 26) odpisy lub kopie zażaleń na postanowienia, zarządzenia lub inne czynności prokuratora; 27) odpisy lub kopie zażaleń prokuratora na orzeczenia sądu wydane w toku postępowania przygotowawczego; 28) odpisy lub kopie postanowień o zawieszeniu postępowania; 29) odpisy lub kopie postanowień o skierowaniu sprawy do postępowania
--	---

	mediacyjnego; 30) odpisy lub kopie postanowień kończących postępowanie przygotowawcze; 31) odpis lub kopię aktu oskarżenia, wniosku o warunkowe umorzenie postępowania, albo wniosku o umorzenie postępowania i zastosowanie środka zabezpieczającego; 32) oryginały sprawozdań z rozpraw; 33) odpis lub kopię wniosków co do kary i środków karnych, zawnioskowanych przez prokuratora w postępowaniu przed sądem I instancji; 34) oryginał pisemnej oceny wyroku lub postanowienie kończącego postępowanie sądowe; 35) odpis lub kopię apelacji, kasacji lub wniosku o wznowienia postępowania; 36) odpisy lub kopie odpowiedzi na wniesione przez inne strony postępowania sądowego stronę przeciwną apelacji, kasacji lub wniosku o wznowienia postępowania 37) odpisy lub kopie postanowień o połączeniu postępowań przygotowawczych oraz postanowień o wyłączeniu sprawy do odrębnego rozpoznania; 38) odpisy lub kopie wniosków o krajową lub zagraniczną pomoc prawną 39) odpisy lub kopie wystąpień, o których mowa w art.74 § 1 ustawy 40) dane adresowe, w sytuacji, o której mowa w art.191 § 3 k.p.k.; 41) pisma przewodnie od osób i podmiotów trzecich przekazujące materiały do prowadzonego postępowania; 42) oryginały innej korespondencji, nie dotyczącej bezpośrednio kwestii ustalenia popełnienia przestępstwa lub rozstrzygnięcia o odpowiedzialności karnej podejrzanego. 4. Można odstąpić od włączenia odpisu lub kopii papierowej dokumentu do akt podręcznych, jeżeli jego kopia zostaje zachowana w formie elektronicznej w wyniku zeskanowania, z wyjątkiem dokumentów o których mowa w ust.3 pkt. 1-3, pkt. 5-10, 12 oraz pkt. 29-37. 5. Akt podręcznych nie udostępnia się stronom postępowania.
6.	§ 172. 1. Po zakończeniu postępowania przygotowawczego, wszystkie materiały postępowania, które w jego toku zostały poddane skanowaniu, przenosi się na nośnik cyfrowy w dwóch egzemplarzach, które dołącza się do akt podręcznych.
7.	§ 173. W toku postępowania przygotowawczego, w razie konieczności przeprowadzenia

	przez sąd czynności w tym postępowaniu, akta główne sprawy mogą być przesłane do sądu w całości lub w niezbędnym zakresie, po ich zeskanowaniu, w formie elektronicznej na nośniku cyfrowym.
8.	§ 174. 1. W toku postępowania przygotowawczego, jeżeli zachodzi konieczność wyłączenia do prowadzenia w odrębnym postępowaniu sprawy o poszczególne czyny, materiały w tym zakresie mogą zostać wyłączone, po ich zeskanowaniu, w formie elektronicznej na nośniku cyfrowym. 2. Przepis ust.1 nie dotyczy dowodów rzeczowych, jeżeli zachodzi konieczność wyłączenia ich w oryginale. 2. Przed wydaniem w wyłączonej sprawie postanowienia o przedstawieniu zarzutów, sporządza się akta papierowe poprzez wydrukowanie zeskanowanych materiałów i uwierzytelnienie ich za zgodność z oryginałem.

Paragraf 167 na celu uregulowanie niejednolitej praktyki występującej w tym zakresie w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury na terenie kraju. W ust. 1 proponuje się, aby wskazać jakie materiały powinny znajdować się w aktach głównych sprawach, a dokładniej, aby były to „materiały związane z badaniem i rozstrzygnięciem w przedmiocie prowadzonego postępowania a zwłaszcza o charakterze dowodowym”. Tym samym pozwoli to – jak się wydaje – na wyeliminowanie zupełnie zbędnych z punktu widzenia procesowego materiałów, które w wielu przypadkach w chwili obecnej trafiają do akt głównych postępowania przygotowawczego. W ust. 2 wskazuje się na możliwość tworzenia załączników do akt głównych sprawy, gdy wymaga tego usprawnienie postępowania i uporządkowanie dokumentów. Kwestia wydaje się być niezwykle istotna zwłaszcza w sprawach wielotomowych. Często dużą część akt głównych zajmują wówczas np. zapisy bilingów lub rozmów, co utrudnia posługiwanie się aktami. Uregulowanie kwestii możliwości tworzenia załączników pozwala na bardziej przejrzyste uporządkowanie akt co przy postępowaniach udokumentowanych w kilkudziesięciu tomach nie pozostaje bez znaczenia.

Utworzenie **§ 168** podyktowane jest doniosłą potrzebą wychodzenia naprzeciw zmieniającej się rzeczywistości, a także po części także oczekiwaniom stron procesu. Przepis stanowi bowiem, iż akta główne sprawy prowadzi się w formie papierowej, ale mogą być one

jednocześnie prowadzone także w formie elektronicznej w wyniku ich zeskanowania. W czasach, w których często akt oskarżenia trafia do sądu w formie elektronicznej, takie rozwiązanie nie powinno dziwić, ani budzić wątpliwości. Co więcej, proponowane uregulowanie pozwolić może także na szybsze udostępnianie akt stronom postępowania w formie kserokopii (wystarczającym będzie po prostu ich wydrukowanie) a także na swobodniejszą wymianę korespondencji z sądem w przypadku czynności sądowych mających miejsce w postępowaniu przygotowawczym (np. w toku orzekania o tymczasowym aresztowaniu). Korzystanie z kopii elektronicznej pozwoli na sprawne prowadzenie postępowania także w czasie, gdy akta sprawy będą znajdować się w sądzie. Oczywiście, zachowanie akt w formie elektronicznej nie musi dotyczyć każdej, najdrobniejszej sprawy karnej. Zasadnym jest natomiast, by obejmowało to sprawy większej wagi, a zatem prowadzone w formie śledztwa, na co wskazuje ust.2 tego paragrafu.

Przepisy **§ 169** i **§ 170** zostały utworzone ze względu na konieczność uporządkowania formy, w jakiej akta powinny być prowadzone ze względu na nowelizację art. 334 k.p.k. Wskazać należy, iż po wejściu nowelizacji w życie, wraz z aktem oskarżenia przekazywane będą sądowi jedynie materiały postępowania przygotowawczego związane z kwestią odpowiedzialności osób wskazanych w tym akcie za czyny w nim zarzucane, a także te, których dołączenia zażąda strona na podstawie art. 321 § 5 k.p.k.. Kodeks jednocześnie określa wprost, jakie miałyby być to materiały (postanowienia i zarządzenia, protokoły, opinie i dokumenty), chociaż przyjąć należy, iż nie jest to katalog o charakterze wyczerpującym.

Wprowadzona do ustawy karnoprocesowej regulacja generuje po stronie oskarżyciela publicznego obowiązek przedstawienie akt głównych postępowania w zupełnie innej niż dotychczas formie. Proponowany § 169 stanowi odpowiedź na konieczność nowego spojrzenia na akta główne postępowania, pozwalającego w rezultacie na prawidłowe ich skompletowanie przed skierowaniem aktu oskarżenia do sądu w zgodzie z nowymi przepisami. Ustęp 1 zachowuje dotychczasowy sposób tworzenia akt, tj. kolejne tomy, o objętości 200 kart każdy (z zachowaniem pewnej niezbędnej elastyczności w tej mierze). Będzie on miał zastosowanie przede wszystkim w sprawach prostych, o małej objętości. Natomiast zupełnie inną formułę dopuszcza ust.2 (a łącznie z nim, także § 170 ust.2). Zezwala ona na gromadzenie materiałów sprawy „tematycznie”, w taki sposób, aby po pierwsze ułatwić wyekstrahowanie materiału dołączanego do aktu oskarżenia; a po drugie, zmniejszyć prozaiczną, ale bardzo uciążliwą kwestię renumeracji akt po usunięciu

materiałów, które nie będą kierowane do sądu (należy tu zauważyć, że nowelizacja k.p.k. kompletnie zlekceważyła ten ważny aspekt prowadzenia sprawy, a który wiąże się z bieżącym kwerendowaniem i analizą sprawy oraz późniejszym łatwym wykorzystaniem efektów tego w postępowaniu sądowym). Wydzielenie pięciu części akt głównych (od A do E), z określeniem w § 170 ust.1 sposobu ich numeracji, jest próbą znalezienia konstruktywnego rozwiązania przyszłego ogromnego problemu logistyczno – technicznego.

Uregulowanie § 171 stanowi zupełną innowację, albowiem choć od dawna stosowane jest narzędzie w postaci akt podręcznych sprawy, to jednak nigdzie dotychczas normatywnie nie sprecyzowano, czy one są i jakie dokumenty winny być tam gromadzone. Ta jednostka redakcyjna szczegółowo wskazuje więc w jakich sytuacjach należy założyć i prowadzić akta podręczne postępowania przygotowawczego (w przypadku wydania postępowania przygotowawczego, wyłączając wypadki prowadzenia postępowania w oparciu o art. 307 k.p.k. – ust. 1-2), a także w szczególności jakie materiały podlegają gromadzeniu w aktach podręcznych sprawy (ust. 3). Wskazać należy, iż przepis ten nie ma charakteru zamkniętego katalogu i w razie potrzeby w aktach podręcznych sprawy można gromadzić także dodatkowe materiały. Ustęp 4 omawianego przepisu pozwala jednocześnie na gromadzenie niektórych materiałów dla potrzeb akt podręcznych wyłącznie w formie elektronicznej, co pozostaje w związku z postulowanymi regulacjami dotyczącymi możliwości dokumentowania postępowania przygotowawczego w tej formie. Ostatni ustęp 5 normuje dotychczas także nieuregulowaną wprost kwestię, zabraniając udostępniania akt podręcznych stronom postępowania. Regulacja ta nie pozostaje w żaden sposób w sprzeczności z przepisami dotyczącymi udostępniania akt sprawy w postępowaniu przygotowawczym. Akta podręczne stanowią wewnętrzną dokumentację prokuratury i jako takie nie są objęte obowiązkiem ich udostępniania wynikającym z zasady jawności wewnętrznej wynikającej z k.p.k.

Paragraf 172 stanowi, iż po zakończeniu postępowania przygotowawczego, w razie potrzeby, wszystkie materiały postępowania przygotowawczego, które w jego toku zostały poddane skanowaniu, przenosi się na nośnik cyfrowy w dwóch egzemplarzach, które dołącza się do akt podręcznych. Przepis ten ma zapewnić swobodny i stały dostęp prokuratora do akt śledztwa / dochodzenia także na etapie sądowym, o ile zostały one poddane przetworzeniu także na formę elektroniczną. A taka powinna być reguła w sprawach obszernych, wielotomowych.

Wprowadzenie § 173 do Regulaminu prokuratorskiego uzasadnione jest przede wszystkim zapewnieniem sprawności prowadzenia i efektywności postępowań przygotowawczych, w sytuacji gdy w sprawie sąd podejmuje czynności na tym etapie postępowania (np. w toku orzekania o tymczasowym aresztowaniu, czy rozpoznawania zażalenia na taką decyzję). Praktyka pokazuje bowiem, iż przekazywanie akt do sądu orzekającego incydentalnie w postępowaniu przygotowawczym w znaczący sposób utrudnia (nieraz na wiele tygodni), a nawet może paraliżować prace organów prowadzących i nadzorujących postępowanie przygotowawcze. Dlatego też postuluje się wprowadzić unormowanie, które stanowi, iż akta główne sprawy mogą być przesłane do sądu w całości lub w niezbędnym zakresie po ich zeskanowaniu w formie elektronicznej na nośniku cyfrowym. Ich odtworzenie przez sąd w dzisiejszej dobie powszechnej komputeryzacji nie nastręcza żadnych problemów.

Przepis § 174 ma na celu względy ekonomiki procesowej i finansowej. Jeżeli zachodzi konieczność wyłączenia do prowadzenia w odrębnym postępowaniu sprawy o poszczególne czyny, materiały w tym zakresie mogą zostać wyłączone, po ich zeskanowaniu, w formie elektronicznej na nośniku cyfrowym, bez konieczności sporządzenia od razu wersji papierowej. Jeżeli w dalszym postępowaniu nie dojdzie do wydania postanowienia o przedstawieniu zarzutów, akta papierowe zostaną ograniczone tylko do części wytworzonej po wyłączeniu (w ramach sprawy pod nową sygnaturą). Oszczędzi to czas i środki finansowe potrzebne na drukowanie i uwierzytelnianie wyłączonych (nieraz bardzo obszernych) materiałów.

ODDZIAŁ 3

Łączenie i wyłączanie spraw

Przepisy zawarte w niniejszym oddziale zostały wyodrębnione ze względu na doniosłą problematykę je łączącą i odnoszącą się do łączenia spraw w toku postępowania przygotowawczego, a także wyłączania pewnych wątków postępowania do odrębnego prowadzenia w razie, gdy wystąpi taka potrzeba. Wskazać należy, że reguły ogólne łączenia spraw w postępowaniu karnym uregulowana została w art. 33-34 k.p.k. Regulacje zawarte w Regulaminie mają charakter wykonawczy w stosunku do wskazanych przepisów. Warto również podkreślić, iż powyższe zagadnienia mają z punktu widzenia praktycznego istotny

charakter i dlatego też proponuje się podkreślić ten fakt poprzez wyszczególnienie omawianych przepisów w odrębnym oddziale.

1.	§ 175. 1. W przypadku łączenia spraw do prowadzenia w jednym postępowaniu przygotowawczym, akta postępowania później wszczętego włącza się do akt postępowania wcześniej wszczętego. 2. Niezależnie od dnia wszczęcia postępowania przygotowawczego w łączonych sprawach akta dochodzenia włącza się do akt śledztwa, a akta innego postępowania do akt postępowania, w którym w chwili wydania postanowienia o połączeniu spraw stosuje się tymczasowe aresztowanie. 3. W przypadku połączenia spraw czas trwania postępowania przygotowawczego liczy się od dnia najwcześniej wszczętego postępowania.
2.	§ 176. 1. Wyłączenie do prowadzenia w odrębnym postępowaniu sprawy poszczególnych osób lub o poszczególne czyny wymaga wydania postanowienia. 2. W postanowieniu, o którym mowa w ust. 1, określa się: 1) podmiotowy i przedmiotowy zakres wyłączenia; 2) sposób wyłączenia - przez dokładne wskazanie nazwy i daty przeprowadzonych dowodów lub innych sporządzonych dokumentów oraz numeru karty lub miejsca złożenia dowodów rzeczowych z zaznaczeniem, czy dokumenty wydzielą się w oryginale czy w odpisie lub kopii, albo w formie elektronicznej, po zeskanowaniu. 3. Czas trwania postępowania przygotowawczego w wyłączonej sprawie liczy się od dnia wszczęcia postępowania pierwotnego tylko wtedy, gdy sprawa ta była objęta zakresem postanowienia o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia. W takim przypadku wyłączona sprawa obejmuje także odpis postanowienia o wszczęciu oraz o przedłużeniu okresu śledztwa albo dochodzenia. 4. Jeżeli w podlegającej wyłączeniu innej sprawie niż określona w ust. 3 były dokonywane czynności procesowe, czas trwania postępowania przygotowawczego liczy się od dnia pierwszej czynności, co należy określić w postanowieniu o wyłączeniu sprawy. 5. W wyłączonej sprawie wydaje się, z zastrzeżeniem ust. 3, postanowienie o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia.
3.	§ 177. Wydane przez organ uprawniony do prowadzenia śledztwa lub dochodzenia postanowienie o wyłączeniu sprawy do odrębnego postępowania lub o połączeniu spraw do prowadzenia w jednym postępowaniu przygotowawczym wymagają

	zatwierdzenia przez prokuratora, jeżeli choćby jedna ze spraw objęta jest bezpośrednim nadzorem prokuratora.
--	--

Przepis § 175 stanowi odpowiednik § 130 RegProk i wskazuje wprost, która jednostka będzie właściwą dla prowadzenia postępowania przygotowawczego (w pierwszej kolejności ta, w której stosuje się tymczasowe aresztowanie a w następnej kolejności ta, w której postępowanie toczy się w formie śledztwa, a wreszcie sprawa, w której wydano wcześniej postanowienie o wszczęciu postępowania). Jednocześnie w ust. 3 wyraźnie podkreśla się, iż w przypadku połączenia spraw czas trwania postępowania liczy się od dnia wszczęcia najwcześniej wszczętego postępowania.

Paragraf 176, odpowiadający § 131 RegProk, regulującemu kwestie związane z wyłączeniem spraw do odrębnego prowadzenia (zarówno ze względów przedmiotowych jak i podmiotowych) również zachowuje swój dotychczasowy kształt. Proponuje się wprowadzić jedynie zmianę o charakterze technicznym w ust. 2 pkt 2 omawianej jednostki redakcyjnej. W chwili obecnej przepis ten stanowi, iż w postanowieniu o wyłączeniu spraw określa się m.in. sposób wyłączenia – przez wskazanie nazwy i daty przeprowadzonych dowodów lub innych sporządzonych dokumentów oraz numeru karty lub miejsca złożenia dowodów rzeczowych z zaznaczeniem, czy dokumenty wydzielą się w oryginał czy w odpisie lub kopii. Do tych form wyłączenia proponuje się dodać „w formie elektronicznej, po zeskanowaniu”. Wydaje się, iż w związku z pozostałymi propozycjami zawartymi w niniejszej opinii związanymi z możliwością prowadzenia elektronicznych akt postępowania, taki sposób wyłączenia materiałów powinien zostać uznany za uprawniony. Jednocześnie podkreślić należy, iż wskazana forma w każdym przypadku, który jej dotyczy, pozwoliłaby na znacznie szybsze przeprowadzenie czynności wyłączenia materiałów postępowania.

Natomiast regulacja § 177 nie znajduje swojego odpowiednika w treści aktualnie obowiązującej RegProk. Proponowany przepis stanowi, iż „wydane przez organ uprawniony do prowadzenia śledztwa lub dochodzenia postanowienie o wyłączeniu sprawy do odrębnego postępowania lub o połączeniu spraw do prowadzenia w jednym postępowaniu przygotowawczym wymagają zatwierdzenia przez prokuratora, jeżeli choćby jedna ze spraw objęta jest bezpośrednim nadzorem prokuratora”. Uzasadnienie wprowadzenia przepisu podyktowane jest koniecznością zapewnienia faktycznego nadzoru sprawowanego przez prokuratora nad postępowaniami poddanymi jego kontroli. Za niedopuszczalną należy uznać

sytuację, w której organ postępowania przygotowawczego poza wiedzą nadzorującego prokuratora wyłącza lub dołącza postępowanie do postępowania nadzorowanego.

ROZDZIAŁ 2

Wszczęcie śledztwa i dochodzenia

1.	§ 178. 1. Prokurator rejonowy powinien zapewnić niezwłoczne uzyskiwanie bieżących informacji od Policji o najpoważniejszych zdarzeniach, z którymi jest związane uzasadnione podejrzenie zaistnienia przestępstwa, a zwłaszcza przypadków: 1) przestępstw o charakterze terrorystycznym; 2) gwałtownej śmierci, uzasadniającej podejrzenie popełnienia przestępstwa z art.148, art.155, art.156, art.158 § 3, k.k.; 3) sprowadzenia niebezpieczeństwa, o którym mowa w art.163 k.k.; 4) uprowadzenia, o którym mowa w art.166 lub w art.252 k.k.; 5) sprowadzenia katastrofy, o której mowa w art.173 k.k.; 6) poważnego wypadku komunikacyjnego, o którym mowa w art.177 § 2 k.k.; 7) czynów przeciwko wolności seksualnej, o których mowa w art.197 i art.200 k.k. 2. Informacje, o których mowa w ust.1, Policja przekazuje bezpośrednio prokuratorowi rejonowemu, a poza godzinami urzędowania jednostki organizacyjnej Prokuratury prokuratorowi dyżurnemu, o którym mowa w § 81.
2.	§ 179. 1. Jeżeli zachodzi potrzeba dokonania czynności procesowych, o których mowa w art. 308 § 1 i 2 k.p.k., prokurator, jeżeli jest obecny na miejscu zdarzenia, dokonuje tych czynności osobiście lub kieruje ich przebiegiem. 2. W przypadku zdarzenia polegającego na wypadku w komunikacji kolejowej, o którym mowa w art.177 § 2 k.k., prokurator dyżurny, w celu zniwelowania utrudnień w ruchu pociągów, po odebraniu ustnego sprawozdania od obecnego na tym miejscu funkcjonariusza Policji, kierującego czynnościami dochodzeniowo - śledczymi, o wstępnie stwierdzonych okolicznościach zdarzenia oraz podjętych czynnościach w zakresie zabezpieczenia śladów i dowodów przebiegu zdarzenia, może jeszcze przed zakończeniem czynności oględzin podjąć decyzję o zezwoleniu na wznowienie ruchu pociągów w miejscu wypadku w uzgodnieniu z właściwym miejscowo dyżurnym ruchu kolejowego. 3. Prokurator, o którym mowa w ust. 1, podejmuje decyzję w przedmiocie wszczęcia śledztwa lub dochodzenia, przekazując jednocześnie funkcjonariuszowi Policji albo innego uprawnionego organu dokonującemu czynności lub uczestniczącemu w ich dokonaniu ustne polecenia i wytyczne. Na wniosek funkcjonariusza Policji albo innego uprawnionego organu polecenia i wytyczne prokurator potwierdza w odrębnej notatce

	urzędowej. 4. Jeżeli zachodzi konieczność kontynuowania postępowania przygotowawczego w formie śledztwa, prokurator po otrzymaniu akt sprawy z Policji albo innego organu uprawnionego do prowadzenia postępowania przygotowawczego niezwłocznie wydaje postanowienie o jego wszczęciu. 5. W przypadku zaistnienia podstaw do umorzenia postępowania przygotowawczego, wydaje się postanowienie o umorzeniu śledztwa albo dochodzenia bez uprzedniego wydania postanowienia o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia.
3.	§ 180. 1. Prokurator - niezależnie od właściwości miejscowej i rodzaju czynu zabronionego - przyjmuje zgłoszone ustnie w prokuraturze zawiadomienie o przestępstwie i sporządza protokół z uwzględnieniem art. 304a k.p.k. 2. Prokurator jest obowiązany nadać bieg sprawie niezwłocznie, najpóźniej w terminie 7 dni od dnia sporządzenia protokołu lub otrzymania pisemnego zawiadomienia o przestępstwie.
4.	§ 181. Czynności, o których mowa w art. 307 § 1 k.p.k., mogą polegać w szczególności na: 1) zażądaniu od zawiadamiającego przedstawienia dodatkowych dokumentów lub informacji niezbędnych dla prawidłowej oceny zdarzenia, którego dotyczy zawiadomienie; 2) żądaniu przeprowadzenia kontroli w określonym zakresie; 3) zleceniu właściwemu organowi sprawdzenia faktów zawartych w zawiadomieniu; 4) żądaniu nadesłania dokumentacji lekarskiej dotyczącej osoby pokrzywdzonej; 5) przesłuchaniu w charakterze świadka osoby, która złożyła pisemne zawiadomienie o przestępstwie.
5.	§ 182. 1. W postanowieniu o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia określa się czyn przez zwięźle wskazanie okoliczności faktycznych należących do znamion przestępstwa, czasu i miejsca jego popełnienia oraz osoby pokrzywdzonej, chyba że zachodzą wobec niej warunki do zastosowania art.184 k.p.k. 2. Wskazanie sprawcy w opisie czynu określonego w postanowieniu, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić, gdy jest to niezbędne dla jego poprawnego określenia, a jednocześnie zachodzą warunki do bezzwłocznego sporządzenia postanowienia o przedstawieniu zarzutów.

6.	§ 183. 1. Wszczęcie śledztwa albo dochodzenia na skutek anonimowego zawiadomienia o przestępstwie może nastąpić po uprzednim sprawdzeniu przytoczonych w nim okoliczności. 2. Zawiadomienie anonimowe prokurator może przekazać Policji lub innemu uprawnionemu organowi albo organom kontroli w celu sprawdzenia przytoczonych w zawiadomieniu okoliczności. 3. Anonimowe zawiadomienie lub inne pismo można pozostawić bez biegu i bez sprawdzania przytoczonych w nim okoliczności, zwłaszcza jeżeli w sposób oczywisty nie zawiera ono podstaw do wszczęcia śledztwa lub dochodzenia, albo jego treść wskazuje, że sporządziła je osoba z zaburzeniami psychicznymi. 4. W razie niepotwierdzenia się okoliczności wskazanych w treści anonimowego zawiadomienia pozostawia się je bez biegu i bez wydawania postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa lub dochodzenia.
7.	§ 184. Zatwierdzenie postanowienia Policji albo innego uprawnionego organu o odmowie wszczęcia śledztwa lub dochodzenia wymaga zbadania przez prokuratora, czy istotnie brak jest podstaw do wszczęcia postępowania i czy rozważono wszystkie okoliczności podniesione w zawiadomieniu o przestępstwie.
8.	§ 185. 1. W razie stwierdzenia w toku postępowania, że przestępstwo jest ścigane na wniosek, należy uzyskać oświadczenie pokrzywdzonego, czy żąda ścigania. 2. Prokurator wyraża zgodę na cofnięcie wniosku o ściganie lub odmawia jej w drodze zarządzenia.

Przepis **§ 178** stanowi istotną modyfikację brzmienia § 141 RegProk. Po pierwsze, doprecyzowano, że to prokurator rejonowy, a nie każdy prokurator (czyli, w *de facto* nie wiadomo który), powinien zapewnić niezwłoczne uzyskiwanie bieżących informacji od Policji o najpoważniejszych zdarzeniach, z którymi jest związane uzasadnione podejrzenie zaistnienia przestępstwa. W bieżącej praktyce kwestia ta również sprowadzała się do uzyskiwania takiej wiedzy przez prokuratora rejonowego, jednak należy to czytelnie określić. W kolejnych punktach tego przepisu dokonano bardziej jednoznacznego określenia typów zdarzeń, o których prokurator rejonowy (a po godzinach urzędowania, zgodnie z ust.2, prokurator dyżurny) winni być informowani. Poszerzono również katalog tych czynów, gdyż dotychczasowy był zdecydowanie zbyt wąski.

Paragraf 179 został w całości inkorporowany z aktualnego § 142 Regulaminu Prokuratury, gdyż nie wymaga on zmian z tym, że nowość stanowi treść ust.2. Przepis ten ma na celu jak najszybsze wznawianie ruchu kolejowego, w sytuacji wypadku z udziałem taboru kolejowego. Oczywiście, nie chodzi tu o katastrofę kolejową lub inne nietypowe lub szczególnie poważne zdarzenie, lecz przede wszystkim o sytuację typowego potrącenia osoby przez pociąg. Aktualnie bowiem, powoduje to nierzadko kilkugodzinne postoje pociągu w oczekiwaniu na dojazd prokuratora i zakończenie czynności oględzinowych na miejscu zdarzenia, co paraliżuje ruch kolejowy na danej trasie, powodując poważne straty zarówno dla podmiotów gospodarczych, jak i dla pasażerów podróżujących na tej trasie.

Normy §§ 180 i 181 stanowią również powtórzenie bez żadnych zmian dotychczasowych §§ 137 i 138 RegProk. Ich treść wydaje się nie budzić zastrzeżeń.

Drobnej, choć istotnej zmian dokonano natomiast, w stosunku do bieżącego § 139, w § 182 ust.1. Zgodnie z nim, w postanowieniu o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia określa się czyn przez zwięzłe wskazanie okoliczności faktycznych należących do znamion przestępstwa, czasu i miejsca jego popełnienia oraz osoby pokrzywdzonej. *De lege ferenda* nie będzie to jednak dotyczyć sytuacji, gdy zachodzą warunki do nadania pokrzywdzonemu statusu tzw. świadka anonimowego (co w praktyce zresztą, jest bardzo rzadkie).

Ważne modyfikacje, w § 183, proponuje się natomiast w budzącej kontrowersję i niejasnej kwestii znaczenia dla postępowania karnego pism anonimowych. Ustęp 1 zachowuje treść dotychczasowego § 140 ust.1 RegProk. W ust.2 podtrzymuje się możliwość weryfikacji anonimowych zawiadomień o przestępstwie, poprzez skierowanie ich do Policji lub innego uprawnionego organu. Natomiast ust.3 na nowo reguluje kwestię pozostawienia anonimu bez biegu. Takowe zawiadomienie lub inne pismo (np. które wpłynęło już w toku postępowania przygotowawczego) można pozostawić bez biegu i bez sprawdzania przytoczonych w nim okoliczności, zwłaszcza jeżeli w sposób oczywisty nie zawiera ono podstaw do wszczęcia śledztwa lub dochodzenia, albo jego treść wskazuje, że sporządziła je osoba z zaburzeniami psychicznymi. W kwestii pism anonimowych, jak się wydaje, nie można określić bardziej ścisłych kryteriów postępowania z nimi i zawsze pozostanie pewien margines dla oceny, na bazie zdrowego rozsądku i doświadczenia, czy dane pismo może lub powinno stanowić asumpt do podjęcia określonej aktywności śledczej. Ustęp 4 nie zawiera zmian wobec stanu *de lege lata*.

Uregulowania §§ 184 i 185 zostały w całości przeniesione z dotychczasowych, odpowiednio, § 140 i § 134 RegProk, gdyż ich unormowania są trafne. Inaczej jedynie umiejscowiono je w systematyce przepisów.

ROZDZIAŁ 3

Przebieg postępowania przygotowawczego

Nowy model postępowania karnego, przewidziany nowelą lipcową wymaga szeregu modyfikacji w porządku czynności prokuratorskich w postępowaniu przygotowawczym

ODDZIAŁ 1

Śledztwo

1.	§ 186. Forma śledztwa obowiązuje w stosunku do wszystkich czynów ujawnionych w czasie jego trwania, objętych jednym postępowaniem ze względu na łączność podmiotową, przedmiotową lub podmiotowo-przedmiotową z zastrzeżeniem § 176 ust. 3-5.
2.	§ 187. 1. Niezwłocznie po wszczęciu śledztwa sporządza się, w miarę potrzeby, plan śledztwa, zwłaszcza w sprawach zawiłych i o poważne przestępstwa. 2. Plan śledztwa zawiera: 1) zwięzłe omówienie wstępnie ustalonego stanu faktycznego i jego węzłowych zagadnień; 2) zwięzłą charakterystykę zebranych materiałów i wykonanych czynności, z podaniem kart akt zawierających stosowną dokumentację, a zwłaszcza informacje o: a) dacie wszczęcia postępowania i jego przedłużeniach; b) dacie wydania aktualnych postanowień w trybie art.313 oraz art.314 k.p.k. i treści sformułowanych zarzutów; c) zastosowanych środków zapobiegawczych; d) głównych dowodach zebranych przeciwko podejrzanemu; 3) wnioski co do kierunku postępowania oraz plan czynności do dokonania w ramach postępowania przygotowawczego, ze wskazaniem przewidywanego terminu ich realizacji. 2. Plan śledztwa należy aktualizować, zgodnie z ust.2, stosownie do ujawnionych lub powstałych nowych okoliczności, jednak nie rzadziej niż co 6 miesięcy. 3. Plan śledztwa przechowuje się w aktach podręcznych sprawy. W razie potrzeby plan śledztwa może zostać objęty ochroną informacji niejawnych.
3.	§ 188. 1. Powierzenie Policji albo innemu uprawnionemu organowi przeprowadzenia

	śledztwa w całości lub w określonym zakresie może nastąpić w każdym wypadku, z wyjątkiem, o którym mowa w art.311 § 2 k.p.k., a w szczególności wtedy, gdy: 1) zachodzi konieczność korzystania ze znajdujących się w ich dyspozycji środków operacyjno-technicznych; 2) przedmiot sprawy związany jest z zadaniami wynikającym z ustawy regulującej działalność danego organu; 3) w sprawie przewidywane jest wykonanie znacznej ilości czynności dochodzeniowo – śledczych. 2. Powierzenie Policji albo innemu uprawnionemu organowi przeprowadzenia śledztwa w całości lub w określonym zakresie albo dokonania poszczególnych czynności śledztwa następuje w formie zarządzenia, które może zostać zawarte w postanowieniu o wszczęciu śledztwa.
4.	§ 189. W sytuacji, gdy prokurator powierza Policji albo innemu uprawnionemu organowi dokonania poszczególnych czynności śledztwa, mogą one być precyzowane w drodze poszczególnych pism wytycznych w toku prowadzonego postępowania.
5.	§ 190. W razie przejęcia dochodzenia do śledztwa okres śledztwa liczy się od dnia wydania postanowienia o jego wszczęciu, przy czym czasu trwania dochodzenia nie wlicza się do okresu śledztwa.
6.	§ 191. 1. Wniosek o przedłużenie okresu śledztwa powinien wyjaśniać powody, dla których nie można go zakończyć i wskazywać kierunki dalszego postępowania. 2. Jeżeli na 14 dni przed upływem dotychczas określonego terminu śledztwa w sprawie sporządzono plan śledztwa lub jego aktualizację, wówczas zastępuje on uzasadnienie wniosku o przedłużenie okresu śledztwa.
7.	§ 192. 1. Wniosek o przedłużenie okresu śledztwa albo plan śledztwa lub jego aktualizację na czas powyżej 3 miesięcy do roku przedkłada się prokuratorowi nadzorującemu śledztwo lub prokuratorowi bezpośrednio przełożonemu wobec prokuratora, który prowadzi śledztwo nie później niż na 7 dni przed upływem terminu zakończenia śledztwa. 2. Wniosek o przedłużenie okresu śledztwa na czas powyżej roku przedkłada właściwemu prokuratorowi nie później niż na 14 dni przed upływem terminu zakończenia śledztwa.

	3. Z wnioskiem, o którym mowa w ust. 2, występuje prokurator, który prowadzi lub nadzoruje śledztwo. 4. Prokuratorowi uprawnionemu do przedłużenia śledztwa przedkłada się akt główne śledztwa. W przypadku, o którym mowa w ust.2 akta mogą zostać przedłożone, po ich zeskanowaniu, w formie elektronicznej, chyba że prokurator zażąda akt w oryginale.
8.	§ 193. 1. Przedłużenie śledztwa wymaga wydania postanowienia. 2. Zawiadomienie stron o wydaniu postanowienia o przedłużenia śledztwa powinno zawierać informację o dacie wydania postanowienia oraz terminie, na jaki śledztwo zostało przedłużone. Zawiadomienie doręcza się stronom niezwłocznie.
9.	§ 194. Postanowienie o przedłużeniu śledztwa każdorazowo określa dalszy okres jego trwania, nie krótszy niż 1 miesiąc i nie dłuższy niż 9 miesięcy.
10.	§ 195. Jeżeli prokurator uprawniony do przedłużenia śledztwa uznaje, że brak jest dostatecznych podstaw do przedłużenia śledztwa, przedłuża śledztwo na najkrótszy czas niezbędny dla zachowania terminów procesowych, a zwłaszcza stosowania środków zapobiegawczych, a jednocześnie podejmuje niezbędne działania przewidziane w przepisach dotyczących sprawowania nadzoru służbowego.
11.	§ 196. W rozumieniu art. 310 § 2 k.p.k. prokuratorem prowadzącym śledztwo jest prokurator, który po wszczęciu śledztwa prowadzi je osobiście bądź powierzył jego przeprowadzenie Policji albo innemu uprawnionemu organowi w określonym zakresie lub zlecił dokonanie poszczególnych czynności śledztwa, zaś prokuratorem nadzorującym śledztwo jest prokurator, który po wszczęciu śledztwa powierzył jego przeprowadzenie w całości Policji albo innemu uprawnionemu organowi.

Oddział 1 zawiera ogólne wytyczne co do przebiegu śledztwa. Przepis **§ 186** stanowi, że forma śledztwa obowiązuje w stosunku do wszystkich czynów ujawnionych w czasie jego trwania, objętych jednym postępowaniem ze względu na łączność podmiotową, przedmiotową lub podmiotowo-przedmiotową z zastrzeżeniem § 176 ust. 3-5 (tj. dotyczącego zasad wyłączania materiałów sprawy do odrębnego postępowania). Usunięto natomiast, z uwagi na sprzeczność z przepisami kodeksu postępowania karnego, zapis, że zasada ta dotyczy również spraw poszczególnych osób lub o poszczególne czyny wyłączonych do odrębnego postępowania. Jeżeli bowiem, sprawa o dany czyn prowadzona winna być w

formie dochodzenia, to rozporządzenie, tym bardziej do innej ustawy, nie może stanowić odmiennie.

Paragraf 187 reguluje kwestię sporządzenia planu śledztwa, który z jednej strony ułatwia panowanie nad śledztwem przez prowadzących, a z drugiej łatwiejszy nadzór nad jego sprawnością w ramach wewnętrznego nadzoru prokuratorskiego. Oczywiście, plan taki wymagany jest głównie w sprawach trudnych, wielowątkowych. Po pierwsze, w ust.1 usunięto zapis o planie czynności śledczych, gdyż nie ma żadnej istotnej różnicy pomiędzy takim planem a planem śledztwa. Aktualna regulacja § 145 ust.1 zbędnie mnoży byty. Ustęp 2 stanowi nowość i precyzyjnie reguluje, co powinno wchodzić w skład prawidłowo sporządzonego planu śledztwa. Dotychczas panuje tu dowolność. Ustęp 3 zachowując obowiązek aktualizacji planu śledztwa, wprowadza zasadę, że należy to czynić nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy. Natomiast w ust.4 podkreślono – gdyż obowiązujące przepisy o ochronie informacji niejawnych umożliwiają to – że w razie potrzeby plan śledztwa można objąć ochroną tego typu. Przechowywanie planu śledztwa w pozostałych wypadkach w aktach podręcznych nie budzi wątpliwości.

Paragraf 188 poszerza nieco zakres regulacji dotyczącej zasad powierzania śledztw Policji i innym uprawnionym organom. Po pierwsze, wskazano, że powierzenie takie może nastąpić w każdym wypadku (tak też wynika, to z interpretacji art.311 § 2 k.p.k. *in principio*), z wyjątkiem tych sytuacji, gdy z przepisu tego wynika obowiązek osobistego prowadzenia śledztwa przez prokuratora. Podstawowe przesłanki ku powierzeniu, wobec aktualnej regulacji, poszerzono w ust.1 pkt. 2 i 3 o dwie dodatkowe:

- gdy przedmiot sprawy związany jest z zadaniami wynikającym z ustawy regulującej działalność danego organu;
- w sprawie przewidywane jest wykonanie znacznej ilości czynności dochodzeniowo – śledczych.

W ust.2 postanowiono, że powierzenie Policji albo innemu uprawnionemu organowi przeprowadzenia śledztwa w całości lub w określonym zakresie albo dokonania poszczególnych czynności śledztwa następuje w postanowieniu o jego wszczęciu lub w formie zarządzenia. Aktualna regulacja mówi jedynie o powierzeniu poprzez zarządzenie. Proponowana formuła zezwala na ujęcie powierzenia także w postanowieniu o wszczęciu śledztwa, celem uproszczenia i odformalizowania obiegu dokumentów, gdyż wydawania odrębnego zarządzenia o powierzeniu ma sens tylko wówczas, gdy dochodzi do tego dopiero

po jakimś czasie o wszczęcia postępowania przygotowawczego. Proponowany przepis nie narusza k.p.k., gdyż przepisy nie przesądzają formy powierzenia (zatem dopuszczają zarówno postanowienie, jak i zarządzenie).

W § 189, którego treść jest nową propozycją, stanowi się, że w sytuacji, gdy prokurator powierza Policji albo innemu uprawnionemu organowi dokonania poszczególnych czynności śledztwa, mogą one być precyzowane w drodze poszczególnych pism wytycznych w toku prowadzonego postępowania. *Ratio legis* tego przepisu polega na tym, że prokurator powierzając realizację określonych czynności, nie jest w stanie przewidzieć w punkcie wyjścia, jakie rodzaju one będą. Ich potrzeba wyłania się w ramach rozwoju śledztwa, a zatem konkretyzacja musi następować w szczegółowych wytycznych każdorazowo kierowanych do danego organu.

Paragraf 190 zachowuje niezmienną treść § 147 RegProk. Jego znaczenie sprowadza się przede wszystkim do rozstrzygnięcia wątpliwości, który podmiot w danej sytuacji jest uprawnionym do przedłużenia postępowania przygotowawczego.

Bez zmian inkorporowano aktualny przepis § 191 ust.1. Natomiast nieznanym aktualnemu Regulaminowi Prokuratury ust.2, stanowi, że jeżeli na 14 dni przed upływem dotychczas określonego terminu śledztwa w sprawie sporządzono plan śledztwa lub jego aktualizację, wówczas zastępuje on uzasadnienie wniosku o przedłużenie okresu śledztwa. W sytuacji bowiem, gdy w sprawie istnieje bardzo aktualny plan śledztwa, sporządzanie pełnego wniosku o przedłużenie śledztwa, zawierającego także uzasadnienie, jest kompletnie zbędnym dublowaniem treści.

W dalszej regulacji, § 192, unormowano terminy i dalsze przedkładania wniosków o przedłużenie śledztwa, czyniąc to częściowo w sposób zbliżony (ust.1-3) do aktualnych przepisów § 148 ust.2 i 3 RegProk. Nowe propozycje, to po pierwsze, dookreślenie w ust.4, że prokuratorowi uprawnionemu do przedłużenia śledztwa przedkłada się akt główne śledztwa, natomiast w przypadku przedłużenia postępowania na okres powyżej roku akta mogą zostać przedłożone, po ich zeskanowaniu, w formie elektronicznej, chyba że prokurator zażąda akt w oryginale. Ma to na celu ograniczenie tylko do zupełnie niezbędnych wypadków, ekspedycji akt głównych poza siedzibę organu prowadzącego postępowanie – do prokuratora nadrzędnego – co po pierwsze, dezorganizuje postępowanie, a po drugie zawsze zagraża bezpieczeństwu materiałów śledztwa lub dochodzenia.

Po drugie, § 193 ust.1 sformułowano w sposób jednoznaczny – czego *de lege lata* brak – że przedłużenie postępowania następuje poprzez wydanie stosownego postanowienia. Ustęp 2 natomiast nakazuje niezwłoczne poinformowanie stron o dacie wydania postanowienia oraz terminie, na jaki śledztwo zostało przedłużone. Co prawda obowiązek taki po noweli lipcowej zostanie utrzymany i wynikać będzie z art.100 § 5 w zw. art.106 k.p.k., ale zasadnym jest na gruncie Regulaminu jego podkreślenie i ustalenie zakresu informacji.

Treść § 194 to kolejna nowość. Proponuje się, by postanowienie o przedłużeniu śledztwa każdorazowo określało dalszy okres jego trwania, nie krótszy niż 1 miesiąc i nie dłuższy niż 9 miesięcy. Wydaje się racjonalnym określenie możliwych granic każdorazowego przedłużenia śledztwa. O ile limit dolny nie wydaje się budzić wątpliwości, o tyle dość długi okres maksymalny podyktowany jest dwoma względami. Po pierwsze, w najtrudniejszych, najbardziej rozległych śledztwach, które z natury rzeczy muszą trwać dłuższy okres czasu, ograniczy to konieczność sporządzania co kilka miesięcy nowych wniosków o przedłużenie śledztwa, li tylko dla zachowania tej formuły. Po drugie, ułatwi to stosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, gdyż sąd środek ten wdrożyć może tylko na okres trwania postępowania przygotowawczego. Wyznaczenie dłuższego okresu tego ostatniego zapobiegnie konieczności ponawiania wniosku w tym zakresie tylko z powodu konieczności wystąpienia o zastosowanie lub przedłużenie tymczasowego aresztowania.

Zupełnie nowym i jak się wydaje potrzebnym rozwiązaniem jest przepis § 195, zgodnie z którym jeżeli prokurator uprawniony do przedłużenia śledztwa uzna, że brak jest dostatecznych podstaw do przedłużenia śledztwa, przedłuży śledztwo na najkrótszy czas niezbędny dla zachowania terminów procesowych, a zwłaszcza stosowania środków zapobiegawczych, a jednocześnie podejmuje niezbędne działania przewidziane w przepisach dotyczących sprawowania nadzoru służbowego. *De lege lata* ani k.p.k., ani Regulamin Prokuratury pozostawiają niejasność co do sytuacji, gdy podmiot uprawniony w stosunku do organu procesowego do przedłużenia postępowania nie podziela poglądu o zasadności dalszego jego biegu. W takim przypadku winien on, zabezpieczając tymczasowo postępowanie, niezwłocznie podjąć kroki wynikające z przepisów o nadzorze służbowym (np. przewidziane w art.48 projektu Ustawy, tj objęcie sprawy takim nadzorem), gdyż tylko w ten sposób może zostać wyjaśniony spór, który w takim momencie ewidentnie się zarysowuje.

Ostatni przepis oddziału, § 196, jest tożsamy z § 149 RegProk, jasno definiując pojęcie prokuratora prowadzącego śledztwo.

ODDZIAŁ 2

Dochodzenie

Przepis Oddziału 2, § 197 i § 198 powtarzają bez zmian treść dwóch z trzech przepisów poświęconych dochodzeniu w aktualnym Regulaminie Prokuratury, tj. §§ 150-151.

Wyeliminowano natomiast dotychczasowy § 152. Pierwsze zdanie tego przepisu („Postanowienie o umorzeniu dochodzenia wobec braku dostatecznych podstaw do wykrycia sprawcy i wpisaniu sprawy do rejestru przestępstw jest dopuszczalne w każdej sprawie, w której może być prowadzone dochodzenie.”) jest *superfluum*, albowiem jest to oczywiste wobec treści art.325f § 1 k.p.k., który nie wprowadza żadnych ograniczeń co do przedmiotu dochodzenia. Natomiast drugie zdanie („W razie przedłużenia przez prokuratora okresu dochodzenia, stosuje się zasady ogólne.”) jest po prostu niezrozumiałe z punktu widzenia celu, jaki przepis ten ma osiągać.

1.	§ 197. Dochodzenia nie prowadzi się, jeżeli zarzucony podejrzanemu czyn wyczerpuje znamiona określone w dwóch lub więcej przepisach ustawy karnej, pozostających w zbiegu kumulatywnym, z których chociaż jeden wyłącza możliwość prowadzenia dochodzenia.
2.	§ 198. Jeżeli zachodzi potrzeba przedłużenia czasu trwania dochodzenia, prokurator powinien spowodować przedłożenie mu wniosku o przedłużenie czasu trwania dochodzenia, wraz z aktami sprawy, nie później niż na 7 dni przed upływem terminu dochodzenia.

ODDZIAŁ 3

Mediacja

Oddział dotyczący mediacji jest nową propozycją, gdyż *de lege lata* Regulamin Prokuratury takowego nie zawiera. Aczkolwiek nie występuje tu potrzeba rozbudowanej regulacji.

1.	§ 199. Postanowienie organu prowadzącego postępowanie pod nadzorem prokuratora o skierowaniu sprawy do postępowania mediacyjnego nie wymaga zatwierdzenia przez
----	--

	prokuratora.
2.	§ 200. Pouczenia oraz odebrania zgody od pokrzywdzonego i podejrzanego, o których mowa w art.23a § 1 i § 4 k.p.k. dokonuje się do protokołu przesłuchania, odpowiednio w charakterze świadka lub podejrzanego.

Paragraf 199 zezwala organowi prowadzącemu postępowanie nadzorowane przez prokuratora (w praktyce będzie to dotyczyć wyłącznie, albo głównie dochodzeń realizowanych przez Policję) na skierowanie sprawy do mediacji bez potrzeby akceptacji prokuratorskiej, co przyspieszy procedowanie. Z uwagi na cel mediacji, jakim jest doprowadzenie do porozumienia stron i zakończenia postępowania jakąś formą ugody, zgoda prokuratora na wdrożenie tej instytucji jest zbędna. Co prawda, art.23a k.p.k. nie zastrzega takiej zgody, ale dla uniknięcia wątpliwości należy to w Regulaminie podkreślić.

Natomiast **§ 200** prowadzić ma do uproszczenia i przyspieszenia postępowania, zezwalając na dokonanie pouczenia oraz odebranie zgody od pokrzywdzonego i podejrzanego, o których mowa w art.23a § 1 i § 4 k.p.k. do protokołu przesłuchania, odpowiednio w charakterze świadka lub podejrzanego.

ODDZIAŁ 4

Przedstawienie, zmiana i uzupełnienie zarzutów

Oddział 4 dotyczący instytucji przedstawienia oraz zmiany lub uzupełnienia zarzutu popełnienia przestępstwa (art.313-314 k.p.k.) zawiera znaczne zmiany w stosunku do odpowiadającego mu oddziału w bieżącym Regulaminie Prokuratury (§§ 153-157).

Przed wszystkim usunięto, stanowiący niedopuszczalną w akcie wykonawczym wykładnię przepisów i wykraczający poza zakres delegacji ustawowej, § 153 RegProk, a zwłaszcza jego ustęp 1 („1. Wydanie postanowienia o przedstawieniu zarzutów obejmuje jego sporządzenie, niezwłoczne ogłoszenie i przesłuchanie podejrzanego.”).

Wyeliminowano także § 155 („Postanowienie o przedstawieniu zarzutów należy sporządzić, mimo niemożności ogłoszenia go, jeżeli zachodzi konieczność zawieszenia postępowania przygotowawczego z przyczyn leżących po stronie osoby podejrzaney.”). A to z

tej przyczyny, że wyłączne przesłanki wydania tego typu postanowienia wynikają z art.313 § 1 k.p.k. i kwestia zawieszenia postępowania nie ma żadnego z tym związku.

Odrzucono także § 157, gdyż zapisy tej regulacji w zasadzie zawarte są już w treści przepisów kodeksowych. Natomiast przepis ust.2 pkt 3 tego paragrafu, obligujący prokuratora do wydania postanowienie o zmianie zarzutów - gdy uprzednio zarzucony czyn należy z łagodniejszego przepisu - jeżeli ma to znaczenie dla obrony podejrzanego, na zbyt daleko idący wobec przepisu kodeksowego, utrudniający postępowanie (konieczność wezwania podejrzanego i ponownego ogłoszenia zarzutów) i trudny w stosowaniu z uwagi na nader niedookreślone pojęcie znaczenia „dla obrony”.

Zanegowano również zasadność umieszczenia w tym Oddziale przepisu § 156 ust.2 RegProk, dotyczącego kwestii umarzania postępowania *in personam*. Przepis ten – z drobnym uzupełnieniem - przeniesiono do Rozdziału 7 („Zakończenie postępowania przygotowawczego”), jako daleko bliższy tej materii (w niniejszym projekcie jest to § 336).

1.	§ 201. 1. Potwierdzenie ogłoszenia postanowienia o przedstawieniu zarzutów oraz pouczenia podejrzanego o prawie żądania podania ustnie podstaw zarzutów, a także o prawie żądania sporządzenia uzasadnienia tego postanowienia, stanowi podpis podejrzanego. O odmowie złożenia podpisu lub przeszkodzie w jego złożeniu należy sporządzić adnotację. 2. Na postanowieniu o przedstawieniu zarzutów zamieszcza się wzmiankę o zgłoszeniu przez podejrzanego lub jego obrońcę żądań, o których mowa w ust. 1. 3. Fakt podania ustnie podstaw zarzutów należy udokumentować w protokole przesłuchania podejrzanego. 4. W uzasadnieniu postanowienia o przedstawieniu zarzutów przytacza się w zwięzły sposób okoliczności faktyczne oraz dowody stanowiące podstawę przedstawienia zarzutów, a w razie potrzeby - argumenty przemawiające za przyjętą kwalifikacją prawną. 5. Przepisy ust. 1-4 stosuje się odpowiednio do postanowienia o uzupełnieniu lub o zmianie przedstawionych zarzutów.
2.	§ 202. 1. Postanowienie o przedstawianiu, zmianie lub uzupełnieniu zarzutów sporządza się w trzech egzemplarzach, z których jeden dołącza się do akt głównych sprawy, drugi do akt podręcznych, a trzeci doręcza się podejrzanemu i jego obrońcy przy ogłoszeniu

	postanowienia i przesłuchaniu w charakterze podejrzanego, co podejrzany lub obrońca kwituje na jednym z pozostałych dwóch egzemplarzy.
3.	§ 203. W razie wydania postanowienia na podstawie art.314 k.p.k., winno ono zawierać w swej treści także wcześniej sformułowane i nie ulegające zmianie zarzuty, chyba że postępowanie co do nich zostało umorzone lub wyłączone do odrębnego postępowania.
4.	§ 204. W przypadku wydania postanowienia, o którym mowa w § 203, uzasadnienie sporządzone na podstawie art.313 § 4 k.p.k. można ograniczyć do dowodów dotyczących zarzutów uzupełnionych lub dowodów wskazujących za zasadność zmiany zarzutów, chyba że podejrzany nie żądał uzasadnienia w wypadku wcześniej wydanego postanowienia.

Przepis **§ 201** niemal całkowicie powtarza przepis § 154 RegProk. Jedynie w ust.4 dodano, że uzasadnieniu postanowienia o przedstawieniu zarzutów przytacza się nie tylko okoliczności faktyczne, ale także dowody stanowiące podstawę przedstawienia zarzutów. Przy czym nadal ma to mieć charakter zwięzły, a nie szczegółowo opisany, gdyż temu miejscem należnym jest akt oskarżenia, zaś postanowienie wydane w trybie art.313 lub art.314 k.p.k. jest niezaskarżalne.

Kolejne dwa przepisy są *novum*. Dotychczas, ani Regulamin Prokuratury, ani k.p.k. nie wprowadzały obowiązku doręczania odpisu postanowienia o przedstawieniu zarzutów podejrzanemu, albo jego obrońcy, co jest niezrozumiałe, mając na względzie wagę tego postanowienia. Wprowadzenie tego zapisu w **§ 202** wzmacnia gwarancje procesowe, a w żaden sposób nie narusza k.p.k.

Paragraf 203 ma charakter porządkujący zarzuty stawiane podejrzanemu w toku śledztwa lub dochodzenia. Zgodnie z nim, w razie wydania postanowienia na podstawie art.314 k.p.k. (a więc o zmianie lub o uzupełnieniu zarzutów, albo też w obu tych zakresach), winno ono zawierać w swej treści także wcześniej sformułowane i nie ulegające zmianie zarzuty, chyba że postępowanie co do nich zostało umorzone lub wyłączone do odrębnego postępowania. Taka przejrzystość ma znaczenie w każdej sprawie, ale w szczególności w sprawach obejmujących dużą ilość zarzutów. Pozwala uniknąć żmudnego i prowadzącego do łatwej pomyłki ustalania, które z zarzutów zawartych we wcześniej wydanym postanowieniu (a tym bardziej postanowieniach) wobec danej osoby pozostają aktualne na dalszą część postępowania, a które nie. Aktualne zawsze będzie bowiem tylko to

postanowienie, które ma najpóźniejszą datę. Wydanie zaś tego postanowienia w sposób dorozumiany uchyla formalne obowiązywanie postanowienia poprzedzającego, nie dezaktualizując treści samych zarzutów (chyba, że ulegają one zmianie lub część z nich uległa częściowemu umorzeniu lub wyłączeniu do odrębnego postępowania).

Przepis § 204 zezwala na ograniczenie uzasadniania postanowienia wydanego w trybie art. 314 k.p.k. do omówienia zarzutów nowych (uzupełnionych), albo tych, które uległy istotnej zmianie postaci, albo zakwalifikowaniu z surowszego przepisu. Nie ma bowiem potrzeby ponawiania uzasadnienia dla zarzutów, które żadnej zmianie nie ulegają (chyba że podejrzany nie żądał uzasadnienia w wypadku wcześniej wydanego postanowienia).

ODDZIAŁ 5

Udostępnianie akt sprawy

Oddział zawierający zasady udostępnienia akt musiał ulec znacznym przemianom i uzupełnieniom wobec poważnych zmian w tej materii, jakie wprowadza nowela lipcowa k.p.k. (w dodatku w tej mierze częściowo już obowiązująca).

1.	§ 205. Udostępnienie akt głównych w toku postępowania przygotowawczego może polegać na: 1) przedłożeniu materiałów do wglądu; 2) sporządzeniu przez organ uwierzytelnionych lub niewierzytelnionych kopii materiałów; 3) sporządzeniu przez wnioskodawcę nieodpłatnych fotokopii materiałów; 4) przeniesieniu (skopiowaniu) materiałów w formie elektronicznej na nośnik dostarczony przez wnioskodawcę, jeżeli zostały one poddane skanowaniu.
2.	§ 206. Każdorazowe udostępnienie akt wymaga udokumentowania notatką urzędową w aktach podręcznych sprawy poprzez wskazanie kto, gdzie, pod czym nadzorem i w jaki sposób zapoznał się, otrzymał kopię papierową lub elektroniczną, albo sporządził fotokopię materiałów. Notatka winna być oparzona własnoręcznym podpisem osoby, której udostępniono akta oraz osoby nadzorującej.
3.	§ 207. 1. W zarządzeniu zezwalającym na udostępnienie akt należy dokładnie określić zakres i sposób udostępnienia akt oraz sporządzenia lub wydania z nich odpisów, kserokopii, fotokopii lub kopii cyfrowych.

	2. Akta sprawy udostępnia się wnioskodawcy w sposób uniemożliwiający jego zapoznanie się z materiałami poza zakresem wyznaczonym w zarządzeniu, o którym mowa w ust.1. 3. Rozpoznając wniosek strony lub jej przedstawiciela procesowego lub ustawowego prokurator ma na uwadze zabezpieczenie prawidłowego toku postępowania lub ochronę ważnego interesu państwa, a w przypadku wniosku innej osoby, nadto uzasadniony interes społeczny, a także ważny interes prywatny oraz prawa osób trzecich.
4.	§ 208. Prokurator podejmuje decyzję w przedmiocie udostępnienia akt, umożliwienia sporządzenia z nich odpisów i kserokopii oraz odpłatnego wydania uwierzytelnionych odpisów lub kserokopii także wówczas, gdy powierzył prowadzenie śledztwa w całości lub w części Policji albo innemu uprawnionemu organowi. 2. Prokurator może jednak upoważnić funkcjonariusza Policji albo innego uprawnionego organu do podejmowania decyzji w zakresie wskazanym w zdaniu pierwszym niniejszego przepisu.
5.	§ 209. Prokurator podejmuje decyzję, o której mowa w § 208, również, gdy przekazuje akta sądowi wykonującemu czynności w toku postępowania przygotowawczego, co powinien zastrzec przy ich przekazaniu.
6.	§ 210. 1. Udostępnienie akt lub ich odpisów i kserokopii na potrzeby sądów i innych organów, niezwiązane z prowadzonym postępowaniem przygotowawczym, może nastąpić wyłącznie na ich wniosek. 2. W przypadku żądania sporządzenia z akt odpisów lub kserokopii, podstawę uwzględnienia wniosku stanowią przepisy ustaw określających kompetencje tych organów, które powinny zostać powołane w zarządzeniu prokuratora.
7.	§ 211. 1. Prokurator przekazując sądowi zażalenie na zarządzenie prokuratora odmawiające udostępnienia akt winien szczegółowo uzasadnić swoje stanowisko. Treść tego stanowiska pozostaje wyłącznie od wiadomości sądu. 2. Przepis § 173 stosuje się odpowiednio.
8.	§ 212. 1. W razie decyzji prokuratora o złożeniu w toku postępowania przygotowawczego wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania, prokurator może utworzyć załącznik do wniosku, w którym umieszcza się w postaci kserokopii lub w formie elektronicznej dowody, o których mowa w art.156 § 5a k.p.k.

	2. W razie decyzji o złożeniu w toku postępowania przygotowawczego wniosku o przedłużenie tymczasowego aresztowania, załącznik, o którym mowa w ust.1 uzupełnia się o nowe dowody, 3. Do wniosków o zastosowanie lub przedłużenie tymczasowego aresztowania dołącza się odpowiednią liczbę ich kopii dla podejrzanego, którego dotyczy wnioski i jego obrońcy oraz załącznik, o którym mowa w ust.1, jeżeli został sporządzony. 4. Po każdorazowym rozpoznaniu wniosku, sąd zwraca prokuratorowi załącznik, o którym mowa w ust.1.
9.	§ 213. Jeżeli akta zawierające dowody, o których mowa w art.156 § 5a k.p.k. mają charakter niejawnny, udostępnia się je w kancelarii tajnej w sposób uregulowany odrębnymi przepisami.
10.	§ 214. 1. Udostępnienie akt, o których mowa w art.156 § 5a k.p.k, podejrzanemu lub jego obrońcy następuje na żądanie złożone w formie pisemnej lub ustnej do protokołu przesłuchania w charakterze podejrzanego. 2. W toku przesłuchania podejrzanego, przed podjęciem decyzji co do zasadności skierowania wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania, poucza się go o uprawnieniu, o którym mowa w ust.1.
11.	§ 215. 1. Udostępnienie podejrzanemu lub jego obrońcy lub dowodów, o których mowa w art.156 § 5a k.p.k., następuje w siedzibie sądu, do którego wniesiono wniosek o zastosowanie lub przedłużenie tymczasowego aresztowania. 2. Udostępnienie, o którym mowa w ust.1, powinno nastąpić w siedzibie jednostki organizacyjnej Prokuratury lub organu wskazanego w art. 311 § 2 k.p.k., jeżeli przyspieszy to rozpoznanie sprawy przez sąd. 3. Dowody udostępnia się w sposób uniemożliwiający zapoznanie się z nimi przez osobę nieuprawnioną. Przepis § 206 stosuje się odpowiednio.
12.	§ 216. W przypadku wniosku o przedłużenie stosowania tymczasowego aresztowania dowody mogą zostać udostępnione podejrzanemu również w jednostce penitencjarnej, w której pozostaje osadzony, pod nadzorem prokuratora lub funkcjonariusza lub organu wskazanego w art.311 § 2 k.p.k. Zgoda podejrzanego nie jest wymagana.
13.	§ 217. Sporządzenia i wydanie podejrzanemu lub jego obrońcy odpisów kopii akt sprawy, w tym także w formie elektronicznej na nośniku cyfrowym, w części

	zawierającej treść dowodów wskazanych we wniosku o zastosowanie albo przedłużenie tymczasowego aresztowania może nastąpić wyłącznie za zgodą prokuratora.
--	---

Przepisy § 205 i § 206 nie mają *de lege lata* swych odpowiedników. Pierwszy z nich wprowadza cztery formuły udostępniania akt, tak aby czynność tę uelastyczyć, w zależności od konkretnych okoliczności. Natomiast drugi paragraf wprowadza oczywisty obowiązek dokładnego dokumentowania sposobu i zakresu udostępnienia akt. Z jednej strony sprzyja to ochronie materiałów przez ich ujawnieniem w nieuprawnionym zakresie, a z drugiej zabezpiecza organ procesowy przed fałszywym zarzutem, że strona została pozbawiona dostępu do określonych danych, o który się ubiegała i faktycznie został jej przyznany.

Paragraf 207 stanowi znacznie zmodyfikowany odpowiednik § 158, z tym że ust.1 tego ostatniego został usunięty, gdyż powtarzał przepisy k.p.k., w tym art.156 § 5. W ust.2, jako przepisie nowym i uzupełniającym treść ust.1, stwierdza się, że akta sprawy udostępnia się wnioskodawcy w sposób uniemożliwiający jego zapoznanie się z materiałami poza zakresem wyznaczonym w zarządzeniu o udostępnieniu. Z kolei w ust.3 wyeliminowano pojęcia dobra postępowania, jako pozakodeksowe, a więc nie mogące stanowić podstawy do rozstrzygania o zakresie i sposobie udostępniania akt, gdyż przesłanki w tym zakresie przewiduje ustawa procesowa w sposób wyczerpujący.

Paragrafy 208-210 bez zmian inkorporują treść §§ 159-161 RegProk.

W § 211 ust.1 zawarto nowy, choć raczej oczywisty nakaz, by prokurator, przekazując sądowi zażalenie na swoje zarządzenie odmawiające udostępnienia akt, szczegółowo uzasadnił swoje stanowisko. Treść tego stanowiska pozostaje wyłącznie od wiadomości sądu, co również winno być oczywiste, albowiem ujawnienie argumentacji, zwłaszcza podejrzanemu, łatwo zniweczy cel, jaki miało uniemożliwienie mu dostępu do akt w danej sytuacji. Należy tu zwrócić uwagę, że zdanie drugie tego paragrafu – z konieczności wiążące także sąd orzekający - jest jednym z tych unormowań, które uzasadniają usunięcie z tytułu projektowanego rozporządzenia przymiotnika „wewnętrzny” . Ustęp 2 zezwala na przekazanie akt sądowi w formie elektronicznej (jako skanu).

Przepis § 212 stanowi odpowiedź na zmienione zasady ujawniania akt w zakresie dowodów stanowiących podstawę skierowania wniosku o zastosowanie wobec podejrzanego tymczasowego aresztowania (które obowiązują już od czerwca 2014 r.). Zgodnie z ust.1, w

razie takiej decyzji można utworzyć załącznik do wniosku, w którym umieszcza się w postaci kserokopii lub w formie elektronicznej tego typu dowody. Zabezpieczy to przed ujawnieniem pozostałą część akt, jeżeli zachodzi taka konieczność. Zgodnie z ust.2, załącznik taki, może podlegać uzupełnieniu, w razie decyzji o złożeniu w toku postępowania przygotowawczego wniosku o przedłużenie tymczasowego aresztowania. Z przepisami tymi koresponduje ust.4, nakazujący sądowi zwrot załącznika po rozpoznaniu wniosku. Ratio legis tego stanowi ochrona przed dostępem innych nieuprawnionych osób do materiałów, których dysponentem pozostaje nadal prokurator. Ustęp 3 powtarza natomiast bieżącą regulację, co do obowiązku przesłania do sądu odpowiedniej liczby odpisów wniosku o zastosowanie lub przedłużenie tymczasowego aresztowania.

Paragraf 213 ma charakter czysto porządkowy. Udostępnienie materiałów niejawnych, stanowiących podstawę wniosku o tymczasowe aresztowanie, musi odbywać się z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych.

Norma § 214 ust.1 wskazuje, że udostępnienie akt, o których mowa w art.156 § 5a k.p.k, podejrzanemu lub jego obrońcy następuje na żądanie złożone w formie pisemnej lub ustnej do protokołu przesłuchania w charakterze podejrzanego. Ustawa procesowa nie statuuje bowiem obowiązku zapoznania się przez te podmioty, lecz przyznaje im takie prawo. By gwarancja ta była realnie zapewniona, w ust.2 sformułowano nakaz pouczenia o tym podejrzanego do protokołu jego przesłuchania, jeżeli po tej czynności zapaść ma decyzja, czy prokurator wystąpi z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania.

W § 215 i § 216 uregulowano kwestie logistyczne, związane z miejscem udostępniania dowodów „aresztowych”, co ma istotne znaczenie, zwłaszcza w przypadku wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania, mając na względzie terminy procesowe, o których mowa w art.41 ust.3 Konstytucji RP. W przypadku tego ostatniego wniosku co do zasady udostępnienie następuje w sądzie, ale jeżeli tylko przyczyni się to do sprawniejszego i szybszego rozpoznania sprawy przez sąd, może, a nawet powinno nastąpić w siedzibie Prokuratury lub innego organu postępowania przygotowawczego, co podejrzany potwierdzi swoim podpisem na odpowiednim oświadczeniu. Natomiast w razie wniosku o przedłużenie tymczasowego aresztowania, akta w odpowiednim zakresie mogą być udostępnione podejrzanemu w areszcie śledczym lub zakładzie karnym, w którym pozostaje osadzony, pod odpowiednim nadzorem.

W końcowym przepisie Oddziału, § 217 proponuje się postanowić, że sporządzenia i wydanie podejrzanemu lub jego obrońcy odpisów kopii akt sprawy, w tym także w formie elektronicznej na nośniku cyfrowym, w części zawierającej treść dowodów wskazanych we wniosku o zastosowanie albo przedłużenie tymczasowego aresztowania może nastąpić wyłącznie za zgodą prokuratora. Kodeks postępowania karnego, a w szczególności art.156 § 5 i § 5a, nie ustanawia bowiem prawa podejrzanego i jego obrońcy do otrzymania kopii takich dowodów na stałe, lecz jedynie zezwala na zapoznanie się z tymi dowodami. Udostępnienie w żadnym wypadku nie można utożsamiać z utrwaleniem i przekazaniem w jakiegokolwiek formule powielenia. Przemawia za tym zarówno wykładnia gramatyczna przepisów tego artykułu, jak i funkcjonalna. Przekazanie bowiem kopii materiałów do swobodnego dysponowania podejrzanemu powoduje możliwość ich niekontrolowanego rozprzestrzeniania się i stwarza oczywiste zagrożenie dla prawidłowego dalszego toku nie tylko postępowania przygotowawczego, ale całego procesu karnego w danej sprawie.

ODDZIAŁ 6

Uchylenie immunitetu

W obowiązującym Regulaminie Prokuratury kwestii pociągnięcia do odpowiedzialności karnej osoby chronionej immunitetem formalnym – pomijając pozostającą poza niniejszym opracowaniem kwestię współpracy międzynarodowej w sprawach karnych – poświęcony jest zaledwie jeden przepis, § 133 i to w sposób niezbyt przejrzysty. Wydaje się to daleko niewystarczające, gdyż regulacja ta obejmuje jedynie uchylenie immunitetu prokuratorskiego, pomijając sędziów sądów powszechnych, administracyjnych oraz Sądu Najwyższego i Trybunałów Stanu i Konstytucyjnego, a także parlamentarzystów.

Niniejszy Oddział stanowi propozycję uregulowania tych kwestii, z uwzględnieniem treści ustaw formułujących zasady obowiązywania poszczególnych immunitetów. Głównym założeniem było, obok czytelności procedowania, przejrzyste ukształtowanie postępowania w tej mierze w przypadku wystąpienia odmienności zdań co do zasadności wniosku – z poszanowaniem niezależności prokuratorskiej - pomiędzy prokuratorem prowadzącym (lub bezpośrednio nadzorującym śledztwo) a prokuratorami przełożonymi w obliczu tak doniosłej kwestii, jaką zawsze jest próba zniesienia immunitetu.

1.	§ 218. 1. Jeżeli zgromadzony w sprawie materiał dowodowy uzasadnia wydanie w
----	---

	stosunku do prokuratora lub sędziego postanowienia o przedstawieniu zarzutów, prokurator prowadzący śledztwo, po dokonaniu niezbędnych czynności dowodowych, występuje do właściwego sądu dyscyplinarnego z odpowiednim wnioskiem. 2. Wniosek, o którym mowa w ust.1, przekazuje się przy piśmie przewodnim, które podpisuje kierownik jednostki organizacyjnej Prokuratury, w której prowadzone jest postępowanie przygotowawcze.
2.	§ 219. 1. Jeżeli zgromadzony w sprawie materiał dowodowy uzasadnia wydanie w stosunku do posła lub senatora postanowienia o przedstawieniu zarzutów, prokurator prowadzący śledztwo, po dokonaniu niezbędnych czynności dowodowych, występuje do Prokuratora Generalnego o skierowanie wniosku o wyrażenie zgody na pociągnięcie posła lub senatora do odpowiedzialności karnej. 2. Wniosek, o którym mowa w ust.1, przekazuje się przy piśmie przewodnim, które podpisuje prokurator apelacyjny właściwy dla miejsca prowadzenia postępowania przygotowawczego.
3.	§ 220. 1. Jeżeli zgromadzony w sprawie materiał dowodowy uzasadnia wydanie w stosunku do sędziego Trybunału Konstytucyjnego lub członka Trybunału Stanu postanowienia o przedstawieniu zarzutów, prokurator prowadzący śledztwo, po dokonaniu niezbędnych czynności dowodowych, występuje do Prezesa Trybunału Konstytucyjnego lub Trybunału Stanu o wyrażenie zgody przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Trybunału Konstytucyjnego lub Trybunał Stanu na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej. Przepis § 219 ust.2 stosuje się.
4.	§ 221. O skierowaniu wniosku o wyrażenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej należy niezwłocznie poinformować, w przypadku gdy wniosek dotyczy: 1) prokuratora Prokuratury Generalnej, prokuratora apelacyjnego lub zastępcy prokuratora apelacyjnego – Prokuratora Generalnego; 2) pozostałych prokuratorów – prokuratora apelacyjnego, kierującego prokuraturą apelacyjną, na obszarze której dany prokurator pełni służbę; 3) sędziego Sądu Najwyższego lub Naczelnego Sądu Administracyjnego – prezesa właściwego Sądu; 4) pozostałych sędziów – prezesa właściwego sądu apelacyjnego lub wojewódzkiego sądu administracyjnego, na obszarze którego dany sędzia pełni służbę.
5.	§ 222. 1. Jeżeli Prokurator Generalny uznaje wniosek o pociągnięcie posła lub senatora

	do odpowiedzialności karnej za niedostatecznie uzasadniony zwraca go prokuratorowi, który wystąpił o skierowanie takiego wniosku, wraz ze wskazówkami co do koniecznych uzupełnień wniosku. 2. W przypadku ponownego wystąpienia przez prokuratora o skierowanie wniosku, o którym mowa w ust.1, jeżeli Prokurator Generalny nadal uznaje wniosek za niedostatecznie uzasadniony, przesyła go Marszałkowi Sejmu lub Marszałkowi Senatu wraz ze swoim stanowiskiem co do zasadności wniosku. 3. Przepisy ust.1 i 2 stosuje się odpowiednio w przypadkach, o których mowa w § 218 i § 220.
6.	§ 223. Jeżeli podejrzany w toku postępowania przygotowawczego uzyskał mandat posła lub senatora, prokurator bezzwłocznie informuje o tym Prokuratora Generalnego za pośrednictwem prokuratora apelacyjnego właściwego dla miejsca prowadzenia postępowania przygotowawczego.

ROZDZIAŁ 4

Postępowanie dowodowe

ODDZIAŁ 1

Przepisy ogólne

W pierwszej kolejności proponuje się wprowadzić nowy oddział do rozdziału zatytułowanego „Postępowanie dowodowe”, który ma obejmować kwestie związane z przeprowadzaniem dowodów w postępowaniu przygotowawczym. Niektóre przepisy dotyczą bowiem nie tylko określonego źródła czy środka dowodowego, ale odnoszą się do szerszych kwestii i z tej przyczyny postuluje się wprowadzenie odpowiednich uogólniających regulacji w ramach nowego oddziału.

1.	§ 224. W poważniejszych sprawach prokurator osobiście kieruje oględzinami miejsca zdarzenia oraz w razie potrzeby dokonuje odtworzenia jego przebiegu. Dotyczy to zwłaszcza spraw, o których mowa w § 178 ust.1.
2.	§ 225. 1. W miarę potrzeby prokurator, poza czynnościami zastrzeżonymi dla niego, osobiście przeprowadza w śledztwie czynności procesowe mogące mieć szczególnie istotne znaczenie dla wyjaśnienia okoliczności sprawy. 2. Prokurator przesłuchuje również podejrzanego w postępowaniu prowadzonym lub powierzonym w całości lub w części Policji albo innemu uprawnionemu organowi, jeżeli zachodzą warunki do skierowania do sądu wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania.
3.	§ 226. 1. Wniosek Policji, o którym mowa w art.311 § 7 k.p.k., wymaga pisemnego uzasadnienia. 2. Prokurator nie podejmuje przesłuchania, jeżeli wniosek uznaje za nieuzasadniony.
4.	§ 227. W postępowaniu prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora wszystkie sporządzone protokoły czynności są podpisywane na każdej stronie protokołu przez wszystkie osoby uczestniczące w czynności.
5.	§ 228. W postępowaniu prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora czynność każdorazowego okazania osoby lub rzeczy w grupie osób lub rzeczy przybranych dokumentuje się poprzez sporządzenie fotografii lub innego zapisu wizualnego uwidaczniającego wygląd okazywanych rzeczy lub osób. Dokumentacja ta stanowi

	załącznik do protokołu okazania.
6.	§ 229. Okoliczności wskazane w piśmie anonimowym złożonym w toku postępowania, jeżeli mogą mieć istotne znaczenie dla przedmiotu prowadzonego postępowania należy w miarę możliwości poddać weryfikacji, stosując odpowiednio § 183 ust.2. W innych wypadkach stosuje się odpowiednio § 183 ust.3.
7.	§ 230. Jeżeli karalność czynu zależy od wieku pokrzywdzonego, do akt sprawy załącza się wyciąg z dowodu osobistego, paszportu lub z aktu urodzenia pokrzywdzonego.

Przepis **§ 224** odpowiada w części § 183 RegProk regulując, iż oględzinami miejsca zdarzenia w poważniejszych sprawach kieruje prokurator, a w razie potrzeby także jest zobowiązany do odtworzenia jego przebiegu. Postępowania definiowane dotychczas jako „poważniejsze sprawy” nie stanowiły zamkniętego katalogu, a bieżący Regulamin Prokuratury wskazuje, iż są to m.in. zabójstwo, katastrofa komunikacyjna i budowlana oraz wypadek przy pracy ze skutkiem śmiertelnym. Proponuje się zmianę omawianego przepisu przez wskazanie, iż są to przestępstwa, o których mowa w § 178 ust.1.

Paragraf 225 ulega znaczącym zmianom w stosunku do swojego dotychczasowego odpowiednika, tj. § 184 RegProk. Przepis ten reguluje jakie czynności – poza przewidzianymi dla niego obowiązkowo w postępowaniu przygotowawczym przez przepisy kodeksu postępowania karnego – prokurator powinien dokonać osobiście w śledztwie. Co do zasady Autorzy zgadzają się, iż przepis w swej idei powinien zostać zachowany. Jednakże należy go znacząco zmodyfikować, tak aby to sam prokurator, znający okoliczności danego postępowania, mógł podjąć decyzję co do konieczności osobistego przeprowadzenia określonych czynności. I tak proponuje się wprowadzić przepis, iż prokurator osobiście przeprowadza w śledztwie „czynności procesowe mogące mieć szczególnie istotne znaczenie dla wyjaśnienia okoliczności sprawy”. Dotychczasowy przepis wskazujący, iż mają to być „najistotniejsze dla sprawy czynności” należy uznać za używający zwrotów nie znajdujących swego uzasadnienia w przepisach kodeksowych. Jednocześnie proponuje się wykreślić katalog (otwarty) znajdujący się aktualnie w treści § 184 ust. 1 RegProk, wskazujący czynności, które prokurator powinien w szczególności przeprowadzić (m.in. przesłuchanie jedyne go bezpośredniego świadka zdarzenia, czy świadków o których mowa w art. 192 § 2 k.p.k.). Taki przepis wydaje się nakładać zbyt wiele obowiązków na prokuratora, a zbliżająca się nowelizacja kodeksu postępowania karnego, jeszcze bardziej obciążająca prokuratorów

obowiązkami w toku postępowania sądowego, nie będzie zezwalać na rozbudowywanie obowiązków prokuratora na etapie postępowania przygotowawczego.

Ustęp drugi omawianego przepisu wskazuje w chwili obecnej, iż prokurator przesłuchuje również podejrzanego w postępowaniu prowadzonym przez Policję, jeżeli zachodzą warunki do skierowania do sądu wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania. Ustęp ten proponuje się uzupełnić o stwierdzenie, iż chodzi nie tylko o postępowanie prowadzone przez Policję, ale także powierzone Policji w całości lub w części, a także innym organom upoważnionym do prowadzenia postępowania przygotowawczego. Limitowanie czynności prokuratorskich polegających na przesłuchaniu podejrzanego w sytuacji, gdy ma zostać rozważone złożenie wniosku o tymczasowe aresztowanie wyłącznie do sytuacji, gdy Policja prowadzi postępowanie wydaje się być nieuzasadnione albowiem zdecydowana większość postępowań przygotowawczych prowadzonych w formie śledztwa są to postępowania powierzone w całości lub w części i nie tylko Policji.

Regulacja § 226 nie znajduje swojego odpowiednika w dotychczasowych przepisach RegProk i stanowi wyjście naprzeciw nowej regulacji kodeksowej zawartej w art. 311 § 7 k.p.k. Przepis ten stanowi bowiem, iż w toku prowadzonego śledztwa Policja występuje z wnioskiem do prokuratora o przesłuchanie świadka, jeżeli jego zeznania mogą mieć szczególne znaczenie dla procesu. Aby uregulować sytuację wynikającą z treści zacytowanej regulacji, proponuje się wprowadzenie mechanizmu dzięki któremu ostateczna decyzja w tym zakresie należeć będzie do prokuratora. I tak, w ust. 1 proponuje się zawrzeć, iż wniosek Policji powinien zawierać pisemne uzasadnienie, tak aby prokurator, który będzie rozstrzygał w danej sprawie, był w stanie dojrzeć powody, dla których Policja uznała, iż zeznania świadka istotnie mogą mieć szczególne znaczenie dla procesu. Co więcej, w ust. 2 postuluje się dodać przepis, który pozwala prokuratorowi nie przeprowadzić przesłuchania, gdy wniosek uzna za bezzasadny. W takiej sytuacji, oczywiście, świadka przesłuchiwać będzie Policja (lub inny organ prowadzący postępowanie). Niedopuszczalne byłaby bowiem sytuacja - z punktu widzenia kształtu procesu karnego i wzajemnych relacji organów procesowych - w której Policja mogłaby narzucić prokuratorowi osobiste przeprowadzenie danej czynności procesowej, w tym wypadku przesłuchania.

Regulacja zawarta w § 227 stanowi podkreślenie i uwypuklenie przepisu zawartego dotychczas w § 164 RegProk. Przepis ten stanowi bowiem w chwili obecnej, iż „[...] Każdą stronę protokołu przesłuchania podpisują wszystkie osoby biorące udział w czynności”.

Reguła ta powinna dotyczyć nie tylko protokołów przesłuchań, ale wszystkich protokołów sporządzanych w postępowaniu przygotowawczym. Z tego powodu formułuje się ją w treści omawianego paragrafu jako odrębny przepis stanowiący, iż w postępowaniu prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora wszystkie sporządzone protokoły czynności są podpisywane na każdej stronie protokołu przez wszystkie osoby uczestniczące w czynności. Powyższe ma zapewnić prawidłowość i wiarygodność przeprowadzonych czynności oraz pozwoli na uniknięcie oskarżeń kierowanych pod adresem organów ścigania i Prokuratury o manipulowanie materiałem dowodowym utrwalanym w formie protokołu.

Przepis § 228 również nie znajduje swojego odpowiednika w dotychczas obowiązującym regulaminie. Postulowany przepis wprowadza kategoryczny obowiązek utrwalenia w formie fotografii lub innego zapisu wizualnego przedmiotów lub osób okazywanych w postępowaniu. Wprowadzenie tej regulacji jest podyktowane koniecznością dokonywania kontroli prawidłowości przeprowadzenia czynności okazania. Aktualna praktyka pokazuje, iż wielokrotnie brak jest możliwości weryfikacji przeprowadzonej czynności, albowiem prokurator nadzorujący postępowanie albo sąd w toku postępowania sądowego nie mają możliwości określenia czy okazanie było przeprowadzone prawidłowo, ze względu na brak precyzyjnej informacji o tym, jakie przedmioty lub osoby i w jaki sposób były okazywane. Co prawda Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 2 czerwca 2003 r. w sprawie warunków technicznych przeprowadzenia okazania (Dz.U. Nr 104, poz. 981) w § 5 ust. 1 wskazuje, iż osoby przybrane do osoby okazywanej powinny być w zbliżonym wieku oraz mieć podobny do niej wzrost, tuzę, ubiór i inne cechy charakterystyczne, jednakże nie można wykluczyć, iż w tym zakresie pojawią się nadużycia, albo błędy. Dlatego też wprowadzenie proponowanego przepisu wydaje się być niezbędne dla zapewnienia prawidłowego przebiegu czynności okazania.

Przepis § 229 wprowadza nową regulację nieznaną dotychczasowemu aktualnemu Regulaminowi Prokuratury. Ma ona zapobiec sytuacjom, w których w toku postępowania anonimy pozostawia się w aktach sprawy niejako nie traktując ich poważnie, co niekiedy może doprowadzić do nieujawnienia istotnych faktów mających znaczenie dla prowadzonego postępowania. Oczywiście, nie każde pismo anonimowe zasługuje na uwagę. Zgodnie z propozycją, okoliczności wskazane w piśmie anonimowym złożonym w toku postępowania należy w miarę możliwości poddać weryfikacji, jeżeli mogą mieć istotne znaczenie dla przedmiotu prowadzonego postępowania. W takiej sytuacji prokurator, prokurator zleca odpowiednie czynności Policji lub innemu uprawnionemu organowi, podobnie jak stanowi o

tym § 183 ust.2 projektu Regulaminu. W drugim zdaniu proponowanego przepisu wskazuje się, iż w innych wypadkach stosować należy odpowiednio § 183 ust.3 projektu Regulaminu, pozostawiając anonim bez biegu i bez sprawdzania przytoczonych w nim okoliczności, zwłaszcza jeżeli w sposób oczywisty nie zawiera ono podstaw do ustaleń dowodowych, albo jego treść wskazuje, że sporządziła je osoba z zaburzeniami psychicznymi.

Ostatni przepis oddziału, **§ 230**, odnosząc się w pewnym stopniu do treści § 180 RegProk stanowi, iż jeżeli karalność czynu zależy od wieku pokrzywdzonego, do akt sprawy załącza się wyciąg z dowodu osobistego, paszportu lub z aktu urodzenia pokrzywdzonego. Treść przepisu wydaje się nie budzić wątpliwości a jego umiejscowienie w oddziale traktującym o zagadnieniach ogólnych związanych z postępowaniem dowodowym należy uznać za właściwe.

Jednocześnie wskazać w tym miejscu należy, iż § 180 obow. RegProk reguluje w chwili obecnej zarówno kwestie związane z wiekiem pokrzywdzonego jak i podejrzanego. Proponuje się elementy te rozdzielić i zagadnienia związane z karalnością czynu zależną od wieku podejrzanego uregulować odrębnie, w oddziale obejmującym tematykę związaną ze zbieraniem danych o osobie podejrzanego (§ 269 projektu Regulaminu)

ODDZIAŁ 2

Przesłuchanie

Proponuje się zmianę tytułu oddziału z dotychczasowej „Przesłuchanie osoby” na „Przesłuchanie”, albowiem dotychczasowa wydaje się być nie do końca właściwa, gdyż w świetle unormowań k.p.k. przesłuchiwać można tylko osobę (człowieka), zaś np. nagrania (zapisy) dźwiękowe podlegają odtworzeniu (a nie przesłuchaniu, czy odsłuchaniu).

1.	§ 231. 1. Przed przesłuchaniem sprawdza się dane osobowe przesłuchiwanego na podstawie dowodu osobistego lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość, czyniąc o tym stosowną wzmiankę w protokole przesłuchania. Brak dowodu tożsamości należy odnotować w protokole. 2. W razie przesłuchania osoby osadzonej w jednostce penitencjarnej i doprowadzonej przez Policję lub inny uprawniony organ podstawą ustalenia tożsamości może być oświadczenie funkcjonariuszy konwojujących, z zastrzeżeniem ust.3, lub dane o
----	--

	osobie doprowadzonej zgromadzone w toku dotychczasowego postępowania. 3. W razie, gdy tożsamość przesłuchiwanej osoby budzi wątpliwości i występuje niemożność jej ustalenia, należy w chwili dokonywania czynności procesowej posłużyć się uzyskanymi od niej danymi, a następnie zastosować tryb ustalenia tożsamości określony w ustawie z dnia 29 września 1986 r. - Prawo o aktach stanu cywilnego (tekst jednolity - Dz. U. z 2011 r., Nr 212, poz. 1264, z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (tekst jednolity - Dz. U. z 2006 r., Nr 139, poz. 993, z późn. zm.).
2.	§ 232. 1. W protokole przesłuchania należy przyjąć, jako formę gramatyczną relacji przesłuchiwanego pierwszą osobę czasu przeszłego i zamieszczać możliwie dokładnie charakterystyczne określenia lub zwroty użyte przez osobę przesłuchiwaną oraz wzmianki dotyczące szczególnego zachowania się tej osoby. 2. W treści protokołu, poza elementami wskazanymi w art.148 § 1 i § 2 k.p.k., należy ponadto dokładnie odnotować: 1) węzłowe pytania zadawane osobie przesłuchiwanej; 2) całość, albo precyzyjne określenie zakresu odczytanego w toku przesłuchania dokumentu, z podaniem danych umożliwiających jego identyfikację w aktach sprawy; 3) fakt okazania wizerunku osoby, miejsca lub rzeczy w celu jej rozpoznania, z podaniem danych umożliwiających identyfikację w aktach sprawy dokumentu zawierającego okazany wizerunek; 4) fakt czasowego przerwania przesłuchania, z podaniem godziny wstrzymania czynności i jej wznowienia; 5) fakt ustania obecności osoby uczestniczącej w przesłuchaniu lub jej stawienia się do uczestnictwa. 3. Zapisy, o których mowa w ust.2 należy sporządzać w sposób czytelnie odróżniający je od treści zeznań, wyjaśnień lub oświadczeń przesłuchiwanej osoby.
3.	§ 233. Przebieg czynności utrwalony za pomocą urządzenia rejestrującego obraz lub dźwięk, jak również przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie przesłuchania świadka na odległość, na żądanie osoby w niej uczestniczącej należy odtworzyć bezpośrednio po jej dokonaniu i fakt ten odnotować w protokole czynności, chyba że jest to niemożliwe z przyczyn technicznych.
4.	§ 234. 1. W przesłuchaniu dokonywanym osobiście przez prokuratora nie powinien

	brać udziału lub być przy nim obecny funkcjonariusz Policji albo innego uprawnionego organu, który uprzednio w tym samym postępowaniu wykonywał lub uczestniczył w czynności przesłuchania z udziałem przesłuchiwanej osoby. 2. Czynność przesłuchania przez prokuratora powinna być przeprowadzona w siedzibie jednostki organizacyjnej Prokuratury, chyba że jej realizacja w innym miejscu uzasadniona jest połączeniem z wykonaniem innej czynności procesowej lub koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa czynności albo innymi względami organizacyjnymi.
5.	§ 235. 1. Prokurator poucza pokrzywdzonego przed pierwszym przesłuchaniem o przysługujących mu uprawnieniach oraz ciążących na nim obowiązkach i konsekwencjach ich niedopełnienia. Kopię doręczonego na piśmie i podpisanego przez pokrzywdzonego pouczenia załącza się do akt głównych sprawy. 2. Jeżeli pokrzywdzonym jest osoba niewładająca w wystarczającym stopniu językiem polskim, należy do wszystkich czynności procesowych z jego udziałem wezwać tłumacza.
6.	§ 236. 1. Prokurator poucza podejrzanego przed pierwszym przesłuchaniem o przysługujących mu uprawnieniach oraz ciążących na nim obowiązkach i konsekwencjach ich niedopełnienia. Kopię doręczonego na piśmie i podpisanego przez podejrzanego pouczenia załącza się do akt głównych sprawy. 2. Podejrzanego poucza się w miarę potrzeby także o uprawnieniach i obowiązkach innych niż wymienione w art. 300 k.p.k. O zakresie udzielonych podejrzanemu pouczeń zamieszcza się stosowną wzmiankę w początkowej części protokołu przesłuchania. 3. Odmowę zgody na złożenie przez podejrzanego wyjaśnień na piśmie, wraz z podaniem jej powodów, odnotowuje się w protokole przesłuchania.
7.	§ 237. Kopię pouczenia, o którym mowa w § 235 ust.1 lub w § 236 ust.1 oraz w art.72 § 3 k.p.k. należy doręczyć odpowiednio pokrzywdzonemu lub podejrzanemu, jeżeli nie włada w wystarczającym stopniu językiem polskim, w tłumaczeniu na język angielski, a jeżeli oświadczy, że nie włada tym językiem, to niezwłocznie w tłumaczeniu na język, którym włada.
8.	§ 238. W postępowaniu prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora przy każdym przesłuchaniu świadka przed rozpoczęciem odbierania zeznań poucza się go: 1) o odpowiedzialności karnej, o której mowa w art.233 § 1, art.234, art.236 § 1 i

	art.238 k.k.; 2) o uprawnieniach, o których mowa w art.182 i art.191 § 3 k.p.k., a w razie potrzeby, w art.183 i art.185 k.p.k.
9.	§ 239. 1. Jeżeli świadek oświadczy, że chce skorzystać z uprawnienia, o którym mowa w art.191 § 3 k.p.k., dane dotyczące miejsca zamieszkania dokumentuje się oddzielnie i umieszcza w aktach podręcznych prokuratora. 2. W sytuacji, o której mowa ust.1, jako adres korespondencyjny dla świadka umieszcza się adres instytucji, w której świadek jest zatrudniony, lub inny wskazany przez niego adres. 3. W przedmiocie zastosowania art.191 § 3 k.p.k. prokurator wydaje zarządzenie, które umieszcza się w treści protokołu przesłuchania świadka. 4. Danych, o których mowa w ust.1, nie umieszcza się w akcie oskarżenia, wniosku o warunkowe umorzenie postępowania lub wniosku o umorzenie postępowania i zastosowanie środka zabezpieczającego. Dane te przekazuje się do wyłącznej wiadomości sądu w sposób uniemożliwiający dostęp osobom nieupoważnionym. 5. Prokurator może nie uwzględnić wniosku świadka, tylko wówczas, gdy obawa użycia przemocy lub groźby bezprawnej wobec świadka lub osoby najbliższej w związku z jego czynnościami jest oczywiście nieuzasadniona.
10.	§ 240. 1. W sprawach, o których mowa w art. 185a § 1 k.p.k., z wnioskiem do sądu o przesłuchanie pokrzywdzonego występuje prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie i bierze udział w tej czynności. 2. Jeżeli uzasadniają to okoliczności sprawy, prokurator niezwłocznie występuje do sądu o ustanowienie dla podejrzanego obrońcy z urzędu, celem umożliwienia mu udziału w przesłuchaniu, o którym mowa w ust.1. 3. Przepis ust.1 stosuje się do trybów, o których mowa w art.185b oraz art.185c k.p.k.

Paragraf 231 stanowi w części odpowiednik § 163 obow. RegProk. Reguluje on kwestie związane ze sprawdzeniem tożsamości przesłuchiwanego. W ust. 1 wskazuje się na czynności, które mają być podejmowane w celu potwierdzenia tożsamości (sprawdzenie danych osobowych na podstawie dokumentu tożsamości). Natomiast ust. 3 (odpowiadający dotychczasowemu ust. 2 omawianego przepisu) pozwala na przeprowadzenie czynności procesowej na podstawie ustnych danych przesłuchiwanego, w sytuacji gdy dane podane przez niego budzą wątpliwości a następnie w dalszej kolejności zweryfikowanie ich za

pomocą odpowiednich działań prowadzonych w oparciu o ustawę z dnia 29 września 1986 r. - Prawo o aktach stanu cywilnego (tekst jednolity - Dz. U. z 2011 r., Nr 212, poz. 1264, z późn. zm.) oraz ustawę z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (tekst jednolity - Dz. U. z 2006 r., Nr 139, poz. 993, z późn. zm.).

Jednocześnie postuluje się wprowadzenie nowego ustępu (oznaczonego w omawianej jednostce redakcyjnej aktualnie jako drugi), który pozwala na ustalenie tożsamości osoby osadzonej w jednostce penitencjarnej i doprowadzonej na przesłuchanie na podstawie ustnego oświadczenia funkcjonariusza konwojującego osobę przesłuchiwaną lub w oparciu o dane o osobie doprowadzonej zgromadzone w toku prowadzonego postępowania. Przepis ten ma wymiar praktyczny i związany jest z brakiem dokumentu potwierdzającego tożsamość w przypadku osób konwojowanych na przesłuchanie osadzonych w jednostce penitencjarnej. W takiej sytuacji – gdy nie budzi tożsamość przesłuchiwanego wątpliwości – wystarczającym będzie jej potwierdzenie przez konwojujących, a nawet samego przesłuchującego.

Zmiany wprowadzane w § 164 RegProk poprzez projektowany **§ 232** mają niebywale znaczenie praktyczne. Dotychczasową treść § 164 wskazującą, iż w protokole przesłuchania należy przyjąć, jako formę gramatyczną relacji przesłuchiwanego pierwszą osobę czasu przeszłego i zamieszczać możliwie dokładnie charakterystyczne określenia lub zwroty użyte przez osobę przesłuchiwaną oraz wzmianki dotyczące szczególnego zachowania się tej osoby, pozostawia się bez zmian przenosząc ją do ustępu 1. Natomiast w ust. 2 proponuje się wprowadzić nieznaną dotychczas regulację mającą na celu dalsze uregulowanie sposobu protokolowania przesłuchania. I tak wskazuje się, iż poza elementami wynikającymi z art. 148 § 2 k.p.k. (zamieszczanie w protokole wszelkich wyjaśnień, zeznań, oświadczeń, wniosków oraz stwierdzeń określonych okoliczności przez organ prowadzący postępowanie z możliwą dokładnością) należy w protokole dokładnie odnotować także:

- 1) węzłowe pytania zadawane osobie przesłuchiwanej;
- 2) całość, albo precyzyjne określenie zakresu odczytanego w toku przesłuchania dokumentu, z podaniem danych umożliwiających jego identyfikację w aktach sprawy;
- 3) fakt okazania wizerunku osoby, miejsca lub rzeczy w celu jej rozpoznania, z podaniem danych umożliwiających identyfikację w aktach sprawy dokumentu zawierającego okazany wizerunek;
- 4) fakt czasowego przerwania przesłuchania, z podaniem godziny wstrzymania czynności i jej wznowienia;

- 5) fakt ustania obecności osoby uczestniczącej w przesłuchaniu lub jej stawienia się do uczestnictwa.

Przy czym zapisy powyższe, zgodnie z ust.3, należy sporządzać w sposób czytelnie odróżniający je od treści zeznań, wyjaśnień lub oświadczeń przesłuchiwanej osoby

Powyższe ma pozwolić na zdecydowane ujednolicenie praktyki zapisywania treści czynności, znacząca poprawę przejrzystości protokołów i wiarygodne odtworzenie przebiegu przesłuchania w toku postępowania sądowego. Praktyka pokazuje bowiem, iż nierzadko zapis przesłuchania ogranicza się do wskazania zaledwie odpowiedzi przesłuchiwanego na zadane mu pytania, co może sugerować, iż była to wypowiedź o charakterze spontanicznym, podczas gdy w rzeczywistości informacje te zostały przekazane przez przesłuchiwanego np. na skutek sugestii ze strony prowadzącego przesłuchanie.

Projekt § 233 prawie w całości odpowiada § 165 RegProk i wskazuje, że przebieg czynności utrwalony za pomocą urządzenia rejestrującego obraz lub dźwięk, jak również przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie przesłuchania świadka na odległość, na żądanie osoby w niej uczestniczącej należy odtworzyć bezpośrednio po jej dokonaniu i fakt ten odnotować w protokole czynności. Do dotychczas obowiązującego kształtu omawianego przepisu proponuje się dodać zapis o charakterze praktycznym, umożliwiający odstępianie od odtworzenia zapisu, gdy jest to niemożliwe z przyczyn technicznych (np. w przypadku realizacji tzw. przesłuchania na odległość, o którym mowa w art.177 § 1 k.p.k.).

Zmiany w § 234, odpowiadającym treści § 166 RegProk. podyktowane są koniecznością zracjonalizowania dotychczasowych przepisów. Przepis *de lege lata* stanowi, iż w przesłuchaniu dokonywanym przez prokuratora nie może uczestniczyć funkcjonariusz Policji (lub innego uprawnionego organu) prowadzący postępowanie lub wykonujący czynności procesowe z udziałem przesłuchiwanej osoby. Przepis ten wydaje się być z punktu widzenia praktyki zbyt radykalny, zwłaszcza w przypadku gdy postępowanie toczy się w jednostkach nie dysponujących nieograniczoną liczbą funkcjonariuszy, z których większość podejmowała czynności wobec osoby przesłuchiwanej. Wówczas brak jest możliwości zapewnienia udziału w przesłuchaniu prowadzonym przez prokuratora obecności funkcjonariusza (choćby dla zapewnienia bezpieczeństwa w toku prowadzonego przesłuchania), który nie był zaangażowany w prowadzone postępowanie. Dlatego też w ust.1 proponuje się ograniczyć treść omawianego przepisu, zastępując kategoryczne stwierdzenie, iż funkcjonariusz taki „nie może” w przesłuchaniu brać udziału stwierdzeniem, iż „nie

powinien” brać udziału. Ponadto postuluje się wprowadzić regulację, która mówi o wcześniejszym uczestniczeniu funkcjonariusza w przesłuchaniu, a nie w każdej czynności procesowej z udziałem przesłuchiwanego. To pozwoliłoby funkcjonariuszom uczestniczącym uprzednio w przeszukaniu czy zatrzymaniu, a także okazaniu osoby przesłuchiwanej, we wzięciu udziału w przesłuchaniu prowadzonym przez prokuratora – jeżeli rzeczywiście zajdzie taka potrzeba - bez naruszania zakazu wynikającego z omawianego przepisu.

Za nowelizacją omawianej regulacji przemawiają też dodatkowe istotne względy. Po pierwsze, zapewnienia bezpieczeństwa prokuratora. Po drugie, wsparcia prokuratora często niedostępną mu wiedzą operacyjną, dla wzmocnienia skuteczności przesłuchania i możliwości natychmiastowego weryfikowania oczywiście nieprawdziwych twierdzeń osoby przesłuchiwanej.

Podkreślić zresztą należy, że w praktyce udział funkcjonariusza Policji lub innego organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze jest sytuacją raczej rzadką (poza kwestią związaną z niebezpieczeństwem stwarzanym niekiedy przez osobą przesłuchiwaną, czyli z reguły podejrzanym), co wskazuje, że prokuratorzy bez konieczności stwarzania normy zakazującej, potrafią odpowiednio i rozsądnie regulować potrzebę takiego udziału.

Z kolei w ust.2 omawianego paragrafu 234 proponuje się zapis, zgodnie z którym czynność przesłuchania prowadzonego przez prokuratora powinna być przeprowadzona w siedzibie jednostki organizacyjnej Prokuratury, chyba że jej realizacja w innym miejscu uzasadniona jest połączeniem z wykonaniem innej czynności procesowej lub koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa czynności albo innymi względami organizacyjnymi. Należy wskazać, iż przeprowadzanie przesłuchań w siedzibie jednostki organizacyjnej Prokuratury stanowi zdecydowaną większość prokuratorskich przesłuchań, jednakże niekiedy występują przyczyny, dla których czynność taka winna zostać dokonana poza jednostką (np. z uwagi na zapewnienie szybkości przesłuchania osoby zatrzymanej, albo zapewnienia dyskrecji czynności w przypadku przesłuchań świadków koronnych).

Paragraf 235 stanowi odpowiednik § 167 RegProk i reguluje konieczność informowania pokrzywdzonego o jego uprawnieniach przed przystąpieniem do pierwszego przesłuchania. Przepis ten – jak należy podkreślić – nabiera szczególne znaczenia w obliczu gruntownej nowelizacji przepisu art. 300 k.p.k. Omawiana jednostka redakcyjna nie wymaga głębokich przeobrażeń, postuluje się jedynie uściślenie, iż kopia pouczenia podpisana przez pokrzywdzonego powinna zostać załączona do akt głównych sprawy. Dotychczasowa

regulacja wskazująca, iż załącza się kopię pouczenia po prostu do akt sprawy wydaje się być zbyt lakoniczna.

Analogiczne zmiany proponuje się wprowadzić w § 236, która normuje pouczenia podejrzanego przed pierwszym przesłuchaniem w postępowaniu i odpowiada § 168 RegProk. Również w tym przypadku postuluje się wskazać wprost, iż kopię pouczenia załącza się do akt głównych sprawy.

Przepis § 237 stanowi *novum*. Stanowi on, że kopię pouczenia, o którym mowa w § 235 ust.1 lub w § 236 ust.1 oraz w art.72 § 3 k.p.k. należy doręczyć odpowiednio pokrzywdzonemu lub podejrzanemu, jeżeli któryś z nich nie włada w wystarczającym stopniu językiem polskim, w tłumaczeniu na język angielski, a jeżeli oświadczy on, że nie włada tym językiem, to niezwłocznie w tłumaczeniu na ojczysty język, którym włada. Podkreślić należy, że ani art.300 k.p.k., ani art.72 k.p.k. nie przewidują doręczania wymaganych pouczeń w tłumaczeniu na język zrozumiały dla podejrzanego nie władającego językiem polskim. Stąd proponowany przepis wzmacnia gwarancje procesowe takiej osoby i czyni zadość wymogom art.6 ust.3 lit.a i lit.d oraz art.14 europejskiej Konwencji z dn. 4 listopada 1950 r. o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Skutkiem praktycznym takiego przepisu będzie konieczność zapewnienia przez Prokuraturę Generalną w każdej jednostce organizacyjnej Prokuratury druków pouczeń w tłumaczeniu przynajmniej na język angielski. Natomiast w przypadku osoby podejrzanego lub pokrzywdzonego, która nie zna ani języka polskiego, ani angielskiego, prokurator lub inny organ prowadzący pod jego nadzorem postępowanie zapewni niezwłoczne przetłumaczenie tłumaczenie pouczenia na jego język ojczysty i doręczenie.

Za niezbędne należy uznać wprowadzenie § 238, nie znajdującego swojego odpowiednika w dotychczasowych przepisach prawa, która reguluje kompleksowo zakres pouczeń kierowanych wobec świadków przed ich przesłuchaniem. Na podkreślenie zasługuje, iż normy wskazujące, o czym świadka należy pouczyć rozsięte są w różnych przepisach k.p.k. Postuluje się ich zbiorcze zebranie i unormowanie w ramach jednego przepisu regulaminu prokuratorskiego. I tak świadka przed rozpoczęciem zeznań pouczyć należy:

- 1) o odpowiedzialności karnej, o której mowa w art. 233 § 1, art. 234, art. 236 § 1 i art. 238 k.k.;
- 2) o uprawnieniach, o których mowa w art. 182 i art. 191 § 3 k.p.k., a w razie potrzeby, w art. 183 i art. 185 k.p.k.

Przepis § 239 poświęcony został możliwości zastosowania wobec przesłuchiwanego świadka instytucji wynikającej z art. 191 § 3 k.p.k. pozwalającej na zastrzeżenie danych dotyczących miejsca zamieszkania świadka do wyłącznej wiadomości prokuratora (lub sądu w postępowaniu sądowym). Art. 191 § 3 k.p.k. wskazuje jedynie, iż taka możliwość istnieje w sytuacji, gdy zachodzi uzasadniona obawa użycia przemocy lub groźby bezprawnej wobec świadka lub osoby najbliższej w związku z jego czynnościami a pisma procesowe doręcza się wówczas na do instytucji, w której świadek jest zatrudniony lub na inny wskazany przez niego adres. Lapidarność omawianego przepisu generuje znaczne problemy natury praktycznej i wydaje się, że szczegółowe unormowanie procedury związanej z utajnianiem informacji na temat miejsca zamieszkania świadka w oparciu o art. 191 § 3 k.p.k. pozwoli zapewnić bezpieczeństwo w sytuacjach, gdy jest to konieczne. Dlatego też postuluje się, aby w wyniku złożenia przez świadka oświadczenia o chęci skorzystania z uprawnienia wynikającego z art. 191 § 3 k.p.k. dane dotyczące jego miejsca zamieszkania dokumentowano oddzielnie umieszczając je w aktach podręcznych prokuratora (ust. 1) a ponadto aby ich nie zamieszczać w akcie oskarżenia, wniosku o warunkowe umorzenie postępowania lub wniosku o umorzenie postępowania i zastosowanie środka zabezpieczającego (ust. 4). Jednocześnie wskazuje się, iż w protokole przesłuchania jako adres do korespondencji powinien widnieć jedynie adres wskazany przez świadka (ust. 2). W przedmiocie zastosowania art. 191 § 3 k.p.k. prokurator wydaje zarządzenie, stosownie do treści art. 93 § 2 i § 3 k.p.k., które umieszcza się w treści protokołu przesłuchania świadka (ust. 3).

Analiza treści art. 191 § 3 nie daje czytelnej odpowiedzi na pytanie, czy organ procesowy może odmówić żądaniu świadka anonimizacji wskazanych danych. Jednakże w doktrynie zgodnie podkreśla się, że okoliczności ku temu muszą być choćby w niewielkim stopniu uprawdopodobnione. Stąd ust. 5 przewiduje, że prokurator może nie uwzględnić wniosku świadka, tylko wówczas, gdy obawa użycia przemocy lub groźby bezprawnej wobec świadka lub osoby najbliższej w związku z jego czynnościami jest oczywiście nieuzasadniona.

Paragraf 240 odpowiada § 185 obow. RegProk, który jednakże, po pierwsze, dotychczas umiejscowiony jest w oddziale 6 zatytułowanym „Udział prokuratora w czynnościach dowodowych”. Przepis ten reguluje kwestie związane z przesłuchaniem świadka w trybie określonym w art. 185a k.p.k. (pokrzywdzonego przestępstwem popełnionym z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej lub określonym w rozdziałach

XXIII, XXV, XXVI, który nie ukończył lat 15). Dotychczasowe brzmienie przepisu wymaga jednak, zdaniem Autorów niniejszego opracowania, wyraźnych zmian.

W chwili obecnej § 185 RegProk stanowi, iż „W sprawach, o których mowa w art. 185a § 1 k.p.k., z wnioskiem do sądu o przesłuchanie pokrzywdzonego, który w chwili przesłuchania nie ukończył 15 lat, występuje prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie i bierze udział w tej czynności. W razie potrzeby ponownego przesłuchania pokrzywdzonego stosuje się tryb określony w art. 185a k.p.k.”. Regulację tą proponuje się umieścić w ust. 1 § 240, jednocześnie modyfikując jego treść przez wykreślenie zwrotu „który w chwili przesłuchania nie ukończył 15 lat” albowiem treść art. 185a § 4 – po dokonanych w nim zmianach - wyraźnie wskazuje, iż możliwe jest przesłuchanie w trybie art. 185a także małoletnich, którzy w chwili przesłuchania ukończyli już 15 lat, gdy zachodzi uzasadniona obawa, że przesłuchanie w innych warunkach mogłoby wywrzeć negatywny wpływ na jego stan psychiczny. Proponuje się wykreślić także ostatnie zdanie albowiem możliwość przesłuchania pokrzywdzonego ponownie w trybie określonym w art. 185a wynika wprost z przepisów kodeksu postępowania karnego.

Proponuje się jednocześnie uzupełnić omawiany przepis o dwa dalsze unormowania, wskazując w ust.2, iż „jeżeli okoliczności sprawy to umożliwiają, prokurator niezwłocznie występuje do sądu o ustanowienie dla podejrzanego obrońcy z urzędu, celem umożliwienia mu udziału w przesłuchaniu, o którym mowa w ust. 1”. Przepis ten ma ograniczyć sytuacje, w których podejrzany w postępowaniu wnosi o ponowne przesłuchanie świadka albowiem w toku przesłuchania nie był obecny jego obrońca. Oczywiście wprowadzenie proponowanej regulacji nie pozwoli na całkowite wyeliminowanie problemu (często bowiem w chwili przesłuchiwania świadka brak jest w ogóle podejrzanego w postępowaniu), jednakże być może pozwoli na pewne ograniczenie ponownych przesłuchań traumatyzujących świadka.

Proponuje się także wprowadzić ust. 3, który zezwala na stosowanie ust. 1 w ramach omawianego przepisy także do trybów, o których mowa w art. 185b k.p.k. (przesłuchanie świadka przestępstwa popełnionego z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej lub określonych w rozdziałach XXV i XXVI k.k., który nie ukończy lat 15) oraz w art. 185c k.p.k. (przesłuchanie pokrzywdzonego przestępstwem określonym w art. 197-199 k.k.).

ODDZIAŁ 3

Świadek anonimowy

Propozycja Oddziału 3, zawarcia regulacji dotyczącej stosowania instytucji świadka, wobec którego wydano postanowienie o zachowaniu w tajemnicy okoliczności umożliwiających ujawnienie jego tożsamości (zwanego też w literaturze przedmiotu świadkiem anonimowym lub świadkiem *incognito*), stanowi całkowitą nowość. *De lege lata* Regulamin Prokuratury pomija tę tematykę całkowitym milczeniem (mimo, że jednocześnie np. zawiera przepisy dot. świadków koronnych). Co prawda, ten instrument prawny uregulowany jest zarówno w art.184 k.p.k., jak i w wydanym na jego podstawie rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dn. 18 czerwca 2003 r. w sprawie postępowania o zachowanie w tajemnicy okoliczności umożliwiających ujawnienie tożsamości świadka oraz sposobu postępowania z protokołami z zeznań tego świadka (Dz. U. Nr 108, poz.1024). Wydaje się jednak, że zakres tej regulacji nie daje odpowiedzi na wszystkie pytania, co do szczegółowego procedowania w tym zakresie w związku z czym w praktyce pojawiają się istotne problemy. Stąd wynika zasadność doprecyzowania porządku czynności prokuratorskich. Proponowana regulacja znacznie poszerza i uszczegóławia procedurę i nie wchodzi w sprzeczność z powyższym rozporządzeniem, które ma oczywiście priorytet normowania tej materii.

1.	§ 241. Jeżeli świadek przed rozpoczęciem przesłuchania oświadczy, że chce skorzystać z instytucji, o której mowa w art.184 k.p.k. (świadek anonimowy), prokurator przesłuchuje świadka, a następnie niezwłocznie podejmuje decyzję co do wniosku świadka.
2.	§ 242. Jeżeli w ocenie prokuratora, z urzędu zachodzi konieczność skorzystania z instytucji świadka anonimowego, przed przesłuchaniem świadka prokurator podejmuje wszelkie niezbędne środki w celu zabezpieczenia okoliczności umożliwiających zidentyfikowanie tożsamości świadka przez ujawnieniem osobom nieuprawnionym.
3.	§ 243. 1. Jeżeli zachodzą przesłanki do zastosowania instytucji świadka anonimowego, bezzwłocznie po zakończeniu przesłuchania prokurator podejmuje środki przewidziane w ustawie z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 182, poz.1228) oraz rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dn. 18 czerwca 2003 r. w sprawie postępowania o zachowanie w tajemnicy okoliczności umożliwiających ujawnienie tożsamości świadka oraz sposobu postępowania z protokołami z zeznań

	tego świadka (Dz. U. Nr 108, poz.1024). 2. Prokurator niezwłocznie wydaje postanowienie o zachowaniu w tajemnicy okoliczności umożliwiających ujawnienie tożsamości świadka.
4.	§ 244. 1. Postanowienie o zachowaniu w tajemnicy okoliczności umożliwiających ujawnienie tożsamości świadka powinno zawierać: 1) nagłówek o treści: „Postanowienie dotyczy świadka anonimowego nr...”, wskazujący numer identyfikacyjny protokołu przesłuchania świadka po jego zarejestrowaniu w kancelarii tajnej właściwej jednostki organizacyjnej Prokuratury; 2) dyspozycję o treści: „zachować w tajemnicy okoliczności umożliwiające ujawnienie tożsamości świadka, w tym dane osobowe, którego czynność przesłuchania, zgodnie z jej protokołem, miała miejsce w dn. /datę dzienną zanonimizowano z uwagi na jej anonimizację w jawnym odpisie protokołu przesłuchania/ r. od godz. /godziny przesłuchania zanonimizowano z uwagi na ich anonimizację w jawnym odpisie protokołu przesłuchania/; w treści pomija się dzień i miesiąc oraz godziny w jakich odbyło się przesłuchanie świadka; 3) dyspozycję o objęciu oryginału protokołu, o którym mowa w pkt. 1, ochroną informacji niejawnych o klauzuli „ściśle tajne” i przechowywaniu w kancelarii tajnej właściwej jednostki organizacyjnej Prokuratury; 4) dyspozycję sporządzenia odpisu protokołu, o którym mowa w pkt. 1, w sposób uniemożliwiający ujawnienie okoliczności określających tożsamość świadka, w tym danych osobowych i załączeniu go do akt głównych jawnych sprawy; 5) uzasadnienie. 2. Jeżeli zachodzi taka konieczność, w części dyspozytywnej postanowienia zawiera się także wzmiankę o objęciu ochroną informacji niejawnych o klauzuli „ściśle tajne” i przechowywaniu w kancelarii tajnej właściwej jednostki organizacyjnej Prokuratury innych dokumentów, ze wskazaniem numerów ich kart, zawartych dotychczas w jawnych aktach głównych lub aktach podręcznych sprawy, a których treść może doprowadzić do ujawnienia okoliczności umożliwiających ujawnienie tożsamości świadka. 3. Dokumenty, o których mowa w ust.2, przenosi się do akt głównych niejawnych sprawy, zastępując je w aktach głównych jawnych kartą z adnotacją o podstawie

	usunięcia dotychczasowej karty. 4. Uzasadnienia postanowienia nie może zawierać żadnych danych, które mogą doprowadzić do ujawnienia okoliczności umożliwiających ujawnienie tożsamości świadka. 5. Odpis postanowienia doręcza się oraz powiadamia o nim strony na zasadach ogólnych, o których mowa w art.106 k.p.k.
5.	§ 245. 1. Sporządza się odpis każdorazowego protokołu przesłuchania świadka anonimowego. 2. Odpis protokołu włącza się do akt głównych jawnych sprawy.
6.	§ 246. 1. W celu zabezpieczenia okoliczności umożliwiających zidentyfikowanie tożsamości świadka przed ujawnieniem osobom nieuprawnionym, w treści odpisu protokołu w szczególności pomija się: 1) datę dzienną, miesiąc oraz godziny rozpoczęcia i zakończenia czynności; 2) wskazanie dokumentu lub innych okoliczności, na podstawie potwierdzono personalia świadka i inne dane osobowe; 3) wszystkie podane przez świadka dane osobowe, związane z jego personaliami, datą i miejscem urodzenia, wykształceniem, wykonywanym zawodem i miejscem pracy, informacją o karalności za fałszywe zeznania oraz stosunkiem do stron w rozumieniu przepisów prawa; 4) elementy treści zeznań, których znajomość prowadzi lub może doprowadzić do identyfikacji świadka co do tożsamości. 2. W odpisie protokołu część pominięta, o których mowa w ust.1 zastępuje się numerem identyfikacyjnym protokołu przesłuchania świadka nadanym po jego zarejestrowaniu w kancelarii tajnej właściwej jednostki organizacyjnej Prokuratury. 3. Każda strona odpisu protokołu zawiera 1) nagłówek informujący o: a) podstawie sporządzenia odpisu protokołu, w postaci postanowienia, o którym mowa w § 244 ust.2; b) numerze identyfikacyjnym protokołu przesłuchania świadka nadanym po jego zarejestrowaniu w kancelarii tajnej właściwej jednostki organizacyjnej Prokuratury; c) sporządzeniu odpisu z zastosowaniem, w nie poddanych anonimizacji poprzez usunięcie fragmentach wypowiedzi świadka, rodzaju męskiego

	dla form czasownikowych, niezależnie do tego, czy świadek jest mężczyzną, czy kobietą; 2) stopkę informującą o złożonych na oryginale protokołu podpisach uczestników czynności o treści: „U dołu strony od nr... do nr ... oryginału protokołu, który liczy ... stron, znajdują się...”. 4. Jeżeli oprócz prowadzącego czynność i świadka w przesłuchaniu uczestniczyła inna osoba, a jest to niezbędne dla ochrony danych o tożsamości świadka, w odpisie protokołu można nie podawać danych identyfikujących jej imię i nazwisko oraz oznaczeń identyfikacyjnych dowodu osobistego, legitymacji służbowej lub innego dokumentu, na podstawie którego stwierdzono jej tożsamość lub pełnioną funkcję. W przypadku funkcjonariuszy Policji i innych organów ścigania, w takiej sytuacji nie podaje się również stopnia służbowego. 5. W odpisie protokołu treść złożonych zeznań nie może podlegać żadnym zmianom, z wyjątkiem, o którym mowa w ust.2 oraz w ust.3 pkt 1 lit. c.
7.	§ 247. 1. W przypadku sporządzenia protokołu innej czynności procesowej z udziałem świadka anonimowego stosuje się odpowiednio § 247. W razie potrzeby sporządza się odpis protokołu. 2. Świadek nie składa podpisu na protokole. Świadek sporządza oświadczenie o zapoznaniu się z treścią protokołu i podpisuje je, a następnie dołącza się je do tej części akt głównych niejawnych sprawy, która zawiera dane identyfikujące świadka. 3. Prowadzący czynność potwierdza własnoręcznym podpisem treść oświadczenia, o którym mowa w ust.2. 4. Prowadzący czynność sporządza w protokole stosowną adnotację co do okoliczności wskazanych w ust.2.
8.	§ 248. 1. W sytuacji, o której mowa w art.184 § 6 k.p.k. sporządzony do akt głównych jawnych sprawy odpis protokołu usuwa się z akt sprawy i niszczy, czyniąc odpowiednią wzmiankę w tych aktach. 2. W sytuacji, o której mowa w art.184 § 7 lub § 8 k.p.k. sporządzony do akt głównych jawnych sprawy odpis protokołu pozostawia się w aktach sprawy.

Zgodnie z **§ 241**, jeżeli świadek przed rozpoczęciem przesłuchania oświadczy, że chce skorzystać z instytucji, o której mowa w art.184 k.p.k. (świadek anonimowy), prokurator przesłuchuje świadka, a następnie niezwłocznie podejmuje decyzję co do wniosku świadka.

Dotyczy to zatem takiej sytuacji, gdy organ procesowy zasadniczo nie przewiduje korzystania z tego instrumentu prawnego, zaś inicjatywa pochodzi od świadka. Przepis ten kładzie nacisk na szybkość podjęcia decyzji co do nadania świadkowi omawianego statusu. Wprowadzona norma nie wyklucza przeprowadzenia dodatkowych czynności weryfikujących kwestię zasadności wniosku świadka, niemniej jednak czas do wydania decyzji pozytywnej lub negatywnej przez prokuratora powinien być jak najkrótszy. Ponadto, biorąc pod uwagę, że postanowienie w trybie art.184 § 1 k.p.k. zastrzeżone jest do kompetencji prokuratora, projekt Regulaminu nakłada obowiązek osobistego przesłuchania świadka przez prokuratora przed podjęciem decyzji.

Kolejny przepis, § 242 dotyczy odmiennej sytuacji, gdy na bazie znajomości sprawy, prokurator jeszcze przed przesłuchaniem przewiduje konieczność anonimizacji świadka. Wówczas już winien podjąć wszelkie niezbędne czynności służące zabezpieczeniu przed ujawnieniem osobom nieuprawnionym okoliczności umożliwiających zidentyfikowanie tożsamości świadka. Należą do nich przede wszystkim takie działania, jak zapewnienie maksymalnej dyskrecji faktu przesłuchania (co do czasu i miejsca) oraz jego przeprowadzenie w kancelarii tajnej jednostki organizacyjnej Prokuratury.

Przepis § 243 ma charakter czysto porządkowy. Przede wszystkim, gdy – w ocenie prokuratora - zachodzą warunki do nadania statusu świadka anonimowego, prokurator bezzwłocznie wdraża środki ochronne przewidziane w ustawie z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 182, poz.1228) oraz rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dn. 18 czerwca 2003 r. w sprawie postępowania o zachowanie w tajemnicy okoliczności umożliwiających ujawnienie tożsamości świadka oraz sposobu postępowania z protokołami z zeznań tego świadka (Dz. U. Nr 108, poz.1024). Zatem, o ile użyty w § 241 zwrot „niezwłocznie” dopuszcza pewne opóźnienie (zwłaszcza w przypadku decyzji negatywnej), o tyle określenie „bezzwłocznie”, oznacza wydanie podjęcie działań natychmiast, tak szybko, jak to tylko możliwe.

Paragraf 244, a zwłaszcza ust.1 i ust.4, podejmuje próbę jasnego, dokładnego i wyczerpującego określenia formy i zawartości postanowienia o zachowaniu w tajemnicy okoliczności umożliwiających ujawnienie tożsamości świadka. Nie czyni bowiem tego ani ustawa, ani wzmiankowane rozporządzenie, w związku z czym brak jest jednolitej praktyki w tej mierze. Tymczasem treść tego orzeczenia – które ma charakter jawny - ma znaczenie krytyczne, albowiem niewłaściwe jego sformułowanie może, z jednej strony, naruszać

gwarancje procesowe oskarżonego, a z drugiej narażać świadka anonimowego, prowadząc w skrajnej sytuacji do jego dekonspiracji. W ust.2 i ust.3 zawarto dyspozycję usunięcia z głównych i podręcznych akt jawnych sprawy wszelkich innych dokumentów, które mogą prowadzić do dekonspiracji świadka. W innym wypadku zastosowanie omawianej instytucji było iluzoryczne. W ust.5 wskazuje się na konieczność doręczenia i powiadomienia o postanowieniu na zasadach ogólnych, wynikających z art.106 k.p.k. i przepisów, do których on odsyła.

Kolejne dwa uregulowania, § 245 i § 246 doprecyzowują zasady sporządzania odpisów protokołu z przesłuchań świadków anonimowych. Odpisy takie włączane są do akt jawnych sprawy i dostęp do nich będą miały wszystkie osoby, które w przyszłości uzyskają wgląd w akta. *De lege lata* unormowanie wykonawcze tych elementów procedury jest nader skąpe. Określenie bardzo szczegółowych zasad sporządzania odpisów ma ten sam cel, co regulacja § 244, a więc ujednolicenie praktyki oraz zapewnienie ochrony danych świadka *incognito*, przy zabezpieczeniu przejrzystości dokumentacji oraz gwarancji procesowych oskarżonego.

Należy tu zwrócić szczególnie uwagę na przepis ust.4 w § 246, zgodnie z którym, jeżeli oprócz prowadzącego czynność i świadka w przesłuchaniu uczestniczyła inna osoba, w odpisie protokołu można nie podać danych identyfikujących jej imię i nazwisko oraz oznaczeń identyfikacyjnych dowodu osobistego, legitymacji służbowej lub innego dokumentu, na podstawie którego stwierdzono jej tożsamość lub pełnioną funkcję, a w przypadku funkcjonariuszy Policji i innych organów ścigania, nie podaje się również stopnia służbowego. Przepis ten wychodzi z oczywistego założenia, że osoby, które chciałby bezprawnie, czy też w bezprawnym celu (nakłonienia świadka do zmiany zeznań, jego fizycznej eliminacji lub innego sposobu mataczenia) dojść tożsamości świadka anonimowego, nie powinny móc próbować tego czynić poprzez kontakty (nakłanianie, przekupstwo, groźby) z osobami mającymi styczność z takim świadkiem. Wiedza zatem o pozostałych uczestnikach czynności przesłuchania – niż organ prowadzący – powinna być również, w razie konieczności, zastrzeżona do wyłącznej wiedzy sądu i prokuratora.

Bardzo ważny przepis konstytuuje także ust.5, zgodnie z którym w odpisie protokołu treść złożonych zeznań nie może podlegać żadnym zmianom, z wyjątkiem, o którym mowa w ust.2 oraz w ust.3 pkt 1 lit. c tego paragrafu. Anonimizacja okoliczności umożliwiających zidentyfikowanie tożsamości świadka musi bowiem w odpisie protokołu przesłuchania mieć jasno określone formalne granice (granice materialne zawsze będą miały w pewnym stopniu

charakter oceny, co do tego, jak dany fragment treści zeznań może dekonspirować tożsamość świadka).

Powyższe zasady, kolejny, **§ 247** ust.1 nakazuje stosować do innych czynności procesowych z udziałem świadka anonimowego, np. czynności okazania świadkowi innych osób, czynności eksperymentu procesowego itp. Ponieważ osobę świadka może łatwo identyfikować złożony przez nią podpis, zgodnie z ust.2-4 nie składa on na takim protokole podpisu, lecz podpisuje oddzielne pisemne oświadczenie o swoim uczestnictwie w czynności, poświadczane co do zgodności z rzeczywistością przez podmiot prowadzący czynność (prokuratora lub funkcjonariusza Policji, albo innego uprawnionego organu). Oświadczenie to podlega złożeniu do tej części akt niejawnych, która zawiera dokumentację identyfikującą świadka. Natomiast w samym protokole czynności należy uczynić stosowną adnotację o zastosowaniu tego trybu.

Ostatni przepis proponowanej regulacji, **§ 248** w ust.1 nakazuje zniszczenie odpisu protokołu przesłuchania świadka anonimowego, jeżeli zostanie uwzględnione zażalenie na postanowienie prokuratora w sprawie zachowania w tajemnicy okoliczności umożliwiających ujawnienie tożsamości świadka. Przepis art.184 § 6 k.p.k. nakazuje bowiem unicestwienie oryginalnego protokołu przesłuchania. Zgodnie z tą logiką zniszczeniu winien wówczas również podlegać odpis tego protokołu, a co należy wyraźnie wskazać, by uniknąć w tym zakresie wątpliwości.

Innej sytuacji dotyczy natomiast ust.2 omawianego paragrafu. W sytuacjach wskazanych w art.184 § 7 i § 8 dochodzi bowiem do uchylenia postanowienia anaonimizującego dane o tożsamości świadka. Zgodnie z tymi regulacjami protokoły (protokoły) przesłuchania świadka podlega wówczas ujawnieniu w całości. W tej sytuacji należy dookreślić los odpisów protokołów. Zgodnie z propozycją projektu Regulaminu, powinny one pozostać w aktach sprawy, pozwalając organom procesowym i stronom – w razie takiej potrzeby – ustalenie, jaki zakres treści zeznań świadka pozostawał jawny na etapie, gdy świadek posiadał jeszcze status anonimowego.

ODDZIAŁ 4

Świadek koronny

W przeciwieństwie do instytucji świadka anonimowego, w bieżącym Regulaminie Prokuratury instytucja świadka koronnego posiada regulację, jednak ogranicza się ona do jednego, § 187. Niniejszy Oddział stanowi propozycję polegającą na nieco innym usystematyzowaniu przepisów (rozbicie dotychczasowego paragrafu na kilka oddzielnych) dla wprowadzenia większej przejrzystości oraz na znaczącym poszerzeniu regulacji. Celem jest również ujednolicenie praktyki oraz doprecyzowanie procedowania, gdyż ustawa z dnia 25 czerwca 1997 r. o świadku koronnym pozostawia bez odpowiedzi pewne kwestie.

1.	§ 249. Złożony w jakiegokolwiek formie przez podejrzanego lub inną osobę wniosek o uzyskania statusu świadka koronnego, o którym mowa w art.2 ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o świadku koronnym (tekst jednolity - Dz. U. z 2007 r. Nr 36, poz. 232, z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą o świadku koronnym", prokurator może pozostawić bez dalszego biegu i bez uzasadnienia.
2.	§ 250. 1. W przypadku, gdy wolę uzyskania statusu świadka koronnego wyraża osoba nie będąca podejrzanym w prowadzonym postępowaniu przygotowawczym, prokurator lub inny uprawniony organ na polecenie prokuratora, przesłuchują taką osobę w charakterze świadka. 2. Przed lub po przesłuchaniu prokurator podejmuje czynności, w celu zweryfikowania informacji podanych przez osobę, o której mowa w ust.1. 3. Jeżeli czynności wskazane w ust.2 nie potwierdzają uzyskanych informacji, nie przeprowadza się dalszych czynności z osobą, o której mowa w ust.1.
3.	§ 251. 1. Po wykonaniu czynności wskazanych w § 250, jeżeli zachodzą warunki, o których mowa w art.313 § 1 k.p.k., prokurator wydaje wobec świadka postanowienie o przedstawieniu zarzutów, a następnie ogłasza je i przesłuchuje go w charakterze podejrzanego. 2. Przed złożeniem szczegółowych wyjaśnień przez podejrzanego, można od niego przyjąć zobowiązanie o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy o świadku koronnym.
4.	§ 252. 1. Zobowiązanie, o którym mowa w § 251 ust.2, przyjmuje od podejrzanego prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie przygotowawcze. 2. Po przyjęciu zobowiązania prokurator niezwłocznie przesłuchuje podejrzanego co

	do okoliczności warunkujących wydanie przez sąd postanowienia w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego oraz wykonuje inne niezbędne czynności.
5.	§ 253. 1. Prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie przygotowawcze przed skierowaniem do Prokuratora Generalnego wniosku o wyrażenie zgody na wystąpienie do sądu o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka koronnego, wydaje wobec podejrzanego postanowienie o przedstawieniu, zmianie albo uzupełnieniu zarzutów w zakresie wszystkich przestępstw, których ten podejrzany dopuścił się i które ujawnił, składając wyjaśnienie w trybie i na zasadach określonych w ustawie o świadku koronnym, a następnie w miarę potrzeby uzupełniając go przesłuchuje. 2. Przepisu ust.1 nie stosuje się, jeżeli zarzuty popełnienia przestępstw w całości objęte są postanowieniem, o którym mowa w § 251 ust.1.
6.	§ 254. W celu uzyskania zgody Prokuratora Generalnego na wystąpienie do sądu o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka koronnego, prokurator apelacyjny przesyła akta sprawy wraz z uzasadnionym wnioskiem dyrektorowi właściwego departamentu Prokuratury Generalnej. Prokurator okręgowy uzasadniony wniosek w tym przedmiocie wraz z aktami sprawy przesyła za pośrednictwem prokuratora apelacyjnego, który dołącza swoją opinię w kwestii zasadności dopuszczenia dowodu.
7.	§ 255. Prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie przygotowawcze zawiadamia drogą służbową, z uwzględnieniem przepisów o ochronie informacji niejawnych, dyrektora właściwego departamentu Prokuratury Generalnej: 1) o przesłuchaniu podejrzanego, od którego przyjęto zobowiązanie, o którym mowa w § 251 ust.2; 2) o wydaniu postanowienia o odmowie wystąpienia z wnioskiem o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka koronnego; 3) o dopuszczeniu lub odmowie dopuszczenia przez sąd dowodu z zeznań świadka koronnego.
8.	§ 256. 1. Po uprawomocnieniu się postanowienia sądu o dopuszczeniu dowodu z zeznań świadka koronnego i wyłączeniu wobec podejrzanego materiałów do odrębnego postępowania, w sprawie przeciwko pozostałym sprawcom prokurator niezwłocznie przesłuchuje osobę wskazaną w postanowieniu sądu w charakterze świadka, z uwzględnieniem treści art. 8 ustawy o świadku koronnym. 2. W dalszym toku postępowania przygotowawczego świadka koronnego przesłuchuje

	się każdorazowo, z uwzględnieniem treści art. 8 ustawy o świadku koronnym, gdy zachodzi potrzeba wyjaśnienia lub ustalenia dodatkowych, albo nowych okoliczności popełnionych przestępstw.
9.	§ 257. 1. Wszystkie czynności dowodowe z udziałem podejrzanego, od którego przyjęto zobowiązanie określone w § 251 ust.2, wykonuje osobiście prokurator. 2. Czynności z udziałem świadka koronnego wykonuje prokurator, a w uzasadnionych wypadkach może je wykonać funkcjonariusz organu prowadzącego postępowanie.
10.	§ 258. 1. Do postępowanie przygotowawczego zawieszonego na podstawie art.7 ust.1 ustawy o świadku koronnym nie stosuje się przepisów niniejszego Regulaminu dotyczących zawieszenia postępowania przygotowawczego. 2. Jeżeli świadek koronny składa zeznania w tym charakterze w więcej niż jednym postępowaniu, o którym mowa w art.9 ust.2 ustawy o świadku koronnym, prokurator, na wniosek którego podejrzany został dopuszczony do składania zeznań w tym charakterze, nie rzadziej niż raz na 3 miesiące sporządza w formie notatki urzędowej zestawienie bieżącego stanu tych spraw. Notatkę włącza się do akt głównych i podręcznych postępowania, o którym mowa w art.7 ust.1 ustawy o świadku koronnym.
11.	§ 259. Do postanowienia, o którym mowa w art. 9 ust. 2 u.s.k., stosuje się odpowiednio § 330 ust.2.
12.	§ 260. Podejmując decyzję co do podjęcia zawieszonego postępowania, w wypadkach, o których mowa w art.10 ust.4 ustawy o świadku koronnym prokurator bierze pod uwagę, wszystkie istotne okoliczności przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, a zwłaszcza: 1) jego rodzaj, w tym charakter i stopień naruszenia chronionego dobra oraz zakres i skalę wyrządzonej szkody; 2) rolę i zachowanie świadka koronnego w ramach popełnionego przestępstwa; 3) stosunek nowego przestępstwa do przeszłej działalności przestępczej świadka koronnego, zwłaszcza objętej niekaralnością z mocy ustawy o świadku koronnym.

Pierwsze trzy przepisy Oddziału stanowią nowość, określając przede wszystkim sposób postępowania z takim kandydatem na świadka koronnego, który nie posiada jeszcze statusu podejrzanego w danym postępowaniu (lub nawet stosowne postępowanie w ogóle się nie toczy). Tylko bowiem w stosunku do podejrzanego, zgodnie z ustawą o świadku

koronnym, można wystąpić o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka koronnego. **Paragraf 249** dla usunięcia jakiegokolwiek niepewności stanowi, że złożony w dowolnej formie przez podejrzanego lub inną osobę wniosek o uzyskania statusu świadka koronnego, prokurator może pozostawić bez dalszego biegu i bez uzasadnienia. Wystąpienie o nadanie statusu należy do zakresu arbitralnej decyzji prokuratora, co nie budzi wątpliwości w literaturze przedmiotu.

Przepis § 250 reguluje przypadek, gdy wolę uzyskania statusu świadka koronnego wyraża osoba nie będąca podejrzanym w prowadzonym postępowaniu przygotowawczym. W pewnym uproszczeniu można stwierdzić, że chodzi o sytuację, gdy osoba nie objęta w danej chwili, przynajmniej formalnie, ściganiem karnym – niezależnie o przyczyn tego – zgłasza chęć zerwania ze swoim wcześniejszym życiem i „rozliczenia” swej kariery przestępczej poprzez możliwości wynikające ze statusu świadka koronnego. Wówczas, zgodnie z ust.1, prokurator lub inny uprawniony organ na polecenie prokuratora, winien przesłuchać taką osobę w charakterze świadka. Bez takiego przesłuchania często nie będzie bowiem podstaw formalnoprocesowych do wdrożenia dalszych czynności zmierzających do ustalenia, czy istnieją przesłanki do rozpoczęcia procedury dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego. Niezależnie jednak od tego, ust.2 pozostawia do decyzji prokuratora moment podjęcia czynności weryfikujących wstępne informacje podane przez osobę, o której mowa w ust.1. Jeżeli zaś czynności weryfikujące nie potwierdzają danych podanych przez taką osobę, wówczas, zgodnie z ust.3, nie przeprowadza się z nią dalszych czynności, pod kątem uzyskania przez nią statusu świadka koronnego.

Przepis § 251 powinien czytelnie definiować dalsze kroki, w przypadku pozytywnej weryfikacji informacji pochodzących od kandydata na świadka koronnego. Wówczas to, skoro podał on informacje o swoim uczestnictwie w określonych przestępstwach – co do których zamierza uzyskać ten status – i zostały one potwierdzone, zachodzą warunki do wydania postanowienia o przedstawieniu zarzutów w trybie art.313 § 1 k.p.k., ogłoszenia ich i przesłuchania takiej osoby w charakterze podejrzanego, co dopiero formalnie otworzy drogę o wdrożenia procedury nadania statusu świadka koronnego. Zgodnie z ust.2 omawianego paragrafu, przed złożeniem szczegółowych wyjaśnień przez podejrzanego, można od niego przyjąć zobowiązanie o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy o świadku koronnym. Ustawa o świadku koronnym nie wyklucza bowiem przyjęcia takiej kolejności zdarzeń.

Paragraf 252 stanowi zmodyfikowany odpowiednik § 187 ust.1 RegProk. Wprowadzone zmiany mają przede wszystkim charakter redakcyjny, aczkolwiek proponowany przepis podkreśla jeszcze bardziej, że to do prokuratora (a nie np. funkcjonariusza Policji) należy przyjęcie zobowiązanie o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy o świadku koronnym, a to z uwagi na doniosłość takiego oświadczenia podejrzanego.

Przepis § 253 ust.1 stanowi, również nieco zmodyfikowany redakcyjnie, odpowiednik § 187 ust.2 RegProk. Dotychczasowy zwrot „przedstawia podejrzanemu zarzuty popełnienia wszystkich przestępstw” zastąpiono sformułowaniem „wydaje wobec podejrzanego postanowienie o przedstawieniu, zmianie albo uzupełnieniu zarzutów w zakresie wszystkich przestępstw”. Modyfikacja ta jest uzasadniona faktem, że przedstawienie zarzutów może niekiedy w całości lub w części przyjąć charakter zmiany lub uzupełnienia zarzutów już wcześniej sformułowanych wobec podejrzanego (a nie wyłącznie określenia zupełnie i wyłącznie nowych zarzutów). W sposób oczywisty natomiast nie ma potrzeby wydawania takiego postanowienia, jeżeli wcześniej zostało ono wydane w sposób określony w § 251 ust.1 – stąd odpowiednie zastrzeżenie w § 253 ust.2.

W § 254 bez zmian recypowano treść § 187 ust.3 RegProk. Podobnie uczyniono w § 255, w stosunku do § 187 ust.5, dokonując jedynie dostosowania terminologii do obecnie obowiązującej ustawy z dn. 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych oraz zmiany czysto redakcyjnej, poprzez bardziej przejrzyste wyszczególnienie trzech punktów. Ten ostatni przepis usytuowano wcześniej, niż kolejny, odpowiadający § 187 ust.4 RegProk, z uwagi na większą adekwatność do chronologii procedury.

Z kolei § 256 ust.1 bez żadnych zmian inkorporuje właśnie brzmienie § 187 ust.4 RegProk. Nowość stanowi natomiast doprecyzowanie zawarte w ust.2, zgodnie z którym w dalszym toku postępowania przygotowawczego świadka koronnego przesłuchuje się każdorazowo, z uwzględnieniem treści art. 8 ustawy o świadku koronnym, gdy zachodzi potrzeba wyjaśnienia lub ustalenia dodatkowych, albo nowych okoliczności popełnionych przestępstw. Ustawa o świadku koronnym nie stawia bowiem przeszkód dla tego typu przesłuchań.

Paragraf 257 zawiera istotną modyfikację dotychczasowego § 187 ust.6 RegProk. O ile ust.1 zachowuje trafną zasadę, że wszystkie czynności dowodowe z udziałem podejrzanego, od którego przyjęto zobowiązanie określone w ust. 1 (a więc jeszcze przed

uzyskaniem statusu świadka koronnego), wykonuje osobiście prokurator, o tyle ust.2 odstępuje od zasady każdorazowego osobistego przesłuchania przez prokuratora świadka koronnego. Regułą ta stanowi nazbyt daleko idące absorbowanie prokuratora co do osoby świadka koronnego. Nie każda czynność z udziałem tego ostatniego musi być *ex definitione* tak doniosła, by nie można jej powierzyć funkcjonariuszowi organu prowadzącemu postępowanie wspólnie z prokuratorem.

Trzy ostatnie jednostki redakcyjne również stanowią zupełnie nowe propozycje. Pierwsza z nich, § 258 w ust.1 statuuje, że do postępowanie przygotowawczego zawieszonego na podstawie art.7 ust.1 ustawy o świadku koronnym nie stosuje się przepisów niniejszego Regulaminu dotyczących zawieszenia postępowania przygotowawczego. Jest to regulacja niezbędna z uwagi na zupełnie odmienny charakter tej instytucji na gruncie ustawy o świadku koronnym. Natomiast ust.2 nakłada na prokuratora, na wniosek którego podejrzany został dopuszczony do składania zeznań w charakterze świadka koronnego, obowiązek monitorowania spraw, w których świadek ten występuje w tej roli. Monitoring ten będzie miał znaczenie w wypadku multiplikacji postępowań w drodze wyłączenia spraw do odrębnego rozpoznania, czy to jeszcze w postępowaniu przygotowawczym, czy też już w fazie sądowej. Notatka urzędowa z monitoringu winna być włączana w akta główne i podręczne zawieszonej sprawy przeciwko podejrzanemu, który uzyskał status świadka koronnego.

Zgodnie z § 259 postanowienie o umorzeniu postępowania przygotowawczego przeciwko podejrzanemu, który uzyskał status świadka koronnego, prokurator wydaje – po zaistnieniu warunków, o których mowa w art.9 ust.2 ustawy o świadku koronnym – w ramach jednego orzeczenia, łącznie z decyzją o podjęciu postępowania, a więc tak, jak to statuuje § 330 ust.2 projektu Regulaminu w zakresie postępowań zawieszonych na podstawie art.22 § 1 k.p.k. .

Wreszcie, zgodnie z art.10 ust.4 ustawy o świadku koronnym prokurator może podjąć zawieszone postępowanie, jeżeli świadek koronny popełnił nowe przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe albo nie wykonał zobowiązania, o którym mowa w art. 3 ust. 2 tejże ustawy. Z uwagi na fakultatywność decyzji, przepis § 260 proponuje kryteria pomocnicze, które mogą ułatwić podjęcie właściwej decyzji.

ODDZIAŁ 5

Biegli

1.	§ 261. Prokurator lub Policja, albo inny organ prowadzący postępowanie przygotowawcze pod nadzorem prokuratora powołuje biegłego niezwłocznie po zebraniu materiału dowodowego potrzebnego do wydania opinii. Materiał powinien być zebrany w sposób umożliwiający wydanie opinii w wyznaczonym terminie.
2.	§ 262. 1. W postanowieniu o powołaniu biegłego określa się materiał kwestionowany oraz materiał porównawczy, a także ewentualne inne dokumenty lub przedmioty przekazane biegłemu w celu wydania opinii, w sposób umożliwiający ich identyfikację. 2. W razie przekazania biegłemu materiałów nieokreślonych w postanowieniu o powołaniu biegłego lub udzielenia dodatkowych informacji, sporządza się notatkę urzędową z wyszczególnieniem zakresu udostępnionego biegłemu materiału dowodowego. 3. W razie poszerzenia lub zawężenia zakresu opinii wydaje się postanowienie o zmianie lub uzupełnieniu postanowienia o powołaniu biegłego.
3.	§ 263. 1. Prokurator lub organ, o którym mowa w § 261 kieruje tokiem prac biegłego, zaznajamiając go z wynikami prowadzonego postępowania, niezbędnymi do wydania opinii, a w razie potrzeby, stosownie do wyników badań, może zmienić zakres opinii lub postawionych pytań. 2. Po otrzymaniu opinii prokurator niezwłocznie zapoznaje się z jej treścią. Jeżeli opinia jest niepełna, zleca się jej uzupełnienie, a jeżeli opinia jest niejasna prokurator lub organ postępowania dokonuje czynności zmierzających do jej wyjaśnienia.
4.	§ 264. 1. Jeżeli biegły został powołany przez prokuratora, podejmując decyzję o przyznaniu biegłemu należności, prokurator ocenia, czy opinia jest pełna i jasna oraz sporządzona w sposób rzetelny, a nadto czy oparta jest na prawidłowych przesłankach i czy jest zgodna z zasadami logicznego rozumowania. 2. Wynagrodzenie biegłego może ulec obniżeniu, jeżeli opinia: 1) jest niepełna lub niejasna, a uchybień tych nie zdołano usunąć w trybie wskazanym w § 263 ust.2; 2) niezgodna z postanowieniem prokuratora;

	3) została złożona ze znacznym, nieusprawiedliwionym opóźnieniem.
5.	§ 265. 1. W razie zgłoszenia przez biegłych konieczności połączenia badania stanu zdrowia psychicznego podejrzanego z obserwacją w zakładzie leczniczym, prokurator kieruje do sądu wniosek w tym przedmiocie tylko wówczas, gdy zostały spełnione przesłanki, o których mowa w art. 203 § 1 k.p.k. 2. Przed wystąpieniem z wnioskiem o orzeczenie obserwacji, prokurator sprawdza, czy została udostępniona biegłym całość niezbędnej do wydania ostatecznej opinii dokumentacji lekarskiej dotyczącej podejrzanego, a w szczególności odnoszącej się do jego dotychczasowego leczenia psychiatrycznego, a w razie potrzeby umożliwia biegłym zapoznanie się z aktami uprzednio prowadzonych przeciwko temu podejrzanemu spraw karnych oraz w porozumieniu z biegłymi zbiera odpowiednie dane, także w drodze przesłuchań i innych stosownych czynności.

Paragraf 261 odpowiada § 169 RegProk i stanowi, iż prokurator lub – co stanowi nowość normatywną - Policja, albo inny organ prowadzący postępowanie przygotowawcze pod nadzorem prokuratora powołuje biegłego niezwłocznie po zebraniu materiału dowodowego potrzebnego do wydania opinii. Jednocześnie podkreśla się w zd. 2, iż materiał powinien być zebrany w sposób umożliwiający wydanie opinii w wyznaczonym terminie.

W **§ 262** odpowiadającym § 170 RegProk proponuje się dokonać pewnych zmian stanowiących wyraz dbałości o spójność terminologiczną regulaminu z poglądami doktryny i pojęciami przez nią stosowanymi. Ustęp 1 stanowi bowiem w chwili obecnej, iż „w postanowieniu o powołaniu biegłego prokurator określa materiały, przekazane biegłemu w celu wydania opinii, w sposób umożliwiający ich identyfikację”. Proponuje się uzupełnić omawiany przepis o wskazanie, iż chodzi o materiał kwestionowany (uzyskany np. z miejsca zdarzenia) oraz materiał porównawczy (uzyskany w celu weryfikacji materiału kwestionowanego), a także ewentualne inne dokumenty lub przedmioty z materiałów sprawy.

Bez zmian proponuje się pozostawić ust. 2, który wskazuje postępowanie w przypadku, gdy materiał dowodowy (zarówno kwestionowany jak i porównawczy) nie został wskazany w postanowieniu. Wówczas należy z czynności przekazania materiału sporządzić notatkę.

Proponuje się natomiast wprowadzić ust. 3, który ma na celu uregulować dotychczasową niespójną w tym zakresie praktykę. Otóż nowo tworzony przepis wskazuje, iż

w razie poszerzenia lub zawężenia zakresu opinii prokurator wydaje postanowienie o zmianie lub uzupełnieniu postanowienia o powołaniu biegłego. Wydaje się, że przekazane w innej formie (ustnej, notatki urzędowej, odrębnego pisma) polecenie rozszerzenia lub zawężenia opinii kierowane wobec biegłego jest niewystarczające, a brak postanowienia uniemożliwia późniejszą kontrolę czynności podejmowanych bądź nie podejmowanych przez biegłego i może stwarzać problemy związane z ustaleniem wysokości wynagrodzenia dla biegłego.

Następne regulacje, §§ 263 i 264 odpowiadają treści § 171 RegProk. Ze względu na fakt, iż obowiązujący przepis obejmuje przepisy dotyczące dwóch problemów, tj. oceny merytorycznej opinii oraz kwestii o charakterze technicznym związanych z wynagrodzeniem biegłego, postuluje się utworzyć dwa odrębne przepisy w tym zakresie.

Z powyższych względów § 263 odpowiada § 171 ust. 1 i 2 Reg.Prok. Unormowanie uzupełniono jedynie o wskazanie, że podmiotem dyspozycji przepisu może być nie tylko prokurator, ale także, stosownie do treści projektowanego § 261, Policja, albo inny organ prowadzący postępowanie przygotowawcze pod nadzorem prokuratora.

Natomiast § 264 odnosi się w całości do kwestii związanych z przyznawaniem należności biegłemu za wykonaną pracę. Podejmując decyzję o przyznaniu biegłemu należności, prokurator ocenia, czy opinia jest pełna i jasna oraz sporządzona w sposób rzetelny, a nadto czy oparta jest na prawidłowych przesłankach, i czy jest zgodna z zasadami logicznego rozumowania. Proponuje się jednocześnie usunąć z omawianego przepisu dotychczasowy przepis stanowiący, iż prokurator powinien także ocenić opinię pod kątem tego, czy odpowiada aktualnemu stanowi wiedzy w danej dziedzinie. Przepis ten bowiem w żaden sposób nie przystaje do rzeczywistości, albowiem nie sposób oczekiwać od prokuratora, iż będzie w stanie realnie ocenić czy badania z zakresu np. balistyki, chemii czy konkretnej specjalności medycznej oparte zostały przez biegłego na aktualnym stanie wiedzy. takie ujęcie normatywne jest sprzeczne ze zdrowym rozsądkiem i przeczy założeniu, że ustawodawca winien tworzyć przepisy racjonalne. Prokurator winien być zobligowany tylko do takiej oceny ekspertyzy, o której mowa w projektowanym ust.1, a wszelkie wątpliwości winien wyjaśnić, bądź to przez przesłuchanie biegłego (względnie uzupełnienie pisemne opinii), bądź przez powołanie innego biegłego.

Jednocześnie proponuje się, aby rozbudowaniu uległ fragment, który stanowi w chwili obecnej (§ 171 ust. 3 zd. 2 RegProk) podstawę do obniżenia wynagrodzenia biegłemu wskazując, iż może to nastąpić gdy opinia jest wadliwa, niezgodna z postanowieniem

prokuratora albo została złożona ze znacznym, nieusprawiedliwionym opóźnieniem. Proponuje się zastąpić określenie wadliwa bardziej rozbudowaną formułą stwierdzając, iż wynagrodzenie może ulec obniżeniu jeżeli opinia „jest niepełna lub niejasna, a uchybień tych nie zdołano usunąć w trybie wskazanym w § 263 ust. 2”.

Ostatni przepis Oddziału, § 265 odpowiada w zupełności § 172 RegProk i reguluje okoliczności związane z możliwością przeprowadzenia obserwacji podejrzanego w zakładzie leczniczym w oparciu o art. 203 k.p.k.

ODDZIAŁ 6

Zebranie danych o osobie podejrzanego

1.	§ 266. 1. Gromadzenie danych, o których mowa w art. 213 k.p.k., należy rozpocząć stosownie do okoliczności sprawy tak, aby zapewnić sprawną realizację celów postępowania karnego, a zwłaszcza określonych w art.2 § 1 pkt 1, 3 i 4 k.p.k. 2. Jeżeli dane o karalności podejrzanego pochodzą sprzed 6 miesięcy, należy zażądać ich ponownie.
2.	§ 267. 1. Przeprowadzenie obowiązkowego wywiadu środowiskowego przez kuratora sądowego zarządza się niezwłocznie po ogłoszeniu podejrzanemu postanowienia o przedstawieniu zarzutów, chyba że ogłoszenie nie jest możliwe z przyczyny, o której mowa w art. 313 § 1 k.p.k. 2. W razie konieczności prokurator zleca ponowny wywiad środowiskowy. 3. Powołanego kuratora informuje się ogólnie o rodzaju zarzutów przedstawionych podejrzanemu.
3.	§ 268. 1. Zarządzenie o zebraniu informacji o podejrzanym przez specjalistę terapii uzależnień, na podstawie art.70a ustawy z dn.29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity – Dz. U. z 2012 r., poz.124, z późn. zm.) może nastąpić niezależnie od tego, czy powołano biegłych lekarzy psychiatrów. 2. Powołanego specjalistę informuje się ogólnie o rodzaju zarzutów przedstawionych podejrzanemu.
4.	§ 269. Jeżeli podejrzanym jest nieletni, do akt sprawy załącza się wyciąg z dowodu osobistego, paszportu lub z aktu urodzenia podejrzanego.

Przepis § 266 odpowiada w założeniu § 179 RegProk, jednocześnie jednak wymaga istotnej przebudowy. Przepis *de lege lata* w ust. 1 w chwili obecnej stanowi, iż „dane o osobie podejrzanego, o których mowa w art. 213 § 1-2a k.p.k., należy ustalić niezwłocznie po wydaniu w stosunku do niego postanowienia o przedstawieniu zarzutów albo po postawieniu mu zarzutu bez wydania takiego postanowienia w związku z przystąpieniem do przesłuchania w charakterze podejrzanego. W przypadku rozstrzygania kwestii zastosowania środka zapobiegawczego ustalenie danych, o których mowa w art. 213 § 1 k.p.k., powinno nastąpić przed podjęciem decyzji w tym przedmiocie”. Proponuje się nadać mu nowe brzmienie wskazując, iż „Gromadzenie danych, o których mowa w art. 213 k.p.k., należy rozpocząć stosownie do okoliczności sprawy tak, aby zapewnić sprawną realizację celów postępowania karnego, a zwłaszcza określonych w art. 2 § 1 pkt 1, 3 i 4 k.p.k.” Zmiana wynika ze spostrzeżenia, iż w postępowaniu przygotowawczym dane o podejrzanym (oskarżonym) niekiedy należy zacząć gromadzić w części jeszcze przed wydaniem postanowienia o przedstawieniu zarzutów, w celu usprawnienia postępowania. Oczywiście chodzi głównie o taką sytuację, gdy wydanie postanowienia w trybie art. 313 § 1 i § 2 k.p.k. wyraźnie zaczyna się już rysować w perspektywie postępowania. Istotną rolę odgrywają tu cele jakie winno spełnić postępowanie karne, stąd odwołanie do nich, jako do kryterium czasowego wdrożenia stosownych czynności. Przepis ten nie narusza regulacji kodeksowej, albowiem art. 213 k.p.k. nie wypowiada się w kwestii tego, od którego momentu stosowne dane winny być gromadzone.

Ustęp 2 omawianej jednostki redakcyjnej, stanowiący, iż dane o karalności podejrzanego należy aktualizować co 6 miesięcy proponuje się, wobec jego zasadności, pozostawić bez zmian.

Przepis § 267 nie zawiera swojego odpowiednika w obowiązujących przepisach regulaminu i reguluje kwestie związane z koniecznością prowadzenia wywiadu środowiskowego w toku postępowania przygotowawczego wobec podejrzanego. Ustęp 1 proponowanego przepisu stanowi, iż przeprowadzenie obowiązkowego wywiadu środowiskowego przez kuratora sądowego zarządza się niezwłocznie po ogłoszeniu podejrzanemu postanowienia o przedstawieniu zarzutów, chyba że ogłoszenie nie jest możliwe z przyczyny, o której mowa w art. 313 § 1 k.p.k. (tj. ukrywania się podejrzanego lub jego przebywania zagranicą). Zasadność zlecenia wywiadu po ogłoszeniu postanowienia (a nie natychmiast po jego wydaniu) wynika z racjonalności poprzedzenia wywiadu przesłuchaniem podejrzanego, celem uzyskania podstawowych danych od niego samego

(choćby co do miejsca stałego pobytu, które nie musi być tożsame z miejscem zameldowania)., które następnie zostaną skonfrontowane z danymi uzyskanymi i spostrzeżonymi przez kuratora.

Przewiduje się także możliwość ponowienia przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, gdy taka konieczność się pojawi (ust. 2), a także wskazuje się (ust.3), iż kurator przeprowadzający wywiad środowiskowy jest informowany ogólnie o zarzutach przedstawionych podejrzanemu. Ta ostatnia dyspozycja, z jednej strony pozwoli kuratorowi na dokonanie bardziej precyzyjnych spostrzeżeń i utrudni osobom udzielającym informacji kuratorowi ukrycie niektórych elementów (np. co do stanu majątkowego). Oczywistym jest bowiem, że nieco inaczej doświadczony kurator sądowy podejmie czynności wobec osoby podejrzanej, np. o zabójstwo, a inaczej o obrót narkotykami na dużą skalę. Z drugiej strony, informacja o zarzucie pozwoli ocenić kuratorowi, czy winien poprosić o asystę funkcjonariusza Policji, w celu zapewnienie bezpieczeństwa osobistego. podczas realizacji wywiadu.

Kolejna jednostka redakcyjna, § 268, również nie posiadający odpowiednika *de lege lata*, wskazuje na konieczność zarządzenia zebrania informacji o podejrzanym przez specjalistę terapii uzależnień, na podstawie art. 70a ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Podkreśla się w ust. 1, iż takie zarządzenie może nastąpić niezależnie od powołania biegłych lekarzy psychiatrów celem ustalenia stanu zdrowia psychicznego podejrzanego. Specjalista, o którym mowa, podobnie jak kurator sądowy z wcześniejszego przepisu, jest informowany ogólnie o zarzutach przedstawionych podejrzanemu, z tych samych przyczyn, co kurator sądowy.

Wreszcie, § 269 odpowiada § 180 RegProk w części dotyczącej podejrzanego. Jak już wcześniej wskazano, tę część aktualnej regulacji, która dotyczy pokrzywdzonego, zawarto w projektowanym § 230.

ODDZIAŁ 7

Zatrzymanie rzeczy. Przeszukanie. Dowody rzeczowe

W przedmiotowym Oddziale proponuje się dokonać niewielkich zmian, z uwagi na jego właściwe ujęcie *de lege lata*. .

1.	§ 270. Zatrzymaniu w drodze dobrowolnego wydania lub odebrania albo po uprzednim przeszukaniu podlegają rzeczy mogące stanowić dowód w sprawie, a zwłaszcza te które: 1) służyły lub były przeznaczone do popełnienia przestępstwa; 2) zachowały na sobie ślady przestępstwa; 3) pochodzą bezpośrednio lub pośrednio z przestępstwa; 4) mogą służyć jako środek dowodowy do wykrycia sprawcy czynu lub ustalenia przyczyn i okoliczności przestępstwa albo których posiadanie bez zezwolenia jest zabronione.
2.	§ 271. 1. W sentencji postanowienia o żądaniu wydania rzeczy należy zamieścić: 1) wskazanie dokumentów lub innych rzeczy, które mają być wydane; 2) imię, nazwisko i adres osoby (nazwę i adres instytucji), od której żąda się wydania; 3) określenie organu, któremu poleca się wykonanie czynności; 2. W razie takiej konieczności, postanowienie może także zawierać decyzję o zwolnieniu podmiotu, o którym mowa w ust.1 pkt 2, z tajemnicy określonej w odrębnej ustawie, jeżeli uprawnienie takie przysługuje prokuratorowi. 3. W postanowieniu można również upoważnić organ, któremu poleca się wykonanie czynności, do przeprowadzenia przeszukania w razie odmowy wydania rzeczy.
3.	§ 272. Podejmując decyzję w przedmiocie zatwierdzenia zatrzymania rzeczy lub przeszukania, prokurator ustala, czy dokonanie przeszukania i zatrzymania rzeczy na podstawie nakazu kierownika właściwej jednostki Policji a także innego uprawnionego organu lub legitymacji służbowej ich funkcjonariusza było uzasadnione oraz czy postanowienie prokuratora o przeszukaniu nie mogło być uprzednio wydane, a także, czy czynności te zostały przeprowadzone i udokumentowane zgodnie z przepisami k.p.k.
4.	§ 273. 1. W sentencji postanowieniu o przeszukaniu należy zamieścić: 1) określenie celu tej czynności, ze wskazaniem osoby podejrzanej, która ma być

	wykryta, zatrzymana lub przymusowo doprowadzona, albo rzeczy, które mają być znalezione lub zatrzymane; 2) imię, nazwisko i adres osoby (nazwę i adres instytucji), u której czynności te mają być przeprowadzone; 3) określenie organu, któremu poleca się wykonanie czynności; 4) polecenie okazania właścicielowi miejsca realizacji czynności (lub innej osobie uprawnionej do korzystania z niej i obecnej w czasie przeszukania) postanowienie przy jego realizacji. 2. W uzasadnieniu postanowienia należy przedstawić dowody lub przytoczyć okoliczności dające podstawę do przypuszczenia, że osoba podejrzana lub wymienione rzeczy znajdują się w miejscu wskazanym w postanowieniu.
5.	§ 274. Prokurator w toku prowadzonego przez siebie postępowania przygotowawczego, uznając określone przedmioty wydane lub zatrzymane za dowody rzeczowe, niezwłocznie wydaje w tym przedmiocie postanowienie, w którym wskazuje także miejsce i sposób ich przechowywania.
6.	§ 275. Prokurator kontroluje prawidłowość postępowania z dowodami rzeczowymi, nie dopuszczając zwłaszcza do: 1) przechowywania ich w jednostce organizacyjnej Prokuratury bez uprzedniego zarejestrowania; 2) przechowywania w aktach sprawy dowodów rzeczowych w postaci pieniędzy polskich i zagranicznych, książeczek oszczędnościowych i czekowych, kart płatniczych, papierów wartościowych; 3) zwrotu osobie uprawnionej dowodu rzeczowego bez należytego udokumentowania; 4) przekazania sądowi aktu oskarżenia lub wniosku o warunkowe umorzenie postępowania przygotowawczego bez dowodów rzeczowych.
7.	§ 276. W sprawie, w której dokonano pobrania lub utrwalenia materiału, o którym mowa w art. 192a § 1 k.p.k., prokurator po wykorzystaniu go wydaje niezwłocznie zarządzenie o usunięciu z akt sprawy i zniszczeniu pobranego lub utrwalonego materiału, zbędnego dla postępowania. Z czynności tych sporządza się protokół, który załącza się do akt sprawy.

Przepis § 270 odpowiada § 173 RegProk i nawiązuje wprost do treści art. 217 § 1 k.p.k., regulując jakie rzeczy mogą podlegać zatrzymaniu. Przepis zawiera katalog wskazanych rzeczy, podkreślając, iż nie jest on zamknięty poprzez wprowadzenie przepisu, iż chodzi zwłaszcza, a nie wyłącznie o wymienione rzeczy.

Paragraf 271 jako jedyny w tym Oddziale nie zawiera swojego odpowiednika w tekście aktualnego Regulaminu Prokuratury. Jego celem jest ujednolicenie praktyki. W konsekwencji proponowana regulacja wskazuje wprost na elementy postanowienia o żądaniu wydania rzeczy. Poza elementami wynikającymi z art. 94 k.p.k. proponuje się, aby postanowienie zawierało

- 1) wskazanie dokumentów lub innych rzeczy, które mają być wydane;
- 2) imię, nazwisko i adres osoby (nazwę i adres instytucji), od której żąda się wydania;
- 3) określenie organu, któremu poleca się wykonanie czynności (ust. 1).

Ustępy 2-3 potwierdzają oczywistą okoliczność wynikającą z praktyki, iż w postanowieniu o żądaniu wydania rzeczy można zawrzeć równocześnie decyzję o zwolnieniu podmiotu, od którego żąda się wydania rzeczy, z tajemnicy określonej w ustawie (oczywiście, jeżeli prokurator na mocy odrębnych przepisów jest w stanie podjąć taką decyzję i nie jest ona zastrzeżona dla sądu), a także, iż w postanowieniu można również upoważnić organ, któremu poleca się wykonanie czynności, do przeprowadzenia przeszukania w razie odmowy wydania rzeczy.

Przepis § 272 odpowiada bez zmian § 174 RegProk.

Przepis § 273, w podobny sposób jak § 271, proponuje w bardziej czytelny i jednocześnie poszerzony sposób przedstawić elementy postanowienia o przeszukaniu wykraczające poza unormowanie wynikające z art. 94 k.p.k. Jego celem jest także ujednolicenie praktyki w niezmiernie ważnej czynności, związanej z dojmującym, ale często niezbędnym, naruszeniem prawa do prywatności. Postanowienie winno zatem zawierać takie elementy, jak:

- 1) określenie celu tej czynności, ze wskazaniem osoby podejrzanej, która ma być wykryta, zatrzymana lub przymusowo doprowadzona, albo rzeczy, które mają być znalezione lub zatrzymane;

- 2) imię, nazwisko i adres osoby (nazwę i adres instytucji), u której czynności te mają być przeprowadzone;
- 3) określenie organu, któremu poleca się wykonanie czynności;
- 4) polecenie okazania właścicielowi miejsca realizacji czynności (lub innej osobie uprawnionej do korzystania z niej i obecnej w czasie przeszukania) postanowienie przy jego realizacji.

Przy czym zapis pkt.4 stanowi nowość i podkreśla obowiązek wynikający z art.220 § 2 k.p.k.

Jednocześnie podkreślić należy, iż dotychczasowy przepis ust. 3 § 175 RegProk, stanowiący iż w razie zarządzenia zatrzymania i przymusowego doprowadzenia osoby podejrzanej w postanowieniu należy nadto wykazać istnienie przesłanek wymienionych w art. 247 § 1 k.p.k. proponuje się uregulować w ramach przepisów dotyczących środków przymusu.

Paragraf 274 regulujący konieczność wydawania postanowienia w przedmiocie dowodów rzeczowych, w którym wskazuje się miejsce i sposób ich przechowywania, odpowiada §177 RegProk i poza korektą techniczną treści przepisu, mającą na celu lepsze zrozumienie jego treści, proponuje się pozostawić bez zmian.

Również w § 275, odpowiadającym §176 RegProk, regulującemu obowiązki prokuratora związane z nadzorem nad postępowaniem z dowodami rzeczowymi, nie proponuje się dokonania fundamentalnych zmian, poza tymi o charakterze terminologicznym (zamiana niefortunnie użytego zwrotu „prokuratura” na odpowiedniejsze „jednostka organizacyjna Prokuratury”).

Normę § 276, regulującą procedurę związaną z usuwaniem z akt sprawy i zniszczeniem materiału dowodowego, o którym mowa w art. 192a § 1 k.p.k. (odciski daktyloskopijne, wymaz ze śluzówki policzków, włosy , ślinę, próby pisma, zapach, fotografia osoby, utrwalony głos osoby pobranych w celach ograniczenia kręgu osób podejrzanych) odpowiadającą §178 RegProk proponuje się pozostawić bez zmian.

ODDZIAŁ 8

Udział stron, ich obrońców oraz pełnomocników w czynnościach procesowych

Oddział obejmujący zagadnienia związane z udziałem stron, ich obrońców i pełnomocników dotychczas w obowiązującym Regulaminie Prokuratury obejmuje zaledwie dwa przepisy (§ 181-182). Proponuje się jego rozbudowanie także poprzez przeniesienie niektórych przepisów z oddziału - który proponuje się zlikwidować jako odrębną jednostkę redakcyjną- traktującego o udziale prokuratora w czynnościach dowodowych.

1.	§ 277. 1. Prokurator rozpatruje niezwłocznie wnioski stron, ich obrońców i pełnomocników o przeprowadzenie określonych dowodów i dopuszczenie ich do udziału w czynnościach procesowych. 2. Jeżeli w żądaniu dopuszczenia do udziału w czynnościach procesowych nie sprecyzowano, o jakie czynności chodzi, należy wezwać składającego żądanie do wskazania, w jakich czynnościach chce uczestniczyć.
2.	§ 278. Jeżeli wniosek, o którym mowa w art. 316 § 3 k.p.k., został złożony w prokuraturze lub w siedzibie innego organu prowadzącego postępowanie, prokurator przekazuje go sądowi wraz z własnym stanowiskiem.
3.	§ 279. 1. W przypadku złożenia przez stronę, obrońcę lub pełnomocnika wniosku o przeprowadzenie dowodu, za zastrzeżeniem § 280 i § 281, prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie przeprowadza czynność dowodową w całości lub w określonym zakresie osobiście lub poleca jej realizację organowi prowadzącemu postępowanie, 2. Jeżeli wniosek dowodowy jest niepełny lub niejasny, prokurator niezwłocznie wzywa wnioskodawcę do jego uzupełnienia na piśmie, stosując odpowiednio art.120 k.p.k., lub w tym celu przesłuchuje go w charakterze świadka albo podejrzanego.
4.	§ 280. Jeżeli zachodzi okoliczność wskazana w art.168a lub w art.170 § 1 k.p.k., prokurator wydaje niezwłocznie postanowienie o oddaleniu wniosku dowodowego w całości lub w części.
5.	§ 281. Jeżeli jest to uzasadnione okolicznościami sprawy lub treścią wniosku o przeprowadzenie dowodu, rozstrzygnięcie w tym zakresie może zostać odroczone i podjęte nie później niż w terminie 60 dni od daty wpływu wniosku.
6.	§ 282. 1. Jeżeli z okoliczności sprawy wynika, że podejrzany nie jest w stanie ponieść

	kosztów obrony, prokurator powinien pouczyć go o prawie wystąpienia z żądaniem wyznaczenia obrońcy z urzędu. 2. Po stwierdzeniu okoliczności uzasadniających wyznaczenie obrońcy z urzędu w myśl art. 79 § 1 k.p.k. prokurator niezwłocznie występuje z odpowiednim wnioskiem do prezesa właściwego sądu. Prokurator, może również wystąpić z takim wnioskiem, jeżeli uznaje, że zachodzi sytuacja, o której mowa w art. 79 § 2 k.p.k. 3. W razie wydania przez biegłych opinii, że poczytalność podejrzanego zarówno w chwili popełnienia zarzucanego mu czynu, jak i w czasie postępowania nie budzi wątpliwości, prokurator występuje do prezesa sądu o cofnięcie wyznaczonego uprzednio obrońcy z urzędu.
--	--

Projektowany § 277 odpowiada § 181 RegProk. Przepis ten zobowiązuje prokuratora do podejmowania decyzji w zakresie wniosków o przeprowadzenie określonych dowodów oraz dopuszczenie do udziału w czynnościach (procesowych, a nie jak dotychczas, wszelkich, ku czemu nie widać uzasadnienia). Z obowiązującego przepisu proponuje się wykreślić ust. 3 stanowiący, iż „o treści postanowienia o odmowie dopuszczenia do udziału w czynnościach postępowania przygotowawczego zawiadamia się składającego żądanie” albowiem z treści art. 106 w zw. z art. 102 § 2 k.p.k. obowiązek ten wynika bezpośrednio i nie ma potrzeby ponownie regulować tej kwestii w Regulaminie.

Następny, § 278 w pełni odpowiada § 186 obow. RegProk (przeniesionemu w to miejsce z oddziału omawiającego *de lege lata* udział prokuratora w czynnościach dowodowych postulowanego do likwidacji).

Natomiast § 279-281 stanowią *novum*, nie znajdując swojego odpowiednika w obowiązujących przepisach Regulaminu Prokuratury. Wprowadzenie omawianych przepisów podyktowane jest brakiem jednoznacznej regulacji w tym zakresie i koniecznością ujednolicenia praktyki.

W§ 279 ust. 1 proponuje się wprowadzić regulację stanowiącą, iż „w przypadku złożenia przez stronę, obrońcę lub pełnomocnika wniosku o przeprowadzenie dowodu, prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie przeprowadza czynność dowodową w całości lub w określonym zakresie osobiście lub poleca jej realizację organowi prowadzącemu postępowanie”. Oczywiście, przepis ten dotyczy, tylko takich wniosków, które zostaną

uwzględnione, albowiem przeciwne wypadki – poza normami wprost umieszczonymi w kodeksie postępowania karnego - regulują dwa kolejne paragrafy.

Z kolei ust. 2 wskazuje na konieczność uzupełnienia wniosku dowodowego, który jest niepełny lub niejasny, zgodnie z art. 120 k.p.k. Jednakże projektowany przepis daje również możliwość uzupełnienia treści wniosku podczas przesłuchania, co spowodowane być może chociażby potrzebą przyspieszenia postępowania.

Kolejne przepis odnoszą się do terminu, w jakim oddalenie wniosku dowodowego powinno nastąpić. Kwestia ta pozostaje nieuregulowana na gruncie k.p.k. oraz obowiązującego Regulaminu Prokuratury. W § 280 proponuje się, aby postanowienie o oddaleniu wniosku dowodowego było wydawane niezwłocznie, za czym przemawia szerzej rozumiana zasad lojalności procesowej wobec stron postępowania. Natomiast § 281 wskazuje, że gdy jest to uzasadnione okolicznościami sprawy lub treścią wniosku o przeprowadzenie dowodu, rozstrzygnięcie w tym zakresie może zostać odroczone i podjęte nie później niż w terminie 60 dni od daty wpływu wniosku. Niekiedy bowiem zasadność wniosku może być oceniona dopiero po przeprowadzeniu dodatkowych czynności, czy też uzyskaniu dalszych danych, które mogą być oczekiwane już w chwili wpływu wniosku. Co prawda treść art.170 § 4 k.p.k. zezwala na dopuszczenie dowodu pomimo wcześniejszego oddalenia wniosku, ale zbędne wydaje się wydawanie postanowienia (które musi zawierać uzasadnienie, zgodnie z art.94 § 1 pkt 5 k.p.k. w zw. z art.98 § 1 i § 3 k.p.k.), jeżeli niekiedy weryfikacja jego słuszności nie wymaga długiego czasu.

Ostatni przepis Oddziału, **§ 282** odpowiada § 182 RegProk i reguluje czynności podejmowane przez prokuratora w postępowaniu przygotowawczym w sytuacjach związanych z koniecznością bądź możliwością ustanowienia podejrzanemu obrońcy z urzędu. Jediną nową propozycją jest wprowadzenie w ust. 2 zdania drugiego, zgodnie z którym prokurator może również wystąpić z wnioskiem o wyznaczenie obrońcy z urzędu, jeżeli uznaje, że zachodzi sytuacja, o której mowa w art.79 § 2 k.p.k., tj. w jego ocenie występują inne, niż w wskazane w § 1 tego artykułu, okoliczności utrudniające obronę.

Nadmienić należy także, że bez zmian musi pozostać obligatoryjność wystąpienia prokuratora do sądu o cofnięcie obrońcy z urzędu, w wypadku wskazanym w ust.3 omawianego paragrafu. Dotyczy to bowiem sytuacji unormowanej w art.79 § 4 k.p., który nie pozostawia wątpliwości, że decyzja o utrzymaniu obrony pozostaje w wyłącznej gestii prezesa sądu lub sądu.

ROZDZIAŁ 5

Środki przymusu

Rozdział 5 zawiera przepisy nawiązujące do uregulowań art. 243-296 k.p.k. Odpowiada on jednocześnie dotychczas obowiązującemu w ramach RegProk Rozdziałowi 5 pod tym samym tytułem. Utrzymuje on w zasadzie dotychczas przyjętą systematykę, dzieląc jedynie dotychczasowy oddział normujący kwestie związane ze środkami zapobiegawczymi na dwa odrębne oddziały poświęcone kolejno tymczasowemu aresztowaniu oraz innym środkom zapobiegawczym. Pomimo, że taka propozycja oddala projekt RegProk od systematyki kodeksowej, uznać należy, że znaczenie tymczasowego aresztowania, zwłaszcza w praktyce prokuratorskiej, zasługuje na wyróżnienie i poświęcenie tej problematyce odrębnego podrozdziału. Jednocześnie w przedostatnim oddziale proponuje się zmianę nazwy - zamiast „List gończy” jak ma to miejsce w chwili obecnej – i wprowadzenie tytułu „Poszukiwanie podejrzanego i list gończy”, co w pełniejszy sposób oddawać będzie problematykę, której ten oddział będzie poświęcony.

ODDZIAŁ 1

Zatrzymanie

1.	§ 283. 1. O zatrzymaniu osoby podejrzanej Policja lub inny uprawniony organ niezwłocznie informuje prokuratora rejonowego, lub prokuratora dyżurnego, właściwego dla miejsca zatrzymania. 2. O zatrzymaniu podejrzanego w toku postępowania przygotowawczego, Policja lub inny uprawniony organ niezwłocznie informuje prokuratora prowadzącego lub nadzorującego to postępowanie, za zgodą którego może wówczas odstąpić od informowania prokuratora, o którym mowa w ust.1.
2.	§ 284. Czas zatrzymania liczy się od chwili faktycznego pozbawienia wolności zatrzymanego.
3.	§ 285. 1. Decyzja prokuratora o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu osoby podejrzanej lub podejrzanego wymaga formy postanowienia. W sentencji postanowienia należy zamieścić: 1) dokładne wskazanie danych osobowych osoby podejrzanej lub podejrzanego, który ma być zatrzymany i przymusowo doprowadzona, w tym imienia i

	nazwiska, imion rodziców, nazwiska panińskiego matki oraz numeru PESEL; 2) określenie organu, któremu poleca się wykonanie czynności; 3) polecenie doręczenia zatrzymanemu postanowienie przy jego realizacji. 2. W razie konieczności przeprowadzenia przeszukania w celu wykrycia osoby podlegającej zatrzymaniu, nie jest wymagane wydanie odrębnego postanowienia. Postanowienie, o którym mowa w ust.1 winno zawierać również dane wskazane w § 273 ust.1 pkt.2 i 4. 3. W uzasadnieniu postanowienia należy wykazać istnienie przesłanki wymienionej w art. 247 § 1 lub § 2 k.p.k. a w przypadku przeszukania przedstawić dowody lub przytoczyć okoliczności dające podstawę do przypuszczenia, że osoba podejrzana lub podejrzany może znajdować się w miejscu wskazanym w postanowieniu. 4. W razie potrzeby, do postanowienia dołącza się fotografię osoby podejrzanej lub podejrzanego.
4.	§ 286. Jeżeli w stosunku do zatrzymanego, w tym na podstawie listu gończego, prokurator nie występuje z wnioskiem o zastosowanie lub przedłużenie stosowania tymczasowego aresztowania i nie podlega on pozbawieniu wolności na innej podstawie prawnej, niezwłocznie po zakończeniu czynności z jego udziałem zwalnia się go, a datę i godzinę zwolnienia dokumentuje w protokole przesłuchania, postanowieniu o zastosowaniu środka zapobiegawczego lub notatce urzędowej, co zatrzymany poświadcza swoim podpisem.
5.	§ 287. W przypadku złożenia zażalenia na zatrzymanie prokurator przedstawia swoje stanowisko co do zasadności zażalenia sądowi powołanemu do jego rozstrzygnięcia.
6.	§ 288. 1. Prokurator każdorazowo ocenia zasadność, legalność i prawidłowość zatrzymania osoby w postępowaniu przygotowawczym przez Policję i inne uprawnione organy, zwracając zwłaszcza uwagę na: 1) istnienie przesłanek określonych w art. 244 § 1, § 1a lub § 1b k.p.k.; 2) przestrzeganie terminów określonych w art. 248 § 1 i 2 k.p.k.; 3) proporcjonalność czasu zatrzymania do potrzeb postępowania; 4) przestrzeganie uprawnień zatrzymanego; 5) prawidłowość udokumentowania zatrzymania i związanych z nim czynności w aktach głównych sprawy. 2. Jeżeli zatrzymany nie złożył zażalenia w trybie art.246 § 1 k.p.k., a prokurator dostrzegł rażące naruszenie prawa przez funkcjonariusza uprawnionego organu

	dokonyującego zatrzymania, podejmuje czynności przewidziane w ustawach, w tym umożliwiające wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec tego funkcjonariusza. W razie konieczności prokurator wszczyna postępowanie przygotowawcze.
--	--

Przepis § 283 stanowi nowe uregulowanie w sferze tematyki zatrzymania, doprecyzowując obowiązek wynikający z art.244 k.p.k.. Co do zasady zatem, niezwłocznie należy o zatrzymaniu osoby podejrzanej poinformować prokuratora rejonowego, lub prokuratora dyżurnego, właściwego dla miejsca zatrzymania, jeżeli nastąpiło to niezależnie od prowadzonego lub nadzorowanego postępowania przygotowawczego w prokuraturze (z reguły dopiero inicjując dalsze czynności procesowe w sprawie) (ust.1). Jeżeli natomiast następuje zatrzymanie podejrzanego do toczącego się postępowania przygotowawczego, dopuszczalne będzie poprzestanie na powiadomieniu prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie, (ust. 2). Proponowana regulacja ukierunkowana jest na zapewnienie właściwej współpracy pomiędzy organami prowadzącymi postępowanie przygotowawcze a Prokuraturą. Przepis zawarty w ust. 2, przy zachowaniu gwarancji procesowych osoby zatrzymanej, ma na celu zawężenie grona osób informowanych o takiej czynności, w zgodzie z zasadą dyskrecji czynności podejmowanych w postępowaniu przygotowawczym, jeżeli wymaga tego dobro postępowania.

Paragraf 284 odpowiada w swojej treści § 188 RegProk i ma charakter gwarancyjny wskazując, iż czas trwania zatrzymania liczy się od chwili faktycznego pozbawienia wolności. Wydaje się, iż być może bardziej odpowiednim miejscem dla powyższej regulacji powinny być przepisy kodeksu postępowania karnego, jednakże z braku unormowania tej kwestii w ustawie, koniecznym jest potwierdzenie, iż dla czasu trwania zatrzymania (48 godzin) nie ma znaczenia moment sporządzenia protokołu zatrzymania, który wszak może być odsunięty w czasie, lecz chwila, w której faktycznie podjęto czynności wobec zatrzymywanego.

Uregulowanie § 285 stanowi następną nowość, określając nie tylko formę w jakiej powinna zapaść decyzja o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu podejrzanego lub osoby podejrzanej, lecz także szczegółowo wskazując zawartość tego orzeczenia. Ust. 1 stanowi bezpośrednie nawiązanie do § 189 RegProk stanowiąc, iż decyzja ta zapada zawsze w formie postanowienia. Mimo, iż k.p.k. nie reguluje jednoznacznie tej kwestii (treść art. 247 § 1 k.p.k. posługującego się sformułowaniem „prokurator może zarządzić zatrzymanie i

przymusowe doprowadzenie” wydaje się nie rozstrzygać jednoznacznie tej formy), zdaniem przeważającej części doktryny forma postanowienia dla podjęcia decyzji o zatrzymaniu i doprowadzeniu oskarżonego w najszerszym ze znaczeń nie powinno zapadać w formie zarządzenia, chociażby tylko z tego względu, iż o przeszukaniu i zatrzymaniu rzeczy orzeka organ również w formie postanowienia (zob. art. 217 § 4 i 220 § 2 k.p.k.). Wnosząc a minori ad maius, skoro w tych wypadkach orzeka się w formie postanowienia, tym bardziej powinno mieć to miejsce, gdy chodzi o zatrzymanie osoby.

Proponuje się także wskazać wprost w przepisie ust. 1 omawianej jednostki redakcyjnej jakie dodatkowe elementy, poza wskazanymi w art. 94 k.p.k., powinno zawierać postanowienie o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu a to:

- 1) dokładne wskazanie danych osoby podejrzanej lub podejrzanego, który ma być zatrzymany i przymusowo doprowadzony, w tym imienia i nazwiska, imion rodziców, nazwiska panieńskiego matki oraz numeru PESEL,
- 2) określenie organu, któremu poleca się wykonanie czynności,
- 3) polecenie doręczenia zatrzymanemu postanowienia przy jego realizacji.

Powyższe, a także proponowana w ust. 4 możliwość dołączenia do postanowienia fotografii osoby podejrzanej lub podejrzanego, mają pozwolić na prawidłowe wykonanie czynności poprzez uniknięcie pomyłek związanych z zatrzymaniem niewłaściwej osoby, a także wskazanie organu, który będzie uprawniony do jej przeprowadzenia. Jednocześnie podkreślić należy, iż zawarcie w treści samego postanowienia polecenia doręczenia postanowienia przy jego realizacji zatrzymywanemu ma zwiększyć gwarancyjność stosowanych przepisów i umożliwić podejrzanemu lub osobie podejrzanej zapoznanie się z podstawami i przyczynami dokonywanego zatrzymania.

Za konieczne uzupełnienie treści omawianej jednostki redakcyjnej uznaje się także przepis zawarty w proponowanym ust. 2, który wskazuje na brak konieczności wydawania odrębnego postanowienia w przypadku, gdy w celu realizacji postanowienia o zatrzymaniu i doprowadzeniu podejrzanego lub osoby podejrzanej niezbędnym stanie się przeprowadzenie przeszukania. W takiej sytuacji postanowienie o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu powinno zawierać również dane wskazane w § 273 ust. 1 pkt. 2 i 4 projektu Regulaminu, tj. imię i nazwisko oraz adres osoby (nazwę i adres instytucji), u której przeszukanie ma zostać przeprowadzone, a także polecenie okazania właścicielowi miejsca realizacji czynności (lub innej osobie uprawnionej do korzystania z niej i obecnej w czasie przeszukania)

postanowienia przy jego realizacji. Powyższe ma z jednej strony ostatecznie regulować niewystarczająco jasne dotychczas przepisy a z drugiej gwarantować, iż wszyscy uczestnicy postępowania zostaną we właściwy sposób poinformowani o charakterze i przyczynach podejmowania określonych czynności z ich udziałem w postępowaniu przygotowawczym.

Jednocześnie proponuje się wykreślić zdanie drugie dotychczas obowiązującego przepisu § 189 RegProk, który wskazywał, iż przepis § 175 ust. 2 zd. 2 stosuje się odpowiednio, a powyższą regulację zastąpić ust. 3, w którym wskazuje się, iż „w uzasadnieniu postanowienia należy wykazać istnienie przesłanki wymienionej w art. 247 § 1 lub § 2 k.p.k. a w przypadku przeszukania przedstawić dowody lub przytoczyć okoliczności dające podstawę do przypuszczenia, że osoba podejrzana lub podejrzany może znajdować się w miejscu wskazanym w postanowieniu”. Proponowana regulacja ma na celu zobowiązać prokuratora wydającego postanowienie do podania przesłanek uzasadniających dokonanie czynności zatrzymania, która wszakże stanowi wyraźne ograniczenie praw człowieka poprzez czasowe pozbawienie go wolności. Decyzje tego rodzaju powinny zapadać wyłącznie w oparciu o rzeczywiście istniejące przesłanki, których wystąpienie bezwzględnie należy zakomunikować zatrzymywanemu, co w konsekwencji będzie umożliwiało także ewentualną kontrolę instancyjną postanowienia.

Norma wynikająca z **§ 286**, nie znajdująca swojego odpowiednika w dotychczas obowiązujących przepisach ma na celu rozstrzygnąć w zakresie niejednolitej praktyki dotyczącej zwalniania osoby, która została zatrzymana. Przepis art. 248 § 1 k.p.k. stanowi wprost, iż „zatrzymanego należy natychmiast zwolnić, gdy ustanie przyczyna zatrzymania, a także jeżeli w ciągu 48 godzin od chwili zatrzymania przez uprawniony organ nie zostanie on przekazany do dyspozycji sądu wraz z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania; należy go także zwolnić na polecenie sądu lub prokuratora”. Brak jest jednak w przepisach ostatecznej interpretacji pojęcia „natychmiastowego zwolnienia” a praktyka w tym zakresie wydaje się nie być jednolita, obejmując niekiedy przymus powrotu zatrzymanego wraz z funkcjonariuszami Policji do jej jednostki po zakończeniu przesłuchania w prokuraturze, celem dokonania dalszych czynności o charakterze technicznym czy wręcz biurokratycznym, mimo iż podjęto decyzję o nie wystąpieniu z wnioskiem o tymczasowe aresztowanie lub o jego przedłużeniu. Takie praktyki należy uznać za niewłaściwe (co nie wyklucza dobrowolnego udania się zatrzymanego z policjantami, np. celem odebrania przedmiotów z depozytu policyjnego), a o ich niezasadności ma ostatecznie przesądzać proponowany przepis. Stanowi on, iż w powyżej opisanej sytuacji, gdy prokurator postanowi

nie wystąpić z wnioskiem o tymczasowe aresztowanie lub – w przypadku osoby zatrzymanej na podstawie listu gończego - przedłużenie stosowania tego środka zapobiegawczego a jednocześnie zatrzymany nie podlega pozbawieniu wolności w oparciu o inną podstawę prawną, niezwłocznie po zakończeniu czynności z jego udziałem zwalnia się go. Termin (datę i godzinę) zwolnienia dokumentuje się w protokole przesłuchania, postanowieniu o zastosowaniu środka zapobiegawczego (oczywiście innego niż tymczasowe aresztowanie) lub notatce urzędowej, co zatrzymany poświadcza własnoręcznym podpisem.

Piąta jednostka redakcyjna Oddziału, tj. § 287, również nie znajduje swojego odpowiednika w dotychczas obowiązujących przepisach. W proponowanej regulacji wskazuje się, iż w przypadku złożenia zażalenia na zatrzymanie prokurator przedstawia swoje stanowisko co do zasadności zażalenia sądowi powołanemu do jego rozstrzygnięcia. Rozwiązanie to ma pozwolić na sprawniejsze podjęcie decyzji przez sąd rozstrzygający w przedmiocie zażalenia w oparciu o kompleksowo zebrane informacje. Podkreślić należy, iż odmiennie niż ma to miejsce w przypadku postanowienia o umorzeniu postępowania (lub odmowie jego wszczęcia), prokurator nie może przychylić się do zażalenia na zatrzymanie. Nie można jednocześnie wykluczyć, iż argumenty podniesione przez zatrzymanego w zażaleniu zasługiwać będą zdaniem prokuratora na uwzględnienie, czemu powinien również dać wyraz w swoim stanowisku przekazanym do sądu.

Paragraf 288 ust.1, odpowiadający §190 RegProk, zobowiązuje prokuratora do oceny zasadności, legalności i prawidłowości zatrzymania osoby (tak podejrzanego jak i osoby podejrzaney) w postępowaniu przygotowawczym przez Policję i inne uprawnione organy. Przepis wskazuje na co w szczególności prokurator zwraca uwagę (m. in. wystąpienie przesłanek, przestrzeganie Erminów i uprawnień zatrzymanego itp.). Przepis proponuje się zachować bez większych zmian w jego treści opowiadając się w całości za trafnością zawartych w nim sformułowań. Postuluje się jedynie uzupełnienie listy przesłanek, których zaistnienie powinien

Novum w strukturze omawianej jednostki redakcyjnej jest dodanie ust. 2, który wskazuje, iż jeżeli zatrzymany nie złożył zażalenia w trybie art. 246 § 1 k.p.k. a prokurator dostrzegł rażące naruszenie prawa przez funkcjonariusza uprawnionego organu dokonującego zatrzymania, podejmuje czynności przewidziane w ustawach, w tym umożliwiające wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec tego funkcjonariusza (a w razie konieczności prokurator wszczyna postępowanie przygotowawcze). Wydaje się, że uregulowanie powyższe

jednoznacznie pozwoli na podejmowanie odpowiednich czynności mających na celu wyeliminowanie nieodpowiednich praktyk w toku dokonywania czynności zatrzymania i doprowadzenia osoby podejrzanej lub podejrzanego. Nie budzi wątpliwości, iż czynności te w wyraźny sposób ingerują w prawa i wolności jednostki i jakiegokolwiek nieprawidłowości w zakresie ich przeprowadzania powinny nie tylko wywoływać skutki na gruncie karnoprosesowym, ale także prowadzić do ich eliminacji z praktyki, także poprzez przeprowadzenie postępowania dyscyplinarnego, a nawet karnego, gdy zajdzie taka potrzeba.

ODDZIAŁ 2

Tymczasowe aresztowanie

1.	§ 289. Jeżeli zachodzą wątpliwości co do podstawy faktycznej zastosowania tymczasowego aresztowania, określonej w art. 249 § 1 k.p.k., prokurator zleca Policji albo innemu uprawnionemu organowi dokonanie niezbędnych czynności dowodowych lub dokonuje ich osobiście.
2.	§ 290. 1. We wniosku o zastosowanie lub przedłużenie tymczasowego aresztowania wskazuje się dowody świadczące o popełnieniu przez podejrzanego zarzuconego mu przestępstwa oraz przytacza się okoliczności, które przemawiają za koniecznością stosowania lub przedłużenia tego środka zapobiegawczego na podstawie prawnej powołanej we wniosku. 2. Przepis ust. 1 stosuje się w razie istnienia i powołania we wniosku więcej podstaw zastosowania lub przedłużenia tymczasowego aresztowania.
3.	§ 291. Od chwili złożenia wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania do czasu rozpoznania tego wniosku podejrzany pozostaje w dyspozycji sądu.
4.	§ 292. Jeżeli istnieje podstawa do zastosowania tymczasowego aresztowania, wniosek w tym zakresie można skierować do sądu także wtedy, gdy podejrzany jest pozbawiony wolności w innej sprawie.
5.	§ 293. 1. Po wydaniu przez sąd postanowienia o tymczasowym aresztowaniu prokurator przesyła do aresztu śledczego, jeżeli wynika to z akt śledztwa lub dochodzenia, informacje o podejrzanym mające na celu zabezpieczenie prawidłowego toku postępowania karnego lub zapewnienie bezpieczeństwa w areszcie. 2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach prokurator występuje do dyrektora aresztu śledczego o zastosowanie wobec tymczasowo aresztowanego środków, o

	których mowa w art.212ba ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.), zwanej dalej k.k.w. 3. W przypadku gdy zachodzi konieczność izolowania podejrzanego od innych tymczasowo aresztowanych, informacja powinna zawierać w szczególności ich dane osobowe. Prokurator powiadamia również areszt śledczy o odstąpieniu od dalszego izolowania podejrzanego od innych tymczasowo aresztowanych.
6.	§ 294. O każdym przypadku tymczasowego aresztowania, którego czas trwania przekroczył 9 miesięcy, prokurator okręgowy lub prokurator rejonowy zawiadamia prokuratora apelacyjnego, podając jednocześnie przewidywany termin zakończenia postępowania przygotowawczego.
7.	§ 295. O każdym przypadku przedłużenia tymczasowego aresztowania na okres powyżej roku prokurator apelacyjny zawiadamia Prokuratora Generalnego.
8.	§ 296. 1. Jeżeli podejrzany powołuje się na zły stan zdrowia lub doznane obrażenia ciała, prokurator zarządza zbadanie go przez lekarza, chyba że badanie takie przeprowadzono wobec zatrzymanego na zlecenie Policji lub innego uprawnionego organu. Wyniki badania dołącza do wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania. 2. Jeżeli sąd, stosując tymczasowe aresztowanie, umieścił podejrzanego w odpowiednim zakładzie leczniczym, prokurator po otrzymaniu świadectwa lekarskiego ocenia zasadność utrzymania tymczasowego aresztowania i przekazania tymczasowo aresztowanego do aresztu śledczego lub wykonywania tymczasowego aresztowania poza aresztem śledczym we wskazanym zakładzie leczniczym, określając jednocześnie warunki umieszczenia w nim tymczasowo aresztowanego. 3. W przypadku otrzymania w toku śledztwa informacji o złym stanie zdrowia tymczasowo aresztowanego, prokurator zarządza zbadanie go przez lekarza w zakładzie karnym lub areszcie śledczym.
9.	§ 297. Tymczasowo aresztowany w postępowaniu przygotowawczym pozostaje do dyspozycji prokuratora, na którego wniosek środek ten został zastosowany po raz pierwszy.
10.	§ 298. 1. W przypadku konieczności przetransportowania tymczasowo aresztowanego do zakładu karnego lub aresztu śledczego właściwego ze względu na miejsce przeprowadzenia czynności, prokurator wydaje zarządzenia: 1) o wysłaniu do właściwej jednostki Policji albo innego uprawnionego organu

	nakazu doprowadzenia wraz z pisemnym poleceniem przetransportowania tymczasowo aresztowanego do zakładu karnego lub aresztu śledczego; 2) o wysłaniu nakazu wydania do administracji zakładu karnego lub aresztu śledczego, z którego podejrzany będzie doprowadzony do miejsca przeprowadzenia czynności, z podaniem informacji o mającym nastąpić przetransportowaniu. 2. Zarządzenie, o którym mowa w ust. 1, prokurator wydaje również wtedy, gdy zachodzi konieczność dokonania czynności poza zakładem karnym z udziałem odbywającego prawomocnie orzeczoną karę pozbawienia wolności. O wyznaczonym terminie wykonania czynności z udziałem skazanego na terenie zakładu karnego prokurator pisemnie zawiadamia administrację zakładu karnego, w którym skazany odbywa karę. 3. O zakończeniu czynności z udziałem podejrzanego należy niezwłocznie zawiadomić administrację zakładu karnego lub aresztu śledczego, a następnie wydać polecenie przetransportowania tymczasowo aresztowanego do aresztu śledczego, w którym poprzednio przebywał, chyba że prokurator przeprowadzający czynności postanowi inaczej.
11.	§ 299. 1. W przypadku konieczności wykonania czynności procesowych z tymczasowo aresztowanym pozostającym do dyspozycji innego organu, prokurator pisemnie zwraca się do tego organu o udzielenie zgody na dokonanie czynności w określonym czasie na terenie zakładu karnego lub aresztu śledczego, a w przypadku konieczności przeprowadzenia czynności poza jednostką penitencjarną, w której tymczasowo aresztowany przebywa, występuje również o udzielenie zgody na przetransportowanie go do wskazanego aresztu śledczego lub innego miejsca przeprowadzania czynności. 2. Po uzyskaniu zgody organu dysponującego, prokurator, który wystąpił o zgodę, wydaje zarządzenia, o których mowa w § 298 ust.1. 3. Jeżeli tymczasowo aresztowany pozostaje do dyspozycji kilku organów uprawnionych, przetransportowanie uzgadnia się ze wszystkimi uprawnionymi organami.
12.	§ 300. 1. Jeżeli sąd lub inny uprawniony organ zwraca się o wydanie z aresztu śledczego tymczasowo aresztowanego w celu uczestniczenia w czynnościach procesowych w innej sprawie lub o udzielenie zgody na przeprowadzenie czynności procesowych z udziałem podejrzanego na terenie aresztu śledczego, a dobro postępowania nie stoi temu na przeszkodzie, prokurator udziela zgody na

	doprowadzenie lub na udział w czynnościach na terenie aresztu śledczego. 2. O udzieleniu zgody zawiadamia się pisemnie nie później niż na 7 dni przed mającym nastąpić wydaniem lub przeprowadzeniem czynności administrację aresztu śledczego, w którym podejrzany przebywa. W przypadku nieudzielenia zgody powiadamia się o tym organ żądający, ze wskazaniem, kiedy doprowadzenie lub przeprowadzenie czynności będzie mogło nastąpić. 3. Jeżeli podmiotem, który wystąpił o wydanie tymczasowo aresztowanego jest inny prokurator albo sąd, wydaje on zarządzenia, o których mowa w § 298 ust.1. 4. Niezwłocznie po przeprowadzeniu czynności, prokurator lub sąd, dla którego podejrzany tymczasowo aresztowany został czasowo wydany, wydaje zarządzenia, o których mowa w § 298 ust.1, w celu jego przetransportowania do aresztu śledczego lub zakładu karnego, z którego został wydany.
13.	§ 301. Jeżeli nie sprzeciwia się temu dobro postępowania przygotowawczego, niektóre czynności procesowe z udziałem osób pozbawionych wolności, w tym zwłaszcza końcowe zaznajomienie z materiałami postępowania, należy, w miarę możliwości, dokonywać na terenie aresztu śledczego lub zakładu karnego.
14.	§ 302. 1. Prokurator udziela zgody na widzenie z tymczasowo aresztowanym w formie zarządzenia. O odmowie udzielenia zezwolenia na widzenie zawiadamia się osobę ubiegającą się o widzenie. 2. Zarządzenie o zgodzie na widzenie, poza danymi określonymi w art. 94 k.p.k., powinno zawierać: 1) imię i nazwisko oraz adres osoby odwiedzającej; 2) numer dokumentu tożsamości; 3) termin jego ważności; 4) wskazanie stopnia pokrewieństwa z tymczasowo aresztowanym; 5) określenie sposobu kontaktu z tymczasowo aresztowanym w trakcie widzenia; 6) podpis prokuratora. 3. Oryginał zarządzenia o zgodzie na widzenie doręcza się osobie odwiedzającej, natomiast jego kopię pozostawia w aktach podręcznych.
15.	§ 303. 1. Cenzurowania korespondencji przychodzącej i wychodzącej podejrzanych tymczasowo aresztowanych na zasadach określonych w przepisach k.k.w. oraz w art.73 § 3 i 4 k.p.k., dokonuje prokurator, który prowadzi bądź nadzoruje postępowanie. Ocenzurowana korespondencja podlega oznakowaniu pieczęcią o treści:

	"Ocenzurowano, data ... podpis ...". Pieczęć przystawia się na korespondencji. 2. Cenzurę korespondencji wykonuje się niezwłocznie. 3. Jeżeli korespondencja zawiera treści mogące utrudnić postępowanie przygotowawcze, prokurator zarządza załączenie jej do akt głównych lub akt podręcznych sprawy, o czym zawiadamia nadawcę; nie dotyczy to korespondencji, którą można doręczyć adresatowi po usunięciu z niej takich treści. 4. Jeżeli korespondencja zawiera treści mające znaczenie dowodowe dla prowadzonego postępowania przygotowawczego lub stanowiące dowód innego przestępstwa, prokurator zarządza załączenie jej w oryginale do akt głównych sprawy i uznaje ją za dowód rzeczowy, chyba że zachodzi konieczność wyłączenia jej do odrębnego postępowania lub przekazania do innego uprawnionego organu, celem przeprowadzenia postępowania przygotowawczego. Jeżeli nie sprzeciwia się temu dobro postępowania, kopię korespondencji przesyła się do adresata, z adnotacją o zatrzymaniu oryginału w aktach sprawy. 5. Korespondencję tymczasowo aresztowanego z organami powołanymi na podstawie ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych dotyczących ochrony praw człowieka, Rzecznikiem Praw Obywatelskich, organami państwowymi i samorządowymi, obrońcą lub pełnomocnikiem będącym adwokatem lub radcą prawnym przesyła się niezwłocznie do adresata bez jej cenzurowania, umieszczając na kopercie adnotację "Bez cenzury" opatrzoną datą i podpisem.
16.	§ 304. Decyzję, co do uchylenia tymczasowego aresztowania ze względów wskazanych w art. 259 k.p.k., podejmuje się niezwłocznie po ich sprawdzeniu.
17.	§ 305. 1. Odpis postanowienia prokuratora o uchyleniu tymczasowego aresztowania w dniu jego wydania przekazuje się wraz z nakazem zwolnienia do administracji zakładu karnego lub aresztu śledczego, w którym przebywa tymczasowo aresztowany. 2. Administrację zakładu karnego lub aresztu śledczego należy również pisemnie zawiadomić najpóźniej na 3 dni przed upływem terminu, do którego aresztowanie ma trwać, że prokurator nie będzie występował o jego przedłużenie. 3. O uchyleniu tymczasowego aresztowania wobec osób podlegających obowiązkowi służby wojskowej powiadamia się odpowiednio właściwą wojskową komendę uzupełnień bądź wójta lub burmistrza (prezydenta miasta).
18.	§ 306. Odpis postanowienia o uchyleniu tymczasowego aresztowania wraz z nakazem zwolnienia niezwłocznie przekazuje do administracji zakładu karnego lub aresztu

	śledczego, w którym tymczasowo aresztowany przebywa.
19.	§ 307. O uchyleniu tymczasowego aresztowania prokurator niezwłocznie zawiadamia sąd, który wydał postanowienie o tymczasowym aresztowaniu, a w razie takiej konieczności także podmioty wskazane w art.253 § 3 k.p.k.
20.	§ 308. Jeżeli sprawę przeciwko osobie tymczasowo aresztowanej przekazano do dalszego prowadzenia innej jednostce organizacyjnej lub osobę tę przekazano do dyspozycji innego organu, o przekazaniu tymczasowo aresztowanego do dyspozycji tej jednostki niezwłocznie powiadamia się administrację zakładu karnego lub aresztu śledczego, w którym podejrzany przebywa.

Przepis **§ 289** rozpoczynająca oddział zatytułowany „Tymczasowe aresztowanie” pozostaje praktycznie bez zmian w stosunku do swojego odpowiednika z § 191 RegProk. Przepis ten wskazuje na konieczność podjęcia czynności dowodowych przez prokuratora lub Prokuratora albo inny uprawniony organ na zlecenie prokuratora, gdy zachodzą wątpliwości co do podstawy faktycznej stosowania tymczasowego aresztowania określonej w art. 249 § 1 k.p.k.. W stosunku do pierwotnego proponuje się, aby przepis odnosił się właśnie do tymczasowego aresztowania, a nie jak uprzednio „środka zapobiegawczego”, co wynika z przyjętej w tej części koncepcji uregulowania osobno kwestii związanych z tymczasowym aresztowaniem oraz innymi środkami zapobiegawczymi.

Podkreślić należy, iż proponowana zmiana nie wpłynie negatywnie na dotychczasowe rozumienie przepisu a zwłaszcza na jego stosowanie także wobec innych środków zapobiegawczych albowiem § 309 nakazuje stosować odpowiednio ten przepis także w przypadku innych środków zapobiegawczych.

W **§ 290**, regulującym treść wniosku o zastosowanie lub przedłużenie tymczasowego aresztowania i odpowiadającym w swojej treści § 196 RegProk, proponuje się nie wprowadzać żadnych zmian. Zwraca oczywiście uwagę, że przepis ten nawiązuje swoją treścią do art. 250 § 2a k.p.k. wprowadzanego nowelizacją procedury karnej, natomiast omawiany przepis regulaminu stanowi jednocześnie jego rozwinięcie i z tego względu powinien zostać pozostawiony w aktualnie obowiązującej formie.

Kolejny, **§ 291** reguluje, iż od chwili złożenia wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania aż do czasu rozpoznania tego wniosku, podejrzany pozostaje w dyspozycji sądu.

Kwestia ta nie budzi wątpliwości Autorów niniejszego opracowania i odpowiada treści § 192 RegProk.

W § 292 ust.1, odpowiadającym swoją treścią § 195 RegProk, wprowadza się drobne zmiany o charakterze technicznym. Przepis ten pozwala na skierowanie wniosku o tymczasowe aresztowanie także, gdy podejrzany jest już pozbawiony wolności w innej sprawie. Natomiast zdecydowano się usunąć dotychczasową regulację § 202 RegProk. Przepis ten określa właściwość sądu orzekającego w przedmiocie tymczasowego aresztowania wobec podejrzanego przebywającego na wolności uprzednio już w tej samej sprawie tymczasowo aresztowanego, stanowiąc, że w takiej sytuacji właściwym dla orzekania w sprawie jest sąd właściwy do dalszego stosowania lub przedłużenia tego środka. Przepis ten jednak nie prowadzi do żadnego czytelnego rozstrzygnięcia *in concreto*, gdyż każdorazowo sytuacja będzie wymagać oddzielnej analizy stanu faktycznego, na co wskazuje się w orzecznictwie (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dn.3 września 2009 r., sygn. II AKz 449/09). Jest więc uregulowaniem *de facto* nie tworzącym żadnej normy. Sędem właściwym do rozpoznania wniosku może być bowiem zarówno sąd rejonowy (a więc tak jak stanowi art.250 § 2 k.p.k., jak również dopuszcza art.263 § 1 k.p.k.), jak i sąd okręgowy, jeżeli jest właściwym do rozpoznania sprawy w I instancji (art.263 § 1 k.p.k.), albo sąd apelacyjny (art.263 § 4 k.p.k.), zależnie od łącznej długości trwania tymczasowego aresztowania w ramach dotychczasowego postępowania przygotowawczego.

Paragraf 293 obejmuje kwestie zawarte dotychczas w ust. 4 § 193 RegProk. Przepis ten stanowi, że obowiązkiem prokuratora jest przekazanie do aresztu śledczego informacji o podejrzanym tymczasowo aresztowanym, co ma zapewnić właściwe stosowanie tego środka zapobiegawczego poprzez zabezpieczenie prawidłowego toku postępowania lub bezpieczeństwa podejrzanego w areszcie. Dotyczy to także niemożności stosowania tymczasowego aresztowania wobec podejrzanego w tych samych pomieszczeniach, w których znajdują się inni tymczasowo aresztowani.

Zmiana przepisu polega na jego rozbiciu na dwa odrębne ustępy (ust. 1 i 3), a także na wprowadzenie w ust. 2 nowej regulacji, która wskazuje, iż prokurator występuje do dyrektora aresztu śledczego o zastosowanie środków przewidzianych w art. 212ba k.k.w. (szczególna ochrona tymczasowo aresztowanego w warunkach zwiększonej izolacji i zabezpieczenia). Kompleksowe uregulowanie powyższej kwestii w omawianym przepisie wydaje się zasługiwać na aprobatę.

Kolejne przepisy, zawarte w § 294 i § 295, mają na celu zapewnienie prawidłowego nadzoru nad prowadzeniem postępowań przygotowawczych, w których czas trwania tymczasowego aresztowania przekracza pewien dopuszczalny maksymalnie przyjęty w prawie polskim standard. W przypadku gdy czas trwania tymczasowego aresztowania przekracza 9 miesięcy kierownik jednostki, w której prowadzone jest postępowanie w którym tymczasowe aresztowanie jest stosowane informuje o tym fakcie prokuratora apelacyjnego jednocześnie podając termin, w którym przewiduje się, iż postępowanie przygotowawcze zostanie zakończone. Dotychczasową regulację odnoszącą się tylko do prokuratur okręgowych proponuje się zastąpić stwierdzeniem, iż dotyczy to tak prokurator okręgowych jak i rejonowych, a więc każdy prokurator rejonowy i okręgowy a nie wyłącznie prokurator okręgowy będzie taką informację przekazywał. Jednocześnie o każdym stosowaniu tymczasowego aresztowania przekraczającym okres jednego roku prokurator apelacyjny jest zobowiązany informować Prokuratora Generalnego.

Przepis § 296 stanowi odpowiednik ust. 1-3 § 193 RegProk. Omawiana regulacja odnosi się do sytuacji, w której wykonywanie tymczasowego aresztowania wobec podejrzanego powinno odbywać się w szczególnych warunkach ze względu na jego stan zdrowia. W ust. 1 wskazuje się, że w sytuacji, gdy podejrzany powołuje się na swój zły stan zdrowia albo doznane obrażenia prokurator zarządza zbadanie go przez lekarza. Do dotychczasowego brzmienia przepisu proponuje dodać się zdanie dodatkowe, które – wobec kategorycznego sformułowania „prokurator zarządza” pozwala stworzyć wyjątek i nie przeprowadzać badania, w sytuacji, w której badanie takie przeprowadzono wobec zatrzymanego na zlecenie Policji lub innego uprawnionego organu. Oczywiście, w każdym wypadku dokumentacja z badan musi zostać dołączona do wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania, umożliwiając sądowi orientację w tej niezwykle ważnej kwestii.

Bez zmian sugeruje się pozostawić ust. 3 omawianej jednostki redakcyjnej wskazujący, iż jeżeli w toku śledztwa okaże się, iż stan zdrowia tymczasowo aresztowanego budzi wątpliwości prokurator zobowiązany jest zarządzić badanie podejrzanego w zakładzie karnym lub areszcie śledczym, w którym przebywa.

Jednocześnie zauważyć należy, iż ust. 4 aktualnego § 193 RegProk został, jako niepasujący swoją treścią do trzech pozostałych przeniesiony do omówionego powyżej § 293 ust.1 i 3.

Następny, **§ 297** odpowiada z kolei § 198 ust. 1 RegProk i normuje, iż tymczasowo aresztowany w postępowaniu przygotowawczym pozostaje do dyspozycji prokuratora, na którego wniosek środek ten został zastosowany po raz pierwszy. Regulacja ta zasługuje na wyróżnienie jej poprzez umieszczenie w odrębnej jednostce redakcyjnej.

Jednocześnie bieżący ust. 2 i ust.3 § 198 RegProk proponuje się połączyć z § 199 Reg.Prok. ze względu na spójność tematyczną niektórych zagadnień i dokonać ich innego podziału wedle przyjętej koncepcji §§ 298-301.

Przepis **§ 298** odpowiada zatem § 199 ust. 1-3 RegProk. Regulacja ta dotyczy aspektów technicznych związanych z transportowaniem tymczasowo aresztowanego do innych zakładów karnych bądź aresztów śledczych w związku z czynnościami podejmowanymi z jego udziałem. Wskazane ustępy zostały ujęte w jednej jednostce redakcyjnej albowiem dotyczą decyzji wydawanych przez prokuratora w stosunku do tymczasowo aresztowanego pozostającego do jego dyspozycji.

Natomiast następna jednostka redakcyjna - **§ 299** - skonstruowana częściowo w oparciu o § 199 ust. 4 i 5 RegProk, dotyczy procedury ubiegania się przez prokuratora o zgodę na wykonanie czynności z tymczasowo aresztowanym pozostającym do dyspozycji innego prokuratora. Do dotychczasowej konstrukcji omawianych przepisów proponuje się wprowadzić zmianę przenoszącą ostatnie zdanie ust. 4 do nowo tworzonego ustępu, modyfikując jednocześnie jego treść na bardziej czytelną. Nowo powstały przepis miałby wskazywać, iż prokurator wnioskujący o przeprowadzenie czynności z udziałem tymczasowo aresztowanego po uzyskaniu na nie zgody sam osobiście wydaje zarządzenia związane z doprowadzeniem go na miejsce wykonania czynności. Regulacja ta wydaje się być niezbędna, aby podkreślić, iż podmiotem wydającym zarządzenia nie jest prokurator, do którego dyspozycji pozostaje podejrzany, ale ten który zamierza czynność z podejrzanym wykonać. Podkreślić należy, że konstrukcja dotychczasowa budziła pewne wątpliwości interpretacyjne.

Zmiany proponowane w **§ 300**, odpowiadającym w części treści § 198 ust. 2 i 3, również mają na celu uregulowanie, iż to organ (czy to sąd czy prokurator) wnoszący o wydanie tymczasowo aresztowanego w celu wykonania z nim czynności jest zobowiązany do podjęcia czynności o charakterze technicznym (wydanie zarządzeń dotyczących jego przetransportowania) a nie prokurator, w którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje. Dlatego też proponuje się dodać do omawianej jednostki redakcyjnej kolejne ustępy zabezpieczające prokuratora, do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany

pozostaje, przed nadmiernym obciążeniem czynnościami, które miałyby wynikać jedynie z tego, iż ów podejrzany ma brać udział w wielu czynnościach procesowych z udziałem różnych organów na terenie kraju.

Proponuje się przeniesienie do odrębnej jednostki redakcyjnej, **§ 301**, przepis zawarty dotychczas w § 199 ust. 6 RegProk, stanowiącym, iż jeżeli nie sprzeciwia się temu dobro postępowania przygotowawczego, niektóre czynności procesowe z udziałem osób pozbawionych wolności, w tym zwłaszcza końcowe zaznajomienie z materiałami postępowania, należy, w miarę możliwości, dokonywać na terenie aresztu śledczego lub zakładu karnego. Podkreślenie powyższej regulacji przez jej wyodrębnienie pozwala na położenie odpowiedniego akcentu na konieczność zapewnienia prawidłowego przebiegu postępowania przygotowawczego z udziałem podejrzanego tymczasowo aresztowanego.

W dalszej kolejności również § 200 RegProk, ze względu na swoją rozbudowaną formę, zasługuje na jego bardziej przystępne opracowanie poprzez podzielenie na dwie odrębne jednostki redakcyjne wyróżnione ze względu na problematykę, która łączy poszczególne przepisy w ramach § 200.

I tak, **§ 302** obejmuje problematykę dotyczącą widzeń i zezwoleń na ich odbywanie zawartą obecnie w ust. 1-3 omawianego paragrafu. W tej części nie przewiduje się zmian w stosunku do kształtu w jakich przepisy obowiązują w chwili obecnej.

Natomiast **§ 303**, odpowiadający § 200 ust. 4-6 RegProk i odnoszący się do problematyki cenzurowania korespondencji pomiędzy podejrzanym tymczasowo aresztowanym a innymi osobami w niniejszej propozycji podlega pewnym zmianom. Przede wszystkim upraszcza się przepis mówiący o jaką korespondencję chodzi. Dotychczas wskazywano, iż mowa jest o korespondencji innej niż wymieniona w art. 8 § 3, art. 102 pkt 11 i art. 103 § 1 k.k.w. Zdaniem Autorów niniejszego opracowania regulację tę powinno zastąpić sformułowanie, iż chodzi w ogólności o korespondencję na zasadach wynikających z k.k.w. oraz art. 73 § 3 i 4 k.p.k.

Jednocześnie wprowadza się nowy przepis (ust. 2), który nakazuje przeprowadzić cenzurę korespondencji niezwłocznie. Przepis ten ma charakter gwarancyjny w stosunku do podejrzanego tymczasowo aresztowanego i ma na celu zaakcentować, iż ma on prawo do jak najszybszego dostarczenia korespondencji zarówno adresowanej do niego jak i pisanej przez niego, jeżeli oczywiście wynik cenzury będzie pozytywny.

Ust. 3 omawianej jednostki redakcyjnej odpowiada dotychczasowemu ust. 5 § 200 RegProk. Przepis ten stwierdza obecnie, iż „jeżeli korespondencja tymczasowo aresztowanego zawiera wiadomości mogące utrudnić postępowanie przygotowawcze” prokurator zawiadamiając nadawcę dołącza korespondencję do akt sprawy. Proponuje się z przepisu skreślić zwrot „tymczasowo aresztowanego” albowiem może błędnie sugerować, iż chodzi wyłącznie o korespondencję, której miałby być nadawcą a chodzi przecież również o takie listy, których mógłby być adresatem. Z kolei wyraz „wiadomości” proponuje się zastąpić bardziej odpowiednim jak się wydaje określeniem „treści”.

Proponuje się także wprowadzenie ust. 4, nie znajdującego dotychczas swojego odpowiednika w RegProk, który w podobny sposób jak ust. 3 reguluje kwestię pozostawienia w aktach sprawy korespondencji, która zawiera treści o znaczeniu dowodowym dla prowadzonego postępowania lub stanowiącej dowód popełnienia innego przestępstwa. Taką korespondencję również zachowuje się w aktach sprawy, uznając ją za dowód rzeczowy, chyba że zachodzi konieczność wyłączenia jej do odrębnego postępowania (w tej samej jednostce Prokuratury) lub przekazania do innego uprawnionego organu (np. innej jednostki Prokuratury), celem przeprowadzenia postępowania przygotowawczego, jeżeli uzasadnia to treść przesyłki. Przepis stanowi dodatkowo, że gdy nie sprzeciwia się temu dobro postępowania, kopię korespondencji doręczyć wraz z odpowiednią adnotacją adresatowi.

Ostatni, ust. 5 odpowiada praktycznie w całości dotychczas obowiązującemu ust. 6 § 200 i nakazuje przekazać bez cenzurowania korespondencję tymczasowo aresztowanego z podmiotami, które są do tego uprawnione (m.in. adwokat tymczasowo aresztowanego lub Rzecznik Praw Obywatelskich).

Paragraf 304 powtarza dotychczasową regulację zawartą w § 194 RegProk i nakazuje podjąć decyzję o uchyleniu tymczasowego aresztowania niezwłocznie po sprawdzeniu czy zachodzą przesłanki z art. 259 k.p.k. Na podkreślenie zasługuje natomiast przeniesienie przepisu w inne miejsce w ramach omawianego Oddziału, w stosunku do jego poprzedniej lokalizacji. Przepis ten rozpoczyna bowiem w aktualnym kształcie ciąg przepisów odnoszących się do uchyłania tymczasowego aresztowania i jako taki we wskazanym miejscu wydaje się mieć bardziej odpowiednie uzasadnienie.

Paragraf 305, odpowiadający § 206 RegProk reguluje kwestie związane z wydawaniem postanowienia o uchyleniu tymczasowego aresztowania przez prokuratora. W pierwszej kolejności proponuje się wykreślić całkowicie niepotrzebny i niezrozumiały przepis

zawarty dotychczas w ust. 1, iż postanowienie o uchyleniu tymczasowego aresztowania prokurator powinien wydać najpóźniej na 3 dni przed upływem terminu, do którego tymczasowe aresztowanie miało trwać. Zwraca uwagę, że przepis ten jest nieracjonalny, albowiem nie można wykluczyć, iż również na dwa dni przed upływem wskazanego terminu pojawią się okoliczności uzasadniające uchylenie postanowienia o tymczasowym aresztowaniu a przy zachowaniu obowiązującego przepisu oznaczałoby to w opisanej sytuacji przynajmniej teoretyczną niemożność wydania postanowienia o uchyleniu postanowienia o tymczasowym aresztowaniu.

W ustępie 2 wskazuje się, iż administrację zakładu karnego lub aresztu śledczego, gdzie przebywa tymczasowo aresztowany pisemnie zawiadomić w terminie 3 dni przed upływem terminu tymczasowego aresztowania o nie kierowaniu do sądu przez prokuratora wniosku o przedłużenie tymczasowego aresztowania. Taka regulacja ma pozwolić na prawidłowe przygotowanie się do zwolnienia tymczasowo aresztowanego, tak aby nastąpiło w chwili gdy termin ten upłynie.

Ustęp trzeci w całości transponuje dotychczasową treść § 206 ust. 4 RegProk nakazując informować o uchyleniu tymczasowego aresztowania wobec osób podlegających obowiązkowi służby wojskowej właściwą wojskową komendę uzupełnień bądź wójta lub burmistrza (prezydenta miasta).

Jako naturalną konsekwencję przyjęcia, iż przepisy dotyczące uchylenia tymczasowego aresztowania przez prokuratora powinny znajdować się w jednym miejscu, należy potraktować przeniesienie do §§ 306-307 regulacji zawartych dotychczas w § 197 RegProk. W konsekwencji w pierwszej z omawianych jednostek redakcyjnych wskazuje się, iż odpis postanowienia o uchyleniu tymczasowego aresztowania wraz z nakazem zwolnienia przekazuje się do administracji zakładu karnego lub aresztu śledczego, w którym tymczasowo aresztowany przebywa. Natomiast w drugiej, wprowadza się obowiązek powiadomienia niezwłocznie sądu, który wydał postanowienie o tymczasowym aresztowaniu o jego uchyleniu przez prokuratora, a także podmioty wskazane w art. 253 § 3 k.p.k. (m.in. pokrzywdzonego). Takie ujęcie problemu pozostającego dotychczas w regulacji w ramach jednego przepisu wydaje się zyskiwać na przejrzystości i jasności. Dodatkowo podkreślenie konieczności informowania podmiotów wynikających z art. 253 § 3 k.p.k. o uchyleniu postanowienia o tymczasowym aresztowaniu wzmacnia poczucie bezpieczeństwa, zwłaszcza pokrzywdzonych przestępstwem.

Ostatni przepis Oddziału, **§ 308** inkorporuje w sobie zarówno § 201 ust. 2 i 206 ust. 2 RegProk, które dotyczą identycznej materii. Przepis wskazuje bowiem na konieczność powiadomienia administracji zakładu karnego bądź aresztu śledczego, w którym podejrzany tymczasowo aresztowany przebywa, w wypadku gdy sprawę przekazano do prowadzenia innej jednostce organizacyjnej lub do dyspozycji innego organu.

Jednocześnie podkreślić należy, że proponuje się całkowicie wykreślić dotychczas obowiązujący § 201 ust. 1 RegProk, normujący czas trwania tymczasowego aresztowania po zwrocie sprawy przez sąd do uzupełnienia postępowania przygotowawczego. Niezależnie od zastrzeżeń natury merytorycznej kierowanych pod adresem omawianego przepisu, w związku z uchynieniem art. 345 k.p.k. nowelizacją kodeksu postępowania karnego, przepis ten jako odnoszący się wprost do uchylanej instytucji należy z treści regulaminu usunąć. Podobnie należy postąpić z § 203 RegProk, który także odnosi się do uchylanej instytucji zwrotu sprawy do postępowania przygotowawczego.

ODDZIAŁ 3

Inne środki zapobiegawcze

1.	§ 309. Do innych środków zapobiegawczych, niż tymczasowe aresztowania, stosuje się odpowiednio § 289.
2.	§ 310. 1. Jeżeli zakaz opuszczania przez oskarżonego kraju jest połączony z zatrzymaniem paszportu lub innego dokumentu uprawniającego do przekroczenia granicy albo z zakazem wydania takiego dokumentu, odpis postanowienia w tym przedmiocie przesyła się organowi, który wydał paszport lub inny dokument, bądź jest uprawniony do ich wydania. 2. Zatrzymany paszport lub inny dokument przekazuje się organowi, który wydał ten dokument. 3. Odpis postanowienia dotyczącego cudzoziemców przesyła się wraz z zatrzymanym dokumentem urzędowi konsularnemu państwa obcego, którego obywatelem jest cudzoziemiec. 4. Odpisy postanowień, o których mowa w ust. 1 i 3, przesyła się Komendzie Głównej Straży Granicznej. 5. Odpisy postanowień o uchyleniu środka zapobiegawczego, o którym mowa w ust. 1,

	bądź jego zmianie przesyła się organom wymienionym w ust. 1, 3 i 4.
3.	§ 311. 1. W przypadku zastosowania środka zapobiegawczego określonego w art. 276 k.p.k., odpis postanowienia o zawieszeniu podejrzanego w czynnościach służbowych lub w wykonywaniu zawodu albo zawierającego nakaz powstrzymania się od określonej działalności doręcza się pracodawcy lub właściwemu organowi samorządu zawodowego albo instytucji. 2. Odpis postanowienia o nakazaniu powstrzymania się od prowadzenia określonego rodzaju pojazdów doręcza się Komendzie Głównej Policji. 3. W przypadku wydania postanowienia, o którym mowa w art.137 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (tekst jednolity – Dz. U. z 2012 r., poz.1137, z późn. zm.) wraz z jego odpisem przesyła się właściwemu staroście zatrzymane przez Policję prawo jazdy.

Paragraf 309, otwierający Oddział 3 zatytułowany „Inne środki zapobiegawcze” nie znajduje swojego odpowiednika w aktualnie obowiązującym RegProk. Przepis nakazuje odpowiednio stosować przepis § 289 projektu Regulaminu, w sytuacji gdy także w przypadku orzekania w przedmiocie innych środków zapobiegawczych niż tymczasowe aresztowanie zachodzić będą wątpliwości co do podstawy faktycznej zastosowania tego środka. Przepis ten stanowi konsekwencję dokonanego wydzielenia Oddziałów drugiego (poświęconego wyłącznie tymczasowemu aresztowaniu) i trzeciego, w ramach rozdziału traktującego o środkach przymusu.

Przepis **§ 310** odpowiada w swej treści § 207 RegProk. W tej jednostce redakcyjnej unormowano kwestie techniczne związane z orzekaniem w przedmiocie środka zapobiegawczego polegającego na zakazie opuszczania przez oskarżonego kraju. Ze względu na brak zastrzeżeń co do treści tej regulacji i jej pełną akceptację proponuje się zachować omawianą jednostkę redakcyjną w niezmiennym kształcie.

Podobnie akceptację zyskać musi § 208 RegProk, którego regulacja dotycząca orzekania tytułem środka zapobiegawczego o zawieszeniu podejrzanego w czynnościach służbowych lub w wykonywaniu zawodu albo nakazać powstrzymanie się od określonej działalności lub od prowadzenia określonego rodzaju pojazdów, praktycznie w niezminionej formie została inkorporowana do § 311. Postuluje się jedynie – z uwagi na podobieństwo skutku, jak w przypadku konsekwencji zastosowania nakazu powstrzymania się od

prowadzenia określonego rodzaju pojazdów - uzupełnienie omawianej jednostki redakcyjnej o ust. 3, normujący sytuację, w której w przypadku wydania postanowienia o zatrzymaniu prawa jazdy (a więc swoistego quasi-środka zapobiegawczego), o którym mowa w art. 137 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r., poz. 1137 z późn. zm.), przesyła się właściwemu staroście zatrzymane przez Policję prawo jazdy wraz z odpisem tego postanowienia.

ODDZIAŁ 4

Poszukiwanie podejrzanego i list gończy

Na wstępie wskazać należy, iż proponuje się zmianę tytułu oddziału 4 z dotychczasowej „List gończy” na „Poszukiwanie podejrzanego i list gończy”. Tytuł ten wydaje się lepiej odzwierciedlać zagadnienia ujęte w treści tego oddziału a nie da się ukryć, iż kwestie związane z listem gończym i poszukiwaniem podejrzanego są nie rzadko ze sobą związane. Co więcej, zaproponowany tytuł bezpośrednio koresponduje z tytułem rozdziału 29 kodeksu postępowania karnego („Poszukiwanie oskarżonego i list gończy”) treść którego rozwija.

1.	§ 312. Jeżeli miejsce pobytu osoby podejrzanego lub podejrzanego jest nieznane, prokurator wydaje zarządzenie o poszukiwaniu przez Policję lub inny uprawniony organ w celu ustalenia miejsca jego pobytu, albo w razie potrzeby postanowienie o poszukiwaniu oraz zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu.
2.	§ 313. Jeżeli poszukiwania podejrzanego okazały się bezskuteczne, lub zachodzi prawdopodobieństwo, że podejrzanego ukrywa się, prokurator może zarządzić poszukiwanie go listem gończym.
3.	§ 314. Jeżeli z okoliczności sprawy lub ustaleń co do osoby podejrzanego lub podejrzanego wynika, że przy zatrzymaniu może on stwarzać szczególne zagrożenie dla życia lub zdrowia funkcjonariuszy Policji lub innego uprawnionego organu, wzmiankę o tym umieszcza się w postanowieniu wskazanym w § 312, a także w liście gończym.
4.	§ 315. 1. W celu wydania postanowienia o poszukiwaniu podejrzanego listem gończym prokurator występuje do sądu z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania na okres 14 dni od dnia zatrzymania podejrzanego.

	2. Prokurator niezwłocznie wydaje postanowienie o poszukiwaniu podejrzanego listem gończym oraz list gończy. 3. Do listu gończego dołącza się odpis postanowienia o tymczasowym aresztowaniu oraz nakaz przyjęcia podejrzanego do najbliższego, według miejsca jego zatrzymania, aresztu śledczego. 4. Dokumenty, o których mowa w ust.2 i 3 przesyła się do: 1) jednostki Policji właściwej dla miejsca zameldowania, a w jego braku, dla miejsca jego ostatniego znanego pobytu; 2) Komendy Głównej Straży Granicznej. 5. Przepis ust.4 pkt 1 stosuje się odpowiednio do zarządzenia o poszukiwaniu oraz postanowienia o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu.
5.	§ 316. 1. Po zatrzymaniu podejrzanego, lub w razie jego dobrowolnego stawienia, prokurator niezwłocznie przesłuchuje go, a następnie zarządza jego doprowadzenie do sądu, chyba że uchyla uprzednio wydane postanowienie o tymczasowym aresztowaniu. 2. Zarządzając doprowadzenie, w razie potrzeby prokurator występuje do sądu z wnioskiem o przedłużenie tymczasowego aresztowania.
6.	§ 317. Jeżeli ustały przyczyny poszukiwania osoby podejrzanego lub podejrzanego prokurator niezwłocznie uchyla wydane w tym zakresie zarządzenie lub postanowienie albo odwołuje wydany list gończy i zawiadamia o tym właściwą jednostkę Policji oraz Komendę Główną Straży Granicznej.

Otwierający Oddział, § 312, nie znajdujący swojego odpowiednika w przepisach obecnie obowiązującego RegProk, wprowadza możliwość wydania zarządzenia o poszukiwaniu osoby podejrzanego lub podejrzanego przez Policję lub inny uprawniony organ, w celu ustalenia miejsca jego pobytu, albo w razie potrzeby (od razu, lub w dalszej kolejności) postanowienia o poszukiwaniu oraz zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu podejrzanego, jeżeli miejsce pobytu osoby podejrzanego lub podejrzanego nie jest znane. Przepis nawiązuje w swojej treści do art. 278 k.p.k. i doprecyzowuje go, stanowiąc odpowiedź na oczekiwania praktyki prokuratorskiej w związku z pojawiającymi się różnymi wariantami poszukiwań podejrzanego.

Wprowadzenie nowego § 313 znajduje podobne uzasadnienie wskazując, iż jeżeli poszukiwania podejrzanego okazały się bezskuteczne, lub zachodzi od razu prawdopodobieństwo, że podejrzany ukrywa się, prokurator może zarządzić poszukiwanie go listem gończym. Podkreślić należy, że ustawa procesowa nie wprowadza gradacji środków poszukiwawczych w tym znaczeniu, by list gończy musiał poprzedzać „zwykłe” poszukiwania.

Natomiast *novum* w postaci § 314 podyktowane jest w szczególności troską o życie i zdrowie funkcjonariuszy przeprowadzających czynności w postępowaniu, którzy nie mając świadomości grożącego niebezpieczeństwa mogliby stać się ofiarą przestępstwa, do utraty życia włącznie. Jeżeli zatem z okoliczności sprawy lub ustaleń co do osoby podejrzanego lub podejrzanego wynika, że przy zatrzymaniu może on stwarzać szczególne zagrożenie dla życia i zdrowia funkcjonariuszy Policji lub innego uprawnionego organu, wzmiankę o tym umieszcza się w postanowieniu o poszukiwaniu oraz zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu, a także w liście gończym.

Z kolei § 315, stanowiący częściowo odpowiednik dotychczas obowiązującego § 207 RegProk, reguluje problematykę związaną z wydawaniem postanowienia o poszukiwaniu podejrzanego listem gończym. W ust.1 wprowadzono jedynie drobne korekty redakcyjne. Dalej, proponuje się wprowadzenie nowego przepisu w ust. 2, który nakazuje niezwłoczne wydanie postanowienia o poszukiwaniu podejrzanego listem gończym oraz list gończy. Podkreślenia bowiem wymaga, iż wydanie postanowienia jest możliwe wyłącznie wówczas, gdy poprzedzi je wydanie postanowienie o tymczasowym aresztowaniu. Dotychczasowe przepisy sugerowały, iż wydanie postanowienia o poszukiwaniu podejrzanego listem gończym oraz wniosek o tymczasowe aresztowanie mogą zostać wydane symultanicznie. Natomiast przepis zawarty w ust. 3 wskazujący, iż do listu gończego dołącza się odpis postanowienia o tymczasowym aresztowaniu oraz nakaz przyjęcia podejrzanego do najbliższego, według miejsca jego zatrzymania, aresztu śledczego, pozostawia się bez zmian.

Proponuje się również przeformułowanie dotychczas obowiązującego ust. 4 omawianej jednostki redakcyjnej, tak aby jego kształt stał się bardziej czytelny i – co istotne – pełniejszy w stosunku do obecnej regulacji. Dlatego też proponuje się w ust. 4, aby dokumenty o których mowa w poprzedzających ust. 2 i 3 (postanowienie o poszukiwaniu podejrzanego listem gończym, list gończy, postanowienie o tymczasowym aresztowaniu oraz nakaz przyjęcia podejrzanego do najbliższego, według miejsca zatrzymania, aresztu

śledczego) przesyła się do jednostki Policji właściwej dla miejsca zameldowania podejrzanego, a w razie jego braku, dla miejsca jego ostatniego znanego pobytu, a także do Komendy Głównej Straży Granicznej.

Proponuje się także wprowadzić nieznany dotychczas przepis wskazujący, iż zarządzenie o poszukiwaniu oraz postanowienie o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu przesyła się do jednostki Policji właściwej dla miejsca zameldowania podejrzanego, a w razie jego braku, dla miejsca jego ostatniego znanego pobytu. Taka regulacja pozwala ostatecznie unormować niejednolitą w tym zakresie dotychczasową praktykę.

Z kolei § 316 stanowi przeniesienie i rozbudowanie § 207 ust. 3 RegProk. W ust. 1 projektowanego przepisu wskazuje się, iż po zatrzymaniu podejrzanego, a także gdy zdecyduje się on dobrowolnie stawić na wezwanie prokurator niezwłocznie przesłuchuje podejrzanego a następnie zarządza jego doprowadzenie do sądu, chyba że uchyła postanowienie o tymczasowym aresztowaniu. Proponowana zmiana spowodowana jest także wprowadzeniem nowelizacją nowej regulacji art. 279 § 3 k.p.k., która wprowadza obowiązek niezwłocznego doprowadzenia do sądu ściganego listem gończym w celu rozstrzygnięcia przez sąd o utrzymaniu, zmianie lub uchyleniu tego środka. Wyjątkiem – wskazywanym przez nową regulację kodeksową – jest sytuacja, w której prokurator zmienia środek zapobiegawczy bądź uchyła orzeczone już tymczasowe aresztowanie. Jednocześnie w ust. 2 wprowadza się nowy przepis, który podkreśla konieczność wystąpienia przez prokuratora w razie potrzeby z wnioskiem o przedłużenie tymczasowego aresztowania, gdy zarządza doprowadzenie poszukiwanego listem gończym do sądu.

Na podkreślenie zasługuje, iż w treści omawianej jednostki redakcyjnej pomija się kwestie związane z koniecznością odwoływania listu gończego, którego dotychczas zawarte były w treści § 207 ust. 3 RegProk. Problematyka ta bowiem kompleksowo została uregulowana w § 317 i z tego powodu nie ma potrzeby, aby częściowo wątek ten powtarzać w poprzedzającym go paragrafie.

Paragraf 317 odpowiada w swojej treści § 210 dotychczas RegProk znacznie go jednak skracając i upraszczając jego niepotrzebnie skomplikowaną treść. W nowym brzmieniu przepis stanowi, iż jeżeli ustały przyczyny poszukiwania osoby podejrzanego lub podejrzanego, prokurator niezwłocznie uchyła wydane w tym zakresie zarządzenie lub postanowienie, albo odwołuje wydany list gończy i zawiadamia o tym właściwą jednostkę

Policji oraz Komendę Główną Straży Granicznej. Wydaje się, że dotychczasowa regulacja tej problematyki zawarta w dwóch odrębnych ustępach, z których pierwszy dotyczył wyłącznie uchylania listu gończego a drugi uchylania listu gończego w związku z uchyleniem postanowienia o tymczasowym aresztowaniu, nadmiernie komplikuje omawianą kwestię. Zaś zagadnienie związane z uchylaniem tymczasowego aresztowania regulują paragrafy poprzedzające.

ODDZIAŁ 5

Zabezpieczenie majątkowe

1.	§ 318. W sprawach, o których mowa w art. 291 k.p.k., należy już w początkowym stadium postępowania przygotowawczego zbierać informacje o stanie majątkowym osoby podejrzanej, a w razie potrzeby także podmiotu, o którym mowa w rozdziale 8a k.p.k. oraz o rzeczach i prawach majątkowych podlegających zabezpieczeniu, a będących we władaniu innych osób.
2.	§ 319. 1. W razie potrzeby, przed wydaniem postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym, prokurator przesłuchuje podejrzanego i inne osoby na okoliczności dotyczące mienia podlegającego zajęciu. 2. Przepis ust.1 stosuje się odpowiednio do osoby, o której mowa w art. 81c k.p.k.
3.	§ 320. W postanowieniu o zabezpieczeniu majątkowym wymienia się wszystkie tytuły zabezpieczenia mające zastosowanie w sprawie oraz wskazuje się składniki majątkowe podlegające zajęciu.
4.	§ 321. 1. Prokurator po wydaniu postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym występuje z wnioskiem do właściwego sądu o nadanie postanowieniu klauzuli wykonalności, o ile przepis szczególny tak stanowi. 2. Odpis postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym doręcza się podejrzanemu za zwrotnym pokwitowaniem odbioru, które załącza się do akt sprawy. Podejrzanemu, wobec którego zastosowano tymczasowe aresztowanie, odpis postanowienia doręcza się podczas przesłuchania lub za pośrednictwem administracji aresztu śledczego, natomiast podejrzanemu przebywającemu na wolności za pośrednictwem organu egzekucyjnego. 3. Przesyłając organowi egzekucyjnemu postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym do wykonania, prokurator w piśmie przewodnim wskazuje mienie podejrzanego

	ujawnione w toku postępowania przygotowawczego i miejsce, w którym ono znajduje się. 4. W sprawach, w których Policja lub inny uprawniony organ dokonał tymczasowego zajęcia, jeden egzemplarz protokołu zajęcia dołącza się do akt postępowania przygotowawczego, a drugi przesyła wraz z postanowieniem o zabezpieczeniu organowi egzekucyjnemu, czyniąc o tym w piśmie przewodnim wzmiankę.
5.	§ 322. Zajęte ruchomości, z wyjątkiem kosztowności, książeczek oszczędnościowych, kart płatniczych, pieniędzy i papierów wartościowych, można pozostawić u podejrzanego lub członka jego rodziny albo oddać na przechowanie osobie godnej zaufania. Dotyczy to zwłaszcza pojazdów samochodowych, maszyn i urządzeń technicznych wymagających niezbędnej konserwacji.
6.	§ 323. 1. O wydaniu postanowienia o zabezpieczeniu w sprawie, w której dokonano tymczasowego zajęcia mienia, zawiadamia się także osobę, której oddano pod dozór zajęte ruchomości. 2. Jeżeli prokurator odstąpił od wydania postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym, o upadku tymczasowego zajęcia mienia należy zawiadomić podejrzanego oraz osobę, u której pozostawiono zajęte ruchomości, i niezwłocznie zwrócić za pokwitowaniem tymczasowo zajęte mienie osobie uprawnionej.
7.	§ 324. O uchyleniu w całości lub w części postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym zawiadamia się podejrzanego i organ egzekucyjny, któremu postanowienie przesłano do wykonania.
8.	§ 325. Nadesłany przez organ egzekucyjny protokół dokonanego zajęcia mienia składa się do akt postępowania przygotowawczego, a w odpisie - do akt podręcznych. Jeżeli akta sprawy znajdują się w sądzie po zakończeniu postępowania przygotowawczego, jeden egzemplarz protokołu należy przesłać sądowi w celu dołączenia do właściwych akt.

Przepis § 318 odpowiada w swojej treści § 211 RegProk i nakazuje zbieranie informacji o stanie majątkowym osoby podejrzanej oraz o rzeczach i prawach majątkowych podlegających zabezpieczeniu, a będących we władaniu innych osób, w przypadkach określonych w art. 291 k.p.k., tj., zawsze gdy może zostać orzeczone zabezpieczenie majątkowe (np. w razie popełnienia przestępstwa, za które można orzec grzywnę, przepadek, nawiązkę lub świadczenie pieniężne albo nałożyć obowiązek naprawienia szkody lub

zadośćuczynienia za doznaną krzywdę). Do dotychczasowej treści przepisu postuluje się dodać jedynie, iż zbieranie informacji powinno dotyczyć nie tylko osoby podejrzanej, ale także podmiotu, o którym mowa w rozdziale 8a k.p.k. Rozdział ten wprowadzony nowelizacją k.p.k. reguluje podmiot odpowiedzialny za zwrot Skarbowi Państwa korzyści majątkowej uzyskanej z przestępstwa (tzw. podmiot z art. 416 k.p.k. lub podmiot z art. 52 k.k.). Wydaje się, iż wobec możliwości orzeczenia zabezpieczenia majątkowego także wobec powyższego podmiotu (zob. art. 291 § 4 k.p.k.) zbieranie informacji także o nim jest w pełni uzasadnione a wręcz pożądane.

W § 319 ust.1, który odpowiada § 212 RegProk i reguluje możliwość przesłuchania podejrzanego, a także innych osób przed wydaniem postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym, nie wprowadza się żadnych zmian. Uzupełnieniem tego przepisu jest jednak ust.2, obligujący, w razie potrzeby, także do przesłuchania – w związku z powyżej wskazanym wprowadzeniem rozdziału 8a k.p.k. – osób wskazanych w art.81c kodeksu.

Natomiast w § 320, odpowiedniku § 213 RegProk, proponuje się wykreślić ust. 2, który stanowi w chwili obecnej, iż zakres zabezpieczenia na poczet grożącej grzywny oraz środków karnych powinien odpowiadać przewidywanemu wymiarowi tej kary lub środków karnych. W związku z nowelizacją art. 293 § 2 k.p.k., który reguluje szczegółowo w jaki sposób w postanowieniu o zabezpieczeniu majątkowym określa się zakres i sposób zabezpieczenia, przepis ten wydaje się być całkowicie zbędny. Jednocześnie ust. 1 wskazujący, iż w postanowieniu należy wymienić wszystkie tytuły zabezpieczenia mające zastosowanie w sprawie oraz wskazuje się składniki majątkowe podlegające zajęciu, proponuje się pozostawić w niezmienionym kształcie ze względu na fakt, iż nowelizacja art. 293 k.p.k. nie uregulowała powyższych kwestii.

Również § 321 oraz § 322 proponuje się pozostawić bez zmian. Pierwszy z nich odpowiada § 214 RegProk i normuje kwestie związane z wnioskiem prokuratora do sądu o nadanie klauzuli wykonalności postanowieniu o zabezpieczeniu majątkowym, a także problematykę doręczania postanowienia tak podejrzanemu jak i organowi egzekucyjnemu. Drugi z omawianych przepisów, odpowiadający § 215 RegProk odnosi się do możliwości pozostawienia u podejrzanego lub innych osób określonych przedmiotów, wobec których orzeczono zabezpieczenie majątkowe.

W § 323, odpowiadającej § 216 RegProk uregulowano kwestie związane z obowiązkiem informacyjnym organu po wydaniu postanowienia o zabezpieczeniu

majątkowym w sprawie, w której dokonano na podstawie art. 295 k.p.k. tymczasowego zajęcia mienia oraz gdy prokurator podjął decyzję o nie wydaniu w takiej sytuacji postanowienia. Zmiany dokonane w przepisie mają charakter techniczny i poprzez wykreślenie zbędnych zwrotów zawartych w dotychczasowym ich brzmieniu mają doprowadzić do ich lepszego zrozumienia.

Paragraf 324, stanowiący odpowiednik § 217 RegProk i regulujący konieczność informowania podejrzanego i organu egzekucyjnego o uchyleniu postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym, proponuje się uzupełnić o stwierdzenie, iż uchylenie to może nastąpić zarówno w całości jak i w części. Dopuszczalne jest bowiem także uchylenie postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym jedynie wobec pewnej części mienia podejrzanego (lub podmiotu z art. 416 k.p.k.). Dlatego też podkreślenie tego w treści przepisu wydaje się być szczególnie istotne.

Ostatni z przepisów, zawarty w § 324, powtarza normę § 218 RegProk. Ustanawia on konieczność dołączenia do akt głównych sprawy – oryginału a do podręcznych – kopii protokołu dokonanego zajęcia mienia, także gdy akta sprawy znajdują się w sądzie. Do dotychczasowego brzmienia przepisu proponuje się dodać, iż chodzi o sytuację, gdy akta sprawy znajdują się w sądzie po zakończeniu postępowania przygotowawczego, tak aby rozwiązać wątpliwość, iż nie chodzi w tym wypadku o incydentalne przekazywanie akt sądowi w toku postępowania przygotowawczego (np. przy okazji orzekania o tymczasowym aresztowaniu).

ROZDZIAŁ 6

Zawieszenie postępowania przygotowawczego

1.	§ 326. 1. Przed wydaniem lub zatwierdzeniem postanowienia o zawieszeniu postępowania przygotowawczego prokurator bada, czy zostały zebrane i zabezpieczone w sprawie wszystkie dostępne materiały dowodowe i czy podjęto niezbędne czynności w celu wykrycia i ujęcia podejrzanego. 2. Jeżeli prokurator uzna zawieszenie powierzonego innemu organowi postępowania za przedwczesne, poleca jego uzupełnienie we wskazanym przez siebie kierunku lub w określony sposób.
2.	§ 327. 1. Jeżeli do czasu zakończenia śledztwa lub dochodzenia prowadzonego przeciwko kilku podejrzanym wobec jednego lub części z nich zachodzi przeszkoda uzasadniająca zawieszenie postępowania, należy wyłączyć sprawę tego podejrzanego do odrębnego postępowania. 2. W przypadku gdy wobec podejrzanych działających wspólnie odrębne postępowanie ograniczyłoby w sposób znaczny możliwość wyjaśnienia okoliczności sprawy, przeszkoda po stronie jednego z podejrzanych może być podstawą zawieszenia postępowania w całości.
3.	§ 328. 1. Jeżeli miejsce pobytu podejrzanego jest nieznane prokurator, zawieszając postępowanie, wydaje zarządzenie lub postanowienie, o którym mowa w § 312. 2. Jeżeli zachodzi taka potrzeba, przed zawieszeniem postępowania prokurator występuje do sądu o zastosowanie wobec podejrzanego tymczasowego aresztowania i wydaje list gończy. Przepisu ust.1 wówczas nie stosuje się.
4.	§ 329. W czasie zawieszenia postępowania przygotowawczego należy okresowo, nie rzadziej niż raz w ciągu 4 miesięcy, sprawdzać, czy przyczyny zawieszenia trwają nadal.
5.	§ 330. 1. Niezwłocznie po ustaniu przyczyn zawieszenia postępowania prokurator wydaje postanowienie o jego podjęciu. 2. Jeżeli w trakcie zawieszenia wystąpiła przesłanka do umorzenia postępowania przygotowawczego, decyzję o jego podjęciu i umorzeniu wydaje się w ramach jednego postanowienia.

Przepis § 326 odpowiada § 220 RegProk i odnosi się do kwestii związanych z badaniem przez prokuratora kompletności czynności wynikających z art. 22 k.p.k., stanowiących podstawę podjęcia decyzji o zawieszeniu postępowania. W obowiązującej regulacji proponuje się wprowadzić zmiany, które mają na celu odnieść omawianą instytucję w równym stopniu do postępowań prowadzonych osobiście przez prokuratora (śledztwa własne) jak i śledztw powierzonych lub dochodzeń. Dlatego też w ust. 1 wskazuje się, iż „Przed wydaniem lub zatwierdzeniem postanowienia o zawieszeniu postępowania przygotowawczego prokurator bada, czy zostały zebrane i zabezpieczone w sprawie wszystkie dostępne materiały dowodowe i czy podjęto niezbędne czynności w celu wykrycia i ujęcia podejrzanego”. Natomiast w ust. 2 wprowadza się przepis stanowiący, że „Jeżeli prokurator uzna zawieszenie powierzonego innemu organowi postępowania za przedwczesne, poleca jego uzupełnienie we wskazanym przez siebie kierunku lub w określony sposób”.

Druga jednostka redakcyjna, § 327 również nie budzi większych wątpliwości w stosunku do stanu obecnego (§ 219 RegProk). Przepis stanowi w ust. 1, iż „jeżeli do czasu zakończenia śledztwa lub dochodzenia prowadzonego przeciwko kilku podejrzanym wobec jednego lub części z nich zachodzi przeszkoda uzasadniająca zawieszenie postępowania, należy wyłączyć sprawę tego podejrzanego do odrębnego postępowania”, a w ust. 2, iż „w przypadku gdy wobec podejrzanych działających wspólnie odrębne postępowanie ograniczyłoby w sposób znaczny możliwość wyjaśnienia okoliczności sprawy, przeszkoda po stronie jednego z podejrzanych może być podstawą zawieszenia postępowania w całości”. Z ust. 1 postuluje się usunąć dotychczas obecny w nim zapis, iż wyłączenie sprawy do odrębnego prowadzenia powinno nastąpić przed sporządzeniem aktu oskarżenia lub wniosku o warunkowe umorzenie postępowania albo wniosku przewidzianego w art. 324 § 1 k.p.k. Wydaje się, iż zapis ten jest zbędny w obliczu przepisów wskazujących na brak możliwości podejmowania czynności procesowych w postępowaniu (takich jak wyłączenie sprawy do odrębnego postępowania) po skierowaniu skargi do sądu.

Natomiast trzecia jednostka redakcyjna, § 328 normujący kwestie związane z relacją pomiędzy wydaniem postanowienia o zawieszeniu postępowania a poszukiwaniem podejrzanego i ewentualnym listem gończym, odpowiadająca § 221 obow. RegProk, wymaga znaczącej przebudowy.

Przede wszystkim w ust. 1 stanowiącym, iż „jeżeli miejsce pobytu podejrzanego jest nieznane prokurator, zawieszając postępowanie, wydaje zarządzenie lub postanowienie, o którym mowa w § 312” proponuje się zawrzeć wprost odniesienie do przepisów dotyczących

poszukiwania podejrzanego, czy to wyłącznie w celu ustalenia miejsca jego pobytu, czy też w celu zatrzymania i doprowadzenia. W konsekwencji postuluje się wykreślenie ust. 2 w dotychczasowym brzmieniu, który stanowił, iż „zarządzenie o poszukiwaniu przez Policję lub inny właściwy organ przesyła się do jednostki Policji lub organowi właściwemu ze względu na miejsce ostatniego zamieszkania lub pobytu podejrzanego” a w zamian wprowadzenie przepisu stanowiącego, że „jeżeli zachodzi taka potrzeba, przed zawieszeniem postępowania prokurator występuje do sądu o zastosowanie wobec podejrzanego tymczasowego aresztowania i wydaje list gończy. Przepisu ust. 1 wówczas nie stosuje się”. Powyższe pozwoli na czytelne i logiczne unormowanie niejednolitej dotychczas praktyki w zakresie stosowania określonych w przepisach k.p.k. środków przymusu.

W § 329, odpowiadającym, § 222 RegProk, proponuje się wprowadzić jedną zmianę o fundamentalnym charakterze. Obecnie przepis ten stanowi, iż „W czasie zawieszenia postępowania przygotowawczego należy okresowo, nie rzadziej niż raz w ciągu 6 miesięcy, sprawdzać, czy przyczyny zawieszenia trwają nadal”. Ten kształt przepisu powoduje, iż niekiedy zawieszenie postępowania traktowane jest w praktyce jako dokonane na czas nieograniczony. Proponuje się wobec powyższego skrócenie terminu, w którym zawieszenie należy poddać kontroli ze strony prokuratora do 4 miesięcy, co w zamierzeniu ma zintensyfikować czynności mające na celu ujęcie sprawcy lub usunięcie innej przeszkody dla postępowania.

Przepis § 330 odpowiada bez zmian § 223 ust. 1 RegProk stanowiąc, iż niezwłocznie po ustaniu przyczyn zawieszenia postępowania prokurator wydaje postanowienie o jego podjęciu. Jednocześnie proponuje się wykreślenie aktualnie obowiązującego ust. 2 § 223, który stanowi, iż poszukiwania należy niezwłocznie odwołać i zawiadomić o tym właściwy organ, gdy ustały przyczyny powodujące zarządzenie poszukiwania. Wobec treści projektowanego § 317 przepis taki należy uznać za zbędny.

Proponuje się natomiast nadanie ustępowi 2 innej treści, zgodnie z którą, jeżeli w trakcie zawieszenia wystąpiła przesłanka do umorzenia postępowania przygotowawczego, decyzję o jego podjęciu i umorzeniu wydaje się w ramach jednego postanowienia. Takie rozwiązanie zapobiegne mnożeniu dokumentacji i zbędnym formalnościom, związanym z rejestrowaniem postępowania pod nowym numerem repertorium Prokuratury i tym samym multiplikacją sygnatur dla tego samego postępowania.

ROZDZIAŁ 7

Zakończenie postępowania przygotowawczego

ODDZIAŁ 1

Umorzenie

1.	§ 331. 1. Śledztwo lub dochodzenie może być umorzone w całości lub w części. 2. Umorzenie w części może dotyczyć osób, zarzuconych czynów lub zdarzeń objętych postępowaniem.
2.	§ 332. 1. W rozstrzygnięciu (sentencji) postanowienia o umorzeniu śledztwa lub dochodzenia należy przytoczyć opis czynu w postaci ustalonej w toku postępowania, odpowiadającą mu kwalifikację prawną, a także przyczynę i podstawę prawną umorzenia. Przepis art.322 § 3 k.p.k. stosuje się odpowiednio. 2. W uzasadnieniu postanowienia o umorzeniu należy wymienić osoby, przeciwko którym toczyło się postępowanie, oraz zarzuty albo zdarzenia będące jego przedmiotem, zwięźle przedstawić czynności, jakich dokonano, i poczynione ustalenia, ocenić zebrane dowody oraz wskazać podstawy faktyczne i prawne, które zadecydowały o umorzeniu. 3. Powołując się na dowód w sprawie należy przytoczyć numer karty lub inny sposób jego umiejscowienia w materiałach sprawy.
3.	§ 333. 1. Umarzając śledztwo lub dochodzenie na podstawie art. 322 k.p.k. jako przyczynę umorzenia należy dodatkowo wskazać: 1) niewykrycie sprawcy przestępstwa, 2) okoliczność, że podejrzany nie popełnił zarzuconego mu przestępstwa, lub 3) brak interesu społecznego w kontynuowaniu ścigania z urzędu albo w objęciu ściganiem z urzędu popełnionego czynu zabronionego. 2. Jeżeli stwierdzono, że podejrzany nie popełnił zarzuconego mu przestępstwa, a jednocześnie nie wykryto sprawcy, w postanowieniu wymienia się oddzielnie obie przyczyny umorzenia postępowania.
4.	§ 334. Przed wydaniem lub zatwierdzeniem postanowienia o umorzeniu śledztwa albo dochodzenia prokurator podejmuje decyzję o uchyleniu zastosowanych środków zapobiegawczych oraz w przedmiocie dowodów rzeczowych, z zastrzeżeniem art.

	325e § 2 zdanie drugie k.p.k.
5.	§ 335. Jeżeli w wyniku śledztwa lub dochodzenia prowadzonego przeciwko dwom lub więcej podejrzanym zachodzą podstawy do warunkowego umorzenia postępowania w stosunku do jednego lub niektórych z nich, a co do innych należy sporządzić akt oskarżenia, prokurator wyłącza postanowieniem sprawę w odpowiedniej części do odrębnego prowadzenia.
6.	§ 336. W przypadku, gdy okaże się, że podejrzany nie popełnił jednego lub części czynów objętych uprzednio wydanym postanowieniem o przedstawieniu, zmianie lub uzupełnieniu zarzutów lub że postępowanie karne o ten czyn lub czyny nie może toczyć się z innych przyczyn wyłączających ściganie, postępowanie przygotowawcze w tej części umarza się częściowo. W razie konieczności, przed umorzeniem wyłącza się materiały w odpowiednim zakresie do odrębnego postępowania.
7.	§ 337. Odmawiając umorzenia dochodzenia w wypadku, o którym mowa w art.59a § 3 k.k., prokurator wydaje w tym zakresie zarządzenie.
8.	§ 338. Przekazując do sądu zażalenie, o którym mowa w art.325e § 4 k.p.k., prokurator przedstawia zwięźle swoje stanowisko co do zasadności decyzji o odmowie wszczęcia dochodzenia lub o jego umorzeniu i wpisaniu sprawy do rejestru przestępstw.

Przepis **§ 331** jest w swej treści identyczny z ustępem pierwszym § 228 RegProk. W przepisie uregulowano możliwość umorzenia postępowania przygotowawczego zarówno w części jak i w całości. Ze względów porządkujących drugie zdanie uszczegóławiające czego może dotyczyć umorzenie częściowo wyodrębniono jako osobny ustęp.

Paragraf 332 odpowiada § 229 RegProk i nawiązując do art. 322 § 2 i 3 k.p.k., uszczegóławia formę postanowienia o umorzeniu postępowania. W przepisie wskazano elementy, które powinny zostać zawarte tak w rozstrzygnięciu jak i w uzasadnieniu postanowienia. *Novum* w stosunku do dotychczas obowiązującego przepisu jest projektowany ust. 3, który stanowi, że powołując się na dowód w sprawie należy przytoczyć numer karty lub inny sposób jego umiejscowienia w materiałach sprawy. Wprowadzenie regulacji uzasadnione jest argumentami o charakterze czysto technicznym, tj. problemami pojawiającymi się zwłaszcza w wielotomowych postępowaniach, w których dowodów jest wiele i ich odszukiwanie bez wskazania wprost miejsca, w którym się znajdują w aktach sprawy, nastrocza niekiedy zbyt wiele trudności. Dzięki takiemu zabiegowi, zarówno strony

postępowania, jak i sąd, ustosunkowując się do treści postanowienia z większą swobodą będą mogły poruszać się po aktach sprawy.

W § 333 porządkuje się przepisy aktualnie obowiązującego Regulaminu związane ze wskazywaniem przyczyn umorzenia, a dotychczas rozproszone w odrębnych jednostkach redakcyjnych. I tak, ustęp 1 odpowiada § 227 RegProk. W przepisie tym wprowadza się zmianę polegającą na obowiązku, a nie jak dotychczas na możliwości podania przyczyny umorzenia postępowania na podstawie art. 322 k.p.k. Nie powinno budzić wątpliwości, iż każdorazowo przyczyna umorzenia postępowania powinna zostać wyartykułowana wprost w treści postanowienia. Z kolei ustęp 2 odpowiada w swej treści § 228 ust. 2 RegProk i dotyczy sytuacji, w której umorzenie postępowania ma miejsce w związku z ustaleniem iż sprawa nie popełnił zarzucanego mu przestępstwa, a jednocześnie nie wykryto sprawcy. W takiej sytuacji obowiązkowym jest podanie – i to oddzielnie jak wskazuje się w projekcie – obu przyczyn umorzenia postępowania a nie tylko jednej.

Przepis § 334, częściowo odpowiadający § 230 RegProk wprowadza konieczność podejmowania decyzji o uchyleniu zastosowanych środków zapobiegawczych oraz w przedmiocie dowodów rzeczowych (z zastrzeżeniem art. 325e § 2 k.p.k. także w nowym kształcie po nowelizacji) jeszcze przed wydaniem lub zatwierdzeniem postanowienia o umorzeniu śledztwa lub dochodzenia. Dotychczasowa regulacja, która zezwalała na podjęcie tej decyzji już po wydaniu lub zatwierdzeniu postanowienia jest sprzeczna z przepisami kodeksu postępowania karnego, który nie pozwala na dokonywanie tego rodzaju czynności już po zakończeniu postępowania.

Przepis § 335, normujący konieczność wyłączenia materiałów postępowania do odrębnego prowadzenia, gdy wobec jednego z podejrzanych w sprawie zostaje skierowany do sądu akt oskarżenia, a wobec drugiego wniosek o warunkowe umorzenie postępowania, jest identyczny w swej treści z § 231 RegProk.

Paragraf 336 przenosi regulację zawartą w § 156 ust. 2 aktualnego RegProk do tej części Regulaminu, która wydaje się być właściwa dla przepisu, który nakazuje umorzenie częściowe postępowania w przypadku, gdy podejrzany nie popełnił czynu (jednego lub części czynów) objętego uprzednio wydanym postanowieniem o przedstawieniu, zmianie lub uzupełnieniu zarzutów lub też w sytuacji, gdy postępowanie o ten czy nie może toczyć się z innych przyczyn wyłączających ściganie. Przeniesienie regulacji z oddziału dotyczącego wydawania postanowienia o przedstawieniu zarzutów do oddziału dotyczącego umorzenia

postępowania jest uzasadnione treścią regulacji, której tak naprawdę przepis cytowany dotyczy. Do przepisu proponuje się dodać zdanie drugie wskazujące na potrzebę wyłączenia materiałów w odpowiednim zakresie do odrębnego postępowania, gdyby sytuacja opisana w zdaniu pierwszym tego wymagała.

Regulacja § 337 nie znajduje swojego odzwierciedlenia w dotychczas obowiązującym Regulaminie Prokuratury i jest związana z wprowadzeniem do kodeksu karnego art. 59a. Wydaje się być koniecznym wobec powyższego wprowadzenie uregulowania, iż w przypadku odmówienia umorzenia dochodzenia w sytuacji opisanej w art. 59a k.k., decyzję tę prokurator podejmuje w formie zarządzenia.

Ostatni w tym oddziale § 338 również stanowi nową regulację. Wprowadza bowiem zasadę, iż przekazaniu przez prokuratora do sądu zażalenia na postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia oraz o umorzeniu dochodzenia i wpisaniu sprawy do rejestru wydawane w trybie art. 325e § 4 k.p.k. powinno towarzyszyć przedstawienie na piśmie zwięzłego stanowiska prokuratora co do zasadności decyzji. W dotychczasowych przepisach prawa brak jest zbliżonej regulacji, a wydaje się, iż zasadnym jest doprecyzowanie powyższego wobec często rozbieżnych praktyk. Nie ulega wątpliwości, iż sąd orzekając w przedmiocie zażalenia powinien znać przyczyny, dla których prokurator nie przychylił się do zażalenia.

ODDZIAŁ 2

Zamknięcie postępowania

W pierwszej kolejności wskazać należy, że oddział zatytułowany „Zamknięcie postępowania” został umieszczony za oddziałem traktującym umorzenie postępowania, inaczej niż ma to miejsce w chwili obecnej. Kolejność dotychczasowa, aczkolwiek spójna z systematyką kodeksową (zob. art. 321 k.p.k. – zamknięcie postępowania oraz art. 322 k.p.k. – umorzenie postępowania) w obliczu przepisu art. 321 § 1 k.p.k. wskazującego, iż śledztwo umarza się bez konieczności uprzedniego zaznajomienia z materiałami postępowania i jego zamknięcia, pozwala na zredagowanie w ramach projektu Regulaminu przepisów dotyczących umorzenia postępowania, jeszcze zanim zostaną omówione czynności związane z zamknięciem śledztwa, które faktycznie nie dotyczą postępowań umarzanych

Ponadto postuluje się usunięcie § 224 dotychczasowego RegProk jako powtarzającego unormowania art. 321 § 1 k.p.k. Należy stanąć na stanowisku, że dublowanie przepisów w akcie prawnym niższej rangi jest całkowicie zbędne.

1.	§ 339. 1. Termin końcowego zapoznania się strony, obrońcy i pełnomocnika z materiałami śledztwa powinien być tak wyznaczony, aby udostępnienie materiałów sprawy nastąpiło w rozsądnym czasie wszystkim wnioskującym o tę czynność, stosownie do zawilości sprawy oraz obszerności zgromadzonego materiału. 2. Dopuszczalne jest łączne lub grupowe zaznajomienie dwóch lub więcej podejrzanych z materiałami sprawy. 3. Materiały sprawy udostępnia się w sposób zapewniający ich ochronę przed zniszczeniem lub usunięciem dokumentów. Materiały niejawne udostępnia się na zasadach określonych w odrębnych przepisach.
2.	§ 340. 1. Postanowienia o zamknięciu śledztwa albo dochodzenia nie wydaje się przed rozpoznaniem zgłoszonych wniosków o uzupełnienie postępowania. 2. Niezależnie od liczby podejrzanych wydaje się jedno postanowienie o zamknięciu śledztwa albo dochodzenia.
3.	§ 341. W sprawie szczególnie zawilej, lub cechującej się znaczną obszernością materiału procesowego po zakończeniu postępowania dowodowego prokurator może zarządzeniem odroczyć wydanie postanowienia o zamknięciu śledztwa na czas niezbędny do sporządzenia aktu oskarżenia, nie dłuższy niż 45 dni.

Pierwszy przepis Oddziału, **§ 339**, stanowi odpowiednik dotychczas obowiązującego § 225 RegProk. Zmiany w przepisie przede wszystkim odpowiadają zmianom w art. 321 k.p.k. w związku z przyznaniem także pokrzywdzonemu i jego pełnomocnikowi prawa do końcowego zaznajomienia się z materiałami postępowania na zasadach, na których dotychczas podejrzany i obrońca mogli powyższego dokonywać. Postuluje się również zmianę ustępu pierwszego omawianego przepisu, tak aby podkreślić, iż termin końcowego zapoznania się z materiałami postępowania przez uprawnionych powinien być tak wyznaczony, aby udostępnienie materiałów sprawy nastąpiło w rozsądnym czasie wszystkim wnioskującym o tę czynność. Udostępniający planując czynność powinien uwzględnić przede wszystkim stopień zawilości sprawy i obszerność zgromadzonego w sprawie materiału.

Zmiana przepisu spowodowana jest nieuregulowaną w tym zakresie praktyką i nierzadko automatyzmem ze strony prokuratorów nie uwzględniających powyższych kwestii przy planowaniu czynności końcowego zaznajamiania z materiałami postępowania. Pewnym ułatwieniem z punktu widzenia zaoszczędzenia czasu jest możliwość łącznego lub grupowego zaznajamiania dwóch lub więcej podejrzanych z materiałami sprawy (ust. 2). Jednocześnie z ustępu drugiego omawianego przepisu proponuje się usunąć pierwsze zdanie odnoszące się do konieczności udostępnienia podejrzanemu wszystkich materiałów sprawy jego dotyczących. Wydaje się, że nie budzi wątpliwości, że podejrzany jest uprawniony do zapoznania się z całością materiału postępowania.

Postuluje się jednocześnie dodanie ust. 3, który stanowi, iż materiały sprawy udostępnia się w sposób zapewniający ich ochronę przed zniszczeniem lub usunięciem dokumentów, natomiast materiały niejawnie udostępnia się na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Regulacja ta podyktowana jest koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa przeglądanych materiałom sprawy.

W § 340 odpowiadającym § 226 obowiązującego RegProk postuluje się usunięcie ustępu drugiego odnoszącego się do konieczności wydania postanowienia o zamknięciu dochodzenia w postępowaniu, w którym podejrzany, w sytuacji określonej w art. 325c pkt 1 lit. b k.p.k. został pozbawiony wolności i w końcowej fazie dochodzenia jest nadal tymczasowo aresztowany. W związku z uchyceniem art. 325c k.p.k. w całości ustawą nowelizacyjną przepis staje się nieaktualny. Jednocześnie ustęp pierwszy wskazujący na konieczność wstrzymania się z wydaniem postanowienia o zamknięciu śledztwa czy dochodzenia aż do momentu rozpoznania zgłoszonych wniosków o uzupełnienie postępowania oraz ustęp trzeci zezwalający na wydanie jednego postanowienia o zamknięciu śledztwa lub dochodzenia, postuluje się pozostawić bez zmian.

Proponuje się również wprowadzenie nowego uregulowania, zawartego w § 341 stanowiącym, iż w sprawach szczególnie zawiłych lub cechujących się znaczną obszernością materiału procesowego po zakończeniu postępowania dowodowego prokurator może zarządzeniem odroczyć wydanie postanowienia o zamknięciu śledztwa na czas niezbędny do sporządzenia aktu oskarżenia, nie dłuższy niż 45 dni. Wydaje się, iż w sprawach z bardziej skomplikowanym stanem faktycznym bądź obszernych nie ma możliwości sporządzenia aktu oskarżenia w terminie ustawowym po zamknięciu śledztwa (art. 331 k.p.k.), dlatego też za celowe należy uznać odroczenie wydania postanowienia, co nie stoi w sprzeczności z

przepisami k.p.k. Zwraca uwagę, iż kwestia ta w związku z nowelizacją kodeksu postępowania karnego i koniecznością selekcji materiału postępowania zgodnie ze znowelizowanym art. 332 i 333 k.p.k. będzie nabierała jeszcze na znaczeniu.

ODDZIAŁ 3

Akt oskarżenia

Akt oskarżenia stanowi niewątpliwie najważniejszy dokument przygotowawczego etapu postępowania karnego, podsumowując stanowisko prokuratora przed przekazaniem do sądu kwestii rozstrzygnięcia o odpowiedzialności karnej dotychczasowego podejrzanego. Stąd regulację regulaminową w tym zakresie zweryfikowano i poszerzono.

1.	§ 342. 1. Prokurator, stosując art. 331 k.p.k., jest obowiązany do podjęcia, w terminach wskazanych w tym przepisie, właściwych decyzji procesowych co do wszystkich podejrzanych i zarzuconych im czynów. 2. W sprawie o przestępstwo skarbowe, podlegające rozpoznaniu w postępowaniu zwyczajnym, stosuje się art. 155 k.k.s.
2.	§ 343. 1. W akcie oskarżenia, oprócz tytułu i daty pisma oraz danych wymienionych w art. 119 § 1 i art. 332 § 1 k.p.k., należy: 1) w nagłówku podać imię i nazwisko osoby objętej oskarżeniem, ze wskazaniem kwalifikacji prawnej zarzucanego jej czynu, z uwzględnieniem wymogów określonych w art. 11 i 12 k.k.; 2) podać dane personalne i inne informacje o osobie oskarżonego, w tym wzmiankę co do karalności; 3) podać dane dotyczące zatrzymania, zastosowania tymczasowego aresztowania albo innego środka zapobiegawczego; 4) podać wzmiankę dotyczącą zastosowania zabezpieczenia majątkowego; 5) w przypadku objęcia oskarżeniem kilku osób, wymienić w kolejności sprawców, podżegaczy, pomocników i inne osoby, których przestępstwo pozostaje w ścisłym związku z przestępstwem sprawcy, zamieszczając po danych o osobie każdego z nich stawiane im zarzuty w zasadzie w porządku chronologicznym, z tym jednak, aby czyny zagrożone oczywiście surowszymi karami poprzedzały inne zarzuty;

	6) w przypadku sporządzenia osobnych konkluzji w odniesieniu do poszczególnych oskarżonych wymienić w każdej z nich imiona i nazwiska wszystkich współsprawców objętych aktem oskarżenia; jeżeli jednak przeciwko współsprawcy toczy się odrębne postępowanie, jego nazwiska nie zamieszcza się w konkluzji, podając je tylko w uzasadnieniu. 2. W przypadku danych o których mowa w ust.1 pkt. 3-4, bezpośrednio po nich podać należy numerację tomów i kart w aktach sprawy, które zawierają stosowną dokumentację. 3. W przypadku, sporządzenia osobnych konkluzji w odniesieniu do poszczególnych oskarżonych, niezależnie od ich ilości, zachowuje się ciągłość numeracji sformułowanych zarzutów.
3.	§ 344. 1. Wskazanie sądu właściwego do rozpoznania sprawy następuje przez wymienienie nazwy sądu i jego siedziby oraz powołanie przepisów uzasadniających właściwość rzeczową i miejscową. 2. Jeżeli zachodzi taka potrzeba, prokurator dodatkowo wskazuje podstawy dla swojego stanowiska co do właściwości sądu. Jeżeli akt oskarżenia zawiera uzasadnienie, podstawy te mogą zostać omówione w jego ramach.
4.	§ 345. 1. Prokurator sporządza uzasadnienia aktu oskarżenia, jeżeli jest to konieczne z uwagi na złożoność stanu faktycznego lub zagadnień prawnych sprawy, a zwłaszcza w sytuacji, gdy oskarżony w toku postępowania przygotowawczego nie przyznał się do zarzuconego mu przestępstwa. 2. Jeżeli oskarżony nie przyznał się tylko do części z zarzuconych mu przestępstw uzasadnienie aktu oskarżenia można ograniczyć tylko do nich, jeżeli pozostałe z przedstawionych mu zarzutów nie mają z nimi związku przedmiotowego. 3. W poważniejszych sprawach uzasadnienie winno zawierać zwłaszcza: 1) wstęp, zawierający krótkie omówienie toku przeprowadzonego postępowania przygotowawczego; 2) opis ustalonego stanu faktycznego, ewentualnie z oddzielnym omówieniem dowodów zgromadzonych przeciwko oskarżanemu oraz jego stanowiska procesowego; 3) omówienie innych ustaleń co do osoby oskarżonego; 4) omówienie przyjętych kwalifikacji prawnych zarzuconych przestępstw. 4. W szczególnie obszernych uzasadnieniach poszczególnym jego częściom należy

	nadać śródtytuły oraz sporządzić spis treści.
5.	§ 346. Przywołując w uzasadnieniu aktu oskarżenia dowody lub inne istotne dane, należy podać numerację tomów i kart w aktach sprawy,. Numerację podaje się na marginesie uzasadnienia w tej części, której dotyczy, albo w samej jego treści w nawiasie kwadratowym.
6.	§ 347. Wskazując w akcie oskarżenia sposób i kolejność przeprowadzenia dowodów, prokurator może zawrzeć propozycję podziału ich realizacji pomiędzy kolejne terminy rozpraw.
7.	§ 348. 1. Akt oskarżenia przesyła do sądu odpowiednio prokurator apelacyjny, prokurator okręgowy lub prokurator rejonowy. 2. Jeżeli oskarżony jest tymczasowo aresztowany, wraz z przesłaniem aktu oskarżenia o przekazaniu oskarżonego do dyspozycji sądu powiadamia się dyrektora zakładu karnego lub aresztu śledczego, w którym jest on osadzony. 3. W piśmie do sądu należy zamieścić informację o: 1) wysłaniu zawiadomień, o których mowa w art. 334 § 6 k.p.k., z podaniem ich daty; 2) przekazaniu tymczasowo aresztowanego do dyspozycji sądu; 3) miejscu przechowywania i o przekazaniu do dyspozycji sądu dowodów rzeczowych, których nie dołączono do akt sprawy, oraz o dokonanym zabezpieczeniu majątkowym. 4. W piśmie, o którym mowa w ust. 2, należy również zamieścić wniosek o rozpoznanie wytoczonego równocześnie powództwa cywilnego lub wzmiankę o zgłoszeniu powództwa w toku postępowania przygotowawczego. albo wystąpieniu z wnioskiem, o którym mowa w art. 49a k.p.k.
8.	§ 349. W przypadku znacznej liczby pokrzywdzonych ich zawiadomienie może nastąpić poprzez ogłoszenie prasowe lub komunikat na stronie internetowej jednostki organizacyjnej Prokuratury, kierującej akt oskarżenia.
9.	§ 350. W przypadku zastosowania w postępowaniu przygotowawczym poręczenia lub dozoru Policji, o przesłaniu do sądu aktu oskarżenia należy zawiadomić poręczającego lub jednostkę organizacyjną Policji sprawującą dozór nad podejrzanym.
10.	§ 351. Prokurator może jednocześnie z wniesieniem aktu oskarżenia wytoczyć powództwo cywilne, jeżeli według jego oceny wymaga tego interes społeczny, a

	dowody zebrane w postępowaniu przygotowawczym są wystarczające do uwzględnienia powództwa; w przypadku wytoczenia powództwa, do akt sprawy należy dołączyć wymaganą liczbę odpisów pozwu.
11.	§ 352. Na wniosek pokrzywdzonej osoby fizycznej lub po uzyskaniu jej zgody prokurator powinien wytoczyć powództwo cywilne, zwłaszcza jeżeli pokrzywdzony na skutek ułomności, niezaradności lub z innej przyczyny ma ograniczoną możliwość samodzielnego dochodzenia przysługujących mu roszczeń lub przemawia za tym wzgląd na zasady współzycia społecznego i wychowawczą rolę postępowania karnego.

Przepis **§ 342** odpowiadający § 232 obowiązującego RegProk pozostaje w dwóch pierwszych ustępach bez zmian. Proponuje się natomiast usunięcie ustępu trzeciego, który stanowi, iż akt oskarżenia sporządzony w dochodzeniu przez prokuratora zawiera uzasadnienie. Wobec znowelizowania art. 332 § 2 k.p.k., wprowadzającego fakultatywność uzasadnienia aktu oskarżenia, za nieuzasadnione należy uznać obligowanie prokuratora do sporządzania uzasadnienia, tym bardziej w dochodzeniu.

Zmiany wprowadzone w treści **§ 343** odpowiadającego § 233 obowiązującego RegProk mają charakter porządkujący. Wykreśla się z treści ust. 1 nawiązanie do art. 332 § 2 k.p.k. w związku z wprowadzeniem fakultatywności uzasadnienia aktu oskarżenia. Wprowadza się także dodatkowe elementy do budowy aktu oskarżenia, a to konieczność podania danych personalnych i innych informacji o osobie oskarżonego (imię i nazwisko, datę i miejsce urodzenia, imiona rodziców, miejsce zamieszkania, wykształcenie, zawód – tj. dane wynikające z protokołu przesłuchania podejrzanego), w tym wzmianki o jego karalności (pkt 2) oraz o zastosowaniu zabezpieczenia majątkowego (pkt 4), bez rozwijania tych dwóch ostatnich kwestii, ku czemu miejsce jest w uzasadnieniu aktu oskarżenia, jeżeli zostanie ono sporządzone. Jednocześnie wprowadza się w przepisie ust. 2, który nakazuje w przypadku danych o których mowa w ust. 1 pkt 3-4 (zastosowanie środków zapobiegawczych oraz zabezpieczenia majątkowego) numerację tomów i kart w aktach sprawy, które zawierają stosowne dokumenty. Proponowana regulacja normuje dotychczasową niespójną w tym zakresie praktykę i znacząco ułatwia odszukiwanie w aktach – w szczególności w sprawach wielotomowych – danych związanych ze stosowaniem środków zapobiegawczych i zabezpieczenia majątkowego.

Wprowadza się także ustęp trzeci, który zobowiązuje do zachowania ciągłości numeracji sformułowanych zarzutów w przypadku sporządzenia osobnych konkluzji w odniesieniu do poszczególnych oskarżonych. Regulacja ta ma na celu ujednolicenie praktyki, która niekiedy prowadzi do niewłaściwego numerowania zarzutów osobno dla każdego z oskarżonych.

Paragraf 344 w swoim ustępie pierwszym odpowiada § 234 obecnego RegProk stanowiąc, iż wskazanie sądu właściwego do rozpoznania sprawy następuje przez wymienienie nazwy sądu i jego siedziby oraz powołanie przepisów uzasadniających właściwość rzeczową i miejscową. Z kolei ustęp drugi stanowi novum wprowadzając konieczność uzasadnienia stanowiska co do właściwości sądu, jeżeli zajdzie taka potrzeba. Może zdarzyć się bowiem, iż w danej sprawie można przyjąć różną właściwość sądu. Skierowanie aktu oskarżenia do konkretnego sądu przez prokuratora powinno zostać przez niego wyjaśnione. Argumenty przemawiające za przyjęciem określonej właściwości mogą zostać omówione w uzasadnieniu, jeżeli akt oskarżenia je zawiera.

Paragraf 345 nie zawiera swojego odpowiednika w obowiązującym RegProk. W związku z wprowadzeniem fakultatywności uzasadnienia aktu oskarżenia (art. 332 § 2 znowelizowanego k.p.k.) doprecyzowuje się w ust. 1 okoliczności, które sprawiają, iż uzasadnienie powinno się do aktu oskarżenia załączyć, a to gdy jest to konieczne z uwagi na złożoność stanu faktycznego lub zagadnień prawnych sprawy a zwłaszcza w sytuacji, gdy oskarżony w toku postępowania przygotowawczego nie przyznał się do zarzucanego mu przestępstwa. Ustęp drugi doprecyzowuje ostatnią z przyczyn wskazując, iż uzasadnienie można ograniczyć tylko do tych przestępstw zarzucanych oskarżonego, do których się nie przyznał, pod warunkiem, że nie mają z pozostałymi (do których się przyznaje) związku przedmiotowego.

Ustęp trzeci i czwarty wskazują natomiast elementy uzasadnienia w poważniejszych sprawach. Są to w kolejności wstęp zawierający omówienie toku przeprowadzonego postępowania przygotowawczego, opis ustalonego stanu faktycznego wraz z omówieniem dowodów i stanowiska procesowego oskarżonego, omówienia innych ustaleń co do osoby oskarżonego (np. związanych z badaniem przez biegłych psychiatrów czy wynikających z wywiadu środowiskowego) oraz omówienie przyjętych kwalifikacji prawnych zarzuconych oskarżonemu przestępstw. Proponuje się także konieczność wprowadzania tytułów poszczególnym częściom uzasadnienia i spisu treści, w przypadku szczególnie obszernych

uzasadnień. Taka regulacja pozwoli na łatwiejszą pracę z tekstem uzasadnienia, tak sądowi jak i stronom postępowania.

Przepis § 346 poszerza dotychczasową treść § 235 ust.2 RegProk stanowiącą, że przy przywoływaniu w uzasadnieniu aktu oskarżenia dowodów lub innych istotnych dane (np. co do środków zapobiegawczych czy zabezpieczenia majątkowego) należy podać numerację tomów i kart w aktach sprawy. Zmodyfikowany przepis wskazuje, że numeracja może być wprowadzona albo na marginesie (jak dotychczas), albo w treści w nawiasie kwadratowym po opisie danego fragmentu stanu faktycznego, czy innych ustaleń. Przepis ten normuje dotychczasową praktykę i, zwłaszcza w obszernych sprawach, ma ułatwiać poruszanie się w aktach sprawy.

Przepis § 347 zezwala prokuratorowi na zawarcie w akcie oskarżenia propozycji co do kolejności przeprowadzania wskazanych przez niego w akcie oskarżenia dowodów na kolejnych terminach rozpraw. Znowelizowany art. 333 § 1 k.p.k. pozwala bowiem na wskazanie w akcie oskarżenia sposobu i kolejności przeprowadzania dowodów. Proponowany przepis pozwoli na realny wpływ prokuratora na kształt postępowania sądowego poprzez zgłoszenie swojej propozycji co do kolejności przeprowadzania dowodów na kolejnych terminach rozpraw.

Paragraf 348 został zredagowany w oparciu o dotychczas obowiązujące § 236 oraz § 238 ust. 1 RegProk. Połączenie tych przepisów wynika ze zbliżonej materii ujętej w tych przepisach a dotyczących przekazania tymczasowo aresztowanego do dyspozycji sądu wraz z aktem oskarżenia. Ustęp pierwszy § 236 pozostawiony został bez zmian bowiem nie budzi wątpliwości, iż akt oskarżenia do sądu kieruje kierownik jednostki, w której akt oskarżenia został sporządzony (prokurator apelacyjny, prokurator okręgowy lub prokurator rejonowy). Ustęp drugi stanowi przeniesienie treści § 238 ust. 1 zd. 2 RegProk, stanowiąc o konieczności poinformowania dyrektora zakładu karnego lub aresztu śledczego, w którym oskarżony jest osadzony o fakcie przesłania aktu oskarżenia do sądu. Wydaje się, że omawiana jednostka redakcyjna stanowi bardziej właściwe miejsce dla wskazanej regulacji. Jednocześnie § 238 ust. 1 zd. 1 RegProk stanowiący, iż przekazanie tymczasowo aresztowanego do dyspozycji sądu następuje równocześnie z przesłaniem aktu oskarżenia wydaje się być wobec powyższych regulacji całkowicie zbędny i podlega wykreśleniu.

W ust. 3 również zmian pozostawiano nakazy umieszczania w piśmie do sądu informacji o wysłaniu zawiadomień, o których mowa w art. 334 § 6 k.p.k., będącym w

znowelizowanym kodeksie nieco zmodyfikowanym odpowiednikiem aktualnie obowiązującego art.334 § 2 k.p.k. (m.in. pouczenia podejrzanego w związku z treścią art. 335 i 387 k.p.k. a także pouczenia pokrzywdzonego), z podaniem ich daty. W dalszym ciągu koniecznym jest także przekazywanie do sądu informacji o przekazaniu tymczasowo aresztowanego do jego dyspozycji (pkt 1) oraz o miejscu przechowywania i o przekazaniu do dyspozycji sądu dowodów rzeczowych, których nie dołączono do akt sprawy oraz o dokonanych zabezpieczeniach majątkowych. Także ustęp czwarty omawianej jednostki redakcyjnej pozostaje bez zmian w stosunku do odpowiadającej mu regulacji § 236 ust. 3 dotychczasowego RegProk.

Paragraf 349 zezwala w przypadku znacznej liczby pokrzywdzonych na ich zawiadomienie o skierowaniu aktu oskarżenia poprzez ogłoszenie prasowe lub komunikat na stronie internetowej jednostki organizacyjnej Prokuratury, kierującej akt oskarżenia. Jest to podyktowane względami ekonomiki procesowej, zarówno w wymiarze sprawności postępowania, jak i przede wszystkim ograniczenia zupełnie zbędnych kosztów postępowania. W dobie szerokiego dostępu do Internetu nie ma żadnego racjonalnego uzasadnienia dla kierowania stricte formalnych pism do setek, a nawet niekiedy tysięcy pokrzywdzonych w danej sprawie.

Paragraf 350 stanowi odpowiednik § 238 ust. 2 dotychczasowego RegProk stanowiąc, iż w przypadku zastosowania w postępowaniu przygotowawczym poręczenia lub dozoru Policji o przesłaniu do sądu aktu oskarżenia należy zawiadomić poręczającego lub jednostkę organizacyjną Policji sprawującą dozór nad podejrzanym.

Również § 351 będący odpowiednikiem § 239 RegProk oraz § 352 będący odpowiednikiem § 240 RegProk pozostają bez zmian, gdyż ich treść nie budzi zastrzeżeń.

ODDZIAŁ 4

Konsensualne formy zakończenia postępowania

1.	§ 353. Zgodę na warunki skazania w trybie art.335 k.p.k. podejrzany wyraża w protokole przesłuchania podejrzanego lub w protokole końcowego zaznajomienia go z materiałami postępowania albo w odrębnym oświadczeniu pisemnym.
2.	§ 354. Jeżeli po dokonaniu uzgodnień, o których mowa w art. 335 § 1 k.p.k., nastąpi

	zmiana lub uzupełnienie zarzutów podejrzanemu, albo ujawnią się inne istotne okoliczności, które mogą mieć wpływ na warunki skazania, należy dokonać ponownych uzgodnień w tym zakresie. Przepis § 354 stosuje się odpowiednio.
3.	§ 355. Jeżeli zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że pokrzywdzony może skorzystać z uprawnienia, o którym mowa w art.343 § 3a k.p.k., przed dokonaniem uzgodnienia warunków skazania z podejrzanym można uzyskać stanowisko pokrzywdzonego co do oczekiwanych warunków skazania, co dokumentuje się w formie notatki urzędowej.
4.	§ 356. W przypadku złożenia przez oskarżonego wniosku, o którym mowa w art.338a k.p.k., prokurator zajmuje stanowisko co jego zasadności na posiedzeniu, bądź pisemnie.

Przepis **§ 353** stanowi w zasadzie odpowiednik § 241 obowiązującego obecnie RegProk, który określa szczegółowo formy w jakich zgodę na warunki skazania w trybie art. 335 k.p.k. może wyrazić podejrzany, a są to: protokół przesłuchania podejrzanego, protokół końcowego zaznajomienia go z materiałami postępowania lub odrębne oświadczenie złożone na piśmie. W stosunku do dotychczasowego brzmienia przepisu zastępuje się „odrębny pisemny dokument” poprzez „odrębne oświadczenie pisemne”, który to zwrot wydaje się lepiej odpowiadać brzmieniu art. 116 k.p.k. mówiącym o wnioskach i oświadczeniach stron. Dla celu poprawy czytelności przepisu uzupełnia się go o stwierdzenie, że warunki skazania, o których traktuje odnoszą się do trybu przewidzianego w art. 335 k.p.k.

W **§ 354** odpowiadającym § 242 obecnie obowiązującego RegProk i regulującego sytuację, w której po dokonaniu uzgodnień z podejrzanym w trybie art. 335 k.p.k. następuje zmiana lub uzupełnienie zarzutów należy dokonać ponownych ustaleń z podejrzanym co do warunków skazania, dodaje się dodatkową okoliczność wymuszającą ponowne ustalenia, tj. „ujawnienie istotnych okoliczności, które mogą mieć wpływ na warunki skazania”. Wydaje się, że również tego rodzaju zmiana nie pozwala na utrzymanie dotychczasowych ustaleń w mocy. Do przepisu dodaje się również zdanie drugie, które nakazuje stosować przepisy poprzedniego przepisu (tj. § 353) odpowiednio. To oznacza, że każdorazowo zmiana ustaleń wymagać będzie wyrażenia przez podejrzanego swojego stanowiska w sprawie warunków skazania w trybie art. 335 k.p.k.

Wprowadzenie nowego przepisu w **§ 355**, który nie znajduje swojego odpowiednika w dotychczas obowiązującym Regulaminie, związane jest z zaistnieniem na mocy nowelizacji

k.p.k. nowego przepisu art. 343 § 3a k.p.k. Zgodnie z nim uwzględnienie wniosku, o którym mowa w art. 335 k.p.k. jest możliwe tylko wówczas, jeżeli nie sprzeciwi się temu pokrzywdzony należycie powiadomiony o terminie posiedzenia. W proponowanym § 355 zawarto możliwość uzyskania stanowiska pokrzywdzonego co do oczekiwanych warunków skazania, w wypadku, gdy zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że pokrzywdzony może skorzystać z uprawnienia przewidzianego w cytowanym przepisie procedury karnej i sprzeciwić się uwzględnieniu wniosku. Stanowisko pokrzywdzonego należy w takiej sytuacji udokumentować w formie notatki urzędowej. Powyższe ma zapobiec sytuacji, w której do sądu przekazywane będą akty oskarżenia wraz z wnioskami o skazanie bez przeprowadzenia rozprawy nie mające szansy na uwzględnienie ze względu opór pokrzywdzonego. Wcześniejsze uzyskanie stanowiska pokrzywdzonego pozwoli na uniknięcie takiej sytuacji i niepodjęcie zbędnych wysiłków przy konstruowaniu wniosku, a także niepotrzebnemu rozpatrywaniu sprawy na posiedzeniu z góry skazanemu na niepowodzenie.

Proponuje się wprowadzić także § 356, która nie znajduje swojego odpowiednika w dotychczas obowiązującym Regulaminie. Wprowadzenie przepisu związane jest z nowelizacją k.p.k. w zakresie art. 338a k.p.k. Na mocy nowego przepisu oskarżony jest uprawniony do złożenia wniosku o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie mu określonej kary lub środka karnego bez przeprowadzania postępowania dowodowego. W związku z tym w § 356 wprowadza się obowiązek prokuratora zajęcia stanowiska co do propozycji oskarżonego, w toku posiedzenia (zob. znowelizowany art. 339 § 1 pkt 4 k.p.k.) albo na piśmie.

ROZDZIAŁ 8

Nadzór procesowy prokuratora nad postępowaniem przygotowawczym

1.	§ 357. Obowiązkiem prokuratora sprawującego nadzór nad postępowaniem przygotowawczym jest zapewnienie sprawnego i zgodnego z przepisami procedury karnej oraz niniejszego Regulaminu przebiegu tego postępowania.
2.	§ 358. Nadzór prokuratora nad postępowaniem przygotowawczym dotyczy również czynności procesowych dokonywanych na podstawie art. 308 § 1 k.p.k.
3.	§ 359. Prokurator, sprawując nadzór nad postępowaniem w sprawach, w których Policja wszczęła dochodzenie z własnej inicjatywy, ocenia prawidłowość przebiegu postępowania przy zapoznawaniu się z aktami sprawy, a zwłaszcza przy rozpoznawaniu wniosków o przedłużenie okresu dochodzenia.
4.	§ 360. 1. Powierzając Policji lub innym uprawnionym organom przeprowadzenie śledztwa w całości lub określonym zakresie, prokurator udziela wytycznych oraz określa termin do przedstawienia planu śledztwa, jeżeli zachodzi potrzeba jego sporządzenia, chyba że plan ten sporządził samodzielnie. 2. Realizacja planu śledztwa podlega stałej kontroli prokuratora, który w razie potrzeby dokonuje w nim zmian i uzupełnień oraz wskazuje czynności procesowe, których dokona sam lub w których chce uczestniczyć.
5.	§ 361. 1. Prokurator niezwłocznie kontroluje treść protokołów przesłuchań świadków, o których mowa w art.311 § 3 k.p.k., w celu ustalenia, czy zapewniają one dostateczne dane dotyczące istotnych okoliczności sprawy. W razie potrzeby prokurator poleca uzupełnienie przesłuchania. 2. Wniosek Policji lub innego uprawnionego organu, o którym mowa w art.311 § 7 k.p.k., wymaga pisemnego uzasadnienia.
6.	§ 362. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy nie zachodzą przesłanki z art. 315 § 2 k.p.k., prokurator może zastrzec, że dopuszczenie stron do udziału w czynnościach śledczych wymaga jego zgody.
7.	§ 363. Zapoznając się z aktami sprawy i oceniając przebieg postępowania, prokurator zwraca uwagę na realizację celów i zadań postępowania przygotowawczego, a w szczególności na: 1) szybkość i trafność podejmowania pierwszych czynności po otrzymaniu zawiadomienia o przestępstwie;

	2) przestrzeganie zakresu czynności i terminu postępowania sprawdzającego; 3) zasadność wszczęcia dochodzenia; 4) prawidłową realizację kierunku postępowania; 5) prawidłowość przeprowadzenia i udokumentowania dowodów; 6) szybkość postępowania, a zwłaszcza koncentrację czynności; 7) prawidłowość przeprowadzenia czynności związanych z przedstawieniem, uzupełnieniem lub zmianą zarzutów; 8) prawidłowość decyzji o zatrzymaniu osób podejrzanych oraz zawiadomienia prokuratora o tych decyzjach; 9) procesową potrzebę stosowania środków zapobiegawczych i zabezpieczenia majątkowego; 10) zakres przedmiotowy i podmiotowy postępowania; 11) należyte wyjaśnienie okoliczności sprawy; 12) realizację uprawnień procesowych uczestników postępowania; 13) sprawdzenie wyjaśnień podejrzanych; 14) przestrzeganie okresów śledztwa i dochodzenia; 15) ujawnienie okoliczności sprzyjających popełnieniu przestępstwa; 16) dostosowanie do potrzeb konkretnej sprawy sposobu gromadzenia dowodów, przeprowadzenie ich w odpowiednim momencie i w odpowiedniej kolejności; 17) prawidłowość czynności związanych z zamknięciem postępowania; 18) techniczną stronę akt sprawy, a w szczególności przejrzystość ułożenia materiałów, numerację kart i szatę graficzną.
8.	§ 364. 1. Jeżeli dobro śledztwa lub dochodzenia wymaga zmiany prowadzącego postępowanie przygotowawcze, prokurator zwraca się o to do jego przełożonego służbowego. 2. W przypadku uznania, że dany organ nie daje gwarancji prawidłowego przeprowadzenia postępowania, prokurator przejmuje śledztwo lub dochodzenie do swego prowadzenia.
9.	§ 365. Zatwierdzenie postanowienia o odmowie wszczęcia oraz o zawieszeniu śledztwa lub dochodzenia bądź o jego umorzeniu, a także aktu oskarżenia sporządzonego przez Policję w dochodzeniu następuje na oryginale i odpisie dokumentu, ze wskazaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego prokuratora oraz daty. Odpis zatwierdzonego dokumentu załącza się do akt podręcznych.

10.	§ 366. Jeżeli postanowienie o odmowie wszczęcia albo o umorzeniu śledztwa lub dochodzenia wymaga zmian i poprawek, prokurator zwraca je organowi prowadzącemu postępowanie w celu ich dokonania lub sam sporządza postanowienie.
11.	§ 367. Jeżeli akt oskarżenia sporządzony przez Policję w dochodzeniu nie odpowiada wymaganiom ustawowym, prokurator poleca poprawić go lub sam go sporządza albo wydaje postanowienie, o którym mowa w art. 331 § 1 k.p.k.
12.	§ 368. 1. Spostrzeżenia i uwagi dotyczące sposobu prowadzenia postępowania przygotowawczego, wynikające z nadzoru, prokurator sprawujący nadzór przekazuje kierownikowi właściwej jednostki organizacyjnej Policji albo kierownikowi jednostki organizacyjnej innego uprawnionego organu. 2. W rażących przypadkach niewykonania polecenia prokuratora w postępowaniu przygotowawczym, występuje on do przełożonego funkcjonariusza z żądaniem wszczęcia przeciwko niemu postępowania służbowego lub dyscyplinarnego.
13.	§ 369. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio do nadzoru prokuratora nad postępowaniem przygotowawczym prowadzonym przez inne uprawnione organy.
14.	§ 370. W razie potrzeby prokurator rejonowy lub prokurator przez niego wyznaczony dokonuje kontroli dochodzeń prowadzonych przez organy posiadające także uprawnienia oskarżycieli publicznych i udziela im niezbędnych wskazań.

Przepisów paragrafów **357** i **358** stanowią powtórzenie dotychczas obowiązujących § 245 i § 244 RegProk. Oba regulują w sposób ogólny zagadnienia związane z nadzorem prokuratora nad toczącym się postępowaniem przygotowawczym. Dotychczasowy RegProk jako pierwszy w kolejności wskazuje § 244, który reguluje obowiązek sprawowania nadzoru nad czynnościami dokonywanymi w trybie art. 308 § 1 k.p.k. przez prokuratora (tzw. czynności w niezbędnym zakresie). Drugi z kolei, § 245 wskazuje, iż obowiązkiem prokuratora sprawującego nadzór nad postępowaniem przygotowawczym jest zapewnienie sprawnego i zgodnego z przepisami procedury karnej i regulaminu przebiegu postępowania. Wydaje się, iż zasadnym jest odwrócenie kolejności powyższych przepisów albowiem § 357 (odpowiednik § 245 RegProk) ma charakter bardziej ogólny i odnosząc się także do innych przepisów tego rozdziału, wskazanym jest, aby umiejscowiona została jako pierwsza z jego norm.

Paragraf 359 odpowiada w niezmienionej formie § 247 RegProk określając zakres uprawnień nadzorczych prokuratora w sytuacji, w której Policja podejmuje decyzję o

wszczęciu dochodzenia z własnej inicjatywy. Ponownie jako przepis o charakterze bardziej ogólnym ulega zmianie w systematyce projektu Regulaminu z dotychczas obowiązującym § 246 RegProk, regulującym zasady tworzenia planu śledztwa w śledztwie powierzonym, który staje się aktualnie **§ 360**. Ustęp 1 § 246 RegProk zostaje jednocześnie rozdzielony na dwie części, tak aby podkreślić wagę kontroli, którą sprawuje prokurator nad realizacją planu śledztwa sporządzonego przez organ prowadzący postępowanie przygotowawcze oraz jej ciągłość (§ 360 ust.2). Natomiast w § 360 ust. 1 zrezygnowano z odniesienia do „planu czynności śledczych” zgodnie z wcześniejszą eliminacją tego terminu w § 187 (odpowiadającej § 145 RegProk) . Ponownie powtórzyć można, że różnica pomiędzy planem śledczym a planem czynności śledczych jest ulotna i nie wydaje się, aby istniała potrzeba wprowadzania dwóch tak zbliżonych do siebie bytów. Jednocześnie dotychczasowy ust. 2 § 246 RegProk pozostaje bez zmian jako **§ 362**.

Wprowadza się natomiast zupełnie nowy **§ 361** stanowiący bezpośrednią konsekwencję nowelizacji kodeksu postępowania karnego. Nowy art. 311 § 3 k.p.k. stanowi, iż utrwalanie przesłuchania świadków przez Policję następuje w formie protokołu ograniczonego do zapisu najbardziej istotnych oświadczeń osób biorących udział w czynności. W związku z tym wprowadza się zapis w ust.1, iż prokurator niezwłocznie kontroluje treść protokołów przesłuchań świadków, o których mowa w cytowanym art. 311 § 3 k.p.k., tak aby stwierdzić czy zapewniają dostateczne dane dotyczące istotnych okoliczności sprawy. W przypadku, gdy w protokole znajdują się braki prokurator poleca uzupełnienie przesłuchania. Przepis ten ma zapobiec zbyt pobieżnemu sporządzaniu protokołów z przesłuchań świadków. Z kolei ustęp 2 stanowi odpowiedź na wprowadzaną nowelizacją art. 311 § 7 k.p.k., który stanowi, iż w toku powierzonego śledztwa, Policja występuje z wnioskiem do prokuratora o przesłuchanie świadka, jeżeli jego zeznania mogą mieć szczególne znaczenie dla procesu. Proponowany przepis Regulaminu wskazuje, iż wniosek Policji lub innego uprawnionego organu, o którym mowa w art. 311 § 7 k.p.k. wymaga pisemnego uzasadnienia. Zapobiegać to ma sytuacjom, w których organ prowadzący śledztwo powierzone będzie chciał przerzucić bez żadnego uzasadnienia – na prokuratora, obarczonego i bez tego ogromną liczbą zadań służbowych - ciężar prowadzenia czynności polegających na przesłuchiowaniu świadków na prokuratora nadzorującego postępowanie.

Paragraf 363 odpowiadający w swej treści § 248 RegProk reguluje obowiązki prokuratora badającego akta sprawy i oceniającego przebieg postępowania. Przepis w

szczegółowy sposób wymienia jakie kwestie merytoryczne, a także o charakterze formalnym powinny w szczególności zwrócić uwagę prokuratora.

W § 364 powtarza się częściowo treść § 249 dotychczasowego RegProk. Usunięcie ustępu 1 wskazanego przepisu RegProk ma charakter techniczny albowiem zawarcie w stwierdzenia, iż „w razie potrzeby prokurator sprawujący nadzór nad postępowaniem zastrzega swój udział w czynnościach procesowych, osobiste ich przeprowadzenie bądź przejęcie sprawy do swego prowadzenia” stanowi powtórzenie unormowań zawartych w k.p.k. (zob. art. 311 § 5 k.p.k. a po nowelizacji art. 311 § 6 k.p.k.).

Jednostki redakcyjne od § 365 do § 369 stanowią powtórzenie § 251- 255 aktualnie obowiązującego RegProk. Regulują one kwestie związane z zatwierdzaniem postanowienia o odmowie wszczęcia oraz o jego zawieszeniu bądź umorzeniu przez prokuratora nadzorującego postępowanie, sporządzaniem przez Policję aktu oskarżenia, a także tryb kierowania uwag i spostrzeżeń oraz występowanie z wnioskiem o wszczęcie postępowania służbowego lub dyscyplinarnego w związku czynnościami podejmowanymi przez funkcjonariuszy Policji w toku prowadzonego postępowania. Poza drobnymi korektami o charakterze technicznym (podzielenie § 368 na dwa ustępy) nie przewiduje się zmian w tym zakresie.

Przepis § 370, odpowiadającego § 255 RegProk, reguluje konieczność dokonywania kontroli dochodzeń prowadzonych przez organy posiadające także uprawnienia oskarżycieli publicznych i udzielania im niezbędnych wskazań. W dotychczasowym Regulaminie wskazano, iż kontrola odbywa się co najmniej raz w roku. Proponuje się, aby taka kontrola miała miejsce w razie potrzeby.

ROZDZIAŁ 9

Zażalenia

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, iż proponuje się dokonanie zmiany tytułu rozdziału poprzez usunięcie z niego problematyki dotyczącej terminów i poświęcenie go jedynie przepisom związanym ze środkiem odwoławczym jakim jest zażalenie. Konsekwencją przyjęcia takiego rozwiązania jest przeniesienie dotychczas obecnego w rozdziale § 257 RegProk do rozdziału „Przepisy ogólne” (Oddział „Przepisy wstępne”) jako § 162. Wydaje się, iż jest to miejsce zdecydowanie bardziej odpowiednie od dotychczasowego, w szczególności z tego powodu, iż problematyka terminów oraz środków odwoławczych w postępowaniu karnym pośrednio tylko pozostaje w związku ze sobą.

Jednocześnie proponuje się także wykreślenie dotychczas obowiązującego § 258 RegProk, który stanowiąc, iż w sytuacji, gdy zażalenie nie odpowiada wymogom formalnym, zwłaszcza nie wskazując przedmiotu zaskarżenia, prokurator wzywa wnoszącego do usunięcia braku w określonym terminie pouczając o skutkach procesowych nieusunięcia braku. Taka regulacja praktycznie powtarza treść art. 120 k.p.k., który odnosi się do wszystkich pism procesowych, w tym również zażaleń. Nie ma potrzeby powtarzania w rozporządzeniu jednoznacznych przepisów ustawowych.

1.	§ 371. 1. Po otrzymaniu zażalenia na postanowienie w przedmiocie środka zapobiegawczego albo w przedmiocie zabezpieczenia majątkowego prokurator, nie dostrzegając możliwości uchylenia lub zmiany tych postanowień, niezwłocznie przesyła zażalenie wraz z aktami sądowi, który wydał zaskarżone orzeczenie bądź jest właściwy do rozpoznania zażalenia i przedstawia uzasadniony wniosek o podjęcie stosownego rozstrzygnięcia. 2. Akta sprawy mogą zostać przesłane sądowi w zakresie niezbędnym do wydania rozstrzygnięcia, chyba że sąd po ich otrzymaniu zażąda akt w całości.
2.	§ 372. 1. Uznając, że nie ma podstaw do uwzględnienia zażalenia na postanowienie zamykające drogę do wydania wyroku, prokurator jest obowiązany przedstawić je niezwłocznie właściwemu sądowi wraz z aktami sprawy i wnioskiem zawierającym jego stanowisko co do zasadności zażalenia. 2. Przed dokonaniem czynności, o których mowa w ust. 1, prokurator może osobiście

	przedsięwziąć lub zlecić Policji albo innemu uprawnionemu organowi sprawdzenie nowych istotnych faktów i dowodów, na które powołuje się wnoszący zażalenie. 3. Czynności, o których mowa w ust. 2 nie mogą trwać dłużej niż 21 dni od daty wpływu zażalenia, Po upływie tego terminu prokurator uwzględnia wniesione zażalenie lub przekazuje je do rozpoznania przez sąd w sposób, o którym mowa w ust. 1.
--	---

Przepis § 371 odpowiada dotychczas obowiązującemu § 259 RegProk. Paragraf ten, nie zawierający dotąd ustępów, wskazuje czynności jakie prokurator powinien podjąć po otrzymaniu zażalenia w przedmiocie środka zapobiegawczego albo (dotychczas „oraz”) w przedmiocie zabezpieczenia majątkowego. Jeżeli nie dostrzega możliwości uchylecia lub zmiany postanowienia powinien niezwłocznie przesłać zażalenie wraz z aktami i swoim stanowiskiem właściwemu sądowi. Powyższe w proponowanym przepisie ma stanowić ustęp pierwszy albowiem postuluje się jednocześnie wprowadzenie ustępu drugiego, stanowiącego, iż akta sprawy mogą zostać przesłane sądowi jedynie w zakresie niezbędnym do wydania rozstrzygnięcia, chyba że sąd po ich otrzymaniu zażąda akt w całości. Konieczność wprowadzenia takiej regulacji wynika z praktyki, w której w sprawach, w których materiały postępowania obejmują kilkanaście lub więcej tomów, przesłanie ich w całości do sądu celem ustosunkowania się przez sąd do zażalenia podejrzanego albo uniemożliwia prowadzenie czynności dowodowych w sprawie z braku akt albo zmusza do ich kserowania, co w przypadku wielotomowych spraw jest niezwykle problematyczne, zabierając czas pracownikom sekretariatu i generując bardzo duże koszty. Przesłanie do sądu akt jedynie w zakresie niezbędnym do wydania rozstrzygnięcia pozwala na zachowanie większości akt i nie wpływa w znaczącym stopniu na możliwość kontynuacji postępowania. Podkreślenia wymaga, iż jeżeli sąd zażąda akt w całości, uznając, iż w aktach sprawy znajdują się jeszcze inne materiały, które pozwolą na całościową ocenę stosowania środka i złożonego zażalenia, należy je niezwłocznie przesłać do sądu.

W § 372, odpowiadającym § 260 aktualnie obowiązującego RegProk, nieznacznie modyfikuje się obecne przepisy oraz proponuje się dodanie ustępu trzeciego. Omawiana jednostka redakcyjna odnosi się w pierwszym ustępie do procedury podejmowanej przez prokuratora w związku z otrzymaniem zażalenia na wydane w postępowaniu przygotowawczym postanowienie zamykające drogę do wydania wyroku, do którego prokurator się nie przychylił. W takiej sytuacji ma on obowiązek przesłać akta w całości do sądu wraz z wnioskiem zawierającym jego stanowisko w przedmiocie zażalenia. Ustęp drugi

zezwała jednocześnie w takiej sytuacji na podjęcie czynności lub wydanie Policji lub innemu uprawnionemu organowi polecenia co do podjęcia czynności mających na celu weryfikację nowych istotnych faktów i dowodów, na które powołuje się wnoszący zażalenie. Powyższa regulacja nie budzi wątpliwości co do jej zasadności i w tym zakresie nie przewiduje się zmian. Natomiast koniecznym wydaje się być uzupełnienie omawianej jednostki redakcyjnej o ustęp trzeci określający termin dla czynności przewidzianych w ustępie drugim poprzez wskazanie, iż nie mogą trwać dłużej niż 21 dni od dnia wpływu zażalenia. W sytuacji nie wykonania czynności po upływie terminu należy przesłać akta do sądu wraz z zażaleniem i wnioskiem prokuratora w przedmiocie zażalenia. Wprowadzenie powyższego unormowania podyktowane jest przede wszystkim koniecznością regulacji terminu w jakim prokurator może podejmować czynności weryfikacyjne, tak aby składający zażalenie nie był zmuszony oczekiwać w nieskończoność na działania organu, które – z różnych względów – mogą się przedłużać.

ROZDZIAŁ 10

Podjęcie i wznowienie postępowania

1.	§ 373. Postanowienie o podjęciu na nowo umorzonego śledztwa lub dochodzenia należy wydać niezwłocznie po ujawnieniu okoliczności wskazujących, że umorzenie postępowania było niezasadne.
2.	§ 374. 1. Jeżeli zasadne jest dokonanie czynności dowodowych, o których mowa w art.327 § 3 k.p.k., należy je przeprowadzić w rozsądnym czasie.
3.	§ 375. 1. Podjąć na nowo umorzone śledztwo lub dochodzenie może prokurator, który wydał lub zatwierdził postanowienie o umorzeniu postępowania przygotowawczego, a także prokurator nadrzędny. 2. Jeżeli decyzję o podjęciu postępowania wydał prokurator nadrzędny, nie przejmując go do własnego prowadzenia, przekazuje on prokuratorowi prowadzącemu sprawę pisemne szczegółowe wytyczne co do zakresu i rodzaju czynności do przeprowadzenia.
4.	§ 376. 1. W uzasadnieniu postanowienia o podjęciu na nowo lub wznowieniu umorzonego postępowania należy wskazać okoliczności stanowiące podstawę jego wydania. 2. O podjęciu na nowo i o wznowieniu umorzonego postępowania zawiadamia się pokrzywdzonego oraz instytucję państwową, samorządową lub społeczną, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie, a o wznowieniu również podejrzanego.
5.	§ 377. 1. Pismo zawierające żądanie wszczęcia lub podjęcia na nowo umorzonego postępowania przygotowawczego w sprawie, w której uprawomocniło się postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego albo o umorzeniu śledztwa lub dochodzenia, jeżeli w ocenie prokuratora nie uzasadnia wszczęcia lub podjęcia na nowo umorzonego postępowania, pozostawia się bez biegu. 2. Odpowiedzi składającemu pismo udziela kierownik jednostki organizacyjnej, w której wydano lub zatwierdzono postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania albo o jego umorzeniu. Odpowiedź powinna zawierać informację o pozostawieniu bez biegu następnych pism w tej samej sprawie, jeżeli nie zostaną przedstawione nowe okoliczności, podważające zasadność prawomocnego postanowienia o odmowie wszczęcia albo o umorzeniu postępowania przygotowawczego.
6.	§ 378. 1. Pismo kwestionujące zasadność prawomocnego postanowienia o umorzeniu postępowania przygotowawczego przeciwko osobie, będące co do istoty wnioskiem o

	wznowienie postępowania, przekazuje się do rozpoznania prokuratorowi nadrzędnemu nad prokuratorem, który wydał lub zatwierdził to postanowienie. 2. Pismo prokuratora nadrzędnego informujące wnioskodawcę o braku podstaw do wydania postanowienia w trybie art. 327 § 2 k.p.k. powinno zawierać także informację o możliwości pozostawienia bez biegu następnych pism w tej sprawie, jeżeli nie zostaną przedstawione w nich nowe okoliczności uzasadniające wznowienie postępowania.
7.	§ 379. 1. Jeżeli pismo zawiera wniosek o wydanie postanowienia przewidzianego w art. 328 k.p.k. lub potrzeba taka wyłoni się w toku badania sprawy, pismo wraz z aktami i stosownym wnioskiem prokuratora apelacyjnego przekazuje się Prokuraturze Generalnej. 2. Pismo informujące o braku podstaw do wydania postanowienia na podstawie art. 328 k.p.k. podpisuje dyrektor lub zastępca dyrektora właściwego departamentu Prokuratury Generalnej.
8.	§ 380. Korespondencję obejmującą sprawy uregulowane w niniejszym rozdziale przechowuje się w aktach podręcznych sprawy, z wyjątkiem pism i wniosków, które z uwagi na zawartą w nich treść mogą stanowić dowód w sprawie.

Paragraf 373 odpowiada dotychczas obowiązującemu § 261 RegProk i w swoim ustępie pierwszym (który aktualnie staje się jedyną normą w projektowanym przepisie) pozostaje bez zmian stanowiąc o konieczności niezwłocznego wydania postanowienia o podjęciu na nowo umorzonego śledztwa lub dochodzenia po ujawnieniu okoliczności wskazujących, że umorzenie postępowania było niezasadne.

Proponuje się natomiast uchylenie ustępu drugiego omawianego przepisu albowiem stanowi on powtórzenie regulacji ustawowej. Art. 327 § 1 k.p.k. – w przeciwieństwie do § 2 - nie podaje bowiem przyczyn, dla których umorzone postępowanie przygotowawcze może być podjęte na nowo wskazując jedynie, iż można dokonać tego w każdym czasie. *A contrario*, biorąc także pod uwagę treść § 2 tego przepisu wskazującego, że wznowienie prawomocnie umorzonego postępowania może nastąpić tylko, gdy ujawnią się nowe istotne fakty lub dowody nie znane w poprzednim postępowaniu albo gdy zachodzi okoliczność określona w art. 11 § 3 k.p.k., należy wnioskować, że nie jest wymagane ujawnienie się nowych faktów i dowodów do podjęcia na nowo umorzonego postępowania. Kwestia ta nie budzi jakichkolwiek wątpliwości w doktrynie, stąd powtarzanie oczywistych treści wynikających z lektury art. 327 § 1 k.p.k. jest nieuzasadnione.

Przepis § 374 stanowi *novum* w obecnym stanie prawnym i nakazuje przeprowadzenie czynności dowodowych wynikających z art. 327 § 3 k.p.k. (przed wydaniem postanowienia o podjęciu lub wznowieniu postępowania przygotowawczego) w rozsądnym czasie, tak, aby nie trwały one ponad niezbędną ku temu miarę. Jeżeli zasadne jest dokonanie wskazanych czynności prokurator wydaje zarządzenie.

Paragraf 375, odpowiadający dotychczas obowiązującemu § 262 RegProk, wskazuje jaki prokurator uprawniony jest do podjęcia na nowo umorzonego postępowania przygotowawczego. Dotychczasowa regulacja stanowiła, iż może to być jedynie prokurator, który wydał lub zatwierdził postanowienie o umorzeniu postępowania, a także prokurator nadrzędny, jednakże tylko wówczas, gdy przejmuje sprawę do swego prowadzenia. Obecnie proponuje się wykreślenie ostatniej z możliwości i utworzenie ustępu drugiego, który pozwala na podjęcie na nowo umorzonego postępowania przygotowawczego także przez prokuratora nadrzędnego, nawet gdy nie przejmuje sprawy do swojego prowadzenia, z tymże przekazując prokuratorowi prowadzącemu sprawę pisemne szczegółowe wytyczne co do zakresu i rodzaju czynności do przeprowadzenia. Zwrócić bowiem należy uwagę, że nieuzasadnioną wydaje się być sytuacja, w której postępowania o nieskomplikowane czyny należy prowadzić w jednostce nadrzędnej tylko z tego powodu, że postępowanie w tej sprawie zostało podjęte na nowo.

Kolejny, § 376 odpowiada w swojej treści § 263 obecnie obowiązującego RegProk, regulując treść uzasadnienia postanowienia o podjęciu na nowo lub o wznowieniu umorzonego postępowania (ust. 1) oraz obowiązki organu związane z zawiadamianiem uprawnionych o wydaniu postanowienia (ust. 2). W przepisie tym nie dokonano zmian.

Proponuje się jednocześnie usunięcie dotychczas obowiązującego przepisu § 264 RegProk. Przepis ten w chwili obecnej stanowi, iż Prokurator Generalny może uchylić prawomocne postanowienie o umorzeniu postępowania przygotowawczego na podstawie art. 328 k.p.k., jeżeli materiał dowodowy istniejący w chwili podejmowania decyzji o umorzeniu wskazuje, że jednocześnie brak jest podstaw do wznowienia postępowania. Przepis ten w części powtarza uregulowanie zawarte w art. 328 k.p.k. Jednocześnie w części mówiącej o możliwości podjęcia decyzji o uchyleniu postanowienia przez Prokuratora Generalnego tylko gdy brak jest podstaw do wznowienia postępowania jest on sprzeczny ze wskazanym przepisem procedury karnej. Art. 328 k.p.k. pozwala bowiem Prokuratorowi Generalnemu na

podjęcie decyzji o uchyleniu postanowienia także, gdy wystąpiły w sprawie podstawy do wznowienia postępowania.

Następne trzy jednostki redakcyjne, § 377-379 odpowiadają § 265 obecnie obowiązującego RegProk. Ze względu na zbyt rozbudowaną strukturę tego przepisu proponuje się podzielenie jego treści na trzy oddzielne paragrafy. I tak § 377 odpowiadają dwa pierwsze ustępy § 265 RegProk i odnoszą się one do możliwości pozostawienia przez kierownika jednostki organizacyjnej, w której wydano lub zatwierdzono postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego albo o umorzeniu śledztwa lub dochodzenia, bez biegu pisma zawierającego żądanie wszczęcia lub podjęcia na nowo umorzonego postępowania przygotowawczego w sprawie, w której uprawomocniło się postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego albo o umorzeniu śledztwa lub dochodzenia, jeżeli nie uzasadnia wszczęcia lub podjęcia na nowo postępowania. W stosunku do uprzedniej regulacji w tym zakresie nie wprowadza się zmian. Modyfikacji ulega natomiast dotychczasowy ustęp drugi, który zobowiązywał prokuratora nie uwzględniającego ponownego wniosku w tym przedmiocie, do przekazania pisma prokuratorowi nadrzędnego nad tym, który wydał postanowienie, którego dotyczy pismo. Aktualnie proponuje się zmienić powyższą procedurę i poinformować wnoszącego już przy pierwszym piśmie o pozostawieniu pisma bez biegu, iż każde następne pismo w sprawie również zostanie pozostawione bez biegu, jeżeli nie zostaną w nim przedstawione nowe okoliczności, podważające zasadność prawomocnego postanowienia o odmowie wszczęcia albo o umorzeniu postępowania przygotowawczego.

Natomiast § 378, odpowiadający § 265 ust. 3 RegProk oraz § 379 odpowiadający § 265 ust. 4 RegProk, pozostają bez istotnych zmian w stosunku do dotychczasowych rozwiązań.

Zgodnie z ostatnim, **380 paragrafem** omawianego rozdziału korespondencję obejmującą sprawy w nim uregulowane przechowuje się w aktach podręcznych sprawy, z wyjątkiem pism i wniosków, które z uwagi na zawartą w nich treść mogą stanowić dowód w sprawie. Regulacja ta jest podyktowana rozstrzygnięciem ewentualnych wątpliwości co do umiejscowienia tego typu materiałów.

ROZDZIAŁ 11

Postępowanie przyspieszone

W zakresie postępowania przyspieszonego – które aktualnie ma marginalne znaczenie praktyczne – wprowadzono istotne zmiany. Po pierwsze wykreślono treść dotychczasowego § 266 RegProk, gdyż przepis ten zaprzeczał istocie postępowania przyspieszonego i był sprzeczny z art.517d § 1 k.p.k., który *expressis verbis* wskazuje, że to Policja inicjuje postępowanie przyspieszone swoim wnioskiem do sądu (wyjątek od tego przewiduje tylko § 2 tego artykułu). Usunięto również dotychczasowy § 269, gdyż powtarzał on regulację zawartą już w k.p.k. Skutkiem tego regulacja regulaminowa uległa istotnemu ograniczeniu.

1.	§ 381. Prokurator, na wniosek Policji przed skierowaniem wniosku o rozpoznanie sprawy w postępowaniu przyspieszonym w razie konieczności wydaje postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia majątkowego.
2.	§ 382. W przypadku wskazanym w art.517d § 2 k.p.k., jeżeli prokurator uznaje, że brak jest podstaw do zatwierdzenia wniosku o rozpoznanie sprawy w postępowaniu przyspieszonym, podejmuje decyzję co do właściwej formy dalszego postępowania albo wydaje postanowienie o jego umorzeniu. 2. Przepis ust.1 stosuje się odpowiednio w przypadku przekazania sprawy przez sąd celem przeprowadzenia postępowania przygotowawczego. 3. Jeżeli prokurator, powiadomiony przez Policję o skierowaniu wniosku o rozpoznanie sprawy w postępowaniu przyspieszonym lub na skutek okoliczności ujawnionych w toku postępowania sądowego, uznaje, że brak jest podstaw do rozpoznania sprawy w postępowaniu przyspieszonym, przedstawia sądowi pisemnie lub ustnie do protokołu rozprawy wniosek o przekazanie sprawy właściwemu prokuratorowi w celu przeprowadzenia postępowania przygotowawczego na zasadach ogólnych.

W § 381 – odpowiedniku § 267 RegProk – pozostawiono jedynie dyspozycję dotyczącą wydawania postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym, jako zastrzeżonego *ex lege* do kompetencji prokuratora. Procedura karna nie przewiduje natomiast, przeciwnie niż aktualny Regulamin, zatwierdzania wniosku o skierowania sprawy do postępowania przyspieszonego przez prokuratora, ani jego działań związanych z dowodami rzeczowymi.

Z tych samych przyczyn, jak powyżej, tj. niezgodności z czytelną procedurą określoną w k.p.k., modyfikacji wymagał § 268 RegProk, który transponowany został do § 382 projektu Regulaminu. Nowością jest natomiast treść ust.3 tego przepisu, która czyni zadość potrzebie ustalenia postępowania

prokuratora, gdy uznaje on wniosek Policji o rozpoznanie sprawy w postępowaniu przyspieszonym za bezzasadny lub okoliczności ujawnione w toku postępowania przed sądem wskazują na niemożność rozstrzygnięcia sprawy w tym trybie.

ROZDZIAŁ 12

Postępowanie w sprawach z oskarżenia prywatnego

1.	§ 383. Jeżeli zawiadomienie o przestępstwie ściganym z oskarżenia prywatnego, w tym także po przeprowadzeniu czynności przewidzianych w art. 307 k.p.k., nie daje podstaw do stwierdzenia istnienia interesu publicznego we wszczęciu postępowania z urzędu, prokurator wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania. Pokrzywdzonego poucza się o prawie do złożenia prywatnego aktu oskarżenia, w tym o treści art. 487 i art. 488 § 1 k.p.k., ze wzmianką, że w przypadku jego wniesienia materiały sprawy zostaną na jego żądanie przesłane sądowi.
2.	§ 384. Jeżeli dowody zebrane w toku postępowania przygotowawczego wszczętego o przestępstwo ścigane z oskarżenia prywatnego nie potwierdzają oceny, o której mowa w art. 60 § 1 k.p.k., prokurator wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania z uwagi na brak interesu społecznego w kontynuowaniu ścigania z urzędu. Przepis § 384 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.
3.	§ 385. Jeżeli w toku postępowania przygotowawczego wszczętego o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego okaże się, że czyn będący przedmiotem postępowania jest przestępstwem ściganym z oskarżenia prywatnego, a interes społeczny nie wymaga ścigania z urzędu, prokurator wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania z uwagi na brak interesu społecznego w objęciu ścigania z urzędu. W uzasadnieniu postanowienia należy wykazać brak w czynie znamion przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego oraz brak interesu społecznego w ściganiu sprawcy z urzędu. Przepis § 384 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

Przepis **§ 383** uległ zasadniczej zmianie w stosunku do swego odpowiednika *de lege lata*, tj. § 270 RegProk. Zgodnie z tym ostatnim, jeżeli zawiadomienie o przestępstwie ściganym z oskarżenia prywatnego nie daje podstaw do wszczęcia postępowania z urzędu, prokurator przekazuje doniesienie właściwemu sądowi, powiadamiając o tym pokrzywdzonego. *De lege ferenda* uznano, że nie ma żadnych podstaw do faktycznego inicjowania prywatnoskargowego postępowania sądowego przez prokuratora - bez zamiaru przecież objęcia czynu ściganiem z urzędu - a do czego sprowadza się przekazanie do sądu zawiadomienia złożonego prokuratorowi przez pokrzywdzonego. Kwestie te są bowiem wyczerpująco uregulowane w rozdziale 52 k.p.k. i nie przewidują one aktywności prokuratora

w tej sferze. Stąd, zgodnie z nową regulacją, prokurator nie widząc interesu publicznego w objęciu czynu objętego złożonym zawiadomieniem ściganiem z urzędu, winien wydać postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego, przy czym postanowienie to może (ale nie musi) być poprzedzone przeprowadzeniem postępowania sprawdzającego w trybie art.307 k.p.k., tak, aby zebrać możliwą całość dostępnych informacji dla podjęcia właściwej decyzji merytorycznej. Zgodnie ze zdaniem drugim omawianego przepisu, prokurator pouczy wówczas pokrzywdzonego o prawie do złożenia prywatnego aktu oskarżenia, w tym o treści art. 487 i art. 488 § 1 k.p.k., ze wzmianką, że w przypadku jego wniesienia materiały sprawy zostaną na jego żądanie przesłane sądowi.

Paragrafy 384 i 385 stanowią odpowiedniki § 271 i 272 obecnie obowiązującego RegProk. Przepisy te odnoszą się do dalszych czynności podejmowanych w postępowaniu w sytuacji, gdy w postępowaniu przygotowawczym toczącym się o czyn ścigany z oskarżenia prywatnego okaże się, że w sprawie nie występuje interes społeczny (§ 271) lub w postępowaniu przygotowawczym toczącym się o czyn z oskarżenia publicznego okaże się, że czyn ten jest jednak czynem ściganym z oskarżenia prywatnego a w sprawie nie występuje interes społeczny (§ 272). W takiej sytuacji postępowanie podlega umorzeniu. W ich zakresie nie dokonano istotnych zmian poza poprawkami o charakterze porządkująco-redakcyjnym.

ROZDZIAŁ 13

Udział prokuratora w postępowaniu sądowym w sprawach karnych

Proponowana treść rozdziału 13 projektu Regulaminu różni się od ujęcia tej problematyki w obecnie obowiązującym Regulaminie prokuratorskim. Zmiany mają dwójaki charakter. W pierwszej kolejności wiążą się one z modyfikacjami, jakie do modelu polskiego procesu karnego wnosi ustawa z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, która w swej zasadniczej części wejdzie w życie 1 lipca 2015 r. Oprócz powyższych – zasadniczych w swoim charakterze zmian - pozostałe mają charakter porządkujący.

W projekcie utrzymana zbliżona wewnętrzna struktura (z tym, że zamiast działu Regulaminu, jest to obecnie rozdział) do istniejącej w obecnie obowiązującym Regulaminie prokuratorskim, z dodaniem jednak jednego oddziału. Dzielą się one następująco:

- Oddział 1 Przepisy ogólne
- Oddział 2 Czynności przygotowawcze prokuratora do udziału w rozprawie
- Oddział 3 Udział prokuratora w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji
- Oddział 4 Środki odwoławcze
- Oddział 5 Udział prokuratora w postępowaniu przed sądem odwoławczym
- Oddział 6 Zaskarżanie prawomocnych orzeczeń.

Oddział 1

Przepisy ogólne

1.	§ 386. W postępowaniu przed sądem prokurator sprawuje funkcję oskarżyciela publicznego oraz podejmuje czynności zmierzające do prawidłowego i jednolitego stosowania prawa. W tym celu: 1) bierze udział w rozprawach i posiedzeniach; 2) składa wnioski dowodowe oraz przeprowadza dowody zmierzające do prawidłowego ustalenia podstaw faktycznych zapadających rozstrzygnięć; 3) składa oświadczenia i wnioski, w szczególności co do wymiaru kary i innych środków reakcji prawnokarnej; 4) zaskarża orzeczenia i zarządzenia, które uznaje za niesłuszne.
----	--

2.	§ 387. Prokurator w toku postępowania sądowego dąży do realizacji celów postępowania karnego określonych w art. 2 § 1 k.p.k. oraz współdziała z sądem w przeprowadzeniu postępowania w sposób rzetelny, sprawny oraz z poszanowaniem godności jego uczestników.
----	--

W § 386 częściowo przeformułowane zostały podstawowe zadania prokuratora w toku postępowania jurysdykcyjnego.

W pkt. 2 dodano, że rolą prokuratora w postępowaniu sądowym jest składanie wniosków dowodowych oraz przeprowadzanie dowodów zmierzających do prawidłowego ustalenia podstaw faktycznych zapadających rozstrzygnięć. Konieczność zaakcentowania tego zadania ściśle wiąże się z wprowadzonymi ustawą z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw zmianami w modelu polskiego procesu karnego, które zapewnić mają jego większą niż dotychczas kontrydiktoryjność. Zgodnie z założeniami ustawodawcy w nowym modelu procesu karnego to zadaniem stron, a nie sądu będzie prowadzenie postępowania dowodowego. Temu ostatniemu inicjatywę dowodową pozostawiono jedynie w bardzo wąskim zakresie. Powyższe wymusza zatem wyraźnie wskazanie w projekcie Regulaminu na znaczenie aktywności prokuratora w toku postępowania dowodowego.

Zmiana brzmienia pkt 3 ma charakter porządkujący. Po pierwsze, wskazano, że obok wniosków prokurator składa także oświadczenia (np. w przedmiocie stanowiska innej strony). Po drugie, utrzymano istniejące w obecnie obowiązującym § 329 pkt 2 Regulaminu prokuratorskiego wskazanie na wnioski odnoszące się do kary, ale doprecyzowano, że chodzić może w szczególności o te właśnie wnioski i dodano, że wnioski te dotyczyć mogą także innych środków reakcji prawnokarnej (np. środków karnych czy probacyjnych).

W pkt 4 zachowano odwołanie się do uprawnienia do zaskarżania orzeczeń i zarządzeń, które prokurator uznaje za niesłuszne (§ 329 pkt 3 obecnie obowiązującego Regulaminu prokuratorskiego).

Paragraf 387 stanowi nieznaczną modyfikację obecnie obowiązującego § 330 Regulaminu prokuratorskiego. Usunięto z jego treści odwołanie do sprawności postępowania, gdyż mieści się ono w powoływanym w tym przepisie pojęciu rzetelności procesowej.

Oddział 2

Czynności przygotowawcze prokuratora do udziału w rozprawie

Regulacja niniejszego Oddziału związana jest z szeroko rozbudowanym instrumentem usprawnienia postępowania sądowego w I instancji, w ramach reformy procedury karnej jakim jest posiedzenie przygotowawcze do rozprawy, zmodyfikowane w treści art.349 k.p.k.

1.	§ 388. 1. Udział prokuratora w posiedzeniu, o którym mowa w art.349 k.p.k. jest obowiązkowy. 2. W posiedzeniu, o którym mowa w ust.1 bierze udział prokurator, który w danej sprawie prowadził lub nadzorował postępowanie przygotowawcze albo wniósł skargę lub wniosek inicjujący postępowanie przed sądem. Odstępstwo od tej zasady jest dopuszczalne tylko w przypadkach szczególnie uzasadnionych, a zwłaszcza w razie wyznaczenia do uczestnictwa w postępowaniu sądowym innego prokuratora.
2.	§ 389. Jeżeli prezes sądu nie wyznaczył posiedzenia, o którym mowa w art.349 k.p.k., a prokurator dostrzega taką konieczność, zwraca się z wnioskiem w tej mierze, przedstawiając jednocześnie swoje stanowisko w zakresie określonym w § 6 tego przepisu.
3.	§ 390. Jeżeli w trybie art.338 § 1 lub art.381 § 2 k.p.k. złożono wniosek o zobowiązanie prokuratora do uzupełnienia materiałów postępowania przygotowawczego załączonych do aktu oskarżenia, prokurator stanowisko w tej kwestii przedstawia na piśmie lub do protokołu posiedzenia, o którym mowa w art.349 k.p.k..

W **§ 388** ust.1 wprowadzono zasadę obligatoryjnego udziału prokuratora w posiedzeniu przygotowawczym. Taka regulacja wydaje się oczywista, w świetle znaczącego zwiększenia kontradiktoryjności procesu, celowi posiedzenia oraz sprzyjać będzie właściwemu wypełnieniu roli oskarżycielskiej przez prokuratora. Przy czym (ust.2), co wydaje się również racjonalne, w posiedzeniu, winien brać udział prokurator, który w danej sprawie prowadził lub nadzorował postępowanie przygotowawcze albo wniósł skargę lub wniosek inicjujący postępowanie przed sądem. Ta osoba zna bowiem najlepiej sprawę i najumiejtniej winna wpływać na zaplanowanie rozprawy, tak aby z jednej strony wspomagać skuteczną realizację celów postępowania karnego, a z drugiej dobrać właściwą taktykę procesową z punktu widzenia oskarżyciela publicznego. Oczywiście, w praktyce takie „autorskie” uczestnictwo nie zawsze będzie możliwe (choćby z przyczyn losowych), lub też

etap sądowy danej sprawy zostanie przydzielony innemu prokuratorowi. Dlatego też w zdaniu drugim ustępu drugiego, dopuszczono na zasadzie wyjątku obecność na posiedzeniu innego prokuratora.

Ponieważ wyznaczenie posiedzenia przygotowawczego zależy od sądu, który nie musi tego czynić z własnej inicjatywy, przepis **§ 389** zezwala, a nawet zachęca prokuratora do wystąpienia do sądu o przeprowadzenie takiego posiedzenia, jeżeli prokurator uznaje taką potrzebę. Wystąpienie winno zawierać stanowisko prokuratora, o którym mowa w art.349 § 6 k.p.k., tj. wnioski dowodowe (choć te powinny być już zasadniczo zawarte w akcie oskarżenia, zgodnie z art.333 § 1 k.p.k.) oraz informacje i oświadczenia, w szczególności o proponowanych terminach rozpraw i ich przedmiocie, terminach usprawiedliwionej nieobecności uczestników procesu, a także oświadczenia wskazujące na potrzebę wezwania na rozprawę główną biegłych, kuratora sądowego, sprawdzenia danych o karalności oskarżonego oraz inne oświadczenia dotyczące okoliczności istotnych dla sprawnego przeprowadzenia dalszego postępowania

Z kolei **§ 390** nawiązuje do treści dwóch regulacji znowelizowanego k.p.k., na mocy których strona przeciwna może wystąpić do sądu o zobowiązanie prokuratora do przedstawienia na rozprawie dodatkowych dokumentów z akt postępowania przygotowawczego, od których przekazania prokurator odstąpił zgodnie z dyspozycją art.334 § 2 k.p.k. Prokurator winien wówczas odnieść się, albo ustnie na posiedzeniu przygotowawczym, albo w swoim stanowisku pisemnym do zasadności takiego wniosku, co ułatwi sądowi rozstrzygnięcie w tej mierze.

Oddział 3

Udział prokuratora w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji

Proponowane przepisy kolejnego Oddziału znacznie modyfikują zasady udziału prokuratora w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji. Jest to niezbędne, z jednej strony z uwagi na zastrzeżenia co do części regulacji obecnego Regulaminu Prokuratury. Przede wszystkim jednak ten fragment wymaga modyfikacji wobec zasadniczego punktu reformy procedury karnej, tj. wzmocnienia kontrydiktoryjności procesu i zwiększenia odpowiedzialności prokuratora za wynik postępowania sądowego.

1.	§ 391. 1. Prokurator uczestniczy w rozprawie oraz posiedzeniu sądu (prokurator sesyjny), gdy ustawa tak stanowi. 2. Prokurator powinien uczestniczyć w rozprawie oraz posiedzeniu sądu także wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że jego obecność jest niezbędna dla zapewnienia prawidłowości rozstrzygnięcia, chyba że wystarczające jest przedstawienie sądowi stanowiska na piśmie.
2.	§ 392. 1. Jako prokurator sesyjny do udziału w całej rozprawie głównej powinien być wyznaczony prokurator, który w danej sprawie prowadził lub nadzorował postępowanie przygotowawcze albo wniósł skargę lub wniosek inicjujący postępowanie przed sądem. 2. Jeżeli nie jest możliwe wyznaczenie prokuratora, o którym mowa w ust.1, kierownik jednostki organizacyjnej Prokuratury do udziału w rozprawie głównej wyznacza innego prokuratora, starając się zapewnić, aby była to ta sama osoba w toku całej rozprawy głównej.
3.	§ 393. W sprawach skomplikowanych, a także w sytuacji, gdy postępowanie prowadził zespół prokuratorów, w celu zapewnienia prawidłowego toku postępowania przed sądem, do łącznego udziału w rozprawie (posiedzeniu) można wyznaczyć więcej niż jednego prokuratora, ale nie więcej niż dwóch, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach nie więcej niż trzech.
4.	§ 394. Na rozprawie (posiedzeniu) prokurator składa wnioski lub oświadczenia, jeżeli wymaga tego dobro postępowania i wypowiada się co do wniosków zgłaszanych przez uczestników postępowania. Prokurator zwraca uwagę, aby jego wypowiedzi były zaprotokołowane z możliwą dokładnością.
5.	§ 395. Jeżeli oskarżony złożył wniosek, o którym mowa w art.387 § 1 k.p.k., prokurator sesyjny podejmuje samodzielnie decyzję, czy sprzeciwia się mu.
6.	§ 396. 1. Jeżeli w toku postępowania przed sądem ujawniły się okoliczności wskazujące na oczywisty brak faktycznych lub prawnych podstaw oskarżenia, prokurator składa oświadczenie o cofnięciu aktu oskarżenia.. 2. Jeżeli na rozprawie nie jest obecny autor aktu oskarżenia, złożenie oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, wymaga uzyskania zgody prokuratora bezpośrednio przełożonego. W razie potrzeby prokurator w tym celu wnosi o zarządzenie przerwy w rozprawie.
7.	§ 397. Prokurator w przemówieniu końcowym, po przedstawieniu istotnych okoliczności sprawy, omówieniu i ocenie dowodów, wskazuje na prawne i społeczne

	aspekty sprawy, uzasadniając kwalifikację prawną czynu, rodzaj i wymiar wnioskowanej kary i środków karnych oraz innych rozstrzygnięć.
8.	§ 398. 1. W sprawach, w których funkcje oskarżycielskie przed sądami rejonowymi wykonują przedstawiciele innych organów, prokurator rejonowy udziela tym organom wskazówek i zaleceń w wypełnianiu funkcji oskarżycielskiej, jeżeli jest to niezbędne. 2. W sprawach, o których mowa w ust. 1, prokurator zapoznaje się z treścią orzeczeń i w miarę potrzeby zaskarża je.
9.	§ 399. 1. Z przebiegu i wyników rozprawy (posiedzenia) prokurator sesyjny składa niezwłocznie pisemne sprawozdanie prokuratorowi bezpośrednio przełożonemu lub zwierzchnikowi służbowemu, który stwierdza przyjęcie sprawozdania. 2. Sprawozdanie winno zawierać zwięzłą informację o sędzie, dacie rozprawy, i sygnaturze sprawy, osobach składu orzekającego, stawiennictwie stron, świadków i biegłych, przeprowadzonych czynnościach i ich zakresie, zgłoszonych wnioskach stron, zapadłych orzeczeniach i zarządzeniach oraz wyznaczonych dalszych terminach rozprawy, a w razie potrzeby o innych istotnych kwestiach. 3. W aktach podręcznych sprawy sprawozdania gromadzi się w wydzielony sposób. Do tego samego zbioru dołącza się również niezwłocznie protokół każdej rozprawy, w formie kserokopii lub odpisu uzyskanego drogą elektroniczną. Sąd zobowiązany jest przekazać protokół najpóźniej w ciągu 3 dni po terminie rozprawy (posiedzenia).
10.	§ 400. Jeżeli w toku rozprawy zapadł wyrok lub postanowienie, prokurator o którym mowa w § 392 ust.1, a jeżeli jest to niemożliwe, prokurator sesyjny w sprawozdaniu zawiera ocenę co do zasadności orzeczenia oraz konieczności uzyskania jego pisemnego uzasadnienia.
11.	§ 401. 1. Wniosek o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku składa prokurator, o którym mowa w § 392 ust.1, lub jego zwierzchnik służbowy, albo prokurator bezpośrednio przełożony. Wniosek o sporządzenie na piśmie uzasadnienia orzeczenia, które wydano w sprawie obejmującej więcej niż jednego oskarżonego, powinien wskazywać, którego z oskarżonych dotyczy. 2. Po uzyskaniu uzasadnienia orzeczenia prokurator wskazany w ust.1 dokonuje ponownej oceny orzeczenia, wskazując podstawy do jego zaskarżenia lub omawiając brak takich podstaw. Decyzja o odstąpieniu od zaskarżenia orzeczenia podlega zatwierdzeniu przez prokuratora bezpośrednio przełożonego lub zwierzchnika służbowego.

	3. Prokurator bezpośrednio przełożony może wyznaczyć innego prokuratora niż uczestniczący w rozprawie lub posiedzeniu do dokonania oceny zasadności orzeczenia. Ocenę taką poprzedza zapoznanie się z aktami danej sprawy.
--	--

Paragraf 391 przeformułowuje zasady udziału prokuratora w rozprawach i posiedzeniach sądowych. *De lege lata*, zgodnie z § 331 § 1 RegProk prokurator uczestniczy w posiedzeniach sądu, gdy ustawa tak stanowi, oraz gdy sąd rozpoznaje wniosek prokuratora albo rozstrzyga zażalenie na jego decyzję. Tak szeroko zakrojony obowiązek uczestnictwa jest niewłaściwy, obligując prokuratora do udziału nawet w tych posiedzeniach, w których jego obecność ma charakter czysto formalny, a stanowisko prokuratora może być wyczerpująco i w niezbędnym zakresie zawarte w odpowiedniego rodzaju piśmie do sądu. Zważyć przecież trzeba, że każde udanie się do sądu odrywa prokuratora od wykonywania szeregu innych czynności, z których ustawa go nie zwalnia, a także generuje koszty, jeżeli sąd ma siedzibę w innej miejscowości niż dana prokuratura.

Stąd też nowa regulacja nakazuje udział prokuratora tylko w tych rozprawach posiedzeniach, w których jest on obligatoryjny z mocy ustawy. W innych tego typu czynnościach sądu prokurator uczestniczy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że jego obecność jest niezbędna dla zapewnienia prawidłowości rozstrzygnięcia, chyba że wystarczające jest przedstawienie sądowi stanowiska na piśmie. Zatem to do prokuratora i ewentualnie jego przełożonego należeć będzie decyzja, czy osobisty udział jest niezbędny.

Regulamin wprowadza również do terminologii rozporządzenia, do tej pory w nim nie występujące, ale funkcjonujące w praktyce pojęcie prokuratora sesyjnego, tj. biorącego udział w rozprawie lub posiedzeniu, niezależnie, czy ma to charakter obligatoryjny, czy z wyboru).

Zgodnie z § 392 ust.1, jako prokurator sesyjny do udziału w całej rozprawie głównej powinien być wyznaczony prokurator, który w danej sprawie prowadził lub nadzorował postępowanie przygotowawcze albo wniósł skargę lub wniosek inicjujący postępowanie przed sądem. Jest to oczywista konsekwencja reformy k.p.k., aczkolwiek podkreślić należy, że już obecny Regulamin zawiera podobne postanowienie w § 332 ust.2. Zmianę przynosi natomiast ust.2 projektowanego przepisu, albowiem jeżeli nie jest możliwe wyznaczenie prokuratora, o którym mowa w ust.1, kierownik jednostki organizacyjnej Prokuratury do udziału w rozprawie głównej wyznacza innego prokuratora, starając się zapewnić, aby była to ta sama osoba w toku całej rozprawy głównej. W innym wypadku prowadzenie skutecznego

oskarżenia przed sądem będzie niezwykle trudne. Inną sprawą jest natomiast to, że ust.2 nie może ustanawiać obowiązku, lecz jedynie wzmocniony postulat („starając się zapewnić”). Niedostatek prokuratorów, czy też personelu wspomagającego jego [racę 9a zwłaszcza asystentów), zwłaszcza na szczeblu rejonowym, choć nie tylko oraz zwiększony zakres obowiązków prokuratora w postępowaniu przygotowawczym, spowoduje, że i tak realizacja przepisu § 392 stoi pod znaczącym znakiem zapytania.

Przepis § 393 w nieco zmienionej formule powtarza trafny § 333 ust.2 RegProk. Proponowaną treść poszerzono o możliwość udziału więcej niż jednego prokuratora także w posiedzeniu sądu (niekiedy bowiem na posiedzeniach takich rozstrzygane są bardzo złożone, trudne i rozbudowane kwestie). Przede wszystkim jednak doprecyzowano, że chodzi o udział większej liczby prokuratorów w tej samej rozprawie lub posiedzeniu, co nie wynika jasno z obecnego brzmienia przepisu. Podkreślić bowiem należy, że w szczególnych sytuacjach, tym bardziej przy rozbudowaniu obowiązków prokuratora w postępowaniu sądowym od lipca 2015 r., prawidłowy proces oskarżania wymagać będzie współdziałania, uzupełniania się i wspierania się na danej rozprawie przez dwóch (a w bardzo wyjątkowych sytuacjach nawet trzech) prokuratorów. Nieracjonalna też jest sytuacja w której nierzadko w wielkich procesach, z udziałem wielu oskarżonych i ich obrońców, całość zmagania ze stroną przeciwną spada wyłącznie na barki jednego prokuratora.

Paragraf 394 precyzuje w pierwszej kolejności, że prokurator składa nie tylko wnioski, ale także oświadczenia. Ponadto wskazuje się, że czyni to w tych sytuacjach, w których wymaga tego dobro postępowania. Obecne uregulowanie jest bowiem zbyt szerokie, *de facto* obligując prokuratora do zajęcia stanowiska we wszystkich kwestiach wymagających rozstrzygnięcia przez sąd, niezależnie od tego czy w danym postępowaniu zaistnieje taka potrzeba. Ponadto proponuje się odstąpienie od umieszczenia w omawianej jednostce redakcyjnej oczywiście, gdyż wynikającej z istoty wniosku lub oświadczenia, kwestii jaką jest należyte sprecyzowanie własnego stanowiska. Zaznaczyć jednak należy, że ostatnie zdanie tego przepisu („Prokurator zwraca uwagę, aby jego wypowiedzi były zaprotokołowane z możliwą dokładnością.”), skądinąd słuszne, jest w praktyce nie do zrealizowania, albowiem warunki techniczne sal sądowych w Polsce uniemożliwiają prokuratorom (podobnie jak oskarżonym i obrońcom) śledzenie zapisów w protokole rozprawy dyktowanym (a nieraz jedynie kontrolowanym wzrokowo) przez sędziego, co stwarza duże pole do błędów i nieścisłości.

W § 395 zawarto nowe, jednoznaczne upoważnienie dla prokuratora sesyjnego do odrzucenia lub zaakceptowania propozycji oskarżonego do dobrowolnego poddania się karze bez przeprowadzenia postępowania dowodowego, o której mowa w art.387 k.p.k. Przyspieszy to procedowanie przed sądem. Nic nie stoi natomiast na przeszkodzie, by w takiej sytuacji – jeżeli uznaje to za stosowne – prokurator poprosił sąd o krótką przerwę, celem dokonania konsultacji telefonicznej z przełożonym, czy z autorem aktu oskarżenia (jeżeli nie jest nim sam).

Przepis § 396 stanowi istotne *novum* związane z nowelizacją przepisu art. 14 § 2 k.p.k. wprowadzoną ustawą z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, która wchodzi w życie 1 lipca 2015 r. W obecnym stanie prawnym w momencie wniesienia oskarżenia do sądu, to sąd staje się dysponentem skargi. W konsekwencji odstąpienie od oskarżenia nie wiąże sądu. Sytuacja ulegnie zmianie po wejściu w życie sygnalizowanej powyżej nowelizacji art. 14 § 2 k.p.k. (od 1 lipca 2015 r.). Ustawodawca zmienia bowiem radykalnie terminologię i wprowadza możliwość cofnięcia aktu oskarżenia. Skutkiem cofnięcia aktu oskarżenia będzie umorzenie postępowania, chyba, że po rozpoczęciu przewodu sądowego sprzeciwi się temu oskarżony. W związku z projektowaną zmianą i brakiem unormowania precyzującego kwestię cofnięcia aktu oskarżenia w projekcie Prawa o prokuraturze z 20 lutego 2014 r. proponuje się, aby w Regulaminie przyjąć zasadę, zgodnie z którą prokurator składa oświadczenie o cofnięciu aktu oskarżenia w sytuacji, gdy ustalone w sprawie okoliczności prawne lub faktyczne jednoznacznie wskazują, że oskarżenie jest bezzasadne. Ze względu na daleko idące konsekwencje cofnięcia aktu oskarżenia proponuje się ponadto przyjęcie zasady, że złożenie stosownego oświadczenia wymaga uzyskania zgody prokuratora bezpośrednio przełożonego. Rozwiązanie to stwarza możliwie najlepsze warunki do podjęcia merytorycznie właściwej decyzji w omawianej kwestii.

Paragraf 397 stanowi odpowiednik obecnie obowiązującego § 334 Regulaminu prokuratorskiego.

Przepis § 398 wymaga przeformułowania według proponowanego brzmienia. Celowe jest rozdzielenie i uporządkowanie materii, która obecnie uregulowana jest w § 335 RegProk. W nowej treści przyjmuje się, że w ust. 1 uregulowana zostanie kwestia udzielania nieprokuratorskim oskarżycielom publicznym wskazówek i zaleceń w wypełnianiu funkcji oskarżycielskiej. Natomiast w ust. 2, jako odrębne od powyższego zagadnienie, ujęto

obowiązek prokuratora zapoznawania się z treścią orzeczeń i w miarę potrzeby ich zaskarzania.

Zmiany w § 399-401 (będących odpowiednikiem § 336 obecnie obowiązującego RegProk) mają charakter zarówno dostosowujący brzmienie Regulaminu do nowelizacji k.p.k. wprowadzonej ustawą z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, jak i porządkujący regulowaną materię.

Modyfikacja zawarta § 399 ust.1 polega na sprecyzowaniu, że sprawozdanie z przebiegu i wyników rozprawy składane jest prokuratorowi bezpośrednio przełożonemu lub zwierzchnikowi służbowemu. Zmiana w tym ustępie dotyczy także uchylenia jego fragmentu odsyłającego do art. 397 k.p.k. W związku z uchyleniem tego przepisu mocą ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw odesłanie zawarte w omawianym ustępie traci rację bytu.

Ustęp drugi omawianej jednostki redakcyjnej wyznacza zakres treści sprawozdania z rozprawy (posiedzenia), z zaznaczeniem, że ma ono mieć charakter zwięzły. Z kolei ust.3 stanowi, że dla porządku w aktach podręcznych w odrębnym zbiorze gromadzi się sprawozdania z rozpraw oraz ich protokoły, co ma niebagatelne znaczenie, w związku z faktycznym przerzuceniem na prokuratora prowadzenia znakomitej części sporu przed sadem. Jednocześnie przepis ten obliguje sąd do nadesłania protokołu najpóźniej w ciągu 3 dni po terminie rozprawy lub posiedzenia.

Zgodnie z § 400 autor aktu oskarżenia, innej skargi lub wniosku do sądu, a jeżeli jest to niemożliwe, to prokurator sesyjny winien dokonać w sprawozdaniu wstępnej oceny zasadności orzeczenia oraz tego, czy należy uzyskać jego pisemne uzasadnienie (jeżeli nie jest ono z urzędu sporządzane i doręczane prokuratorowi). Rozwiązanie to ma zwiększyć faktyczną kontrolę nad orzeczeniami zapadającymi pod nieobecność prokuratora. Naturalną bowiem kolejną rzeczą, to prokurator, który wcześniej zetknął się z daną sprawą, daje najlepszą gwarancję właściwej oceny merytorycznej zapadłego rozstrzygnięcia. Ponadto rozwiązanie to wzmacnia także odpowiedzialność danego prokuratora za właściwe wykonywanie obowiązków oskarżycielskich w toku procesu karnego, nawet jeśli nie wykonywał on ich osobiście.

Identyczną do omówionej powyżej regułę przyjęto również w § 401 ust.1 w odniesieniu do uprawnienia do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie

uzasadnienia wyroku. Rozwiązanie to jest spójne z przyjętymi założeniami dotyczącymi oceny przebiegu postępowania oraz zasadności wydanego rozstrzygnięcia, a także ma zapobiec niepotrzebnemu składaniu wskazanych wniosków. Z tym jednak zastrzeżeniem, w myśl zasady hierarchiczności prokuratury, że wniosek o uzasadnienie może także złożyć prokurator bezpośrednio przełożony tego prokuratora lub jego zwierzchnik służbowy. Uprawnienie to jest przejawem wewnętrznego nadzoru w danej jednostce i jego utrzymanie nie powinno budzić wątpliwości. Co oczywiste w praktyce mogą pojawiać się rozbieżności zdań między prokuratorami danej jednostki dotyczące taktyki procesowej czy zagadnień prawnych. W konsekwencji projekt Regulaminu, uwzględniając hierarchiczne podporządkowanie jako zasadę funkcjonowania prokuratury, powinien przewidywać sposób ich rozwiązywania. Daleko idące w omawianej sytuacji uprawnienie prokuratora bezpośrednio przełożonego uzasadnione jest tym, że ustawowy termin na wniesienie wniosku o sporządzenie na piśmie uzasadnienia orzeczenia jest krótki i nie zawsze byłoby możliwe dokonanie w jego ramach dodatkowej wszechstronnej kontroli zasadności wniesienia środka odwoławczego.

Ponadto, wniosek o sporządzenie na piśmie uzasadnienia orzeczenia, które wydano w sprawie obejmującej więcej niż jednego oskarżonego, powinien wskazywać, którego z oskarżonych dotyczy. Jest to zbieżne ze znowelizowaną treścią art.422 § oraz brzmieniem art.423 § 1a k.p.k.

Dalej, zgodnie z ust.2, po uzyskaniu uzasadnienia orzeczenia prokurator wskazany w ust.1 dokonuje ponownej oceny orzeczenia, wskazując podstawy do jego zaskarżenia lub omawiając brak takich podstaw. Decyzja o odstąpieniu od zaskarżenia orzeczenia podlega zatwierdzeniu przez prokuratora bezpośrednio przełożonego lub zwierzchnika służbowego. Ponieważ nadal może tu istnieć rozbieżność zdań pomiędzy autorem aktu oskarżenia (wniosku), sposób rozwiązywania sporu regulują przepisy kolejnego Oddziału.

Ustęp trzeci daje prokuratorowi bezpośrednio przełożonemu uprawnienie do wyznaczenia innego prokuratora niż uczestniczący w rozprawie do dokonania oceny zasadności wydanego w sprawie orzeczenia. Omawiany przepis jest odpowiednikiem obecnie obowiązującego § 336 ust. 3 Regulaminu prokuratorskiego.

Oddział 4

Środki odwoławcze

Istotne zmiany zaproponowano w zakresie zasad sporządzania środków odwoławczych, gdyż § 402 i 403 zawierają nowe regulacje.

4.	§ 402. Środek odwoławczy od orzeczenia sądu pierwszej instancji sporządza i wnosi prokurator, który skierował akt oskarżenia albo inną skargę lub wniosek inicjujący postępowanie przed sądem, chyba że nie jest to możliwe. Awansowanie, przeniesienie lub delegowanie prokuratora do innej jednostki organizacyjnej Prokuratury nie uchybia temu obowiązкови.
5.	§ 403. 1. Prokurator, o którym mowa w § 402 może odmówić sporządzenia środka odwoławczego tylko wówczas, gdy uznaje, że brak jest podstaw prawnych lub faktycznych do jego wniesienia. 2. Prokurator, który odmawia sporządzenia apelacji z powodu jej bezzasadności, zobowiązany jest do niezwłocznego złożenia szczegółowego pisemnego uzasadnienia motywów swego stanowiska, które włącza się do akt podręcznych postępowania. 3. W sytuacji, o której mowa w ust.1, jeżeli prokurator bezpośrednio przełożony lub zwierzchnik służbowy nie podzielają stanowiska prokuratora, środek odwoławczy sporządza inny wyznaczony prokurator na podstawie pisemnych wskazówek jego zwierzchnika służbowego lub prokuratora bezpośrednio przełożonego. 4. W wypadku wskazanym w ust.3, środek odwoławczy podpisuje prokurator bezpośrednio przełożony. 5. Jeżeli prokurator, który odmawia sporządzenia apelacji, pełni czynności służbowe w jednostce organizacyjnej wyższego szczebla niż ta, z której skierowano akt oskarżenia, inną skargę lub wniosek, o którym mowa w § 402, prokuratora do sporządzenia apelacji wyznacza prokurator bezpośrednio przełożony nad nim.
6.	§ 404. 1. Środek odwoławczy od orzeczenia sądu pierwszej instancji przesyła do sądu kierownik jednostki organizacyjnej Prokuratury, która skierowała akt oskarżenia. 2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia środka odwoławczego.
7.	§ 405. 1. Przy powoływaniu się na dowód należy w uzasadnieniu środka odwoławczego wskazać numer karty akt sprawy, a także postanowienia o ujawnieniu dowodu. 2. Jeżeli w środku odwoławczym powołuje się dowody objęte wnioskiem o

	sprostowanie protokołu rozprawy, a w kwestii tej nie nastąpiło jeszcze rozstrzygnięcie, treść dowodów można także podać w brzmieniu określonym we wniosku o sprostowanie protokołu rozprawy.
--	--

Przepis § 402 przypisuje obowiązek sporządzenia środka odwoławczego od orzeczenia sądu I instancji autorowi skargi oskarżycielskiej (np. aktu oskarżenia), niezależnie od tego, czy pracuje on jeszcze w jednostce organizacyjnej Prokuratury, z której skarga została przesłana do sądu. Podyktowane jest to, po pierwsze, jedną z przewodnich założeń reformy k.p.k., tj. związania prokuratora z daną sprawą od jej rozpoczęcia w fazie przygotowawczej do prawomocnego wyroku. Po drugie, zapobiegnie to, albo przynajmniej utrudni sytuację, gdy do przygotowywania skargi odwoławczej zmuszony jest prokurator, który zupełnie nie był związany ze śledztwem i etapem sądowym. Odstępstwo od tej zasady będzie dopuszczalne wówczas, gdy prokurator – autor skargi z przyczyn obiektywnych nie będzie mógł apelacji sporządzić (np. z powodu zwolnienia lekarskiego, odejścia z zawodu prokuratora, śmierci itp.) . W szczególności przeszkodą do sporządzenia środka odwoławczego nie może być awansowanie, przeniesienie lub delegowanie prokuratora do innej jednostki organizacyjnej Prokuratury.

Paragraf 403 przewiduje sytuację sporu pomiędzy prokuratorem zobowiązanym do sporządzenia środka odwoławczego a prokuratorem bezpośrednio przełożonym lub zwierzchnikiem służbowym. Uznając zasadę niezależności prokuratora w zakresie treści czynności procesowych, jako punkt wyjścia, przyjęto, że nie może on zostać zmuszony do przygotowania środka odwoławczego, albowiem brak przekonania co do zasadności tego powodować będzie obniżenie poziomu takiego pisma procesowego. Prokurator ten winien jednak sporządzić szczegółowe pisemne uzasadnienie dla swego stanowiska, które pozostawać będzie w aktach podręcznych sprawy. Natomiast środek odwoławczy – o ile stanowisko prokuratora nie zostało uznane za trafne - winien wówczas sporządzić inny wyznaczony prokurator na podstawie pisemnych wskazówek prokuratora bezpośrednio przełożonego nad nim. W ust.4 uregulowano sytuację, gdy prokurator, który odmawia sporządzenia apelacji wykonuje w tym momencie już czynności służbowe w jednostce organizacyjnej Prokuratury wyższego szczebla (np. w wyniku awansu na wyższe stanowisko prokuratorskie lub delegowania do jednostki nadrzędnej). W takiej sytuacji konieczne jest bowiem włączenie do procesu decyzyjnego jego aktualnego prokuratora bezpośrednio przełożonego.

Zmiany w § 404 mają charakter porządkujący. Precyzuje się w niej, że środek odwoławczy od orzeczenia sądu pierwszej instancji przesyła do sądu kierownik jednostki organizacyjnej Prokuratury, która skierowała akt oskarżenia. Chodzi tu o sygnowanie pisma przewodniego, albowiem sam środek odwoławczy podpisuje ten prokurator, który go

sporządzi. Ustęp 2 omawianego przepisu zawiera treść identyczną do § 337 ust. 2 obecnie obowiązującego RegProk.

Przepis § 405 jest odpowiednikiem obecnie obowiązującego § 338 RegProk.

Oddział 5

Udział prokuratora w postępowaniu przed sądem odwoławczym

1.	§ 406. 1. Jeżeli w postępowaniu odwoławczym nie występuje prokurator, który sporządził i wniósł środek odwoławczy, to równocześnie z przesłaniem do sądu tego środka należy przekazać prokuratorowi, który będzie występował przed sądem odwoławczym, akta podręczne wraz z odpisem zaskarżonego orzeczenia i dodatkowym odpisem środka odwoławczego. 2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio po otrzymaniu z sądu zawiadomienia o przyjęciu środka odwoławczego wniesionego przez oskarżonego, z tym że z aktami podręcznymi przesyła się w miarę możliwości odpis wyroku i tego środka.
2.	§ 407. Jeżeli w postępowaniu odwoławczym nie występuje prokurator, który sporządził i wniósł środek odwoławczy, to do udziału w rozprawach i posiedzeniach sądu odwoławczego naczelnik właściwego wydziału prokuratury okręgowej albo apelacyjnej wyznacza innego prokuratora lub prokuratorów. Przepis § 393 stosuje się odpowiednio.
3.	§ 408. 1. Jeżeli prokurator uczestniczący w postępowaniu przed sądem odwoławczym, który nie sporządził apelacji, uznaje ją za bezzasadną, niezwłocznie sporządza na piśmie swoje stanowisko w tej sprawie i przekazuje je prokuratorowi bezpośrednio przełożonemu nad prokuratorem, który wniósł środek odwoławczy. W razie potrzeby prokurator w tym celu wnosi o zarządzenie przerwy w rozprawie. 2. Decyzję o podtrzymaniu lub cofnięciu apelacji podejmuje prokurator bezpośrednio przełożony, o którym mowa w ust.2.
4.	§ 409. 1. W postępowaniu przed sądem odwoławczym przepis § 394 stosuje się odpowiednio. 2. W razie potrzeby, wynikającej z charakteru sprawy lub wagi rozstrzyganych problemów, sporządza się wniosek na piśmie.
5.	§ 410. Jeżeli w postępowaniu odwoławczym występował prokurator innej jednostki organizacyjnej Prokuratury niż prowadząca sprawę, akta podręczne zwraca się

	niezwłocznie właściwej jednostce organizacyjnej, podając w miarę potrzeby główne motywy stanowiska sądu odwoławczego oraz ocenę tego stanowiska.
6.	§ 411. Zwracając akta podręczne prokuratorowi okręgowemu (rejonowemu), powiadamia się go o dostrzeżonych w postępowaniu odwoławczym uchybieniach postępowania przygotowawczego lub sądowego, a w miarę potrzeby podejmuje się odpowiednie środki oddziaływania służbowego.

Modyfikacja w **§ 406**, będącym odpowiednikiem obecnie obowiązującego § 339 RegProk, wiąże się z regulacją projektu Prawa o prokuraturze, który dopuszcza zastrzeżenie przez prokuratora rejonowego oraz okręgowego, że w danej sprawie przed sądem odwoławczym występował będzie prokurator tych jednostek organizacyjnych (art. 28 § 6 projektu oraz art. 29 § 6 projektu). W związku z powyższym ust. 1 omawianej jednostki redakcyjnej precyzuje, że przekazanie akt podręcznych wraz z odpisem zaskarżonego orzeczenia i dodatkowym odpisem środka odwoławczego następuje tylko w tych sytuacjach, w których w postępowaniu odwoławczym nie będzie występował prokurator, który sporządził i wniósł środek odwoławczy.

Ustęp 2 omawianej jednostki redakcyjnej stanowi odpowiednik obecnie obowiązującego przepisu § 339 ust. 2 RegProk.

Paragraf 407, podobnie jak poprzedzający, dostosowuje tryb czynności do wprowadzonego w projekcie Prawa o prokuraturze nowego rozwiązania dotyczącego realizacji przez prokuratora funkcji oskarżania przed sądem odwoławczym (art. 28 § 6 projektu oraz art. 29 § 6 projektu). Z tego też powodu wymaga zastrzeżenia, że do udziału w rozprawach i posiedzeniach sądu odwoławczego naczelnik właściwego wydziału prokuratury okręgowej albo apelacyjnej wyznacza prokuratora tylko w tych sytuacjach, w których w postępowaniu odwoławczym nie występuje prokurator, który sporządził i wniósł środek odwoławczy. Paragraf 407 pozwala także, jeżeli zachodzi taka potrzeba, wyznaczyć do występowania w postępowaniu odwoławczym więcej niż jednego prokuratora, zgodnie jednak z regułami stosowanymi w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji (§ 393).

Zmiany w **§ 408**, będącym odpowiednikiem obecnie obowiązujących §§ 341-342 RegProk, mają w pierwszej kolejności charakter porządkujący. Proponuje się bowiem umieszczenie w jednym przepisie treści zawartych dotąd w obu tych paragrafach. Decyduje o tym ścisły związek merytoryczny, jako zachodzi między treścią obu tych przepisów.

Zgodnie z ust.1, jeżeli prokurator uczestniczący w postępowaniu przed sądem odwoławczym, który nie sporządził apelacji, uznaje ją za bezzasadną, niezwłocznie sporządza na piśmie swoje stanowisko w tej sprawie i przekazuje je prokuratorowi bezpośrednio przełożonemu nad prokuratorem, który wniósł apelację. W razie potrzeby prokurator w tym celu wnosi o zarządzenie przerwy w rozprawie. Jest to rozwiązanie odmienne od obecnie obowiązującej, wedle której prokurator uczestniczący w postępowaniu przed sądem odwoławczym cofa środek odwoławczy w przypadkach określonych w art. 429 § 1 k.p.k., a także, który uznał za oczywiście bezzasadny. Nowy model postępowania ma zapobiegać zbyt pochopnym decyzjom o cofnięciu środka odwoławczego, prowadzącym *de facto* do ubezwłasnowolnienia prokurator, który skierował środek odwoławczy. Proponowana zmiana uchronić ma również przed sytuacją, w której prokurator wnoszący środek odwoławczy nie otrzymuje jasnego i umotywowanego wytłumaczenia, przed rozstrzygnięciem postępowania II-instancyjnego, dlaczego poświęcona przez niego praca na sporządzenie środka odwoławczego nie doprowadzi, zdaniem prokuratora występującego w sądzie odwoławczym, do efektu, którym jest jego rozpoznanie. Zgodnie z ust.2 ostateczną decyzję co do podtrzymania lub cofnięcia środka odwoławczego zostaje zastrzeżona do kompetencji prokuratora bezpośrednio przełożonego nad tym, który sporządził apelację. Pozostaje to zgodne z logiką ponoszenia odpowiedzialności za bieg sprawy aż do jej końca nie tylko przez autora aktu oskarżenia (czy innej skargi), ale jednostkę organizacyjną Prokuratury, która akt ów wystosowała (a ściślej mówiąc, przez jej kierownictwo).

Paragraf 409 stanowi odpowiednik obecnie obowiązującego § 343 RegProk.

W § 410 proponuje się zmianę dostosowującą treść projektu Regulaminu do zmian wynikających w projekcie Prawa o prokuraturze, w którym przewidziano możliwość zastrzeżenia przez prokuratora rejonowego oraz okręgowego, że w danej sprawie przed sądem odwoławczym występował będzie prokurator tych jednostek organizacyjnych. Z tego też powodu w początkowej części tego przepisu proponuje się dodanie sformułowania: „jeżeli w postępowaniu odwoławczym występował prokurator innej jednostki organizacyjnej niż prowadząca sprawę...”. Po wejściu w życie projektu Prawa o prokuraturze z 20 lutego 2014 r. nie będzie bowiem musiało być regułą, że w postępowaniu odwoławczym będzie występować prokurator innej jednostki organizacyjnej niż ta, której prokuratorzy pełnili funkcję oskarżyciela publicznego przed sądem pierwszej instancji.

Paragraf 411 stanowi odpowiednik obecnie obowiązującego § 345 RegProk.

Oddział 6

Zaskarżanie prawomocnych orzeczeń

1.	§ 412. 1. W razie stwierdzenia w orzeczeniu sądu odwoławczego uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, o którym mowa w art. 523 k.p.k., wniosek o doręczenie orzeczenia kieruje do sądu odwoławczego kierownik właściwej jednostki organizacyjnej Prokuratury albo naczelnik właściwego wydziału (kierownik sekcji) prokuratury apelacyjnej albo prokuratury okręgowej. W przypadku, o którym mowa w art. 457 § 2 k.p.k., przy kierowaniu wniosku o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem stosuje się odpowiednio § 401 ust.3 zdanie drugie. 2. Kasację od orzeczenia, o którym mowa w ust. 1, sporządzoną przez prokuratora prokuratury apelacyjnej, prokuratury okręgowej albo prokuratury rejonowej, wnosi do Sądu Najwyższego za pośrednictwem sądu odwoławczego odpowiednio prokurator apelacyjny, prokurator okręgowy albo prokurator rejonowy. 3. Przepis § 406 ust. 1 stosuje się odpowiednio. 4. Pisemną odpowiedź na kasację składa odpowiednio prokurator prokuratury apelacyjnej, prokuratury okręgowej albo prokuratury rejonowej w terminie 14 dni od dnia otrzymania kasacji innej strony. Uznając kasację za oczywiście bezzasadną, prokurator zarządza przesłanie odpowiedzi podmiotom wymienionym w art. 530 § 5 k.p.k., o czym informuje sąd, a po nadejściu zwrotnych poświadczeń jej odbioru przesyła je do sądu w ślad za odpowiedzią na kasację. 5. W przypadku niesporządzenia przez sąd odwoławczy uzasadnienia orzeczenia w czasie powodującym zagrożenie upływu terminu, o którym mowa w art. 524 § 3 k.p.k., prokuratury apelacyjnej, prokuratury okręgowej albo prokuratury rejonowej, na dwa miesiące przed upływem tego terminu, powinien zawiadomić o tym prezesa sądu odwoławczego.
2.	§ 413. 1. Wniosek o wniesienie przez Prokuratora Generalnego kasacji w trybie art. 521 k.p.k. składa odpowiednio prokurator apelacyjny, prokurator okręgowy albo prokurator rejonowy. W przypadku gdy kasacja ma być wniesiona na niekorzyść oskarżonego, wniosek taki powinien być złożony nie później niż na 4 miesiące od daty uprawomocnienia się orzeczenia. 2. Wraz z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, przesyła się akta główne oraz akta podręczne sprawy.

3.	§ 414. 1. Uznając potrzebę wznowienia postępowania sądowego z urzędu lub na skutek podania uprawnionej osoby, prokurator rejonowy przedstawia prokuratorowi okręgowemu stosowny wniosek wraz z aktami sprawy. 2. W razie uznania podania za niezasadne pozostawia się je bez biegu i powiadamia o tym zainteresowanego, podając motywy odmowy. 3. W sprawie, w której akt oskarżenia wniósł prokurator okręgowy, wniosek o skierowanie do sądu wniosku o wznowienie postępowania z urzędu lub zasługujące na uwzględnienie podanie uprawnionej osoby o wznowienie postępowania przesyła się prokuratorowi apelacyjnemu. 4. Wniosek o wznowienie postępowania przesyła do właściwego sądu odpowiednio prokurator apelacyjny lub prokurator okręgowy.
4.	§ 415. Do udziału prokuratora Prokuratury Generalnej przed Sądem Najwyższym w postępowaniu kasacyjnym i dotyczącym wznowienia postępowania stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 4.

Paragraf 412 wymaga w ustępie pierwszym dostosowania do zmian wynikających w projekcie Prawa o prokuraturze z 20 lutego 2014 r., w którym przewidziano możliwość zastrzeżenia przez prokuratora rejonowego oraz okręgowego, że w danej sprawie przed sądem odwoławczym występował będzie prokurator tych jednostek organizacyjnych. W ustępie pierwszym przyjęto zatem, że wniosek o doręczenie orzeczenia kieruje do sądu odwoławczego nie tylko naczelnik właściwego wydziału prokuratury apelacyjnej albo prokuratury okręgowej, ale także kierownik właściwej jednostki organizacyjnej prokuratury (w przypadku prokuratur rejonowych). Ponadto w projekcie Regulaminu przewidziano, że taki wniosek może skierować nie tylko naczelnik właściwego wydziału, ale także kierownik sekcji. To ostatnie rozwiązanie odnosi się do tych sytuacji, gdy w danej jednostce organizacyjnej prokuratury nie zostanie utworzony wydział postępowania sądowego.

W ustępie drugim omawianej jednostki redakcyjnej w związku z możliwą sytuacją, w której przed sądem odwoławczym występuje prokurator prokuratury rejonowej, za celowe uznano upoważnienie także prokuratora rejonowego do wniesienia kasacji. Utrzymanie obecnego systemu, w którym uprawnienie do wniesienia kasacji przysługuje wyłącznie prokuratorowi apelacyjnemu i okręgowemu niepotrzebnie tylko niepotrzebnie wydłużałoby procedurę, w tych przypadkach, w których decyzja o wniesieniu kasacji podejmowana jest przez prokuratorów prokuratur rejonowych występujących przed sądem odwoławczym.

Ustęp trzeci omawianej jednostki redakcyjnej stanowi odpowiednik § 346 ust. 3 obecnie obowiązującego Regulaminu prokuratorskiego. Ewentualnej zmiany w tym ustępie może wymagać jedynie odesłanie (aktualnie do § 339 ust. 1 RegProk).

W ustępie 4 i 5 omawianej jednostki redakcyjnej zmiana polega na dodaniu słów „albo prokuratury rejonowej”. Zmiana ta jest konsekwencją modyfikacji ust. 2, w której przyjęto, że także prokurator rejonowy ma uprawnienie do wnoszenia kasacji.

W następnym przepisie, § 413, jedyna zmiana polega na dodaniu jako podmiotu uprawnionego do wystąpienia do Prokuratora Generalnego o wniesienie kasacji w trybie art. 521 k.p.k. prokuratora rejonowego. Zmiana ta zmierza do uproszczenia ewentualnej procedury występowania do Prokuratora Generalnego w sytuacji, gdy celowość wniosku o wniesienie kasacji nadzwyczajnej zostanie stwierdzona w prokuraturze rejonowej. Skoro zasadność wniosku badana jest w Prokuraturze Generalnej, to wydaje się, że przesyłanie go za pośrednictwem prokuratora okręgowego jest tylko i wyłącznie zbędnym komplikowaniem sprawy. Zarazem trudno spodziewać się, że wnioski o wniesienie kasacji nadzwyczajnej miałyby być wnoszone nieuzasadnienie. Pozbawienie zatem prokuratora rejonowego takiego uprawnienia nie znajduje żadnego uzasadnienia. Zmiana ta jest także skorelowana ze zmianą przepisów regulujących wnoszenie kasacji zwykłej.

Paragrafy 414 i 415 stanowią odpowiednik obecnie obowiązujących §§ 348-349 RegProk.

ROZDZIAŁ 15

Postępowanie o ułaskawienie

W aktualnie obowiązującym Regulaminie prokuratorskim problematyce ułaskawienia poświęcone zostały §§ 354-355. Zmiany w Kodeksie postępowania karnego wprowadzone ustawą z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw i wchodzące w życie 1 lipca 2015 r. nie obejmują swoim zakresem rozdziału 59 k.p.k. dotyczącego ułaskawienia. W związku z powyższym nie ma konieczności istotnej modyfikacji obowiązującej regulacji regulaminowej. Wprowadzone zmiany mają zatem wyłącznie charakter techniczny i porządkujący. W projekcie Regulaminu proponuję się wprowadzenie w miejscu dwóch trzech jednostek redakcyjnych.

1.	§ 416. Jeżeli z treści otrzymanego pisma wynika, że zawiera ono prośbę o ułaskawienie, prokurator przesyła je do właściwego sądu pierwszej instancji.
2.	§ 417. 1. Uznając potrzebę wszczęcia postępowania o ułaskawienie z urzędu, prokurator przedstawia prokuratorowi nadzrędnemu umotywowany wniosek wraz z aktami sprawy i odpowiednimi dokumentami. 2. Prokurator nadzrębny rozstrzyga w przedmiocie przesłania wniosku o ułaskawienie Prokuratorowi Generalnemu. O swoim rozstrzygnięciu informuje prokuratora, o którym mowa w ust. 1. 3. W przypadku przewidzianym w art. 568 k.p.k. prokurator, o którym mowa w ust. 2, występuje równocześnie do Prokuratora Generalnego z wnioskiem o wstrzymanie wykonania kary lub zarządzenie przerwy w jej wykonaniu.
3.	§ 418. 1. Biorąc udział w posiedzeniu sądu rozpoznającego prośbę o ułaskawienie, prokurator powinien zwracać uwagę na to, czy okoliczności, o których mowa w art. 563 k.p.k., są należycie wyjaśnione i poparte dowodami. Prokurator zwraca w szczególności uwagę, czy: 1) wskazane w prośbie, a powstałe po wydaniu wyroku zdarzenia są należycie udokumentowane; 2) zebrano dokumenty dotyczące zachowania się skazanego po wydaniu wyroku, a zwłaszcza: a) aktualny wywiad środowiskowy, b) opinie z miejsca pracy, c) aktualne dane o karalności,

	d) opinie o zachowaniu się w zakładzie karnym w okresie odbywania kary pozbawienia wolności, e) dane dotyczące zakresu wykonania orzeczonych kar i środków karnych oraz uiszczenia kosztów i opłat sądowych. 2. Przychylając się do prośby na posiedzeniu sądu, prokurator zajmuje równocześnie stanowisko co do udzielenia przerwy w wykonaniu kary lub wstrzymania jej wykonania. 3. Niedopuszczalne jest składanie przez prokuratora na posiedzeniu wniosku o pozostawienie prośby bez dalszego biegu, jeżeli o wydanie opinii zwrócił się Prokurator Generalny na podstawie art. 567 § 1 i 2 k.p.k.
--	---

Paragraf 416 normuje procedowanie w sytuacji otrzymania pisma, z którego wynika, że zawiera ono prośbę o ułaskawienie. W projekcie Regulaminu proponuje się wyodrębnienie tej kwestii do osobnej jednostki redakcyjnej ze względu na jej zasadniczo odrębny charakter od innych zagadnień dotyczących procedury ułaskawieniowej, które wymagają unormowania w Regulaminie. Treść omawianej jednostki redakcyjnej odpowiada obowiązującemu obecnie § 354 ust. 1 RegProk.

Paragraf 417 odnosi się do problematyki wszczęcia postępowania ułaskawieniowego z urzędu przez prokuratora. Jej ust. 1 stanowi odpowiednik § 355 ust. 1 obecnego Regulaminu prokuratorskiego. Ustęp 2 omawianego przepisu projektu reguluje postępowanie prokuratora nadrzędnego, któremu został złożony wniosek o ułaskawienie wraz z odpowiednią dokumentacją. Zasadne wydaje się w tym miejscu wyraźnie wskazanie, że prokurator nadrzędny decyduje o przesłaniu wniosku o ułaskawienie Prokuratorowi Generalnemu, a także przyjęcie zasady, że prokurator, który przesłał umotywowany wniosek powinien zostać poinformowany o dalszym jego losie. Przepis ust. 3 stanowi odpowiednik § 355 ust. 3 obecnie obowiązującego RegProk.

Ostatni przepis rozdziału, **§ 418** jest odpowiednikiem unormowań, które w aktualnym stanie prawnym uregulowane zostały w § 354 ust. 2-4 (ust. 1-3 projektu).

ROZDZIAŁ 16

Czynności prokuratora w sprawach odpowiedzialności podmiotów zbiorowych

Problematyka udziału prokuratora w postępowaniu zmierzającym do pociągnięcia do odpowiedzialności podmiotu zbiorowego nie wymaga zmian wiążących się z wejściem w życie ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw. Warto jednak zauważyć, że efektywność pociągania podmiotów zbiorowych do odpowiedzialności za czyny zagrożone karą jest bardzo niska. Dostępne dane statystyczne wskazują, że w 2013 r. do sądu skierowanych zostało zaledwie 15 wniosków o pociągnięcie do odpowiedzialności podmiotu zbiorowego. Przed sądem zakończonych zostało 14 spraw, z czego jedynie w 4 sąd uwzględnił wniosek prokuratora⁵. Analogiczne dane z lat poprzednich wskazują, że liczba kierowanych i uwzględnionych wniosków była zbliżona (w 2012 r. – 4 skierowane wnioski, 2 sprawy zakończone przed sądem, 1 wniosek prokuratora uwzględniony; w 2011 r. – 7 skierowanych wniosków, 18 spraw zakończonych przed sądem, 6 wniosków prokuratora uwzględnionych; w 2010 r. – 24 skierowane wnioski, 28 spraw zakończonych przed sądem, 13 wniosków prokuratora uwzględnionych). Trudno byłoby przyjąć, biorąc pod uwagę w szczególności szeroki zakres przedmiotowy ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zagrożone pod groźbą kary, że powyższe dane obrazują rzeczywistą skalę przestępczości, z której korzyści czerpią podmioty zbiorowe. Można zatem podejrzewać, że to czynniki pozanormatywne decydują przynajmniej w jakimś stopniu o niskiej efektywności pociągania do odpowiedzialności podmiotów zbiorowych. Pomimo braku badań empirycznych w tej materii, można podejrzewać, że jednym z takich czynników może być niezapewniający skuteczności system prowadzenia spraw dotyczących podmiotów zbiorowych w prokuraturze. W aktualnych bowiem uwarunkowaniach prawnych pociąganie do odpowiedzialności podmiotów zbiorowych pozostawione zostało zasadniczo w gestii prokuratora, który wniósł akt oskarżenia albo złożył wniosek o warunkowe umorzenie postępowania w sprawie przeciwko osobie, za której czyn zabroniony podmiot zbiorowy może ponieść odpowiedzialność (§ 357 ust. 1 RegProk). Natomiast w sprawach, w których akt oskarżenia albo wniosek o warunkowe umorzenie postępowania kieruje bezpośrednio do sądu inny

⁵ Sprawozdanie z działalności powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w sprawach karnych za rok 2013, s. 10 – www.pg.gov.pl.

uprawniony organ, wniosek o pociągnięcie podmiotu zbiorowego do odpowiedzialności składa prokurator rejonowy, na którego obszarze właściwości mieści się siedziba tego sądu (§ 357 ust. 2 RegProk). W efekcie przyjętych rozwiązań egzekwowanie odpowiedzialności podmiotów zbiorowych następuje w ramach systemu rozproszonego i w znikomym stopniu koordynowanego. Z pozoru mogłoby się wydawać, że jest to rozwiązanie właściwe, gdyż prokurator prowadzący sprawę osoby, której czyn może się wiązać z odpowiedzialnością podmiotu zbiorowego kontynuuje ją także w zakresie odpowiedzialności podmiotu zbiorowego. Warto jednak zauważyć, że przesłanki odpowiedzialności podmiotu zbiorowego mają radykalnie inny i odrębny charakter od przesłanek odpowiedzialności osoby fizycznej. Ciągłość zatem prowadzenia danej sprawy nie ma z perspektywy skutecznego pociągania do odpowiedzialności podmiotu zbiorowego kluczowego znaczenia. Ponadto wykazanie istnienia przesłanek odpowiedzialności podmiotu zbiorowego wymaga znajomości nie tylko prawa, ale przede wszystkim wiedzy z zakresu organizacji i zarządzania a także ekonomii. Biorąc zatem pod uwagę ten aspekt – kluczowy dla wykazania odpowiedzialności podmiotu zbiorowego – należy postulować koncentrację wysiłków zmierzających do ścigania czynów, w wyniku których aktualizują się przesłanki pociągnięcia do odpowiedzialności podmiotu zbiorowego. Rozwiązanie to pozwoliłoby skoordynować i usprawnić walkę z tym aspektem przestępczości gospodarczej. Dodatkowo koncentracja omawianego wysiłku w rękach możliwie wąskiej grupy prokuratorów umożliwiłaby także skuteczne doskonalenie ich umiejętności, choćby przez kierowanie propozycji szkoleń właśnie do tej grupy docelowej. Z tego powodu właściwe wydaje się powierzenie wykonywania czynności związanych z pociąganiem podmiotów zbiorowych do odpowiedzialności prokuratorom prokuratur okręgowych. Zarówno względ na koncentrację wysiłku zmierzającego do ścigania podmiotów zbiorowych, jak też większe doświadczenie tych właśnie prokuratorów są czynnikami, które mogą przyczynić się do wzrostu efektywności ścigania w omawianym zakresie. Warto dodać, że rozwiązaniu powyższemu nie stoi na przeszkodzie to, że sprawy te rozpoznawane są w pierwszej instancji przez sądy rejonowe. Należy bowiem zauważyć, że projekt ustawy Prawo o prokuraturze z dnia 20 lutego 2014 r. w art. 24 § 4 pkt 3 do podstawowych zadań prokuratury okręgowej zalicza udział w postępowaniu sądowym w pierwszej instancji w sprawach, w których jest ona właściwa do prowadzenia lub nadzorowania postępowania przygotowawczego. Dotyczy to zatem także tych postępowań, w których właściwym do rozpoznania sprawy sądem jest sąd rejonowy. Nic zatem nie stoi na przeszkodzie, aby w przypadku odpowiedzialności podmiotów zbiorowych powierzyć prokuratorom prokuratur okręgowych wykonywanie czynności przed sądem rejonowym.

W projekcie Regulaminu proponuję się, aby w Rozdziale 16 wprowadzić 7 jednostek redakcyjnych.

1.	§ 419. W sprawach przeciwko podejrzanym o czyny zabronione określone w art. 16 ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2012 r. poz. 768, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych”, powiadomienia, o którym mowa w art. 21 ust. 4 tej ustawy, dokonuje na piśmie prokurator, jeżeli prowadzi lub nadzoruje postępowanie przygotowawcze lub wnosi akt oskarżenia albo składa wniosek o warunkowe umorzenie postępowania. Kopię powiadomienia i dowód jego doręczenia podmiotowi zbiorowemu dołącza się do akt postępowania.
2.	§ 420. 1. Prokurator, który wniósł akt oskarżenia albo złożył wniosek o warunkowe umorzenie postępowania w sprawie przeciwko osobie, która dopuściła się czynu zabronionego wskazanego w § 411, po zakończeniu postępowania ocenia, czy zachodzą przesłanki warunkujące odpowiedzialność podmiotu zbiorowego. 2. W przypadku oceny, że podmiot zbiorowy może ponieść odpowiedzialność, prokurator, o którym mowa w ust. 1, przekazuje pisemną opinię w tej sprawie wraz z aktami podręcznymi prokuratorowi okręgowemu kierującemu prokuraturą okręgową, na której obszarze właściwości znajduje się sąd rejonowy właściwy do rozpoznania sprawy o odpowiedzialność podmiotu zbiorowego. 3. W sprawach, w których akt oskarżenia albo wniosek o warunkowe umorzenie postępowania skierował bezpośrednio do sądu organ inny niż prokurator, oceny, o której mowa w ust. 1., dokonuje prokurator wykonujący obowiązki w prokuraturze okręgowej, o której mowa w ust. 2. 4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio w sprawach o przestępstwa skarbowe, w których sąd orzekł o zezwoleniu na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności.
3.	§ 421. Wniosek o pociągnięcie podmiotu zbiorowego do odpowiedzialności składa prokurator wykonujący obowiązki w prokuraturze okręgowej, na której obszarze właściwości znajduje się sąd rejonowy właściwy do rozpoznania sprawy o odpowiedzialność podmiotu zbiorowego.
4.	§ 422. Jeżeli zachodzi uzasadniona wątpliwość co do podstaw odpowiedzialności podmiotu zbiorowego, można dokonać sprawdzenia faktów w tym zakresie w trybie określonym w art. 43 ustawy. W takim przypadku nie przesłuchuje się osoby uprawnionej do występowania w imieniu podmiotu zbiorowego.

5.	§ 423. Składając wniosek o pociągnięcie podmiotu zbiorowego do odpowiedzialności, w razie potrzeby prokurator występuje o wydanie postanowienia o zabezpieczeniu na podstawie art. 26 ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary.
6.	§ 424. Wniosek o pociągnięcie podmiotu zbiorowego do odpowiedzialności przesyła do sądu bezpośredni przełożony w stosunku do prokuratora składającego wniosek. Przepis § 237 stosuje się odpowiednio.
7.	§ 425. 1. W rozprawie bierze udział prokurator, który złożył wniosek o pociągnięcie podmiotu zbiorowego do odpowiedzialności. 2. Środki odwoławcze wnosi do sądu prokurator, który uczestniczył w rozprawie.

Paragraf 419 stanowi odpowiednik § 356 obecnie obowiązującego RegProk. W tej materii nie ma konieczności wprowadzania zmian.

Kolejny, § 420 nie ma odpowiednika w obecnie obowiązującym Regulaminie prokuratorskim. Jej wprowadzenie wynika z przyjętego i wyjaśnionego na wstępie założenia, że czynności związane z pociąganiem podmiotu zbiorowego do odpowiedzialności wykonywane będą przez prokuratorów prokuratur okręgowych. W związku z powyższym przyjmuje się (ustęp 1), że na prokuratorze, który wniósł akt oskarżenia albo złożył wniosek o warunkowe umorzenie postępowania w sprawie przeciwko osobie, która dopuściła się czynu zabronionego wskazanego w art. 16 ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary ciążył będzie obowiązek oceny, czy w danej sprawie istnieje uzasadnione podejrzenie, że aktualizują się przesłanki odpowiedzialności podmiotu zbiorowego określone w art. 5 ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary. Rozwiązanie to wydaje się naturalne, gdyż to właśnie ten prokurator ma wiedzę, czy sprawa, w której wniósł akt oskarżenia albo złożył wniosek o warunkowe umorzenie postępowania kwalifikuje się do kontynuowania z perspektywy odpowiedzialności podmiotu zbiorowego. Należy zastrzec, że ocena dokonywana przez wskazanego powyżej prokuratora ma charakter wyłącznie wstępnie selekcyjny i co oczywiste weryfikuje on wyłącznie istnienie uzasadnionego podejrzenia wystąpienia przesłanek do pociągnięcia do odpowiedzialności podmiotu zbiorowego. Wprowadzenie zatem powyższego rozwiązania ma na celu stworzenie wstępnego sita selekcyjnego spraw mogących generować odpowiedzialność podmiotu zbiorowego.

Ustęp 2 omawianego paragrafu przewiduje, że w przypadku oceny, że podmiot zbiorowy może ponieść odpowiedzialność prokurator, który pełnił rolę oskarżyciela w sprawie o pociągnięcie do odpowiedzialności karnej osoby fizycznej, przekazuje pisemną opinię w przedmiocie odpowiedzialności podmiotu zbiorowego wraz z aktami podręcznymi prokuratorowi okręgowemu kierującemu prokuraturą okręgową, na której obszarze właściwości znajduje się sąd rejonowy właściwy do rozpoznania sprawy o odpowiedzialność podmiotu zbiorowego. Rozwiązanie to umożliwi zapewnienie odpowiedniej reprezentacji prokuratury w ewentualnym postępowaniu, które toczyć się będzie przed sądem rejonowym. Rozwiązanie natomiast zakładające, że w przypadku stwierdzenia braku podstaw do pociągnięcia podmiotu zbiorowego do odpowiedzialności prokurator, który pełnił rolę oskarżyciela w sprawie pociągnięcia do odpowiedzialności karnej osoby fizycznej, zamieszcza stosowną adnotację w aktach sprawy, ma być gwarancją rzetelnej oceny potencjalnego istnienia przesłanek do pociągnięcia podmiotu zbiorowego do odpowiedzialności.

Ustęp trzeci omawianego paragrafu dostosowuje obowiązujące unormowanie § 357 ust. 2 RegProk do zaproponowanego w projekcie Regulaminu rozwiązania przekazującego prowadzenie spraw w przedmiocie odpowiedzialności podmiotu zbiorowego prokuratorom prokuratur okręgowych.

Ustęp 4 omawianego paragrafu jest odpowiednikiem obecnego § 357 ust. 3 RegProk.

Paragraf 421 reguluje problematykę składania wniosku o pociągnięcie do odpowiedzialności podmiotu zbiorowego. Zgodnie z przyjętymi w projekcie Regulaminu założeniami wniosek ten składa prokurator wykonujący obowiązki w prokuraturze okręgowej, na której obszarze właściwości znajduje się sąd rejonowy właściwy do rozpoznania sprawy o odpowiedzialność podmiotu zbiorowego.

Jednostki redakcyjne w postaci §§ 422, 423 oraz 424 stanowią w pełni odpowiedniki §§ 358-360 RegProk.

Siódma jednostka redakcyjna, czyli § 425 stanowi odpowiednik obecnie obowiązującego § 361 ust. 1 i 3 Reg Prok. Jednostka ta nie zawiera odpowiednika § 361 ust. 2 Reg Prok, gdyż w związku ze zmianą właściwości prokuratura kierującego wniosek o pociągnięcie do odpowiedzialności podmiotu zbiorowego, przepis ten reguluje sytuację, która w nowym modelu nie będzie miała miejsca.

CZEŚĆ IV

SKARGI I WNIOSKI

DZIAŁ I

SKARGA NA PRZEWLEKŁOŚĆ POSTĘPOWANIA

Unormowania dotyczące skargi na przewlekłość postępowania przygotowawczego nie zostały w jakikolwiek sposób zmodyfikowane przepisami ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw. W związku z powyższym zmiany wprowadzone w niniejszym Dziale w stosunku do przepisów Regulaminu *de lege lata* mają wyłącznie charakter porządkujący.

Projekt Regulaminu utrzymuje istniejące **cztery jednostki redakcyjne** (§§ 362-365 RegProk) dotyczące tytułowej kwestii.

1.	§ 426. 1. Prokurator, do którego wniesiono skargę na przewlekłość postępowania przygotowawczego w trybie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1843 oraz z 2009 r. Nr 61, poz. 498), zwanej dalej "ustawą o skardze", po stwierdzeniu swojej właściwości przekazuje ją niezwłocznie wraz z aktami głównymi postępowania przygotowawczego sądowi właściwemu do rozpoznania skargi z wnioskiem zawierającym stanowisko co do dopuszczalności rozpoznania lub zasadności skargi. 2. Akta główne toczącego się postępowania przygotowawczego przekazuje się do sądu w formie elektronicznej, chyba że sąd zażąda akt w formie papierowej.
2.	§ 427. O wniesieniu skargi na przewlekłość postępowania przygotowawczego prokurator zawiadamia niezwłocznie kierownika nadrzędnej jednostki organizacyjnej, przysyłając mu następnie odpis przekazanego właściwemu sądowi pisemnego stanowiska w przedmiocie zasadności skargi.
3.	§ 428. Prokurator przełożony, któremu sąd doręczył odpis skargi w trybie art. 10 ust. 2a ustawy o skardze, zapewnia udział w postępowaniu przed sądem wyznaczonego

	prokuratora. Przepis § 398 ust.1 stosuje się odpowiednio.
4.	§ 429. W razie uwzględnienia skargi dotyczącej przewlekłości postępowania przygotowawczego będącego w toku prokurator nadrzędny obejmuje sprawę zewnętrznym nadzorem służbowym.

Jedyne proponowane zmiany dotyczą **§ 426**. Na wstępie należy zaakcentować konieczność uchylecia fragmentu aktualnie obowiązującego § 362 ust. 1 RegProk stanowiącego o obowiązku zbadania przez prokuratora, do którego kierowana jest skarga na przewlekłość postępowania przygotowawczego, wymogów formalnych skargi. Unormowanie to bowiem błędnie nakłada na prokuratora obowiązek, który spoczywa na sądzie właściwym do rozpoznania skargi. Choć w doktrynie kwestia ta rodziła wątpliwości, to należy jednak uznać, że całokształt unormowań ustawy o skardze na przewlekłość postępowania jednoznacznie skłania do uznania, iż to sąd właściwy do rozpoznania skargi ma jako jedyny uprawnienie do weryfikacji skargi pod względem formalnym⁶.

Konsekwencją powyższej zmiany jest także modyfikacja końcowej części ustępu 1 omawianej jednostki redakcyjnej (będącego odpowiednikiem aktualnie obowiązującego § 362 ust. 1 RegProk). Pomimo bowiem tego, że prokurator nie bada – w przeciwieństwie do kwestii właściwości – wymogów formalnych skargi, to całkowicie zasadne jest wskazanie, iż powinien on przedstawić sądowi swoje stanowisko nie tylko w przedmiocie zasadności skargi, ale także dopuszczalności jej rozpoznania. Obie te kwestie warunkują bowiem sposób rozstrzygnięcia sądu.

W ustępie 2 pierwszej jednostki redakcyjnej proponuje się także, aby akta główne toczącego się postępowania przygotowawczego przekazywane były do sądu w formie elektronicznej, chyba że sąd zażąda akt w formie papierowej. Rozwiązanie to zmierza do przyspieszenia i usprawnienia procedowania zarówno w przedmiocie skargi, jak i co do przedmiotu sprawy, w której skarga została złożona.

⁶ Por. W. Jasiński [w:] J. Skorupka (red.), *Skarga na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Komentarz*, Warszawa 2010, s. 180-182 i cytowana tam literatura, C. P. Kłak, *Skarga na przewlekłość postępowania karnego a Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności*, Rzeszów 2011, s. 348, A. Pietryka [w:] P. Kładoczny, A. Pietryka, M. Bernatt, B. Grabowska, *Skarga na przewlekłość postępowania. Komentarz do ustawy o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki*, Warszawa 2010, s. 116-117 i cytowana tam literatura.